



REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VII

SEJA

37

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 37. SEJA

(22., 23., 25. in 26. januar 2018)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, IZVRSILNO
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOIH DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJNA
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANOK IN DRŽAVLJANOV, IZVRSILNO
PO NAČELU BELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 37. seja (22., 23., 25. in 26. januar 2018)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2018

www.dz-rs.si



DNEVNI RED 37. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA (ZDIJZ-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2386-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZDELKIH IZ PLEMENITIH KOVIN (ZIPleK-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2349-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN (ZEN-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2407-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH, STORITVAH IZDAJANJA ELEKTRONSKEGA DENARJA IN PLAČILNIH SISTEMIH (ZPlaSSIED), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2297-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH (ZIO-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2323-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O KOBILARNI LIPICA (ZKL-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2325-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA (ZSRT-1), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2373-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2F), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2316-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2U), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2385-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-2A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2422-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC VREMENSKE UJME MED 11. IN 12. DECEMBROM 2017 (ZIUOPVU), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2474-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O POLITIČNEM DIALOGU IN SODELOVANJU MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER REPUBLIKO KUBO NA DRUGI STRANI (MPDEUCU), EPA 2438-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O NEOBTOJU PREHODA DRUŽBENE LASTNINE V DRŽAVNO (DeNPDL), EPA 2409-VII
15. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE:

Predlog razrešitve člana in imenovanja članice Sveta Agencije za energijo, EPA 2519-VII

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Novem mestu, EPA 2424-VII

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto višjega sodnika na Upravnem sodišču Republike Slovenije na zunanjem oddelku v Celju, EPA 2426-VII



Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru, EPA 2477-VII

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 2478-VII

Predlog sklepa o razrešitvi člana Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije, EPA 2547-VII



VSEBINA

Določitev dnevnega reda	14
DR. VINKO GORENAK	14
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	15
MAG. ALENKA BRATUŠEK	15
DR. MIROSLAV CERAR	15
MAG. ALENKA BRATUŠEK	16
DR. MIROSLAV CERAR	17
MAG. ALENKA BRATUŠEK	17
JELKA GODEC	17
DR. MIROSLAV CERAR	18
JELKA GODEC	19
DR. MIROSLAV CERAR	19
JELKA GODEC	20
DR. MATEJ T. VATOVEC	20
DR. MIROSLAV CERAR	21
DR. MATEJ T. VATOVEC	21
DR. MIROSLAV CERAR	22
DR. MATEJ T. VATOVEC	22
MATJAŽ HAN	23
DR. MIROSLAV CERAR	23
DR. VINKO GORENAK	24
MAG. DEJAN ŽIDAN	24
DR. FRANC TRČEK	25
MAG. DEJAN ŽIDAN	25
DR. FRANC TRČEK	26
MAG. DEJAN ŽIDAN	26
MAG. DEJAN ŽIDAN	26
IVAN ŠKODNIK	27
MAG. DEJAN ŽIDAN	27
MAG. DEJAN ŽIDAN	27
LUKA MESEC	28
MAG. DEJAN ŽIDAN	28
LUKA MESEC	29
MARIJAN POJBIČ	29
IRENA MAJCEN	29
MARIJAN POJBIČ	30
IRENA MAJCEN	30
VIOLETA TOMIČ	31
ANTON PERŠAK	31
VIOLETA TOMIČ	32
ANTON PERŠAK	32
VIOLETA TOMIČ	32
DR. DRAGAN MATIČ	33
ANTON PERŠAK	33
DR. DRAGAN MATIČ	34
ANTON PERŠAK	34
JOŽEF HORVAT	34
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	35
JOŽEF HORVAT	35
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	36
JOŽEF HORVAT	36
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	37
DR. ANJA KOPAČ MRAK	37



MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR.....	38
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	38
MAG. BRANKO GRIMS	38
FRANC BREZNIK	39
DR. PETER GAŠPERŠIČ	39
ZDRAVKO POČIVALŠEK	40
FRANC BREZNIK	40
ZDRAVKO POČIVALŠEK	40
FRANC BREZNIK	41
DANIJEL KRIVEC	41
IRENA MAJCEN	41
DANIJEL KRIVEC	42
IRENA MAJCEN	42
VESNA VERVEGA	43
IRENA MAJCEN	43
LJUBO ŽNIDAR.....	44
IRENA MAJCEN	44
LJUBO ŽNIDAR.....	44
IRENA MAJCEN	45
LJUBO ŽNIDAR.....	45
LUKA MESEC.....	45
MARUŠA ŠKOPAC	46
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	46
ANJA BAH ŽIBERT	47
ZVONKO LAH.....	47
IRENA MAJCEN	48
ZVONKO LAH.....	48
IRENA MAJCEN	48
MAG. MARKO POGAČNIK	48
UROŠ PRIKL	49
ŽAN MAHNIČ.....	49
IRENA MAJCEN	50
ŽAN MAHNIČ.....	50
IRENA MAJCEN	51
ŽAN MAHNIČ.....	51
JERNEJ VRTOVEC	51
DR. PETER GAŠPERŠIČ	52
JERNEJ VRTOVEC	52
DR. PETER GAŠPERŠIČ	53
IVAN PRELOG.....	53
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	53
IVAN PRELOG.....	54
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	54
BOJAN PODKRAJŠEK.....	54
BORIS KOPRIVNIKAR.....	55
BOJAN PODKRAJŠEK.....	56
BORIS KOPRIVNIKAR.....	56
BOJAN PODKRAJŠEK.....	56
MAG. BRANIŠLAV RAJIĆ	57
ANTON PERŠAK.....	57
MATJAŽ HAN	58
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	58
MATJAŽ HAN	59
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	59
MATJAŽ HAN	59
ANDREJ ČUŠ	60
ZDRAVKO POČIVALŠEK	60
ANDREJ ČUŠ	61



ZDRAVKO POČIVALŠEK	61
MARKO FERLUGA	61
MAG. DEJAN ŽIDAN	62
MARKO FERLUGA	63
MAG. DEJAN ŽIDAN	63
IVA DIMIC	63
DR. ANJA KOPAČ MRAK	63
IVA DIMIC	64
DR. ANJA KOPAČ MRAK	64
IGOR ZORČIČ	65
DR. ANJA KOPAČ MRAK	65
IGOR ZORČIČ	66
DR. ANJA KOPAČ MRAK	66
BOJAN PODKRAJŠEK	66
MAG. DEJAN ŽIDAN	67
BOJAN PODKRAJŠEK	67
MAG. DEJAN ŽIDAN	68
ANDREJ ČUŠ	68
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	69
ANDREJ ČUŠ	69
MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	70
ANDREJ ČUŠ	70
DR. MATEJ T. VATOVEC	70
IRENA MAJCEN	71
DR. MATEJ T. VATOVEC	71
IRENA MAJCEN	72
JOŽEF HORVAT	72
DR. PETER GAŠPERŠIČ	73
JOŽEF HORVAT	73
DR. PETER GAŠPERŠIČ	74
JOŽEF HORVAT	74
MARKO FERLUGA	74
DR. PETER GAŠPERŠIČ	75
LUKA MESEC	75

6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH (ZIO-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2323-VII	75
---	----

DR. ANDREJA BARLE LAKOTA	75
MIRJAM BON KLANJŠČEK	76
DR. FRANC TRČEK	76
MIRJAM BON KLANJŠČEK	77
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	77
VESNA VERVEGA	78
JELKA GODEC	78
MARINKA LEVIČAR	79
LJUDMILA NOVAK	80
MAG. BOJANA MURŠIČ	80
DR. FRANC TRČEK	81
SAŠA TABAKOVIČ	83
LJUDMILA NOVAK	83
JELKA GODEC	84
DR. FRANC TRČEK	85
VEŠNA VERVEGA	87
JOŽEF HORVAT	87

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O KOBILARNI LIPICA (ZKL-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2325-VII	88
---	----



EVA ŠTRAVS PODLOGAR.....	88
ANDREJA POTOČNIK.....	89
DR. BOJAN DOBOVŠEK.....	90
MARKO FERLUGA.....	90
DANIJEL KRIVEC.....	91
TOMAŽ GANTAR.....	92
MAG. MATEJ TONIN.....	92
MARIJA BAČIČ.....	93
VIOLETA TOMIČ.....	94
MARKO FERLUGA.....	95
VIOLETA TOMIČ.....	97
MARKO FERLUGA.....	98
ANITA KOLEŠA.....	99
LUKA MESEC.....	99
TOMAŽ GANTAR.....	100
VIOLETA TOMIČ.....	101
MARKO FERLUGA.....	102
LUKA MESEC.....	103
EVA ŠTRAVS PODLOGAR.....	103

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA (ZSRT-1), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2373-VII.....	105
---	-----

EVA ŠTRAVS PODLOGAR.....	105
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	105
MARKO FERLUGA.....	106
DANIJEL KRIVEC.....	106
UROŠ PRIKL.....	108
MAG. MATEJ TONIN.....	108
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	110
VIOLETA TOMIČ.....	111
FRANČ LAJ.....	112
IVAN ŠKODNIK.....	113
MARINKA LEVIČAR.....	114
UROŠ PRIKL.....	115
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	115
JOŽEF HORVAT.....	116
DR. DRAGAN MATIČ.....	117
JANKO VEBER.....	119
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	119
MARIJA BAČIČ.....	121
DANIJEL KRIVEC.....	121
MARKO FERLUGA.....	122
EVA ŠTRAVS PODLOGAR.....	124
JOŽEF HORVAT.....	126

6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	127
--	-----

7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	127
--	-----

8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE.....	128
--	-----

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O POLITIČNEM DIALOGU IN SODELOVANJU MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER REPUBLIKO KUBO NA DRUGI STRANI (MPDEUCU), EPA 2438-VII.....	128
--	-----



15. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE:	128
Predlog razrešitve člana in imenovanja članice Sveta Agencije za energijo, EPA 2519-VII	128
MAG. KLEMEN POTISEK	128
DR. MITJA HORVAT	129
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	130
MAG. BRANKO GRIMS	130
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Novem mestu, EPA 2424-VII	130
ŠPELA JAKOPIČ	130
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto višjega sodnika na Upravnem sodišču Republike Slovenije na zunanjem oddelku v Celju, EPA 2426-VII	131
ŠPELA JAKOPIČ	131
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru, EPA 2477-VII	131
ŠPELA JAKOPIČ	131
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, EPA 2478-VII	132
ŠPELA JAKOPIČ	132
Predlog sklepa o razrešitvi člana Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije, EPA 2547-VII	133
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	133
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA (ZDIJZ-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2386-VII	134
ANITA KOLEŠA	134
MAG. DUŠAN VERBIČ	135
MAG. KSENIJA KLAMPFER	136
SIMON ZAJC	136
EVA IRGL	137
BENEDIKT KOPMAJER	137
IVA DIMIČ	138
MAG. BOJANA MURŠIČ	138
DR. MATEJ T. VATOVEC	139
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZDELKIH IZ PLEMENITIH KOVIN (ZIPlE-K-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2349-VII	139
EVA ŠTRAVS PODLOGAR	140
MARKO FERLUGA	140
FRANČ BREZNIK	140
TOMAŽ GANTAR	141



MAG. MATEJ TONIN.....	141
IVAN ŠKODNIK	141
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN (ZEN-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 2407-VII	142
IRENA MAJCEN	142
IGOR ZORČIČ.....	143
IVAN HRŠAK	143
IVA DIMIC	144
DR. FRANC TRČEK	144
DR. BOJAN DOBOVŠEK	145
DANILO ANTON RANC	146
DANIJEL KRIVEC	146
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC VREMENSKE UJME MED 11. IN 12. DECEMBROM 2017 (ZIUOPVU), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2474-VII.....	147
MAG. BRANKO GRIMS	147
IRENA MAJCEN	148
IVA DIMIC	148
JAN ŠKOBERNE	149
DR. FRANC TRČEK	149
VOJKA ŠERGAN.....	151
DANIJEL KRIVEC	151
PRIMOŽ HAINZ.....	152
MAG. BRANKO GRIMS	153
IVA DIMIC	154
DR. FRANC TRČEK	155
LJUBO ŽNIDAR.....	156
ŽAN MAHNIČ.....	157
MARIJAN POJBIC	159
IRENA MAJCEN	161
MAG. MARJAN PODGORŠEK	162
DANILO ANTON RANC	162
ANJA BAH ŽIBERT	164
JANKO VEBER.....	165
DR. MITJA HORVAT	166
BOJAN PODKRAJŠEK.....	168
JOŽE TANKO	168
DANIJEL KRIVEC	170
IRENA MAJCEN	171
MAG. BRANKO GRIMS	171
JOŽEF HORVAT	174
IVAN ŠKODNIK	174
IRENA MAJCEN	175
MAG. BRANKO GRIMS	175
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-2F), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2316-VII	176
MAG. MATEJ TONIN.....	176
PETER POGAČAR	177
MARIJA BAČIČ	177
LUKA MESEC.....	178



SAŠA TABAKOVIĆ	180
MARIJAN POJBIČ	180
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	181
JOŽEF HORVAT	184
MAG. MATEJ TONIN	185
LJUDMILA NOVAK	187
SAŠA TABAKOVIĆ	188
MAG. MATEJ TONIN	189
SAŠA TABAKOVIĆ	190
MAG. MATEJ TONIN	190
IVA DIMIĆ	190
JERNEJ VRTOVEC	191
JOŽEF HORVAT	192
DR. MITJA HORVAT	192
MAG. MATEJ TONIN	194
MAG. MATEJ TONIN	194
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH, STORITVAH IZDAJANJA ELEKTRONSKEGA DENARJA IN PLAČILNIH SISTEMI (ZPlaSSIED), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2297-VII	195
SAŠA JAZBEC	195
VOJKA ŠERGAN	196
LUKA MESEC	196
ANDREJA POTOČNIK	197
MAG. MARKO POGAČNIK	197
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	197
JOŽEF HORVAT	198
MATJAŽ HAN	198
14. točka dnevnega reda: PREDLOG DEKLARACIJE O NEOBTOJU PREHODA DRUŽBENE LASTNINE V DRŽAVNO (DeNPDL), EPA 2409-VII	199
VOJKA ŠERGAN	199
JANKO VEBER	200
GORAZD RENČELJ	200
MAG. DUŠAN VERBIČ	201
MAG. MARKO POGAČNIK	202
UROŠ PRIKL	202
JOŽEF HORVAT	203
LUKA MESEC	204
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	204
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	205
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	205
DANIJEL KRIVEC	205
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	205
MAG. BRANKO GRIMS	205
VOJKA ŠERGAN	206
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	206
UROŠ PRIKL	206



LUKA MESEC.....	206
MARINKA LEVIČAR.....	207
DR. FRANC TRČEK.....	207
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	207
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	208
JANKO VEBER.....	208
VIOLETA TOMIČ	208
DR. FRANC TRČEK	208
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DOHODNINI (ZDoh-2U), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2385-VII.....	209
MAG. MARKO POGAČNIK	209
TILEN BOŽIČ	210
JOŽE TANKO	211
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	213
JOŽEF HORVAT	213
MATJAŽ HAN	214
MATJAŽ HAN	215
MATJAŽ HAN	216
LUKA MESEC.....	216
LUKA MESEC.....	217
VOJKA ŠERGAN.....	217
MAG. MARKO POGAČNIK	218
LUKA MESEC.....	219
MAG. MARKO POGAČNIK	220
LUKA MESEC.....	220
TOMAŽ LISEC	220
TILEN BOŽIČ	222
PRIMOŽ HAINZ.....	226
TOMAŽ LISEC	227
LJUDMILA NOVAK	227
PRIMOŽ HAINZ.....	228
MARIJAN POJBIČ.....	228
TILEN BOŽIČ	231
MARIJAN POJBIČ.....	232
MAG. MARKO POGAČNIK	232
TILEN BOŽIČ	233
MARIJAN POJBIČ.....	233
MAG. MARKO POGAČNIK	234
TILEN BOŽIČ	234
MAG. MARKO POGAČNIK	234
ANJA BAH ŽIBERT	234
IGOR ZORČIČ.....	236
IVA DIMIČ	237
VOJKA ŠERGAN.....	238
JOŽEF HORVAT	239
JOŽE TANKO	240
DR. MITJA HORVAT	242
MAG. MARKO POGAČNIK	244
TILEN BOŽIČ	244
MAG. MARKO POGAČNIK	244
BOJAN PODKRAJŠEK.....	245



11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-2A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 2422-VII	246
TOMAŽ LISEC	246
TILEN BOŽIČ	247
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	247
IVA DIMIC	248
LUKA MESEC	248
VOJKA ŠERGAN	249
ŽAN MAHNIČ	250
TOMAŽ LISEC	251
TILEN BOŽIČ	254
IVAN ŠKODNIK	255
JOŽEF HORVAT	256
LJUDMILA NOVAK	258
SIMON ZAJC	258
IVA DIMIC	260
BOJAN PODKRAJŠEK	260
MARIJAN POJBIČ	261
JOŽE TANKO	263
TILEN BOŽIČ	265
JOŽE TANKO	266
BOJAN PODKRAJŠEK	267
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	268
MAG. MARKO POGAČNIK	268
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	268
BOJAN PODKRAJŠEK	268
BOJAN PODKRAJŠEK	268



Državni zbor VII. mandat

37. seja

22., 23., 25. in 26. januar 2018

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora
Matjaž Nemec.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 22. januarja 2018 ob 12.03.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 37. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: dr. Jasna Murgel, Jan Škoberne, Erika Dekleva, Marija Bačič do 14. ure, dr. Simona Kustec Lipicer od 15. ure dalje, Urška Ban od 15. ure dalje, Violeta Tomič od 17. ure dalje, dr. Vinko Gorenak, mag. Andrej Šircelj, dr. Anže Logar, Dušan Radič, Kamal Izidor Shaker, Tomaž Lisec, Peter Vilfan, Franc Jurša do 15. ure, gospod Uroš Prikl do 13. ure, Roberto Battelli, dr. Dragan Matić od 19. ure dalje, dr. Mitja Horvat od 19. ure dalje, mag. Aleksander Kavčič, Miha Kordiš, med 15. in 20. uro pa bom odsoten tudi sam.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Sodnega sveta k 15. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 37. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v ponedeljek, 15. januarja 2018, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke iz dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s klicem. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in posancev, za je glasovalo 68, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 37. seje zbora določen.

Postopkovno, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Predsednik, poslanka vprašanja so eden od pomembnih mehanizmov v Državnem zboru kot tudi v parlamentarni demokraciji ter delitvi oblasti. Za opozicijo to še posebej. In to iz temeljnega razloga, ker samo tako in na ta način lahko opravljamo tudi svoje delo, da opozarjamo Vlado, ji predlagamo ali jo sprašujemo po posameznih zadevah. Glede na to, da spremljam delo Državnega zbora od leta 2004, moram reči, da kaj takega, kar se dogaja pri tej vladi, še ni bilo. Prvič, manjkajoči ministri. Tolikokrat kot ste zgodili tukaj v tej vladi, se ni zgodilo nikoli. To bi moral pogledati tudi predsednik Vlade. V obdobju 2004–2008, zlasti ko smo predsedovali in ko smo imeli samo po enega državnega sekretarja in ne dva, tako kot je sedaj, ali celo več na finančnem ministrstvu, je bilo povsem jasno, da na poslanskih vprašanjih ministri so – z izjemo službene poti v tujino. V tej vladi se to neprestano dogaja, da pač imajo dopust ali so odsotni iz kakšnega drugega razloga.

Jaz imam poslansko vprašanje za ministra za pravosodje gospoda Klemenčiča postavil v mesecu novembru, ko je bilo to aktualno. Moje poslansko vprašanje se je glasilo na temo postopkov zoper gospoda Zalarja in gospoda Fišerja. Vemo, kako daleč so ti postopki. In do danes recimo ministra ni, do danes ga ni. Danes je že tretje zasedanje Državnega zbora, ko ministra ni. Jaz ne vem, danes piše na vašem obvestilu, da je v tujini iz takih in takih razlogov. To je verjetno opravičen razlog, to je po Poslovniku opravičen razlog. Vendar v preteklosti, na prejšnjih zasedanjih ni bilo tako. Ne samo pri tem ministru, tudi pri ostalih ministrih. Jaz opozarjam, da si ni mogoče dovoliti, da ministra recimo ni zaradi dopusta ali zaradi ne vem česa, obiska v neki regiji ali kaj podobnega. Še enkrat pravim, da ne govorim sedaj o današnji odsotnosti gospoda Klemenčiča, ker ste jo formalno opravičili v skladu z internimi akti, ki jih imamo, ampak govorim tudi na splošno in govorim o tem, da kaj



meni zdaj pomaga odgovor na to poslansko vprašanje meseca februarja, ko bodo postopki zoper ta dva gospoda zastarali. To meni nič ne pomaga, če seveda minister ne prihaja v Državni zbor. Jaz razumem, da je pogosto lahko odsoten zunanji minister, to je meni bolj razumljivo, ker ima ogromno poti v tujino. Da je pa pravosodni minister kar naprej odsoten, je pa malo vprašljivo.

Jaz predlagam proceduralno, predsednik, da naredijo vaše službe eno analizo ali pa en pregled na tem področju za čas tega mandata, in to primerjajo s prejšnjimi mandati, ter da vendarle nekako opozorite kot predsednik Državnega zbora Vlado, da naj zagotavlja prisotnost ministrov. To je moj proceduralni predlog. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej bom ugotovil, ker to imam v nadaljevanju v besedilu, da za današnjo sejo so opravičeni Karl Erjavec, minister za zunanje zadeve, ki se udeležuje zasedanje Sveta EU za zunanje zadeve, potem mag. Mateja Vrničar Erman, ministrica za finance, ki je na zasedanju Evroskupine in Sveta Evropske unije za ekonomske in finančne zadeve, mag. Goran Klemenčič, minister za pravosodje, ki ima službeno pot v sklopu kandidature za komisarja za človekove pravice Sveta Evrope, dr. Maja Makovec Brenčič od 15. ure dalje, ki se udeležuje Svetovnega foruma o izobraževanju v Londonu, ter iz zdravstvenih razlogov mag. Vesna Györkös Žnidar. To povem za tiste, ki danes manjkajo.

Mislím, da je osnovna zadeva poslovniško urejena, kdaj so tovrstni izostanki pravzaprav dopustni. Strinjam se pa tudi s tem, da je osnovno orodje, ki ga ima opozicija, zastavljanje poslanskih vprašanj. Lahko naredimo tudi takšno analizo, ker je takšna analiza smiselna pri tovrstnih zadevah. Lahko samo rečem, da si želim sodelovanja Vlade v polnem obsegu. Vsaj danes ni mejnih zadev, kdaj so pa tudi že bile, se strinjam. Opozorili ste, in mislim, da so s tem izpolnjeni pogoji, da lahko nadaljujemo sejo.

Prehajamo na 1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.

V zvezi s to točko sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 43 poslanskih vprašanj. Vrtni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zbora. O opravičeno odsotnih sem že govoril. Na e-klopi pa je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar.

Mag. Alenka Bratušek, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Lep pozdrav vsem!

Gospod Cerar, državo ste uspeli pripeljati do največje stavke javnega sektorja v zgodovini naše države.

Kdo bo za to prevzel odgovornost?

Kdo bi po vaše moral prevzeti odgovornost za to, da bo prišlo do te največje stavke v zgodovini naše države?

Kako boste ukrepali, da ob tej stavki preprečite kaos v državi?

Od leta 2008 v naši javni upravi velja enotni plačni sistem. Seveda se lahko sprašujemo, ali je dober. Dejstvo je, da z njim niso zadovoljni vsi. Praktično od začetka uveljavitve so na mizi ideje o izstopu iz tega plačnega sistema. Veliko sindikatov javnega sektorja ocenjuje, da poklic, ki ga zastopajo, ne sodi v enotni plačni sistem. Je pa dejstvo, da vse od leta 2008, torej deset let so oziroma smo vse vlade bolj ali manj uspešno veslale znotraj tega plačnega sistema. Vaša vlada je prva v desetih letih, ki je enotni plačni sistem začela podirati, ob tem pa seveda nima ne ideje in ne rešitve, kaj je boljše od tega. Junija 2016 ste podpisali ločen dogovor s policisti, ko so le-ti zaostriili stavko. Marca 2017 ste z zdravniki podpisali aneks h kolektivni pogodbi, ko so napovedali stavko. Novembra 2017 ste do 20 % zvišali plače direktorjev in ravnateljev v javni upravi. Upravi SDH ste želeli za 40 % povišati plače. In ob vsem tem ste mislili, da bodo vsi ostali javni uslužbenci ostali tiho in mirno čakali na trenutek, ko se boste usmiliili tudi njih. Ko ste podpisali aneks z zdravniki, so vam ostali javni uslužbenci jasno povedali, da pričakujejo, da boste tudi njih obravnavali enako. Tudi medicinske sestre so pripravljene stavkati, preostali sindikati javnega sektorja bodo zahtevali enako, po dogovoru z zdravniki tudi SVIZ pričakuje zvišanje plač. Vse to smo lahko takrat brali. Opozoril je bilo veliko, upoštevali niste nič.

Kakšen je torej načrt Vlade, povezan s plačami javnih uslužbencev in kako ste lahko dopustili, da so vam stvari tako zelo ušle iz rok?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovana poslanka Bratušek.

Najprej naj povem, da kakšnega kaosa ne sme biti in ga ne bo. Mislim, da so ti toni morda preveč dramatični in vzbujajo neko nelagodje, je pa dejstvo, da se pripravlja opozorilna stavka velikega dela javnega sektorja, in to jemljemo v Vladi z vso resnostjo. Vi veste, da že od samega začetka dela te Vlade, ki jo vodim, vodimo zelo intenziven dialog



s sindikati in nasploh s socialnimi partnerji. Naša vlada je bila tista, ki je po več letih, predhodnih, sploh prva vzpostavila ponovno socialni dialog, da se pogovarjamo z delodajalci, predstavniki delavcev in tako naprej. Dogovori se nanašajo na postopno sproščanje varčevalnih ukrepov in odpravo plačnih anomalij, kar ni bilo urejeno že od leta 2008. Se pravi, da je naša vlada pravzaprav dobila vse zadeve na kupu, ki so se leta in leta kopičile v škodo vseh teh, ki se danes zbirajo v stavko in v škodo tudi našega gospodarstva, zato je tudi naša država potonila v krizo. Zdaj nam gospodarska rast, ki jo ta vlada spodbuja s številnimi ukrepi, omogoča, da postopno dvigujemo stroške v javnem sektorju, ki so jih bile pretekle vlade dolžne, da jih omejijo, in to prav zaradi te pretirane porabe javnega sektorja, ki je enostavno gospodarstvo ni zmoglo. Mi se torej odgovorno in redno pogajamo s socialnimi partnerji. Smo v dialogu in pri tem ustrezno sorazmerno, torej čim bolj pravično, kolikor se da, delimo učinke te gospodarske rasti tudi na zaposlene v javnem sektorju. Naj poudarim, da smo samo v zadnjih dveh letih maso plač v javnem sektorju povečali za 10,7 %, povprečna plača pa se je v teh dveh letih zvišala za 7 %. Vemo, da je bil prej trend ravno nasproten. Naša vlada je vse te trende obrnila navzgor. Zdaj so apetiti jasno na vseh koncih večji, vsi čutijo to potrebo, ker so bili leta in leta prikrajšani, vendar že naša vlada, poudarjam, 10,7 % več za maso plač, 7 % več za povprečno plačo. Povečuje se število zaposlenih v javnem sektorju, postopno, preudarno. Kjer storitve državljanji najbolj potrebujejo, prinašamo nove zaposlitve, na šolskem področju, na področju zdravstva, na področju socialnega varstva. Ob tem pa število zaposlenih na ministrstvih in organih v njihovi sestavi, to se pravi v ožji državni upravi, kjer varčujemo, celo dodatno zmanjšujemo. Dejstvo je torej, da vlada v celoti izpolnjuje prav vse zakonske in dogovorne zaveze, drugič, da se plače in število zaposlenih stalno povečujejo, vendar v skladu z možnostmi, da so prenehali veljati že skoraj vsi varčevalni ukrepi v času naše vlade, razen tistih s sporazumom dogovorjenih dveh ukrepov za leto 2018, in da stalno poteka dialog. Zato je res težko razumeti te izjemne pritiske sindikatov z enormnimi zahtevami po dodatnem denarju, ki dosegajo skoraj milijardo. Ampak kljub temu mi to jemljemo odgovorno, spoštljivo do sindikatov in se bomo z njimi o tem pogovarjali.

Omenili ste ločeno stavko policistov in dogovor z njimi. Ta dogovor je imel osnovo v zavezi ene od preteklih vlad in pisno soglasje vseh ostalih sindikatov. To je naša vlada enostavno zaradi prejšnjih zavez morala izpolniti, tukaj nismo imeli manevrskega prostora. Stavka zdravnikov je pa mimo volje naše vlade dejansko pripeljala to vlado, nas prisilila v pogajanja, da bi lahko to stavko omilili, da bi državljanom omogočili čimprejšnji neoviran dostop do ene ključnih javnih zdravstvenih

storitev. Vlada je nato sprejela kompromisni dogovor s to poklicno skupino, ampak hkrati tudi zavezo, da bo ohranila primerljiv položaj primerljivih delovnih mest z zdravniki. Že v aprilu 2017 smo podali tudi predlog ureditve tega vprašanja. Tudi pri protestu gasilcev, ki edini niso sprejeli uravnoveženega dogovora o odpravi plačnih anomalij, je Vlada še dodatno iskala soglasje vseh ostalih sindikatov. Nismo šli v neke solo akcije, ampak smo iskali soglasje ostalih sindikatov, pa čeprav je šlo samo za minimalne spremembe kolektivne pogodbe za javni sektor, in smo dosegli tam soglasje.

Pri soočanjem s sedanjim najavljenim strokovnim valom bo Vlada ravnala skladno s svojimi sklepi, zakonskimi možnostmi in predvsem v skrbi za dobrobit države in njenih ljudi. Nadaljevali bomo s pogajanjem o stavkovnih zahtevah in iskali čim bolj pravičen in javnofinančno vzdržen kompromis, ki bo javnim uslužbencem omogočal stabilno in primerno plačilo, gospodarstvu pa nemoteno uspešno delovanje, da bo lahko zaposlovalo in povečalo gospodarsko rast. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka mag. Alenka Bratušek, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Jaz sicer mislim, da si tako mi kot slovenski narod zaslužijo malo bolj konkreten odgovor glede stavke, ki se pripravlja oziroma se bo izvedla. Je pa dejstvo, da so javni uslužbenci v preteklih letih pokazali, da so odgovoren partner. Vsi ukrepi na področju plač, ki so bili potrebni, da smo državo potegnili iz krize, so bili z njimi usklajeni. Tako da tisti, ki vam je napisal, da socialnega dialoga prej ni bilo, se je krepko zmotil ali pa namerno zlagal. Očitno je pri vaši vladi problem v komunikaciji. Očitno sindikati vašemu ministru ne zaupajo in v njem ne vidijo kredibilnega sogovornika. Vse vlade do danes smo znale rešiti stvari, preden je prišlo do tako drastičnega ukrepa kot je splošna stavka v javnem sektorju. Že samo to dejstvo pove veliko.

Potem se pa dotaknimo še zaposlenih na Sovi, ki stavkajo že mesec in pol in vi kot nadrejeni tej službi ne ukrepate.

Nam lahko poveste:

Zakaj ne ukrepate?

Je Sova tako nepomembna in nepotrebna služba?

Ste za stavko v Sovi neposredno odgovorni vi?

Očitno igrate na karte konflikta med javnim in zasebnim sektorjem. Očitno ocenjujete, da se vam bo ta stavka politično izplačala. Zaprti vrtci, zaprte šole, zaprte zdravstvene ordinacije, sladke skrbi, pravi nek vaš poslanec. Za ljudi po mojem te skrbi ne bodo tako sladke.

Gospod Cerar, vprašanje:



Kako mislite rešiti državo, ponavljam, pred kaosom, ki lahko nastane zaradi splošne stavke?

Ali ima ta vlada sploh kakšen načrt za rešitev nastalega problema?

Ali boste tudi ta problem pustili naslednji vladi?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Jaz vidim, spoštovana poslanka, da vam ni do odgovora, ampak vam je do tega, da bi kovali politične točke v tem dialogu. Pa bom še jaz povedal nekaj, ker je zelo pomembno na širši ravni.

Naša vlada je državo potegnila iz krize, ustavila naraščanje javnega dolga, ki ga je vaša vlada, enormno povečanje vlade pred tem, ponovno vzpostavila prekinjen socialni dialog ali dejstvo, kar ni izmišljotina, ampak je dejstvo, povečala plače. V zadnjih treh letih so šle plače navzgor, usklajevali smo pokojnine, usklajevali minimalno plačo, zagotovili minimalno pokojnino na višji ravni, skratka, šli smo ravno v smeri pomoči ljudem, ki so ravno v času krize, ki je kar nekaj vlad pred nami ni uspelo zmenedžirati, ni uspelo državo potegniti iz nje, pripeljale ljudi v zelo hudo stanje. Res je, napovedujejo se stavke, ampak niti približno ne v tem smislu kot leta 2010, 2012 in 2013, ko je šlo za huda eksistenčna vprašanja ljudi v javnem sektorju, ko smo imeli tudi stavke, kjer je sodelovalo 80 tisoč zaposlenih, 100 tisoč zaposlenih in podobno po napovedih in izvedbi, kjer je bil stavkovni val zelo hud. Mi smo zadeve stabilizirali. Za razliko od vas smo umirili stanje, zmanjšujemo javni dolg, konsolidiramo javne finance, urejamo to državo. Seveda pa razumem, ljudje bi radi še hitreje, še več, ampak dobivajo vsako leto več in tudi zdaj se bomo zelo resno, odgovorno pogovarjali s sindikati. Smešno pa je, da s perspektive preteklih obdobij, ko je bila Slovenija v hudi krizi, ko smo tonili, ko smo bili neugledni, ko je prišlo do razprodaje naše državne srebrnine in podobno, zdaj razpravljati o tem, kaj je dosegla ta vlada. Ta vlada zagotavlja stabilnost, zagotavlja razvoj, gospodarsko rast, seveda skupaj z gospodarstvom in drugimi deležniki, in se trudi za vse te ljudi v javni upravi, pa tudi v gospodarstvu, predvsem tistimi, ki prejemajo najnižje dohodke, najnižje pokojnine, pa tudi za ostale, da bi čim bolj sorazmerno, pravično tudi povečali njihove dohodke. Seveda pa ne moremo deliti tega, česar nimamo. In v tem je tista poanta. Mi moramo biti javnofinančno vzdržni. Verjemite mi, tudi jaz bi dal raje še več vsem, v vseh javnih sferah, tudi delavcem v gospodarstvu. Rad bi jim dal še več. Ampak lahko damo toliko, kolikor država zmore, da ne bomo spet zašli v krizo. In to je zdaj tista demagogija, razdelite zdaj to, kar imamo, razdelite tudi tisto, česar nimamo, da bomo, ne vem, dobili volitve ali karkoli, potem pa se bomo

spet čez eno leto spraševali, kaj se nam je zgodilo, ko bo šlo vse navzdol. Na to enostavno ne pristanem. Ta vlada bo odgovorno še naprej zviševala plače, odpravljala omejitve, ki so bile iz preteklih let, tako da bo za vse bolje, ampak na dolgi rok, da bo to trajnostno vzdržno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka mag. Alenka Bratušek, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Predlagam, da o tem, zakaj je vlada Mira Cerarja državo pripeljala do največje stavke v javnem sektorju, razpravljamo tudi v Državnem zboru.

Zdaj pa še nekaj dejstev. Leta 2018 bo peto leto, ko Slovenija beleži gospodarsko rast. Leta 2014 je bila v naši državi 3,1-odstotna gospodarska rast, gospod Cerar. Veste, kdaj ste prevzeli vlado? Veste, kdaj ste prevzeli vlado? In vi ste to državo potegnili iz krize?! Ne se hecati! Ampak če je za direktorje, če je za ravnatelje, če je za zdravnike, mora biti tudi za ostale. In to so razlogi, da ste pripeljali našo državo do največje stavke v javnem sektorju. Kljub temu da že pet let beležimo gospodarsko rast, še vedno varčujete na javnih uslužbencih, na upokojencih, pri socialnih transferih. To so pa dejstva.

Ampak danes je na mizi stavka javnega sektorja. In jaz mislim, da bi bilo prav, da se pogovorimo o tem. Tudi o stavki v Sovi, ki ste ji direktno nadrejeni, niste povedali niti besede, ste odgovorni za to, zakaj že mesec in pol dovolite, da v očitno nepomembnem organu stavkajo zaposleni, kako tukaj trpi ugled naše države. In še in še bi lahko naštevala.

Kaj boste naredili, kako naprej in predvsem kdo bi za to največjo stavko v zgodovini naše države moral prevzeti odgovornost?

Jaz mislim, da je prav, da se o tem pogovorimo tudi v Državnem zboru.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja 2018, v okviru glasovanj.

Poslanka Jelka Godec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

JELKA GODEC (PS SDS): Spoštovani, najlepša hvala za besedo.

Gospod Cerar! Po besedah ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc je Vlada v tem mandatu naredila marsikaj, sprejela marsikatere ukrepe in pa tudi sklepe Vlade, ki so pripomogli k temu, da se je korupcija, če gledamo samo v zdravstvu, zmanjšala, da je projekt ničelna stopnja do korupcije v letih 2015, 2016 prinesel velike rezultate. Ker pa od ministrice konkretno nikoli ne dobimo odgovorov, kateri so ti ukrepi, ki so zmanjšali stopnjo korupcije v letih 2015,



2016, sedaj na vas naslavljam to vprašanje. Seveda s tem tudi, da samo spomnim, je bilo meseca novembra sprejeto vmesno poročilo preiskovalne komisije Državnega zbora glede nepravilnosti pri nabavi žilnih opornic, ki je pokazalo, da koruptivna dejanja v zdravstvu omogočajo odtekanje denarja, kanalizacijo denarja tudi v ustanove dobaviteljem, ki niso neposredno povezani z zdravstvom. Gre torej za financiranje tudi drugih področij s pomočjo davkoplačevalskega denarja, ki se je namenjal za nabavo recimo žilnih opornic.

Po besedah Računskega sodišča, ki je opravilo že kar nekaj revizij javnih ustanov, prav tako prihaja do nepravilnosti tudi na drugih področjih, ne samo na tem, kar kaže torej naša preiskovalna komisija. Jasno je vsekakor, da bi privarčevani denar na materialu predvsem tudi zaradi tega, ker odteka zaradi korupcije, lahko pripomogel k skrajševanju čakalnih vrst, pripomogel tudi k temu, da bi bilo več denarja za plače uslužbencev v zdravstvu.

Zato me zanima, spoštovani premier, glede na to, da je že kar nekaj časa od vmesnega poročila, da je bil projekt ničelna stopnja do korupcije v letih 2015–2016:

Kateri so konkretni ukrepi, ampak res konkretni ukrepi Vlade, ki so pripomogli k zmanjšanju korupcije v zdravstvu z namenom, da se poveča kvaliteta storitev v zdravstvu, da se skrajšajo čakalne vrste in tako naprej?

Konkretni ukrepi, s konkretnimi rezultati, sklepi Vlade, karkoli, s čimerkoli nam lahko postrežete, da bomo verjeli, da ti ukrepi, o katerih Vlada nenehno govori, tudi vi kot predsednik Vlade, so res pripomogli k zmanjšanju korupcije, zmanjšanje odtekanja denarja iz zdravstva in pripomogli k kvaliteti v zdravstvu. Težko je verjeti, kajti v zadnjem času, ko spremljamo kadrovske menjave v bolnišnicah, vidimo, da ministrica ne kliče na odgovornost odgovornih v javnih zdravstvenih zavodih, kjer so potekale nepravilnosti, celo daje soglasje k imenovanju direktorja, recimo, za katerega je naša preiskovalna komisija dala naznanitve sumov petih kaznivih dejanj.

Kako tudi to komentirate?

Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa, spoštovana poslanka Godec.

Kot ste pravilno rekli, je Vlada že na začetku mandata sprejela program ukrepov za preprečevanje korupcije za obdobje 2015–2016. In res je, ves čas si prizadevamo, da bi tudi v zdravstvu tako kot v drugih sferah zagotovili čim manj korupcije, skratka zmanjšali korupcijo na čim manjšo stopnjo. Naše vodilo je ničelna stopnja korupcije. Tukaj smo na področju zdravstva sprejeli marsikateri konkreten in sistemski ukrep. O tem zdaj ne morem v nekaj

minutah vse povedati, ampak naj povem tiste glavne zadeve, ki so pomembne.

Ministrstvo za zdravje skupaj z Ministrstvom za javno upravo izvaja skupna javna naročanja zdravil in medicinskih pripomočkov. Za vse predmete so oblikovani tehnični opisi in specifikacije, ki so strokovno utemeljene in niso pisane več na kožo določenemu ponudniku, kar omogoča doseganje najnižje cene in nek nadzor v teh procesih, kajti vemo, da eno najbolj plodnih področij korupcije v zdravstvu so prav javni razpisi. V letu 2017 je bila po priporočilu Računskega sodišča vzpostavljena evidenca drage medicinske opreme, to je aktivna podatkovna baza, iz katere je natančno razvidna tudi obremenjenost posameznih naprav, podatki pa koristijo pri načrtovanju nabav medicinske opreme, tako da ni mogoče tukaj spet prihajati do različnih kriterijev. Pripravljajo se tudi različna javna naročila, ki so na ta način skupna, kontrolirana, denimo skupno javno naročilo CT-aparatov za vse bolnišnice, ki so izkazale takšne potrebe.

Vzpostavljena je bila spletna aplikacija, skupna baza cen oziroma tako imenovani Intravizor, ki omogoča vpogled v cene zdravstvenih materialov in njihovo primerjavo. Podatki so odlično izhodišče pri izvajanju novih postopkov javnega naročanja. Izvedeno je bilo, kot ste pravilno povedali, tudi skupno javno naročilo stentov, žilnih opornic, h kateremu je pomembno prispevala tudi aktivnost preiskovalne komisije, ki jo vodite vi, spoštovana poslanka. Ponudbo je, kot vemo, oddalo 9 ponudnikov. Večina ponudnikov, ki je izpolnjevala vse tehnične in strokovne zahteve, je presegla najvišjo dovoljeno ceno. Zaradi suma morebitnega kartelnega dogovarjanja je bila podana prijava na Agencijo za varstvo konkurence, ki pa ni ugotovila razloga za uvedbo postopka. Kljub temu pa bo postopek ponovljen in prvič so dejansko zdaj vzpostavljeni tehnični standardi. Naj povem, da tudi policija ne počiva. Tudi to je jasno pomemben del delovanja Vlade, kajti Vlada nima vseh vzvodov, da bi preprečevala korupcijo, je pa zelo pomembno, da s sistemskimi ukrepi zagotovi, da lahko tudi sami zavodi preko vodstvenih organov učinkovito delajo. Od leta 2014 do danes je policija na področju odkrivanja korupcije v zdravstvu poslala na pristojna tožilstva 24 kazenskih ovadb in več dopolnitev kazenskih ovadb za kar 80 kaznivih dejanj. Na področju korupcije v zdravstvu je trenutno v obravnavi še 52 kaznivih dejanj. Specializirano državno tožilstvo pa ima v fazi predkazenskega postopka trenutno 9 zadev, v katerih se obravnava 25 osumiljencev, na pristojnih sodiščih pa so v obravnavi tri obsežne in kompleksne zadeve zoper skupno kar 36 obdolžencev. Vsekakor si prizadevamo, da preprečujemo in predvsem tudi preganjamo tiste, ki so storili kazniva dejanja korupcije, če sumi na to napotujejo.

Kar zadeva gospoda Kovačiča, ki ste ga tukaj apostrofirali, da so bili tukaj neki indici, to še niso



niti ovadbe, ampak podani indici za morebitne ovadbe. Dejansko ga je svet zavoda 15. januarja 2018 imenoval za v. d. direktorja, govorimo o Splošni bolnišnici Celje, ampak ta gospod se ne bo prijavil na februarški razpis. Tako da tukaj enostavno gre za situacijo, ko je bilo nujno treba zamenjati prejšnjega direktorja mag. Ferjanca, ker ni pripravil oziroma sprejel finančnega proračuna pravočasno kar za dve leti. Poleg tega pa je povzročal še finančno škodo zdravstvenemu domu. Ko je svet zavoda sprejel ukrep, je Vlada hitro sprejela tudi soglasje za nov postopek in predvidevam, da bo v februarju ta postopek ustrezno izveden in bo tukaj novo vodstvo. Ponavljam pa, da ta gospod, na katerega kažejo indici, še ni bil ničesar obtožen. Ker je iz samega zdravstvenega zavoda, je bila torej presoja sveta zavoda, da bo lahko v tem kratkem prehodnem obdobju ustrezno vodil to zdravstveno ustanovo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanica Jelka Godec, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

JELKA GODEC (PS SDS): Gospod Cerar, kako pa vi veste, da se gospod Dragan Kovačič ne bo prijavil na javni razpis za direktorja? Torej je res to, kar se govori v Celjski kotlini, če tako želite, da se točno že ve, kdo bo nov direktor celjske bolnišnice. Gospod Cerar, vprašanje za vas, ponovno. Jaz gospoda Dragana Kovačiča nisem izpostavila, vi ste mi zdaj povedali, za koga gre, da se torej ne bo prijavil. Torej je tudi vprašanje, od kod to veste. To je ena zadeva. Da je bilo treba zamenjati prejšnjega direktorja, tu bi se samo ustavila, gospoda Ferjanca, ker je pač naredil finančno škodo v celjski bolnišnici.

Vprašanje za vas je:

Zakaj niste iskali odgovornosti pri UKC Ljubljana, UKC Maribor, kjer je bila veliko večja finančna škoda?

Pa ne opravičujem majhne ali velike finančne škode. Gospoda Kopača ste odstavili, ker ni uredil razmer na otroški srčni kirurgiji. Tako je bilo vsaj v javnosti rečeno. Nihče ga ni klical na odgovornost za izgubo v UKC Ljubljana. Denar, ki ste ga namenili za UKC Ljubljana s pomočjo interventnega zakona je namenjen dobaviteljem. In to dobaviteljem, za katere smo ugotavljali tudi na preiskovalni komisiji, da so povezani z določeno stopnjo korupcije oziroma s sumi stopnje korupcije.

Še enkrat vas sprašujem:

Kako so skupna javna naročila pripomogla k temu, da so se skrajšale čakalne vrste, da se je privarčeval določen denar na medicinskem materialu, ki se je potem namenil za skrajševanje čakalnih vrst, za bolnike, za zdravnike, ki izgorevajo, medicinske sestre in tako naprej?

Ali lahko ocenite, koliko je bilo tega, koliko je bilo tega denarja?

Skupno javno naročilo za žilne opornice je propadlo. AVK je bila sposobna v 15 dneh

ugotoviti, da ni šlo za kartelno dogovarjanje, glede na skupno vmesno poročilo naše preiskovalne komisije, ki ima dokumente, pa ne vidijo indicev, da bi začeli zadevo preiskovati. Danes pa še naprej bolnišnice kupujejo žilne opornice, če se samo tu ustavim, po veliko višjih cenah, kot je bilo na skupnem javnem naročilu.

Kateri so, še enkrat, tisti ukrepi, ki so pripomogli k zmanjševanju ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Kot rečeno, bo to moralo Ministrstvo za zdravje bolj natančno predstaviti, ker v nekaj minutah ni mogoče vsega reči. Recimo, skupno javno naročilo za opremo za urgentne centre je pomenilo varovalko pred možno korupcijo in skupno privarčevanje okoli 3,3 milijona evrov, torej kar 30 %. To je en tak primer. Pa ta skupna javna naročila dajejo rezultate, jaz zdaj ne morem vseh tukaj navesti, to bo pač moralo ministrstvo dejansko predstaviti podatke.

Kar zadeva čakalne vrste, vsi ti prihranki in teh prihrankov ni malo, na ta način pridobljeni, so lahko kanalizirani tudi v to, da se odpravljajo čakalne dobe. Ampak vzroki za čakalne dobe so predvsem drugje. Predvsem je to pomanjkanje zdravnikov, potem je prekomerno napotovanje med različnimi izvajalci zdravstvenih storitev in potem so tu demografske spremembe in staranje prebivalstva. Jasno, da se tudi tu pojavlja lahko določena korupcija. Če jo odkrijemo, če so indici, takoj ukrepamo, kot sem rekel, in veste, da je bila tudi policija poleg inšpektorjev zelo aktivna na tem področju.

Kar zadeva UKC, Vlada lahko tu postopa v skladu s svojimi pristojnostmi. Mi smo pozvali, tudi sam sem pozval k zamenjavi vodstva UKC, kar se je kasneje zgodilo, kajti prihajalo je do različnih nepravilnosti oziroma do različnih sumov na nepravilnosti, ki jih je treba enostavno raziskati. Jaz verjamem, da te preiskave še vedno potekajo bodisi s strani inšpektorja ali drugih organov, ne vem, kdo vse to dela, in verjamem, da bodo ugotovili vse tisto, kar je bilo narobe. Dejstvo pa je bilo, da tu ni šlo samo za neka specifična dejanja, kjer bi iskali subjektivno odgovornost, ampak je nastala situacija, ki je bila nevzdržna. Javnost, ljudje smo izgubljali enostavno zaupanje v to ustanovo, zato je bilo treba ukrepati. In do ukrepa je prišlo. Tako da enostavno po tem ključu deluje ta vlada, ne samo da se odzivamo na situacije, ki so kritične, in teh je ogromno. Naša vlada je podedovala 10, 20 let slabih praks v upravljanju zdravstva. Kot veste, smo morali samo letos 136 milijonov vložiti samo v to, da smo preprečili, da bi prišlo do kolapsa zdravstvenega sistema zaradi preteklih dolgov. Medtem ko za čakalne vrste namenjamo sredstva, tako kot smo lansko leto zagotovili kar



nekaj sredstev, o tem je bilo že večkrat rečeno, bomo tudi v letu 2017 zagotovili dodatnih 11 milijonov evrov za skrajševanje čakalnih vrst, in to poleg vseh ukrepov. O realizaciji tega je velikokrat govorila ministrica. Ni res, da ne daje informacij. Na tiskovnih in drugih konferencah javnosti sporoča te podatke, samo prisluhniti jim je treba. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka Jelka Godec, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

JELKA GODEC (PS SDS): Moj postopkovni predlog je, da se ta tematika obravnava na eni izmed naslednjih sej.

Gospod Cerar, pravite, da ste vi in tudi ministrstvo izgubljali potrpljenje do direktorjev UKC Ljubljana. Jaz mislim, da danes izgubljajo zaupanje in potrpljenje državljani tako do ministrice za zdravje kot do vas, ki še vedno trdno podpirate ministrico v vseh njenih neukrepanjih v zdravstvu. Nered, ki nastaja v zdravstvu, je tudi posledica tega, da ministrstvo enostavno ne vidi, ne sliši in ne ukrepa na vse tisto, na kar danes opozarjajo tako tisti, ki so zaposleni v zdravstvu, kot bolniki, kot ostali državljani. In ne, da ne slišimo ministrice, zdi se mi, da vi ne slišite nas oziroma državljanov, ki opozarjajo na nepravilnosti. Dejali ste, da je veliko prihrankov v zdravstvu. Še vedno mi niste odgovorili, koliko je teh prihrankov. 3,3 milijone poslušam že od leta 2014 dalje. Skupna javna naročila, plenice, igle, rokavice poslušamo že od leta 2015 dalje. Ta skupna javna naročila niso prinesla popolnoma nič novega, nobenih zmanjšanj ali prihrankov na medicinskem materialu. To, kot sem rekla, ko ste že omenili tudi skupna javna naročila za žilne opornice, je propadel razpis, ker so dobavitelji enostavno ponudili višje cene, kot je bilo zahtevano s strani Ministrstva za javno upravo in Ministrstva za zdravje. In danes potekajo javni razpisi oziroma nabava tega materiala v bolnišnicah po veliko višjih cenah, kot je bilo zahtevano na skupnih javnih naročilih. Zato ker Intravizor ne deluje, zato ker ministrica ne ukrepa, čeprav bi lahko ukrepala preko sistemskih zadev, ko bi lahko dajala konkretna navodila svetom zavodov oziroma sveti zavodov so nadzorni organ Vlade, ki je ustanoviteljica javnih zavodov.

Predsednik Vlade, čakalne dobe – jaz upam, da ste seznanjeni z njimi. In, ja, v vašem mandatu, od 2013 do 2017 se je dvignilo za petkrat število ljudi, ki čakajo nedopustno dolgo. Petkrat! In denar, ki odteka tudi zaradi preplačevanja materiala, tudi zaradi koruptivnih dejanj, bi lahko bil namenjen za skrajševanje čakalnih vrst, za storitve, za programe v zdravstvu. Vendar ne! Še enkrat, ministrica si niti prebrala ni vmesnega poročila preiskovalne komisije. Niti prebrala ni! Gospod predsednik, vi odkimavate, ministrica je sama na preiskovalni komisiji povedala, da vmesnega poročila ni

prebrala. Glede na to, kakšne kadrovske poteze vleče, da nastavlja tudi tiste ljudi, ki so omenjeni v vmesnem poročilu in imajo naznanitve sumov kaznivih dejanj, pa se mi zdi, da je definitivno jasno, da popolnoma ignorira te zadeve. Mislim, da bi bilo prav, da se takšne ljudi odstrani z vseh odločevalskih funkcij, za čas, dokler se zadeve ne razjasnijo, ne glede na to, ali so samo sumi ali konkretne tožbe.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka Jelka Godec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja 2018, v okviru glasovanj.

Poslanec dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, predsednik Državnega zbora.

Spoštovani predsednik Vlade! Dobro veste, da v Levici nasprotujemo vključitvi tujega kapitala v projekt izgradnje drugega tira preprosto zaradi tega, ker je Slovenija sposobna ta projekt zgraditi sama. S tem bi po eni strani ohranila v svoji lasti infrastrukturo in tudi dobičke, ki izhajajo iz te infrastrukture. Zaradi tega smo vas že aprila lani pozvali, da nam predstavite oziroma pripravite načrt B, kot ga imenujemo, za izgradnjo drugega tira brez udeležbe tujih držav. Verjetno ste v tem času na nek način imeli ali pa skušali imeti ta načrt. Že v času referendumu so predstavniki tako Vlade kot podjetja 2TDK zatrjevali, da tak načrt obstaja, če bodo zahteve Madžarske nesporemljive. Takrat je direktor 2TDK dan po referendumu, 25. septembra 2017, gospod Dragonja, zatrdil, da se bodo pogovori z Madžarsko nadaljevali, ampak da če ne bo prišlo do neke skupne točke, kjer se bosta obe strani uspeli dogovoriti oziroma priti na nek skupni imenovalec in bi to bilo nesporemljivo za poslance, da obstaja ta načrt B, ki je zelo preprost. Takrat je gospod Dragonja rekel, da pomeni to manjkajočih 200 milijonov evrov zagotoviti iz državnega proračuna. 27. decembra 2017 ste v Državni zbor poslali pobudo za sklenitev sporazuma z Madžarsko, zato smo zahtevali, da nas seznanite s tem načrtom B. Prejšnji četrtek je prišel odgovor na to naše vprašanje, ki pravi, da brez vključitve Madžarske ni evropskih sredstev za ta projekt. Ker nimam vpogleda v prijavo razpisa, ne morem reči, ali blefirate ali pa ste enostavno dejansko sprejeli pogoje, ki Slovenijo postavljajo v podrejen položaj naproti Madžarski. Zakaj? V takšni situaciji ste praktično postavili Slovenijo v kot, ker po eni strani, če načrta B dejansko nimate, boste popustili pod vsakršnim pritiskom Orbanovih zahtev, ker vedo, da nimate alternative. Po drugi strani pa, če drži to, da ste nalašč šli v takšen razpis, pomeni, da ste vnaprej kapitulirali pred temi zahtevami. In če je to samo grožnja za javnost, da bi pod temi pritiski pristali na to, da se gre v ta sporazum z



Madžarsko, je očitno, da obstajajo neki drugi pakti v ozadju. Iz tega je sledilo, da ste brez težav zamenjali upravo Luke Koper. Zdaj je slišati močna namigovanja, da želite dati nezakonito odpoved tudi prvemu sindikalistu v Luki, in mislim, da to jasno kaže, v kakšno pot pelje.

Zato me, jasno, zanima:

Ali res nimate načrta B? Če je odgovor da, me zanima:

Kdo je za to odgovoren?

Na podlagi česa ste se prijaviли na razpis, ki opredeljuje sodelovanje Madžarske za obvezno?

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanec Vatovec!

Načrt izgradnje drugega tira železniške proge Divača–Koper brez finančnega sodelovanja Madžarske bi v naslednjih letih zagotovo predstavljal znatno javnofinančno breme za proračun Republike Slovenije. Mi smo šli v takšno finančno konstrukcijo zato, ker je to najmanjša možna obremenitev naših davkoplačevalcev. Če bi tako kot vi želeli to financirati iz javnih sredstev, bi morali za ta znesek obremeniti naše ljudi dodatno. Tako jih ne bo treba. Bomo dali lahko več za socialo, za zdravstvo, za karkoli drugega, kar vse tudi potrebujemo. Projekt drugega tira je ravno zaradi pripravljenosti teh zalednih držav za sodelovanje – poleg Madžarske še 5 držav, 4 zaledne – dosegel boljšo razvrstitev pri kandidiranju na razpisih za evropska sredstva. Pri tem je bil eden ključnih argumentov ravno čezmejna pomembnost projekta in tudi izražena namera Madžarske za sodelovanje pri financiranju projekta. Ko je zadeva zaustavljena zaradi obravnave na sodišču, obstaja celo tveganje, da Slovenija oziroma družba 2TDK ne bo uspela črpati v letu 2017 pridobljenih evropskih sredstev v višini 109 milijonov evrov iz razpisa instrumenta za povezovanje Evrope z mešanjem finančnih virov, tako imenovani blending. Zato se državni sekretar Jure Leben intenzivno pogaja z Evropsko komisijo. Zdaj je bil pred kratkim v Bruslju in se je sestal s predstavniki Evropske komisije. Predstavil je to situacijo, da najdemo rešitev, in proces teh pogovorov bo trajal in bo zaključen nekje do aprila letos. Republika Slovenija nima v proračunih za leti 2019 in 2018 načrtovanih dodatnih sredstev za višji kapitalskih vložek v projektno podjetje 2TDK, niti to ni dodatno upoštevano v projekcijah naslednjih proračunov. Če bi to želeli vnesti v to projekcijo, potem bi, kot rečeno, naše davkoplačevalce obremenili za nek ogromen denar in bi jim zmanjkalo sredstev za tiste veliko bolj nujne, eksistenčno nujne zadeve. Kot sem rekel, je pa to sodelovanje z Madžarsko pomembno, ker prinaša korist že pri evropskih

sredstvih, projekt je cenejši, in kar je še bolj in skupaj z vsem tem pomembno, mi obravnavamo to sodelovanje z Madžari v tem primeru in tudi v drugih primerih, kjer sodelujemo zdaj z njimi, kot strateško partnerstvo, z dolgoročno vizijo krepitve gospodarskega potenciala Slovenije. Ne gre samo za drugi tir, gre za širšo zgodbo, kjer dejansko lahko Slovenijo pripeljemo na zemljevid Evrope in sveta v transportnem smislu, če odpremo tudi ta koridor preko Madžarske, ki je bila vedno doslej povezana s sosednjo državo Hrvaško in se je zdaj odločila, da sodeluje z nami. Udeležba Madžarske je glede lastništva in upravljanja drugega tira povsem skladna s strategijo upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije.

Jaz ne morem govoriti o drugih podrobnostih vladne pobude za sklenitev tega meddržavnega sporazuma z Madžarsko, ker je to gradivo zaupne narave. Veste pa dobro, da ste bili s tem gradivom seznanjeni natančno na zaprtem delu Komisije za nadzor javnih financ 11. januarja 2018, ko so vam dali pojasnila tudi predstavniki naše strokovne vladne ekipe na zaprti seji. Vi veste, da bo Vlada ta osnutek nekega sporazuma predložila v Državni zbor. Dogovor z Madžarsko bo torej ratificiran tukaj. Takrat bo to javno, takrat bo to transparentno, tako kot je cel projekt drugega tira javen, zakonsko utemeljen, finančna konstrukcija je pojasnjena, vse je dano na pladnju, nadzor civilne družbe je zagotovljen z zakonom. Tako da ne tvegamo na ta način, da bi prišlo do česar koli, kar bi skrivali kjer koli. In vi poslanci boste tu odločili, ali bo zakon o ratifikaciji tega sporazuma z Madžarsko sprejemljiv. In verjamem, da bo. Bi pa poudaril še nekaj. Argumentacija, ki ste jo ravno poslanci Levice večkrat podali, sicer da bi manjkajoča sredstva dobili, če bi denimo opustili načrt za nakup novih oklepnihih vozil za Slovensko vojsko ali pa kaj podobnega, to enostavno ne moremo uporabiti kot argument, kajti v tem primeru gre za sredstva, ki so načrtovana v A bilanci proračuna in ne v B bilanci, kjer so načrtovana sredstva za povečevanje kapitalskih deležev države. S tega vidika in z drugih vidikov je treba tudi jasno povedati, da sodelovanje z Madžarsko poteka tako, da pazimo, da ne bi karkoli, denimo Luko Koper, privatizirali v tem smislu, to sem že večkrat pojasnil. Tukaj gre za to, da to, kar je slovenskega, ohranimo v naši lasti. Se pravi, ti riziki, ki jih navajate, niso prisotni in imeli boste poslanci v nadaljevanju, tako kot ste že imeli na zaprti seji, vso možnost, da to proučite.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Matej T. Vatovec, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala še enkrat.

Rekli ste, da bo to vse skupaj javno, da bo Državni zbor to sprejemal. Ampak dejstvo je, da sedaj vsi ti postopki tečejo tajno. Pogajanja z



Madžarsko so tekla več kot eno leto že in ne vemo nič o njih. Prihajali so neki indici, kakšne so zahteve Madžarske in ni se ovrгло teh indicev, sedaj so se pa še ti zapisniki zaprli. Ampak to ni bistvo.

Jaz sem vas vprašal nekaj bistveno drugega. Sami ste na nek način sedaj potrdili, da bo scenarij tak, da bo prišlo do tega meddržavnega sporazuma, ki pa ga bo moral ratificirati Državni zbor. Pod temi pogoji, kot ste jih sedaj postavili, torej ko predstavniki Vlade in 2TDK grozijo, če Madžarov ne bo pri projektu, ne bo evropskih sredstev in se s tem zruši finančna konstrukcija, čeprav so vse mesece pred tem trdili, da je to možno, da se da enostavno nadomestiti teh 200 milijonov iz državnega proračuna ali pa povečanjem kredita EIB, kar je tudi še vedno odprta možnost, bomo prišli do tega, da boste rekli vi ali pa minister, ko bo na odboru ali pa kje drugje: »Poglejte, če tega sporazuma ne boste ratificirali, boste poslanci odgovorni za to, da drugega tira v tej državi ne bo.« In tukaj govorimo o projektu, ki je verjetno najpomembnejši infrastrukturni projekt v zadnjem desetletju ali dveh.

In tukaj prosim za jasen odgovor:

Na podlagi česa, glede na to, da ste sami rekli, da zakon še ne velja, da ni pravzaprav niti jasnega osnutka glede sporazuma, je lahko predstavnik Vlade v Bruslju podpisal oziroma dal razpis, v katerem se je jasno zavezal, da bo Madžarska sodelovala pri projektu?

Tega pooblastila Vlada ni imela in nima niti zakonske podlage v zakonu, kaj šele žegna parlamenta. In to je sedaj tukaj ključno vprašanje. Če je temu res tako in smo oddali takšen razpis, ste s tem ogrozili strateški in finančni interes Slovenije. Zato ker ne bo to neka dobrodela akcija Madžarske, ampak bodo dobili polovico dobička podjetja 2TDK, bodo dobili tako ali drugače vpliv v koprskem pristanišču in tudi o tem, kako se bo opravljalo z drugim tirom. To je vprašanje in prosim ta odgovor podajte.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Predsednik Vlade Republike Slovenije, dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Strinjamo se torej o tem, da je drugi tir za državo izjemnega strateškega pomena in da se mudi. Seveda se mudi. Vsak dan, ko mi čakamo, ko stojimo zaradi teh raznoraznih polen pod noge, se dogaja – kaj? Avstrija zgradi nekaj kilometrov železnice, ki jo bo povezala z Italijo in čez dve leti boste lahko samo rekli hvala lepa vsem nam tukaj in vsem ostalim in ne bo ne drugega tira ne bo ne transportnega zemljevida in ne Slovenije. Sodelovanje z Madžarsko prinaša lažji dostop do nepovratnih evropskih sredstev, prinaša javnofinančno razbremenitev proračunskih izdatkov, se pravi naših ljudi, davkoplačevalcev, prinaša nižja tveganja

izvedbe projekta, tako finančna kot tveganja zasedenosti proge, to je tveganje povpraševanja, kot tudi tveganja, povezana z morebitno prekoračitvijo investicijske vrednosti projekta, ustvarja pogoje za oblikovanje novega jedrnega tovornega koridorja RFC11, katerega pobudnik in nosilec je Madžarska, in zmanjšuje odvisnost Slovenije v logistiki od konkurenčnih držav. Normalno, da se pogajamo s sosednjo državo na diskreten način. Pogajanja vedno potekajo na diskreten način. Ne pred kamerami. To je ustaljena običajna praksa v takih zadevah. Ves čas pa obveščamo Državni zbor, kako to poteka, obveščamo o vsebini pogajanj, obveščamo o procesu pogajanj. Tudi na zaprtih sejah, ki sem jo prej omenil.

Naj povem, da lastnik infrastrukture drugega tira železniške proge za čas trajanja koncesijske pogodbe bo družba 2TDK, v korist katere bo ustanovljena stavbna pravica na zemljiščih. Ampak po izteku tega obdobja bo Republika Slovenija postala tudi lastnica infrastrukture. Po prenehanju koncesije bo morala družba 2TDK predati Sloveniji infrastrukturo, se pravi drugi tir, neodplačno in v stanju, ki omogoča njeno nemoteno delovanje. Družba 2TDK bo v obdobju trajanja koncesije zgolj ekonomski lastnik infrastrukture, saj bodo zemljišča ves čas ostala neposredno v lasti Republike Slovenije. Ne dajemo naše zemlje, ne dajemo Luke Koper, ničesar ne dajemo, dosegamo pa ekonomsko upravičeno investicijo v strateškem sodelovanju s sosednjo Madžarsko, ki bo prineslo dobrobit tako nam kot zalednim državam, vključno z Madžarsko in tudi našim davkoplačevalcem, ki bodo tako razbremenjeni tega, da bi prispevali še 200 ali nekaj takega milijonov v takšen projekt. In to je ta konstrukcija. To je zdaj tisto, kar je treba zdaj izvesti, napeti vse moči.

So pa povsem neprimerne take izjave, moram še to oceniti, da sem zamenjal neko upravo Luke Koper in tako naprej. To sploh ni moja pristojnost, to delajo popolnoma drugi organi, torej nadzorni svet Luke Koper. V to se nisem nikoli vmešaval in se nikoli ne bom. Tudi bi rekel tako, dejansko je pomembno, da Luka Koper sodeluje in lahko samo izrazim upanje, da bo uprava sodelovala, se pa nikakor in nikoli v take zadeve ne mešam. Tako da na take obtožbe ne morem pristati.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Matej T. Vatovec, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Seveda bom to zahteval, ker predsednik Vlade ni odgovoril na moje edino vprašanje in očitno potrebujemo več časa za to, da si razjasnimo določene stvari. Jaz bi rekel samo to, da je verjetno prvo poleno temu projektu pod noge vrgel ravno minister za infrastrukturo, ko je dejal, da ga ne potrebujemo še kopico let. Ampak naj ponovim še enkrat, vi ste šli očitno, glede na to,



da mi niste niti danes odgovorili, še vedno ne morem zagotovo trditi, ampak če držijo zadnje izjave gospoda Dragonje, vi ste šli v razpis, kjer ste se dejansko odrekli temu, da bi lahko imeli kakršenkoli nadzor nad tem projektom, s tem ko ste vezali pridobitev evropskih sredstev na sodelovanje Madžarske mimo vseh postopkov in zakonskih podlag. Mislim, da je to zelo resna stvar. Vi ste se prijavili na razpis, ne da bi zakon veljal, ne da bi imeli pooblastilo kateregakoli organa oziroma Državnega zbora in mislim, da je to verjetno zelo sporen posel. Druga stvar je ta, da moramo še enkrat poudariti, da ne gre za neko dobrovoljno ali pa dobrodelno sodelovanje sosednje države. Madžarska ni nobena dobrodelna ustanova, tako kot Orban ni dedek Mrz, ki bo dal 200 milijonov kar tako. Ravno to, kar ste sedaj zatirjali v tej dopolnitvi odgovora, ne drži. Pri projektu bo imela Madžarska, drugače ne bi šla oziroma ne bi želela iti v ta projekt, določene koristi. Prva je ta, da bo imela polovico dobička 2TDK, medtem ko bo samo Slovenija odplačevala kredite. To je že prvi element nepoštenega sodelovanja. Druga stvar je ta, da bo, kljub temu, kar ste rekli, da bo po koncesijski pogodbi ostalo vse skupaj v lasti Slovenije, ampak pozabili ste, da bo ta koncesijska pogodba trajala 45 let in bo imela Madžarska skoraj polovični vpliv v tem podjetju. Vsaj tako je bilo do zdaj predstavljeno. S tem ko bo imela vpliv, bo imela vpliv na to, kako se upravlja in kako se dela s tem drugim tirom in kako se posluje po njem. Še vedno niste ovrgli nobenega suma, da gre v ozadju tudi za določene vezane posle pri tem projektu, kar očitno potrjuje tudi današnji obisk madžarske delegacije v Sloveniji, kjer sta tudi predstavnika Mola in Gyseva. Ravno podjetij, o katerih se je da potekajo z njimi pogovori. Nobena normalna država ne bi pristala na take pogoje, ne bi pristala na izgradnjo nekega ključnega infrastrukturnega projekta v takšnih gabaritih. Zaradi tega mislim, da bi bilo treba opraviti splošno razpravo o tem in ustaviti to norijo, še preden se dejansko izpelje. Zato ker ta posel, tako kot se ga zadnje tedne predstavlja, tako kot ga predstavlja Vlada, enostavno smrdi. Alternative so, to bom še vedno poudaril, bilanca A, bilanca B, verjetno ste že kdaj slišali za rebalans, gre za zelo administrativen postopek in ni nobena huda in nemogoča stvar, ki bi se jo dalo narediti. Patrijam za 207 milijonov pa bi se lahko verjetno tudi odpovedali. / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Matej T. Vatovec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja 2018, v okviru glasovanj.

Poslanec Matjaž Han, imate besedo, da postavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Spoštovani predsednik Vlade, vem, da ni biti lahko predsednik Vlade, pa vendarle. V preteklem tednu je bilo veliko prahu dvignjenega o minimalni plači, o predlogu ministrice Anje Kopač Mrak, da se minimalna plača dvigne za 4,7 %. Moram reči, da je to prvič v zgodovini, da je šla ta minimalna plača nad prag revščine. Seveda če bo sprejeta. Mislim, da Socialni demokrati in tudi večina v Vladi to vidijo kot pravi in odgovoren ukrep. Seveda so se pa pojavili očitki, verjetno upravičeni, da bo nova raven minimalne plače predstavljala približek k povprečni plači oziroma tako imenovano kompresijo, kot ji rečejo gospodarstveniki, med minimalno in povprečno plačo. Socialni demokrati smatramo, da ni problem, da je minimalna plača tako visoka, problem je, da je povprečna plača v Sloveniji prenizka. Vsi vemo, da dve tretjini zaposlenih v tej državi prejema nižjo plačo, kot je povprečna plača, se pravi nižjo, kot je 1050 evrov. Se pravi, da večina v državi dobiva denarja za mesec dela med 600 in tisoč 500 evri. Slovenija je v nekaj letih že v gospodarski rasti tudi na račun plač in pa na račun zmožnosti gospodarstva. Finančna uprava je dala podatek, da se je v letošnjem letu oziroma v letu 2017 nabralo za 920 milijonov evrov več denarja v proračunu kot leta 2016. To so nenormalne številke. Spodbudno je tudi, da je gospodarstvo naredilo 3,2 milijard evrov neto čistega dobička, to je 70 % več kot eno leto prej. Rezultati so fantastični, vendar ne vem, zakaj je problem pri tej minimalni plači. Tega enostavno jaz ne razumem.

Zaradi vseh teh dobrih podatkov imamo javni sektor na nogah, upravičeno štrajka, upravičeno gre v stavko, ker so se oni zadnjih osem let odpovedovali svoji plači, da je država izšla iz krize. Problem ni v srednjem sloju, problem je pa v javnem sektorju za nas Socialne demokrate v teh najnižjih plačah. In tu je treba zadeve popraviti. Seveda je tudi problem za tiste zaposlene v zasebnem sektorju, tudi za tiste, ki prejemajo minimalno plačo, in pa predvsem za vse tiste, ki prejemajo to minimalno plačo med minimalno plačo in med povprečno plačo. Zavedam se, da gremo proti koncu mandata, poslanske skupine, poslanci izgubljam o kompas vsi, vsi bi bili radi všečni, ljudem dajemo velike predloge, čeprav vemo, da nekatere zadeve ne moremo sprejeti.

Vendar pa vas jaz kot odgovoren politik, in vem, da ste tudi vi, sprašujem:

Kaj namerava Vlada Republike Slovenije narediti, če sploh kaj, do konca tega mandata, da se izboljšajo neto plače vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji?

Tudi tistih v javnem sektorju in tistih v zasebnem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.



Naj podam nekoliko širšo sliko. Govorimo tako, kot da moramo od zdaj naprej pomagati, da se zvišajo neto plače. Neto plače so se že zviševale vsa ta leta dela te naše vlade, in sicer najprej preko davčnih razbremenitev. Leta 2015 smo z novelo tako imenovanega Zujfa razbremenili zavezance z dohodki nad 1,5-kratnikom povprečne plače. Potem z novelo Zakona o dohodnini smo leta 2016 spremenili dohodninsko lestvico za razbremenitev najbolj produktivnega in ustvarjalnega kadra, ki praviloma največ prispeva k dodani vrednosti. Potem smo sprejeli ukrepe, ki so naslovili državljane z najnižjimi dohodki. V letu 2016 smo povišali dohodkovni prag za dodatno splošno olajšavo, leta 2017 pa smo odpravili stopničasto, torej ne zvezno določanje dodatne splošne olajšave. Leta 2016 je bila uvedena davčna razbremenitev dela plače za poslovno uspešnost. S tem smo spet razbremenili najbolj produktiven kader, dosegli povečanje konkurenčnosti podjetij in ohranjanje delovnih mest v Sloveniji. Znesek neobdavčenega dela plače za poslovno uspešnost se je v letu 2017 s 70 % povprečne plače v Sloveniji povečal na 100 % povprečne plače v Sloveniji. V letu 2018 je začela veljati posebna shema za delavce, napotene na čezmejno opravljanje dela, ki zasleduje cilj prenosa znanja in izkušenj. Po tej shemi se ob izpolnjevanju določenih pogojev del plače ne bo všteval v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja. Z ukrepi iz obdobja 2016–2017 je Vlada delo davčno razbremenila skoraj za 130 milijonov. Poleg tega pa smo imeli nedavčne ukrepe Vlade za dvig neto plač, recimo leta 2016. Od januarja 2016 kar trije dodatki ne štejejo več v minimalno plačo. V minimalno plačo ne vštevamo dodatka za nočno delo, za delo v nedeljo ter delo za praznike in proste dneve. Zato dejansko lahko delavci z neenakomerno razporeditvijo prejemajo višje plačilo. Januarja 2017 smo v okviru redne uskladitve minimalno plačo zvišali za 1,8 % in ne samo za pol odstotka, kolikor bi znašala zakonsko predpisana minimalna uskladitev. Potem je bila v pogajanjih s sindikati javnega sektorja dogovorjena postopna odprava varčevalnih ukrepov na področju plač in prav tako, kot veste, že odpravljamo tudi anomalije.

Ta hip je, kot ste pravilno ugotovili, odprto vprašanje višine letošnje uskladitve minimalne plače. Tudi sam menim, da je naše gospodarstvo v dobri kondiciji in da bi lahko zmoglo več kot zakonsko predpisano minimalno uskladitev z rastjo inflacije, ki je lani znašala 1,7 %. Tako da absolutno sem tudi sam, tudi Stranka modernega centra za to, da se ta uskladitev enostavno postavi na višji ravni. Morajo pa se tu upoštevati socialni in ekonomski kriteriji, se pravi tudi interesi gospodarstva, ki daje zaposlitve, ki daje delovno mesto. Ne smemo ogroziti delovnih mest in porušiti plačnih razmerij. Dolgoročno rast plač bomo omogočali še naprej tudi z investicijami, za kar je ta vlada

naredila veliko v tem mandatu. Tudi ta pogajanja s sindikati, ki se zdaj že dogajajo na podlagi teh stavkovnih zahtev, bomo z naše strani pripravili konstruktivno, z ustreznimi predlogi, ki pa morajo upoštevati javnofinančne zmožnosti in stanje v družbi nasploh, da ne porušimo tistega dobrega, kar smo naredili, kot sem že večkrat povedal. Toliko. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslanska vprašanja, postavljena na 35. in 36. seji Državnega zbora.

Minister za pravosodje, mag. Goran Klemenčič bi moral odgovoriti na vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s sodnim postopkom zoper nekdanjega ministra za pravosodje Aleša Zalarja in nekdanjega generalnega državnega tožilca Zvonka Fišerja, vendar je danes odsoten zaradi službene poti. Zato poslanca Gorenaka sprašujem, če želi ustni odgovor ali je možen tudi pisni.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz si želim ustni odgovor, ker gospod Klemenčič odgovarja tako, saj veste, v dveh stavkih, v katerih ne pove nič. Naj pa v času, ki ga imam, ponovno opozorim na to, kar sem na začetku. Meseca novembra sem začel spraševati, kaj je s tem postopkom. Kazalo je na to, da sodišča želijo sprocesirati zadevo, kazalo je pa tudi na to, da se oba gospoda izogibata. No potem je prišlo do oprostilne sodbe v Novem mestu. Zdaj tečejo pa pritožbeni postopki. 8. ali 10. februarja bodo zastarali. Ne vem, kako bo gospod Klemenčič odgovoril na naslednji februarski seji, kajti imel je dvojna merila. Ko je šlo za Igorja Bavčarja, je vpil, da bodo letele glave, ko pa je šlo za ta dva gospoda, je bil pa tiho, kar ni sprejemljivo. Jaz bom vztrajal pri odgovoru, za katerega prosim. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister bo torej na vprašanje ustno odgovoril na naslednji seji zbora.

Sedaj bo minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan odgovoril na vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z izjavo ministra glede odločitve na višji ravni.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik, in lep pozdrav. Hvala gospodu poslancu tudi za vprašanje. Lep pozdrav vsem ostalim poslankam in poslancem in ostalim prisotnim.

Gospod poslanec me sprašuje, kdo je višja raven. Tu moram zelo jasno odgovoriti.

Nad samim ministrom in nad ministrom je višja raven vlada kot celota in tudi državni zbor kot celota. To bi tudi zelo rad jasno povedal, da pri iskanju lokacije za Magno, kar



ste me vprašali, gospod poslanec, ministrstvo ni sodelovalo. Na kakšen način je bila najdena lokacija, zakaj je bila to edina lokacija, s katero smo bili na Vladi seznanjeni, mislim, da je v Državnem zboru že večkrat govorilo Ministrstvo za gospodarstvo. Tudi sam sem bil prisoten vsaj v enem primeru, ko je pristojni državni sekretar Aleš Cantarutti, na to vprašanje odgovarjal na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Verjetno ni prav, da jaz njegove besede navajam, je pa po njihovih merilih bila to edina možna lokacija.

Ministrstvo pa je bilo vključeno v dveh pomembnih fazah. Prva faza je bila pri pripravi zakona o strateških investicijah na območju občine Hoče – Slivnica. Tukaj moram povedati, da po zelo dolgih usklajevanjih je predlog ministrstva, ki je bil takšen, da če ne pride do investicije, se avtomatsko vrne v prostorski načrt kot kmetijsko zemljišče in tudi da poteka v skladu z etapami. To je bilo v bistvu upoštevano. Bili pa so upoštevani tudi naši omilitveni ukrepi in pogoji, ki smo jih dali pri pripravi občinskega prostorskega načrta. Mogoče najbolj pomemben omilitveni pogoj, ki ni bil do sedaj običajen v Sloveniji, pa je bil tukaj upoštevan, je bila predhodna vzpostavitev novega kmetijskega zemljišča. Tukaj ne gre v bistvu za to, da se neko stavbno zemljišče, ki pa je dejansko v kmetijski rabi kot kmetijsko, samo formalno preimenuje, ampak dejansko se na področjih, kjer se ne kmetuje, se na nek dosti inovativen način, ki pa je v tujini že prisoten, pri nas pa ne, takoj vzpostavi, prinese živa zemlja, eni ji rečejo živica, to je večinoma 75 centimetrov plasti zemlje, ki je živa, in se v nekem roku vzpostavijo dosti enakovredna kmetijska zemljišča. To je tudi narejeno. Ob tem bi rad povedal še enkrat, da to ni bila do sedaj tukaj običajna praksa. Je pa bila potem sprejeta še na neki drugi lokaciji. Sam pa pričakujem, da bodo rezultati te operacije podobni kot v tujini, torej da se vzpostavi kolikor toliko enakovredno kmetijsko zemljišče.

Pa dovolite še en podatek, ki ob vsem tem govorjenju, kako se ščitijo kmetijska zemljišča, kar dosti pove. Po začasnih podatkih Kmetijskega inštituta o kmetijstvu v letu 2017 so se ponovno za nekaj hektarjev povečala kmetijska zemljišča, ki so dejansko v uporabi. Če primerjamo z letom 2010, vidimo, da število hektarjev ne upada, ampak celo nekoliko narašča. To na žalost ni bilo neko splošno stanje v prvih desetih letih naše samostojne države ali pa prvih petnajstih letih, ampak sedanje stanje je takšno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Franc Trček, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Poglejte, gospod minister je seveda zapeljal odgovor na svoj mlin. Ampak mogoče

niti ni podrobno prebral mojega vprašanje. Jaz v bistvu nisem tokrat konkretno spraševal o Magni, čeprav bi se o tem lahko tudi pogovarjali nekaj ur. Dejansko sem vas spraševal kot podpredsednika Vlade Slovenije. Vlada je kolektivni organ. Praviloma soodloča ne s preglasovanje. Vi ste podpredsednik Vlade in daste v nekem intervjuju, ki je nedvomno avtoriziran, izjavo, da se je o tem odločilo na višji ravni. In to je problematično. Navsezadnje figurirate kot eden najbolj verjetnih bodočih mandatarjev vlade, kamor tudi vabite Levico, in se mi tukaj postavlja vprašanje. Če ta vaš odgovor in intervju berem tudi v luči tega, kar je gospod Cerar danes odgovarjal našemu Mateju, ko je rekel, »ja, saj v bistvu ste o vsem obveščeni, kaj se dogaja z drugim tirom«, potem je pa rekel, »ja, takrat bo pa to transparentno«, pa njegovo izjavo, da nimamo vseh mehanizmov za boj s korupcijo, po osnovni izobrazbi sem naravoslovno-matematični tehnik in mi začnejo goreti vsi alarmi. In tukaj je problem. Jaz dokaj poznam ozadje obeh zgodb. Ampak meni je, recimo, resorni sekretar iz MGRT gospod Cantarutti rekel: »Ja, gospod Trček, vam bi prišli povedat, če bi nas prosili.« Meni kot poslancu iz Maribora! Jaz na srečo več o Magni izvem v Avstriji in na Madžarskem kot v Državnem zboru. O drugem tiru tudi skoraj toliko. In to je nek velik problem. Tudi zato sem naslovil to vprašanje na vas.

Zato bom izkoristil poslovniško možnost, da o tem imamo neko bolj resno razpravo na naslednji seji, ker to nujno potrebujemo, ker ta mandat je že mimo. Meni je nerodno, ker je to izgubljen mandat. Ni mi osebno nerodno, ker sem se tukaj štiri leta metal skoraj na trepalnice, ampak mislim, da potrebujemo tudi resno razpravo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Jaz lahko samo, spoštovani poslanec, to povem, kar sem povedal. Jaz skušam ravnati, upam, da mi tudi uspe, upam, da tudi vi opazite, da se zavedam, da imam nadrejene nad sabo. Meni je vlada nadrejena, meni je v bistvu nadrejen Državni zbor, ki me je ne nazadnje tudi izvolil. Ko sem govoril o nadrejenih, zdaj obrazlagam še enkrat, da jaz vlado razumem kot organ, ki je meni nadrejen. Včasih imamo povsem enotna mnenja, ampak ko vlada sprejme mnenje, ali ga minister sprejme ali pa se od vlade poslovi. Tako jaz pač razumem delovanje vlad, pa ne samo v Sloveniji, ampak tudi širše. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Franc Trček, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.



DR. FRANČ TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo še enkrat. Seveda bom to zahteval.

Veseli me vsaj nekaj v tem dodatku odgovora, da smo končno prišli do tega, kar mi v Sloveniji imenujemo izvršilna oblast. Vlada izvršuje kar Državni zbor sprejema. Tudi tukaj je ta mandat izgubljen. Jaz delam kar ogromno t. i. parlamentarne diplomacije, pa ne po kakšnih eksotičnih destinacijah, ampak v državah v regiji. Kamorkoli pridem, tudi nekako sprašujem, se hočem informirati, kako delujejo njihovi parlamenti, kakšni so njihovi odnosi med zakonodajno in zlasti izvršilno vejo oblasti. In bom rekel, da tovrstne derogacije dela Državnega zbora, kot sem ji priča tukaj že tri leta in pol, v nobeni primerljivi državi, s katero bi se jaz rad primerjal, ni. O tem je tudi dr. Gorenak nekaj govoril. A veste, da bi v sosednji državi, kateri sem jaz najbližje, ministri tako manjkali s seje odborov ali pa da bi ministrica ne zastopala sklepa, ki ga je sprejel recimo Odbor za zadeve EU v Bruslju, ali pa če ga ne zastopa, da ne bi prišla nazaj poročati o tem, zakaj ga ni zastopala, ker s tem krši zakonodajo. Tega v nekih resnih državah, s katerimi naj bi se mi primerjali, ni. O tej debati nadrejenosti, podrejenosti, veste, bom odgovoril spet naravoslovno-matematično. Jaz vsebinsko vlado gledam kot množico, ki stremi k uniji, ne pa k preseku. Vse naša vlade so po navadi bile presek v najboljšem smislu nekih partikularnih strankarskih interesov, iz naših kvot jaz v nebesih. Tudi zaradi tega mi potrebujemo neko resno razpravo po četrto stoletja, mi potrebujemo, bom rekel, kar osamosvojitve od takšnih osamosvojiteljev, ki so si ta fevd delili in razdelili. In potem bo verjetno v naslednji vladi nek minister ali ministrica, kdorkoli bo, ne vem, mogoče bo naša Violeta ministrica za kmetijstvo, ki se največ s tem ukvarja, lahko malo drugače govorila od vas, mag. Židan, v smislu nepodrejenosti ali podrejenosti. Zdi se mi, da tukaj potrebujemo več horizontalnosti in več stremjenja k neki vednosti. Spomnite se, da sem jaz na samem začetku mandata gospoda Cerarja označil za moralnega teologa, ne ker bi jaz osebno imel nekaj proti njemu, ampak ker se je skozi mandat to izkazalo. Mi potrebujemo na te najbolj odgovorne funkcije ljudi, ki so zmožni bolj perpleksnega mišljenja in sodelovanja.

Upam, da bomo v splošni razpravi končno prišli do tega, tudi ker je to potrebno, koga bo kdo kandidiral na naslednjih volitvah. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec dr. Franc Trček, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja 2018, v okviru glasovanj.

Zdaj bo minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan odgovoril na vprašanje gospoda Franca Jurše v zvezi z nesorazmernostjo višine globe zaradi kršitve Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik, za besedo.

Dovolite, da začnem takole. Gospod poslanec me je vprašal po komentarju konkretnega primera. Ker primer verjetno še ni zaključen, ga sam ne morem in ne smem komentirati. Sprašuje me o globi zaradi hujšega prekrška nedovoljene prodaje fitofarmacevtskega sredstva. Moj predlog tistemu, ki meni, da mogoče ni bil primerno obravnavan, je, da izkoristi vsa pravna sredstva. Dejstvo pa je, da so s spremembo zakonodaje v letu 2012 prekrški pri prodaji in razpolaganju s fitofarmacevtskimi sredstvi prešli v skupino hujših prekrškov, kar pa ni doživelo nobene pripombe, ne s strani deležnikov niti s strani Trgovinske zbornice Slovenije. Gre za to, da napačna, prekomerna ali nepotrebna uporaba fitofarmacevtskih sredstev lahko tudi ogroža življenje ljudi, lahko poslabša kvaliteto bivanja, lahko pa ogroža tudi živalstvo, znani so pomori čebel v letu 2010 in še kdaj. Jaz mislim, da tudi zaradi teh ukrepov nam je uspelo, da v 20 letih zmanjšamo količinsko uporabo fitofarmacevtskih sredstev v kmetijstvu za polovico. Naši novi plani pa so še bistveno bolj ambiciozni. Pa smo kljub visokim kaznim, kljub delovanju inšpektorjev v letu 2017 ugotovili še 86 kršitev Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih. Za te kršitve so bile izrečene kazni v vrednosti več kot 66 tisoč evrov glob. Naj pa še enkrat poudarim, pri obvladovanju problematike fitofarmacevtskih sredstev gre prvenstveno za varovanje zdravja ljudi in varovanje okolja, v katerem živimo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj bo minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan odgovoril še na vprašanje gospoda Ivana Škodnika v zvezi z uporabo pesticidov in širjenjem hmeljišč v Mislinjski dolini.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Še enkrat hvala za besedo, gospod predsednik. Vam, gospod poslanec Ivan Škodnik, hvala za vprašanje.

Dovolite, da odgovorim na dve konkretni vprašanji. Prvo vprašanje je bilo, ali lahko za katerega od pripravkov, ki se uporabljajo pri hmeljiščih, slutimo ali kakorkoli pričakujemo, da bo čez čas uvrščen v skupino karcinogenih ali potencialno karcinogenih substanc. Odgovor je naslednji. Opredelitev določene kemijske snovi, med katere spadajo tudi pesticidi, glede razvrščanja kemikalij se odvija znotraj Evropske agencije za kemikalije. Tu neodvisni strokovnjaki po zelo strogih kriterijih odločajo, ali je konkreten pesticid primeren za uporabo ali ne. To povem zato, ker se je v zadnjih nekaj letih število sploh možnih pripravkov pomembno zmanjšalo; zdaj govorim nekoliko na pamet, vendar mislim, da se je zmanjšalo celo za trikrat. Tako je pri proizvodnji hmelja v tem trenutku dovoljenih samo še 21 aktivnih snovi. Seveda pa, spoštovani poslanec, verjetno ne jaz ne kdorkoli drug v tem trenutku



ne more odgovoriti, ali bo strokovno stališče teh pomembnih strokovnjakov pri tej pomembni agenciji čez čas drugačno. Na nek način sem vprašanje tudi razumel, ali obstaja pravna možnost, da se vzpostavi zeleni pas oziroma varovalni pas med naselji in kmetijsko proizvodnjo v celoti. Odgovor je pritrdilen. O tem sicer ne govori kmetijska zakonodaja, ampak novi zakon, torej Zakon o prostorskem načrtovanju, ki je bil sprejet, omogoča in je bil tudi kot osnova za prostorski red Slovenije, ki je bil tudi že na Vladi na predlog MOP sprejet. Ta konkretni prostorski red pa daje možnost posameznim občinam, da zaradi svojih interesov, mogoče tudi zaradi bolj kvalitetnega bivanja ljudi, vzpostavijo zelene, varovalne ali kakršnekoli drugačne pasove ravno z namenom, da tudi mogoče izboljšajo kvaliteto bivanja ljudi. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec Ivan Škodnik, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Spoštovani minister, jaz sem delni odgovor pretekli mesec že dobil od Ministrstva za okolje, tisti, ki se seveda tudi nanaša na to prostorsko problematiko, tako da jaz se tudi za vaš odgovor zahvaljujem. To vprašanje sem naslovil na vajini ministrski predvsem zato, ker je to področje v Mislinjski dolini mogoče zdaj malo bolj aktualno, ker so se pač površine hmelja malo povečale v zadnjem obdobju, verjetno se še načrtuje. Bile so različne dileme, tudi v tem času, kot sem tudi v tem vprašanju navajal, da so botrovale k temu širjenju hmelja tudi višje cene subvencij. Moram reči, da cene subvencij, kolikor sem preverjal, boste mi lahko potem tudi vi pritrdili ali pa še kaj dodali, niso večje kot pa pri ostalih površinah. To se pravi, to ni tisto, zaradi česar bi se kmetje odločali, pač pa je to predvsem tržna cena hmelja, in če je višja cena drugih kultur, jih pravzaprav tudi razumem, da se s tem ukvarjajo. Kar se pa tiče škropljenja, bi pa bilo dobro čim prej, tudi od kakšnih drugih mednarodnih inštitucij ugotoviti, da bo ta zadeva čim manj strupena, ker jaz mislim, da bodo tudi ljudje razumeli in ne bodo tako nasprotovali tej kulturi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod predsednik.

Spoštovani poslanec, moja ocena je podobna kot vaša. Za željo po širjenju proizvodnje hmelja ne gre za to, ker se subvencije oziroma neposredna plačila večajo, v resnici so tudi zelo malo pomembna pri hmeljarski proizvodnji, ker je tam tako velika

proizvodnja na hektar, da imajo v bistvu neposredna plačila čisto neko drugo, mogoče rečem celo, manj pomembno vlogo kot pri proizvodnji kakšne pšenice, koruze ali česarkoli drugega. Dejstvo pa je, da je povpraševanje po slovenskem hmelju stabilno, celo narašča, zasluga gre nenazadnje tudi Hmeljarskemu inštitutu Slovenije, ki dela kvalitetno in je uspešen pri proizvodnji novih sort hmelja.

Mogoče samo še ena informacija, ki jo mogoče poznate, mogoče pa ne, gospod poslanec, na ministrstvo oziroma na pristojno upravo je prišel tudi zelo argumentiran spisek petnajstih vprašanj, ki so povezana z njihovo skrbjo zaradi morebitnih novih hmeljišč. Mi smo poskrbeli za odgovore in če želite, vam potem, po koncu teh mojih odgovorov, te njihove odgovore tudi predam. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan bo odgovoril še na vprašanje Luke Mesca v zvezi s prehranskimi nasveti v oglasni akciji Naša super hrana.

Prosim.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Še enkrat hvala, gospod predsednik, za besedo. Hvala tudi vam, gospod poslanec, za vprašanje.

Dovolite, da najprej odgovorim na vaše začetno vprašanje, zakaj manjkam na seji, ob tem, da mi je znano, kdaj so seje. Odgovor je dosti enostaven. Do sedaj je bilo stališče Vlade pa verjamem tudi politike, da se ministri skorajda moramo udeleževati svetov pristojnih ministrov Evropske unije. Na to, kdaj so, nimamo nobenega vpliva, tako da tudi, če vemo, kdaj bo v bodoče zasedal parlament, kdaj bodo poslanska vprašanja, mi ne moremo vplivati na sklice svetov. Recimo, tudi ko sem manjkal v decembru, sta bili dve zelo pomembni temi za Slovenijo. Prva tema je bila predstavitev in prva izhodišča držav za novo kmetijsko politiko – nenazadnje preko skupne kmetijske politike Slovenija dobi v tem trenutku milijardo in 100 milijonov evrov programa razvoja podeželja in nekaj čez 900 milijonov neposrednih plačil v obdobju 7 let, borimo se seveda, da bi imeli ugodno stanje tudi za naprej. Druga je pa bila Odprava nepoštenih trgovinskih prag za bolj uravnoteženo verigo preskrbe s hrano in boljši položaj kmetov, ker je pa tudi Slovenija sopodpisnica in je skupaj z Slovaško in Češko tudi zelo aktivna na evropski ravni.

Zdaj pa dovolite, da ogovorim na nekatera vaša vprašanja. Prvo vprašanje, kolikor sem jaz razumel, je bilo vprašanje, kako razumemo stališče Svetovne zdravstvene organizacije, ki govori tudi o mesu. In jaz vam predlagam, da ste pozorni tudi za njihovo dodatno sporočilo za javnost, Svetovne zdravstvene organizacije, saj je bil pri njih občutek, da ni bilo zadosti dobro razumljeno prvo. Oni so v tem drugem sporočilu za javnost zelo jasno napisali naslednje: »Primerjava



tveganja za razvoj rakavih obolenj zaradi uživanja rdečega mesa in predelanih mesnih izdelkov s kajenjem tobaka, alkohola in azbesta je povsem neprimerna.« In ob tem je Svetovna zdravstvena organizacija v dodatnem sporočilu za javnost tudi posebej opozorila, da se na osnovi predstavljenih podatkov ljudi ne poziva, da bi mi morali prenehati uživati mesne izdelke, temveč naj bo uživanje takšnih zmerno. Takšna so tudi nacionalna slovenska priporočila. Če pogledate tudi priporočila, ki jih imamo objavljena na našem inštitutu za javno zdravstvo, recimo, da je to naša najbolj vrhunska inštitucija. V bistvu boste videli dve stvari, prvič, da v bistvu zagovarjajo uravnoteženo in raznoliko prehrano, ne pretiravati z nobeno vrsto hranil, kot drugo pa, kar se tiče mesa, priporočila meso izpostavljajo kot dober vir beljakovin z visoko biološko vrednostjo, saj vsebujejo esencialne aminokisliline v zelo ugodnih razmerjih ter kot vir drugih hranil, tudi takšnih, ki jih rastlinska živila vsebujejo precej manj, na primer vitamin B12. Mogoče še naslednje, kar se tiče informacije, da je meso lahko izjemen dober vir železa, je treba izpostaviti, da je to v znanosti splošno sprejeto dejstvo. Naj se navežem tudi na zadnjo vrednotenje prehranskih potreb po železu, ki ga je predstavila Evropska agencija za varno hrano konec leta 2015, kjer izpostavljajo, kako dober vir železa za telo predstavlja meso, in to na način, kakršnega ne najdemo v drugih živilih. Imam sicer sedaj še več o tem opisano, ampak, da mi časa ne zmanjka, želim dati še dve v bistvu informaciji. Želim povedati, da namen promocije ni spodbujati uživanja mesa, temveč potrošnike informirati o kakovosti mesa lokalnega izvora. Navede se prednost, če so namesto uvoženih živil poveča uživanje živil lokalnega izvora, tudi v širšem družbenem kontekstu. Zakaj se informira o mesu? Prvi sektor, ki je dosegel dogovor, da gre v javno-zasebno izobraževanje potrošnikov, je bil sicer sektor mleko. Drugi sektor, ki ga je dosegel, verjetno tudi zaradi pomembnosti v Sloveniji, je sektor dveh vrst mesa. Zdaj pa smo zelo blizu tega, da se bo začelo več informiranja o vrtninah, o sadju, žitih in še nekaterih drugih proizvodih. Vendarle bi rad tu povedal, da so vsa ta informiranja možna le takrat, če se uskladi z nevladnim sektorjem. Torej njihova pobuda mora biti, šele potem kasneje jih država s financiranjem in tudi strokovno spremlja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec Luka Mesec, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav gospod minister.

Tudi z tem dodatnim sporočilom Svetovne zdravstvene organizacije sem seznanjen, vas pa sprašujem in opozarjam predvsem zaradi naslednjega. V Sloveniji po podatkih Statističnega urada povprečen prebivalec poje 94 kilogramov mesa na leto. To

je več kot četrta kila na dan in to nas postavlja v sam svetovni vrh, med prvih 20 držav po tem, koliko mesa pojemo. Po drugi strani, kot kažejo različne raziskave, ljudje pojedjo bistveno premalo zelenjave in sadja, dnevni vnos naj bi bil tam okrog 60 %. In zdaj vi kot minister za prehrano, ker ste tudi minister za prehrano, ne samo minister za kmetijstvo, bi morali biti pozorni na to in pač korigirati to razmerje, vsaj. Jaz zdaj kot vegetarijanec bi tudi kaj drugega priporočal, recimo, da se sploh ne oglašuje mesa, ampak vi kot minister za prehrano, bi pa morali biti vsaj na to, da se to razmerje korigira. In zato me, prvič, pač moti, da država milijon in pol denarja vlaga v akcijo, s katero se spodbuja živilo, ki se ga že tako zaužije preveč in je tudi, če greste gledat na strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje, dejavnik tveganja za tiste civilizacijske bolezni, ki so tudi pri nas v vrhu, kot je povišan holesterol, srčno-žilne bolezni, nekatere vrste raka in tako naprej. In tukaj Svetovna zdravstvena organizacija jasno pove, da obstaja korelacija med uživanjem rdečega, posebej pa predelane mesa in tem. Zdaj vaši oglasi pa zgledajo tako. Vam primanjkuje železa? In potem je pač nek članek o tem, kako je železo pomembno in kako ga pač največ najdemo v mesu, kar seveda ni res, kot sem vam povedal prejšnjič, in potem pač na koncu neko priporočilo, da pač uživajte lokalno pridelano meso. Mislim, to, a, ni reklama za lokalno pridelano hrano, ampak je pač nek precej slab članek za v prid uživanju mesa, celo slabši ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan, imate besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Najlepša hvala, predsednik. Pa tudi vam, spoštovani poslanec, hvala za podvprašanje.

Dejstvo je, da, recimo, timijan vsebuje bistveno več železa. Je pa tudi dejstvo, da je treba upoštevati, kakšne količine te začimbe je možno imeti v prehrani. Dejstvo je tudi, da so tudi stročnice dober vir železa, je pa tudi dejstvo, da vsebujejo fitate. In zato sem govoril toliko o uravnoteženi prehrani. Pa kolikor so meni znani podatki v bistvu, če kaj, v zadnjih letih v Sloveniji narašča ravno uživanje vrtnin, nekoliko tudi sadja. To je verjetno tudi posledica prehranske politike, pri kateri naše ministrstvo, mislim, da gospa ministrica zelo dobro sodeluje z ministrstvom, ki pa govori o zdravem načinu prehranjevanja, to je Zdravstveno ministrstvo. Seveda pa tukaj tudi v bodoče pričakujem veliko sodelovanje.

Čisto na kratko bi še ta čas mogoče izkoristil za naslednje. Ko ste povedali, da se investira milijon in pol državnega denarja – v bistvu, govorim sicer sedaj nekoliko po spominu, te akcije informiranja pa tudi promocije za triletno obdobje bodo približno v vrednosti 3



milijone ali tu nekje. Od tega polovico zberejo sektorji, ki sodelujejo, polovico primakne država, je pa kar nekaj tudi splošnega informiranja o hrani. Tako da v bistvu v vsakem primeru ne bo milijon in pol javnega denarja za komunikacijo, ki se tiče mesa, mesnih proizvodov ali takšne in drugačne koristi ali pa nekoristi. Bi vam pa, če vam lahko dam v bistvu mogoče predlog, gospod poslanec, v tem trenutku poteka že javna razprava o novi kmetijski politiki po letu 2020, čeprav je zdaj komaj leto 2018, ampak leto 2020 bo zelo blizu. In ko smo se pogovarjali o tem na Odboru za kmetijstvo, so predstavniki kmetijstva, zlasti Kmetijsko-gozdarske zbornice zelo jasno povedali, da v bodoče v kmetijski politiki pričakujejo več financiranja živinoreje, ker je njihova ocena, da je financiranja tega sektorja, ki je za Slovenijo pomemben, premalo. In vsaj jaz se ne spomnim, da bi predstavnica vaše stranke na to odreagirala in predstavila, da je pa vizija Levice drugačna. In zato vas vabim v sredo, 24., imamo na predstavi Evropske unije razpravo o novi kmetijski politiki. Povabili smo visoko predstavnico Evropske komisije, da nam predstavi njihov pogled, in tam bo zelo primerno stališče, da tudi posamezne politične stranke predstavijo, predstavimo, kako pa si mi konkretno predstavljamo novo politiko in znotraj tega porazdelitev denarja za nove politike. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec Luka Mesec, imate besedo za postopkovni predlog, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo.

Najprej, gospod minister, hvala za vabilo, se bom vsekakor poskušal udeležiti.

Drugo pa, pač, ne prepričate me. Kar se mene tiče, je ta akcija iz razlogov, ki sem jih naštel in jih ne bom ponavljal, nesmotrna. Investicija v tovrstno promocijo pač ni upravičena poraba javnih sredstev in zato predlagam, da Državni zbor opravi razpravo o tej akciji in o mojem predlogu, da se enostavno umakne.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanec Luka Mesec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja 2018, v okviru glasovanj.

Zdaj pa prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.

Poslanec Marijan Pojbič, imate besedo da zastavite vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana gospa ministrical

Okoljevarstveno soglasje je zelo pomemben dokument in je seveda en najpomembnejših dokumentov in podlaga za izvajanje dejavnosti, ki imajo pomemben vpliv na

okolje, torej življenjsko okolje ljudi, živali oziroma nasploh na naravo oziroma na zdravo življenjsko okolje. Pred nekaj dnevi je bila seja Odbora za okolje in prostor, kjer je tekla razprava o vprašanju, kako je mogoče, da je bilo izdano okoljevarstveno soglasje brez izdelave presoje vpliva na okolje. To bi se naj zgodilo na Vranskem, kjer naj bi šlo za razgradnjo starih avtomobilov, kjer nastane približno 30 % nevarnih odpadkov. Vendar po tistem, kar sem prebral v zapisniku, je jasno, da je bila ta presoja narejena, vendar še ni v veljavi.

Spoštovana gospa ministrica, sprašujem vas:

Kaj so ključni sestavni deli oziroma podlage, ki so potrebne in morajo biti izdelane, da se lahko izda okoljevarstveno soglasje?

In drugo vprašanje:

Kdaj je možno in pod kakšnimi pogoji je možno s strani ministrstva odvzeti okoljevarstveno soglasje gospodarskemu subjektu, če se ta ne drži z zapisanega v okoljevarstvenem soglasju?

Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za odgovor.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani poslanec gospod Marijan Pojbič!

V pisnem vprašanju, ki je bilo zame naslovljeno na Ministrstvo za okolje in prostor, ne govorim torej o vprašanju okoljevarstvenih soglasjih, ampak o postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj. Jaz sem sigurna, da z mojimi odgovori ne boste zadovoljni, moram pa vam povedati, da so ti postopki različni. Pridobitev okoljevarstvenega soglasja je neprimerno manj zahteven postopek, kot je pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Tehnično se lahko investitorji pozanimajo o zahtevah tudi pri izdelovalcih takšne dokumentacije, sicer pa je pri sprejemanju občinskih prostorskih načrtov postopek, ki govori o tem, ali mora biti za prostorski red opravljena celovita presoja vplivov na okolje. Običajno pri sprejemanju novih prostorskih načrtov, razen redkih izjem, se postopek celovite presoje vplivov na okolje zahteva, pri morebitnih spremembah občinskih prostorskih načrtov pa včasih tudi ni potrebno, odvisno od sprememb, ki se nanašajo na prostorski red občine. Mi smo temi, o kateri ste govorili uvodoma, na Odboru za infrastrukturo in okolje namenili več kot dve uri.

V zvezi s postavljenim pisnim vprašanjem pa bom zdaj sama govorila o postopkih izdaje okoljevarstvenih dovoljenj. Se opravičujem, to imam pripravljeno, in glede na čas je prav, da vam, mogoče tudi za gledalce nekaj o tem povem.

Pri izdaji okoljevarstvenih dovoljenj gre za tri, na nek način ločene ali pa opredeljene



postopke. Kot prvo gre za izdajo dovoljenj za obratovanje naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolje večjega obsega, pod dva gre za druge naprave in dejavnosti in pod tri gre za obrate. Če se zdaj obrnem na prvo, torej izdajo OVD okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, govori o teh postopkih Zakon o varstvu okolja od 68.–81. člena. Ob začetku mandata ni bila prenesena direktiva Evropske unije, ki ureja pogoje za IED naprave, sedaj smo to prenesli, in seveda Uredba o vrstah dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega, v njej je vse to opredeljeno. Torej so opredeljeni vsi tisti kazalci, ki se nanašajo na hrup, na onesnaževanje ozračja, na onesnaževanje voda in okolja. Pod dva, torej gre za OVD za obratovanje, druge naprave in dejavnosti, govorijo 82.–85. člen Zakona o varstvu okolja. Tej postopki niso javni, medtem ko so pod številko 1 postopki javni, torej je javnost pritegnjena v sam postopek. V teh postopkih pa javnost ne sodeluje in gre za tiste naprave, za katere je treba to okoljevarstveno dovoljenje izdati. Ko pa govorimo o obratih, so pogoji za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za obrate navedeni od 86.–91. člena Zakona o varstvu okolja. Govorimo o Uredbi o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic, pod narekovaji lahko to nekako opredelimo kot SEVESO obrati, to so obrati, kjer obstaja velika objektivna nevarnost, da karkoli gre narobe v takem obratu in se to seveda odraža na širši okolici. In v teh postopkih mora javnost prav gotovo imeti vpogled in pa v osnutek odločitve. / znak za konec razprave/ Mogoče še kaj več v nadaljevanju.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Marijan Pojbič, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.

Seveda gre za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja, gospa ministrica, tu sva se razumela, absolutno.

Jaz imam sedaj eno konkretno vprašanje, ker prihajam iz občine Šentilj. V občini Šentilj imamo v kraju Ceršak kompostarno. In je bilo seveda po mojih informacijah izdano tudi okoljevarstveno dovoljenje, ampak argumenti, ki bi pa morali govoriti ravno v obratno smer, da za to kompostarno ne bi moglo biti izdano to dovoljenje, so pa naslednji. Kompostarna je na otoku v Muri, znotraj Mure, med rokavi, se pravi je poplavno območje, tristo metrov stran je vodovarstveno območje in sedaj v celotnem tistem območju praktično ljudje ne morejo živeti. Smrdi tako, da ljudje ne morejo imeti vrat odprtih, ne morejo imeti oken odprtih, ne morejo sedeti v kuhinji in cel roji teh muh nadležnih, ki lahko prenašajo tudi s te kompostarne razne

bolezni in tako dalje, praktično ljudje zunaj ne morejo narediti enega piknika in tako dalje.

Zato vas sprašujem to:

Ali je mogoče pod takimi pogoji, ki sem vam jih jaz zdaj naštel, izdati na ministrstvu okoljevarstveno dovoljenje?

Tukaj se je očitno to zgodilo in zdaj se je tam tudi organizirala civilna iniciativa in ta zadeva bo zagotovo prišla tudi do vas na ministrstvu. Jaz sem prepričan, da je to zadevo tudi s strani ministrstva treba pogledati, ali je to inšpektor ali kdor pač opravlja te naloge, in ugotoviti, zato sem vas tudi vprašal, ali se izvaja vse tisto, kar bi se moralo izvajati po izdaji okoljevarstvenega dovoljenja, ali ne, in ali je bilo sploh to okoljevarstveno dovoljenje izdano zakonito. To se mi zdi tisto, kar je izjemno pomembno vprašanje.

Prepričan sem, da mi vi zdaj na to čisto konkretno ne boste mogli odgovoriti, zato vas, spoštovana gospa ministrica, prosim, da mi potem pač to naredite na nek pisni način, tako da bodo tudi ljudje tam seznanjeni s tem, ali smo ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor, gospa Irena Majcen, imate besedo za dopolnitev odgovora.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Okoljevarstvena dovoljenja so prav gotovo izdana zakonito, saj jih je možno izpodbijati. In če ni v upravnem postopku vložena pritožba na izdano okoljevarstveno dovoljenje, je to zakonito. Pri sami vlogi so navedbe, ki jih pripravi strokovnjak, predmet presojanja, potem po izdanem okoljevarstvenem dovoljenju pa se v različnih območjih na različni način začne izvajati dejavnost. Prav gotovo poznamo kar nekaj primerov, ko smo v lanskem letu izvajali, tudi sama, obiske v takih obratih. In priznam, za bioplinarne so bile do nas največkrat posredovane težave s smradom. Kar se tiče kompostarn, je bilo nekaj težav, za katere sama vem, na območju Vrhnike. Mislim, da je od tega že dve leti, kar smo aktivno pristopili in so se tudi sami lastniki in izvajalci te dejavnosti, torej v kompostarnah, potrudili in uresničili vse tisto, kar jim je bilo tudi naloženo.

Prav gotovo za ta vaš konkreten primer tečejo postopki, je pa seveda treba počakati, da se zaključi inšpekcijski postopek v skladu s pravili, ki jih tak postopek zahteva. Če pustimo konkreten primer in govorimo na splošno, so ugotovitve inšpekcije najprej dane lastniku, upravljavcu te naprave za odpravo pomanjkljivosti. Če v zakonitem ali pa določenem roku tega ne stori, se potem inšpekcija odloči, ali da podaljša termin, če se nekako ocenjuje, da objektivno ni bilo možno v tako kratkem času vsega opraviti, ali pa inšpekcijske službe dajo predlog za odvzem okoljevarstvenega dovoljenja. To je zadaj na splošno, medtem ko o tem vašem predlogu,



konkretnem postopku pa še potekajo inšpekcijski postopki. Hvala.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanka Violeta Tomić, imate besedo, da zastavite vprašanje ministru za kulturo gospodu Antonu Peršaku.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo.

Javni razpis za izbor javnih kulturnih programov na področju umetnosti za obdobje 2018–2021, je upravičeno razburkal kulturniško javnost. številnim organizacijam se je programsko financiranje znižalo tudi do tretjine, nekatere prepoznavne in vrhunske prakse pa so iz financiranja povsem izpadle. Težava pa ni v rezultatih, ampak v samem razpisu. Če je ta neustrezen, potem tudi strokovne komisije ne morejo zadovoljivo opravljati svojega dela. Problematični pa so bili razpisi že v preteklosti, zato so kulturni ustvarjalci pred razpisom za novo obdobje na to tudi večkrat opozarjali, vendar ministrstvo teh predlogov ni upoštevalo. Kriteriji razpisa so bili neživljenjski, nekateri tudi celo nesmiselni. Zelo problematično, potencialno pa celo nezakonito je bilo ugotavljanje bonitetne ocene oziroma finančne referenčnosti iz zasebne baze GVIN namesto, da bi uporabili podatke iz Ajpesa, kajti GVIN niti ne vsebuje vseh številnih podatkov, ki so bili potrebni. Nejasnosti so posledica izjemne birokratizacije in ravnanja ministrstva, ki ne zmore voditi smiselnega dialoga z delavci na področju kulture. Opozoriti je treba, da so programski razpisi tisti, ki omogočajo stabilnejše delovanje teh organizacij, vključno z zaposlovanjem in omogočanjem prijav na druge, predvsem evropske razpise. Prijava na projekte razpise, kar sedaj ministrstvo ponuja neizbranim organizacijam, prinaša mnogo nižja sredstva, ki nikakor ne morejo nadomestiti stabilnega financiranja s strani ministrstva. Znesek razpisa pa naj bi bil tudi za 286 tisoč evrov nižji, kljub temu da se je proračun ministrstva za kulturo povečal. Nevladni sektor, ki je najbolj pekar, hkrati pa izjemno priznan tudi v tujini, mednarodno, očitno potiskate v počasno hiranje.

Zato vas sprašujem:

Zakaj ministrstvo kljub številnim opozorilom in pozivom ni prilagodilo razpisnih kriterijev?

Zakaj se je ministrstvo za pregled enega od kriterijev, bonitetne ocene, odločilo za zasebno bazo GVIN, namesto za javno bazo Ajpesa?

Zakaj ste postavili omejitev števila organizacij, ki lahko na posameznem področju pridobijo sredstva na razpisu?

Kakšni bodo po vaši oceni vplivi zmanjšanja sredstev na obseg in kakovost produkcije v nevladnem sektorju?

Kakšen bo učinek na socialni položaj samozaposlenih?

Za vaše odgovore se vam zahvaljujem.

PODPREDESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod minister Anton Peršak.

Izvolite.

ANTON PERŠAK: Spoštovana gospa poslanka, najprej hvala za priložnost, da lahko vsaj nekatere stvari pojasnimo v zvezi s temi javnimi razpisi.

Najprej naj povem, da seveda ne drži, da ne prilagajamo ali pa ne inoviramo kriterijev. Tudi za ta razpis so bila glede na izkušnje preteklih razpisov, merila do neke mere prenovljena. Vsa ta merila bila tudi v času razpisu na vsa vprašanja dodatno pojasnjena in pojasnjena, zato verjamemo, da so bile vse nejasnosti razrešene. Seveda je pa nekaj, da so merila vedno taka, da omogočijo pravzaprav neke vrste izbiro med prijavljenimi projekti in je to pač za tiste, ki čutijo nevarnost, da morda ne bi bili izbrani, vedno problem.

Zakaj smo se odločili za portal GVIN in ne za Ajpes? Zaradi tega, ker je ravno obratno, kot je bilo rečeno: portal GVIN je zbirni portal, ki vključuje tudi podatke drugih objaviteljev teh podatkov, se pravi, tako podatke s portala Ajpes kot podatke Ministrstva za finance in tako naprej, se pravi, da pravzaprav omogoča širši pregled. In ministrstvo je ta isti portal uporabilo že pri prejšnjem večletnem programskem razpisu in v zvezi s tem ni bilo pritožb.

Glede vprašanja, zakaj smo omejili število organizacij – interes je bil ravno v tem, da na podlagi ocen teh programov omogočimo financiranje v vsaj približno zadostni meri, ne pa tako nizko, kot je bilo to včasih v preteklosti, ko so prijavitelji dobili manj kot 50 % sredstev, ki so jih potrebovali. Recimo, na prejšnjem razpisu je bil najnižji delež 41 %, zdaj se vsi deleži na tem razpisu gibljejo med 75 in 83 % potrebnih sredstev. Sicer pa moram reči, da je število izbranih programov na tem razpisu enako, kot je bilo v prejšnjem programskem obdobju, samo na področju glasbe je nižje. In ravno na tem področju glasbe so bili ti primeri, ko so bili izredno nizki dodeljeni deleži glede na potrebna sredstva. Ministrstvo sicer vztraja na stališču, da je bolje izbrati manj programov z večjim deležem sofinanciranja in tako omogočiti, da se program res izvede tak, kot je bil prijavljen, ne pa v bistveno okrnjeni obliki.

Ministrstvo za kulturo bo v letu 2018 na podlagi vseh javnih razpisov – treba je povedati, da ti prijavitelji, ki so bili zdaj zavrženi, še imajo možnost kandidirati, in nekateri tudi že so, na večletnem projektnem razpisu in tudi na enoletnem projektnem razpisu. Sredstva, ki bodo razdeljena na teh treh razpisih, so pa praktično popolnoma enaka, kot so bila leta 2014, kot rečeno, ker gre še za dva razpisa.

Glede na to, da je skupno število izbranih programov skoraj enako kot pri prejšnjem razpisu, zlasti pa glede na to, da so sredstva za vse razpise v letu 2018 enaka kot v



letu 2017, ne bo učinka na socialni položaj samozaposlenih.

Javni razpisi so odprti za vse, ki izpolnjujejo pogoje, seveda pa imajo prednost tisti, ki dobijo višje ocene strokovne komisije. Kot veste, pa minister na izid ne more vplivati, kajti po zakonu minister sicer lahko zahteva od komisije ponovno presojo, ne more pa sprejeti drugačne odločitve, kot jo je sprejela komisija. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, zahtevate dopolnitev odgovora?

Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Ja, seveda, kot pričakovano, se ministrstvo skuša svoje odgovornosti nekako oprati in se izgovarjate, da imajo NVO možnost prijave na večletne projekte in enoletne projekte razpisa. Ampak oboje ne drži povsem. Večletni razpis je že zaprt in to kljub pozivom, da naj se jih dela zaporedno in ne hkrati, ravno zato, da bi se lahko izpadli NVO prijavi tudi na druge razpise. Enoletni projekti pa niti v znesku, niti v obsegu, niti v namenu se ne morejo primerjati, niti nadomestiti nekega stabilnejšega financiranja nevladnih organizacij v kulturi, zato je to pesek v oči.

Kot minister za kulturo se tudi ne morete sklicevati na strokovne komisije, kajti politično odgovornost vendarle nosite vi.

Skratka, zato vas še enkrat sprašujem:

Zakaj niste upoštevali svaril in priporočil nevladnih organizacij, kajti iz slabega razpisa ne more priti nič dobrega, ne moremo imeti dobrih rezultatov?

Niste mi odgovorili:

Zakaj se je kljub povečanju proračunskih sredstev, znesek sredstev na razpisu zmanjšal za 286 tisoč evrov?

Ali nameravate na ministrstvu kako ukrepati, da boste rešili položaj tistih najbolj prizadetih?

Ali vam grožnja po precejšnjem odpuščanju v tem sektorju ne pomeni nič; nekateri grozijo celo s tožbami?

In za konec:

Ali boste sprejeli politično odgovornost za oslabitev in izgubo kulturnih potencialov med nevladnimi organizacijami v kulturi ter nadaljnje poslabšanje socialnega položaja kulturnih delavcev na tem področju oziroma naj vas vprašam kar direktno, odgovornost za potiskanje kulturnih delavcev v revščino?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, Anton Peršak, izvolite.

ANTON PERŠAK: Najprej naj pojasnim, da smo vse potencialne prijavitelje, ki se prijavljajo na

večletni programski razpis, opozorili, naj se prijavijo tudi na večletni projektni razpis ravno zaradi tega, ker smo vedeli, da bo prijaviteljev več, kot pa je na razpolago sredstev in možnih dobitnikov sredstev, zato da bi se zavarovali in bili obravnavani tudi na večletnem projektnem razpisu. Mnogi izmed njih so to tudi storili in bodo na ta način tudi prišli do sredstev.

Drugo, enoletni projektni razpis bo objavljen, tako kot ste rekli, z nekaj zamika. Na njem je mogoče dobiti tudi do polovice in več sredstev, kot so jih dobili nekateri prijavitelji ali pa celo več, kot so jih dobili nekateri prijavitelji na prejšnjem programskem razpisu. Seveda pa obstajajo še drugi viri.

Lahko je reči, da se ministrstvo skriva, ampak pred nekaj leti je bila v zakon vnesena zakonska določba, ki izrecno pravi, da je minister absolutno vezan na končno odločitev strokovne komisije in da je ne more spremeniti. Ta določba je in dokler to ne bo spremenjeno, bo pač tako.

Še enkrat poudarjam, ravno zaradi tega, da bi povečali možnost več dobitnikov na večletnem projektnem razpisu in da bi tudi njim lahko dodelili spodobna sredstva, je bil en manjši, zelo majhen del sredstev, ki je bil prej namenjen za večletni programski razpis, prenesen na večletnega projektnega.

Odpuščanje – tu gre v mnogih primerih za prijavitelje, ki nimajo stalno zaposlenih in ki delajo s pretežno samozaposlenimi.

Še enkrat pa moram izpostaviti, da so skupna sredstva za te razpise enaka, celo malenkost višja, kot so bila leta 2014, ne za veliko, ampak za 14 tisoč. Sicer pa moram povedati, da so sredstva za nevladni sektor od leta 2014 pa do leta 2018 zrastle za več kot 2 milijona in pol.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, zahtevate postopkovno?

Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Glede na stanje na področju kulture, predvsem pa v nevladnem sektorju, in glede na odgovore ministra Peršaka predlagam, da se v Državnem zboru opravi razprava.

Namreč v Državnem zboru v tem mandatu pa, kolikor vem, tudi v prejšnjih mandatih je kulture kar malo. Kolega poslanec Matić je kot predsednik Odbora za kulturo nekako, bi rekla, bolj redko skliceval ta odbor, tako da se vse skupaj dogaja nekako po inerciji.

Mi smo bili kritični do prejšnje ministric Julijane Bizjak Mlakar, ampak od gospoda Peršaka smo zelo veliko pričakovali, zato ker izhaja iz kulturne sfere, ampak na žalost ugotavljamo, da gre nekako kulturo samo navzdol. Kajti takšna kulturna politika bo imela škodljive posledice na ustvarjalni potenciali v kulturi, predvsem v nevladnem sektorju. Številne



kulturne delavce pa potiska iz zdajšnje revščine v popoln propad.

Naj še enkrat izpostavim, da skoraj polovica samozaposlenih v kulturi zasluži manj od minimalne plače, kar tretjina pa jih živi pod pragom revščine. Tu gre za najbolj prekaren del kulturne sfere, ki bi potreboval dodatno podporo ministrstva, ne pa potiskanje v neko umiranje na obroke. In ne drži, kar trdi minister, da tukaj v nevladnem sektorju ni zaposlenih, jih je kar nekaj zaposlenih in kar precej odtehta glede na to, da je v javnem sektorju zaposlovanje onemogočeno zaradi ZUJF in oteženo.

Večina kulturniškega denarja gre za plače v javnem sektorju. Vodilni, tisti, ki vodijo inštitucije, si poleg visokih plač izplačujejo tudi honorarje. In tukaj bi lahko ministrstvo malo bolj natančno pogledalo, kako se dogaja na eni strani res veliko bogatenje nekaterih, ki bi rekli po domače, so pri koritu in na drugi strani popolnoma krivično životarjenje in izumiranje kulturnih ustvarjalcev.

Glede na to, da se najjavljajo tudi tožbe in bojkot dogajanj ob kulturnem prazniku, mislim, da je skrajni čas, da o tem opravimo tudi razpravo v Državnem zboru. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospa Violeta Tomič, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 23. januarja 2018.

Dr. Dragan Matić bo postavil vprašanje ministru za kulturo, gospodu Anton Peršaku. Izvolite.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Hvala za besedo predsedujoči in naj takoj na začetku pomirim kolegico poslanko Tomičevo, da bo o tem vprašanju, o katerem ona sprašuje, v kratkem sklicana tudi nujna seja Odbora za kulturo, kjer bomo lahko imeli priložnost, da se o tej zadevi bolj podrobno seznanimo.

Sicer pa spoštovani minister za kulturo, sprašujem vas naslednje. V preteklih tednih je prek medijev potekala javna razprava med generalnim direktorjem RTV Slovenije in ministrstvom o nekaterih aspektih vodenja tega javnega zavoda, ki je v zadnjem obdobju javno pogosto izpostavljeno. Gospod generalni direktor je bil izbran na javnem razpisu ne glede na dejstvo, da so mnogi opozarjali, da glede na to, da prihaja iz vrst filmskih in avdiovideo producentov, utegne slej ko prej priti do nasprotja interesov pri vodenju poslov, povezanih z zasebnimi zunanjimi producenti.

Ne glede na morebitno siceršnjo zakonsko ustreznost ob samem imenovanju na položaj generalnega direktorja, vas sprašujem:

Ali situacijo v skladu z zakonskimi pristojnostmi nadzirate sproti, posebej glede na nove okoliščine, ki se pojavljajo v zadnjih mesecih?

Hvala za vaš odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Anton Peršak, izvolite, minister.

ANTON PERŠAK: Naj povem, najprej hvala za to vprašanje, ki je seveda v javnosti prisotno in je mogoče zato tudi dobro, da se o njem kaj več pove. V skladu z Zakonom o RTV, generalnega direktorja kot vemo imenuje Programski svet in tudi Programski svet ima edini pristojnost za presojo ustreznosti ali neustreznosti ravnanja direktorja. Kot vemo, zaradi avtonomije javne RTV, ki je tudi z zakonom zelo potencirana, ministrstvo pravzaprav ali pa vlada tukaj nima skoraj praktično nobene možnosti. Ne glede na to, smo mi ob imenovanju gospoda Kadunca, tudi glede na opozorilo Slovenskega filmskega centra, zaprosili Komisijo za preprečevanje korupcije za mnenje v zvezi z možnostjo nezdržljivosti teh 2 položajev, se pravi direktorskega mesta na eni strani in članstva v svetu na drugi strani, vendar nam je KPK odgovorila, da oni niso pristojni za presojo nezdržljivosti poslovnih oseb javnih zavodov, ampak samo kar zadeva nezdržljivost funkcionarja. V svojem mnenju pa je tudi opozorila, da mora uradna oseba sama na to morebitno kolizijo opozoriti predstojnika, v tem primeru je na eni strani predstojnik seveda direktor sam, na drugi strani je pa to predsednik sveta. Na podlagi tega mnenja KPK, iz katerega torej izhaja, da je odločitev o obstoju nasprotja interesov pri uradni osebi v pristojnosti predstojnika te osebe, smo na Ministrstvu za kulturo poslali to mnenje KPK tako predsedniku SFC in predsedniku Programskega sveta RTV in Nadzornega sveta RTV Slovenija. KPK je potem obvestila Ministrstvo za kulturo, da je prejela prijavo o domnevnem nasprotju interesov gospoda Igorja Kadunca, ki je hkrati, kot vemo, generalni direktor RTV, ter nas prosila, da mu podamo pojasnilo v zvezi s tem, ali gre v primeru sveta SFC za organ upravljanja te agencije in ali področna zakonodaja vsebuje kakršnakoli pravica glede nezdržljivosti ali nasprotja interesov glede te situacije in ali člani sveta agencije morebiti odločajo o poslovnem sodelovanju in financiranju z drugimi družbami ali združenji. Ministrstvo je odgovorila KPK z dopisom, v katerem je najprej pojasnilo, da smo v zvezi z morebitnim konfliktom interesov že njih spraševali za mnenje in s tem mnenjem tudi že obvestili predstojnika, se pravi gospoda Kadunca, se pravi predsednika Sveta SFC in njega samega, in jih pač na ta način zaprosili za to, da to presodijo. Ministrstvo za kulturo pa je komisiji odgovorilo naslednje, da v skladu s postopki javnega razpisa in javnega poziva, na podlagi katerih SFC dodeljuje javna sredstva, pojasnjuje, da člani sveta SFC pri teh odločitvah ne sodelujejo, temveč izdaja odločbe o sofinanciranjih direktor oziroma direktorica SFC, Slovenskega filmskega centra. Drugič, v Zakonu o javnih agencijah eksplicitno ne navaja, kaj je organ upravljanja ter da je iz navedenega mogoče sklepati, da svet Slovenskega filmskega



centra ni organ upravljanja, ker so njegove naloge, naloge nadzora, ne pa sprejemanje konkretnih poslovno-programskih odločitev. In tretjič, da statut RTV Slovenija v 44. čenu določa, da mora poleg zakonskih pogojev kandidat za direktorja izpolnjevati tudi naslednje pogoje, in sicer med drugim, da ne sme imeti lastniških deležev ali trajnih pogodbenih stikov s pravnimi osebami, ki so poslovno povezane z RTV. Iz navedenega je razvidno, da ti pogoji ne vključujejo tudi elementa morebitnega članstva v Svetu Slovenskega filmskega centra, ravno tako pa tudi Slovenski filmski center ni trajno poslovno povezan z RTV Slovenija.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Dragan Matić, izvolite, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. DRAGAN MATIČ (PS SMC): Gospod minister, ne morem se v celoti strinjati z vami. Programski svet RTV Slovenija nadzira programe RTV oziroma kako se izvaja, tu pa govorimo o poslovanju. Tu pa Ministrstvo za kulturo seveda ima pristojnost da ukrepa, ker je nosilec ustanovnih pravic v skladu z Zakonom o medijih, kar zadeva RTV Slovenija. Še posebej je to pomembno, ko pride do naslednje okoliščine, ki je zelo važna, in jo bom seveda tudi izpostavil. Generalni direktor RTV Slovenija je sprejel pravilnik o postopku javnega razpisa za izdelavo filmov neodvisnih producentov za javno kinematografsko prikazovanje, kjer v 29. členu v 3. odstavku piše: »Če se generalni direktor RTV Slovenija ne strinja z mnenji in ocenami Komisije za ocenjevanje projektov, lahko sprejme odločitev, ki ne sledi mnenjem in ocenam Komisije za ocenjevanje projektov, ampak sledi programsko-poslovnim usmeritvam RTV Slovenija.« Generalni direktor si je sam v svojem pravilniku določil, da ima diskrecijsko pravico, da odreja, kako bo s tem denarjem, in kontrolnega mehanizma ni. Tu ima samo še navodilo, da če se tako odloči, mora o tem seznaniti Programski svet RTV in je stvar končana, ni nobenega posebnega nadzora. Ker generalni direktor hkrati zastopa interese zasebnih producentov Svetu SFC, in sicer tam je navedeno, da sedi kot upokojenec izbranec enega od interesnih združenj AVP, Avdiovideo produkcije, in ker je notorično znano, da Svet SFC daje tudi usmeritve vodstvu glede financiranja, to ni tako nepomemben brezzobi tiger, vodstvo samo izvaja tisto, kar Svet SFC, Slovenskega filmskega centra, naloži, se s temi vašimi tezami ne morem strinjati.

Mene zanima:

Ali namerava Ministrstvo za kulturo sprožiti postopek po 39. členu Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije pred Komisijo za preprečevanje korupcije?

V omenjenem členu je namreč prepovedana že pozicija, ki bi vzbujala dvom nepristranskosti, v tem primeru, ki sem ga pa

opisal, gre pa že za povsem očitno nezdržljivost funkcije oziroma konflikt interesa po Zakonu o integriteti ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Peršak Anton, izvolite, minister.

ANTON PERŠAK: Kot ste iz prejšnjega odgovora lahko razbrali, se je Ministrstvo za kulturo v tej zadevi že do zdaj precej angažirala in bo seveda tudi te navedbe, ki ste jih povedali, dodatno preverilo, preučilo in gotovo ukrepalo v skladu s svojimi pristojnostmi.

Res pa je, kot pravim, da so po mnenju pravnikov te pristojnosti zelo majhne in je pravzaprav ministrstvo v nekaterih zadevah v podobnem položaju kot kdorkoli drug, ne pa kot nadrejeni. Področje oziroma možnosti, ki izhajajo iz tega položaja, da ima pač ministrstvo v tem primeru vlogo zastopnika ali pa predstavnika ustanovitelja v razmerju do javne RTV, to seveda drži, da to piše, vendar so te možnosti, če gledamo po Zakonu o RTV, kaj ministrstvo lahko pravzaprav stori in na katerih področjih lahko ukrepa, predvsem minimalne. Bomo pa to preverili.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo postavil vprašanje ministrici za zdravje, gospe Milojki Kolar Celarc.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Spoštovani gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovana gospa ministrica, lepo vas pozdravljam!

Naj vas na začetku spomnim, gospa ministrica, da je Poslanska skupina Nove Slovenije v lanskem letu v parlamentarno proceduro vložila novelo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Želeli smo spremeniti način izplačevanja nadomestila plače za delavce za čas njihove bolezni. Mi smo predlagali, da se skrajša obdobje, v katerem delodajalec izplačuje nadomestilo plače iz lastnih sredstev v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi njegove bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom. Začetek prejemanja nadomestila v breme Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije bi se naj po našem predlogu spremenil, in sicer od 31. delovnega dne zadržanosti delavca na 16. delovni dan zadržanosti od dela. Na seji odbora za zdravje, ki je bila 24. novembra lansko leto, sem poudaril, da je v Sloveniji vse bolj prisoten prezentizem in da je treba tudi zaradi tega pojava prezentizma zakon spremeniti.

Kaj je pravzaprav prezentizem? Da najprej to pojasnim. Gre za vedno pogostejši pojav, s čimer sta se takrat strinjala tudi Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno



zavarovanje Slovenije, ko enostavno bolni delavci delajo. Še posebej to velja za tiste, ki se seveda bojijo, da bi službo izgubili, in še posebej to velja za tiste, gospa ministrica, ki so samostojni podjetniki. Oba veva, kako težko samostojni podjetnik sam sebi plača nadomestilo plače zaradi bolezni, gre za 30 koledarskih dni, kar pomeni, da je to obdobje približno šestih tednov, oba pa tudi veva, da če samostojni podjetnik ne dela, če torej ne fakturira svojih proizvodov oziroma storitev, ni realizacije, ni plačil in je s tem ogrožena njegova eksistenca. Kot rečeno, Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije sta se strinjala, da je pojav prezentizma, torej pojav, ko bolni delavci delajo, skrb vzbujajoč. Takrat sem na Ministrstvo za zdravje naslovil poslansko pobudo, da ministrstvo naredi analizo, kaj pomeni prezentizem skozi vašo optiko in seveda kaj pomeni tudi kot strošek za zdravstveno blagajno.

Gospa ministrica, sprašujem vas:

Ali ste morda to analizo o prezentizmu pripravili in ali nam jo lahko tukaj danes predstavite?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora. Spoštovani poslanec, gospod Jožef Horvat, hvala za vprašanje.

Dovolite pa mi, da v začetku povem nekaj besed o absentizmu, zaradi tega, da bi lahko bolje razumeli, tako kot je gospod Jožef Horvat povedal, kaj je prezentizem. Prezentizem je predvsem značilnost takrat, kadar je v posamezni državi gospodarska kriza in se dejansko ljudje bojijo za svoje delovno mesto. Prezentizem se seveda potem bolj pojavlja, in to je bilo verjetno, vsaj iz podatkov sledeč, tudi v Sloveniji v času krize. O tem bom povedala nekaj podatkov, ampak predvsem iz obratnega vidika, iz vidika bolniških nadomestil oziroma plačil, kajti podatkov o prezentizmu Zavod za zdravstveno zavarovanje ne spremlja, takih analiz ali pa podatkov ni tudi v drugih državah, se pa obratno spremlja absentizem. Na osnovi strokovnjakov, ki ugotavljajo, da je nekje normalna stopnja bolniškega staleža med 3,2 in 3,5 % optimalna, se pravi, to je stopnja, ki zagotavlja nekako pravo razmerje, da ljudje, ko zbolijo, res ostanejo doma in koristijo bolniški stalež, od tistega, ki iz takih ali drugih razlogov tudi, ko so bolni, prihajajo na delo. Pa dovolite samo nekaj podatkov, kakšne so razmere v Sloveniji trenutno pa tudi v preteklosti.

Mi vemo, da imamo rešitev ureditve bolniškega staleža opredeljeno v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zavarovanju, da so te rešitve zastarele. Zaradi tega smo tudi v novem

predlogu zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju pripravili drugačne rešitve. Tukaj mislim predvsem na to, da smo poleg Bolgarije edina država v EU, ki časovno ne omejuje tega bolniškega staleža. V večini državi EU je ta stalež omejen bodisi na pol leta, devet mesecev oziroma najdlje na eno leto. Pri nas pa vemo, da časovne omejitve ni, da seveda tudi nimamo vrednostno gledane niti spodnje niti zgornje kapice oziroma zneska nadomestila. Vse to urejamo na nov način v Predlogu zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju.

V letu 2016 je bila stopnja bolniškega staleža, to je v bistvu skupni odstotek izgubljenih delovnih dni, na ravni 4,16 %, in sicer je šlo 1,97 % v breme delodajalcev in 2,19 % v breme zdravstvene blagajne, se pravi nas vseh, ki plačujemo prispevke. To je bilo manj kot v nekaterih državah z višjimi stopnjami, to so bile Belgija, Švedska, Češka, Slovaška, ki imajo ta odstotek nad pet, in več kot je to v Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji in Franciji, kjer je ta odstotek, bi lahko rekli, nekje že optimalen, med 3 in 3,5 %. To se pravi, da se Slovenija trenutno nahaja nekje vmes in je po odstotku izgubljenih delovnih dni primerljiva z Madžarsko, Nizozemsko in Španijo, ki imajo med 3,5 in 4 %. Kot sem pa že dejala, je ocena strokovnjakov in mednarodnih primerjav med 3,2 in 3,5 %. Se pravi, če bi govorili o prezentizmu, potem bi ta odstotek moral biti pod tem odstotkom.

Glede samih števil moramo reči, da se je v devetih letih ta trend povečal, od leta 2008, ko je blagajna dala 201 milijon evrov za ta nadomestila, in leta 2016, ko je dala 287 milijonov. Vendar je treba povedati, da so se v zadnjih dveh letih in pol ta bolniška nadomestila zelo povečala, in sicer kar za celih 80 milijonov oziroma v realnih stopnjah od 13 pa tudi do 15, 16 %. Toliko za zdaj.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, zahtevate za dopolnitev odgovora?

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Gospa ministrica, hvala lepa za zdaj. Čeprav tako, kot sem na eni strani hvaležen, da ste predstavili dokaj podrobno analizo absentizma, o čemer nisem spraševal, seveda so informacije dobrodošle. Me pa nekako žalosti, da pravite, da ne ministrstvo ne Zavoda za zdravstveno zavarovanje ne vodita analize, statistike glede prezentizma, torej pojava, ko delavci bolni delajo, še posebej to velja za samostojne podjetnike, kot sem povedal.

Predstavniki Zavoda za zdravstveno zavarovanje so na omenjeni seji, kakor tudi vaša državna sekretarka gospa Jožica Maučec Zakotnik, povedali, da prezentizem dejansko ima hude negativne posledice. Od tod izvira moje vprašanje. Torej hude negativne posledice. Zakaj? Ker se dejansko bolniški stalež



podaljšuje, kar je povsem normalno. Če ljudje, bolni, delajo, potem to enkrat, kot po domače pravimo, udari ven in udari na ta način, da so potem dejansko delavci vrženi iz produkcije, iz proizvodnje in se potem pojavijo težje bolezni, ki so posledice tega, da bolni delajo, kar seveda tudi bremeni zdravstveno blagajno. Zato je ta razmislek izjemno pomemben. In tukaj sem, gospa ministrica, res pričakoval, da boste postregli s kakšnimi številkami ali pa vsaj z nekimi trendi in povedali, na kakšen način se vaše ministrstvo bori proti temu pojavu prezentizma.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Mi bi z velikim veseljem, tako kot smo naredili skupaj z Zavodom za zdravstveno zavarovanje zelo obsežno analizo absentizma za zadnjih nekaj let oziroma celo od leta 2009 in jo je možno tudi pogledati, kaj kažejo ti podatki. Recimo, največji del absentizma, gledano vrednostno, približno 50 milijonov odpade letno na boleznin skeleta, se pravi mišično-skeletne bolezni. Potem sledijo psihosomatske bolezni itn. Pripravili smo in že izvajamo tudi določene, čisto operativne aktivne ukrepe, ki gredo v obeh smereh, v zmanjšanje tega prezentizma, da se ne hodi na delo, če je človek resnično bolan, in obratno za razumno število dni absentizma z zelo konkretnimi operativnimi ukrepi. Skupaj z Ministrstvom za delo, Zavodom za zdravstveno zavarovanje, potem Zavodom za invalidsko in pokojninsko zavarovanje, z Inštitutom za medicinsko delo smo pripravili tako imenovane posebne protokole, kako zdravniki in izvedenci delujejo v primeru določenih bolniških stanj, vse z namenom preprečitve in pa tudi aktivnega sodelovanja zaposlenih po delovnih organizacijah. Prav tako, mogoče veste, se predvideva ustanovitev enotnega izvedenskega organa, ki bo skupaj deloval in ocenjeval dela zmožnost posameznih zaposlenih, se pravi, zdaj veste, da imamo to ločeno na zavodu za pokojninsko, na zavodu za zdravstveno, tako da so bili prvi premiki že narejeni. Težko sicer rečem, da je, da so ti ukrepi že imeli pozitivne posledice na samo zmanjšanje ali znižanje teh izdatkov v zdravstveni blagajni. Beležimo sicer, da je bilo 6 milijonov evrov nižje realno ustvarjeno, kot planirano teh nadomestil. S temi ukrepi bomo nadaljevali zaradi tega, ker pač želimo, da je po eni strani absentizem v okviru nekaterih optimalnih kategorij, če že do tega pride, da osebo čim prej usposobimo, da se vrne na enako, podobno ali njenim sposobnostim primerljivo delovno mesto, potrebno je, da tudi še delodajalci kaj postorijo pri sebi, in po drugi strani, da ne bi prihajalo do tako imenovanega prezentizma takrat, ko so ljudje resnično bolni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Jožef Horvat, boste zahtevali proceduralno.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala še enkrat, gospod podpredsednik. Hvala vam, gospa ministrica.

To vprašanje, ki sva ga odprla, je izjemno koristno vprašanje in seveda izkoriščam poslovniško možnost, da predlagam Državnemu zboru, da opravi razpravo o prezentizmu, širše, da opravi razpravo o izbiri optimalnega obdobja, za katerega naj delodajalec plačuje nadomestilo plače za čas odsotnosti delavca zaradi bolezni, in od katerega dne naprej naj bo breme nadomestila plače za čas odsotnosti delavca, da naj breme nosi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Gospa ministrica, vsaj v eni točki se strinjava. Sami ste rekli, rešitve so zastarele. Mi, ta državni zbor, seveda tudi vlada, mi smo dolžni zadeve modernizirati. Družba se spreminja, okolica okrog nas se spreminja in v tem kontekstu, mislim tudi na konkurenčnost slovenskega podjetništva oziroma konkurenčnost poslovnega okolja. Te novele zakona, o kateri sem govoril, Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ko bi razbremenili delodajalce in espeje, ta ideja je pravzaprav že kar nekaj let stara. Nenazadnje jo lahko najdete tudi med zahtevami slovenske obrti in podjetništva, teh zahtev je 121, zbrane so v eni knjižici. Ta zahteva, o kateri jaz govorim in o kateri govori naša novela zakona o zdravstvenem zavarovanju in zdravstvenem varstvu, je tretja po vrsti. Izjemno pomembna je in mislim, da je pa vendarle enkrat že napočil tudi čas, da pa olajšamo poslovanje tudi slovenskim podjetnikom, espejem in tudi drugim. Jaz verjamem, če bi zdaj za mnenje vprašal ministra za gospodarstvo gospoda Počivalška, bi gotovo takoj dobil pozitivno mnenje za ta naš zakon. Zakaj? Zato ker razume, v kakšnem okolju gospodarstvo deluje.

Mislil, da moj predlog utemeljen, torej predlog, da opravimo razpravo, temeljito, strokovno in politično razpravo v Državnem zboru, vezano na to, kakšno naj bo obdobje, za katerega naj nadomestilo plače za čas odsotnosti delavca zaradi bolezni plačuje delodajalec in potem Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospod Jožef Horvat, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja 2017, v okviru glasovanj.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo postavila vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.



MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Spoštovana gospa ministrica, v mojo poslansko pisarno prihaja vse več ljudi, ki jim v domovih za starejše ne uspe najti ustrezne namestitve obnemoglih sorodnikov, ker ni dovolj prostih kapacitet. Samo v Kamniku, kjer imam poslansko pisarno, čaka na dom 600 oseb, edini dom pa ima le 191 postelj, seveda stalno zasedenih. Če pa družinam uspe namestiti svojce v domove, so domovi včasih tako oddaljeni od kraja bivanja družin, da svojci s težavo obiskujejo svoje sorodnike. Problem pomanjkanja kapacitet in oddaljenosti primerne doma za starejše je še posebej zaostren, kadar potrebuje oskrbo v zaprtem oddelku dementna oseba. Zaskrbljujoče je dejstvo, da so zadnji podatki o kapacitetah domov za starejše na spletni strani vašega ministrstva še iz leta 2013.

Sprašujem vas:

Ali, kdaj in kako naj bi se odpravilo pomanjkanje prostih kapacitet v domovih za starejše, rešilo problem cenovne dostopnosti ter zagotovilo bivanje starejših v domski oskrbi blizu svojcev?

Kolikšno je število prostih mest in koliko je tistih, ki čakajo na prostor v domovih za starejše?

Prosim za ločene podatke za javne zavode, za koncesionarje in glede na profitno oziroma neprofitno izvajanje koncesije.

Kako je z zasebniki brez koncesije?

Zaradi visokih cen je dnevno varstvo praktično nedostopno. Mnogim družinam postaja bivanje v domovih za starejše predrago. Številni starejši zato kljub neustrezni domači oskrbi niso deležni domske oskrbe, vse več družin pa se odloči za oskrbo v cenejših hrvaških domovih za starejše.

Sprašujem:

Ali bodo morali domovino zaradi preživetja po novem zapuščati tudi starejši in ne le mlajši?

Hvala za odgovore.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani podpredsednik, za besedo. Draga poslanka mag. Julijana Bizjak Mlakar, hvala za vprašanje.

Zagotovo ste odpri eno izmed perečih tem, predvsem v zadnjem času. Če je bil v obdobju 2010–2012 predvsem problem ministrstva, da smo imeli na vzhodu države prazne domove, se je zaradi spremenjene situacije to bistveno spremenilo, tako da se danes, kot ste izpostavili, soočamo s pomanjkanjem prostih mest v domovih.

Če pogledamo številke. V javnih domovih za starejše je 13 tisoč 205 mest, v

zasebnih domovih za starejše s koncesijo je 5 tisoč 232 mest in v posebnih zavodih za odrasle 2 tisoč 169 mest, to je skupaj 20 tisoč 606 mest. Prostih kapacitet, žal, ni.

Skupnost socialnih zavodov v skladu z zakonom vodi evidence glede čakalnih vrst. V enotnem modelu – nimajo ločeno glede na to, kot ste želeli, torej ločeno po posameznih tipih domov, ne spremljajo tako – je 8 tisoč 101 prošnjaja, sezname se dnevno ažurirajo in so dostopni na spletni strani Skupnosti socialnih zavodov Slovenije.

Bi morda samo opozorila, da ne moremo govoriti o zasebnih, koncesionarji so vsi na enak način, so del javne mreže, tako kot javni zavodi in za oboje velja enako – ne morejo ustvariti dobička oziroma presežka na dejavnosti, ki je predmet koncesije. Oboji, tako koncesionarji kot javni zavodi, presežek ustvarjajo samo na tržni dejavnosti. To je tako in z zakonom je jasno določeno s Pravilnikom o koncesiji. Morda, da ne bi prišlo do splošnega zavajanja, da domovi ustvarjajo dobiček na službi izvajanja domske oskrbe. Dobičkov ne morejo ustvarjati ne koncesionarji ne javni zavodi, ker je tako v zakonu. Se pa na ministrstvu poskušamo predvsem s koncesijami, žal. Potem bomo v kasnejših vprašanjih govorili, koliko denarja gre za investicije, in v letošnjem letu ga je 2 milijona za vse na področju domske oskrbe. Da ne boste mislili, da je bilo nekaj let nazaj bistveno bolje, v zadnjih 10 ali pa 7 letih je bilo največ, kar smo imeli, tam 2010, ko je bilo 5 milijonov 900 s celoto. Skratka, že zelo zelo dolgo časa ta država absolutno premalo namenja za to. Zato smo se edino odločili za razpis koncesij, in sicer je bil razpis objavljen 30. 6. 2007, in sicer za 900 mest, prvi je za takojšnje, že v letu 2018 in je končan, zagotovljeno bo 224 mest s takojšnjim pričetkom izvajanja. Za ostalo, torej z odložnim pogojem do leta 2020, ker je treba zgraditi te stavbe, pa je razpis še v teku.

Bi pa poudarila, da je pri vprašanju dovoljenj za širjenje mreže ključno Ministrstvo za zdravje, ker namreč Zavod za zdravstveno zavarovanje zagotavlja izvajanje zdravstvene oskrbe, tudi zdaj imamo odprto v splošnem dogovoru za 2018, da bo zagotovljeno financiranje širitve obstoječih koncesij. Mi seveda notranji dogovor z Ministrstvom za zdravje imamo, tudi pisno, upam pa, da bo tudi zagotovljeno s splošnim dogovorom, da se nam ne bo ponovila zgodba, mislim da, v 2010, ko so zapadle določene koncesije za izvajanje pa potem ni bilo zagotovljeno financiranje s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje. Mi smo imeli kar nekaj težav.

Kar se tiče pomoči na domu. Absolutno je treba pluralizirati storitve. Veste, da je ključni zakon na tem področju Zakon o dolgotrajni oskrbi. V tem koalicijskem usklajevanju ste imeli predlog ministrstva, ki je bil v zadnjem času za to pristojen. Po mojih informacijah zakon ne bo šel naprej. To je ena izmed stvari, ki je odprta, je



pa izjemno pomembna. So pa velike razlike v sofinanciranju. Pogoji je, da mora občina sofinancirati vsaj 50 % pomoči na domu, so pa razlike med našimi občinami zelo velike in tudi cena variira, tako da dejansko tukaj so velike razlike od kraja do kraja. Je tudi to zelo pomembno, na kakšen način bo v novi zakonodaji opredeljeno, ker pač prav ta cenovni vidik je ključen za dostopnost do teh storitev. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar, boste zahtevali dopolnitev odgovora?
Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Težko je verjeti, da bi se neka družba, ki je profitno usmerjena, nenadoma pa v nekem delu znotraj tega svojega profitnega dela ravnala na nepridobiten način. Tako da bom v zvezi s tem še postavljala vprašanja, namreč tako sem vas razumela iz tega vprašanja.

Bi me pa vseeno zanimalo:

Kakšen je skupni znesek vseh dobičkov v zasebnih profitnih domovih, kar sem vas tudi vprašala, v letih 2014, 2015 in 2016?

Namreč glede na razne analize, iz katerih je razvidno, da je tudi stopnja smrtnosti starejših v domovih, ki so profitno usmerjeni, višja kot v tistih domovih, ki pa niso profitno usmerjeni. Ves čas, ko sem začela proučevati to situacijo, se nisem mogla načuditi, da se koncesije podeljuje pridobitnim izvajalcem domske oskrbe. Tako da bo treba to področje seveda še bolj natančno pogledati, ampak vsekakor bodo sledila še vprašanja.

Hkrati bi želela še to vprašati, ker v mandatu te vlade je pristojni odbor Državnega zbora obravnaval domnevno nezadostno oziroma slabo kakovost storitev v nekaterih domovih za starejše in me zanima:

Ali ste od te zadnje seje sprožili kakšne ukrepe za področje standardov ali nadzora storitev?

Če ne boste uspeli odgovoriti, potem bi vas prosila za pisno pojasnilo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, bom poskušala dopolniti.

Predvsem se mi zdi pomembno – jaz res ne želim, da se ustvarja konflikt med koncesionarji in javnimi zavodi. Imajo specifikko. Koncesionarji so po navadi dražji zaradi tega, ker imajo pravico do amortiziranja storitev, vendar vsi opravljajo javno službo, za katere veljajo enaka pravila, in morajo zagotavljati enako kakovost. Tako, da morda te ocene, ki ste jih navedli, ne vem, če so preverjene, puščajo

preveliko nekih pavšalnih ocen, ki pa imajo lahko kar boleče posledice. Če namreč nekdo reče, da je smrtnost večja v zavodih, ki naj bi bili profitni, pri čemer menite koncesionarji, to je huda obtožba, ki jo je treba vsaj s čim vrednotiti. Tako, da jaz bi res prosila, da pazimo pri takih navedbah in da se jih podkrepimo z številkami.

Morda je treba vseeno povedati, da Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti podeljuje koncesije na podlagi Zakona o socialnem varstvu, ki opredeljuje podeljevanje koncesij za upravljanje institucionalnega varstva starejših kot javne službe. Nadalje pravilnik o koncesijah na področju socialnega varstva določa pogoje, ki jih mora koncesionar izpolnjevati, da lahko opravlja dejavnost. Koncesionar lahko ustvari dobiček samo pri dejavnosti, ki jo opravlja kot tržno dejavnost, ne pa iz dejavnosti, ki je predmet koncesije, tako kot sem vam prej povedala. Enako velja za javne domove za starejše, ki prav tako lahko ustvarjajo presežke iz tržnih dejavnosti, na primer razvoz kosil.

Če pogledamo dobičke: v 41 zasebnih domovih za starejše s koncesijo je bilo 2004 2 milijona 469, 2015 2 milijona 477 in 2016 2 milijona 900 presežkov.

Kar se tiče nadzorov, tudi ta razprava je bila na odboru glede hrane, količine hrane, takrat je bilo dogovorjeno predvsem z Ministrstvom za zdravje in pa NIJZ, da pripravijo standarde, kakšni morajo biti za prehrano starejših. Socialna inšpekcija je pri izvajalcih domskega varstva starejših opravila 2014 40 pregledov, 2015 43 pregledov in 2016 49 pregledov.

Kar se tiče standardov in normativov – na ministrstvu poteka sprememba treh pravilnikov: Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev, Pravilnik o metodologiji izoblikovanja cen socialnovarstvenih storitev in Pravilnik o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev.

Če imate še kakršnokoli vprašanje, lahko tudi pisno seveda pojasnimo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims bo postavil vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Erjavcu. Ker je minister za zunanje zadeve odsoten, prosim, da se opredelite do načina odgovora.

Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala, odgovor naj bo kar pismen, saj ministra za zunanje zadeve tukaj skorajda ne vidimo.

Gre pa za vprašanje enotnosti vlade, ko gre za ključne zunanjepolitične zadeve. Dva taka primera sta v zadnjem obdobju posebej kritična, oba v škodo vitalnim interesom države Slovenije. Prvi je bil pri arbitraži, ko po eni strani pridejo v javnost informacije o nekih tajnih



pogajanjih Vlade, potem jih predsednik Vlade zanika in nato Hrvaška v časopisje objavi demanti našega predsednika Vlade in se hkrati sklicuje na zunanjega ministra gospoda Erjavca, s katerim potrjuje svoje prvotne navedbe. Tak videz neenotnosti, ki se ustvarja v tujini, je seveda škodljiv, predvsem pa ko gre za uveljavljanje vitalnih zadev. Predstavljajte si, kako bi zdaj lahko potekala kakršnakoli pogajanja katerekoli vlade že, ta itak ne bo več, ampak katerekoli vlade, ki bi hotela uveljaviti dejansko ključne strateške interese Republike Slovenije, zlasti dostop do mednarodnih voda, brez kakršnihkoli omejitev s teritorialnim stikom.

Da je tukaj situacija še slabša, se zdaj še dodatno poskuša nabirati, očitno, neke politične točke. Minister zdaj napoveduje enostransko priznanje Palestine, to seveda pomeni dodatno mednarodno osamitev Republike Slovenije, je v totalnem nasprotju z vsemi ključnimi interesi Slovenije. Če se zavedamo, da bi zdaj, če kdaj v zgodovini, morala Republika Slovenija iskati močne partnerje, močne zaveznike v tujini, s tem pa bo praktično izgubila vse. Če misli, da bo pridobila kakšnega, se tukaj zelo hudo moti in ne razume mednarodnega dogajanja. Takšno poceni nabiranje političnih točk seveda pomeni, da se na glavo skače v bazen, v katerem ni vode. In to se bo za državo Slovenijo zelo slabo končalo, ne takoj, ampak kasneje, ko bo iskala poslovne, investicijske, vse druge partnerje v mednarodni skupnosti, predvsem pa zaveznike, ko gre za uveljavljanje svojih interesov.

Zato sprašujem zunanjega ministra:

Zakaj daje država Slovenija tako hud videz neenotnosti, ko gre za vlado, za odnos do najbolj strateških zunanjepolitičnih vprašanj v tujini?

Ali se zaveda, kako zelo se s tem Sloveniji dela dolgoročno škoda, ne samo Sloveniji, ampak njenim razvojnim interesom, blaginji slovenskega naroda in njeni varnosti?

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo postavil vprašanje ministru za okolje in prostor dr. Petru Gašperšiču ter ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku. Za infrastrukturo, se opravičujem.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik, ste popravili. Spoštovani gospod minister Gašperšič je minister za infrastrukturo, vsaj mislim, da še je, da je še na tej funkciji, in pa seveda ministru za gospodarstvo.

Moram priznati, da tudi, ko je kolegica pred mano govorila, v poslansko pisarno je prišlo kar nekaj ljudi z vprašanji glede cene tako imenovanega plina za ogrevanje in avtoplina. Kot veste, marsikateri individualni objekt, ki se je zgradil ravno v teh, lahko rečemo, oddaljenih delih Slovenije, kjer nimamo plinovodov, ampak imamo največkrat plinohrame. Ti manjši bloki,

stanovanja imajo plinohrame in v teh plinohramih imajo tako imenovani utekočinjen naftni plin, ki ima v Sloveniji v tem trenutku ceno približno 0,9873 evra na liter, avtoplin, ki ga uporabljamo za vožnjo, vsaj nekateri avtomobili, ki so predelani ali pa so tudi serijsko narejeni, uporabljata pa približno, enaki mešanici propana, butana, seveda se za ogrevanja lahko uporablja čisti propan, ampak zdaj govorimo o enaki mešanici utekočinjenega naftnega plina, torej za avtoplin je cena 0,59 evra na liter, pri plinu za ogrevanje pa je cena 0,98 evra na liter. Tisti problem, ki tukaj nastopi, je večplasten. Zakaj vprašanje obema ministroma? Eno je vladna politika, trošarinska ali pa tista, ki daje okoljske dajatve. Tukaj imamo en problem, ki je ravno obrnjen problem temu, kar je na trgu. Imamo sproščen trg, imamo problem, po vsej verjetnosti, z nepopolno konkurenco. Zaradi tega prihaja do teh razlik. Naj povem primerljive cene v Avstriji. Avtoplin ima ceno od 0,65 evra na liter do 0,79. Tudi v Avstriji gre za nek prosti trg in so cene različne od ponudnika. Za plin za ogrevanje pa je cena od 0,54 evra na liter do 0,56 evra na liter. Torej plin za ogrevanje, za številne objekte, ki so si svoje kurilne naprave predelali na plin, ki dajejo izredno malo izpustov v zrak, lahko stremimo k neki nizkoogljivi družbi, pa je v Avstriji popolnoma drugačna politika. V Nemčiji stane, recimo, avtoplin približno 0,62 evra na liter, plin za ogrevanje celo 0,49 evra na liter. Torej lahko opazimo neke tendence, tudi neke regulativne ukrepe nekih vlad, kjer skrbijo za to, da ta ogrevalna revščina, kot pravimo, za marsikaterega starejšega ali pa za mlajše družine ne bi bila tako velika.

Jaz bi prosil za odgovor:

Kakšni se vama zdijo ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, jaz se vam opravičujem.

Minister za infrastrukturo, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Francu Brezniku za postavljeno vprašanje.

Jaz bom skušal biti karseda kratek, da bo potem imel še minister Počivalšek čas za odgovor. Jaz bi takoj uvodoma želel poudariti, da cene utekočinjenega naftnega plina niso v pristojnosti Ministrstva za infrastrukturo. Cena tega plina se oblikuje prosto na trgu kot pri nekaterih drugih energentih, zato je razlika v cenah stvar cenovne politike družb dobaviteljic plina. Mi smo na podlagi vašega vprašanja preverili, kako se cena strukturira; in na podlagi tega imam s seboj podatke, ki smo jih pridobili s spleta. Tukaj je struktura cene avtoplina, tukaj pa je struktura cene utekočinjenega naftnega plina za ogrevanje. Tukaj je razvidno, da tole



temnomodro je cena, ki jo oblikujejo dobavitelji ob nabavi; in iz tega je razvidno, da glavna razlika nastane že ob nabavni ceni UNP. Potem pa je avtoplin pri nas obremenjen še s trošarino, z davkom in nekaterimi drugimi manjšimi dajatvami. Ta pribitek znaša 50 % osnove, to je nabavne cene; medtem ko so pri plinu za ogrevanje ti pribitki malo drugačni. Tam ni trošarine, ampak je neka manjša CO₂-dajatev, plus še DDV. Vsi ti dodatki so potem približno 30 % na nabavno ceno. Kot vidimo, so dajatve pri nas, ki se nanašajo na nabavno ceno UNP, višje pri avtoplinu kot pri plinu za ogrevanje; vendar glavna razlika, do katere prihaja pri prodajni ceni, pa izhaja že iz nabavne cene. Toliko bi lahko z moje strani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci, gospod poslanec! Tudi z moje strani hvala za vprašanje.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ni pristojno za ceno avtoplina ter tudi ne za ceno utekočinjenega plina za ogrevanje v Republiki Sloveniji. Mi urejamo oziroma vlada ureja kontrolo nad cenami blaga in storitev preko Zakona o kontroli cen, za katerega mi kot ministrstvo za gospodarstvo skrbimo. Trenutno pa imamo na podlagi Zakona o kontroli cen regulirane le še cene učbenikov za posamezni predmet oziroma strokovni modul v določenem razredu, letniku ali programu; in za določene naftne derivate, neosvinčeni 95-oktanski bencin in dizel; razen na servisih avtocest in hitrih cest. Na slednjih se cene teh derivatov od 9. 11. 2016 dalje oblikujejo prosto na trgu. Tukaj bi izkoristil priložnost, da povem, da nameravam Vladi Republike Slovenije v kratkem ponovno predlagati ponovno liberalizacijo vseh naftnih derivatov. Ker pač verjamem v tržno gospodarstvo in sem zagovornik svobodnega delovanja podjetij na trgu brez vmešavanja države, bom naprej izpostavljal potrebo po razpravi o uveljavitvi tržnih mehanizmov. Ti bodo podjetjem dali možnost konkurenčnega nastopa na trgu in zato, kot že rečeno, bom tudi predlagal liberalizacijo cen vseh naftnih derivatov. Za formiranje cen obeh plinov pa je odgovoril že kolega minister. Če obstajajo vprašanja na temo prejemne konkurence na tem področju, pa bo morala na to vprašanje dati odgovor Javna agencija za varstvo konkurence. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Breznik, zahteva za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovana ministra, namenoma sem vama postavil to vprašanje. Prvič; mislim, da smo prišli do skupnega zaključka, da ravno na področju UNP v Sloveniji nimamo popolne konkurence, zaradi tega je nabavna vrednost plina, predvsem za ogrevanje, tako velika, kot ste povedali. Točno to je to. Ker če pogledamo Avstrijo, Nemčijo, vse ostalo ... Zakaj se dogaja? V tej nepopolni konkurenci imata dva, trije ponudniki plina kartelne dogovore, kar bi moral ravno varuh za konkurenco ugotoviti. Ljudje zaradi teh monopolnih položajev dobesedno hirajo, predvsem starejši z nizkimi pokojninami ali pa tisti, ki so si kupili marsikje na podeželju stanovanja v stanovanjskem bloku, kjer imajo plinohrame, in plačujejo veliko več za ogrevanje. Torej nismo preprečili popolne konkurence, nismo nič naredili na popolni konkurenci na tem področju. Zdaj pa poglejte, kaj se dogaja. Marsikatero kurišče potem vržejo ven, nekdo je iz trdega goriva šel na plin, potem meče to ven, gredo na toplotne črpalke, ki imajo tudi svoje probleme. Toplotne črpalke, tudi tiste, ki imajo največkrat zrak-zrak, imajo COP število med 3 in 4, kar pomeni, da za 10, 12 kilovatno toplotno črpalco rabimo vseeno – vsaj v idealnih pogojih, pri takih temperaturah, kot so zdaj, bog vari, da so nižje temperature – vsaj 3 do 4 kilovate električne energije na uro. Kot vemo, iz naših hidroelektrarn prihaja zdaj samo približno ena tretjina; iz drugih alternativnih virov še manj kot ena tretjina. Večinoma spet prihaja iz TEŠ 6, torej mečemo stari premog, ful trdo gorivo, da proizvajamo elektriko, da si ljudje lahko ogrevajo hiše. Hočem povedati – popolnoma napačno ali pa del napačne politike.

Spoštovani minister za gospodarstvo, tukaj se vam dokazal, da imamo nepopolno konkurenco na področju predvsem UNP, plina na ogrevanje, in da so ljudje žrtve te nepopolne konkurence. Vlada je tista, ki bo to naredila. Ali bo sprostila, da si bodo lahko kupovali iz tujih držav, da bodo plin sem vozili, kar je seveda prepovedano, ker so tukaj vštete okoljske dajatve, trošarina. Mislim, da je pri plinu za ogrevanje ravno okoljska dajatev večja. To je tisto ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zdravko Počivalšek, boste vi mogoče odgovorili?

Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Tukaj nimam česa drugega dodati kot to, da imamo tudi na tem področju v tem trenutku več ponudnikov, ni samo eden. Eventualne trditve o kartelnem dogovarjanju bo pa morala preveriti Javna agencija za varstvo konkurence.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.



Dr. Peter Gašperšič, mogoče še vi? Ne. Hvala lepa.

Gospod Breznik, izvolite, imate postopkovni predlog.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Imam pravico o postopkovnem predlogu, da opravimo o tem razpravo.

Spet ena izmed dobesedno kartelnih dogovorov, ne more drugega biti. Nemški upokojenci, ki imajo vsaj dvakrat večje pokojnine, avstrijski približno enako, plačujejo plin za ogrevanje, govorimo o utekočinjenem naftnem plinu, v tem trenutku 0,49 evra na liter; slovenski upokojenci ali pa mlade družine, ki živijo v teh stanovanjih, pa približno 0,98 evra na liter. Skoraj dvakrat dražji plin za ogrevanje plačujemo v Sloveniji kot v Avstriji ali Nemčiji. V Nemčiji je v tem trenutku cena 0,49 evra na liter. To je tipičen primer monopola iz preteklosti in tipičen primer, kjer ena agencija ne deluje. To je tipičen primer, kar vam zdaj dokazujem. Nista vidva kriva, oprostita, ministra; ampak trenutno zatečeno stanje. In vas opozarjam na tipičen primer, ali bomo sprostili, kar je pa prepovedano. Nek avstrijski dobavitelj ne more voziti v Slovenijo, ker se tudi na te derivate plačujejo določene dajatve in potem bi v bistvu bili oropani teh dajatev. Ljudje v Sloveniji so dobesedno žrtve in talci kartelnih dogovorov dobaviteljev utekočinjenega naftnega plina. To je tipičen primer, ki sem ga raziskoval in odkril.

Upam, spoštovani minister za gospodarstvo, da boste na vladi to odprli, da boste agencijo opozorili, da na tem področju moramo vsaj za naslednjo kurilno sezono pripraviti neke ukrepe, spustiti v Slovenijo neko tujo konkurenco, da ta monopol razbijemo. Enako kolegica, ki se ukvarja z zdravili, na vseh področjih ugotavljamo neke združbe ljudi, ki so si priborili, dobesedno držijo ljudi sredi srednje Evrope kot talce. Kolegica Eva Irgl je enkrat odprla temo revščine tudi pri ogrevanju. Marsikateri starejši človek danes dobesedno zmrzuje v stanovanju, ker nima sredstev, da bi si pošteno ogrel stanovanje, tudi marsikatera mlajše družine. In tu je ponujena roka, če imamo vsaj malo socialnega čuta, da z gospodarskimi ukrepi takšno revščino dobesedno izrinemo iz slovenskega prostora, ker ni potrebna. Ali si predstavljate približno polovico cenejše stroške ogrevanja za večino slovenskih družin, in to ravno v najbolj oddaljenih predelih, kjer nimajo možnosti priklopa na plinovodni sistem Republike Slovenije. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja 2017, v okviru glasovanja.

Gospod Danijel Krivec bo zastavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav ministrici!

Spoštovano ministrico sprašujem:

Ali je zakonodaja glede umeščanja zahtevnih, predvsem z okoljskega vidika, objektov v prostor z vidika presoje vpliva na okolje v Republiki Sloveniji ustrezna?

To vprašanje postavljam zaradi kar nekaj dogodkov v zadnjem obdobju, v zadnjem letu. Govorimo o letu 2017, ko smo se srečevali s kar nekaj požari na objektih, ki so zelo zahtevni z vidika potencialnega onesnaževanja. Govorimo o Kemisu, govorimo o Ekoplastu, govorimo o odlagališču odpadkov nad Jesenicami, o Zalogu pa še drugih podobnih situacijah, ki so se zgodile lansko leto. Vsi ti požari so bili, vsaj če govorimo o Kemisu in Ekoplastu, na okoljsko zelo občutljivih območjih. Govorimo o tem, da so bili vsi ti objekti umeščeni tik ob nekih vodotokih, kar vemo, da je potencialno za onesnaženje širšega območja zelo nevarno in občutljivo. Ministrica je že na eno prejšnje vprašanje odgovarjala, da nas pač zavezujejo direktive; tega se zavedam. Vendar ko govorimo o direktivi SEVESO, vemo, da ima nekatere kriterije, ki se jih očitno na ministrstvu ali v tej državi zelo spretno izkorišča. Vemo, da ta direktiva govori najprej o pogoju količine. Vsi vlagatelji, ki oddajajo vlogo za vzpostavitev nekega takega odlagališča, dajo količino, ki ne izpolnjuje tega pogoja, se pravi, da ni potrebna presoja vplivov na okolje. Drug pogoj je ponavadi površina. Jasno, vsi vlagatelji napišejo, da se bo površina uporabljala v manjši meri, kot jo zahteva direktiva. In tretji pogoj, ki ga direktiva SEVESO določa, je število zaposlenih. Jasno, vsi vlagatelji dajo število zaposlenih, ki ne bo preseglo te številke, ki je v direktivi SEVESO. Ampak v nadaljevanju se nam zgodi, da so vsa ta območja, ki so bila umeščena, ne da bi se naredila presoja vplivov na okolje, ker, jasno, direktiva tega ne zahteva, potencialno zelo nevarna. Jasno je, da nobeden od inšpektorjev, ki to nadzirajo, verjetno ne preverja v nadaljevanju, mogoče število zaposlenih še, vendar je količino odpadkov običajno zelo težko oceniti, ali presegajo ali ne presegajo. To pomeni, da vsi ti obrati, vsa ta odlagališča niso zavezana niti k poročanju po tej direktivi. Nimajo monitoringa in nimajo nobenih hujših zahtev.

Zato sprašujem:

Ali ministrstvo razmišlja o kakšni posodobitvi, izboljšanju tega sistema umeščanja nevarnih objektov v prostor?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

Spoštovani poslanec gospod Danijel Krivec, hvala za vprašanje. Mi bo odgovarjanje na vaše vprašanje delalo kar nekaj težav, ker je v tem vprašanju navedeno toliko različnih



terminoloških izrazov, da jih ne morem zaobjeti z enim samim predpisom. Ti objekti, ki jih imenujemo po direktivi SEVESO objekti velike nevarnosti, so objekti, ki so pridobili okoljevarstveno dovoljenje že pred leti. Ko sem sama navajala, da smo s prenosom direktive IED in BAT uspeli v tem mandatu, je to znak za to, da bodo morala podjetja, ki že imajo izdano okoljevarstveno dovoljenje, ponovno ugotoviti, najprej sama, ali je njihovo delovanje ustrezno, ali pa ga bo treba v kakšnem delu, morebiti z dogradnjo ali pa z uporabo kakšnih naprav, posodobiti. To govorim predvsem zato, ker je požarna varnost, ki je del okoljevarstvenega dovoljenja, nadzor nad izvajanjem požarne varnosti pa opravljajo inšpekcijske službe Ministrstva za obrambo. Seveda mi vemo, da je v Sloveniji preko tisoč obratov z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem in v kratkem vsega tega pregleda ni mogoče opraviti.

Če sedaj preidem na zakonodajo, ki ureja področje delovanja konkretnih posegov v prostor. Ta zakonodaja je sigurno večplastna, saj gre za vprašanje gradbenega dovoljenja, kjer se preverja skladnost nameravanega posega s prostorskimi akti, izpolnjevanja bistvenih zahtev objektov ter skladnost z drugimi predpisi; ter tudi za vprašanje pomembnosti vpliva nameravane gradnje na okolje. Torej to gre za nove objekte. Gre za kompleksno sprego zahtev prostorskega akta, pravil inženirske stroke ter vrednotenje in presojanje vplivov po okoljskih, zdravstvenih, naravovarstvenih in drugih parametrih. Vse skupaj pa je vedno odvisno res od posameznega primera; glede na vrsto in na lokacijo posega. Ampak ta del je mogoč pri novih postopkih. Za obrate, ki imajo že izdano okoljevarstveno dovoljenje, vsega tega s posodobljeno zakonodajo ne moremo preverjati.

Presoja vplivov na okolje je področje pravnega urejanja, na katerem je v vseh državah Evropske unije prisotna izrazita dinamika in kompleksnost; področje, ki v državah s primerljivim pravnim sistemom, kot ga imamo v Sloveniji, odpira nekatera korenita sistemska vprašanja. Poleg okoljskih ciljev pa se na tem področju tudi zasleduje cilj debirokratizacije in zmanjšanja administrativnih bremen, kar pomeni združevanje nekaterih prej samostojnih postopkov. Aktualen primer sta nova ureditev gradbenega dovoljenja v nedavno sprejetem gradbenem zakonu, ki integrira presojo vplivov na okolje v postopek izdaje gradbenega dovoljenja; ter nova ureditev tako imenovanega celovitega dovoljenja po Zakonu o urejanju prostora, ki v enem samem postopku združuje izvedbo prostorskega načrtovanja, gradbenega dovoljevanja in okoljskega presojanja nameravane prostorske ureditve državnega pomena. To velja samo za objekte, zgrajene z ... ali pa s sprejetjem državnega prostorskega načrta. So pa še drugi primeri, ki niso povezani z gradnjo, ampak z drugimi vrstami posegov, kjer se bo tudi ob sprejetih spremembah presoja vplivov na okolje še vedno

izvajala v okviru zahtevanega okoljevarstvenega soglasja. Pri tem skladno z zahtevami prava poznamo dve kategoriji posegov, in sicer izrecno opredeljen nabor posegov, kjer je presoja vedno obvezna; in nabor posegov, kjer se v predhodnem postopku ugotovi, ali je presoja sploh treba izvesti. Ob zaključku bi povedala samo še to, da gre za en del predpisov, kjer urejamo za nove postopke; za že izdana okoljevarstvena dovoljenja te stvari ne pridejo v poštev. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec, izvolite, dopolnitev vprašanja.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala ministrici za odgovor.

Mislím, da je nekatere stvari lepo povzela, ampak še vedno se nismo dotaknili bistva. Jaz sem ravno opozoril na to, da na papirju vse velja v tem sistemu. Sami ste povedali, da je izdanih več kot tisoč nekih dovoljenj, ampak težave se nam dogajajo ravno v teh mejnih primerih, ko objekt ni zavezan monitoringu, ni zavezan po direktivi SEVESO; dobil je sicer okoljevarstveno dovoljenje, ki ni bilo po tistem rigoroznem postopku; gre pa za obrate, ki imajo zelo nevarne snovi v primeru odlaganja ali nekega predelovanja. So pa vedno pod to mejo monitoringa, ki se dotika večjih industrijskih objektov, ki imajo te stvari urejene. Če boste pogledali v zadnjem obdobju v Sloveniji, na teh objektih, ki imajo predpisan monitoring, ki imajo v bistvu vse pogoje iz direktive SEVESO izpolnjene, nismo imeli nekih izrednih dogodkov. Zato sem jaz opozoril, ali ste mogoče preverili, ali je naša zakonodaja, predvsem na teh mejnih zadevah, res ustrezna. Kajti v letu 2017 se je dogajalo preveč takih neljubih dogodkov, ki jih vi sicer na papirju imate rešene; v praksi pa povzročajo težave. Druga težava, ki se pojavlja pri tem, je, ali so inšpekcijske službe v takih primerih ustrezno odreagirale oziroma ali je ta nadzor dovolj uspešen. Kajti ko se nekdo izogne nekim pogojem, ki jih predpisuje neka direktiva, je v bistvu v nekem boljšem položaju tudi vizavi nekega drugega industrijskega objekta, ki je bil zaradi svojih gabaritov, števila zaposlenih in količine nekih snovi zavezan nekemu poročanju. Tukaj imamo mi po mojem mnenju težavo in zato tudi to vprašanje.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Pri vašem navajanju je v resnici tako, da v zadnjih nekaj letih smo to zakonodajo ustrezno rešili, seveda pa ta zakonodaja v večini primerov ne vpliva na že izdana okoljevarstvena dovoljenja. Obratovanje teh obratov in podjetij nadzoruje inšpekcija, ne



samo okoljska, lahko jo nadzorujejo tudi druge inšpekcije. Res pa je, da prav po dogodkih, ki so se zgodili v Sloveniji v lanskem letu, tudi Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je izdal neka priporočila, operativno. Bila je možnosti oblikovanja skupine, ki bi preverila vsaj že obrate, ki že imajo izdano okoljevarstveno dovoljenje s strani različnih inšpektorjev istočasno, da se preveri ustreznost njihovega delovanja; vendar še ni bila potrjena na vladi zaradi kadrovske zasedbe. Nemogoče je pričakovati tudi od drugih inšpekcij, jaz pa lahko govorim samo o zaposlenih na inšpekciji za okolje in na Agenciji Republike Slovenije, da ob vsem rednem delu še opravijo zahteven izredni pregled. Verjetno bo v prihodnje vlada ustrezno uredila in zagotovila te ekipe, ki bi to delo na terenu opravile. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vesna Vervega bo postavila vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, spoštovani kolegice in kolegi!

Danes ste že odgovarjali na nekatera poslanska vprašanja o okoljevarstvenem dovoljenju, pravkar na enega; pa tudi o konkretnem primeru kompostarne v Ceršaku, ki sodi v občino Šentilj. Pa vas bom kljub temu povprašala o problematiki te kompostarne tudi sama. Kompostarna je leta 2005 pridobila okoljevarstveno dovoljenje za predelavo 4 tisoč 900 ton bioloških odpadkov, pet let kasneje za 16 tisoč ton, zdajšnja zmogljivost kompostarne pa je 36 tisoč ton letno; kar predstavlja tretjino kapacitet celotne Slovenije in je med trinajstimi kompostarnami v Sloveniji največja. Ob začetku delovanja je podjetje prevzemalo devet vrst odpadkov, danes pa jih že 39. Naslednji pomemben argument, ki govori v prid temu, da je problematika zelo pereča, je tudi ta, da je objekt kompostarne umeščen tik ob Muri in spada v program Natura 2000 in da je občina Šentilj, kjer se nahaja ta kompostarna, del Biosfernega območja Mure za vključitev na seznam biosfernih območij pri Unescu. Civilna iniciativa in domačini pa ocenjujejo tudi, da podjetje, ki izvaja to dejavnost, to je samo ocena civilne iniciative, krši Uredbo o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta. To utemeljujejo tudi z nekaterimi argumenti, kot so: pred dobrim letom se je dvakrat zgodil požar na območju kompostarne, da je kompostarna od stanovanjskih objektov premalo oddaljena, saj, kot smo slišali že prej od kolega, se širi neznosen smrad in množičen pojav muh.

Zato vas zdaj sprašujem:

Ali se lahko na osnovi teh kršitev uvede revizija okoljevarstvenega dovoljenja ter ponovna presoja vpliva na okolje?

Ali lahko posledično pride tudi do zaprtje te kompostarne?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala. Spoštovana poslanka gospa Vesna Vervega!

Tematika, ki ste jo izpostavili, je v marsičem v prejšnjih letih ter verjetno tudi v letošnjem letu izraz delovanja ali nedelovanja takih obratov, kakor ga zaznavajo okoliški prebivalci; in je velikega pomena. Inšpekcijske službe se na take prijave oziroma vsaj v prijavih izkazujoč neurejene razmere odzovejo, zato lahko povem, da je bilo v letu 2017 na tem obratu izvedenih sedem inšpekcijskih pregledov. Inšpekcija še ni zaključila s pregledi, ni še zaključnega akta, ki bi ga inšpekcijske službe izdale, zato konkretne zadeve na ta način ne morem komentirati. Je pa dejstvo, če pri obratovanju takih obratov inšpekcije ugotovijo kakšno pomanjkljivost, izdajo nalog, da se ta pomanjkljivost v določenem roku odpravi. To pomeni, da mora ta rok preteči in se ugotovi, ali je bila pomanjkljivost odpravljena ali ne. In če ni bila odpravljena in obrat posluje na način, ki ne zagotavlja vsega tistega, kar je predpisano v izdanem okoljevarstvenem dovoljenju, lahko inšpekcije predlagajo odvzem okoljevarstvenega dovoljenja. Trenutno je v zakonodaji tako, da nihče drug nima te pravice, razen po izvedenem inšpekcijskem postopku inšpekcijske službe. Ko prehajamo potem na temo revizije že izdanih okoljevarstvenih dovoljenj, se danes kaže, da je velik interes, da bi se za vseh teh tisoč obratov, za katera so bila izdana okoljevarstvena dovoljenja, izvedle tudi revizije. Kot sem že povedala, mi imamo dokumentacijo pripravljeno. Poleg našega Inšpektorata za okolje in prostor in Agencije Republike Slovenije bi v tej ekipi, ki bi obiskovala take obrate, bili sočasno zastopani tudi predstavniki s strani Inšpektorata za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Ministrstva za zdravje oziroma Urada za kemikalije, Ministrstva za infrastrukturo, ki ima predvsem pri energetskih objektih pomembno vlogo. Res je, da smo predvideli osem takih skupin po osmih enotah, kjer delujejo inšpekcijske službe. Če bo vlada prisluhnila predlogu in zagotovila tudi sodelavce, potem bi se velika skrb za to, ali obrat tudi danes izpolnjuje določene pogoje ali ne, zmanjšala v roku dveh let. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite, gospod Žnidar.



LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik! Spoštovana ministricala!

Danes bi vam rad postavil vprašanje glede protipoplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini. Vemo, da po dolini teče reka Savinja in da je zemljina na obeh bregovih prodnj nasip, saj se je Savinja prestavljala po celi dolini. V zgodovini, ko je država bila dober skrbnik, so bile te brežine dokaj dobro zavarovane s kamnitimi zložbami, tudi z lesenimi pragovi v sami Savinji ter tudi ob obeh brežinah. Zob časa in tudi visoke vode so te lesene in kamnite zaščite uničile, prišlo je do porušenja teh zavarovanj brežin. Danes reka Savinja ob vsakem večjem dežju, to je dvakrat, trikrat na leto, najeda te ranljive brežine. Če vemo, da gre za gramoz, je to najedanje pri vsaki večji narasli vodi zelo hitro in se dejansko dela škoda. V letu 2010 je bila prav namensko sprejeta Uredba o državnem prostorskem načrtu za ureditev Savinje za zagotavljanje poplavne varnosti urbaniziranih območji od Ločice ob Savinji do Letuša. Gre za relativno kratek odsek, okoli sedem kilometrov je v celotni dolžini. Do danes se v tem delu ni naredilo praktično nič oziroma zelo malo. Izdelan je samo idejni projekt, ni pa nobenega nadaljevanja, to se pravi, niti izdelana projektno-tehnična dokumentacija v PGD ali PZI izvedbi. Celo tako daleč, da niti DIP še ni potrjen, to je dokument identifikacije investicijskega projekta, kar pa je osnova, da se uvrsti v državni proračun.

Spoštovana ministrica, sprašujem vas:

Kakšni bodo koraki ministrstva na tem projektu?

Vemo, da je ogroženost urbaniziranih področij, ki so že dlje časa pozidana, izjemno velika.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCN: Spoštovani poslanec gospod Ljubo Žnidar, hvala za vprašanje.

Sama se bom težko izognila temu, da povem, da je Savinja izjemno povodje v slovenskem prostoru, na njej še ni postavljenih nobenih zajezev, kot so akumulacijske ureditve. To je pomembno predvsem zaradi tega, ker je tudi po evropski direktivi za takšne vodotoke, torej v celotnem obsegu porečja Savinje, treba izdelati hidrološko-hidravlične študije, da se s kakršnimkoli ukrepi gorvodno ne poslabšajo protipoplavne razmere na reki Savinji dolvodno. Ministrstvo je razpisalo tako študijo, bila je pripravljena, na žalost pa je v postopku revizije recenzent zaključil, da ni strokovno pripravljena na način, da bi zadoščal vsem kriterijem, ki morajo biti pri taki študiji opredeljeni. To razlagam, ker vemo, da je bilo ob mestu Celje kar nekaj ukrepov zagotavljanja protipoplavne varnosti zagotovljeno v prejšnjem kohezijskem obdobju, recimo v Žalcu potekajo

aktivnosti, vsaj za nas, torej za mene kot ministrico, po dveh straneh, čeprav je po zagotovilih župana vse usklajeno. V tem delu naj bi bili za dodatno zagotavljanje protipoplavne varnosti Savinje zgrajeni suhi zadrževalniki, ki pa – to pravim predvsem zaradi tega, ker se name obračajo kmetje – niso usklajeni med kmeti. Zakaj? Ker se sedaj, ob teh podnebnih spremembah potreba po vodi za namakanje pojavlja predvsem v letih, ko je padavin malo in je tudi vodostaj Savinje prenizek. Torej bi bila izgradnja mokrih zadrževalnikov oziroma zadrževalnikov, kjer bi se ta količina vode zadrževala, še kako pomembna z dveh vidikov: zaradi zagotavljanja protipoplavne varnosti in tudi za zagotavljanje vode za namakanje.

Če se sedaj le približam končno, pa verjemite mi, da pri našem delu ni tako končno, kajti tu smo izločili še spodnji del Savinje, kjer so pomembni krajani občine Laško. V tem delu se tudi trudimo z manjšimi ukrepi zagotoviti boljšo protipoplavno varnost. Se potem premikamo višje in pridemo tudi do občine Šmartno, kjer smo z županom veliko diskutirali o teh izvedbah. Za sanacijo Podvinskega jezua in še za Polzelski jez je nekako ocenjeno, da bi se v letošnjem letu začela ta sanacija. Mislim, da je dogovor za podpis tega ukrepa za izvedbo že v pripravi. Je pa Savinja gorvodno še tudi protipoplavno neurejena v zadostni meri. Gre predvsem za tisti del Savinje, kjer je že v preteklosti prihajalo do številnih poškodb, tudi cestne infrastrukture. Pri takih hudourniških rekah je protipoplavno varnost vedno težje zagotavljati. Če strnem svoj kar predolg odgovor; ne moremo glede Savinje govoriti o urejanju samo enega dela tega vodotoka, ampak je treba zajeti Savinjo kot celoto. Smo pa v lanskem letu prav v občini Žalec in še nekaterih drugih ukrepih ta utrjevanja brežin zagotovili in tudi izvedli. To se bo nadaljevalo tudi v letošnjem in prihodnjem letu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, izvolite, dopolnitev.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana ministrica, mislim, da se nisva dobro razumela. Jaz vas sprašujem konkretno o navedenem odseku, glede katerega je sprejet državni prostorski načrt, od Ločice ob Savinji do Letuša. Ne sprašujem vas o vseh ukrepih na reki Savinji, ker vem, da je ogromno težav, ogromno potreb in tako naprej. Suhe zadrževalnike zelo dobro poznam, gorvodno in dolvodno to področje. Suhi zadrževalniki so nižje od tega omenjenega odseka, ostala ureditev z jezovi je višje od tega odseka; razen Polzelskega jezua, ki ste ga sama omenila. Spoštovana ministrica, ne me farbat, da se bo Polzelski jez začel letos graditi. Jaz sem dal pobudo za dopolnitev proračuna za investicije v ureditev in zavarovanje protipoplavne varnosti na tem odseku, ki ste jo



koalicija jasno in glasno z glasovanjem zavrnili. Danes mi pa vi tu razlagate, kako bo se Polzelski jez v letošnjem letu pričel graditi. Jaz vam tega ne verjamem, če niti projekti še niso narejeni. Niti projekti niso narejeni, vi pa mi danes tu razlagate, da se bo Polzelski jez začel v letošnjem letu graditi. Bodiva natančna, konstruktivna; jaz vam povem, da gre za območje, ki leži v dveh občinah – v občini Braslovče in občini Polzela. Ta državni prostorski načrt je bil narejen izključno samo, da se zavarujejo ta urbana območja. Kajti škoda, ko bo poplava, pa to ne bo naravna nesreča, to ne bo naravna nesreča, ko bo zalilo vsa ta urbanizirana območja, kjer gre za pozidana območja. Jaz vam povem, tu se tožbam občin Braslovče in Polzela ne boste mogli izogniti, kajti država je izjemno slab gospodar.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani poslanec gospod Ljubo Žnidar, mogoče ste me narobe razumeli. Mogoče sem tudi jaz bila nepredvidna.

Podvinski jez je tisti, za katerega je pripravljen DIP. Se pa strinjam oziroma sem seznanjena, kot ste sami navedli, da je znotraj DPN zajetih še veliko število rešitev, o katerih sem vam povedala, da jih je treba uskladiti oziroma izvesti tako, da ne poslabšajo protipoplavne varnosti nižje ležečih krajev. In v tem delu bo treba na ministrstvu, ker izdelana hidrološko-hidravlična študija ni bila dokončana oziroma ni bila izvedena na način, ki bi nam v prihodnje olajšal preverbo gradbenih posegov, po končanem sedanjem postopku, ki ga imamo z izvajalci, pripraviti in razpisati novo pripravo in izvedbo hidrološko-hidravlične študije na Savinji. Moj namen ni bil, da se kakorkoli izogibam. Res pa je, da vsaj tisti, ki se vodami ukvarjajo, vedo, da je treba prav za celoten vodotok Savinje, glede katere sem povedala, da nima nekih ureditev, pripraviti to študijo. Se vam opravičujem, če sem bila v kakšnem delu premalo jasna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Ljubo Žnidar, imate postopkovni predlog.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani, predlagam, da se o navedenem ukrepu neizvajanja protipoplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini opravi javna razprava; kajti v zraku visi, da se bo ob prvi naraščajoči poplavi reke Savinje naredila velika družbena škoda v dveh občinah – v občini Braslovče in občini Polzela. Poplavljena bodo urbanizirana območja, za katera so bila izdana gradbena dovoljenja v skladu z vso veljavno zakonodajo. Kdo pa bo krivec? Krivec bo pa gospodar, to se pravi lastnik, država, konkretno odgovorno

ministrstvo, ker dejansko ne poskrbi za protipoplavno varnosti. Kajti povišan vodotok ni naravna katastrofa, to se zgodi trikrat na leto, v povprečju trikrat na leto. In trikrat na leto voda odnaša to nezavarovano prodnato brežino. 30, 40 metrov zraven so pa novi stanovanjski objekti, ki so ogroženi, zelo ogroženi. Zaradi opustitve zavarovanja protipoplavne varnosti menim, da je treba opraviti javno razpravo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Luka Mesec bo postavil vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman. Ministrica je odsotna, zato prosim, da se opredelite do načina odgovora.

Izvolite, gospod Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Ministrici za finance bom postavil vprašanje glede napovedane privatizacije družbe Hit, d. d., iz Nove Gorice; splošneje pa o Letnem načrtu upravljanja kapitalskih naložb države za leto 2018, ki ga pripravlja Slovenski državni holding. Zgodba, na kratko, je naslednja. Vlada je 21. decembra lani dala soglasje k Letnemu načrtu upravljanja kapitalskih naložb SDH, v katerem so med drugim napovedane privatizacije igralniške dejavnosti. Konkretno, prodal naj bi se 9,46-odstotni delež Casinoja Portorož, 43-odstotni delež Casinoja Bled in 20-odstotni delež Casinoja Hit Gorica. Na podlagi tega dokumenta, ki je dostopen na spletni strani Slovenskega državnega holdinga, ministrico za finance sprašujem naslednje stvari. Prvič, kot sama dobro ve, je v 55.a členu Zakona o igrah na srečo določeno, da mora imeti država vsaj 51-odstotni delež v igralnicah, kot je recimo Hit Gorica. Če SDH dejansko proda teh 20 %, bo delež manjši.

Zanima me:

Zakaj je Vlada dala pristanek k tej napovedani privatizaciji, in tudi drugih kazinojev, ne da bi imela za to zakonsko podlago?

Ta napoved je nezakonita po trenutni ureditvi.

Drugič:

Kakšno je to sosledje?

Najprej je bila stvar uvrščena na seznam o privatizaciji, na strani SDH je zvezdica, da je za to potrebna sprememba Zakona o igrah na srečo; ampak očitno se bomo najprej pogovarjali o privatizaciji, šele subsidiarno se bomo pa pogovarjali o tem, kakšen učinek na okolje imajo igre na srečo. Za okolje, kot je Nova Gorica, vsi dobro vemo, da igre na srečo ne pomenijo samo delovnih mest, zasluzka, razvoja lokalne skupnosti; ampak v primeru neregulirane dejavnosti to lahko pomeni visoka tveganja za odvisnost od iger na srečo, za razvoj monokulturne dejavnosti v kraju. Zato



je po trenutni zakonodaji ta dejavnost strogo regulirana. Mi se pa pogovarjamo najprej o privatizaciji in šele posredno se bomo pogovarjali o tem, kakšno regulacijo te dejavnosti hočemo imeti.

Tako je moje drugo vprašanje:

Zakaj ni vrstni red obraten?

In tretje vprašanje, na spletni strani SDH piše: »Pred začetkom oziroma realizacijo prodaj je potrebna sprememba Zakona o igrah na srečo.« Zato me zanima:

Ali to pomeni pred začetkom ali pred realizacijo, bodo postopki prodaje stekli še preden se bomo začeli pogovarjati o zakonu ali se bomo pogovarjali prej?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Maruša Škopac bo postavila vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

Izvolite.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Hvala za besedo.

Ministrico za zdravje Marijo Milojko Kolar Celarc sprašujem naslednje. S projektom eZdravje smo uvedli učinkovito obliko elektronskih rešitev v zdravstvu, kar prinaša nemalo težko pričakovanih in učinkovitih rešitev. V okviru tega projekta je bil uspešno zagnan tudi projekt eNaročanje. Gre za elektronski sistem napotovanja ter naročanja s primarne na sekundarno in terciarno raven, ki omogoča pacientom pregled nad vsemi izvajalci zdravstvene dejavnosti, možnost izbire najugodnejšega termina ter učinkovito obveščanje ob morebitnih spremembah termina. Vse to poteka preko elektronske napotnice, podobno kot je bil predhodno že vzpostavljen projekt eRecept. E-napotnico izda zdravnik, ki lahko pacienta sam naroči na zdravstveno storitev tja, kjer je čakalna doba najkrajša; ali pa to naredi pacient sam in se uskladi glede na zelene regije, ustanove ali glede zelenega termina. V okviru projekta eZdravje je vzpostavljen tudi spletni portal zVEM, ki omogoča varen dostop do storitev eZdravja, z možnostjo e-naročanja in dostopa do e-receptov ter elektronskih zdravstvenih podatkov. S sistemom eNaročanja smo pridobili tudi nacionalni čakalni seznam, ki se samodejno in sproti osvežuje s podatki čakalnih dob za posamezno storitev oziroma za posameznega izvajalca. Vse te rešitve pozdravljam, saj menim, da prinašajo koristi za pacienta, za zdravstvene delavce ter tudi na ravni sistema.

Imam pa konkretno vprašanje glede elektronskega naročanja po posameznih storitvah:

Ali so v sistem vgrajene vse storitve v zdravstvu?

Ali so mogoče tudi takšne zdravstvene storitve, ki v projektu eNaročanje še niso sistematizirane?

Pred časom se je namreč name obrnil državljani, ki je pri osebni zdravnici dobil napotnico za psihologa za svojega otroka s stopnjo nujnosti hitro. Pri iskanju zdravnika psihologa za mladostnike na portalu eNaročanje ni našel te storitve in posledično tudi ne podatka o čakalni vrsti. Tudi sama na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje nisem našla te zdravstvene storitve. Z e-napotnico se namreč lahko prijaviš samo na prvi psihiatrični pregled, kar pa ni enako kot prvi pregled pri psihologu.

Zato vas sprašujem:

Kje so objavljeni podatki o zdravnikih psihologih, ki sprejemajo mladoletne otroke?

Kakšna je čakalna doba za tovrstne preglede?

Kako se lahko na te preglede naročiš, če niso vključeni v sistem eNaročanja?

Za odgovor se zahvaljujem.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Marija Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Hvala za besedo. Še enkrat lepo pozdravljeni, gospod podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana gospa Maruša Škopac!

Veseli me, da ste zaznali koristi, ki jih prinašajo storitve eZdravja za naše paciente. Naj vam najprej pojasnim, da nabor vseh vrst zdravstvenih storitev, za katere se izdajajo napotnice, zbira – kot ste pravilno ugotovili, o prvih prostih terminih – Nacionalni inštitut za javno zdravje v tako imenovanem šifrantu vrst zdravstvenih storitev, ki jih ta inštitut objavlja tudi na svojih spletnih straneh. Podatki za pregled pri psihologu se zaenkrat še ne zbirajo preko tega sistema. Ta storitev torej ni označena kot storitev, za katere se čakalne dobe spremljajo. Ravno tako pregled pri psihologu ni v seznamu storitev, za katere se spremljajo čakalne dobe preko sistema na čas. Naj povem, da naš zdravstveni sistem pozna preko tisoč 200 zdravstvenih storitev. Zavarovane osebe lahko uveljavljajo pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja z obrazci in listinami, ki so določene s pravilnikom o teh obrazcih in listinah. Glede na pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja je delovni nalog tista listina, s katero pooblaščen zdravnik naroča laboratorijske, rentgenske, ultrazvočne, zobotehnične, citološke, druge preiskave, nego na domu, fizioterapevtske storitve in tudi storitve s področja psihologije, logopedije, defektologije in druge storitve, ki niso vezane na zdravniške preglede. 255. člen Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja izrecno določa, da se za napotitve pooblaščenega zdravnika na vse prej omenjene naštetih preiskave, prav tako tudi



za te storitve s področja psihologije, uporablja tako imenovani delovni nalog in ne napotnica. Zaradi tega tudi ta delovni nalog ni zaenkrat v elektronskem sistemu eZdravja. Vsebinsko in obliko delovnega naloga pa predpiše Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Za konkretni primer pregleda pri psihologu veljajo pravila, ki jih določa napotna listina za ta pregled, to je delovni nalog. In zaradi tega ni možno elektronsko naročanje. Pacient pa lahko seznam izvajalcev iz dejavnosti klinične psihologije preveri na spletni strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kjer so navedeni tudi vsi kontaktni podatki izvajalcev, ki te preglede nudijo; prav tako pa lahko dobijo tudi informacije. Običajno osnovne informacije poda že zdravnik, ki izda ta delovni potni nalog. Pacient se po prejemu tega delovnega naloga naroči pri izbranem izvajalcu zdravstvene dejavnosti in za vpis v čakalni seznam izvajalcu po pošti ali osebno dostavi originalni obrazec delovnega naloga.

Lahko pa z veseljem povem, da bo predvidoma v februarju v naslednji verziji šifranta vseh vrst zdravstvenih storitev spremljanje čakalnih dob, se pravi tudi objave prostih in okvirnih terminov, vključeno v dodatne storitve in prav tako v spremljanje čakalnih dob, s katerimi se danes pacienti naročajo z delovnimi nalogi. To bo pomenilo, da se bodo na enak način kot na vse druge storitve na portalu zVEM prikazovale tudi čakalne dobe za kliničnega psihologa, ko se bodo izvajalci tega pregleda s svojimi čakalnimi seznammi uspešno povezali s centralnim sistemom. Tako bo tudi v prihodnje možno, da se bo s tem delovnim nalogom, ki se bo prelevil v e-napotnico, možno, kot za običajne ostale storitve, prijaviti elektronsko. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

Ministrica je odsotna, zato prosim, da se opredelite do načina odgovora.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.

Ker je ministrica odsotna, prosim za pisni odgovor.

Vsi nekako vemo, kakšne so naloge in pooblastila policije. Je pa pri tem zelo pomembno, kako policija sama oziroma tisti, ki pač aktivno pri tem delujejo, ravna, ko gre za načela, in sicer načela sorazmernosti, zakonitosti in tudi strokovnosti. In tukaj zagotovo ne bi smelo biti nikoli dvojnih meril. Le na tak način lahko dajemo zaupanje v ta pomemben organ v državi. Zato imam zelo konkretno vprašanje. Pred časom sem bila na tako imenovanem štefanovem. Gre za god svetega Štefana v občini Šentjerneji, kjer že tradicionalno poteka blagoslov konj. Gre za prireditev, ki so jo

na lokalnem nivoju organizirali že 159. Vesela sem, da ta prireditev poteka javno. Bili so časi, ko so to morali delati na skrivaj. Ampak je nekoliko nenavadno ta lep dogodek, ki prinaša in nekako spodbuja tudi vrednote našega naroda, zmotil nesorazmeren ukrep policistov. Če povem po domače, policisti so konjenike oziroma te, ki so bili na konjih, dobesedno vlekli in jim dajali preverbo psihofizične sposobnosti; ali po domače – test alkoholiziranosti. Preverjali so tudi udeležence z enakimi ukrepi. Povsem nesorazmeren ukrep glede na prireditev, ki poteka že leta in leta, in glede na to, kdo se jo udeleži in kakšen je pomen te prireditve. Že tako in tako je zelo težko pridobiti različne dokumente, da lahko ljudje prihajajo s konji na ta dogodek; sedaj pa takšni ukrep samo dodatno mečejo slabo luč in odvrtačajo ljudi, da bi se tudi v prihodnje tega dogodka udeleževali bodisi kot tisti, ki pripeljejo konje na blagoslov, bodisi kot tisti, ki pridejo to gledat, kajti gre res za eno največjih prireditev v Sloveniji. Na drugi strani pa imamo prireditev v Dražgošah, kjer so bili udeleženci dobesedno oboroženi.

Zanima me:

Koliko pregledov je policija naredila pri teh udeležencih, kar se tiče nošenja orožja, in sicer glede na to, ali imajo orožni list oziroma ali imajo pravico nošenja orožja?

Tudi če to orožje, ki naj bi bilo nekako deaktivirano, ni več v uporabi, me zanima, ali je policija pregledala, da gre res za tovrstno orožje. V skladu z zakonodajo je nošenje orožja na javnih mestih, ki spodbuja strah, prepovedano. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Hvala lepa. Spoštovana ministrica!

Ravnanje z odpadki zajema zbiranje, prevažanje, predelavo in odstranjevanje odpadkov; vključno s kontrolo tega ravnanja. Predpisi na področju ravnanja z odpadki so sprejeti na podlagi Zakona o varstvu okolja. Osnovni predpis, ki ureja področje odpadkov, je Uredba o odpadkih. Uredba o odpadkih v 30. členu navaja pogoje, ki jih mora izpolnjevati pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če se želi vpisati v evidenco zbiralcev odpadkov, ki jo vodi Agencija Republike Slovenije za okolje. Med drugim je v 10. členu te uredbe navedeno, da je z odpadki treba ravnati tako, da ni ogroženo človeško življenje in se ne škodi okolju, ne predstavlja tveganja za vode, zrak, tla, rastline in živali. Na podlagi vpisa v evidenco zbiralcev odpadkov Arso izda potrdilo o zbiranju nenevarnih podatkov. V mojem okolju se nahaja zbirni center, ki ima potrdilo o zbiranju odpadnega



lubja, plute, lesene embalaže, lesa, žagovine, oblancev, odrezkov, ivernih plošč in furnirja. V zbirnem centru se zbirajo in predelujejo tudi drugi odpadki, za katere po besedah okoliških prebivalcev podjetje nima ustreznih dovoljenj. Tik ob zbirnem centru se nahaja vodni vir, iz katerega se oskrbuje nekaj gospodinjstev in večji kompleks z nastavitvami. Na območju zbirnega centra je že večkrat prišlo do požara. Hrup in prašni delci v zraku močno poslabšujejo kakovost bivanja vseh okoliških prebivalcev. Vlogo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja je podjetje vložilo, torej ves ta čas obratuje brez dovoljenja. Po intervenciji vseh vpletenih so na Arsu le izdali sklep, da se postopek začasno ustavi, dokler Arso ne odloči o tem, ali je poseg v okolje tak, da podjetje potrebuje okoljevarstveno soglasje.

Gospa ministrica, zanima me:

Kako je mogoče, da se podjetje lahko vpiše v evidenco zbiralcev podatkov samo na podlagi oddane vloge, priloženega načrta zbiranja odpadkov in dokazila o tem, da je vlagatelj upravljavec zbirnega centra?

Zakaj se za zbirni center, ki je v neposredni bližini vodnega zaježja in strnjenegega naselja, že pred pričetkom obratovanja ni zahtevala pridobitev okoljevarstvenega soglasja?

Prosim za odgovor.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

Izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec gospod Zvonko Lah, hvala za vprašanje.

Res je, da je zbiranje nenevarnih odpadkov mogoče opraviti na podlagi potrdila. Res pa je tudi, da je prav za konkretno zavezano osebo, torej zavezanca, podjetje, ki je zaprosilo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja za predelavo nenevarnih lesnih odpadkov, tekkel postopek, ki pa je bil prekinjen. Sklep o prekinitvi postopka je bil izdan 21. 11. 2017. Ta datum navajam, ker je nekako potem, vsaj v nekaterih pisanjih, ki so bila naslovljena na nas, izhajalo, da so ti krajanji povzročili ali pa da je bil na podlagi njihovih prijav izdan ta sklep o prekinitvi postopka. Moram reči, da so vsaj do nas ali pa do Agencije Republike Slovenije za okolje ta pisanja krajanov prišla konec decembra oziroma v začetku januarja in je bil sklep o ustavitvi postopka izdan že pred tem. Gre pa za rešitev predhodnega vprašanja oziroma odločitve o tem, ali je treba za ta postopek izdaje OVD izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Ker je inšpekcija obiskala obrat tudi 16. januarja, zaključki inšpekcijskega postopka še niso znani, tako da vam na žalost teh ugotovitev še ne morem podati. Kot pa je danes že bilo kar nekajkrat tako vprašanje, pri podjetjih, ki imajo že izdano

okoljevarstveno dovoljenje, je treba tudi nove postopke izvajati skrbno in zavezujoče. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah, imate besedo, da zahtevate obrazložitev.

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS NSi): Gospa ministrica, tudi danes je bilo tukaj že povedano, da imamo pravilnike, predpise, ki točno določajo in zagotavljajo nek red. Ampak vprašanje je, kako se to izvaja. Recimo ob enem požaru so gasilci tam ugotovili, da je okrog tisoč kubičnih metrov lesa oziroma sekancev iz odpadkov, ki je bil obdelan les; to pomeni odpadna okna, vrata, gradbeni les. In kako je možno, da to kar nekaj let obratuje na tej lokaciji; saj bi po mojem mnenju moral, ker so tam stroji, biti asfaltiran ali zabetoniran nek plato z oljnimi lovilci, da bi se tako drobljenje tega lesa moralo izvajati v zaprtem prostoru z odsesavanjem prahu, kot imajo urejeno recimo mizarji ali pa kot to izvajajo večji centri za ravnanje z odpadki. Tukaj se pa prosto na zemlji to dogaja in melje vse skupaj, tam se kadi, ropota in ti odpadki niso tako nenevarni; če gre za obdelan les, če gre za stavbni material, kot so stara vrata, okna; plastika ter kovina je zraven; in to vse meljejo. Vsem ljudem na očeh se kadi. Mislim, da bi moralo ministrstvo, in to predlagam, če je bil inšpektor tam, dokler se to ne uredi po pravilih, ki veljajo za tako obdelavo odpadkov, se to ne bi smelo dogajati. In tega mora biti enkrat konec.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo.

IRENA MAJCCEN: Hvala.

Saj to ni kot del odgovora, bolj je pojasnilo. Inšpekcijske službe so zavezane ravnati v skladu s svojimi pravili. Sama priznam, nisem bila na terenu, niti nisem videla tega objekta, tako da ne morem sploh iz svojega poznavanja zadeve karkoli komentirati. Se pa zavedam, da so inšpekcijske službe dolžne ravnati po svojih pravilih; čeprav si domišljam ali pa vsaj enkrat sem doživela, da ravnajo včasih tudi drugače. Naj povem, kaj sem jaz doživela, gre za most v Sečoveljske soline, kjer je včeraj preko njega peljal 10-tonski tovornjak, naslednji dan pa čez ni smel niti pešec. Ampak dejstvo je, da kot ministrica na odločitve inšpekcijskih služb ne morem vplivati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Marko Pogačnik bo postavil poslansko vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman, ki je danes opravičeno odsotna. Gospod Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.



Spoštovani ministrici za finance bi rad zastavil vprašanje. Ker je danes opravičeno odsotna, predlagam, da na moje ustno poslansko vprašanje odgovori pisno. Ministrici zastavljam vprašanje v zvezi z imenovanjem direktorja Agencije za zavarovalni nadzor.

Zanima me:

Na kakšen način je potekal ta postopek?

Ali so bile pri tem upoštevane vse zakonske omejitve in zakonski predpisi, ki jih narekujejo Zakon o javnih agencijah in Zakon o zavarovalništvu?

Kdo je bil predlagatelj za imenovanje v. d. direktorja Agencije za zavarovalni nadzor Vladi Republike Slovenije?

Zakaj ni predloga podala sama ministrica in zakaj se je Vlada oziroma predlagatelj odločil, da imenuje v. d. direktorja za obdobje največ šestih mesecev in ne podeli celotnega mandata v skladu z Zakonom o javnih agencijah in Zakonom o zavarovalništvu?

Zakaj je Vlada direktno imenovala v. d. direktorja za obdobje šestih mesecev, ne pa Državni zbor?

Kajti po mojem vedenju Zakon o javnih agencijah in Zakon o zavarovalništvu navaja, da direktorja Agencije za zavarovalni nadzor imenuje Državni zbor na predlog Vlade. Tukaj pa so bili postopki drugačni. Vljudno naprošam ministrico, da se pisno opredeli do tega imenovanja; predvsem pa da odgovori tudi na problematiko, ki sem jo izpostavil v svojem vprašanju. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo postavil poslansko vprašanje ministrici za finance mag. Vraničar Erman, ki je opravičeno odsotna.

Gospod Uroš Prikl, imate besedo, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Tako kot zastavljam poslansko vprašanje ustno, želim tudi od ministrice ustni odgovor.

Prvič, predsednica uprave SDH je nedavno podala predlog za sporazumno odpoved aneksa k pogodbi o zaposlitvi, s čimer se je posledično z decembrskim sklepom nadzornega sveta plača dvignila v ogromne višine. Hvala bogu ali komurkoli že pač, da je bil medijski pritisk tak, da se je vendarle odpovedala temu enormnemu zvišanju svojega prihodka. Drugič, v luči tega dogodka bi želel spomniti, da je glavni izvršni direktor tako imenovane slabe banke gospod Balogh v letu 2016 zaslužil skoraj 200 tisoč evrov bruto plače. A to ni vse! Konec junija so si v tako imenovani slabi banki izplačali za skoraj 365 tisoč evrov nagrad. Na DUTB, torej slabi banki, so pojasnili, da je izplačilo za delovno uspešnost za lansko

delo prejelo tudi 120 zaposlenih. Suma sumarum to pomeni, da je povprečno vsak zaposleni dobil približno 3 tisoč in 42 evrov bruto iz tega naslova, ob tem da obstaja cel kontingent ljudi, ki s tako imenovanim outsourcingom prav tako služijo na račun del in nalog v slabi banki. Posledično; kako naj upokoječcem, gasilcem, medicinskim sestram, policistom in še bi lahko našteval razložimo in obrazložimo, da za njihove trdo prigarane pokojnine, za njihova nesorazmerja, za njihovo delo, ki ga krvavo vsak dan opravljajo, ni dodatnih sredstev; medtem ko se na teh dveh institucijah povečanja zgodijo kar čez noč in v neprimerno višjih odstotkih za tako imenovano delovno oziroma sumljivo delovno uspešnost? In končno, Zakon o delovnih razmerjih pravi, da se pri določanju višine delovne uspešnosti delavca upošteva gospodarnost, kakovost in obseg opravljenega dela.

Spoštovano ministrico, ki je danes odsotna, sprašujem:

Kakšne izjemne rezultate, natančneje, kakšno gospodarnost je dosegla slaba banka, da njeni zaposleni dobivajo tako visoko nagrado?

Ob tem pa je treba imeti v mislih – in to jaz, ki postavljam to vprašanje, imam – vsa določila, ki urejajo tako imenovano korporativno upravljanje; še posebej neodvisnost obeh uprav v smislu neodvisnega in strokovnega sprejemanja poslovnih odločitev.

Kaj bo Vlada Republike Slovenije v vlogi skupščine oziroma na nek način nadzornika opravila v smislu regulacij izplačil vodstvu SDH in slabe banke, da omenjeni instituciji ne bosta postali tako imenovana centra odtujene moči?

Za ustni odgovor se ministrici iskreno zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Žan Mahnič bo postavil poslansko vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik.

Spoštovana gospa ministrica, moje vprašanje se nanaša na odstrel rjavega medveda za leto 2018. Vemo, da malokrat pride do tega, da sklenejo konsenz lovci, naravovarstveniki, gozdarji in lastniki kmetijskih zemljišč. No, v lanskem letu so ga. Strokovna skupina, ki ste jo vi imenovali, je dosegla konsenz, da se v letu 2018 odstreli 120 rjavih medvedov. Potem pa ste vi v nasprotju s to odločitvijo sami odločili, da se jih ne odstreli 120, ampak 107; in tako povozili neko strokovno mnenje. Če na kratko povzamem stališče Lovske zveze Slovenije: »Zdi se, kot da bi se v zadevo vpletla politika, saj je zmanjšanje odstrela s 120 na 107 sicer težko razumljivo. Na Lovski zvezi Slovenije se zato sprašujemo, kaj želi država s tem sploh doseči. Kakšen je namen



takšnega predvidenega ukrepa? Kakšen cilj ima Ministrstvo za okolje in prostor? Glede na predvideni odvzem se sprašujemo, ali želijo še dodatno povečati število medvedov. Pri takšnem načrtovanju je pomembno zavedanje, da je treba doseči konsenz predvsem s prebivalstvom, ki sobiva na območjih z medvedom. Upravičenost tovrstnega povečanja morajo le-ti prepoznati in sprejeti. Primerna številka odvzema zagotavlja razumevanje za sobivanje z medvedom v Sloveniji. Lovska zveza Slovenije je vesela, da je krivulja populacije rjavega medveda v Sloveniji pozitivna oziroma v porastu. Kljub znatnemu, kar 33-odstotnemu porastu populacije rjavega medveda so lovci v populacijo rjavega medveda z odvzemom v preteklih letih posegali pod prirastkom. Zato bi bilo rast populacije, ki se je po rezultatih genetskih analiz v okviru projekta, ki se je v Sloveniji izvajal, v tem času precej povečala, zdaj smiselno ustaviti oziroma stabilizirati. V začetku oktobra 2017 so bili namreč objavljeni rezultati te analize, ki je pokazala, da medvedov ni 450, kot se je ves čas predvidevalo; ampak da jih je med 533 in 598, kar je 33 % več kot leta 2007. Raziskava še poteka. Nadaljnje analize bodo še pokazale, kakšno je konkretno stanje.« Gospa ministrica, vemo, kakšna je problematika na področju divjadi; velikokrat smo v lanskem letu govorili, ker se je za okoli 15 % povečal odstrel jelenjadi.

Zanima me:

Zakaj ste se vi v primeru, ko so se lovci, naravovarstveniki, gozdarji in kmetje dogovorili, da je 120 tista številka, v katero se gre v odstrel rjavega medveda v letu 2018, samovoljno odločili, da jih ne bodo odstrelili 120, ampak 107?

Kje ste dobili strokovne podlage za takšno odločitev?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa ministrica, izvolite, imate besedo.

IRENA MAJČEN: Spoštovani poslanec gospod Žan Mahnič, hvala za vprašanje.

Dejstvo je, da je uredba o odstrelu medveda, ki ne sodi v sklopu Ministrstva za okolje in prostor med divjad, ker divjad ureja ministrstvo za kmetijstvo; ampak gre za zaščitene zveri. To pomeni, da je uredba bila objavljena. Objavljena je bila pred terminom, ki ste ga navedli vi, da so bile podane strokovne podlage. Life projekt o medvedu traja že kar nekaj let, imamo pa tudi druge Life projekte; med drugim o volku in risu. Naloga našega ministrstva je vzdrževati populacijo teh zveri. Vaša trditev, da so nevladniki bili soglasni s številom odstrela, drži v tistem delu, ki zajema del nevladnikov. Tisti del nevladnikov, ki pa sodeluje z Ministrstvom za okolje in prostor, pa daje pripombe na uredbo, ki jih objavljamo. In recimo za odstrel volka v sezoni za 2017, ker je pritožba na uredbo romala na Upravno sodišče in je le-to zadržalo izvajanje tiste uredbe, odstrel

volka v letu 2017 ni bil izveden. Da ne bodo nekateri poslušalci mogoče dobili občutka, da je to odločitev nevladnih organizacij, lovske zveze – in je vse rešeno. V primeru Ministrstva za okolje in prostor, ko se določa število, torej za risa ni odstrela; za volka, za katerega se je tudi na podlagi projekta Life ugotovilo določeno število, je bil predviden odstrel, pa ni bil izveden. V primeru medveda je lahko, ali pa tudi ne, takšna pritožba. Kot sem že povedala, ta skupina, ki je sodelovala in ugotavljala število medvedov skozi Life projekt, svojega dela ni zaključila pred objavo uredbe, ki je bila dana v javno razpravo. Njihovi rezultati so absolutno dospeli po tej objavi. In pričakovati, da bo pa ministrica kar upoštevala to željo, jaz bom temu rekla željo, ne gre. Ker tudi ni točnega podatka, kolikšno je zdaj število medvedov, ampak gre samo za ugotovitev, da bi naj populacija zadevala 33 % več, kot je bilo do sedaj predvideno, se je tudi število medvedov, ki bi jih naj odstrelili, povečalo za enak procent, to je za 33 %. Tako je potem tudi vlada sprejela to uredbo, tako bo v letošnjem letu; seveda je pa za naslednje obdobje še možno karkoli korigirati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Žan Mahnič, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod Nemeč.

Citiral bom prvi del stališča Lovske zveze Slovenije: »Čeprav je bil na začetku oktobra 2017 na usklajevalnem sestanku na Ministrstvu za okolje in prostor na temo načrtovanja odvzema rjavega medveda iz narave za leto 2018, ki se ga je kot predstavnic ključnih deležnikov udeležila tudi Lovska zveza Slovenije, dosežen konsenz o primarnih številkah z vidika trajnostnega poseganja v populacijo medveda, je ministrica za okolje in prostor v začetku novembra 2017 na Vlado dala drugačen predlog.« Gospa ministrica, vi mi niste odgovorili, na podlagi kakšnih mnenj, ocen in strokovnih podlag ste se odločili, da ne bomo odstrelili 120 medvedov, ampak jih bomo 107. Verjetno ne sodite v krog naravovarstvenikov, dvomim, da ste aktivni v kakšni takšni organizaciji, verjamem tudi, vsaj nisem zasledil, da bi bili tudi lovka.

Skratka, na podlagi kakšnih ocen ste se odločili, da posežete v številko, ki je bila dogovorjena?

Če se je do zdaj predvidevalo, da je med 430 in 450 medvedov, sedaj pa ta številka kaže, da jih je tudi do 150 več, imamo tu problem. Takšne odločitve, gospa ministrica, vodijo v to, da ne bomo kontrolirali staleža divjadi, zveri, v tem primeru rjavega medveda. Kaj se bo zgodilo? Ljudje bodo imeli čedalje več neposrednih in posrednih srečanj z medvedom, odstrel bo premajhen in zgodilo se bo nič drugega kot to, da bo prihajalo do množičnega



krivolova. Medvedi bodo padali po tleh, kot verjetno marsikje že padajo volkovi, pri čemer tudi ne razumem, zakaj ste tako zaščitniški do te vrste.

Moje vprašanje je:

Ali se zavedate posledic?

Zakaj odločitev, da namesto 120 odstrelimo 107 medvedov?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa ministrica Irena Majcen, imate besedo za obrazložitev.

IRENA MAJČEN: Jaz nisem članica nobene nevladne okoljevarstvene organizacije in nisem lovka, jaz s tem nimam nobenih težav. Če bi spremljali javno objavljeno uredbo, bi videli, da je bila številka predvidenega odstrela medvedov v tej javno objavljeni uredbi, ki jo je pripravila strokovna služba ministrstva, takšna kot pred leti – nekaj čez 80. Po javno objavljeni razpravi je ta komisija dala predlog za povišanje. Če bi šli v novo objavo predloga takšne uredbe, kar pomeni, da v letošnji zimi ne bi bilo odstrela, ker je najprej javna razprava, nato pripombe in usklajevanje s pripombami dolgotrajno. Jaz sem vam že skušala povedati, da so se lansko leto nevladniki – vendar ne tisti nevladniki, o katerih vi govorite, pač pa so to naši, MOP-ovi, torej nevladniki, ki skrbijo za okolje – pritožili na uredbo za volka in Upravno sodišče je ustavilo odstrel. In tudi letos bi se lahko – to je zagotovo pogojevanje, nihče ne ve, kaj bi se lahko zgodilo – enako zgodilo za volka. Zato sama menim, da je enak procent povečanega odstrela, kot je izračunana večja populacija, za prvo sezono ustrezna številka. Prav gotovo bo pa komisija še delala. Ob samem odstrelu, ki se nanaša na 107 medvedov, so tudi predvidene za 25 medvedov določene izgube. Ko se morebiti kakšen medved pojavi v okolju, kjer ni običajno, se lahko tudi na podlagi ustne odločbe zagotovi takšen ... Sem prepričana, da lovci to dobro poznajo in v skrbi za ravnanje z medvedmi znajo ustrezno ukrepati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Žan Mahnič, imate besedo za postopkovni predlog.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za besedo še enkrat.

Predlagam v skladu s poslovníkom, da opravimo razpravo, ne samo toliko o odgovoru ministrice kot pa o tej problematiki, kajti v tem mandatu še ni bilo neke resne razprave o stanju na področju zveri v naši državi. Kajti, situacija bo enkrat prišla do tega, da bo res prišlo do konflikta med prebivalstvom in zvermi. Bojim se, da medved še ne bo takšen problem, kot pa bosta problem volk in šakal. Predvsem šakal, za katerega trenutno poteka monitoring, se pojavlja v Sloveniji čedalje bolj pogosto. Poglejte si na Hrvaškem, predvsem si pogledajte v Srbiji, kakšne

so številke, odkar se je pojavil šakal, govorim predvsem za primer srnjadi, koliko se je stalezl znižal in predvsem, kako se te zveri množijo.

Verjamem, da če prihaja do konsenza, do kakršnega je prišlo, je potrebno nič drugega kot slediti takšnim številkam. Če so strokovne podlage za to, da se sledi predlogu, ki vključuje odstrel 120 medvedov, tudi če gremo, gospa ministrica, po tej logiki, da povišamo odstrel za toliko, za kolikor se je – glede na Life dinalp projekt – izvajal oziroma je pokazal rezultat, kakšen je odstrel. To se pravi, če se je za 33 % povečala populacija, da se še za 33 % poveča odstrel, lahko to pomeni, verjetno, če bodo trendi takšni, kot so bili, da bomo imeli čez naslednjih 10 let zopet 30- ali še več odstotno povečanje rjavega medveda. Že zdaj se medved pojavlja v strnjanih naseljih, srečuje se z ljudmi, to je posledica tudi tega, da so prepovedana določena krmišča. Zaradi tega ker medved nima hrane v gozdu, kjer bi se lahko izvajalo preprečevalno oziroma privabljajno krmljenje, medved hodi v strnjena naselja. Česar se je bati tega, da bodo enkrat ljudje vzeli stvari v svoje roke in bodo začeli medveda, volka in šakala streljati kot po tekočem traku.

Glede na to, kakšna je problematika, koliko volkov je – če pogledate v Kočevju, če vprašate lovce, pred dobrim mesecem sem se pogovarjal z enim dol –, uplenijo en kos jelenjadi na noč. To je trop 20 do 40 volkov, ki upleni en kos jelenjadi, hkrati se viša odstrel – na mnogih delih upravičeno zaradi škod –, kar je tudi vprašljivo, ampak potem ker je naravni odvzem tak s strani zveri, seveda ne moreš slediti odvzemu, ki je načrtan.

Zato predlagam, da opravimo razpravo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 23. januarja v okviru glasovanja.

Gospod Jernej Vrtovec bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani gospod minister!

Moje poslansko vprašanje se nanaša na protivetno zaščito, protivetno ograjo na vipavski hitri cesti. Le-ta je zaradi močne burje pogosto zaprta in vremenske razmere, značilne za Vipavsko dolino, tako onemogočajo polno funkcionalnost hitre ceste, ki je predvsem za tovorni promet – odvisno seveda od vrste tovornega prometa – zaprta po več dni v letu. Zaradi pogostega zapiranja je bila v lokalnem gospodarstvu vse od leta 2009, odkar je ta vipavska hitra cesta polno funkcionalna in ko je bil odprt še zadnji odsek Podnanos–Razdrto in je bila cesta tudi potem predana prometu, je bila povzročena velika gospodarska škoda. Poleg tega je ob večjih sunkih burje, tudi če cesta ni zaprta, ogrožena varnost samih voznikov tovornjakov. Že ob samem načrtovanju te trase,



torej vipavske hitre ceste, je bilo s strani države zagotovljeno, da bodo zaradi močne burje ob cesti zgrajeni tako rekoč protivetrni nasipi, žal pa jih še danes ni, spoštovani gospod minister.

Danes ne postavljam tega poslanskega vprašanja prvič, ampak drugič. Ampak nekdo mi je pred tremi leti takole dejal v Državnem zboru: »Prva sredstva za samo izgradnjo te protivetrne zaščite na ravninskem delu trase pa je v skladu z načrtom izvajanja koncesijske pogodbe družbe Dars na voljo v letu 2016 in potem tudi v nadaljevanju v naslednjih letih.« Gospod minister, to ste mi vi dejali tri leta nazaj. Se pravi, da bomo v letu 2016 začeli s protivetrno zaščito na posameznih odsekih vipavske hitre ceste. Gre za velik finančni vložek sicer, ampak, kar je pomembno, je pomembno tudi to, da v času konjunktуре, zlasti sedaj, nekaj damo nazaj, na primer Vipavski dolini ter tudi slovenskim avtoprevoznikom kot izrazito tranzitna država. Zaradi tega bi vas danes, na koncu tega mandata vprašal:

Kdaj bomo začeli s protivetrnimi zaščitami na vipavski hitri cesti?

Ob tem upam, da boste tudi držali obljubo.

Bo te še do konca vašega mandata?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič.

Izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo, hvala tudi poslancu gospodu Jerneju Vrtovcu za postavljeno vprašanje.

Res je, o tej protivetrni zaščiti vipavske hitre ceste se v tem državnem zboru ne pogovarjamo prvič. Tudi s strani prav poslanca gospoda Nemca je bilo tudi kar nekajkrat postavljeno tovrstno vprašanje. Žal, res je bila ta protivetrna zaščita načrtovana že prej, pa vendar je zaradi različnih razlogov prišlo do zamika te izvedbe. Lahko povem, da bo to v letošnjem letu izvedeno – prvi del teh segmentov. Bom pojasnil v nadaljevanju odgovorov podrobneje ...

Ta ukrep izvedbe te protivetrne zaščite, želel bi poudariti, je tudi med pomembnejšimi projekti same družbe Dars, ki mora seveda to investicijo tudi izpeljati. Dars je tako v preteklem letu izvedel vse potrebno, izdelal projektno dokumentacijo za gradnjo te protivetrne zaščite vzdolž hitre ceste preko Rebrnic, vendar pa, ker z gradnjo take protivetrne zaščite pri nas nimamo ustreznih izkušenj in tudi ker gre za sorazmerno drago investicijo in upošteva tudi specifičnost burje in morfologije samega terena na tej lokaciji, je bilo s strani projektanta predlagano, da se najprej izvedejo tri testna polja. Njihova izvedba je tako predvidena na območjih, ki so najbolj izpostavljena udarom burje. Lokacija prvega testnega polja je načrtovana na območju viadukta Lozice, in sicer v dolžini skorajda 700 metrov. Drugo testno polje je predvideno na območju od strelišča

Mlake proti predoru Podnanos, kjer bo dolžina zaščite znašala 620 metrov. Lokacija tretjega testnega polja pa je na območju približno 300 metrov med Logom in Zemonom. Skupno b o torej izvedenih približno 1,5 kilometra te protivetrne zaščite oziroma približno 10 % celotno načrtovane zaščite.

Dars bo v kratkem objavil javno naročilo za pridobitev izvajalca teh testnih polj, ravno danes, mislim da, na nadzornem svetu odločajo o odobritvi oziroma izdaji soglasja k tej investiciji in, tako kot sem rekel, ob ugodnem razpletu tega javnega naročila je predvideno, da bodo ta testna polja postavljena še v letošnjem letu. V nadaljevanju se bodo potem na teh testnih poljih izvedle meritve z anemometri v treh do petih primerih močne burje. S tem se bo testiralo učinkovitost zaščite pred vetrom na realnih tovornih vozilih. Z analizo teh podatkov pa bo potem projektant dokončno potrdil obseg, ustreznost, učinkovitost ter stopnjo zaščite protivetrnih ograj, tako da Dars o ocenjuje, da bo lahko izvedel te meritve do sredine prihodnjega leta, to je do sredine leta 2019, nato pa bo v kratkem sledil tudi razpis za izvedbo v preostalem delu trase.

Naj še povem, da je ocenjena vrednost celotnega projekta zaščite približno 33 milijonov evrov, od tega pa bo za samo izvedbo testnih polj Dars že vložil v letošnjem letu 4 milijone evrov. Želel bi še to povedati, da je tudi samo sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, tudi s predstavniki avtoprevoznikov, zagotovljeno s seznanjenjem oziroma posredovanjem vseh informacij v okviru koordinacijskega odbora Vipavske doline, ki spremlja ta projekt. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jernej Vrtovec, imate besedo, da zahtevate obrazložitev odgovora.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Predsednik, ne bom zahteval obrazložitve odgovora, ampak samo to, da rečem; v redu, sem zadovoljen z vašim odgovorom, gospod minister, tako kot sem bil leta 2015. Tokrat pa verjamem, da je toliko časa minilo, da se bo stvar resnično v tem letu realizirala in da se začne s temi testnimi polji ter potem s samo dokončno izgradnjo v naslednjem letu.

Resnično gre za to, da gre za našo lastno učinkovitost. Kar ne morem verjeti, da se to vleče od leta 2009. Veste, od leta 2009, 10 let vipavska hitra cesta obratuje, ki je pozimi, ne vem, eno tretjino dni zaprta za določeno vrsto tovornega prometa. Ogrožena so tudi človeška življenja, ogrožena varnost voznikov, tudi osebnih vozil, jaz sem dnevni migrant, bi rekel, v Vipavsko dolino in ko piha burja v Vipavski dolini, poleg tega da je izredno slab asfalt – to lahko tudi kolega podpredsednik Državnega zbora pove, po kakšni hitri cesti se vozimo –, na posameznih odsekih je pa še burja tista.



Tako ni moje dopolnilno vprašanje, ampak za zaključek mandata moj predlog, gospod minister, da se enkrat sami zapeljete od Razdrtega ali pa od Vipave pa do Vrtojbe. Sami v avtomobilu. Pa ne zaradi sunkov burje, ampak zaradi tega, da boste videli, kakšna asfaltna podlaga, kljub obnovi na določenem odseku, kakšna asfaltna podlaga je. Kolovoz, gospod minister! Predlagam, lahko pa gremo enkrat skupaj na izlet, pa boste videli, v kakšnem stanju je ta vipavska hitra cesta. Ne zasluži si imena hitra cesta!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa obema.

Gospod minister, želite odgovoriti?
Izvolite, imate besedo.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči.

Želel bi kljub vsemu še nekaj dodati na to, tudi na predlog spoštovanega poslanca, da si oglemam to cesto. Sam sem se v lanskem letu kar nekajkrat peljal po tej cesti. Ne vem, sicer v nobenem primeru ni bila ogrožena vožnja zaradi premočne burje. Strinjam se, predolgo je trajalo, moram pa reči po drugi strani, da sem vesel, da letos bo to narejeno – vsaj na teh odsekih, ki so najbolj izpostavljeni. Računam tudi, da bo na podlagi teh treh do petih meritev, ki bodo izvedene nekje do sredi naslednjega leta, takoj sledila potem aktivnost za dokončanje v ostalih delih.

Bi pa še dodal, da tudi v letošnjem letu Dars načrtuje kar obsežne investicije na tem delu v obnovo te hitre ceste, za katero vemo, da je na marsikaterih odsekih dejansko pretirano bila obremenjena in posledično je v zelo slabem stanju. Nisem pa seznanjen, da bi tudi tam, kjer je obnovljena že bila, da bi bila problematika kakšnih asfaltnih podlag, tako da se bom o tem pa tudi še dodatno seznanil in če bo potrebno, bo Dars tudi ukrepe za morebitne sanacije tovrstnih slabo izvedenih obnov sprejel.

Vsekakor pa, kot rečeno, pomembno je, da se letos obnova te hitre ceste tudi intenzivno nadaljuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Ivan Prelog bo postavil poslansko vprašanje ministrici za delo, družino in socialne zadeve ter enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Spoštovana ministrica, javni socialnovarstveni zavod v 100 % lasti države Dom Danice Vogrinc, Maribor se je kot največji ponudnik in izvajalec storitev institucionalnega varstva v Republiki Sloveniji z 809 posteljami in več kot 400 zaposlenimi po sprejetju Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za izvajalce socialnovarstvenih storitev, ki ga je sprejelo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

in enake možnosti, znašel v poslovno brezizhodni situaciji. Omenjeni pravilnik zahteva namreč prilagoditev infrastrukture novim tehničnim zahtevam do leta 2021, od katerih je ključna predvsem zahteva po novem standardu in namestitve stanovalcev v eno- in dvoposteljne sobe. Dom ima trenutno v okviru svoje kapacitete postelje nameščene tudi v večposteljnih sobah.

Zaradi strategije in nujnosti ohranjanja obstoječih kapacitet v javnem zavodu je zavod v svoji razvojni strategiji in v delno že pripravljene investicijski dokumentaciji predvidel gradnjo manjših skupnostnih oblik oskrbe za starejše, prilagojenih dislociranih enot v upravni enoti Maribor in Ruše. Mreža dislociranih enot v mreži Doma Danice Vogrinc, Maribor je načrtovana v skladu z najsodobnejšimi evropskimi in nacionalnimi koncepti skupnostnih oblik skrbi za starejše. Zaradi skupnih podpornih služb pralnice, kuhinje, uprave in neenotnega informacijskega sistema zagotavlja tudi dolgoročno finančno vzdržan sistem, ki zagotavlja najnižje cene za uporabnike storitev in posledično tudi najnižje obremenitev javnih financ. Javni zavod Dom Danice Vogrinc, Maribor, torej v 100-odstotni lasti države, z neprecenljivim know-howom predstavlja izjemen model dobre prakse v Republiki Sloveniji, pri načrtovanju in razvoju njegove mreže pa gre predvsem za zaščito javnega interesa, pa tudi enakih možnosti vseh državljanov v zagotavljanju dostopne in kvalitetne oskrbe za starejše.

Zelo pomembno je tudi dejstvo, da zavod ne razpolaga in predvsem ne sme razpolagati s prostimi sredstvi za investicijsko aktivnost pri gradnji dislociranih enot. Rezerviranje sredstev za investicije v nove objekte iz prihodkov, ki jih dom pridobiva kot tekoča plačila za svoje storitve od trenutnih uporabnikov, bi bilo nezakonito in kaznivo, saj so tekoči prihodki namenjeni izključno za plačilo storitev zanje in ne za gradnjo državne infrastrukture.

Zaradi navedenega vas, spoštovana ministrica, sprašujem:

Na kakšen način in s kakšno časovno fazo in dinamiko bo Ministrstvo iz proračunskih sredstev zagotovilo investicijski vir za načrtovane mreže enot Doma Danice Vogrinc, Maribor, in s tem prilagoditev v skladu z minimalnimi tehničnimi zahtevami, ki jih je ministrstvo samo sprejelo?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani poslanec, hvala za vprašanje!

Dom Danice Vogrinc je res največji javni zavod za starejše. Ima 609 stanovalcev in v letošnjem letu začnejo končno, lahko rečemo,



s sanacijo kuhinje in pralnice in ta investicija bo prišla 3 milijone 771, po številnih prerazporeditvah smo končno zagotovili potrebna sredstva za to nujno investicijo. Ni bilo lahko. Zakaj ne? Lansko leto je bil namreč s septembrom proračun blokiran in Ministrstvo za delo ni moglo zagotoviti pol milijona evrov, kot je bilo predvideno, v letošnjem letu pa imamo za vse investicije v javne zavode samo dva milijona evrov in naslednje leto milijon evrov.

Leta 2007, če pogledamo malce zadnjih 11 let, leta 2007 je bilo pet milijonov 800. Tudi takrat ni bilo prav veliko. 2014 smo imeli 3 milijone 516, 2015 – 2 milijona 296, v letošnjem letu 2 milijona in naslednje leto samo milijon evrov. Žal. Žal brez bistveno večjega obsega sredstev tega ne bomo mogli zagotoviti. Kar nekaj javnih socialnovarstvenih zavodov v naši državi je v dokaj podobni situaciji, je pa ta pri Domu Danice Vogrinc specifična.

Z njimi se že dlje časa pogovarjamo in podpiramo to njihovo idejo o manjših dislociranih enotah. Bo treba zagotoviti sredstva za to, samo glede na trenutni proračun bi bila ta obljuba, dana s te pozicije zdajle, nerealna. Pričakujem pa, da se bo naslednja vlada morala dejansko zelo resno pogovoriti o investicijah v domove za starejše in morda še katere druge javne socialnovarstvene zavode, ki jih pokriva Ministrstvo za delo, ker dejansko s takimi investicijami, ki so trenutno na voljo, ne moremo teh stvari zagotavljati. Mi bolj ali manj zagotavljamo nujna sredstva, ne vem, po 350 tisoč evrov, da razparceliramo tista 2 milijona, ki ju imamo. Če pa računate, da približno nov dom stane, izgradnja, približno 5, 6 milijonov – minimalno stane en dom –, zato, žal, zopet razpis za koncesijo v letošnjem letu, kar sem že odgovarjala na prejšnje vprašanje, smo pa v intenzivnih pogovorih z direktorjem doma in iščemo rešitve. Ampak vseeno, glede na ta investicijska sredstva si lahko predstavljate, na kakšen način se bodo te stvari lahko realizirale, če bomo tako nadaljevali. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Ivan Prelog, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

Izvolite.

IVAN PRELOG (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovana ministrica!

Žal nisem zadovoljen z vašim odgovorom. Očitno je, da je javna državna institucija Dom Danice Vogrinc iz Maribora v izrazito neenakopravnem položaju glede na zasebni sektor. V smislu financiranja dislociranih enot menim, da to ni v javnem interesu.

Sprašujem vas, spoštovana ministrica:

Kaj mislite v zvezi s tem storiti?

Hvala za odgovor in prosim, da mi daste pisni odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala. Ministrica, če želite, pa lahko ...

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Lahko ustno odgovorim, ni treba pisno. Če želite, vam lahko tudi pisno damo poročilo o investicijah v letu 2018 do 2020, imamo popisane vse zelene investicije v javnih domovih.

Dejstvo je, da javno službo na tem področju domskega varstva opravljajo javni socialnovarstveni zavodi in koncesionarji. Oboji morajo opravljati na enak način javno službo, razlika je v tem, da koncesionarju se v ceni prepozna del amortizacije investicije in zaradi tega imajo večjo fleksibilnost. Smo pa tudi v pogovorih z Ministrstvom za finance že kar nekaj časa, da bi dopustili možnost, da se lahko domovi tudi zadolžijo, vendar je to dejansko breme B bilance. Skratka, Ministrstvo za finance je na stališču, da zelo okleva pri tem, da bi lahko dopustili, da bi se javni socialnovarstveni zavodi tudi s soglasjem pristojnih, torej nas in Ministrstva za finance, zadolževali. Nekateri domovi, tudi javni, na primer najbolj razvpit primer je sigurno Dom upokojencev Ptuj, ki je toliko prihrankov realiziral, da je dejansko bila gradnja tudi v Kopru na ta račun. Dejstvo je, da se je izkazalo kasneje, ne bom šla v to, ampak da so bili ti prihranki na način zagotovljeni, da ni bilo najbolj primerno z vidika, predvsem kadra, ki je bil zaposlen v domu. So pa številni naši tudi javni zavodi, ki ustvarjajo določen prihranek, ki ga potem lahko namenijo za investiranje in tudi, če smo odkriti, dom Danice Vogrinc od 3 milijone 771 sedanje investicije, ki sem jo omenjala, tam okoli milijon evrov zagotavlja sam. Tako vsi javni domovi prispevajo pri teh investicijah tudi svoja lastna sredstva. Še enkrat rečeno, niso v drugačnem položaju – in zaradi tega so v drugačnem, ker je investitor zasebnik, ima svoj lasten denar, ki ga lahko vloži –, niso pa v drugačnem položaju javni od zasebnih. Bo pa potrebna na tem področju drugačna politika.

Treba je pa upoštevati, da še dve leti nazaj, tri, ni bilo primanjkljaja na teh mestih, ampak predvsem na vzhodu so bile proste kapacitete predvsem pri koncesionarjih zaradi delno višje cene. Skratka, ti izzivi se spreminjajo. Smo pa ves čas pričakovali tudi, da bo Zakon o dolgotrajni oskrbi sprejet, kar pa seveda tudi spreminja, ker je poudarek predvsem na pomoči na domu, na krepitvi tega dela. Iz tega pomeni to tudi razbremenitev domov za starejše, ker v Nacionalnem programu socialnega varstva računamo, da približno za 5 % starejših nad 65 je potrebno, da imajo mesta zagotovljena tudi v domovih za starejše. Na podlagi tega je tudi bilo razpisanih novih 900 mest pri koncesionarjih. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Bojan Podkrajšek bo postavil poslansko vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano



besedo. Spoštovani ministrice, ministra, generalna sekretarka Vlade, cenjeni poslanke in poslanci!

Moje vprašanje je za ministra za javno upravo gospoda Koprivnikarja glede prodaje zgodovinskega objekta na Cankarjevi cesti 1 v Ljubljani. Spoštovani minister, sprašujem vas, ker je kar veliko prahu bilo dvignjenega glede odločitve vašega ministrstva, da bo ta zgodovinski objekt ... Zakaj govorim zgodovinski? Ker je izjemno povezan z osamosvojitvijo Republike Slovenije. V tem prostoru sta dva pomembna društva, poleg njih jih je tudi več, to je Svetovni slovenski kongres in konferenca Svetovnega slovenskega kongresa, ki je izjemno vlogo odigrala ob osamosvojitvi Republike Slovenije in seveda vseskozi skoraj že 27 let. Tisti, ki so zaslužni za ti dve izjemni društvi, seveda negodujejo, da se morajo seliti v prostore na Linhartovo 13, kjer prav gotovo ne bodo isti pogoji za delovanje teh društev.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem, ker je tudi prejšnji teden bil skupni odbor treh odborov, kjer je bil prisoten državni sekretar vašega ministrstva:

Kakšna bi bila možnost, da bi se glede na zgodovino teh prostorov društev, ki delujejo, ti prostori ohranili in da bi ta društva lahko ostali v tej stavbi na Cankarjevi cesti 1?

Hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Koprivnikar, izvolite, imate besedo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, spoštovani poslanec, za to vprašanje. Hvala, predsedujoči, za besedo.

Dejstva so naslednja. To je res zgodovinski objekt, ki je že danes samo v delni lasti Republike Slovenije, večinoma je bil pa že odprodan tudi sedanjemu lastniku, Banki Slovenije, ki se zanima tudi za odkup teh prostorov. Trenutno imamo v tem objektu Društvo svetovni slovenski kongres, Društvo za Združene narode, Združenje Slovenska izseljenska matica s pogodbami o brezplačnem najemu, s čimer država Republika Slovenija tudi priznava pomembnost teh društev v posebnem pomenu in jim tudi omogoča brezplačen najem, ki ga 30. člen Zakona o stvarnem premoženju dejansko omogoča. Lahko dajemo tako premoženje v začasen brezplačni najem, če ga država ne potrebuje, vendar žal samo za dobo 5 let z eno možnostjo podaljšanja. Ta društva so v teh prostorih že od leta 2008, 5-letno podaljšanje pa je bilo ponovno v letu 2013, kar pomeni, da dejansko po zaključku letošnjega leta, v začetku leta 2019, bi bilo praktično nezakonito na tej lokaciji podaljšati najemno pogodbo oziroma pogodbo o brezplačni uporabi in s tem bi bila društva v izredno kočljivem položaju.

Zato smo društva predčasno seznanili, Društvo svetovni slovenski kongres že leta 2016, kjer smo povedali, kakšen je razvoj dogodkov.

Skupni sestanek z vsemi temi smo imeli že 29. 11. 2017 in že v začetku leta 2017 seznanili tudi Ministrstvo za zunanje zadeve, ki je nekako pristojno za to področje, da se ustrezno pripravi, in vsa društva pozvali, da prostore uporabljajo v skladu s pogodbo, ki jo imajo – kajti na tej lokaciji so ta društva oddajala prostore tudi nekaterim drugim, celo podjetjem – in povedali, da jim bomo zagotovili druge ustrezne prostore. Da dobimo malo občutka, je pa to kvadratura prostorov, na katerem bi lahko po normativih v javnem sektorju zagotovili namestitev za cirka 80 javnih uslužbencev.

Poleg tega so po pogodbi ta društva tudi dolžna kriti stroške investicij, investicijskega vzdrževanja in kljub temu da se je objekt v tem času prenavljal, smo vse te stroške dejansko pokrili iz proračuna, vsaj nismo ugotovili, da bi bilo kakšno sofinanciranje z njihove strani. To je razumljivo, ker nimajo teh virov, in smo poskušali omogočiti stabilno delovanje tem društvom.

V pogajanjih z Banko Slovenije smo dosegli ceno za te prostore v višine 3,8 milijona evrov, to je tudi glede na lokacijo in stanje prostorov zelo dobra cena. Tudi delovanje Gursa, ki tudi uporablja te prostore, se seli na drugo lokacijo, ki bo zagotovljena iz te kupnine. Pomembno pa je vedeti, da so prostori z več vidikov – požarno, infrastrukturno, s stališča elektroinstalacije, vode, kanalizacije in tako naprej – zelo neustrezni. Mi imamo po predračunskih vrednostih kar za 4 milijone predračuna za investicijo v te prostore. To je zgodovinski spomenik, vendar ga je treba temeljito prenoviti. Torej, pomeni, da bi morali praktično več vložiti v prenovu prostorov, kot je bila njihova sama kupnina, z njo pa bomo zagotovili nove prostore na Šmartinski 152 za potrebe Gursa, odkupili objekt Gursa v Grosupljem, prenovili objekt na Beethovnovi 3, ki že zelo dolgo časa stoji v zelo nezavidljivem stanju, in pa prenovili kompletan objekt na Linhartovi 13, ki smo ga tudi skozi menjavo z Mestno občino Ljubljana namenili za potrebe upravne enote in v njem tudi vsem tem društvom.

Ob tem naj povem, da smo tudi Slovenskenmu društvu za mednarodne odnose, Klubu nekdanjih slovenskih veleposlanikov in Društvu slovenska konferenca zagotovili nadaljnje pogodbe o brezplačni uporabi teh prostorov, ki bodo popolnoma prenovljeni, sodobni in še več; z njimi smo tudi usklajevali konkretne tlorise in načine, kako naj bi te prostore uporabljali, tako da so v tem sodelovali. V teh novih tlorisih imajo dejansko na voljo 14 do 20 pisarn za svoje potrebe, s souporabo skupne dvorane, kompletno prenovljeno, bistveno boljše dostopno, ker so tukaj tudi parkirišča in je veliko lažje dostopati za obiskovalce. Tako smatramo, da imajo ta društva na novi lokaciji zelo ustrezne pogoje za nadaljevanje, nameravamo podaljšati pogodbo in še več; zagotovili smo tudi, da jim bomo iz stroškov upravljavca stvarnega



premoženja financirali tudi preselitev v te nove objekte.

Kot rečeno, na obstoječi lokaciji po začetku leta 2019 enostavno ni več mogoče.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Bojan Podkrajšek, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Še enkrat hvala. Spoštovani minister, hvala za vaš odgovor!

Prav gotovo se moram v tistem delu, kjer govorite, da se je treba držati zakona, strinjati z vami. Če se boste spomnili, sva midva v tej dvorani že govorila o objektih v Republiki Sloveniji, s katerimi vi upravljate, Ministrstvo za javno upravo, pa seveda to ne leti vse na vas, ker niste zdaj že 20 let minister.

Hočem reči naslednje. V Sloveniji imamo mnogo objektov, ki so v lasti Republike Slovenije, pa poleg teh objektov imamo zasebne objekte, ki jih ima država v najemu in seveda tudi plačuje, velikokrat, tudi visoko najemnino. Vaš državni sekretar, pa tudi vi ste mi že enkrat odgovorili, da je bilo na tem področju že veliko narejenega. To je seveda prav gotovo pohvalno.

Ampak da se še enkrat vrnem na Cankarjevo cesto 1. Govorili ste, da je država veliko vlagala v ta objekt. Naj spomnim, še preden sta se ti dve pomembni društvi vselili, da je bilo tu veliko prostovoljnega dela in tudi veliko prostovoljnega denarja, tako iz Slovenije pa tudi iz tujine, iz vsega sveta. Ob vselitvi leta 1991 v te prostore ni bilo vse obnovljeno. To so tudi skozi vsa leta obnavljali, še enkrat ponavljam, največ z denarjem, ki so ga dobili izven Republike Slovenije. Naj tudi povem, ko govorimo o tem pomembnem – to moram priznati, da ste tudi sami povedali – pomembnem kulturnem spomeniku, pa tudi zgodovinskem pomenu tega objekta, da ta objekt združuje preko pol milijona Slovencev in Slovencev, ki so v preteklosti morali skozi takšen ali drugačen način, razlog, iti v tujino, širom po svetu ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala. Časa vam je zmanjkalo.

Minister Koprivnikar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala za možnost dopolnitve.

Zaradi tega sem tudi natančno povedal, kako bodo porabljena sredstva odprodaje tega objekta, da točno za obnovo lastniških državnih prostorov zmanjšujemo najeme in povečujemo zasedenost organov, ki jih imamo v tistih objektih, katerih lastnik je Republika Slovenija. In to delamo že nekaj let intenzivno, zelo uspešno. To se tudi kaže na način, da imamo vedno več sredstev na voljo za obnovo, ker zmanjšujemo stroške najema. Jaz nisem govoril

o tem, koliko je država vlagala v ta objekt, povedal sem, da bi praktično morala v sanacijo tega objekta vložiti več, kot je njegova dejanska kupnina, in da bomo s to kupnino lahko na treh novih lokacijah zagotovili ustrezne prostore.

Pomen tega društva je meni izjemno pomemben in ga priznavamo in danes smo v situaciji, da če ne storimo ničesar, bodo oni dejansko konec letošnjega leta brez možnosti brezplačne uporabe teh prostorov. Tak je zakon. S tem ko pa jim zagotovimo nove, prenovljene popolnoma, boljše dostopne prostore, jim še naprej omogočimo, da bodo svojo dejavnost s tem – kar si absolutno zaslužijo – lahko nemoteno izvajali naprej, če ne, bi prišlo točno do nasprotnega efekta: oni glede na obstoječo zakonodajo, ki je taka, kot je, ne bi mogli več v teh prostorih dejansko biti upravičeni do brezplačnega najema.

Pa še to. Ministrstvo za javno upravo je ta objekt tudi kot vse ostale s centralizacijo prevzelo, vsaj tega, s 1. 12. 2015. Do takrat so jih upravljala resorna ministrstva, od takrat naprej smo pa mi prevzeli te objekte v upravljanje in zato se tudi lahko danes pohvalimo s kar nekaj uspešnimi prenovami, ki so ali že izvedene ali pa tako kot ta, ki je na Beethovnovi, kjer že dolgo objekt stoji in propada in se danes začena celovita prenova in bomo spet enega od ključnih državnih organov iz najetih prostorov selili v ustrezno prenovljene lastniške prostore.

Spomeniško varstvo ali zgodovinsko varovanje zgodovinske dediščine teh objektov pa zavezuje vsakega lastnika, ne glede na to, ali je država ali je zasebni lastnik, in mora skladno s temu tudi vršiti prenove. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Podkrajšek, imate besedo, da zahtevate razpravo.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala še za ta drugi del vašega odgovora.

Pridružujem se, glede na to, da samo tudi zadnjič na skupnem odboru vseh treh odborov ugotovili, da tudi vlada ni tukaj enotna. Predvsem, da nista tukaj enotna minister za zunanje zadeve, pod katerega okrilje spadajo ta društva, z ministrom za javno upravo, zato predlagam, glede na to – še enkrat govorimo o tem zgodovinskem objektu, o teh dveh pomembnih društvih – se bojim, da mogoče ne bo pravi strokovnjak odločil, kateri prostori so najbolj primerni za ta društva. Pa še naj enkrat povem, da ta objekt in ta društva združujejo preko pol milijona Slovencev in Slovencev po svetu. Tisto, kar je pa najbolj pomembno, je pa to, da v ta objekt prihajajo mladi iz vsega sveta, ki jih pošiljajo starši, ki so nekoč živeli v naši domovini. V tem objektu spoznavajo slovensko besedo, slovenski jezik in tisto, kar je najbolj pomembno, da spoznajo, kjer so bili njihovi starši doma.



Zato predlagam, spoštovani podpredsednik Državnega zbora, da o tej pomembni točki opravimo razpravo v Državnem zboru. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri v okviru glasovanj.

Mag. Branislav Rajič bo postavil poslansko vprašanje ministru za kulturo gospodu Antonu Peršaku.

Izvolite.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani gospod minister! Rezultati štiriletnega razpisa za sofinanciranje umetniških programov so objavljeni, odločitev je dokončna in za nobenega ni možnosti pritožbe. Komisije so malomarno spregledale več kot 100 tisoč evrov sredstev na letni ravni, ki so obvisela nepodeljena kot v posmeh zavrnjenim upravičencem. Ves kulturni Maribor je osupel ob novici, da je vloga Carmine Slovenice za to financiranje v celoti zavrnjena. Mariborčani v tem vidimo brutalen poskus ukinitve enega mednarodno najbolj uveljavljenih akterjev na glasbenem področju. Čeprav je vrhunska produkcijska hiša v svetovnem merilu in naš nesnovni nacionalni zaklad, kot kaže, Carmina Slovenica do leta 2022 ne bo deležna čisto nobene državne podpore. Odločitev ministrstva se zdi popolnoma nerazumna, saj jo dojemam podobno kot kirurško amputacijo napačnega uda, enako narobe in enako neodgovorno. Posledica tega sklepa brez strokovnih osnov je za Carmino Slovenico katastrofalna – odpoved koncertov, vprašanje nadaljnega obstoja. Vem, da niste glasbenik, ste pa odgovorni za imenovanje strokovnih komisij na ministrstvu:

Ali vam je znano, če je ugled tistih, ki so tozadevno odločali, sploh primerljiv z ugledom Carmine Slovenice?

Ali so kdaj tisti, ki so tozadevno odločali, bili deležni ovacije občinstva, tako kot jih je bila Carmina Slovenica v Cape Townu, New Yorku, Rotterdamu ali Moskvi?

Niso! In zaradi tega se v sprenevedanju ne smete sklicevati na avtonomnost komisij, še manj pa na togost sistema. Če sistem zaradi lastne togosti upravičencev do podpore ne prepozna, je nekaj s sistemom narobe in ne z umetnostjo, ki naj bi jo ta sistem podpiral. V imenu ne le Mariborčanov vas, ki ste za naslednja štiri leta pahnili v hibernacijo Carmino Slovenico, vprašam:

Ali vidite možnosti in kakšne, da v okviru svojih pristojnosti Carmini Slovenici zagotovite nemoteno kontinuiteto ustvarjanja?

Ministrstvo za kulturo mora delovati premišljeno in odgovorno, nadvse pa kulturno, ne sme postati nepredušna administrativna trdnjava. Bolj kot vsa ostala ministrstva naj ne bi dajalo povoda očitkom kot pred nekaj dnevi o bahatosti do umetnikov in do publike. Z revanšizmom vred. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za kulturo, gospod Anton Peršak. Izvolite.

ANTON PERŠAK: Najlepa hvala za besedo. Hvala za vprašanje.

Najprej, malo mi je žal, da niste bili prej že prisotni, ko sem prvič odgovarjal na vprašanje v tem kontekstu, ker sem nekatere stvari že tam pojasnil, pa bi mogoče bil odgovor še bolj razumljiv.

Drugače pa seveda moram začeti s tem, da gre za javni razpis, ki pač pomeni dvoje. Najprej to, da se različni predlagatelji potegujejo za sredstva in nikomur ni vnaprej zagotovljen uspeh. In drugič, da je praviloma vlagatelj vlog veliko več kot pa tistih, ki se jih lahko sofinancira, če hočemo sofinancirati v takem obsegu, da bo to nekaj pomenilo za tiste, ki prijavijo projekte.

Kar zadeva ugled članov strokovnih komisij, naj povem, da smo na podlagi priporočil Računskega sodišča glede kriterijev za izbiro članov strokovnih komisij in na predlog strokovne službe ministrstva izbrali v strokovno komisijo predstavnike muzikološke stroke, med drugim sta to dva doktorja muzikologije, od katerih je eden tudi cenjen kritik, ki na področju svojega delovanja dosegajo referenčne rezultate, zlasti na svojih strokovnih prispevkih, na področju znanosti, publicistike. Seveda primerjava strokovnih dosežkov in dosežkov umetniških na nekem področju ni v celoti mogoča, deloma iz razloga, da na področju raziskovalne dejavnosti ni predvidena promocija dosežkov, medtem ko je na umetniškem področju pod promocijo in s tem širša družbena prepoznavnost bistvena. Na področju znanosti obstajajo merila za uveljavljenost raziskovalcev, za katera pa vemo, da so drugačne narave.

Kar zadeva vprašanje o tem, da smo za štiri leta pahnili v hibernacijo Carmino Slovenico, naj povem, da se na podlagi javnega razpisa ali javnega poziva financirajo tisti programi oziroma projekti, ki so v postopku izbire skladno s kriteriji ocenjeni oziroma ovrednoteni višje. Strokovna komisija ocenjuje vse kriterije primerljivo med vsemi prijavitelji. V skladu z besedilom razpisa je bilo v sofinanciranje lahko sprejetih največ osem programov, kar pomeni, da je strokovna komisija za sofinanciranje predlagala osem programov. Prijava zbora Carmine Slovenica na podlagi medsebojne primerjave meril in kriterijev ocenjevanja žal ni dosegla 81 točk, kar je pogoj za sprejetje v sofinanciranje. Kriteriji in merila za izbor programov so sestavljeni iz ocene referenčnosti prijavitelja, kar prinese 20 % točk, ocene prijavljenega programa ter ocene finančne ovrednotenosti programa skupaj, kar pomeni 20 %, tista srednja pa 60. Vseh kriterijev je osem in so navedeni v besedilu razpisa. V sofinanciranje so bili izbrani prijavitelji, ki so na podlagi vseh osmih kriterijev zbrali zadostno število točk, potrebnih za sprejetje v sofinanciranje. Minister je, kot veste, po



zakonu vezan na predlog komisije. Lahko sicer zahteva še enkrat presojo, če dvomi o kakšnem predlogu, vendar ne more spremeniti odločitve strokovne komisije. To je izrecno zapisano v zakonu. Ali vidimo možnost, da zagotovimo sredstva, ki bi omogočila Carmini Slovenici nemoteno kontinuiteto delovanja? Mi smo ob razpisu predlagali vsem prijaviteljem, ki se bojo prijavljali na programski razpis, naj se prijavijo tudi na večletni projektni razpis. Žal Carmina Slovenica tega ni storila, je pa še vedno na voljo enoletni projektni razpis, v katerem je mogoče dobiti najmanj pol toliko sredstev, kot jih je Carmina Slovenica dobila na preteklem javnem razpisu, in če pridobi še nekaj sredstev iz drugih naslovov – vemo, da je v Mariboru relativno močna lokalna skupnost, mestna občina, in tako naprej –, bo gotovo lahko nadaljevala z delom.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Matjaž Hanžek bo postavil poslansko vprašanje generalni sekretarki Vlade mag. Lilijani Kozlovič. Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa, predsedujoči podpredsednik. Pozdravljeni, generalna sekretarka Vlade!

Domači in mednarodni mehanizmi nadzora nad spoštovanjem človekovih pravic že dolgo in vse bolj zaskrbljeno opozarjajo, da moramo v tej državi bistveno in bolj resno, odgovorno pristopiti k urejanju izboljšanja položaja romske skupnosti, zlasti tistih najranljivejših, ki so prisiljeni životariti v človeka nevrednih pogojih, neurejenih naseljih. Na zanemarjanje najranljivejših ljudi romskega porekla nas opozarjajo vsi mednarodni nadzorni mehanizmi za zaščito človekovih pravic. Pravkar nam je ogledalo spet nastavila Okvirna konvencija za varstvo narodnih manjšin pri Svetu Evrope. Lani spomladi je večina zavrnila predlog zakonskih rešitev, ki smo jih pripravili poslanci iz Združene leveice, ob njem je Vlada zavzela stališče, citiram, »da bo ob upoštevanju namenov in razlogov predlagateljev za spremembe in dopolnitve veljavnega zakona«, konec citata, pripravila svoj predlog. Sedaj smo vladni osnutek novele zakona videli, ki pa je hudo razočaranje.

Rad bi odgovore v zvezi s tem:

Zakaj je bilo potrebno netransparentno, pred očmi javnosti skrito nastajanje osnutka zakona brez sodelovanja zunanjih strokovnjakov?

Zakonski osnutek, ki je bil dan v javno razpravo in neustrezno obrazložen, brez ocene stanja stvari, presoje učinkovitosti predloga, nima jasnih pojasnil o zasledovanih ciljih.

Od kod se je rodila ideja, da je treba obljubo o posebnih pravicah romskih skupnosti v veliki meri vzeti nazaj?

Ta zakon je, po mojem, na nekaterih področjih slabši, kot je bil pred desetimi leti sprejeti zakon, ki ga je pripravila še Janševa vlada.

In tretjič:

Kako mislijo ustvarjalci zakona ta zakon pripeljati skozi postopek sprejemanja, saj smo že zelo blizu volitev?

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovana generalna sekretarka Vlade, izvolite, imate besedo.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ: Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani poslanec, hvala za vaša vprašanja!

V celoti se strinjam z vami s problematiko, ki ste jo naslovili, in se tudi zavedam vseh nadzornih mehanizmov, ki nas opozarjajo, kakšna je dejansko stanje glede romske tematike. Tudi s poročilom in opozorilom ECREA smo seznanjeni, zato se Vlade zelo intenzivno in odgovorno pripravlja, da bi to situacijo dejansko tudi rešila.

Zakon je v zaključni, sklepni fazi in predvidevamo, da bi ga še v tem mesecu lahko predložili na Vlado. Ne morem se z vami strinjati, da je nastajal tajno in brez sodelovanja zunanjih strokovnjakov. Vsak zakon nastaja na način, da Vlada imenuje delovno skupino in se potem medresorsko ta zakon tudi pripravi. Javnost potem sodeluje v njem v sami javni razpravi. Lahko se strinjam z vami, da morda ni bil obrazložen, nikakor pa ne pomeni, da javnost pri njem ni sodelovala.

Pridobili smo pripombe, ki jih tudi sedaj obravnavamo oziroma smo jih že obravnavali in se nanašajo predvsem na tri sklope, tako s strani romske skupnosti, kot tudi predstavnikov romske skupnosti, kot s strani občin pa tudi varuhinje človekovih pravic. Nanašajo se predvsem na tri sklope; eden je od tistih, ki ste ga posredno tudi vi navedli, da se v zakonu krčijo pravice, drugi na nadomestno ukrepanje države v primeru, če lokalne skupnosti ne izvedejo tistega, kar bi morale pri samem urejanju prostorske problematike, in tretji sklop se pa nanaša na sestavo Sveta romske skupnosti.

Glede prvega segmenta naj vam povem, da se tudi sama ne strinjam ... Morda je bilo v zakonu zaradi pomanjkanja obrazložitve razumljeno, da krčimo pravice. Sama se ne strinjam s tem, da bi to zamejevali na ožja področja, in verjamem, da bomo to tudi ustrezno uredili.

Kar se tiče prostorske problematike urejamo tudi nadomestno ukrepanje države, čeprav se nam zdi primarno potrebno ukrepanje občin. Kot napredek štejemo to, da smo dosegli soglasje lokalnih skupnosti; razen z eno lokalno skupnostjo, z večino sodelujemo povsod, kjer so ta naselja zaznana, tudi z medresorsko delovno skupino. Vlada je tudi njeno vmesno poročilo obravnavala, pa smo prišli že do te točke, da bomo imeli že komplet nabor in pregled, kje se nahajajo ta naselja, pripravili dva elaborata s ciljem, da se ohranijo ta območja in da se



legalizirajo, in drugi elaborat, da se tudi modernizirajo in dejansko integrirajo v slovensko družbo. Pripravljajo se zakonske podlage, ki bodo pomenile pozitivno diskriminacijo, kajti treba bo spremeniti cel kup predpisov, zato da se lahko to uredi, in seveda ti organizacijski, finančni in drugi ukrepi, ki so za to potrebni.

Tudi nadomestno ukrepanje urejamo na način, da ostane to izvirna pristojnost lokalnih skupnosti. Potrebni so tudi začasni ukrepi. Kajti zavedati se moramo, da glede na dejansko stanje in to, kar je cilj Vlade in tudi slovenske javnosti, da uredimo razkorak, ki je zelo velik, zato bodo potrebni tudi začasni ukrepi. Vsi ti ukrepi bodo do konca marca pripravljene, tudi finančno ovrednoteni in vključeni v nacionalni program ukrepov.

Tretji sklop, na katerega smo dobili pripombe, se pa nanaša na sestavo Sveta romske skupnosti. Tukaj imamo nekoliko, mislim da, večjo težavo zaradi tega, ker predloge, kako naj bo urejeno, sama romska skupnost ni podala, kako naj bo Svet sestavljen. Vemo, da imamo znotraj različne interesne skupine, in želeli bi si, da sama sestava Sveta odraža njihovo dejansko željo. Predvsem si pa želimo to, da bi skupaj z njimi dosegli tudi to odgovornost, da nam pomagajo pri tem, da tudi romska skupnost pomaga sama pri tem in se zaveda, kako pomembna je njihova aktivna vloga pri reševanju njihove problematike. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Matjaž Hanžek, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa za dokaj izčrpno poročilo. Z nečim sem zadovoljen, nekaj pa mi še vseeno manjka. Predvsem je en velik problem, ki neprestano nastopa v Sloveniji, ki ga bolj ali manj noben ne zna natančno razložiti, to je vprašanje avtohtonosti. Slovenija je ena redkih držav, ki veže pravice narodnosti na avtohtonost, žal pa te avtohtonosti ne opredeli niti v ustavi niti zakonu, kaj in kdo je avtohton. Še pred nekimi 20 leti je takratni zunanji minister Rupel v Svetu Evrope, ki je zahteval kriterije, povedal, da je avtohtona tista manjšina, ki vsaj dve generaciji živi v Sloveniji. To pomeni, vsi Romi so najbrž avtohtoni.

Drugo, kar je pa večji problem, pa je, da se avtohtonost individualno priznava. V resnici, če se prizna neki manjšini neka pravica, se prizna vsakemu posamezniku tiste manjšine pravice. Pri nas pa priznavamo: tisti, ki tukaj stanuje, je avtohton, tisti, ki pa 20 metrov čez občinsko mejo, pa ni avtohton. Žal je avtohtonost avtomatska, Madžari imajo tudi avtohtonost, 50 let se mi zdi, da imajo tam, ampak vsi Romi, ki živijo na Madžarskem, so avtohtoni. To je eno. Drugo pa samo še, tukaj bi rad prebral iz poročila Okvirne konvencije za varstvo narodnih manjšin. Pravi ... Ah, nič, zmanjkuje mi časa, zato bom samo povedal, da

tudi oni na strani 12 ugotavljajo, da se je pri pripravljanju slovenskega zakona nekako izognilo stroki in romski skupnosti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Generalna sekretarka Vlade mag. Lilijana Kozlovič, imate besedo, izvolite.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ: Hvala.

Kar se tiče pojma avtohtonosti. V prvem delu sem se ga načrtno izognila, ker vemo, da ta pojem kot tak pravzaprav ne ostaja. Tukaj sva si enotna, da ga ne moremo zamejiti na neko določeno območje. Sem vam pa posredno povedala, da se ne strinjam, da o tem pojmu sploh govorimo in da te pravice razširimo v celoti, tako kot je tudi potrebno; torej na vse skupine, ne glede na zamejevanja.

Kar se tiče tega, da je bilo brez romske skupnosti oziroma da niso sodelovali strokovnjaki. Romska skupnost sama, Svet romske skupnosti in celo njihov predsednik je bil član delovne skupine, tako da je neposredno sodeloval tudi v pripravi zakona. Mislim, da je to že po samem zakonu najvišji predstavnik, ki se lahko z vsemi svojimi člani posvetuje in poda tudi ustrezne pripombe. Dejansko so tudi že med samo pripravo zakona dali svoje pripombe in tudi aktivno sodelovali.

Glede strokovnjakov pa menim je bilo sodelovanje strokovnjakov znotraj ministrstva, ki poznajo to problematiko, pa tudi neposredno z ljudmi, ki delajo na terenu, je bilo to sodelovanje – predvsem z občinami. Tako mislim, da smo ustrezno naslovili to problematiko. Zdi se mi pa pomembno, da smo te člene odprli, da smo jih nekako nadgradili in da dajemo možnost tudi parlamentu, da če česa na vladi ne bomo ustrezno naslovili, se lahko potem tudi v parlamentu nadgradi. Predvsem imam tukaj v mislih vprašanje Sveta romske skupnosti. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Matjaž Hanžek, imate besedo za postopkovni predlog.

Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (NeP): Hvala lepa.

Naprej bi želel, da se na naslednji seji Državnega zbora o odgovorih pogovarjamo. Ne zato, ker bi slabo obrazložili, ampak ker bi morda ta naša diskusija v Državnem zboru pomagala razrešiti ... To se pravi, kot kaže, imava s sekretarko podobno mišljenje o avtohtonosti. Kolikor pa sem videl zapisnik in ostalo, pa so nekateri člani odbora zelo striktno zahtevali avtohtonost, čeprav, ponavljam, ni problem, če bi bili kriteriji, ker pa ni kriterijev, je neka poljubnost. Pustiva to.

Strinjam se in tudi vem, da je bil predsednik Sveta romske skupnosti, ampak on je bil bolj ali manj edini, ki je bil član odbora. Seveda sva dobra znanca, bi rekel celo prijatelja, že 15, 20 let, ampak on je že ves čas predsednik Sveta romske skupnosti in zelo težko



bo on tisti, ki bo nasprotoval ali pa pristal na spremembo. Drugi Romi imajo vrsto drugih ... Se strinjam, niso Romi nič drugačni kot Slovenci, tudi imamo enako v vsaki stvari različno mnenje. Mi smo predlagali najbolj enostaven način določanja – volitve. Skupaj z volitvami romskih predstavnikov v občinah se volijo predstavniki v Svet romskih skupnosti. Kaj je bolj demokratičnega kot volitve? Vsekakor bolj demokratično kot pa, da dajejo predstavniki raznih kulturnih in drugih društev, ki so odvisni od financiranja države, kar pomeni: odvisen od financiranja, neodvisen pri glasovanju – glasoval boš tako, kot bo država od tebe hotela. Pri volitvah je to malo drugače. Ponavljam, na ta način je najbolj enostavno sestaviti Svet romske skupnosti. No, ne bom več. Če bo Državni zbor podprl moj predlog, vam bom lahko zelo veliko o tem povedal in veliko predlogov dal, ker navsezadnje nekaj o tej stvari le vem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: O vašem predlogu bomo odločili jutri, 23. januarja, v okviru glasovanja.

Gospod Andrej Čuš bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Spoštovani gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani minister, seveda vsi drugi člani Vlade, lep pozdrav!

V začetku oktobra sem v zakonodajni postopek vložil novelo Zakona o trgovini. Danes, tri mesece po tem, bi mogoče človek, če malo gleda čez palec, rekel, pa saj je dobro, nekaj pa si dosegel, malo se umirite, vsi so zdaj veseli in pomirjeni, ampak moram povedati, da temu žal ni tako. Že ko smo celo razpravljali o tem predlogu zakona na začetku meseca oziroma v decembru, je večkrat bilo povedano, da je ta aneks, ki so ga podpisali predstavniki Trgovinske zbornice in predstavniki sindikatov, ki so se tukaj več kot očitno prodali ali pa pozabili, koga sploh zastopajo, da je ta kompromis gnil in da zelo smrdi. Kot sem tudi sam opozarjal na te težave in probleme, bi pa to tudi podkrepil. Danes smo 22. januarja, dobre tri tedne, odkar velja ta aneks številka 3 v kolektivni pogodbi in pogledajte, kaj so dobili trgovke in trgovci v enem podjetju? Omejitev nedeljskega dela, torej opravljenih največ 26 nedelj v letu, je po novem ukinjeno. Zaposleni na tej podlagi lahko opravijo neomejeno število nedelj v letu. Kot drugo, omejitev dela na praznike, najmanj 5 praznikov v letu mora biti delavec prost, je tudi ukinjena. Zaposleni na tej podlagi lahko delajo na vse, z zakonom določene dela proste dni. Lahko bi še druge primere našteval. Recimo, lahko rečem mamice in očetje, ki imajo otroka do treh let starosti, bi morali biti prosti in v nedeljo ne bi smeli delati. Tukaj morajo trgovke in trgovci

podpisovati izjave svojim šefom, da nimajo otrok do treh let starosti in da morajo seveda delati.

Če gremo naprej. Prvo nedeljo v letošnjem letu so zaposleni delali, njihove ure so se beležile kot normalno redno delo, vsaj tako je bilo povedano. Še naprej. Recimo ob sobotah, ker zdaj pač ne polnijo polic trgovke in trgovci ter seveda skladiščniki ob nedeljah, ampak ob sobotah, delajo v soboto do 10. ali pa 11. ure zvečer. Na te nadure tudi lahko pozabijo. Do raznih anomalij prihaja tudi na področju dela in zaposlovanja invalidov.

Gospod minister, seveda me zanima:

Na koga se lahko te trgovke in trgovci obrnejo?

Kam lahko prijavijo to izkoriščanje?

Ali Vlada ali pa vsaj vi kot minister ocenjujete, da je ta kompromis, ki so ga podpisali, dober ali bi vseeno bil zakon boljša rešitev?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospod Zdravko Počivalšek. Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani poslanec, poslanke in poslanci, gospod predsedujoči! Najprej najlepša hvala za vprašanja.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je v primeru nedavne razprave o obratovalnem času prodajaln ob nedeljah in z zakonom določenih prostih dnevih načeloma podprlo cilj in namen predloga zakona, s katerim bi se prepovedalo obratovanje prodajaln ob nedeljah in praznikih. Moram povedati, da smo se pred tem in istočasno s tem tudi mi na ministrstvu ukvarjali s predlogom ali pa z razmišljanjem o podobnem zakonu, vendar bolj na temelju ali pa na razlogu, da pridobimo dodatno delovno silo oziroma da pomagamo reševati problem pomanjkanja delovne sile, ki je v trgovini tudi ... Vendar pa Vlada Republike Slovenije zaradi prevelikega števila izjem, ki jih je bilo v tem predlogu, in nejasnih kriterijev in meril za dopustnost izjem od splošnega pravila zaprtja prodajaln predloga zakona ni sprejela. Zakon o trgovini zato ni bil spremenjen.

Vprašanje obratovalnega časa prodajaln se je začelo, zanimivo, sočasno reševati tudi v okviru socialnega sporazuma. Konec lanskega leta je bil sklenjen in podpisan aneks socialnih partnerjev, o katerem ste govorili, h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije. Ta aneks, ki ureja delo in plačilo ob nedeljah in praznikih, pa po mojem mnenju samo deloma rešuje vprašanje obratovalnega časa prodajaln. Posredno rešuje v bistvu zgolj samo en segment področja obratovalnega časa, in sicer del, ki se nanaša na zaposlene v branži. Problematika obratovalnega časa prodajaln pa je veliko širša od zgolj problematike dela in



plačila ob nedeljah in praznikih; to, kar ste navedli.

Aneks socialnih partnerjev je bil, zanimivo, kar v hitrem času dosežen, vendar pa je zaobšel eno od ključnih zadev, za katero pa mislim, da ni rešena. Zaradi tega verjamem, da bo v prihodnje treba ta problem znova odpreti. To pa gre; najprej za širši javni interes, ki s tem ni naslovljen, drugič, trgovinska dejavnost je namenjena preskrbi potrošnikov, zato treba pri urejanju obratovalnega časa prodajaln upoštevati poleg interesov podjetnikov in interesov zaposlenih v trgovini tudi in predvsem interese potrošnikov, dobaviteljev. Pa še enkrat ponavljam. Mislim, da je treba s takim problemom nasloviti tudi širši družbeni interes, ki je pa popolnoma drugačen od takrat, ko smo imeli referendum, ali pa so razmere drugačne. Tudi takrat je bila na nek način z vsemi aktivnostmi, potem ko so se ljudje odločili za neko rešitev z dodatnimi ukrepi, ta referendumska volja zaobidena ali pa, če hočete, povožena. Kdaj in na kakšen način se bo začel izvajati dogovor socialnih partnerjev h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije, je vprašanje za delodajalce in za sindikate.

Kot minister, pristojen za trgovino, dogovora socialnih partnerjev ne želim komentirati, čeprav je zame ta zanimivost, da je do tega dogovora prišlo po razpravah o zakonu, zelo interesantna. Nadzor nad dosedanjim, nad doslednim izvajanjem namreč ni v pristojnosti MGRT, temveč je to naloga socialnih partnerjev. V vsakem primeru pa želim, da bi dogovor socialnih partnerjev glede obratovalnega časa prodajaln zadovoljil tako delodajalce kot potrošnike, predvsem pa pomenil ustrezno zaščito zaposlenih v branži. Če se pač te zadeve zdaj ne spoštujejo, mi takih informacij v tem trenutku še nimamo. Pač, ukrepati bodo morali za to pristojni organi. V vsakem primeru se pa mora okrog delovnega časa spoštovati delovnoppravna zakonodaja.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Andrej Čuš, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa.

Spoštovani gospod minister, saj ravno to je to, s čimer se nekako povozi vse dogovore in neke obljube, ki jih dajo socialni partnerji javnosti. Namreč, zaposleni v enem podjetju so nekaj dni po novem letu prejeli obvestilo o njihovem novem delovnem času, kjer lepo piše, da je omejitev nedeljskega dela po novem ukinjena. To kaže, da se nekdo dela norca. Seveda apeliram, če imamo pravno državo v Sloveniji, da se čim prej pristopi ... imam tudi že kar nekaj stvari, ki so vredne prijave in omembe, in upam, da bodo pristojni organi tukaj ravnali v korist delavcev. Me pa vseeno zanima, ko ste povedali, da je Vlada Republike Slovenije nekako zavrnila ta predlog zakona predvsem

zaradi tega, ker je imel preveč izjem, čeprav roko na srce, tukaj smo imeli prvo obravnavo in bi lahko ta zakon brez težav amandmirali v drugem branju. Zanima me, kaj se vam zdi dopustna izjema. Razumem, da se ne omejuje svobodne podjetniške pobude, torej družinskih trgovin. Če gledamo nek evropski standard, bomo razumeli, da so bencinski servisi ob avtocestnem križu v Sloveniji nekako odprti. Človek bi še razumel, da so odprte trgovine na mejnih prehodih in na letališčih.

Vprašanje je:

Kaj je za vas še dopustna izjema, ki bi jo lahko vseboval zakon?

Hvala lepa.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Zdravko Počivalšek, imate besedo.
Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala.

Najprej moram še enkrat povedati, da tisto, kar pade pod delovnoppravno zakonodajo, je pristojnost inšpekcije. Dogovorov med socialnimi partnerji mi kot država, mislim da, z inšpekcijskimi službami ne moremo sankcionirati. Jaz sem si mislil svoje ob sprejemu tega dogovora, si še danes mislim svoje, smatram pa, da je pri samem zakonu – pa če pogledamo zgodovino nastanka tega problema iz tistega obdobja po letu 2000, po referendumu, po odločitvi Ustavnega sodišča – prišlo do tega, da bi morali neke zadeve spoštovati, pa so se zaobšle.

Pri izjemah, o katerih me sprašujete, pa moram povedati, da gre za nekaj zadev, ki bi jih bilo treba nasloviti. Gre za vprašanje tistih tako imenovanih dežurnih trgovin, gre za stara mestna jedra, gre za vprašanje turizma, gre za vprašanje bencinskih servisov, kot ste omenili. V razmišljanjih, ki smo jih mi pripravljali v obdobju pred eskalacijo te problematike, smo v največji možni meri ves ta sistem zgledovali po naših severnih sosedih, ker mislimo, da imajo vsa ta vprašanja solidno rešena. Se pravi, vprašanja dežurnih trgovin, vprašanje turizma, bencinskih servisov in tudi starih mestnih jeder, ki so v največji možni meri povezana tudi z vprašanjem turizma. Mislim, da bo to področje po mojem mnenju kmalu prišlo do tega, da ga bo treba tudi zaradi vprašanja, ki sem ga prej omenil – vprašanja pomanjkanja delovne sile –, še enkrat na nek način bolj organizirano odpreti. Hvala lepa.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Marko Ferluga bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

Izvolite, gospod Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Dober večer ministrici, obema ministroma in ena, dva, tri, štiri, pet poslancem, ki smo tukaj!



Pred kratkim so me zaskrbljeni kmetje z Obale povprašali o načinu in principu delovanja Sklada kmetijskih zemljišč. Vem, da je to taka debata, ki nima nikoli konca, in veliko je vprašanj tako občin kot vsega skupaj; ampak če sem konkreten, njih in tudi mene zanima cena kmetijskih zemljišč na Obali, ki jih prodaja Sklad kmetijskih zemljišč. Vem, da obstajajo določeni pravilniki, ki imajo svoje cene. Po informacijah, ki so mi bile dane, naj bi se cene kmetijskih zemljišč na Obali vrtele neke okoli 50 evrov na kvadratni meter, kar je precej višja cena od ostalih kmetijskih zemljišč po Sloveniji. To je tudi stvar nekega vprašanja, celo včasih na trenutke zgleda, da so ta kmetijska zemljišča na Obali dražja kot neka stavbna zemljišča v notranjosti Slovenije – ampak to je verjetno en širši pojem. Konkretno pa bi želel izvedeti naslednje:

Ali se da dobiti primerjavo med cenami omenjenih zemljišč in obrazložitev, zakaj je temu tako?

Nadalje je zelo pomembno vprašanje glede kmetijske politike v tem primeru, in sicer v primeru zaščite ljudi, ki se ukvarjajo s kmetijstvom na Obali.

Kako bomo lahko naredili korak naprej in jim priskočili na pomoč s tem, da se te cene približajo njihovim zmožnostim nakupa?

Tudi sami verjetno zelo dobro veste, da je veliko teh špekulacij s kmetijskimi zemljišči, mogoče kot ena ideja, en predlog, da bi se domačinom s stalnim bivališčem, ki imajo status kmeta, dodalo neke določene ugodnosti pri nakupih, sploh pri nakupih takih zemljišč, ki so nekako odročna, so pa blizu tega kmeta, ki bi si želel dokupiti, mogoče malce razširiti. Potem pa Sklad, ki verjetno deluje po nekem svojem principu in s pravilniki, dá tako ceno, da se človeku enostavno ne izplača. Bom zelo vesel, če mi boste lahko to razložili in pojasnili, kako mislite ukrepati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Dejan Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala, gospod Marko Ferluga, za vprašanje.

Pridobil sem nekaj podatkov s strani Sklada in z veseljem vam jih tudi predočim. Kot prvo, v zadnjih treh letih na območju navedenih treh upravnih enot Sklad ni prodal kmetijskih zemljišč za kmetijstvo. Bilo pa je nekaj povpraševanja prodaje, ki pa so bile namenjene bolj temu, da pridejo v drugem koraku do gradnje, torej tik ob stavbnih zemljiščih. Sklad ima pravilo, ki velja za celo Slovenijo, da se v pasu sto metrov ob stavbnih zemljiščih prodajajo kmetijska zemljišča za polovično vrednost stavbnih zemljišč. Bilo pa je tudi teh poslov malo.

Če mi dovolite, da vam povem podatke za vsa tri leta po letih ... V letu 2017 v vseh treh upravnih enotah, to je Koper, Izola in Piran, je bilo prodanih samo 742 kvadratnih metrov,

povprečna prodajna cena je bila 123 evrov na kvadratni meter in bilo je šest pogodb. V letu 2016 je bilo prodano tudi zelo malo, manj kot 0,5 hektarja, to je 4 tisoč 783 kvadratnih metrov, število pogodb je bilo 12, povprečna prodajna cena pa 40 evrov na kvadratni meter. Tudi leta 2015 je bilo prodanih dobrih 0,3 hektarje, to je 3 tisoč 379 kvadratnih metrov, pogodb je bilo 7, povprečna prodajna cena pa 42 evrov.

Kar pa se tiče primerjave cen kmetijskih zemljišč in stavbnih zemljišč, sklad nima lastne evidence, ampak smo pridobili podatke Geodetske uprave. Ti podatki Geodetske uprave pa veljajo za poročilo za leto 2016, za leto 2017 še nismo uspeli dobiti podatkov, govorijo, da je bila v celotni Sloveniji povprečna prodajna cena kmetijskega zemljišča 1,5 evra na kvadratni meter, na Obali 5,7 evra na kvadratni meter in v osrednji Sloveniji 2,1 evra na kvadratni meter, medtem ko je bila povprečna cena zemljišča za gradnjo stavb v Sloveniji 61 evrov na kvadratni meter, na Obali 77 evrov na kvadratni meter, v osrednji Sloveniji pa 132 evrov na kvadratni meter.

Za trenutno zakonodajo ugotavljamo, da jo je treba posodobiti. Prva posodobitev bi bila dosti enostavna, omogočala bi operacije države znotraj 10-kilometrskega prostora, vendar ni dobila soglasja. Ravno obratno! Dobila je veliko nasprotovanj slovenskih kmetov preko Kmetijsko gozdarske zbornice, zato nismo šli z zakonodajo naprej, čeprav bi po našem mnenju ravno ti kmetje imeli od tega korist, saj bi se potem ta zemlja dala v najem, saj država ne gospodari s kmetijskimi zemljišči, ampak z njimi samo upravlja. Potem pa smo v lanskem letu, ker vemo, da je treba narediti korak naprej, zaprosili in tudi izdelali strokovne podlage in več alternativnih modelov za posodobitev kmetijske politike. Imeli smo šest regijskih posvetov, tudi na Obali. So pa, moram povedati, diametralna stališča med tem, kar razmišljajo ljudje na Obali, kar razmišljajo na Dolenjskem, na Štajerskem, v Pomurju, tako da imamo dobre strokovne nastavke, enotnega mnenja nevladnih organizacij pa nismo uspeli dobiti. Samo ministrstvo pa razmišlja v tej smeri: prvič, umikati se z območij, ki v bistvu so kot takšna za državo nepomembna, država ne gospodari, ampak samo upravlja, ohranjati pa zemljišča tam, kjer je za državo značilen strateški interes, in tam, kjer je značilen naravovarstveni interes. Recimo, vodovarstveni pasovi prvega reda, habitatna območja, saj tam, s tem ko je država lastnica, na nek način breme prevzame nase.

Meni je tudi blizu ideja, da bi preferenčni red pri prodaji imeli kmetje iz upravne enote, saj bi se potem špekulacije, ki jih upravne enote ne znajo preprečiti, vsaj ko je oseba vpisana kot kmet, je vpisana kot kmet, in lahko tudi na Obali kandidira nekdo, ki je iz Ljubljane, iz Novega mesta, tudi iz Murske Sobote, čeprav je pa interes županov, s katerimi se pogovarjam, da bi se zemlja tam, kjer so razpisi, prvenstveno dala domačinom, da bi



ohranjali svojo tradicijo in sam to idejo podpiram. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Marko Ferluga, imate besedo, da zahtevate obrazložitev odgovora.

Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala ministru za povedano.

Razmišljava v isti smeri in to me zelo veseli. Se pravi, da bodo ljudje, ki imajo stalna bivališča v upravnih enotah in ki imajo ta status, imeli neko prednost. Ni potrebno ne vem kakšne znanosti na tem narediti.

Drugo dejstvo, ki je zelo pomembno, kar ste tudi vi omenil in tudi iz podatkov, recimo, se da razbrati, dejansko so razlike v cenah. Da bo absurd večji, kar je meni znano, vsaj za en primer vem, ko ima človek že postavljeno zemljišče in bi si okoli zemljišča želel dokupiti en košček enega dela zemljišča, ki je v lastništvu Sklada. Sklad je dal takšno ceno za tisto zemljišče, da je rekel ta, ki je sosed, da se mu ne splača, ker ni nobene logike niti finančne, ko ti dokupuješ nekaj zapuščenega, pašnik in ne vem kaj. On pa ima interes, ker bi to si želel narediti in urediti zraven vsega tega, kar ima, in potem se dejansko vse skupaj sfiži, Sklad pa, tako kot ste sami dobro povedali, nima nekega interesa tam, da bi kaj upravljal in je prepuščeno samemu sebi.

Tukaj to menedžiranje pogosto manjka in se strinjam z vami, da bo treba neke korake naprej v tej smeri narediti. Tako hvala za to in upam, da boste delali v tem smislu naprej.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Dejan Židan. Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospod poslanec, rad bi samo povedal, da zelo podobno razmišljava. Sestal sem se tudi s posameznimi župani, tudi poznajo našo pobudo, da bi Sklad nekoliko lažje v trenutni zakonodaji šel na razpise, če bi občine imele kot prednostno vrstno kmetovanje opredeljeno – karkoli, kar je za njih specifično. S tem bi se v bistvu lažje avtentični interes posameznih najemnikov ... Če ni tako, se pač interes po kmetovanju išče in Sklad je tukaj omenjen s svojimi pravili. Dejansko podobno razmišljamo. Ampak bi že lahko naredili korak s tem, da bi v bistvu občine bolj natančno definirale, ker imajo svojo izvorno pristojnost, katero vrsto, kakšno obliko kmetijske dejavnosti protežirajo, in to bi lahko bil eden od skladovih internih pogojev pri razpisu. Sem se pa o tem že pogovarjal z župani. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Iva Dimic bo predstavila poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana gospa ministrica!

V letu 2016 je bila na podlagi sprejete novele Zakona o Javnem jamstvenem, preživninskem in invalidskem skladu Republike Slovenije izvedena združitev dveh skladov iz resorja Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Izvedena je bila v bistvu pripojitev Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije k Javnemu jamstvenemu, preživninskemu in invalidskemu skladu Republike Slovenije, in sicer s 1. 1. 2017. Kot razlog te združitve in pripojitve skladov so se navajali izražena priporočila Računskega sodišča in načrtovani prihranki tako na kadrovskem področju kot tudi na materialnem poslovanju. Za leto 2017 je bil načrtovan prihranek na področju stroškov dela, prihranek za plačo enega direktorja, po vaših besedah takrat, in prihranke za povezovanje sorodnih delovnih procesov in optimizacije poslovanja na kadrovskem in finančnem področju ter na področju komuniciranja z javnostjo v ocenjeni višini 200 tisoč evrov. Mi kot Nova Slovenija – krščanski demokrati smo tedaj takemu načinu združevanja skladov nasprotovali, saj sta sklada pokrivala zelo različna področja, ki medsebojno niso združljiva. Dvomili smo v obljubo o spremembi načrtovanih prihrankov. V zvezi s prihranki na kadrovskem področju sem pregledala zadnji letni poročili obeh skladov, ki sta združena, in ugotovila, da sta imela na dan 31. 12. 2016 na kadrovskem načrtu zaposlenih skupaj 53 javnih uslužbencev.

Spoštovana gospa ministrica, eno leto je že od te združitve, zato mislim, da je čas, da nam pojasnite nastale prihranke na področju stroškov dela na sedaj združenem skladu.

Zanima me:

Kakšno je dejansko skupno število zaposlenih javnih uslužbencev na kadrovskem načrtu Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije na dan 31. 12. 2017?

Za koliko se je po združitvi skladov zmanjšalo število najvišje plačanih javnih uslužbencev, to je področnih sekretarjev?

Za odgovor se vam zahvaljujem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za besedo.

Spoštovana poslanka, res hvala za to vprašanje zaradi tega, ker sem se na podlagi tega vprašanja poglobila v ta del, ob vseh stvareh. 2016 je bil v Državnem zboru sprejet zakon, kjer smo pripojili dva sklada oziroma štipendijski kadrovski sklad smo pripojili že pred tem združenemu invalidskemu, preživninskemu in jamstvenemu skladu. Prej so bili trije, invalidski je bil posebej. Že pred leti, še ko je bila vlada Boruta Pahorja, sta se združila jamstveni



in preživninski sklad skupaj z invalidskim. Združitev je bila utemeljena s tem, da gre za podobne procese izterjave in tudi, kot ste že omenili, zaradi Računskega sodišča in priporočil. V bistvu smo mi eno od redkih ministrstev, ki smo sklade tako združili, da imamo zdaj samo še en sklad, torej tisto zgodbo o javnih skladih, ki jih je preveč v naši državi, smo na MDDSZ dejansko uredili.

Ob obravnavi sem govorila o privarčevanih sredstvih, kaj predvidevamo. Dejstva v prid temu, da v letu 2017 prihranki niso bili taki, kot smo jih načrtovali, so sledeča: pripojitev je nastala s 1. 1. 2017 in dejstvo je, da je nadzorni svet sklada šele 27. junija 2017 – po zakonu je bilo namreč 6 mesecev časa, da se uskladijo notranji akti – podal soglasje k Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. Polovico leta sta torej še vedno delovala ločeno, s 1. 8. 2017 je bila vzpostavljena enotna notranja organizacija s sistemizacijo delovnih mest, ki ustreza potrebam delovnega mesta. Glede tega, kar ste me vprašali, koliko je bilo višjih sekretarjev, število je ostalo identično, tako so mi zapisali. Dejstvo je, da zaradi tega, ker je pol leta delovalo še po starem, ni mogoče pričakovati na tem področju tako hitro teh prihrankov. Seveda je prihranek 57 tisoč evrov, zaradi tega ker je plača samo enega direktorja, ampak kot veste – zato me verjetno sprašujete – so imeli v skupnem kadrovskem načrtu prejšnje leto odobrene 4 dodatne zaposlitve, to je predvsem zaradi evropskih sredstev, namreč Sklad za razvoj kadrov in štipendije ima zdaj bistveno povečana evropska sredstva iz tega naslova.

Skratka, zelo nemogoče je primerjati eno z drugim, dejstvo pa je, da se ti prihranki pričakujejo in da bo v prihodnje tudi nadzorni svet zavezan k temu, da realizira to, torej da se ne bi to pozabilo in da se išče notranja sinergija. Lansko leto je bilo več tudi zaradi tega, ker so se selili v nove prostore in je bilo več porabljenega za investicije. Na podlagi tega v 2018, za odgovor na vaše vprašanje so mi podali malce bolj natančne odgovore, pričakujejo iz tega naslova na najemnine na primer že 14 tisoč evrov prihranka. Skratka, ko reorganiziraš določene poslovne procese, vam bodo vsi povedali, da ne moreš pričakovati prihrankov že v prvem letu, predvsem če do pol leta velja še star način sistemizacije in vse to, tako da je to treba vzeti v obzir. Vsekakor pa je nadzorni svet zavezan in tudi v skladu z zakonom boste na odboru obravnavali poslovni načrt in verjamem, da bo tudi na matičnem odboru kaj povedano glede tega.

Res se vam zahvaljujem za vprašanje, ker sem bila na to zdaj mnogo bolj pozorna in bom tudi na podlagi tega nadzornemu svetu dala pisna navodila, da morajo delovati v skladu s svojimi pristojnostmi. Za to, da se potem to tudi izpelje, je namreč dejansko odgovoren nadzorni svet. Absolutno pa verjamem, da so plusi, ki se bodo izkazali. Na primer z letošnjimi prihranki

imajo v 2018 planirano modernizacijo elektronskega poslovanja tam, kjer ustvarjajo prihranke. Na drugih področjih bodo pa posodabljali svoje poslovanje. Tako da je vsekakor osnovni cilj zmanjševanje stroškov, po drugi strani pa, da imamo bolj učinkovit sklad. Verjamem, da združitev in ta logika združevanja skladov v državi vseeno ne more biti napačna.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Iva Dimic, imate besedo za obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora, izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za odgovore, spoštovana gospa ministrica.

Moram reči, da sem pričakovala, da boste povečanje števila zaposlenih na skladu povezali s področjem evropskih projektov in mogoče celo z novim področjem dela, mednarodno izterjavo preživnin, ki ga je sklad prevzel od vašega ministrstva. Pa vseeno, z vašimi odgovori nisem ravno kako zadovoljna, ker se mi zdi, da nisem zasledila, kakšno je trenutno stanje zaposlenih, pa bi ga lahko že ugotavljali. / oglašanje iz dvorane/ 56 – se pravi, da se je število zaposlenih povečalo. Bi pa rada rekla še, da je iz sistematizacije delovnih mest, ki sem jo zasledila na spletni strani Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada Republike Slovenije, razvidno, da je sistematizirana vrsta novih vodstvenih delovnih mest, to je vodij sektorjev in vodij oddelkov. Najbrž so to delovna mesta z najvišjimi nazivi, kar pa žal ne prispeva k večji hitrosti in tudi k večji kakovosti dela sklada. Name se namreč obračajo številni starši otrok, ki se pritožujejo nad delovanjem sklada. Predvsem zaradi dolgotrajnih postopkov odločanja o Zoisovih štipendijah in štipendijah za študij v tujini. Prenekateri starši čakajo na odločbo o dodelitvi Zoisove štipendije za svojega otroka tudi več kot pol leta od dneva oddaje vloge. Enaka je situacija pri študentih, ki odhajajo na študij v tujino.

Spoštovana gospa ministrica, mislim, da ni bil vaš prvotni namen, da bi na tehle področjih prihajalo do polletnih zakasnitev oziroma neodločanja, da lahko starši in študentje čakajo na izdane vloge. Vseeno naj povem, da govorimo o povečanem številu ljudi, ki niso plačani z minimalno plačo in se od njih pričakuje, da bodo delali v skladu in dobro tudi glede na višino osebnega dohodka.

Ne nazadnje me zanima:

Kaj boste ukrenili za zagotavljanje odločanja v skladu z zakoni in z zakonitimi roki?

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za dopolnitev odgovora, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala tudi za drugi del.

Osnovni namen reorganizacije sklada je bil, da se to spremeni, in jaz upam oziroma bi



se morale stvari spremeniti. Glede na poročilo, ki ga imam pred sabo – poslali so ga s sklada, ker je pač direktorica odgovorna za poslovanje sklada in nadzorni svet za nadzor – so se z novim pravilnikom o notranji organizaciji del ti procesi poenotili. Skratka, treba je bilo narediti neko normalno strukturo. Tukaj imam zapisano, da se število področnih sekretarjev na podlagi združenja in sistemizacije sklada ni znižalo. 55 javnih uslužbenec je na 18. 1. 2018 v kadrovskega načrtu. Prej ste omenjali 53, torej 55 jih je. Treba je pa eno stvar povedati, prosim, ne pozabite, v skladu z ZDR morajo ob reorganizaciji vsi ostati eno leto na enakih pogojih. Tudi pri reorganizaciji centrov za socialno delo je podobno. To je pač varovalka Zakona o delovnih razmerjih in v bistvu tukaj ne gre za sklad, kjer bi uslužbenska zakonodaja veljala, ampak velja Zakon o delovnih razmerjih, in ob kakršnihkoli poslovnih spremembah, torej združevanju, so delavci upravičeni, da se jim do eno leto ne smejo spremeniti pravice, ki so jih imeli pred tem podpisane. Tako da tudi s tega vidika je reorganizacija taka.

Glede Zoisovih štipendij je dejstvo, da žal ni zdaj nič drugače, kot je bilo pred leti, moralo pa bi biti drugače. Tako da bom v zvezi s tem tudi postavila vprašanje direktorici, kako, na kakšen način, kakšna so predvidevanja glede tega. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospa ministrica, kolegice, kolegi!

V letu 2011 je bilo ugotovljeno, da star dom upokojencev v Brežicah ne odgovarja več zakonsko in pravilniško določenim zahtevam. Sprejeta je bila odločitev, da se gre v izgradnjo novega doma upokojencev po pravilih Zakona o javno-zasebnem partnerstvu. Nov dom je bil potem tudi zgrajen, leta 2013 predan v uporabo, star objekt pa je ostal nefunkcionalen, opuščen, čeprav se objekt segreva do določene temperature, vendarle glede na to, da že dolga leta ni uporabljan, počasi propada. Občina Brežice je izkazala interes, da bi ta objekt zasedla, da bi ga nekako spravila v pogon. Pokazala je interes tudi skozi neke pobude nevladnih organizacij pa tudi drugih javnih institucij, da bi zasedli posamezne prostore tega objekta, seveda ob pogoju, da bi se obnovil, in v tej smeri so tudi stekla pogajanja z ministrstvom, da bi ministrstvo brezplačno preneslo star objekt na Občino Brežice. Eden od pogojev, ki je bil podan s strani ministrstva za delo ob prenosu zgradbe starega doma upokojencev na Občino Brežice, je bil ta, da se vanj namesti tudi varstveno-delovni center za določeno obdobje. Potem so v zvezi s tem potekala določena

pogajanja. Po mojih informacijah, ki sem jih dobil z Občine Brežice, je bila vsebina te pogodbe o prenosu nekako že usklajena, zadnje informacije pa so takšne, da ministrstvo te pogodbe ni podpisalo, da je objekt, kot kaže, še nadalje obsojen na propadanje.

V zvezi s tem me zanima:

Zakaj ta pogodba z Občino Brežice ni bila podpisana glede na to, da, kot sem že omenil, objekt propada?

Verjamem, da to krajani težko gledajo, še posebej zato, ker se marsikdo od njih glede na svoje prihodke ne vidi v novem domu upokojencev in celo hodijo v tujino v domove upokojencev, kjer storitve lažje financirajo.

Zanima me tudi:

Kakšni so stroški vzdrževanja tega objekta?

Zakaj je zadnje stališče ministrstva v nasprotju s prejšnjim, torej da dom naj ne bi bil primeren za namestitev varstveno-delovnega centra?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, podpredsednik, za besedo. Hvala, spoštovani poslanec, za vprašanje.

Dejstva so taka, kot ste jih navedli, zgodba poteka od 2011 – s tem da se je zgradil nov dom upokojencev – to je stavba, ki je v lasti države, upravlja jo pa dom upokojencev, torej Impoljca, z občino se dogovarjamo o prenosu. In ja, prav ste povedali, mi smo se strinjali s prenosom, samo v skladu z zakonom o ravnanju s stvarnim premoženjem države mora Ministrstvo za javno upravo dati soglasje oziroma Vlada in tega pač ni bilo podanega. V tem primeru prenosa na podlagi predpisov, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države, mora namreč MJU predhodno soglašati s prenosom za obravnavo vladnega gradiva za brezplačno odsvojitve lastninske pravice na nepremičninah. Po predložitvi predloga za obravnavo vladnega gradiva v pregled MJU za izdajo soglasja so bili navedeni nekateri razlogi, zaradi katerih ne soglašajo z brezplačnim prenosom nepremičnega premoženja. Prvič, ni izpolnjena temeljna predpostavka, saj se v pogodbi navaja, da del navedenih prostorov RS potrebuje za izvajanje nalog VDC Krško - Leskovec. Ni razvidno, ali je upravljavec cirka milijon 600 tisoč evrov vredno premoženje sploh poskusil prodati. Pogodba o neodplačnih prenosih lastninske pravice mora vsebovati določbo o prepovedi nadaljnje odsvojitve vsaj za 15 let in določbo o dolžnosti ureditve tega premoženja, če se ne služi več za uresničevanje javnega interesa. In tu bi vas verjetno lahko župan obvestil, da mestni svet oziroma občinski svet ni soglašal s takšno pogodbo. Tudi oni ne,



zaradi tega ker je bilo zavezano, koliko dolgo morajo zagotavljati najemnino po znižani ceni za VDC in ne sme biti nikakršnega prenosa, to je ta zakonodaja. Opozarjali so MDDSZ kot resorno ministrstvo, da so skladno s tretjo točko sklepa Vlade republike z dne 28. 11. 2013 upravljavci stvarnega premoženja države dolžni pri odločitvah o brezplačni odsvojitvi upoštevati obvezne usmeritve veljavne strategije ravnanja z nepremičnim premoženjem. Skratka, na podlagi tega zakona ni bilo možno pridobiti soglasja in prenosa, zato smo mi občini na naših zelo intenzivnih sestankih z njimi jasno povedali, da je edina možnost, da se izpelje prenos glede na zakon o skladnem regionalnem razvoju, ki pa je v pristojnosti MGRT, seveda MDDSZ poda tudi soglasje k temu, je pa treba iti najprej v poskus prodaje, glede tega je treba tudi jasno izkazati, da bodo ustvarjena nova delovna mesta.

Kar se tiče VDC, zakaj je ministrstvo spremenilo, mi smo, mislim da, 17. 11. dali jasno informacijo tudi elektronsko, torej pisno, da v tem trenutku prenos VDC v te prostore ni več smotrno zaradi tega, ker je VDC v vsem tem obdobju tam, kjer ima najete prostore, te prostore zdaj tako preoblikoval, da ustrezajo njegovim potrebam, in s tem ko bi se selili nazaj na novo lokacijo, bi seveda nastali dodatni stroški, ker je dejansko treba to stavbo popolnoma prilagoditi za bivanje VDC. Tako da mi smo svetovali občini, da naj poskusijo po zakonu o regionalnem razvoju izpeljati sam postopek in se dogovoriti, kaj je glede tega. Nam seveda ni – upravljavec je dom Impoljca in dom Impoljca, torej svet doma, odloča o odsvojitvi in mora peljati vse postopke, pristojno ministrstvo pa pri tem lahko pomaga.

Želela bi si in tudi sama sem bila kar nekajkrat z županom glede teh sestankov v stiku in sem mislila, da je stvar že urejena, ker sva se dejansko strinjala glede pogodbe, prenosa, nakar je prišlo do tega, da so dejansko stvarne omejitve v zakonu o stvarnem premoženju države, ki zahtevajo določene elemente, o katerih se pa tudi občina ni strinjala. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič, boste dopolnili vprašanje?

Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa.

Tudi jaz nisem najbolj zadovoljen z odgovorom. Gospa ministrica, zadeva je takšna. Poznam tisto odločitev občinskega sveta, ker sem na njem tudi sam sodeloval, in lahko vam povem, da je na občinskem svetu debata tekla v tej smeri, da tale odsvojitve ne bi bila niti toliko brezplačna, če ne bi ministrstvo pogojevalo odsvojitve z namestitvijo VDC. Sedaj pa pravite, da ta namestitev ni več potrebna oziroma da ni smotrna. Skratka, to je bil eden od pogojev, da bi ministrstvo pristopilo k tako imenovani brezplačni odsvojitvi nepremičnine, sedaj po 5

letih, recimo, od tega odstopate. Mogoče me še bolj čudi to, ko pravite, da niso podani neki pogoji po Zakonu o stvarnem premoženju države in lokalnih skupnosti, da je potem šlo toliko časa skozi, se pravi 5 let, da bi neproduktivno sedaj prišli na neko drugo pravno podlago, na Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki sicer verjamem, da je lahko tudi druga podlaga za prenos, pa vendarle me žalosti to, da je 5 let pogajanj izgubljenih.

Vprašal bi vas še enkrat morda glede teh stroškov vzdrževanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Mene tudi žalosti. Če bi šel sklep na Vladi čez, bi se to lahko izvedlo, ampak dejstvo je, da so določene omejitve, in seveda ni krivo za to Ministrstvo za javno upravo, da se ne bi tako zdelo, ampak Ministrstvo za javno upravo je pristojno za ta del zakona in pač morajo biti izpolnjeni pogoji, tako da žal ...

Dejstvo pa je, da brezplačni prenos ni mogoč, če ni nekega interesa, tega se moramo zavedati. Bil je takrat poskus, ker VDC ni imel druge možnosti, in je bil najem prostorov kot tak. Ko v zadnjih letih do tega ni prišlo, je pa dejansko VDC zdaj realiziral svojo potrebo. Žal se pač stvari spreminjajo, in ko ne narediš enega koraka, je VDC poskušal na drugačen način in je zagotovil bivanje v tistih prostorih, ki so najeti, žal je temu tako. Mi smo zelo jasno tudi v okviru Vlade na terenu, ko smo bili tam, povedali, da je najbolj smotrno ta prenos izvesti preko zakona o skladnem regionalnem razvoju, da bo tudi najhitreje in mi bomo pri tem, seveda če se bo občina odločila, pomagali, kolikor se le da. 15 tisoč evrov je ocena, ki je bila posredovana s strani doma Impoljca, da stanejo na letni ravni stroški vzdrževanja oziroma ... Ja, 15 tisoč evrov na leto so stroški tega, kar ne ... Mislim, da je to seveda pomembno, 15 tisoč, ampak ključno je to, da je tam stavba, ki bi jo bilo fino dati v uporabo. To pa je ključno. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslancev in poslank.

Gospod Bojan Podkrajšek bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano gospodu mag. Dejanu Židanu.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Cenjeni ministrice, minister, kolegice in kolegi!

Spoštovanemu ministru mag. Dejanu Židanu bom postavil vprašanje s področja Programa razvoja podeželja od leta 2014 do leta 2020.

Spoštovani minister, že prejšnji teden smo na odboru, na katerem ste bili udeleženi,



govorili o enem programu, ki je pomoč za zagon razvoja malih kmetij. Moram priznati, da je ta program naletel na pozitiven odziv. V tem programu, kot vi še bolj veste kot jaz, se tam vidijo kmetije nekje od 3 do 6 hektarjev primerjevalnih površin. S tem da gre za višino te enkratne pomoči – oziroma izplačana je v dveh delih – pet tisoč evrov. Kot ste rekli že prejšnji teden ali pa sem nekje prebral, ste imeli predvideno, da se bo tu prijavilo okrog šest tisoč malih kmetij. Tu je zdaj odziv dosti manjši, nekje med dva tisoč in dva tisoč 500 kmetij, tudi sam sem to preveril pri dveh svetovalnih službah.

Spoštovani minister, glede na to, da imamo v Republiki Sloveniji okoli 69 tisoč kmetij, enih večjih, drugih manjših, je pa približno 28 tisoč kmetij oziroma to je dobrih 40 % kmetij, ki so manjše od treh hektarjev, vas sprašujem:

Glede na to, da v prvi fazi, ko gre za razpis od 3 do 6 hektarjev primerjalnih površin, ne bodo počrpana vsa sredstva, kakšne so možnosti, da bi spodnjo mejo s 3 hektarjev spustili vsaj na 2,5 hektarja?

Zakaj to sprašujem? Ker bi se potem na tem segmentu lahko videlo še več teh manjših kmetij. Hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec. Hvala za besedo, gospod predsedujoči, in hvala, poslanec, za aktualno vprašanje.

To vprašanje zdaj dnevno dobivam, pa tudi na vseh odborih, kjer se srečujemo, bo verjetno v bodoče tema na tole. Mogoče za začetek ... To je dosti inovativen ukrep, kakršnega v Sloveniji do zdaj še nismo imeli. Do tega ukrepa smo prišli na podlagi analize stanja v Halozah, to moramo povedati. Tudi na pobudo Državnega zbora, poslank in poslancev pa zlasti lokalne skupnosti smo zelo natančno pogledali območje, ki je po nekaterih kriterijih degradirano, to so Haloze. Pripravili smo kar program, ki ga izvajamo, in tam je bilo ugotovljeno, da obstaja ena skupina kmetij, za katere je značilno, da imajo možnost gospodarske vitalnosti, ampak v tem trenutku težko rečemo, da so gospodarsko vitalne, ker ljudje večinoma delajo nekje drugje. Ampak imajo možnost, da dejansko postanejo gospodarsko vitalne, hkrati pa smo tam ugotovili še nekatere druge kriterije. To je, da moramo biti pozorni, da rešujemo zlasti kmetije, ki imajo vsaj del površin, vsaj 50 %, znotraj OMD-jev oziroma LFA-jev, in kar je značilnost Slovenije, da vežemo na živinorejo, ki je kljub vsemu tista, ki v največji meri onemogoča zaraščanje. Iskale so se torej možnosti gospodarsko vitalnih kmetij in živinoreje. Ko se da to vse kot presek, bi ugotovili, da je takšnih kmetij približno 6 tisoč 500 v Sloveniji. Bila je ocena, da bo verjetno dvotretjinski odziv kmetij, ker je ukrep dosti enostaven za izpolnjevanje, tudi potem za izpolnjevanje obveznosti. V tem trenutku razpis

še ni končan, tako da ne vemo, ali bomo prišli do meje 4 tisoč ali bo nekaj manj. Od tega bo odvisno, ali in kako gremo naprej.

Jaz bi predlagal takole, dajmo pogledat, kaj bo rezultat tega razpisa. Predvidevam, da bo dober. In potem ... Ta razpis je veljal za celo Slovenijo, ne samo za Haloze, ampak v Halozah smo pogledali primer degradiranega področja. Takoj za Halozami smo dobili poziv županov s Krasa, kjer je specifična kmetovanja nekoliko drugačna kot drugod po Sloveniji, če lahko pogledamo še njihov primer in gremo še na njihovem primeru poiskat gospodarsko potencialno vitalne kmetije v drugačnem okolju, kakor so recimo Haloze in podobna območja. In to bomo naredili, takoj ko se ta razpis zapre. Ali je možno obljubiti, da bo ta razpis nekoč namenjen recimo za 20 tisoč kmetij? V resnici je treba povedati, da to niso takšni razpisi. Investicijski razpisi, ki jih imamo v Sloveniji za približno 400 milijonov, so zelo jasno usmerjeni v to, da se kmetijstvo razvija. Imajo tudi do neke mere potencial, da se bolj pomaga tistim, ki živijo od kmetijstva, zato ker tisti, ki živijo od kmetijstva in še od nečesa, se nekoliko lažje tudi sami prilagajajo, ker imajo priliv prihodkov tudi od drugod. Hkrati pa imamo nekaj ciljev, ki jim moramo dajati prednostno nalogo. Jasno, eden od teh ciljev so startup projekti, ki jih vodimo preko tega denarja in nam kar nekaj denarja rezervirajo, drugi projekti so vezani na usposabljanje v gozdarstvu, to je tudi pomembno v teh razmerah in za to imamo na voljo 60 milijonov. Potem je ena velika skupina, ki je pa najbolj prednostna, to je uporaba slovenskega in evropskega denarja za prilagajanje klimatskim spremembam. Tako da je nemogoče pričakovati, da bi največji del investicijskega denarja, ki je na razpolago, dali preko tovrstnih ukrepov, en del tega pa lahko damo, ampak moramo vedeti cilj. Pri tem konkretnem ukrepu je bil cilj pomagati kmetijam, za katere obstaja potencial, da bodo nekoč gospodarsko vitalne kmetije. V tem trenutku obstaja tudi relativna možnost, da ves denar, ki je na razpolago, to je 20 milijonov, ne bo izkoriščen, in na podlagi tega bomo dosti enostavno lahko pripravili neki novi cilj. Kljub vsemu pa mora biti ta cilj takšen, da se ga lahko strokovno razloži.

Vsaj predlog našega ministrstva bo, da se pogledajo tudi razmere na Krasu, ki so nekoliko specifične glede na ostalo kmetijstvo, pa jaz verjamem, da pri takem razmišljanju, gospod poslanec, bomo imeli tudi vašo podporo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek, izvolite, dopolnitev odgovora.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani minister, hvala za prvi del vašega odgovora.



Tudi moje vprašanje se nanaša predvsem na tisti del finančne perspektive oziroma tega programa, za katerega je bil denar namenjen. Sam predvidevam in bom vesel, če temu ne bo tako, ko se bo razpis zaključil – torej če bodo vsa finančna sredstva, ki ste jih omenil, 20 milijonov, počrpana, potem bom vesel. Prav gotovo je na terenu odziv na tem segmentu dober. Nekateri so ga pohvalili. Če dosežete cilj, da bodo finančna sredstva počrpana, potem je cilj dosežen. Če pa ne bo toliko kmetij prijavljenih, še enkrat pozivam pa vas tudi še enkrat sprašujem, da naj bi tudi ... Omenili ste Kras, jaz mislim, da je tudi to pozitiven segment, če je to nek cilj, ki bi ga oziroma ga boste dosegli. Moramo pa se zavedati, spoštovani minister, da je ta trend, da smo v treh, štirih letih izgubili kar nekaj malih kmetij v Sloveniji. Mislim, da jih je preko 2 tisoč. In ta enkratna pomoč, oziroma izplačana je v dveh delih, bi bila en pomemben segment, da bi mogoče ta trend zaustavili.

Predlagam, spoštovani minister, da za sredstva, ki bodo ostala na tem razpisu za male kmetije, najdete čim boljšo pot do tistih manjših kmetij. Ali znižate spodnji prag s 3 na 2,5 ali pa, kot ste tudi sami predlagali, greste s tem, tako kot ste prej začeli v Halozah, potem tudi na Kras. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Dejan Židan, izvolite, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Samo ena informacija, ki je mogoče tudi, gospod poslanec, pomembna za kmete, ki vas kontaktirajo, ker verjamem, da vas kontaktirajo. Mi imamo tudi druge razpise, ki so namenjeni majhnim kmetijam, celo manjšim od teh, o katerih se pogovarjamo. To so klasični investicijski razpisi do vrednosti 50 tisoč evrov. Ti razpisi so bolj administrativno zahtevni, vendar ne tako zelo, kot vsi ostali razpisi v kmetijstvu – mimogrede, tudi ni treba voditi računovodstva – tako da je smiselno kmetijo usmerjati tudi na ta del. Pa mogoče, ker ste že omenili, kar se tiče števila kmetij. Ob tem, da se površina, ki je na razpolago, zelo počasi celo nekoliko večja, število kmetij v Sloveniji upada po nekem naravnem procesu. To niso kmetije, ki so gospodarsko vitalne, to so večinoma kmetije, kjer ljudje ob tem, da so ali profesorji ali delavci v tovarnah, kjerkoli, še nekoliko kmetujejo in potem v nekem trenutku tudi prenehajo. Samo zaradi tega smo prišli do tega, da povprečna kmetija ni več takšna, kot je bila nekaj let nazaj, tj. v velikosti 6,6 hektarja, ampak je povprečna kmetija v tem trenutku velika 6,9 hektarja, kar pa mislim, da je točno trikrat manj, kot je povprečna kmetija v Evropi.

Nam se je proces konsolidacije in združevanja brutalno zaustavil v tistem trenutku, ko smo pričeli z evropskim načelom, in to je plačevanje na hektar, saj potem, kakršnakoli je

površina, tisti, ki je imetnik kmetijskega zemljišča in tudi nekaj malega kmetuje, nima več interesa, da ali da v najem ali proda sosedu, ki se ukvarja s kmetijstvom. Ampak je, kjer se dobi na hektar ne vem 200, 300, ponekod celo 500 evrov, to finančni vzvod, ki je pri nas zaustavil neke vrste naravno prestrukturiranje. Še enkrat bi rad poudaril, da je znotraj teh kmetij, ki prenehajo s proizvodnjo, zelo malo tistih kmetij, kjer kmetje živijo od ali samo od kmetijske dejavnosti. V večini primerov gre za tiste, ki ob tem, da imajo neke neko službo, še z zemljo, ki jo imajo, kmetujejo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš bo postavil vprašanje ministrici za zdravje gospe Milojki Kolar Celarc.

Izvolite, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala. Še enkrat lep pozdrav vsem prisotnim!

Približno 5 let je, odkar prebivalci Ptuja, Haloz in Slovenskih goric bijemo bitko za izgradnjo urgentnega centra na Ptuj. Kakorkoli gledamo, tudi v zgodovino, urgentni center Ptuj je bil vključen v mrežo urgentnih centrov, potem ga je neka druga vlada vrgla ven, potem pa je nekako 5 let nazaj prišlo do boja za urgentni center Ptuj v Državnem zboru in tistega zgodovinskega Odbora za zdravstvo, na katerem je bil, lahko rečem, z večino ali soglasno potrjen predlog, da se urgentni center Ptuj vključi v mrežo urgentnih centrov. Kljub nekaterim aktivnostim, ki so bile sprovedene s strani lokalne skupnosti, poslancev, je še do danes žal vse samo na papirju. Problem so tako imenovana lastna sredstva.

Dovolite, da preberem kratek izsek pisma gospodarstvenikov predsedniku Vlade: »Akcijo zbiranja namenskih sredstev za izgradnjo urgentnega centra v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj smo v oktobru 2017 uspešno zaključili. Pobudnikom akcije, torej podjetjem Talum, Perutnina Ptuj in Finakos, je skupaj z drugimi podjetji in posamezniki uspelo zbrati 331 tisoč 518,14 evra. V oktobru 2017 smo pristojno ministrstvo obvestili o višini zbranih sredstev, ki so namenjena izključno za pokrivanje lastnega deleža Splošne bolnišnice Ptuj v projektu izgradnje urgentnega centra Ptuj.« Akcijo je z dodatnimi 300 tisoč evri podprlo tudi vseh 19 občin Spodnjega Podravja, in to ne glede na to, da nikjer drugje v Sloveniji ni bilo treba zbirati sredstev. Lahko povem, da je Mladinski svet Mestne občine Ptuj šel celo tako daleč, da je najel telefonsko številko 090, pa ne za potrebe vroče linije, ampak za to, da so s klici zbirali finančna sredstva. In kakšen je danes rezultat? Nadaljuje se sprenevedanje odgovornih na ministrstvu z ministrico na čelu, ki si nenehno izmišljuje nove pogoje glede zagotovil o zbranih sredstev. Občine so se s podpisom konzorcijske pogodbe za namen



izgradnje urgentnega centra Ptuj in z njeno potrditvijo na občinskih svetih ter na mestnem svetu nedvoumno zavezale, da bodo sredstva za ta namen zagotovile tudi v proračunih za letošnje leto. Sedanje pogojevanje Ministrstva za zdravje, da morajo vse občine predložiti sprejete proračune za letošnje leto, je čisto sprenevedanje in več kot očitno podcenjevanje lokalnega prebivalstva in seveda drugih akterjev.

Preden bom nadaljeval v drugem delu, me zanimajo odgovori na tri konkretna vprašanja:

Zakaj sproti neke nove dodatne omejitve in pogoji?

Ali so sredstva v proračunu Republike Slovenije zagotovljena?

Katere občine, če še niso, niso dostavile potrdil o sprejetju proračunov?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Milojka Kolar Celarc, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Spoštovani poslanke, poslanci, gospod podpredsednik, spoštovani gospod poslanec Čuš.

Zelo sem vesela tega vprašanja in vam povem, da zelo odločno zavračam te navedbe, ki ste jih govorili, da si ministrstvo z mano na čelu vedno znova in znova izmišljuje. Ne vem, kateri dober gospodar bi začel investicijo, ki je od prvotnega 2,4 milijona evrov narastla na skoraj 3,5 milijona brez zaprte finančne konstrukcije. Pa pojdemo po vrsti, ker veste, tudi meni že tale saga, na žalost – rada bi že zdavnaj to zaključila oziroma če bi vsi akterji delovali, tako kot pišejo in govorijo, bi dejansko lahko bila že, ne vem, tretja gradbena faza tega nesrečnega urgentnega centra Ptuj končana. Ne bom se spuščala v razloge, zakaj je bil v pretekli vladi izpuščen, kakšni so bili načrti, ampak zelo na kratko, zaradi tega da osvetlimo dejstva in povemo, kakšni so razlogi, zakaj ne moremo iti na Vlado z novelacijo programa, zaprto finančno konstrukcijo s prvotnih 2.493 tisoč 609 evrov na to, kar je bilo zdaj po novem programu, 3 milijone 398 tisoč 981,89 evra.

Kot sem že večkrat dejala, sem jaz – bom govorila kar v prvi osebi ednine ali pa, če hočete, Ministrstvo za zdravje – uspela zagotoviti potrebna finančna sredstva, torej udeležbo ministrstva za urgentni center v Ptujju tipa C, tako kot je pripadlo po kriterijih celotne mreže. Če se ne bi jaz tako angažirala, bi ta denar že zdavnaj propadel, ker je bil zagotovljen že v proračunu leta 2015. Vi dobro veste, da je investicijska sredstva na integralnem delu, če niso uporabljena, treba vrniti nazaj Ministrstvu za finance. Hvala bogu je bilo toliko uspeha in toliko pogajanj, da smo uspeli ta denar preko proračunskega leta spraviti na proračunski sklad, kjer še danes čaka, da bodo zagotovljeni

vsi pogoji, da gremo v to investicijo. Se pravi, prenos z 2015 na 2016, z 2016 na 2017 in spet letos z 2017 na 2018.

Bolnica Ptuj je, potem ko je delala novelacijo programa, prišla do ugotovitev, da ta center ne bo stal samo 2 milijona 549 tisoč in še nekaj evrov, ampak kot sem že omenila, 3 milijone 399 tisoč evrov. Po zadnji strukturi vira financiranja je financiranje naslednje: splošna bolnišnica Ptuj 229 tisoč 517 evrov, lokalna skupnost, konzorcijska pogodba, o tem malo kasneje, 300 tisoč 193, donacije gospodarstvenikov, o katerih so obvestili Ministrstvo za zdravje, 320 tisoč 146,99 evra in Ministrstvo za zdravje v celoti milijon 908 tisoč 936 in dodatnih okrog 600 tisoč evrov, ki naj bi jih Ministrstvo za zdravje dobilo iz proračunske rezerve Ministrstva za finance, za kar sem se jaz dogovorila z ministrico ob pogoju, da se nepremičnine, ki jih ima danes v upravljanju Bolnišnica Ptuj, prenesejo v upravljanje doma starejših, da bo na ta račun ministrica za finance dala teh 600 tisoč evrov, kolikor jih manjka pri zaprtju celotne konstrukcije. Žal po številnih urgencah – gospod Čuš, jaz vam lahko tukaj naštejemo datume svojih urgenc, poslanih na ministrstvo za delo pa še na nekatere druge resorje – še danes nimam potrdila oziroma izjave doma starejših v Ptujju, da bo zares potreboval ta zemljišča, nepremičnine za svoje širitve. Bolnišnica Ptuj se je izrekla, da strateško ne potrebuje teh nepremičnin in da jih lahko odstopi. In seveda ne moremo realizirati dogovora za 600 tisoč evrov. Tudi glede zavez konzorcijske pogodbe bolnišnice Ptuj, da bo sklenila z lokalno skupnostjo – niti ene pogodbe še nismo dobili na ministrstvo, pa je bil rok 31. 12. 2017.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Čuš, predvidevam, da boste zahtevali dopolnitev odgovora.

Izvolite, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Gospa ministrica, kakorkoli gledamo, ste seveda zelo pomembno vplivali in bili večkrat na terenu, jaz pa tudi moram biti iskren in povedati, da tudi sam nimam vseh informacij. Ker na Ministrstvu za zdravje se večkrat dobivate s kom s Ptujja, pa mi o tem nismo obveščeni niti nismo seznanjeni z zaključki teh sestankov. Na teh sestankih so kakšni drugi ljudje s kakšne vladne stranke s Ptujja, mi, ki smo izvoljeni, pa smo iz teh procesov informiranja, lahko rečem, izključeni, čeprav smo bili na začetku v Državnem zboru na Odboru za zdravje ravno mi tisti, ki smo to sploh sprožili, kljub temu da nam je marsikdo rekel: »Glejte, ne silite se. To tu je brez zveze, nima smisla, ker je vse zmenjeno in Ptuj ne bo videl urgence.« Ampak naša trma, lahko rečem, je privedla do tega, da smo naleteli na vaš posluš in da se danes o tem sploh še pogovarjamo.



Sam smatram, da je finančna konstrukcija tega projekta z zbranimi sredstvi zaključena. Za to pismo javnega zavoda Dom upokojencev Ptuj nisem vedel in bom seveda tudi sam, kolikor je v moji moči, preveril, kaj se tukaj dogaja. Imamo pa vsi skupaj isti interes – da čim prej pride do gradnje urgentnega centra Ptuj, ker lokalna skupnost Spodnje Podravje to potrebuje čim prej. Vsekakor pa bi si želel slišati od vas. To za konzorcijsko pogodbo, lepo in prav, jaz bi rekel, da če je to podpisano, dogovorjeno, sprejeto na kolegiju županov Spodnjega Podravja, župani so podpisali izjave skupaj za 300 tisoč evrov, bi človek nekako pričakoval, da se s tem zavežeš tudi pravno in da to velja. Seveda bom tudi to preveril in kaj se dogaja.

Me pa vseeno zanima, zakaj je potem vseeno še potrebno, da bi občine posebej dostavile potrdilo o sprejetih proračunih za letošnje leto, in seveda bi tudi prosil, da mi poveste, katere občine tega še niso storile. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Konzorcijska pogodba je krovna pogodba, v kateri so se res župani zavezali, da bodo to postavko dali v svoje proračune in da bodo ob sprejetju teh proračunov s strani občinskega oziroma mestnih svetov sklenili individualne pogodbe z bolnišnico Ptuj. Mestna občina Ptuj se je zavezala, da bo naredila vzorec te pogodbe do 31. 12. 2017 in da bodo celo sklenjene. Ker glejte, drugače je to tako kot pismo o nameri. Midva se lahko zaveževa, ampak če recimo občinski svet proračuna ne sprejme, kljub temu da je ta postavka notri, seveda tega denarja potem ni. Zato sta ključni samo dve zadevi. Mi imamo vse pripravljeno, da gremo lahko potem takoj na Vlado s to novelirano investicijsko vrednostjo, s to finančno konstrukcijo, ampak potrebujemo – jaz ta moment niti nimam informacije, katere občine vse so že sprejele proračune, katere ne in kje je dejansko ta postavka notri – te pogodbe in mnenje tega doma starejših, da to potrebuje za svojo širitev, zato da bom, kar sem se z Ministrstvom za finance dogovorila in je tudi moja dobra volja in angažma, s proračunske rezerve dobila 600 tisoč za ta projekt. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš, izvolite, imate postopkovni predlog.

ANDREJ ČUŠ (NeP): Hvala lepa.

Zahvaljujem se za te konkretne odgovore. Če prav razumem, je povzetek vaših odgovorov, da je treba spomniti Mestno občino Ptuj in župana, da končno spravi te pogodbe

naprej in da jih vsi podpišejo in dostavijo vam, se razume. Prvo. In kot drugo, Dom upokojencev Ptuj se mora izjasniti, če je za to tudi javni interes. Hvala lepa, vemo približno, kaj narediti v lokalni skupnosti in kaj moramo izvoljeni od ljudi narediti. Se zahvaljujem in upam, da bomo kar se da hitri, ker saj veste, na Ptuj bo počasi fašenk, in to je zelo veselo obdobje, ampak dovolite, da vas vseeno v znak zahvale povabim v teh dneh med fašenkom na Ptuj, da si ogledate enega najlepših karnevalov v Evropi, če ne na svetu.

Kar se pa tiče proceduralnih postopkov, ga ne bom dal, ampak ker ga moram dati, je predlog, da se nadaljuje s sejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je sicer zloraba poslovnika, ker zahvale ni v poslovniku, ker potem bi se lahko vsak poslanec zahvalil v četrti fazi. Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

Izvolite, dr. T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Najlepša hvala, podpredsednik. Spoštovana ministrica!

Zanima me ena zelo preprosta stvar oziroma razlogi za neodzivnost pristojnih organov in njihovo zavlačevanje v zvezi s prijavo nedovoljene gradnje na naslovu v Koprju, parcelna številka 127 v katastrski občini Koper. Odločba o dovolitvi izvajanja priglašanih del za to nepremičnino oziroma na tej parceli je bila izdana septembra 2001, pravnomočna je postala en mesec kasneje in z odločbo se je na objektu na dotičnem naslovu dovolila zamenjava strešne kritine, izdelava novih stenskih in stropnih ometov, zamenjava oken ter zunanjih vrat, izdelava novega fasadnega ometa. Namesto teh predvidenih del je v odločbi investitor hišo dvignil za eno nadstropje, naredil zunanjo betonsko ploščo, betonsko stopnišče in tako dalje. Skratka, vse stvari, ki niso bile del gradbenega dovoljenja.

Eden od sosedov je avgusta 2008 prvič podal prijavo nedovoljene gradnje na Inšpektorat za okolje in prostor, ki je prijavo 2 tedna kasneje potrdil z dopisom prijavitelju, in v naslednjih 8 mesecih je prijavitelj še nekajkrat pozval inšpektorat k ukrepanju, ker ni prišlo do nadzora. 2009 je inšpektorat odgovoril, da postopka še ni začel, zato je prijavitelj istega leta Ministrstvu za javno upravo predlagal začetek nadzora nad delom organov. MJU je tako večkrat pozval inšpektorat, da se odzove na to prijavo, ampak so te urgence preprosto ignorirali. V naslednjih 6 letih je prijavitelj še štirikrat podal pisno prijavo o nedovoljeni gradnji na Inšpektorat za okolje in prostor in na Inšpektorat za promet, energetiko in prostor. Zadnja prijava je bila podana 18. avgusta 2015. Prijavitelj je za posredovanje prosil vas osebno, 18. 5. 2016 je pa za



posredovanje pri prijavi prosil tudi vodjo območja enote IRSOP Koper. Do danes ta območna enota ni izdala nobenega mnenja v zvezi s to prijavo nedovoljene gradnje v tem dotičnem primeru. Govorimo torej o dobrih 16 letih zavlačevanja oziroma o postopku, ki teče že 16 let. Razumel bi, da bi nekaj let trajalo, ker to morda ni urgentna zadeva, ampak 16 let je najbrž zelo nedopustno dolg čas.

Zato me zaradi navedenega zanima:

Kako je možno, da so inšpekcijski postopki tako dolgi?

Zakaj se organi ne odzivajo na večkratne prijave glede nedovoljene gradnje?

Zakaj ni bil izvršen nadzor nad tem organom s strani MJU?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanci! Spoštovani poslanec gospod Vatovec, hvala za vprašanje.

Podobna vprašanja se na Ministrstvo za okolje in prostor da posredovati zelo velikokrat. Zakaj? Zaradi tega, ker je bilo po stanju 10. 8. 2017 zavedenih 5 tisoč 572 prijavljenih zadev, 468 prekrškov, tisoč 477 splošnih zadev ter 11 tisoč 934 upravnih inšpekcijskih zadev. V zvezi s tem, ko ste povedali, koliko let je ta vaš primer star, lahko samo zagotovim, da je bilo včasih na inšpektoratu za prostor zaposlenih 120 gradbenih in urbanističnih inšpektorjev, danes jih je 75 in seveda se to število zelo zmanjšuje, še posebej, če lahko povem, da je na terenu, torej prav na terenu, 66 gradbenih inšpektorjev. Na inšpekcijah trenutno s kadrovsko podhranjeno zasedbo gradbenih inšpektorjev, številom nerešenih prijav, inšpekcijskih zadev, nerealiziranih izvršb, nezadostnimi finančnimi sredstvi nikakor ne moremo zadostno zagotoviti zmanjševanja zaostankov pri delu, zmanjšati dolgotrajnosti postopkov ter v povezavi s tem zagotoviti učinkovitega dela gradbene inšpekcije, ki se pričakuje s strani državljanov, strokovne javnosti in drugih nadzornih organov.

Ključni poudarek pri delu gradbene inšpekcije je namreč določen z letnim načrtom dela gradbene inšpekcije, in ta določa 7 tisoč inšpekcijskih pregledov, ki predstavljajo redne preglede in izredne preglede. Je pa v preteklosti Računsko sodišče v zvezi z učinkovitostjo izvajanja nalog gradbene inšpekcije glede izvajanja samoiniciativnih pregledov po temeljnih nalogah ugotovilo, da so gradbeni inšpektorji v letu 2011 in 2012 le v manjši meri opravljali redne preglede. Zaradi navedenega je gradbena inšpekcija sprejela ukrepe povečanja rednih pregledov in sprejela načrt aktivnosti za obdobje 2016–2018, s katerim ob nespremenjeni zakonodaji in kadrovske zasedbi načrtujemo, da bomo do konca leta 2018 prerazporedili redne preglede po temeljnih nalogah tako, da bomo s

planom dela gradbene inšpekcije organizirali ciljno usmerjene akcije, s katerimi vodstvo inšpektorata zagotavlja, da je za posamezno leto načrtovano število rednih pregledov tudi realizirano. Postopni prehod na prerazporejanje izvedenih rednih inšpekcijskih pregledov, upošteva vse temeljne naloge gradbene inšpekcije, je bil potrjen s strani Računskega sodišča Republike Slovenije in ga seveda moramo spoštovati. Vsako leto večji obseg rednega dela vpliva tudi na količino obravnavanih številnih prijav – to pa ni moja izjava, to pa je izjava inšpekcije – »ki večinoma zasledujejo zgolj osebne interese prijaviteljev«. Še enkrat povem, to ni moja označba, to je označba inšpekcije, ki ima vse te prijave.

Želela bi še povedati, da je Ustavno sodišče po sprejetju novega gradbenega zakona izdalo tudi odločbo, ki se nanaša na prejšnji Zakon o graditvi objektov, in sicer zadeva gradnjo oziroma postopke rušitve v zvezi z objekti, ki služijo za bivanje ljudi. Tudi v tem smislu bo v prihodnje prihajalo do še večjih zaostankov oziroma sedaj pripravljamo na ministrstvu ustrezno rešitev v skladu z odločbo Ustavnega sodišča. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej T. Vatovec, izvolite. Boste zahtevali dopolnitev odgovora?

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS Levica): Hvala za odgovor.

Meni je jasno, da je veliko število takšnih prijav na inšpekcije, ne nazadnje Slovenci slovimo po tem, jasno mi je tudi, da se je število inšpektorjev zmanjšalo zaradi krize in varčevalnih ukrepov, ampak to ni odgovor, ki sem ga pričakoval, oziroma nisem postavil tega vprašanja. Mislim, da 16 let za en postopek ni nek razumen rok. Vemo, da naši sodni mlinci rabijo dosti časa za to, da pridejo do zaključkov, ampak za en inšpekcijski postopek, za katerega je vaše ministrstvo pa tudi Ministrstvo za javno upravo pošiljalo več urgenc in pozivalo inšpektorat, da naj stori nekaj v tej smeri, najbrž to ni dopustno oziroma normalno. Moje vprašanje je bilo zelo jasno. To je sicer en zelo konkreten primer, ampak verjetno se ga da tudi na podlagi statistike, ki ste jo navedli, aplicirati na to, da imamo očitno neko težavo. Ali nameravate kaj storiti glede tega? 16 let za en postopek je preprosto nevzdržno.

Jaz pa se ne morem otresti neke druge okoliščine, ki je vezana na ta konkretni primer, in to je to, da je eden od teh črnograditeljev v sorodu s poslovno osebo v podjetju Grafist, ki močno sodeluje z Mestno občino Koper. V letih 2003 in 2017 je Mestna občina Koper s podjetjem sklenila za več kot 33 milijonov poslov.

Zanima me:

Ali je možno, da inšpektorat ni ukrepal zato, ker gre za vpliv neke druge osebe?



Drugo vprašanje:

Ali mislite konkretno ukrepati glede tega konkretnega primera?

Kako boste reševali težave, ki jih inšpektorji očitno imajo?

Ampak 16 let, še enkrat, se mi zdi zelo nerazumen in dolg rok.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

IRENA MAJČEN: Hvala.

Spoštovani poslanec, moram vam povedati, da kot ministrica v konkretnih zadevah nimam nobenih pristojnosti. Danes sem to že razlagala. Lahko ponovno ponovim, vi boste mogoče prav razumeli, o čem govorim. Gre za most v sečoveljske soline, ko je inšpektorica most, ki je bil prejšnji dan prevozen tudi za 10-tonski tovornjak, zaprla za ves promet, torej tudi za pešce. Inšpektorji so pri svojih postopkih in odločitvah samostojni. To vsi, ki poznajo delo inšpektorjev, dobro vedo, in to vem tudi sama. Res je, da se na Ministrstvu za okolje in prostor take prijave posameznikov ne beležijo kot začetek nekega upravnega postopka. Upravni postopki ali pa začetki inšpekcijskih služb se odprejo po uradni dolžnosti. Verjamem, res verjamem, da vsi, ki se poslužujejo takih prijav in si želijo, da bi bil tak postopek izveden, to storijo z nekim osebnim interesom oziroma je ta njihova želja, zahteva za njih verodostojna, je pa vprašanje, koliko je to objektivno verodostojno.

Priznam, da razmer v občini, ki ste jih vi opisovali, ne poznam, če pa je to, kar ste tukaj navedli, zelo realno, imamo inštitucije, ki lahko to preverijo in tudi na ta način ukrepajo. Dejstvo je namreč, da lahko v mnogih postopkih – ampak to, kar vam sedaj razlagam, je bolj praksa s terena – inšpektorji tudi kakšen postopek zaključijo, če občina spremeni zahteve ali prostorskega plana ali PUP. Poti do razrešitve zadev torej niso vedno izdana odločba inšpektorja, izvršitev ali rušitev, ampak je poti mnogo. V tem delu si prav gotovo stranke, če je to ta zavezanec, ki ga inšpektor pregleduje, koristijo in tudi izvedejo.

Če govorim v splošnem, ne moremo reči, da imajo vsi postopki, za katere sem povedala, da jih je okoli 19 tisoč in še nekaj, v ozadju ali pa neizvedene zakonske možnosti. Temu žal ne morem pritrditi in zato je moja realna osebna ocena, da je izvedba vseh teh ukrepov – priznam, da sem o tem govorila tudi z varuhinjo človekovih pravic in tudi ni zadovoljna z mojim odgovorom, ampak – neizvedljiva. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo postavil vprašanje ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman, ki je upravičeno odsotna, ter ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Spoštovani gospod minister dr. Peter Gašperšič, lepo vas pozdravljam in obžalujem, da v najini družbi ni mag. Mateje Vraničar Erman, da bi dobil bolj kompleksne odgovore na vprašanja, s katerimi se ukvarjam in s katerimi se ukvarja Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, ki ima intenzivne razprave o prihodnosti Evropske unije in o prihodnosti Slovenije. Iščemo rešitve, nekaj jih tudi imamo, iščemo odgovore na vprašanja, kakšna bo Slovenija čez 10 let. Čez 10 let bo letnica 2028 in potem čez dve leti bo 2030, to pa je letnica, na katero se nanaša strategija o alternativnih gorivih v prometnem sektorju, ki jo je Vlada sprejela oktobra lanskega leta. Ta med drugim predvideva, da bo po letu 2030 v Sloveniji dovoljena prva registracija samo električnih avtomobilov. Se pravi, da ne boste mogli več registrirati na novo nabavljenega vozila, ki bo uporabljal bencin oziroma dizel. Vlada se je zavezala, da bo s spodbudami, subvencijami in morda tudi kakšnimi omejitvami ravnala v skladu s strategijo.

Gospod minister, najprej me zanima:

Kakšni so in kakšni bodo ti ukrepi?

Državna strategija do leta 2030 predvideva približno 200 tisoč električnih vozil. 200 tisoč električnih avtomobilov bi zahtevalo za 4 % več energije in do 50 % močnejše celotno omrežje. Nizkonapetostno omrežje bi morali okrepiti za 2-krat ali 3-krat. Omrežje bi morali nadgrajevati 5-krat hitreje kot danes.

Zanima me tudi:

Kako leta 2030 nahraniti 200 tisoč električnih avtomobilov, ki jih predvideva državna strategija?

To so ključna in zelo pomembna vprašanja. Zanimiva, zelo slikovita je izjava Andreja Ribiča, predsednika uprave Elektro Ljubljana, ki je kritičen in pravi, da ocenjuje, da je država začela graditi hišo pri dimniku, ne pri temeljih, kar zadeva e-mobilnost oziroma elektromobilnost.

Gospod minister, tudi sam sem kar na treh straneh v svoji napovedi ustnega poslanskega vprašanja navedel kar nekaj ukrepov, želel bi si, da se do teh opredelite. Eden od ukrepov za stimuliranje e-mobilnosti je gotovo neplačevanje dohodninske bonitete za električna službena vozila, oprostitvev plačila vinjete ali zmanjšanje cene zanjo, brezplačno parkiranje v mestih, cenejša registracija in zavarovanje, vožnja po vozniških pasovih za avtobuse in taksije, kadar sta v avtu vsaj dva potnika, in tako dalje. Vse sem vam navedel, 9 ukrepov sem predlagal. Ukrepi bi seveda morali biti začasni in bi veljali do izenačitve cen vozil na električni in fosilni pogon oziroma do trenutka, ko bo dosežen primeren delež električnih vozil v slovenskem vozniškem parku. Katere dobre prakse



držav članic bo tudi implementirala Slovenija ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo.

Hvala tudi spoštovanemu poslancu gospodu Horvatu za izredno pomembno vprašanje, vprašanje, ki se dotika električne mobilnosti, kar je en od ukrepov, s katerimi želimo doseči cilj dekarbonizacije prometa, kar pa je nasploh eden pomembnejših ciljev tako na evropski ravni kot na ravni Slovenije.

Za doseganje dekarbonizacije prometa imamo tudi v Strategiji razvoja prometa več ukrepov, od hoje, kolesarjenja, uporabe javnega potniškega prometa do spodbujanja souporabe vozil, in električna mobilnost je eden od ključnih ukrepov, s katerimi lahko dosežemo cilj dekarbonizacije. Skladno s tem ciljem, torej spodbujanje električne mobilnosti, in tudi v skladu z zahtevami evropskih direktiv je Vlada v lanskem letu sprejela Strategijo o alternativnih gorivih, ki je – to nam priznavajo tudi drugi – ena od bolj ambicioznih strategij v članicah Evropske unije. Tukaj bi vas pa moral popraviti, ker ste rekli, da v letu 2030 ne bo več možno registrirati novih bencinskih vozil. To ne drži popolnoma, kajti strategija predvideva, da bo po letu 2025 možno registrirati osebna vozila, ki bodo imela izpuste do 100 gramov na kilometer. To danes dosejajo recimo običajna hibridna vozila ali pa čisto običajna bolj varčna dizelska ali bencinska vozila. Po letu 2030 pa bo dovoljeno registrirati osebna vozila z emisijami do 50 gramov na kilometer, kar danes poleg električnih vozil že izpolnjujejo recimo vsa priključna hibridna vozila, torej kjer govorimo o kombinaciji električnih motorjev in motorjev na notranje izgorevanje. To so torej cilji, ki jih postavlja ta strategija. Kot ste že tudi sami omenili, naj bi bilo 200 tisoč vozil v voznem parku, to pomeni 17 % vozil, kar se da doseči, če bomo v naslednjih nekaj letih uspešno podvajali število na novo registriranih električnih vozil. Na primer v letu 2016 jih je bilo registriranih okoli 180, v letu 2017 smo jih na novo registrirali 350, in če se bo ta tempo nadaljeval, letošnje leto 700 in tako naprej in bi nekje v letu 2025 prišli na številke, kjer bi registrirali 10 tisoč novih vozil letno ali morda celo več, kar bi pomenilo petino vseh novih prodanih vozil v letni kvoti prodanih vozil.

Bilo je tudi vprašano, kako bomo ta vozila nahranili. Seveda je tudi tukaj pomemben izziv pred našim elektroenergetskim sistemom, zlasti pred distribucijo. Rešitve so pametnima omrežja, tudi pametne polnilnice. Nedavno sem bil na eni konferenci, ker se tudi na tem področju predvidevajo veliki in pomembni premiki, namreč polnilnice bodo postale pametne, tako da bodo dopuščale ne samo polnjenje vozil, ampak tudi jemanje energije iz vozil in na ta način

uravnoveževale porabo. Skratka, vse to so stvari, ki prihajajo in ki bodo omogočale, da bo električna mobilnost izvedljiva v praksi. Tukaj so tudi sistemi hrambe energije, sistemi solarnih elektrarn na hišah, ki bodo v kombinaciji oskrbovali potem ta vozila. Vse to so stvari, ki jih bomo morali spodbujati. Sicer pa na podlagi strategije, ki je bila sprejeta lani, pripravljamo na ministrstvu tudi akcijski načrt, s katerim bomo predvideli ukrepe za realizacijo teh ciljev v strategiji. Ta akcijski načrt bo opredeljeval prvo triletno obdobje v letu 2020 in tukaj so med drugim predvideni tudi ukrepi, ki ste jih že vi identificirali. V veliki meri so praktično identični, poleg že poznanih subvencij, ki jih dobivamo preko Eko sklada, sta tukaj oprostitev plačila letne dajatve, ki je že v veljavi, in znižanje bonitete z 1,5 % na 0,3 %, se pravi petino bonitete, to so predlogi, ki jih moramo še z Ministrstvom za finance urediti. Vse te olajšave pri parkiranju, uporabi tretjega voznega pasu in tako naprej, kar so tudi priporočila, ki so bila že dana ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, izvolite, dopolnitev.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa.

Gospod minister, želim vam dati možnost, da še nadaljujete. Vesel sem, da ste nekaj mojih predlogov identificirali kot koristne. Tukaj vas želim spodbuditi, kljub temu da nekateri ocenjujejo, da strategija ni ambiciozna, je za mene pravzaprav najpomembnejši akcijski načrt. Ta pa mora biti ambiciozen in tukaj imate mojo podporo, zares ambiciozen akcijski načrt za e-mobilnost v Sloveniji.

Diskusijo bom nadaljeval z ministrico za finance, in sicer glede sprememb Zakona o davku na motorna vozila. Tukaj imam nekaj rešitev, pokažem tudi na nekaj anomalij in rečem, narobe svet. O tem bo treba razmisliti na Ministrstvu za finance in pričakujem njen korekten odgovor.

Morda za vas še glede mojega predloga spremembe Zakona o motornih vozilih. Čisto na kratko želim opisati rešitev, ki bi zahtevala spremembo Zakona o motornih vozilih. Po zgledu Avstrije, gospod minister, naj se v zakonu omogoči rešitev, kot jo tam poznajo že dolgo, Avstrijci namreč. Omogočili bi torej registracijo dveh avtomobilov z enimi registrskimi tablicami. Primer: avstrijskemu državljanu, ki ima v lasti dve vozili, ker lahko uporablja le eno vozilo hkrati, avstrijska zakonodaja omogoča, da lahko registrske tablice prestavi z enega na drugo vozilo, registracijo in zavarovanje pa plačuje za dražjega. Se pravi, samo za eno vozilo.

Tukaj bi želel, gospod minister, da se tudi do tega predloga opredelite. Hvala lepa.



PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa.

Bojim se, da bom ministrici ves čas pobral, ne vem, ali se bo na novo odmerjal. Glede tega akcijskega načrta lahko samo še to povem, da so to ravno stvari, ki jih zdaj usklajujemo z Ministrstvom za finance, tako da pričakujem, da bo v kratkem času zadeva tudi obravnavana in sprejeta na Vladi.

Glede predloga, ki ga omenjate, da bi za dve vozili imeli eno registracijo po zgledu, kot ga imajo v Avstriji, moram reči, da je to dokaj edinstvena rešitev v Evropski uniji, ki povzroča kar nekaj težav, tako da temu nismo preveč naklonjeni oziroma nismo naklonjeni. Gre predvsem za primere, kjer se skuša recimo ob redni registraciji reševati še problematika nekega starodobnika, kar imamo pri nas urejeno z možnostjo zelo ugodne registracije za starodobna vozila. Tako da niti ne vidim neke dodane vrednosti v tej na nek način nepregledni situaciji, ko se evidence mešajo. Poleg tega vem, da so s tem povezane tudi neke specifične rešitve glede uporabe vinjet in tako naprej. Skratka, gre za res specifično rešitev, ki jo uporabljajo v Avstriji, in tej rešitvi nismo naklonjeni. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Jožef Horvat, postopkovno. Prosil bi vas tudi, da se opredelite do načina odgovora gospe ministrice, ki je ni.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Gospod minister, rad bi se vam zahvalil za ta dialog. Ravno zaradi tega, ker ste rekli, da imate zdaj intenzivne pogovore z Ministrstvom za finance, ocenjujem, da bi bila razprava v Državnem zboru, ki jo predlagam, kar mi omogoča poslovnik, zelo koristna za Vlado, torej za vas in Ministrstvo za finance, da dejansko slišite tudi, kaj mislijo poslanci o e-mobilnosti, o tem, kakšen promet si želimo leta 2030. Slovenija je znana po tem, da je zelena destinacija. Tudi zaradi tega imamo v Sloveniji vsako leto več turistov in moramo skrbeti, da to ohranimo. Zakaj ne bi bili tudi pri elektromobilnosti med prvaki znotraj Evropske unije? Poleg tega moramo tudi vedeti, da bodo nekatere države po letu 2030 prepovedale vstop z vozili, ki imajo bencinske motorje oziroma dizelske motorje.

Znotraj Evropske unije imamo nekatere dobre prakse in bi jih kazalo implementirati tudi v naših rešitvah, torej v tem akcijskem načrtu in pri eventualni spremembi določenih zakonov. Mene navdušujejo rešitve, ki so sprejete na Norveškem. Tam imajo veliko nafte in močno stimulirajo državljane, da dejansko kupujejo električne avtomobile. Takšne politike bi si sam želel tudi pri nas. Verjamem, da bi – zdaj ko smo pravzaprav pred volitvami, da ne bi razmišljali

samo o štiriletnem volilnem programu ali pa o nekih cukrčkih, ki jih kdo v predvolilnem času populistično obljublja, da bi bil dejansko v tem času tudi en temeljit razmislek tukaj v Državnem zboru o prihodnosti, kakšna bo Slovenija čez deset let, kakšna bo Slovenija leta 2030. In v ta kontekst bi želel postaviti tudi razpravo o elektromobilnosti, gotovo bi Vladi pomagala pri izdelavi akcijskega načrta, da bo, in to si želim, čim bolj ambiciozen. Vam pa želim tu veliko uspeha, predvsem pri pogajanjih z drugimi resorji.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospod Jožef Horvat. O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri v okviru glasovanj.

Gospod Marko Ferluga bo postavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču ter ministrici za finance mag. Mateji Vraničar Erman, ki pa veste, da je upravičeno odsotna.

Izvolite, gospod Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Dober večer še zadnjim trem mohikancem in ministru!

Tole je en zanimiv članek iz 13. decembra 2017, in sicer Pazite se delavcev »elektra«. Gre sicer za enega od člankov v Žurnalu24. Ne bi šel v to, kje se začne ta zgodba, izpostavljena so bila naslednja dejstva. Elektro Primorska je zaradi evropske direktive, da se loči tržno dejanje od distribucijskega, ustanovilo podjetje E3, kar ni sporno. Podjetje E3 pa električne energije ne prodaja neposredno, temveč je za to sklenilo pogodbo s še enim podjetjem, Etrad3. Vse skupaj bi še nekako šlo, če se ne bi to zadnje podjetje kvarjalo z akviziterskim delom, tukaj je tudi že Tržni inšpektorat ugotovil neke zavajajoče poslovne prakse, ampak to ni bistveno. Bistveno je to, da to zadnje podjetje sodeluje z nekim podjetjem v davčni oazi in se na ta način, bi lahko rekel, skoraj izogiba davka in dohodnine v Sloveniji. Tukaj je bilo odprtih več takih vprašanj.

Zato mene zanima, s strani Ministrstva za infrastrukturo in s strani Ministrstva za finance, bom prosil potem tudi za odgovore v pisni obliki, da razjasnita okoliščine naslednjih dejstev. Prvič, da se Elektro Primorska na te navedbe in ta članek sploh ni odzvala in ga ni niti zanimala niti nič. In drugič, da Elektro Primorska, ki je v 80-odstotnem lastništvu Republike Slovenije, sodeluje s podjetjem, ki ima sedež v davčni oazi. Tretjič, kako se namerava država glede na tako imenovano korporativistično upravljanje in vse te visoko leteče besede lotiti poslovanja v svojih firmah, sploh kar se tiče poslovanja s podjetji z davčnimi oazami, ker dobro vemo, da evropski predpisi preprečujejo, da se sodeluje s podjetji, da ne govorim o tem, da so ta podjetja dejansko izven dosega naših. Kako komentirajo poslovodstvo družbe, nadzorni svet omenjene družbe in SDH in kako se bodo odzvali na to problematiko? Ker



če bomo s takimi praksami nadaljevali, potem uboga Slovenija. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala lepa, predsedujoči. Hvala lepa za postavljeno vprašanje.

Tudi tukaj odgovarjam v kombinaciji z ministrico za finance, in če mi je prej pri pojasnjevanju problematike električne mobilnosti zmanjkovalo časa, bom pa tukaj zelo kratek in računam, da bo večina pojasnil podana potem s strani ministrice za finance, kajti tudi mi smo za to problematiko izvedeli iz časopisnih člankov, sami o tem nismo bili kako drugače obveščeni. Tudi sicer Ministrstvo za infrastrukturo, kot vam je verjetno poznano, ni pristojno za lastniško oziroma korporativno upravljanje družbe Elektro Primorska, za to je po zakonu pristojen Slovenski državni holding. Tako da prepuščam te odgovore njihovi pristojnosti. Kolikor pa vem, so v zvezi s problematiko, ki je bila omenjena v članku, pristojni organi, to so Tržni inšpektorat, FURS pa, mislim da, tudi Urad za preprečevanje pranja denarja sprožili ustrezne postopke. Računam na to, da bodo pristojne institucije opravile svoje delo, kar pa se tiče aktivnosti, ki so povezane s korporativnim upravljanjem pa tudi preko družbe SDH, računam, da bodo te informacije s strani nadzornih svetov družb podane javno in da bodo, jaz sem prepričan, uspeli zanikati navedbe, ki so bile v medijih. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zadnje vprašanje. Gospod Luka Mesec bo postavil vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar, ki je upravičeno odsotna.

Izvolite, gospod Mesec, prosim vas tudi, da se opredelite do načina odgovora.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Mislil, da sem zadnji na vrsti. Želel bi, da mi ministrica odgovori ustno na naslednji seji.

Imam vprašanje glede žice na meji. V Levici smo do postavitve žice kritični že cel mandat. To je barbarski projekt, s katerim se je na žalost trenutna vlada zapisala v zgodovino te države, na drugi strani je to projekt, ki še zmeraj otežuje življenja ljudi na meji. Iz obmejnih občin s Hrvaško slišimo, kakšne težave imajo, od tega, da čolnarji ne morejo dostopati do vode, do tega, da omejuje turizem in da zadnjič v neki občini menda niti gasilci niso mogli do vode zaradi tega, ker niso imeli ključev od panelne ograje, in tako naprej. Hkrati pa se plačuje košnja okrog žice, kmetom se še vedno vrača nadomestilo za zemljišča, ki jih žica zaseda.

Moji vprašanji sta:

Kdaj namerava Ministrstvo za notranje zadeve to žico odstraniti?

Ali lahko pričakujemo korake proti temu še pred iztekom mandata te vlade?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministricam in ministrom ter generalni sekretarki Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam 1. točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, 23. januarja, ko bo Državni zbor odločal o sklepih.

Prekinjam tudi 37. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

Vsem skupaj želim prijeten večer.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. JANUARJA 2018 OB 19.13 IN SE JE NADALJEVALA 23. JANUARJA 2018 OB 9.02.)

PREDSIEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 37. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Anja Bah Žibert, gospod Jan Škoberne, dr. Vinko Gorenak, mag. Andrej Šircelj, dr. Anže Logar, gospod Dušan Radič, gospod Peter Vilfan, dr. Franc Trček od 15. ure dalje, dr. Simona Kustec Lipicer do 11. ure, gospod Ivan Škodnik do 15. ure, mag. Dušan Verbič do 15. ure, gospa Andreja Potočnik od 15. ure dalje, gospa Vlasta Počkaj, gospa Vojka Šergan od 14. ure, gospa Ksenija Korenjak Kramar, mag. Aleksander Kavčič, dr. Matej T. Vatovec od 16. ure dalje, gospod Matjaž Han od 10. do 17. ure, gospa Iva Dimic od 18. ure, gospod Tomaž Gantar od 12. ure dalje, gospod Roberto Battelli in Miha Kordiš.

Vse prisotne lepo pozdravljam in upam, da nisem koga dvakrat prebral.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Andreji Barle Lakota.

DR. ANDREJA BARLE LAKOTA: Spoštovani predsednik, spoštovani poslanci, hvala lepa za besedo!

Prav zares mi je v veselje predstavljati ta zakon iz več razlogov. Prvič, zaradi tega, ker



je izredno kompleksen zakon in je zahteval zares veliko usklajevanja in dela z vsemi deležniki. Drugič, ker gre za področje, ki je pogosto spregledano, to področje je pogosto v senci razprav o formalnem izobraževanju, v resnici pa je formalno izobraževanje v sodobnem svetu nujen, vendar nezadosten pogoj. To pomeni, da področje, ki ga pokriva ta zakon, postaja čedalje bolj pomembno. Da je temu tako, kažejo tudi kazalniki Evropske unije. Med kazalniki Evropske unije je namreč en od najbolj pomembnih tudi dostopnost do neformalnega izobraževanja. Na žalost raziskave kažejo, da je dostopnost do neformalnega izobraževanja, torej do področja, ki ga pokriva ta zakon, v Sloveniji sicer precej visoka, vendar ne za vse, predvsem ne za tiste, ki bi to področje najbolj potrebovali, za tako imenovane ranljive skupine. S tem namenom, da odpravimo to, da povečamo dostopnost izobraževanja za te skupine, smo tudi začeli pripravljati zakon.

Da je pred vami nov zakon in ne spremembe in dopolnitve obstoječega, kaže na to, kako zelo so se okoliščine, v katerih neformalno izobraževanje deluje, spremenile in kako potrebni so bili pravzaprav novi posegi.

Kaj smo želeli s tem zakonom urediti? Osnovni cilj je bil, kot sem že povedala, povečati dostopnost do neformalnega izobraževanja predvsem ranljivim skupinam, in sicer tako, da jasno določimo obveznost države, s katerim se bo dostopnost do neformalnega izobraževanja povečala, da jasno določimo obseg javne službe na tem področju – do sedaj ta ni bila določena, da jasno določimo programe in seveda dejavnosti, ki sodijo v to področje, ravno zato, da se vzpostavi jasna struktura. Samo jasna struktura lahko zagotavlja povečanje dostopnosti. Se pravi, tisto, kar zakon prinaša, je predvsem odgovornost države do področja neformalnega izobraževanja.

Kot sem že povedala, je zakon kompleksen, zahteval je številne razmisleke, vključuje zelo različne deležnike, zato je nastajal kar precej časa. Vsem, ki so sodelovali pri razmisleku, tudi vam, za to iskrena hvala.

Naj na koncu povem samo še to, da podpiramo oba amandmaja, ki sta vložena na dopolnjen predlog zakona, in v skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora predlagam, da se tretja obravnava opravi na tej seji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Vsi prav lepo pozdravljeni!

Odbor za izobraževanja, znanost, šport in mladino je na 40. redni seji 11. januarja letos obravnaval Predlog zakona o izobraževanju

odrastlih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Predloženi zakon je z vidika njegove skladnosti z ustavo in s pravnim sistemom ter zakonodajno tehničnega vidika proučila Zakonodajno-pravna služba, njena predstavnica pa je pojasnila, da so podali pripombe predvsem glede varstva pravic posameznikov in notranje skladnosti predloga zakona. Slednje pa so bile upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin. Svoje mnenje je podal tudi Državni svet, ki je predlog zakona podprl. Uvodoma je predlog zakona predstavila predstavnica predlagatelja, državna sekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport dr. Andreja Barle Lakota. Razprava je potekala predvsem o predvideni sestavi sveta zavoda, pogojih za imenovanje direktorja, financiranje izobraževanja odrastlih s strani lokalnih skupnosti, potrebni izobrazbi za vodenje organizacijskih enot, predvidenih globah za neustrezne prostore in opremo, kjer se izvaja izobraževanje, o možnosti pridobitve javno veljavne izobrazbe za udeležence izobraževanja odrastlih, njihovih pravicah in ugodnostih in o pomenu neformalnega izobraževanja. Svoje stališče so podali tudi nekateri vabljene na sejo, ki so predstavili probleme v praksi na področju njihovega delovanja in pojasnili, kaj jim bo prineslo sprejetje zakona.

Po glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem skupaj!

V Levici seveda pozdravljamo novo zakonodajo s področja izobraževanja odraslih, ker jasno opredeljuje javno službo in javno mrežo na tem področju, s tem pa zagotavljajo tudi temelje za stabilno financiranje te javne storitve. Predlaga se namreč, da se izvajalcem javne službe zagotavljajo sredstva iz državnega proračuna. Zakaj je to pomembno? Zato ker trenutna veljavna zakonodaja ne ureja javne službe in javne mreže na področju izobraževanja odraslih, soizvajalcih, tu mislim predvsem na ljudske univerze, soočeni z nestabilnim financiranjem. Vezani so namreč na vsakoletne razpise, ki ne omogočajo dolgoročnega razvoja, ker javni zavodi šele tam nekje sredi leta izvedo, katere programe bodo lahko izvajali v tekočem letu, ki traja. Ta zakon tu do neke mere popravlja, ko kot javno službo



opredeli program osnovne šole za odrasle in svetovalno dejavnost, ki med drugim obsega vključevanje odraslih v programe osnovne šole in v javnoveljavne ter neformalne izobraževalne programe. Zakon bi javno službo sicer lahko določil v večjem obsegu, saj veliko programov na področju izobraževanja odraslih ostaja odvisnih od prej omenjenih razpisnih sredstev. Vsekakor pa gre za korak naprej v pravo smer na tem področju.

V Levici izobraževanje razumemo kot ključni instrument boja proti družbeni neenakosti ter socialni izključenosti in ne kot individualno investicijo zgolj v človeški kapital. Izobraževanje mora krepiti vrednote solidarnosti, avtonomije, kritičnosti, sodelovanja, strpnost, okoljske odgovornosti ter miroljubnega sobivanja in nenasilja. Zato si prizadevamo za izobraževanje v okviru javnega izobraževalnega sistema, ki služi razvoju vsakega posameznika in posameznice, skladno z njihovimi interesi in zmožnostmi. Mora biti enako dostopno vsem, ne glede na socialni položaj, poreklo ali kraj bivanja, usmerjati pa ga morajo družbene potrebe in ne profitni motivi. To velja tudi za sistem izobraževanja odraslih. Ta ne sme služiti zgolj vključevanju posameznikov na trg dela, temveč predvsem njihovem osebnemu razvoju in družbenem vključevanju. Instrumentalno poimenovanje znanja kot človeškega kapitala s poudarkom na pridobivanju orodij za tržno tekmovanje je v nasprotju z zgoraj naštetimi vrednotami solidarnosti in sodelovanja.

V sicer dobronamernem predlogu pa je prišlo tudi do, morda nenamernega, krčenja pravic udeležencev izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po javnoveljavnih programih višjega strokovnega izobraževanja. Ti po tem predlogu niso upravičeni do štipendije, prehrane, bivanja. V Levici smo zato v skladu z namenom predlagatelja pripravili amandma, ki to napako odpravlja. Če bo naš amandma danes sprejet, bo odpravljena tudi naša zadržanost in zakon bomo v Levici podprli. Če sem pravilno razumel državno sekretarko, se strinja s tem, da se ta amandma podpre, in upam, da bo Državni zbor toliko moder, da ga bo podprl, ker namesto nas ne bo noben drug mislil in premislil, kam naprej naj peljemo to družbo in državo. Ob nekih naših bogastvih, ki jih imamo, voda, gozdovi, obnovljivi viri energije, nam očitno po 25 letih, če potegnemo črto, manjka zlasti praktične uporabe pameti, izhajajoč iz številnih vednosti. In ta zakon je v pravi smeri, da ta manko končno odpravimo. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav vsem!

Spoštovani, predlog zakona, ki naj bi uredil opravljanje javne službe na področju izobraževanja odraslih, smo pričakovali že od

davnega leta 1996. In po spremembi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, dvajset let kasneje, smo ga končno dočakali. Predlog zakona o izobraževanju odraslih, ki je pred nami, bo opredelil javno službo v izobraževanju odraslih in mrežo javnih organizacij za izobraževanje odraslih, ki bodo javno službo izvajale.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev takšen korak pozdravljamo, zato bomo predlagani zakon tudi podprli.

Kljub temu, da naša podpora predlogu zakona ni vprašljiva, pa se strinjamo z nekaterimi pomisleki, ki so bili izraženi med njegovo obravnavo. Najbolj nas je zmotila struktura sveta zavoda, ki jo predlog zakona predvideva, in sicer da svet javnega zavoda sestavljata dva predstavnika ustanovitelja, dva predstavnika delavcev, lahko pa tudi en predstavnik odraslih, ki se izobražujejo v javnem zavodu, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi. V Svet zavoda določiti predstavnika odraslih, ki je udeleženec izobraževanja, je lahko problematično. Programi izobraževanj so namreč različno dolgi in izbira posameznika, ki bi kvalitetno zastopal interese vseh, je izredno težka. Prav tako ga zaradi predvidenega števila članov sveta zavoda postavimo v vlogo jezička na tehtnici. Po drugi strani pa, če akt o ustanovitvi predstavnika odraslih v svetu zavoda, kjer se ta izobražuje, ne predvideva, pri več odločitvah hitro pride do tako imenovanega status quo. Tako imamo dva predstavnika delavcev proti dvema predstavnikoma ustanovitelja. Zdi se, da predlagatelj ob pripravi zakonskega predloga na tak način ni razmišljal. Upam pa, da takšna določba v praksi ne bo povzročila težav.

Veseli nas, da ima zakon kljub izraženim pomislekom podporo prav vseh poslanskih skupin. Želimo si, da bi Vlada podoben pristop ubrala tudi pri nekaterih drugih pomembnih politikah, ki terjajo korenite spremembe in rešitve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavko, kolegice in kolegi!

Tudi v naši poslanski skupini pozdravljamo Predlog zakona o izobraževanju odraslih, ker menimo, da je prišlo do systemskega zakona, ki daje odgovore na večino organizacijskih, strokovnih in finančnih vprašanj glede urejanja zelo kompleksnega področja izobraževanja odraslih. Posebej lahko izpostavimo bolj stabilno finančno ureditev dejavnosti, ki bo nedvomno prispevala k še večjemu interesu do programov, ki se izvajajo v okviru te dejavnosti. Zavedamo se tudi, da bo še vedno ostalo nekaj odprtih vsebinskih vprašanj,



na katere je bilo opozorjeno tudi na seji matičnega delovnega telesa, vendar menimo, da to ne zmanjšuje pomena dobrih rešitev, ki jih ta predlog zakona prinaša.

V Sektorju za izobraževanje odraslih pri Ministrstvu za izobraževanja, znanost in šport so opozorili, da z vidika pravice interesov italijanske in madžarske narodne skupnosti zadošča zadnja alineja četrtega odstavka 54. člena predloga zakona, ki določa, da so merila, ki se upoštevajo pri določitvi obsega javne službe, med drugimi tudi prisotnost narodnih in etičnih skupin. Zaradi takšnega mnenja v predhodnih fazah sprejemanja zakona z narodnostnega vidika se nismo vključevali v razpravo v vsebinskem smislu, kar se tega konteksta tiče, in nismo imeli niti pripomb. Po ponovni proučitvi predloga zakona smo sicer prvotno ocenili, da bi bilo bolj smotno, da se prej omenjena alineja četrtega odstavka 54. člena morda spremeni ali se opusti in se nadomesti z novim odstavkom, ki bi se naj glasil približno tako, da če je javna služba organizirana na narodnostno mešanem območju, vsebina, dejavnosti ter merila in kriteriji smiselno sledijo zakonskim določbam, ki za omenjeno območje veljajo na področju izobraževanja in dvojezičnega poslovanja. Vendar pa smo se potem, po posvetovanju z ministrstvom le odločili, da amandmaja v to smer ne bomo vložili, predvsem glede na razlago, da bo zakonu sledil podzakonski akt, ki bo dokaj podobno razčlenil in definiral merila, ki se bodo upoštevala, vsaj upamo, pri določanju obsega javne službe. Tako predlagamo, da se takrat posebej osredotoči tudi na to vprašanje, ker bo nedvomno treba z vidika specifik narodnostno mešanega območja nekatere stvari v podzakonskem aktu dopolniti.

Ne glede na to pa, kot sem že rekel, predlagana amandmaja bosta deležna naše podpore in tudi sam predlog zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Predstavniki, predstavnice Ministrstva za izobraževanje, kolegice in kolegi!

Nov zakon o izobraževanju odraslih, ki ga imamo danes na poslanskih klopeh, čeprav na videz obstranskega pomena, je eden pomembnejših zakonov na področju vzgoje in izobraževanja, ki ga sprejemamo v tem mandatu. Po dvajsetih letih zakon dokončno vzpostavlja javno službo in javno mrežo organizacij na področju izobraževanja odraslih. Gre za pomembno, če ne najpomembnejšo rešitev novega zakona, ki je predolgo časa obstala zgolj kot mrtvo določilo na papirju, čeprav krovni zakon na področju vzgoje in izobraževanja že od leta 1996 naprej določa, da opravljanje javne službe na področju izobraževanja odraslih ureja zakon.

Nov zakon pa seveda ni pomemben samo zaradi vzpostavitve javne službe, zagotavljanja stabilnega in predvidljivega financiranja, temveč predstavlja pomemben odziv države na spreminjajoče se družbene okoliščine in naraščajoče trende, ki ustvarjajo nove izzive, a hkrati tudi priložnosti. Spoznanje, da izobraževanje, ki se konča v mladosti, ne zadošča več niti posamezniku niti družbi kot celoti, je razlog za vedno večji pomen vseživljenjskega učenja. Zamisel o učenju, ki traja vse življenje, je izrazitejša kot kadarkoli prej, aktualne raziskave o spretnosti odraslih pa nas opozarjajo na prednosti in pomanjkljivosti vzpostavljenega sistema izobraževanja odraslih. Slovenija mora narediti še več na področju izobraževanja in usposabljanja starejših pri vseživljenjskem učenju ter tudi pri izboljšanju veččin delovno aktivnega prebivalstva. Predlagani zakon predstavlja trdno osnovo za doseganje teh ciljev.

Na seji matičnega delovnega telesa je bil o vsebini predloga zakona dosežen relativno visok konsenz. S predlogom današnjega amandmaja k 23. členu zakona pa smo z namenom doseganja čim večje kakovosti pri izvajanju neformalnih izobraževalnih programov uspeli na ustrezen način zamejiti minimalna znanja in delovne izkušnje izobraževalcev v programih, ki se bodo določali z vsakokratnim javnim razpisom. Ocenjujemo, da je smiselni tudi predlagan amandma Poslanske skupine Levica, saj so posamezne pravice udeležencev izobraževanja odraslih in ostalih udeležencev na različnih stopnjah izobraževanja ter pogoji do njihove upravičenosti zamejeni s področnimi zakoni in ni potrebe, da se to ponavlja tudi v Zakonu o izobraževanju odraslih.

Odnos družbe do vseživljenjskega učenja se bo izboljševal samo, če bodo njegove koristi oprijemljive za čim širši krog ljudi in če se bodo odpravljale ovire za vstop vanj. Zakonu pri doseganju tega želimo srečno pot. V Poslanski skupini SMC pa bomo seveda podprli oba predlagana vložena amandmaja k dopolnjenemu predlogu zakona in seveda zakon v celoti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Lep pozdrav!

Vsi vemo, da se izobraževanje ne zaključuje s tem, ko pridobiš formalno izobrazbo, ampak se izobraževanje in učenje nadaljujeta skozi vse življenje. Ko govorimo o izobraževanju odraslih, marsikdo pomisli predvsem na izobraževanje v tistem delu, ko je starost nekje čez 60 let, ko grejo ljudje v pokoj, vendar pa je treba vedeti, da izobraževanje odraslih lahko poteka od 16. leta dalje, torej tudi za tiste, ki ne zaključujejo v formalnem izobraževanju, se lahko vključijo v ustanove, javne zavode, ki izvajajo izobraževanje odraslih. Pomembna je



dostopnost teh javnih zavodov v Sloveniji in javno mrežo v Sloveniji za izobraževanje odraslih že imamo. Torej se s tem zakonom nekako ne vzpostavlja nova javna mreža, ampak se le potrjuje tista, ki je že vzpostavljena, in je, mislim da, zelo dobro zastopana v nekje 34 ljudskih univerzah po celotni Sloveniji, tudi razporejena je tako, da pokriva celotno območje Slovenije. Je pa, kar je pohvalno v tem zakonu, to, da se sedaj določa javna služba, torej da bodo tudi konec koncev ljudske univerze vedele, kaj je javna služba oziroma kje lahko pričakujejo, da bo država izpolnila svoje obveznosti, tudi kar se tiče financiranja. Seveda gre za javno službo, in sicer se v to javno službo sedaj štejejo osnovne šole in pa svetovalna dejavnost. Kar je pohvalno. S tem zakonom se torej nekako določajo obveznosti in odgovornosti države do izobraževanja odraslih, predvsem do neformalnih, in omogoča tudi kvalitetnejšo dostopnost predvsem do neformalnega izobraževanja in predvsem za ranljive skupine.

Ta zakon seveda ni idealen, noben zakon ni idealen in ta zakon tudi ne, ampak mislim da, je po besedah, kot smo slišali na odboru, tudi s strani generalne sekretarke, nekako kompromis med različnimi akterji, ki sodelujejo v izobraževanju odraslih, in jaz sama mislim, da je to zelo dober kompromis. Seveda je tu nekaj odprtih vprašanj, ki se bodo pojavljala skozi sama izvajanja. Predvsem me skrbijo obveznosti občin. Občine so ustanoviteljice javnih zavodov za izobraževanje odraslih. Včasih so na občinah župani, tudi v občinskih svetih so jih polna usta, kako podpirajo, izražajo javni interes za izobraževanje odraslih, ko pa je treba zadevo financirati, napisati letni načrt za izobraževanje odraslih, tam pa se zadeva zaustavi. Takrat so potem na potezi tisti, ki to izvajajo, da nekako občine, občinske svete spomnijo na to. Z novim zakonom je napisano, da je potreben letni delovni načrt oziroma načrt izobraževanja odraslih, kar je dobro, težko pa verjamem, da bodo občine tukaj videle v novi perspektivi tudi še naprej, da bodo zmožne financirati to izobraževanje odraslih. Namreč, ko prihaja do krčenja sredstev na občinah, tudi s strani države, posledično potem seveda na občinah, se ponavadi sredstva jemljejo na izobraževanju, na kulturi, na takih stvareh, ki se ne poznajo takoj, ampak sčasoma. Me skrbi, da bodo tu občine dvignile roke in dejale, da javni interes sicer je, vendar da ni finančnih sredstev. Tudi v zakonu nekako jaz ne vidim nekega obveznega financiranja, torej določenega financiranja občin. Ampak, pravim, to je verjetno kompromis tudi z ustanovitelji oziroma z občinami.

V sami poslanski skupini smo tudi imeli pomisleke, kar se tiče, kot je že bilo rečeno, sestave sveta zavoda. V svetu zavoda je sedaj napisano, da sta dva s strani ustanovitelja, dva s strani zaposlenih in lahko eden od udeležencev, če je v aktu o javnem zavodu tako napisano. Vendar se večinoma, po moje, dostikrat zgodi,

da so v svetu zavoda le štirje, torej dva predstavnika občine, dva zaposlenih, kar lahko potem pomeni tudi status quo v samem javnem zavodu, ko pride do nekega odločilnega glasovanja. To se lahko vleče tudi recimo pri imenovanju direktorjev in lahko tukaj pride do manjših zagat. Jaz upam, da bo tega čim manj, seveda pa bo tu treba potem mogoče s kakšnimi dodatnimi popravki zakona, če se to pokaže, kasneje urediti.

Pomisleke smo imeli tudi glede stopnje izobrazbe za vodje organizacijskih enot. Namreč, menimo, da bi bilo dovolj, da organizacijsko enoto vodi strokovni sodelavec oziroma delavec, ki ima najmanj prvo stopnjo izobrazbe, to pomeni univerzitetno izobrazbo oziroma visokošolski študij, ni potrebno, da je magister. Menim, da bi morali bolj upoštevati tudi delovne izkušnje, neformalna pridobljena znanja. Jaz moram reči, da sama osebno pa tudi v poslanski skupini nasprotujemo ostrim zaostritvam glede stopnje izobrazbe v neformalnih izobraževanjih. Menimo namreč, da stopnja v teh ni toliko pomembna, kot delovne izkušnje na določenem področju, ki jih poučuješ. Drugače pa zakon v celoti podpiramo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, gospod predsednik. Pozdravljeni vsi prisotni!

V sodobni družbi je znanje izjemnega pomena. Ker pa je pomembnost znanja in obvladovanja večšin vedno večja, je potreba po stalnem obnavljanju in dopolnjevanju znanja tudi vse večja. Posameznik se na raznovrstnih področjih znanja za razno delo, ki ga opravlja v svoji aktivni dobi, spopada s vsakodnevnimi izzivi v posameznih življenjskih obdobjih. Zaradi tega je izobraževanje odraslih tema, ki ima vse večji pomen zaradi hitrega razvoja nenehnih sprememb in novih izzivov v družbi in v življenju posameznika. Zato se strinjam z državno sekretarko, ki je na obravnavi v matičnem odboru tega zakona dejala, da pravzaprav ne gre za izobraževanje odraslih, ampak za vseživljenjsko izobraževanje oziroma vseživljenjsko učenje. Priprava za prenavo tovrstnega izobraževanja je potekala kar dolgo časa, dejstvo pa je, da brez analiz dejanskega stanja in potreb družbe pač ni bilo možno pripraviti dobrega zakona.

V Poslanski skupini DeSUS smo ocenili, da je predložen zakon dobro pripravljen in zato tudi že sedaj napovedujemo njegovo podporo.

Že ob obravnavi ene od novel Zakonov o financiranju vzgoje in izobraževanja smo poslanke in poslanci Desusa posebej pozdravili vsebinsko točko, ki se je nanašala na zakonsko zavezo po vzpostavitvi mreže javnih organizacij za izobraževanje odraslih. Javna mreža je tudi



ena od postavljenih prioritet Republike Slovenije v Resoluciji o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji za obdobje 2013–2020. Tako je glavni namen tega zakona sledil tem težnjam in opredelil javno službo na področju izobraževanja odraslih kot tudi mrežo izvajalcev javne službe.

V Poslanski skupini Desus menimo, da bo z določitvijo zakonske podlage javne mreže organizacij za izobraževanje odraslih lahko vzpostavljeno krajevno dobro pokrito, dostopno, vsebinsko ustrezno in finančno stabilno podporno okolje. To bo omogočalo predvsem ranljivim skupinam prebivalstva vključevanje v javnoveljavne izobraževalne programe, zato da bi bodo lahko izboljšali svojo izobrazbo in pridobili ustrezne veščine ter znanja za boljše zaposljivost in s tem tudi kvaliteto življenja.

Zelo pomembno je po našem mnenju tudi to, da zakon opredeljuje dejavnost svetovanja kot javno službo. Posamezniki, npr. brezposelne osebe, se namreč pogosto težko znajdejo pri iskanju sebi primernih izobraževalnih opcij. Tako pa bodo na voljo svetovalci, ki bodo lahko konkretno pomagali pri iskanju in izbiri najboljše zaposlitvene možnosti.

Še to bi rada poudarila. Vseživljenjsko učenje je izjemno pomembno tudi za upokoјence, saj jim prinaša veliko različnih koristi od učenja takšnih ali drugačnih spretnosti, ki jim pomagajo premagovati ovire, s kakršnimi se spopadajo, do ohranjanja in dograjevanja umskih in fizičnih sposobnosti. Vse to vpliva na kvaliteto življenja v tretjem življenjskem obdobju, kar je izredno pomembno za posameznika in družbo. Zato pozdravljamo vse organizacije, ki to pomagajo financirati in nudijo starejšim ljudem možnosti, da se izobražujejo v teh programih vseživljenjskega učenja, zlasti na univerzah za tretje življenjsko obdobje.

Za konec še enkrat napovedujem našo podporo temu zakonu, ker, kot sem že dejala, je res dober in ga je vredno podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – kršćanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Dober dan, lepo pozdravljeni!

Znanje je zagotovo velika vrednota in ravnokar so z nami tudi srednješolci, ki se morda zavedajo, morda pa tudi ne še popolnoma v celoti, kako pomembno je, da imamo formalno izobrazbo. Čeprav sem tudi sama naklonjena tudi neformalnemu izobraževanju, ker to omogoča večjo kvaliteto življenja, in je prav, da imamo tudi te možnosti.

Nova Slovenija ta zakon podpira, ker menimo, da je dobro, da imamo stabilno financiranje teh javnoveljavnih programov oziroma da je vzpostavljena javna služba in tudi mreža izvajalcev, ki lahko vnaprej pripravijo programe, zagotovijo primerne, prave kadre za

izvajanje teh programov, zato je stabilnost financiranja in predvidljivost izredno pomembna, da so lahko programi kvalitetno izvedeni.

Kar pa imam sama pomisleke tudi pri našem izvajanju, organizaciji takšnih programov, pa je naslednje, da vedno pogosteje slišim, da nimamo primerno izobraženih kadrov za potrebe trga dela. Seveda, pomembno je, da se neformalno izobražujemo za večjo kvaliteto življenja, da na ta način tudi uresničujemo tiste svoje potrebe, željo, zanimanje po nekem novem znanju, hkrati pa je seveda pomembno za ljudi, ki niso zaposleni, ki niso zaposljivi, da tudi preko takšnega izobraževanja dobivajo primerna znanja, da so potem zaposljivi na trgu dela, ker vsi potrebujemo sredstva za življenje, zato je to prva vrednota, prvi pogoj, da lahko potem nadgrajujemo tudi svoje znanje z drugimi znanji.

Ker sama menim, da lahko pride tudi do določenih problemov tudi zaradi tega, ker so ljudske univerze v večjih krajih, soustanoviteljice teh univerz pa so različne občine in ni nujno, da je povsod enak posluh za financiranje potreb teh ljudskih univerz. Zato menim, da je treba v Sloveniji dela tudi na tem, da bomo nekoč imeli regije, ki bodo zagotavljale izvajanje teh potreb za določene regije, ki potrebuje tudi določena znanja, in pa seveda, da bo to financiranje stabilno. Vedno znova slišimo pritožbe občin, da jim država nalaga nove naloge, za to pa ne zagotavlja sredstev, zato razumem tudi, da se nekatere občine upirajo, ko morajo vedno znova zagotavljati sredstva za stvari, za katere jim država pač ne zagotavlja dovolj denarja. Torej, stabilno financiranje je pogoj za izvajanje kvalitetnih programov. Še posebej se zavzemam za to, da bi ljudje imeli enake možnosti na področju izobraževanja, in to pomeni tudi potem večjo socialno vključenost, še posebej, kadar gre za nedokončano osnovnošolsko izobrazbo. Vemo, da je včasih razlog za to tudi socialna šibkost oziroma socialne razmere, v katerih nekdo živi. Zato je še kako pomembno, da tem ljudem zagotovimo pridobitev te osnovnošolske izobrazbe in seveda potem tudi nadaljnje izobrazbe za večjo vključenost v družbo in tudi za večjo zaposljivost.

Nova Slovenija bo ta zakon podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani predstavnici Vlade, kolegice in kolegi!

Dovolite mi, da začnem stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov s citatom: »Vsakemu odraslemu prebivalcu Slovenije bomo omogočili enake možnosti za kakovostno izobraževanje v vseh življenjskih obdobjih.« To je vizija Nacionalnega programa izobraževanja odraslih, ki poudarja pomen vseživljenjskega učenja. Izobraževanje se



namreč ne konča v mladosti, tako kot tudi ne razvoj potencialov posameznika. Motivov udeležencev programov vseživljenjskega učenja pa ne gre iskati le v spremljajočih se zahtevah gospodarskega razvoja, vse bolj prehajajo v ospredje usposabljanja, katerih cilj sta poklicna in osebnostna rast posameznika.

Predlog zakona o izobraževanju odrastlih pomeni uresničitev večletnih prizadevanj, zlasti izvajalcev izobraževalnih programov. Najpomembnejši rešitvi, ki ju predlog prinaša, sta vzpostavitev javne mreže na področju izobraževanja odrastlih in opredelitev javne službe. S tem se oblikuje normativno okolje, ki izvajalcem zagotavlja stabilnejši vir financiranja, udeležencem pa posledično zagotavlja boljšo dostopnost. V zadnjih letih se udeležba v različnih oblikah izobraževanja odrastlih zmanjšuje. To dejstvo gre verjetno v največji meri pripisati spremenjenim okoliščinam, zlasti glede manjšega obsega projektnega sofinanciranja javnih razpisov iz državnega in evropskega proračuna. Upamo, da bo ta predlog zakona s spodbudami, ki jih prinaša, trend dolgoročno obrnil navzgor.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo posebej pozorni tudi na določila, ki urejajo področje neformalnega izobraževanja. Menimo namreč, da vsebine, ki se v okviru tega izvajajo, pomembno prispevajo k opolnomočenju predstavnikov različnih skupin za bivanje in delovanje v skupnosti ter pripomorejo k graditvi strpne, solidarne medgeneracijske družbe. Predlagano ureditev na tem področju ocenjujemo kot sodobno in ustrezno. Ob tem pa opozarjamo, da bi morebitno zaostrovanje pogojev, ki jih morajo izpolnjevati izobraževalci v neformalnih programih, lahko okrnilo ponudbo teh programov. Pri odločitvi o zahtevanih pogojih je namreč treba upoštevati namen neformalnega izobraževanja, pri čemer je za prenos znanje med izobraževalcem in udeležencem ključno praktično izobraževanje.

Spoštovane in spoštovani, s sprejetjem Predloga zakona o izobraževanju odrastlih se odpravlja eno izmed pomembnejših pomanjkljivosti systemske ureditve, to je nestabilno financiranje javnoveljavnih programov splošnega izobraževanja ter podpornih svetovalnih dejavnosti. Za uspešno implementacijo tega zakona pa bo potrebno v nadaljevanju krepiti medresorsko sodelovanje ter sodelovanje nacionalne in lokalne ravni pri zagotavljanju materialnih pogojev za delovanje organizacij za izobraževanje odrastlih.

V poslanski skupini bomo na podlagi navedenega Predlog zakona o izobraževanju odrastlih podprli, prav tako pa bomo podprli tudi oba predlagana amandmaja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na

podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 22. 1. 2018. V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Najprej bom rekel, da se vam že vnaprej zahvaljujem za podporo pri glasovanju o amandmaju, upam, da se vmes ne boste premislili, ker mene verjetno na glasovanju ne bo, ker grem na službeno pot v Bruselj.

Danes to temo prevzemam jaz, Miha je zbolel. Jaz sem se rodil v učiteljskem stanovanju neke podružnične osnovne šole, brez tople vode, brez tekoče vode, 49 let nazaj in dokler nisem padel v parlament, dokler se mi ni zgodila politika in jaz njej, sem se celo življenje tako ali drugače ukvarjal z šolstvom. Oče je bil osnovnošolski učitelj, mama pa kuharica v osnovni šoli.

Ob sprejemanju tega zakona, ko sem vas poslušal, sem si tukaj napisal: *Festine lente*, meme, doktorski študij, antifake news, skrita znanja, ljudske delavske univerze, generalna direktorica GZS gospa Sonja Šmuc, kultura, regije, še preden je kolegica Ljudmila omenila občine, šole, mladostniki, izključeni iz srednješolskega izobraževanja. Ker sem amandma že na kratko razložil, se bom nekako širše lotil, pa ne bom predolg, ker se moram še pripraviti za na pot.

Festina lente, znan latinski izraz, hitimo počasi, sicer bi ta zakon ne verjetno, gotovo potrebovali že kakšno desetletje nazaj, ampak se mi zdi, da je postopek sprejemanja tega zakona nek lep šolski primer, kako bi Državni zbor moral delovati, onkraj nekega našega, upam si trditi, bevskanja. Kot sem že ob zaključku stališča rekel, noben ne bo mislil namesto nas. Premisliti moramo sami in bolj misleče delovati. Živimo v času, eni rečejo, postresnice, fake news, ampak, a veste, najboljši način, da se utirimo nazaj v neko družbo misleče resnice, so izobražene posameznice in posamezniki. Mi imamo neko ministrstvo, ki se sicer ne ukvarja v osnovi s šolstvom, ki ima po mojem osebnem prepričanju predolg naziv. Ministrstvo, ki ga vodi stanovska kolegica Anja Kopač Mrak, bi se moralo imenovati Ministrstvo enakih možnosti, ker na tisto 'in enake možnosti' se v številnih primerih predlogov zakonov nekako pozabi. In to je neki zakon, ki daje podlago za enake možnosti. Seveda, ampak Državni zbor, kar po 3 in pol letih zelo dobro vem, prepogost pozabi ali nam pa zmanjka enostavno časa za to, da bi gledali, kako to, kaj mi tukaj požegnemo, živi ali preživi v praksi. Ta dober zakon, ki bo verjetno deležen kakih manjših amandmiranj, ko bo zaživel v praksi, seveda potrebuje neko redno, včasih smo temu v akademski sferi rekli, pasovno financiranje. Tukaj je bilo govora o neformalnem izobraževanju, jaz bi rad uporabil termin iz



teorije organizacij – skrita znanja. Mi zelo podcenjujemo znanja nekih ljudi, ki mogoče formalno nimajo nekih visokih stopenj izobrazbe, ampak imajo kar nekaj znanj. A veste, to lahko gremo gledat cimper mojstra, kako diha, ko cvek zabija, pa lahko gremo do medicinskih sester, ki smo jih skoraj silili v neko dodatno izobraževanje, kar ni nič napačno, ampak to dodatno izobraževanje jim ni prineslo kaj bistveno višjih plač, čeprav so imele znanja. Zdaj v 25 letih se je na pol razgradil sistem ljudskih delavskih univerz, kar seveda ne bi bilo potrebno, če bi bili nekoliko bolj zreli. Strinjam se z Ljudmilo, da bi morali regijsko zagrabiti to zgodbo, ampak veste, regije moramo mi zagrabiti na tak infrastrukturen način, ne pa na način, kako bomo šli zemljo krast, katera politična opcija se bo usedla na katero regijo. Včeraj smo imeli v Levici z našim kolegom dr. Plutom, belokranjskim rojakom, razpravo o regionalizaciji Slovenije, kdaj več o tem. Sam osebno mislim, da bi morali denar za šolstvo seveda centralizirano zvrniti v regije, ne pa da jih nekako potem na pol preklobasamo na občine. Vsak, ki se malo spozna na lokalno samoupravo in občinske proračune, ve, da je to tisti glavni ponder, glavni kamen občinskih proračunov. Jaz strokovno osebno mislim, da bi morali občine osvoboditi tega, in tisti zmanjšani obseg nalog občin bi jim omogočil tudi več časa za razmislek, v kateri smeri se bojo razvijale posamezne občine.

Zakaj omenjam generalno direktorico Gospodarske zbornice Slovenije? Ker sem bral včeraj neke Večere za nazaj in je zdaj ta velika hala, buka okrog minimalne plače, kot da bo konec sveta. Zdaj moram odkrito povedati, strokovni sodelavec Desusa mi je danes v roke dal Ekonomsko ogledalo – tudi na takšen način sodelujemo v Državnem zboru, nismo tako sklanji, skregani kot mogoče izgleda po televiziji – in smo seveda na nekem vrhu konjunktura, ki se bo verjetno v nekem času prevesila, in zdaj je treba te zadeve misliti in tudi nastaviti financiranja teh zadev, ki jih obravnava ta zakon. Gospa direktorica je bila pa vseeno toliko poštena, da je pokazala, kje je naš ključni problem. Naš ključni problem je zelo nizka, prenizka kapitalska donosnost, edino Bolgarija pa Ciper so za nami, primerjalno gledano, to je njen citat. Ampak zato niso krivi naši delavci, izobraženi, lahko bi bili bolj izobraženih, ki jih režemo kot klobaso, za to je kriva neka druga ekipa ljudi, ki so mogoče formalno res izobraženi, imajo doktorate, gor, dol, pa so vmes nekako zaradi lastne samovšečnosti pozabili misliti. Tudi ta premislek je nujen.

In nekako za konec še izključeni mladoletniki. Mi nimamo take težave kot neke bolj, bom rekel, polekonomski kazalci družbe STEM, recimo v Angliji, v Franciji in še kje, ampak veste, dostikrat se zgodi, saj mogoče smo malo pozabili ali pa smo že v kakšni 27 puberteti kot jaz, da nekoga hormoni malo zmešajo, pa v nekem trenutku izpade iz sistema

šolskega izobraževanja – zdaj predsedujoči malo zavija z očmi, ampak to je pomembna tema –, te ljudi moramo mi nazaj pripeljati in jih v bistvu do izobraziti. Ne pa da jim nekako s prstom kažemo ali bo pa kakšen moralni teolog, novi, pa ne mislim tukaj na Mira Cerarja, mislim na enega someščana iz Maribora, ki je govoril, pa bodo novinarji iz konteksta iztrgali. Mi moramo tu človeku dati neko drugo možnost. Če smo dali drugo, peto, sedmo možnost prej številnim politikom ob 25 letih, ki si niso to zaslužili, moramo dati – pa ne mislim na te, ki tukaj sedijo zdaj; Ljudmila me gleda, Ljudmila si je zaslužila, evo, odkrito malo reklame delam, predvolilne, tudi za Novo Slovenijo –, moramo dati to drugo možnost tudi državljanom in državljanom. Jaz imam pet otrok, niso vsi isti. Eni so bolj za šole drugi so manj za šole, ampak tako nekako dejansko je, kar se nam lahko zgodi, da se nam bo zgodila ta težava, ki jo imajo številne, včasih po čez rečemo, bolj razvite družbe, zlasti pri najstnikih, malo bolj kot pri najstnicah. Na srečo imamo tudi recimo dosti manj najstniških neželenih nosečnosti itn., kar je tudi posledica neke izobrazbe, ki je nekdodelžen. Zakaj vam to govorim? Da vam pač plastično prikažem, kaj se vse tukaj prepreči.

Zelo bi bil vesel, če bi do konca mandata prišli še do tega, da doktorski študij končno postane spet neplačljiv. Francozi ga nikoli niso imeli plačljivega, kot je nekdo lepo objavil v članku, ker to je tudi nek primer enakih možnosti. Jaz sem hotel delati drugi doktorat, pa ga zaradi politike ne bom naredil, lahko odkrito povem. Že meni ni bilo tako enostavno 9, 10 tisočakov dati iz družinskega proračuna za to. Evo, sem vsaj davka plačal, gor pa dol. Sem plačal, ja, Ljudmila. Kaj šele nekomu, ne vem, iz moje ljube drage Bele Krajine, Haloz, gor in dol. Zdi se mi, da se moramo tudi tega dotakniti, če ne v tem sklicu, pa bi lahko to sprejeli, naj potem stroka razmisli, koliko ljudi bo sprejetih na kakšen doktorski študij. Tu so, bom rekel, neke resne zadeve, ki se jim moramo resno posvetiti, s katerimi se moramo ukvarjati. Univerza za tretje življenjsko obdobje, kot je že Marinka nakazala, ali veste, tudi to je del politike. Mi imamo Ministrstvo za zdravje, jaz poznam kar nekaj zelo aktivnih ljudi, ki se udeležujejo te univerze za tretje življenjsko obdobje, in lahko rečem, da bodo ti ljudje tudi dlje časa živeli in bodo imeli tudi večjo avtonomijo življenja itn. Tukaj moramo mi dejansko misliti zdravstveno politiko – zdravstvena politika se začne pri zdravju. Seveda bomo mi morali dati dvakrat več denarja v naše zdravstvo, čemur ljudje nekako rečejo, saj vsi tam kradejo, kao, itak imajo preveč. Ne, nimajo, ampak mi moramo te zadeve misliti tudi skozi te instrumente in tukaj – zdaj bom končal – tukaj pa pridemo do tega, da bi se končno morali začeti zavedati, da je v bistvu ta sektorska delitev, ki jo imamo na strani izvršilne oblasti, neka zadeva, ki je prišla, ne vem, s keynesianstvom, če se tako izrazim, iz 20., 30. let prejšnjega stoletja, mi pa zdaj živimo



v neki dokaj drugi in drugačni, bolj perpleksni družbi. Jaz zdaj žal nimam iluzij, da bomo mi zvrnili našo izvršno oblast v smeri, kot so to naredili Švicarji, to je skoraj edina zadeva, ki mi je pri njih všeč, ker so naredili sedem horizontalnih špur, ker še nismo tako politično zreli, žal. Ampak se moramo dejansko tega zavedati. Ta zakon, ki ga zdaj sprejemamo – zahvaljujem se še enkrat, da bo verjetno podprt tudi naš amandma –, je dejansko nek zakon, ki preči kar nekaj ministrstev, vključno do obrambnega ministrstva in varnosti. A veste, ker najbolj nevaren je neumen človek. Ni greh biti neumen, greh je v neumnosti vztrajati. In naša naloga seveda je, da to premaknemo naprej, to pa seveda pomeni, da bo težje biti politik ali političarka, ker bomo imeli bolj pametne, bolj izobražene ljudi in jim bomo težje prodajali bučke, tisti, ki jim bučke prodajate. Tudi zaradi tega bomo v Levici podprli ta zakon. Hvala za podporo amandmaju.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, ministrstvo, kolegice, kolegi! Hvala za besedo.

Strinjam se s kolegom Trčkom. Izobraževanje odraslih, torej zakon, ki ga obravnavamo danes, ima zagotovo dolgo brado, tudi razlaga, zakaj je izobraževanje odraslih pomembno, tudi širši koncepti, uvid v sam sistem izobraževanja odraslih, v marsičem bi se lahko s kolegom Trčkom strinjal. In res ima dolgo brado. Že zato, ker je Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja vse do leta 2016 v 10. členu določal, da se opravljanje javne službe na področju izobraževanja odraslih uredi z zakonom, kar se seveda ni zgodilo že vse od leta 1996. To je res neka dolga doba, zato sem tudi vesel, da imamo v resnici danes končno ta zakon, dolgo smo ga čakali in sem v resnici, kot rečeno, tudi vesel, da smo ga na nek način dočakali. Je pa res, da se bodo potem različne potrebe v prihodnosti izkazale na način različnih amandmiranj, ampak to je verjetno že stvar nekih novih mandatov.

Debata na matičnem delovnem telesu je bila po mojem mnenju zelo konstruktivna, tudi zelo korektna, ne glede na politično provenienco poslancev.

Iz te razprave imamo danes za plenarno sejo vložena dva amandmaja. Amandma Levica k 3. členu, ki določa pravice udeležencev izobraževanja odraslih, predlaga črtanje zadnjega stavka, ki določa pravice do zdravstvenega varstva iz obveznega zdravstvenega zavarovanja največ do konca šolskega leta, v katerem udeleženec oziroma upravičenec dopolni 26. let. Po veljavnem zakonu je te pravice mogoče uveljavljati do dopolnjenega 27. leta starosti. Dejansko se strinjam s kolegom Trčkom, ni vzroka, sploh glede na sprejetje zadnje novele ZVis, da

amandmaja ne bi podprli, še posebej zato, ker bi na tak način zakonsko uredili tudi analogijo upravičenja in časovne omejenosti koriščenja posameznih pravic na področno zakonodajo, kjer so te pravice tudi izvorno urejene.

V Poslanski skupini SMC bomo amandma podprli in na ta način izenačili pravico udeležencev izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po javnoveljavnih programih, s pravicami ostalih deležnikov, ki obiskujejo enake programe.

Glede na to, da ni nekega velikega interesa za razpravo, bi se opredelil tudi do še enega amandmaja, torej do amandmaja k 23. členu, ki smo ga vložili poslanci SMC in Desus, ki je tudi posledica razprave na matičnem delovnem telesu, ki se dotika znanj in izkušenj izobraževalcev v neformalnih izobraževalnih programih. Tukaj bi rad poudaril, da ne gre za rešitev, ki je bila s strani vabljenih ponujena na samem odboru, ker kot rečeno, tudi že na samem odboru je bilo zelo jasno, da takšna rešitev, ki je bila ponujena, ne bi bila življenjska. Seveda ne moremo zagotoviti neke visokošolske izobrazbe s strani nekoga, ki bi recimo poučeval klekljanje, kot je bilo rečeno na samem odboru. Prav pa je seveda, da se ohranja miselnost, da ponujeni neformalni programi seveda morajo ustrezati nekim določenim kriterijem, kvalitete in pa seveda morajo imeti izvajalci tudi nek koherenten uvid v določena znanja, ki jih ponujajo. Zato smo, kot rečeno, vložili amandma, da se pri samem razpisu določijo pogoji izvajalcem, ki se prijavijo na razpis, glede na področje, ki ga pokrivajo oziroma da se določijo neka minimalna znanja oziroma delovne izkušnje, ki jih morajo imeti, če želijo biti financirani s strani države. Mislim, da gre za nek popolnoma primeren, razumen amandma, torej hkrati odgovarja na pomisleke, ki so bili dani na sami seji delovnega telesa, in pa tudi ohranja neko zahtevo po minimalnih znanjih, ki jih seveda konec koncev določa tudi izvajalec sam, ki jih potem pri razpisu uveljavlja oziroma jih tudi izkazuje.

Oba amandmaja bomo, kot rečeno, v Poslanski skupini SMC podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo.

Danes imamo zanimive obiske, najprej srednješolci, zdaj pa gospe v najboljših letih, ker ravno govorimo o izobraževanju. Verjamem, da so prišle zato, da se izobražujejo, da spoznajo delo Državnega zbora, tukaj na samem licu mesta, kar zelo pozdravljam, zato, kot sem že prej v stališču dejala, pomembno je res, da se celo življenje izobražujemo, odgovarjamo na izzive sodobnega časa.

Sama bom podprla tudi ta drugi amandma, in tudi prvega, predvsem zaradi tega, ker se pogosto srečujem z ljudmi, ki imajo zelo



veliko znanja pa imajo probleme, ko jih povabijo v šolo, da bi predstavili svoj poklic, svoje znanje, nimajo pa formalne izobrazbe. Vedno se spomnim na gospoda, ki plete košare na vseh sejnih po Sloveniji, kako to spretno dobro dela, ne predstavljam pa si, da bi ga nekdo povabil v neko delavnico za pletenje košar, pa bi moral iti najprej na ljudsko univerzo in pridobiti pedagoško andragoško izobrazbo. Torej delovne izkušnje in takšna znanja so izredno pomembna, vedno pa jih ni mogoče formalizirati. Tisti, ki pa organizira to izobraževanje, bo pa zagotovo povabil k sodelovanju ljudi, ki imajo taka znanja. Seveda je formalna izobrazba izredno pomembna, ampak delovne izkušnje, neke spretnosti, ki jih nekdo želi predati naprej, so pa tudi izredno pomembne.

Sama si prizadevam, da bi v Državnem zboru bil sprejet zakon o rokodelski dejavnosti, ker prav rokodelci imajo veliko težav prav na tem področju, kako svoja znanja prenašati na mlajše rodove. To je tudi izredno pomembna kulturna dediščina. Ker je ta zakon izredno zahteven, sega na več področji, sem želela v sodelovanju z različnimi ministrstvi tudi zakon pripeljati do konca. Žalosti me, da je prišlo do odločitve, da bo sprejeta samo neka zaveza, da se bo to v naslednjem mandatu naredilo. Pri tem pa ugotavljamo, da znanja, takšna znanja, ki so nekega posebnega pomena, ki so del naše kulturne dediščine, tonejo v pozabo ali pa ljudje umirajo in nimajo naslednikov, ne morejo prenesti tega znanje na drugega, mlajšega, da bi to peljal naprej.

Skratka, znanje, spretnosti, vse to je izredno pomembno, še posebej na področju naše dediščine, našega ljudskega izročila. Tista znanja, ki jih nima vsak, ki jih v šoli težko pridobiš. Zato si seveda želim, da bi bilo omogočeno tem ljudem, da v čim večji meri ta znanja prenašajo na mlajše rodove. In zato bom tudi ta amandma podprla, ker menim, da se bodo tudi na ta način ljudje s takšnimi znanji lahko vključevali ali lažje vključevali v izobraževanje.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Jaz sem že v predstavitvi povedala, da zakon definitivno podpiramo.

Vesela sem, da je sploh do tega zakona o izobraževanju odraslih prišlo, namreč, v začetku mandata smo dali pobudo, tudi v naši poslanski skupini, da se v bistvu uredi to področje izobraževanja odraslih. Neurejeno področje, ki je bilo do zdaj oziroma jaz upam, da s tem zakonom se zadeve uredijo, je v bistvu povzročilo težave tako direktorjem oziroma ljudskim univerzam kot občinam kot verjetno tudi državi. Jaz moram reči, da ta javna mreža, ki je, je mogoče res obširna, 34 ljudskih univerz, da bi se mogoče lahko regijsko formirale, vendar pa z

to pokritostjo pridemo izobraževalci do ljudi. Torej, do vsakega, lažje pridemo tudi na podeželju do ljudi. Če bi imeli recimo regijsko oblikovano, tako, kot so neke ideje v večjih središčih, potem težje pridejo izobraževalci do ljudi. Zdaj pa, ko imamo v bistvu to malo bolj razpršeno, se mi zdi, da predvsem do tistih ranljivih skupin, do res najstarejših oziroma brezposelnih in tako naprej, malo lažje pridemo. Je pa verjetno racionalizacija smiselna, tudi s strani stroškov, ki jih povzroča takšna razpršenost, vendar ustanovitelji ljudskih univerz so občine. Zdaj občina po zakonu prevzema to, da pripravi letni načrt, da izrazi, lahko ali pa ne, javni interes, kar se tiče financiranja. Jaz imam še vedno pomisleke. Ta zakon ne opredeljuje konkretno obveznost občine do financiranja. To pomeni, da se lahko občina odloči, občinski svet izglasuje ničelno financiranje kljub javnemu interesu. Izražen javni interes še ne pomeni financiranja. In to se dogaja. Dogaja se, ker pač država daje vedno več obveznosti občinam, vedno pa manj denarja in bodo občinski sveti oziroma župani rezali tam, kjer je najlažje. Najlažje v smislu oziroma vedno se reže pri izobraževanju, kulturi, tako kot sem že prej dejala. Kar se pa ne vidi takoj, vidi pa se na dolgi rok potem. Če ti vzameš finančna sredstva na izobraževanju, potem to pomeni pač, da tisti, ki izobražuje, recimo na izobraževanju odraslih, ponuja manj programov, danes pa vemo, da se pri izobraževanju odraslih, če gledamo tisti del, ki ni financiran, ki ni obveznost države, to pomeni osnovna šola in svetovanje, da se financira na različne načine. Eno je projektno financiranje, torej razpis države preko projektov, drugo so evropska sredstva, tretje so tudi finance občine in tako naprej. Če tu izostanejo finance občine, financiranje občin, ki pa ima obvezo vsaj po letnem načrtu, potem je treba nekje vzeti in direktorji oziroma tisti, ki vodijo izobraževanje odraslih, bodo jemali na programih. To pomeni, da ali bodo programi dražji ali jih ne bo, ljudje bi pa radi, bog pomagaj, brezplačne programe. Starejši si dostikrat ne morejo privoščiti plačila, ravno tako ne brezposelni, socialno šibki. Tukaj potem izostanejo takšne zadeve, kar je, moram hudo, jaz sicer nisem pristaš popolnega brezplačnega tečaja, vsaj nek prispevek mora biti, če je to 2, 3 evre ali 5 evrov, toliko za nek občutek, da si pač za to izobraževanje nekaj dal. Jaz se spomnim, ko sem bila direktorica, ko je bilo toliko brezplačnih izobraževalnih programov preko splošnega neformalnega izobraževanja, jaz vem, da takrat je bilo vključenih veliko brezposelnih, starejših, bila so to kvalitetna izobraževanja, moram reči da tudi s strani ministrstva, takrat razpisi so bili kvalitetni, kvalitetno pripravljene in tudi na koncu kvalitetno izvedeni tako s strani ministrstva kot izvajalcev, vsaj za našo ljudsko univerzo lahko to trdim. Takrat se je pokazalo kakšne so v resnici potrebe, ker so bili pa programi brezplačni. In takrat je bilo res izraženih potreb ogromno in



kasneje tudi razočaranje udeležencev, ko je enkrat bilo konec programa, zakaj zadeve niso več brezplačne.

Financiranje občin zna biti velik problem. Občine so že v času sprejemanja zakona dale različne pripombe, tudi na letne načrte za izobraževanje odraslih, kar se meni zdi, da je prav, da je v zakonu, torej da občina, če že izkaže javni interes, naredi tudi letni načrt izobraževanja odraslih, točno definira, kaj pričakuje, tudi od tega javnega zavoda, ki to področje izvaja.

Vesela sem, da je tudi v tem zakonu nekako opredeljeno, kaj javna služba je, kaj se bo financiralo, kaj bo obveznost države, tudi s tega stališča, da bodo direktorji oziroma tisti, ki vodijo te javne zavode, točno vedeli konec koncev, kako narediti finančni načrt, vsebinski načrt, kadrovski načrt, da bodo vedeli, kaj je zdaj to, kar spada v javno službo, in kaj je tisto, kar je tržni delež. Veliko ljudskih univerz poleg te javne službe opravlja tudi tržno dejavnost. To pomeni, da se financirajo seveda iz tečajev, ki jih dajo na trg, da se financirajo tudi iz drugih sredstev, kar je bilo do zdaj malo kaotično narejeno, tako je bilo včasih tudi s strani revizij vprašljivo, kaj je zdaj javna služba, kaj se daje v javno službo in kaj ne, ali so projekti javna služba ali niso. Tu je bilo največ dileme. Jaz mislim, da sicer lahko pride do problema, če občine ne financirajo izobraževanja odraslih, vendar pa menim, da vsi, ki delajo na izobraževanju odraslih, direktorji oziroma tisti, ki vodijo te javne zavode, ne bi smeli nenehno samo spraševati, koliko bo dala država in koliko bo dala občina, ampak da se tudi sami potrudijo, da poiščejo projekte, ki so v evropski skupnosti razpisani, torej preko Evropske komisije. Potem leader programi, različni programi so torej razpisi, ki omogočajo tudi, da se vključijo javni zavodi za izobraževanje odraslih in da se tukaj dobi zelo veliko finančnih sredstev, torej za izvajanje različnih programov.

Jaz se ne strinjam z amandmajem, ki so ga podali, mislim da, Desus in SMC. Ne morem reči, da se popolnoma ne strinjam, ampak imam pomislek glede tega. Ko je javni razpis za neformalne programe in je že v samem javnem razpisu napisan pogoj, kateremu morajo zadostiti tisti, ki se prijavljajo za določen projekt oziroma določen program, kakšno stopnjo izobrazbe oziroma kaj mora izpolnjevati tisti, ki bo poučeval v neformalnih programih. V neformalnih programih za izobraževanje odraslih, kot je bilo omenjeno, zdaj vseskozi govori o klekljanju ali pa oblikovanju gline ali pa, bom rekla, mislim, čisto zadeve, ki so res neformalne, pripomorejo pa k razvijanju ročnih spretnosti, različne stvari ali pa državljske vzgoje starejših, karkoli, izobražujejo res ljudje, ki imajo te veščine, nimajo pa mogoče primerne pedagoško-andragoške izobrazbe, pa so kljub temu dobri mentorji. Ni treba, da si, ne vem, diplomiran slavist, da učiš neke stvari tam neformalno. In jaz imam pomisleke, če se tu

zadeve še zaostrijo, da preveč administrativno zdaj te zadeve gledamo, ker govorite o kvaliteti izobraževanja v neformalnih programih. Glejte, vsak direktor, ki želi ljudi kvalitetno izobraziti, ne bo nastavljal ali pa ne bo povabil k predavanju ali najel predavatelja, ki ima slabe reference, ali za katerega se izkaže, da je slab predavatelj. Ker na konec koncev se naredijo evalvacijski listi, udeležence se vpraša in potem se takšnega predavatelja pač ne vabi več. In jaz mislim, da tu izobrazba nekega velikega pomena kot, bom rekla, papirnata diploma ali karkoli nima takšnega smisla.

Pomislek sem imela tudi glede stopnje izobrazbe tistih, ki vodijo organizacijske enote. To pomeni, da je ljudska univerza del drugega javnega zavoda. Tukaj se zdaj zahteva druga stopnja izobrazbe, to pomeni, da mora biti magister, da ni dovolj univerzitetna izobrazba oziroma višješolska, kar se meni ne zdi prav oziroma se mi zdi nesmiselno, da mora vodja organizacijske enote imeti drugo stopnjo po bolonji, da bi bila lahko dovolj prva stopnja, najmanj, nižje seveda ne, najmanj. Pomembne, bolj pomembne se mi zdijo pri vodji te pedagoško-andragoške veščine in pa delovne izkušnje na področju organiziranja izobraževanja odraslih, bolj kot to, da je menedžer, ker ni, ker ta javni zavod v bistvu vodi nekdo drug oziroma tisti, ki vodi glavni javni zavod.

Tako da, žal no, mi amandmajev ponovno nismo vložili. Mislim, da je bilo jasno na odboru povedano, da se to ne podpira. Podpiram ta predlog Levice, ki je, da se ta 26 let starost črta, ta zadnji stavek. Še enkrat hvala, v bistvu je tukaj pa treba izreči zahvalo ministrstvu, po navadi pravijo, da jaz bolj kritiziram ministrstva in da nikoli nisem zadovoljna z njimi, tukaj moram pohvaliti Ministrstvo za šolstvo, ker je po dolgih letih in pa tudi po usklajevanju in tudi z našo poslansko skupino pripravilo ta kompromisni zakon, ki upam, da se bo v prihodnje pokazal kot dober in ga da ne bo treba veliko novelirati. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je še interes za razpravo, prosim, da se prijavite.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Malo me zdaj žalosti, ker je računalnik izbral prej mene kot poslanca na sedežu številka 90, ker sem jaz že govoril prej.

Jelka gre ven, ampak je načela kar ... / oglašanje iz dvorane/ Ne, ne vem, če moraš. Včasih moramo tudi iti na fiziološke potrebe, potem se pa nabijamo... / oglašanje iz dvorane/ Tisti je šel ven. Ampak hočem reči, načela si kar nekaj zelo dobrih tem, seveda izhajajoč iz svoje vednosti, ker si bila na odgovorni poziciji in si se morala ukvarjati s tem.

Poglejte, tako bom rekel, sistem mreže tovrstnega izobraževanja, podobno, recimo, kot sistem mreže regionalnih razvojnih agencij, ki so



v številnih primerih pogosto same sebi namen, pa ne bi rad bil žaljiv, da naberejo peneze, je treba vzpostaviti tako, da se mreža ljudi, ki so tam zaposleni, ne zajeda v projekte. Zdi se mi, da moramo to končno si vzpostaviti, ker šele tako bodo lahko ti sistemi normalno delovali. Veste, potem če malo prečiva neko drugo področje, potem imamo kakšne lase, kjer je treba zagotoviti neka delovna mesta, potem se pa zagotovijo delovna mesta za dva kampilca na RRA, ker ni to sistemsko urjeno, potem imamo pa šlamastiko itn.

Oglasil sem se v bistvu zardi tega, ker so bile malo narobe razumljene te moje regije. To ne pomeni, da se sistem razsuva. To pomeni, jaz strokovno izhajam iz tako imenovane šole novega regionalizma, Capello, Camagni, in tako naprej, avtorji, ki so rekli, poglejte, seveda imamo mi radi lokalno skupnost, občino, v kateri živimo, ampak naše življenje se odvija znotraj nekkih regij, podobno kot se neki potok ali reka Ščavnica ne ustavi na občinski meji. Sočasno je pa pogosto, čeprav Slovenija po obsegu ni velika država, država preveč oddaljena, da mi tako rečemo, Ljubljana, ampak tukaj je mišljena nacionalna oblast. Če bi bila to moja rojstna vas Zilja, bi pa rekli, Zilje. In zaradi tega je potrebna regionalizacija in zaradi tega je treba seveda premikati tudi peneze na regionalno raven. Ampak mi imamo problem že z občinami. Veste, lokalno samoupravo, regionalno upravo, samoupravo se lahko greš, če imaš peneze za to. Če pa denar držimo tukaj v Ljubljani, centralistično, pa se sočasno zavedamo, da tam skoraj 70 % zakonodaje, ki jo sprejemamo, se zvrne na občine, imamo pa neko težavo, ker nimate v celi Sloveniji tako genialnega župana ali županje, ki bi ta rebus lahko v celoti rešil. To je tudi problem, ki ga moramo razrešiti.

Dajmo se odkrito pogovarjati, moramo se tudi pogovarjati o namenih izobraževanja. Včasih so kakšne izobraževanja, odkrito povedano, da ima človek ših. Recimo, jaz se dosti pogovarjam z ljudmi, ki ostanejo brez zaposlitve, in nek, lahko je tudi doktor znanosti ali zgolj proizvodnji delavec, pa da gre potem na neki tečaj, kjer ga učijo, kako bo pa pisal prošnje in kako si bo CV popravil, pa jim potem, ne vem, da kakšen prfoks, ki dobi za svetovanja krasne peneze, da asistentu, da naredi nek vprašalnik. Brat mi je kazal en tak vprašalnik, pa sem se za glavo držal, tam, bi rekli v Mariboru, gušijo ljudem, naj se samoopredelijo, kakšne so njihove kompetence. Potem pridem do tega, da mi hčerko v drugem, tretjem razredu, ki jih gušijo z nekim kvazi podjetništvom, prinese list papirja, kjer piše, razloži idiom, pa še jaz tisto tako malo gledam pa premikam, se mi zdi, veste, da se moramo mi tudi malo to vprašati. Pa ni problem, seveda, ljudje morajo imeti službo, ampak se moramo malo bolj vprašati vsebinsko, kaj delajo in delamo. Tukaj, se mi zdi, potrebujemo neke resne evalvacije na področju izobraževanja, da se ne izobražujemo zaradi tega, ker je to fino, pa zaradi tega, da si bomo neke značke pripeli.

Ampak ne mislim pa zdaj spet, veste, ponavadi se reče, pa potrebe trga potrebe gospodarstva. Veste, politika je tista, ki usmerja, kaj bomo mi tukaj delali, da bomo vsi bolje živeli in da bomo imeli več enakih možnosti. Tega ne bo naredil trg, tega ne bo naredili na Gospodarski zbornici, kjer bodo vedno jokali, da je treba davke dol, da so delavci predragi, gor in dol, to je naloga odgovorne politike. S tem se mora končno začeti ukvarjati naslednji mandat, ker ta mandat se verjetno ne bo.

Zdaj za konec še ta EU zgodba, jaz, evo pa s kolegom Horvatom sva najbolj aktivna na Odboru za zadeve EU, Jožko malo zaradi tega tudi, ker je predsednik Odbora za zunanje zadeve, pa ga tam nabrifirajo, mene moji strokovci nabrifirajo, pa smo v Levici zelo kritični do Evropske unije, seveda, upravičeno, ampak mi se v tem Državnem zboru vedemo kot da nismo članica EU, tistih 8 kampilcev, ki jih imamo pa v Bruslju, pa kaj? Kosti prekopavamo. Tudi oni se morajo vprašati, ki imajo najboljše plače od zakonodajne veje oblasti, zakaj jih imamo tam. In potem neko kroženje informacij in potem uspešno seveda črpanje evropskih sredstev, pa ne na način, da vedno nekaj zamujamo. Dobro, saj imamo tudi težave, včasih je treba kakšen vodovod kje poštimiti, ki ga prej niso, ampak potem iz tega nastane doktorat v Prlekiji in Prekmurju, seveda pogosto zaradi nekkih osebnih interesov župan ali županov. In zelo pomembne teme se je dotaknila Jelka, formalno, neformalno veččine. Mi moramo tudi premisliti, kako bomo nekaj ljudi, ki imajo cel niz veččin, vpeli v sistem izobraževanja in jih ne bomo kaznovali zaradi tega, ker oni formalno niso, ne vem, magistri tistega ali ne vem česa drugega. Sočasno se pa ne strinjam z Jelko glede tega pogoja, a veste, kaj pa je navezadnje bolonjski magisterij, bolonjski magisterij je po starem sistemu ena navadna diploma, ni to poslati nekoga na Mars. Se mi zdi, da osebo, evo, če se jaz uporabim zdaj angleščino, in charge pa mora imeti to izobrazbo. Mogoče seveda to preči politično prečenje SDS, da jim bo iz njihovih kvot otežilo koga kam nastaviti. To je tudi legalno, legitimno, dogaja se, ampak zrelost strankarskih politik je tudi seveda, da sposobne ljudi tam nekam nastavlja tudi na določenih pozicijah ustrezno izobražene. Tukaj se pa nekako ne strinjava. Hvala za besedo.

Aja, še dve zadevi, ta odbor dobro dela tudi, ker imamo dobro predsednico odbora, našo kolegico Mirjam, ki je, upam si trditi, ob kolegu Priklu pa tudi ob Jožku na zunanjih politikah primer nekkih predsednic, predsednikov odbora, ki pač primarno vodijo odbor včasih tudi na način, da v oklepaj postavijo malo strankarsko profilacijo. In se mi zdi, da tudi iz tega se moramo kaj naučiti.

Aha, prej nisem razlagal to – kultura. Zdaj imamo to zgodbo, kulturno ministrstvo, koliko je penez, koliko ni penez. A veste, nam Američani podturijo v Afganistanu neke stare



kamione, ki niti po standardu ne pašejo v našo vojsko in jih ne bomo imeli zakaj uporabljati in potem mi dajemo par 100 tisoč, da te stare kamione pripeljemo v Slovenijo, da bo kak upokojeni ameriški general imel privatno podjetje, ki bo te kamione vzdrževalo. Ko se pogovarjamo o varnostni politiko, se moramo tudi pogovarjati o kulturi. Jaz imam rad jazz, zdaj so neki fake news, ali je Janša poslušal jazz ali ne. Kako so Američani mehčali bivše režime vzhodne Evrope? Da so financirali v jazz. Eden boljših Coltranovih posnetkov leta 1972, če se ne motim, iz Beograda. A veste, če se hočemo pogovarjati o obrambnih strategijah, se moramo tudi pogovarjati o kulturi. Srednjeročno, dolgoročno bomo imeli boljšo varnostno situacijo, če bomo financirali kulturo namesto rezilne žice preko poštnih nabiralnikov firm SMC ali koga drugega in namesto, ne vem, rožljanja v Baltskih državah z našimi vojaki v kontingentu Nata. A veste, to so tudi zadeve, ki prečijo tak zakon, pa se jih mogoče ne zavedamo, pa bi se jih odgovorna politika morala zavedati. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Vesna Vervega.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa. Lep pozdrav še enkrat, vsem skupaj!

Sem zelo zadovoljna, da danes obravnavamo ta zakon tukaj v Državnem zboru. Namreč po letu 1996 je res, bi rekla, čas in pravzaprav tudi glede na potrebe družbe po vseživljenjskem učenju, da sprejmemo ta zakon oziroma da se te vsebine, ki so zelo pomembne oziroma izpostavljene v zakonu, tudi začnejo tako obravnavati. Seveda gre za to zahvala Ministrstvu, državni sekretarki, ki je uspela vse te različne deležnike nekako spraviti na takšen imenovalec, da lahko danes govorimo o tem zakonu.

Vendar se bom v svoji razpravi odzvala samo na dve stvari. Kolegici Jelki Godec, kar sem tudi že povedala na matičnem delovnem odboru, da glede teh zadev cenim njeno mnenje, zato ker je delala na tem dolga leta in verjetno tisti, ki dela, ve, kaj pravzaprav potrebuje nek sektor za dobro izvajanje dela. Namreč ta 23. člen in amandma, ki ga mi predlagamo oziroma ki smo ga tudi po razpravi na matičnem delovnem telesu dodali, torej gre za en dodan odstavek 23. člena, ki govori o tem, ga bom kar prebrala: »Pri določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati izvajalec neformalnega izobraževalnega programa za odrasle za financiranje na podlagi javnega razpisa oziroma poziva, se določi tudi minimalno znanje oziroma delovne izkušnje izvajalcev na področju izobraževanja odraslih.« Sama sem na matičnem delovnem telesu povedala, da se strinjam, da za neformalne programe ni treba dvigati potrebe po izobrazbi izobraževalcev. Vendar v tem primeru gre samo za tiste programe, ki bodo skozi javne razpise financirani

iz javnih sredstev. In še to. Ministrstvo tukaj lahko določi minimalne pogoje, torej ni nujno, da jih bo. Neformalni izobraževalni programi se bodo še dalje izvajali po tistih pravilih, kot so določena v 23. členu. V tem primeru ne gre za posebno dviganje nekih potreb oziroma dviganje izobraževanja, ki bi naj jih imeli izobraževalci, ampak samo za tiste programe, ki bodo financirani iz javnih sredstev.

In še en odziv na razpravo kolegice Godec. Namreč mi na matičnem delovnem telesu nismo sprejeli amandmaja SDS. Zakon predvideva, da so izvajalci programov izobraževanja odraslih javni zavodi in organizacijske enote znotraj javnih zavodov. Njihov predlog je bil, da vodja organizacijske enote potrebuje izobrazbo najmanj I. stopnje, predlog zakona pa določa, da mora biti II. stopnje. Zakaj mislimo, da ni primerno, da bi se za vodjo organizacijskih enot nižala stopnja izobrazbe? Zato ker opravljajo podobna ali skorajda isto delo kot direktor javnega zavoda. Prav tako je to poslovodni organ, ki bi potem bil ta vodja organizacijske enote nadrejen tistim pedagoškim delavcem, andragoškim delavcem, ki imajo izobrazbo II. stopnje. Vsekakor mislimo, da bi se s tem amandmajem nižala izobrazbena raven, potrebna za izvajanje poslovodnega organa oziroma dela, ki ga opravlja nek poslovodni organ.

Torej še enkrat. Oba amandmaja, ki sta predlagana, bomo v naši poslanski skupini podprli in seveda zakon v celoti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka s sodelavko, drage kolegice in kolegi!

Kot že rečeno, s strani Poslanske skupine Nove Slovenije ta zakon podpiramo. Podpiramo tudi amandma, o katerem je odprta razprava. Me je pa k razpravi še posebej spodbudil dr. Franc Trček. Res je, da sva na Odboru za zadeve Evropske unije, kolikor se da, aktivna. Nenazadnje bi tukaj rad tudi spomnil na julija 2015 sprejeto Deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije, ki med drugim pravi, da je članstvo Republike Slovenije v Evropski uniji naš temeljni politični in vrednostni okvir. Vrednostni, torej govorimo o vrednotah. Tukaj seveda v kontekstu izobraževanja to deklaracijo, to, kar sem povedal iz Deklaracije o zunanji politiki, lahko uporabimo na pravzaprav vseh naših področjih, ko govorimo o vrednotah. Ko govorimo o izobraževanju, moram tukaj spomniti na člen 14 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, kjer piše nekako takole: »Vsakdo ima pravico do izobraževanja in dostopa do poklicnega in nadaljnega usposabljanja.« Vsakdo. Govora je o pravici. In zdaj, če govorimo o dostopnosti, kljub temu, da moram najprej izraziti spoštovanje in hvaležnost



ministrstvu, ki je pripravilo dober zakon. Še več, ta zakon spremljajo zelo relevantni podatki, kje se danes Slovenija nahaja na tem področju. Ko govorim pa zdaj o dostopnosti, pa se moram dejansko zavzeti za to, da bi morale vse regije, zaenkrat imamo žal samo statistične, zagotavljati svojim državljanom enako dostopnost, kot recimo Osrednjeslovenska regija. V Pomurju imamo samo en visokošolski program. Samo eden, takšen, ki je pač dobil tudi koncesijo. Izvaja se tudi še kakšen v okviru Alma Mater Europaea. Ampak, zanimivo, nekaj let se poslanci iz Pomurja borimo, da bi ta program tudi dobil koncesijo, da ne bi ljudje, beri študentje in starši, iz najrevnejše regije plačevali visoke šolnine, od 3 do 4 tisoč evrov. Koliko je to minimalnih plač? Tu je zdaj moje vprašanje in večkrat pravim, da je res kakšna regija, pa ne samo Pomurje, zelo, zelo daleč od centra odločanja, torej od Ljubljane oziroma državnih inštitucij. To moramo spremeniti. Marsikdo pa ima problem, da najbrž, baje ljudje, tisti, ki so v tem programu, ki ga izvaja Alma Mater Europaea, niso pravi. Pa bodi dovolj za danes o tej problematiki, da ne bo preveč lokalpatriotsko izzvenela moja razprava.

Strinjam se, da je že davno padlo prepričanje, ki je bilo nekoč celo aksiom, da je mladost tisto obdobje človeškega življenja, ki je namenjeno izobraževanju. Tega že dolgo ni več. In strinjam se s tistimi, ki pravijo, da bodo otroci, ki so v začetku septembra lansko leto prvič prestopili osnovnošolski prag, opravljali poklice, ki jih danes še ni. Tako hitro se razvija družba, tako hitro se razvijajo tehnologije in zato vseživljenjsko izobraževanje, usposabljanje, in tako dalje. Ampak to res mora biti v skladu z našo ustavo in tudi v skladu z Listino Evropske unije dostopno vsem. To kaže tukaj tudi na to, kakšen problem imamo, ker je Slovenija preveč centralizirana in ker enostavno še nimamo regij.

In ko govorimo o tehnološkem napredku – tudi tukaj na tem področju se bo morala Slovenija prebuditi. Mi smo na dnu Evropske unije po vlaganju javnih sredstev, torej sredstev iz proračuna, v raziskave, razvoj in inovacije in tako dalje. Za leto 2016, če postrgamo vse postavke, iz katerih je šel denar za raziskave in razvoj, je tega denarja bilo 145 milijonov. Smo na dnu, sem povedal. Če bi vlagali toliko kot Švedska in preračunali glede na število prebivalcev Slovenije, bi morali vlagati približno 830 milijonov ne 145. To je 5,7-krat več, torej za 570 % več bi morali vlagati. In če se ne bomo prebudili tukaj, potem bomo mi dejansko ena države, kjer bodo prišle multinacionalke, mi pa bomo prodajali delo naših rok in ne naši glav. Ker naše glave, slovenske glave, polne znanja in izkušenj bodo še naprej šle ven. In mene najbolj boli, trga se mi srce, ko poslušam in štejem od 1 do 8 tisoč v lanskem letu izobraženih ljudi, ki so šli ven. To je najbolj dramatičen eksodus za to državo. To moramo zaustaviti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

V razpravo dajem še 23. člen ter amandma poslanskih skupin SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Tudi ne. Očitno je razprava vse obsegala, zato zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes, v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 8. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O KOBILARNI LIPICA V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci ter vsi drugi prisotni! Hvala lepa za besedo.

Kobilarna Lipica je zaradi izjemnih lastnosti, pomembnih za Slovenijo in širši evropski prostor, kulturni spomenik državnega pomena. Z Zakonom o Kobilarni Lipica je leta 1996 tudi bila razglašena za kulturni spomenik državnega pomena. Veljavni zakon pa je bil od leta 1996 do danes deležen številnih sprememb in dopolnitev, zaradi česar je postal zastarel in nepregleden. Za zagotovitev pogojev, ki bodo omogočali dolgoročnejši razvoj, je treba izvesti tudi določene strateške ukrepe. S tem namenom je bil pripravljen tudi predlog novega zakona o Kobilarni Lipica. Zakon bi naj po eni strani prispeval k dvigu pomena lipicanskih konj in Kobilarne Lipica kot spomenika državnega pomena, po drugi strani pa omogočal izkoristiti gospodarski potencial, ki ga Kobilarna Lipica kot destinacija vsekakor ima. Navedenemu so sledila tudi osnovna vodila, ki smo jih upoštevali pri pripravi zakona. Primarna vodila so bila ustrezna zaščita spomeniškega območja Kobilarne in lipicanskih konj ter večji poudarek na bistvu Kobilarne, to je na lipicancu. Pomembna vodila pa so bila seveda tudi prepoznavnost same Kobilarne Lipica, kot turistične destinacije, izboljšanje pogojev za poslovanje in zagotovitev možnosti za nadaljnji razvoj in dobro gospodarjenje v Lipici, razvoj Lipice v destinacijo za petzvezdična doživetja ter ohranitev nepremičnega premoženja in kulturne dediščine v lasti Republike Slovenije.

Z zakonom se določa območje Kobilarne, njen status, osnovne značilnosti reje lipicanskih konj in način upravljanja celotnega območja. V skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine se razglašajo spomeniško območje



Kobilarne in določeni posamezni objekti kot spomeniki državnega pomena, vključno z določitvijo varstvenih režimov. Zakon bo zaščetil tudi tradicionalno rejo in vzrejo lipicancev kot nesnovno dediščino državnega pomena, z namenom lažje umestiti lipicanca na Unescov seznam znamenitosti. Reja in upravljanje lipicanskih konj se vrši v skladu z normativi in usmeritvami, ki jih seveda podajajo relevantno ministrstvo, Vlada in stroka.

Omenjena področja v zakonu so bila pripravljena v tesnem sodelovanju z Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za kmetijstvo. Zakon vpeljuje tudi novo organiziranost izvajanja dejavnosti na območju kobilarne, pri čemer je treba uvodoma izpostaviti, da sprememba organiziranosti ne pomeni privatizacije Kobilarne Lipica, ampak je namenjena izboljšanju pogojev za poslovanje in razvoju celotnega območja. Predvideno je preoblikovanje javnega zavoda v holding Kobilarna Lipica d. o. o., ki bo v 100 % lasti Republike Slovenije, katera svojega deleža ne sme deliti ali prenesti na drugo osebo. Osnovni kapital holdinga je v višini 10 milijonov evrov. Namenjen bo zagonu podjetja, nujnim investicijam in za zagotovitev ustanovitvenega kapitala za odvisne družbe. S kapitalso naložbo v holding upravlja Vlada. Razlogi so v specifični delovanju holdinga, poslovanje na spomeniškem območju, državnega pomena, vsekakor dejstvu, da bo imel holding 100 % lastništvo in nadzor nad odvisno družbo, ki bo izvajala javno službo. Holding ima 6-članski nadzorni svet, od katerih 4 imenuje Vlada, in sicer 3 na predlog ministra, pristojnega za turizem, in enega na predlog ministra za kmetijstvo, 2 člana sta predstavnik delavcev.

Na tem mestu želim pojasniti, da s predlaganim amandmajem k 38. členu upoštevamo in zagotavljamo tudi jasno vlogo lokalne skupnosti na način, da enega izmed članov predlaga Občina Sežana in ga uskladi z ministrom, pristojnim za turizem. Na ta način bodo ustrezno zastopani tudi interesi lokalne skupnosti.

Za namene izvajanja javne službe holding ustanovi odvisno družbo Kobilarna Lipica d. o. o., katera mora ostati v 100 % lastništvu holdinga. Družbi Kobilarna Lipica se s tem zakonom neposredno podeli koncesija za izvajanje javne službe. Holding pripravi v sodelovanju s kobilarno načrt upravljanja celotnega območja za obdobje 5 let. Načrt sprejme Vlada. Zaradi transparentnosti lahko holding ustanovi tudi odvisno družbo za izvajanje pridobitne dejavnosti, v kateri pa mora ohraniti večinski delež.

Predlagana nova organiziranost bo omogočala lažje poslovanje tako v delu izvajanja javne službe, fleksibilnejši način zaposlovanja in seveda nagrajevanja uspešnosti zaposlenih, kakor tudi v delu izvajanja pridobitne dejavnosti. Sprememba organiziranosti upravljanja v območju Kobilarne Lipica ne pomeni

privatizacije Kobilarna Lipica, ampak je namenjena izboljšanju pogojev za poslovanje. Seveda bo zagotovljen tudi ustrezen nadzor javne službe, ki ga bodo izvajala ministrstva, MGRT, kmetijstvo in Ministrstvo za kulturo in Računsko sodišče. Zato verjamemo, da bo s predlogom zakona možno slediti dolgoročni viziji ohranjanja Kobilarne Lipica kot enovite destinacije za petzvezdična doživetja, pri čemer je glaven njen lipicanski konj in z njim povezana kulturna dediščina.

Zato predlagam, da novelo zakona podprete.

Spoštovani poslanke in poslanci, ob tem na koncu predlagamo, da se, če bo sprejetih amandmajev manj kot k desetini členov, tretja obravnava predloga zakona opravi na isti seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici, gospe Andreji Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Odbor za gospodarstvo je na 31. seji, 12. 1. 2018, obravnaval omenjeni predlog zakona. Odboru je bilo poleg predloga zakona posredovano naslednje gradivo: mnenje Zakonodajno-pravne službe, pojasnila Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

Amandmaje k predlogu zakona so vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD.

Članicam in članom odbora so bili na seji priloženi tudi predlogi za amandmaje odbora poslanskih skupin SMC, Desus in SD, ki jih je odbor sprejel in so razvidni iz poročila odbora.

Na seji je predstavnica Zakonodajno-pravne službe pojasnila, da je veliko pripomb službe upoštevanih z amandmaji koalicijskih poslanskih skupin. Izpostavila je pripombe službe glede tretjega odstavka 40. Člena, in sicer v zvezi z zagotavljanjem varstva upnikov. Podala je tudi opozorilo glede ustanavljanja družbe Turizem Lipica, in sicer da se mora v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, firma družbe jasno razlikovati od firme vseh drugih družb. Predstavnica službe je pojasnila, da glede navedenih pripomb ni bilo vloženih amandmajev, je pa ministrstvo podalo svoja pojasnila. Predstavniki Državnega sveta je na seji pojasnil, da komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance predlog zakona podpira.

V razpravi je bila na splošno izražena podpora predlaganim rešitvah. Izraženo je bilo mnenje, da je dosedanje vodstvo v kratkem času uspelo narediti nekatere pomembne korake v smeri stabilizacije poslovanja ter izboljšanja prepoznavnosti Kobilarne Lipica.



Predlagane rešitve in spremembe organiziranosti pa bodo v prihodnje omogočile večjo fleksibilnost in gospodarnost poslovanja Kobilarne Lipica ter izboljšala trženje njenih storitev. Razpravljavci so menili, da je sprememba zakonodaje le prvi korak, v nadaljevanju pa bo treba izvesti ustrezne operativne ukrepe za prihodnji razvoj Kobilarne Lipica, pri čemer je posebno pozornost treba nameniti reji lipicanca. Izražena je bila kritika glede pomanjkanja sodelovanja lokalnih skupnosti v upravljanju, glede katere je državna sekretarka podala pojasnilo o sestavi nadzornega sveta Holding Kobilarna Lipica. V razpravi je bilo postavljeno tudi vprašanje o sodnem sporu delavcev Kobilarna Lipica, glede katerega je državna sekretarka podala pojasnilo o sodbi in plačilu odškodnin. Izražena je bila tudi bojazen glede morebitne privatizacije Kobilarne Lipica, v zvezi s katero je državna sekretarka pojasnila, da bo Holding Kobilarne Lipica v 100 % lasti države brez možnosti odtujitve in obremenitve, prav tako odvisna družba Kobilarna Lipica, ki jo Holding Kobilarna Lipica lahko ustanovi. Holding Kobilarna Lipica lahko ustanovi za namene izvajanja nalog pridobitne dejavnosti tudi novo družbo, v kateri ostaja večinski lastnik država in se ne sme odtujiti.

Po opravljeni razpravi je odbor prejel predloge za amandmaje, kot je razvidno iz samega poročila.

Odbor je v skladu z 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje, je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del poročila odbora. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pred nami je predlog ureditve Kobilarne Lipica. Zakaj je pomembno? Gre za blagovno znamko, prepoznavnost Slovenije in pa promocijo Slovenije v svetu. Kaj so problemi, ki jih moramo rešiti? Gre za medresorsko sodelovanje – Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za gospodarstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, in prav tukaj je šibka točka. Šibka točka te vlade je nesodelovanje ministrstev in zato številni problemi, vidimo v preteklih dneh, na primer, kaj se dogaja z Kitajsko. Drug problem, da je Lipica, to prizna tudi Vlada, bila bolje upravljana v prejšnjem sistemu in da v 4 letih, ko smo se pogovarjali o tem problemu, nismo prišli do prave rešitve. Seveda so se od osamosvojitve Slovenije zgodile številne spremembe, predvsem turizem je tista dejavnost, ki pomeni

prihodnost Slovenije, prihodnost strateških poti, strateška lega in pa turizem, vezan na vse druge dejavnosti. Lipica ima prednosti: golf, bližino morja in vse ostalo. To je treba izkoristiti. Kje so rešitve? V enovitem upravljanju in v tem, da se uredi konjerejo in da uredimo odnose tako z Avstrijo, Hrvaško, kjer imajo podobne probleme. Kaj je s predlogom? Nekateri ocenjujejo, da je predlog dober iz tega vidika, da slabše ne more biti. To ni odgovor. Ne moremo imeti sistem poskusov in zmot in se na tem učiti. Potreben je strateški pristop. Sam naziv holding ima negativno konotacijo. Izkušnje te vlade pri upravljanju državnega premoženja – SDH, DUTB in še nekateri holdingi. Kakšno je kadrovanje? Kakšen je nadzor finančnih tokov? In tukaj imamo slabe izkušnje. Kaj bo z odvisnimi družbami? Nejasno je, kaj se bo dogajalo tudi z odvisnimi družbami. Kdo bodo ljudje, ki bodo upravljali? Kakšno bo kadrovanje? Ali gre le za kadrovanje ljudi pred iztekom mandata? Jaz mislim, da predlog ni dodelan v tej meri, da bi bil primeren za odločanje. Kdo bo vodil določene ljudi? Katere ljudi se bo imenovalo? Kako se jih bo imenovalo in kdo bo imenovan ter kako bo nadzorovan tok denarja? Vidimo, da je treba vložiti deset milijonov, ne vemo pa točno, v kaj se bo to vložilo.

Glede na slabe izkušnje z upravljanjem državnega premoženja menim, da je predlog preuranjen in nedodelan in zato ga v Poslanski skupini nepovezanih poslancev ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državni sekretarki in ekipi!

Za razliko od mojega predhodnika imamo mi drugačno mnenje. Menimo, da je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Kobilarni Lipica logično nadaljevanje v letu 2016 sprejetega zakon. Vlada je v skladu z vizijo MRGT in poslovanja in tudi v končni fazi SMC dobila nekako osnovo, da se Lipica vodi in gleda v prihodnost. Po letih mencanja je s tem novim vodstvom, ki gre marsikomu v nos, doseglo odlične rezultate. Prostora za izboljšanje je še in če ne bo nepotrebne obreganja v to in ono, se bo to tudi nadaljevalo. Samo v vednost vam povem naslednjih nekaj podatkov. V letu 2017 je Lipico obiskalo 108 tisoč turistov, do sedaj in predhodna poslovanja so komaj dosegala 70 tisoč. To je 22 % več kot leta poprej. Da ne govorimo, da je dvignilo za 17 % prihodke in tu je še nekaj drugih podatkov, ki bi lahko bili adevkvatni. Kobilarna Lipica je vse od ustanovitve delovala v različnih oblikah javnega lastništva, a vselej kot enovita zaokrožena celota. V njej se prepletajo dejavnosti s konjerejo, konjeništvom in s tem povezane oblike turizma. Poglavitni namen in



poslanstvo obstoja turistične dejavnosti v Lipici je umeščanje konjev lipincev, zavarovane kulturne dediščine in naravnega okolja v ospredje. Ponavljam, v ospredje. In ne tako, kakor zlonamerni govorijo.

V Poslanski skupini SMC smo mnenja, da s primernim gospodarnejšim upravljanjem in razvojem lahko ohranimo, zaščitimo tako kulturno dediščino kot lipicanca in obenem razvijamo gospodarske dejavnosti, ki bodo v prvi vrsti valorizirale kulturne in naravne danosti Lipice.

Vizija je jasna. Kobilarno Lipica s čredo lipincev želimo ohranjati, razvijati kot enega izmed najpomembnejših identitetnih simbolov in elementov kulturne dediščine. To dediščino želimo osmišljeno v korist sedanjih in bodočih rodov, s skrbnim gospodarjenjem in, poudarjam, trženjem ter deljenjem izkušenj in doživetij Lipice z obiskovalci in turisti iz vsega sveta. Vlada je zato po spremembi Zakona o Lipici v letu 2016 naredila nov korak in določila besedilo predloga zakona, s katerim bi nastal Holding Kobilarna Lipica z dvema odvisnima družbama. Družba Kobilarna Lipica bi izvajala le javno službo, družba Turizem Lipica pa bi izvajala pridobitvene dejavnosti. S tem se izognemo vsem zagatam, ki so bile prej v javnem zavodu.

Naj omenim še glavne poudarke zakona. Dodatne določbe, vezane na rejo in vzrejo konj, dve poglavji, bolj izpostavljeno zaščito prevzemanja nepremičnin in pravic intelektualne lastnine, podrobnejša navedba vseh pridobitnih dejavnosti, sprememba pravne organizacije oblike upravljanja v bolj gospodarno, tržno usmerjeno, in s tem v bolj moderno, če hočete. Ne glede na to ima tudi poslovodstvo in sicer nadzorni svet šest članov. Tukaj je bila največja bojazen, da so bili odrinjeni lokalna skupnost in delavci, ki so v Lipici. Naj še enkrat poudarim, od šestih članov sta dva predstavnika zaposlenih, od štirih članov je eden iz Ministrstva za kmetijstvo in od treh članov predlaga Občina Sežana, se pravi lokalna skupnost, enega. Tako da tudi te bojazni ni.

Želimo, da ta biser postane glavna vstopna točka Krasa in Slovenije in zato bomo v Poslanski skupini SMC podprli predlog zakona, ker gre ta zakon v pravo smer. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav predstavnikom ministrstva!

Pred nami je zakon o Kobilarni Lipica v tretjem branju. Mislim, da je to neko logično nadaljevanje predhodnega zakona, ki je prenesel pristojnosti iz več ministrstev na Ministrstvo za gospodarstvo. Vsaj zame je to neko logično nadaljevanje. Vsi se verjetno zavedamo, da sam zakon v bistvu ne rešuje v

bistvu vseh tistih zatečenih zadev, ki jih v Kobilarni Lipica imamo oziroma ki jih bo treba v nadaljevanju razrešiti. Zakon daje na nek način dokaj dobro podlago za vse ukrepe, ki bodo morali slediti na področju same kobilarne, vezano na vsa področja, ki so zaščitena z posebnimi zakoni. Govorimo predvsem o zaščiteni čredi konj v Lipici, govorimo o določenih kulturnih in zgodovinskih spomenikih, vendar imamo na drugi strani tudi tisti del, ki mora v Lipici prinašati tudi neko dodano vrednost, in zakon v celoti to zadevo omogoča. Sedaj pa sigurno zakon kot tak ne more zagotoviti, da se bo v Lipici to tudi dejansko zgodilo. Mislim, da je v tem trenutku velika odgovornost predvsem na ministrstvu, ki bo v nadaljevanju jasno tudi nosilec ekipiranja posameznih služb v Lipici, ki bo moral v ustanovitvenem aktu in tudi v nadaljevanju tudi poskrbeti, da bodo ljudje, ki bodo sedli na ta delovna mesta, razumeli, kaj želi ta zakon narediti in kakšna je želja celote v tem prostoru, kako se mora Lipica v nadaljevanju vklopiti v turistično ponudbo in na drugi strani tudi v zavarovanje tistih vrednot, ki so v Lipici najbolj pomembne, ko govorimo o lipicancu kot zaščitenemu objektu in ostalih zadevah. Če tega ne bo, bomo verjetno čez kakšno leto, verjetno v drugi sestavi, ponovno pred dilemo, ali je treba na zakonski osnovi stvari urediti. Vendar kot sem rekel, to ni dobra popotnica, kajti zakone lahko stalno spreminjamo in s tem verjamemo ali pa vsaj nekateri verjamejo, da se stvari reši, vendar s tem ne rešujemo zadev, zato še vedno ključna zadeva: pravi ljudje na pravih mestih in tudi spoštovanje zavez, ki bodo v zakonu napisane in tudi v vseh podzakonskih aktih, ki se bodo na osnovi tega zakona tudi verjetno še sprejemali. Velika odgovornost je dejansko na predlagatelju Ministrstvu za gospodarstvo, da se zadeve v Lipici uredijo. Tudi če pogledamo stvari v tem trenutku, kjer se dogajajo določene anomalije, in tu ima ministrstvo seveda odgovornost, da tudi stvari za nazaj na primeren način uredi in da vzpostavi ponovno zadovoljstvo vseh ljudi, ki v sami Lipici delujejo, da se v nadaljevanju seveda izkoristi tudi njihovo pripadnost in njihovo znanje iz preteklosti in da se vsaj v tej meri poskuša stvari v čim večji meri uporabiti in izkoristiti potencial, ki je na tem območju. Če bo šel, bodo šli naslednji koraki pri tem zakonu in pri sami operacionalizaciji v tej smeri, mislim, da tudi s strani lokalnih skupnosti ne bo nekega večjega odpora, ker zakon vseeno ima nastavke, ki lahko Lipici dajo v nadaljevanju en dober zagon in omogočijo tudi bistveno večji razvoj, kot ga je imel v preteklosti, s tem pa tudi večjo dodano vrednost v turizmu za celotno območje južne Primorske, tega ožjega območja, nenazadnje pa tudi širše Slovenije.

Mi v tem primeru ne bomo nasprotovali sprejemu tega zakona.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke



upokoјencev Slovenije bo predstavil gospod Tomaž Gantar.

Izvolite.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala, podpredsednik. Dober dan vsem!

S poskusom reševanja Lipice smo se v tem mandatu že nekajkrat srečali. Razlogov za dolgoletno neuspešno poslovanje in iz leta v leto manjši obisk Lipice je zelo veliko. Tudi v tem primeru jih lahko iščemo v slabih odnosih tako na vodstvenih pozicijah kot med zaposlenimi, predvsem pa terja kritični pogled odgovornost države kot lastnika, ki vrsto let ni našel prave poti za ohranitev tega turističnega bisera in predvsem ohranitve kulturne in naravne dediščine pri vzreji in šolanju lipicancev.

Pred dvema letoma je bil napravljen korak naprej in danes smo pred novim predlogom zakona o Kobilarni Lipica, ki vzbuja kar nekaj pomislekov, zato večina v naši poslanski skupini zakona ne bo podprla.

Ali je rešitev, ki ji nasprotuje močna civilna iniciativa, ki ima obenem tudi vso podporo lokalnih skupnosti, za nadaljnji razvoj, predvsem pa obstoj lipicanca kot vrste, ki nam jo mnogi še danes zavidajo, tokrat res tista prava? Pot izključevanja lokalnih skupnosti gotovo ne vzbuja dobrega občutka, postavlja pa se tudi vprašanje smiselnosti holdinga v kompleksu z relativno majhnim številom zaposlenih. Transparentno poslovanje z doslednim ločevanjem javnih in zasebnih sredstev je moč zagotoviti tudi brez tega. Vsaj med lokalnim delom prebivalstva obstaja ob tem bojazen po pretirani privatizaciji, katere žrtev bi bil na koncu prav lipicanec. Vzreja konj sama po sebi namreč ne zagotavlja ohranitve te zaščitene vrste. Nanjo se navezuje šola jahanja, ki ima v Lipici 100-letno tradicijo in je v tesni zvezi v dunajsko šolo jahanja kot eno vodilnih. Naloga države pa je, da to kulturno in naravno dediščino ustrezno zaščiti. Slednje je nedvomno naloga države in ne stvar bolj ali manj uspešnega upravljavca hotelov znotraj kompleksa. Upravičena je torej bojazen, ki se nam ob vsem tem poraja, da pozabljamo na bistvo, zaradi katerega je Kobilarna Lipica sploh prepoznava v svetu in mednarodnih vodah. Lipicanec brez ustrezne in priznane šole jahanja, ki ima določene posebnosti, predstavlja zgolj orodje za komercialne namene brez prave vrednosti. Tu pa je na mestu skrb civilne iniciative, ki opozarja na te plasti in ki ne vidi v zakonu, ki je pred nami, zadostnih zagotovil, da stvari ne zbežijo iz rok. Znan je namreč rek, da je po toči zvoniti prepozno.

Da gre za celovito enoto, pri kateri morata javna in pridobitna dejavnost tesno sodelovati, smo se strinjali pri zadnji novelaciji iz leta 2016. Po novem so vse pristojnosti iz kmetijstva prenesene na gospodarski resor kot edini odgovorni upravitelj Kobilarne Lipica. Vloga enega gospodarja je po večletnih težavah nehvaležna, vendar ključna pri določanju vizije, zato imamo danes na mizi nov predlog zakona,

za katerega je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo prepričano, da bo nova pravna organizacijska oblika družbe v obliki holdinga tista prava in uspešna rešitev za Kobilarno Lipica.

V Poslanski skupini Desus verjamemo v dober namen MGRT, bi pa pričakovali v samem zakonu več pozornosti namenjene osnovni dejavnosti, ki je za nas še vedno vzreja, šolanje in zaščita lipicanca, pri razvoju turistične dejavnosti pa tudi vključevanje lokalne skupnosti, ki je, tako zgleda zdaj, odrinjena na rob dogajanja. Za uspeh ni dovolj sama organizacijska oblika, ampak premišljena vizija, dosledno upoštevanje kulturnovarstvenih omejitev, skrb za rejo in šolanje lipicancev, profesionalen kader ter uspešno trženje.

Kot rečeno predlagani zakon po našem mnenju vsega tega ne zagotavlja v zadostni meri, zato z naše strani, s strani naše poslanske skupine ne uživa večinske podpore. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite. Se opravičujem, gospa Marija Bačič, sem preskočil mag. Mateja Tonina. Mag. Matej Tonin, imate besedo in se vsem še enkrat opravičujem, preskočil sem vas, v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Ni problema. Drage poslanke in poslanci, dober dan!

Zagotovo je Lipica poseben biser za Slovenijo, ki je sestavljena vsaj iz dveh delov, dveh elementov – eno je kulturna dediščina in drugo je velik potencial za razvoj turizma. Lipicanec je pasma, ki ima skoraj pol tisočletja globoke korenine. Povsem jasno je, da gre za biser slovenske kulturne dediščine, ki ga moramo ohraniti tudi za naše zanamce. Naša prva naloga je torej, da ta biser ohranimo ter ga prenesemo na naše otroke in tudi vnuke.

V Novi Sloveniji zato podpiramo razglasitev tradicionalne reje in vzreje lipicancev za nesnovno dediščino državnega pomena. Prav tako podpiramo, da se objekte na spomeniškem območju razglasi za kulturne spomenike državnega pomena. Upamo pa, da bo ohranjanje in redno vzdrževanje teh spomenikov zagotovljeno tudi v praksi in ne zgolj na papirju. Pomembno pa je, da znamo takšno kulturno dediščino tudi predstaviti širši javnosti, ljudem, turistom iz daljne in širše okolice, torej tistim, ki prihajajo iz Slovenije, kakor tudi tistim, ki prihajajo iz tujine. Kobilarno Lipica v Novi Sloveniji vidimo kot eno izmed ključnih turističnih znamenitosti v Sloveniji.

Bistvena sprememba predloga zakona se nanaša na prav pravnoformalno organiziranost območja Kobilarne Lipica. Dosedanji javni zavod se preoblikuje v družbo Holding Kobilarna Lipica. Pred časom je Poslanska skupina Nove Slovenije na svojem



terenskem obisku obiskala Kobilarno Lipica in se seznanila z njihovimi problemi in ena izmed stvari, ki so jo tam prisotni predstavljali, je nesinhronizirano oziroma drugače povedano, neusklajeno delovanje same kobilarne, torej dela, ki skrbi za kulturno dediščino, in pa dela, ki skrbi za turizem, za razvoj turizma, za nastanitve, gostinstvo in podobne stvari. Žal je bilo v preteklosti mnogokrat zastavljeno tako, da sta ta dva dela delovala eden mimo drugega, celo več, med seboj sta si nagajala. Je pa jasno, da sta ta dva dela, torej kulturna dediščina in turistični del, medsebojno tesno prepletena in da eden brez drugega ne more. Na dolgi rok tudi brez nekega prihodka s strani turizma in obiska kobilarna ne more preživeti in hkrati sam turizem brez kobilarne ni nič. Torej, kakorkoli stvari obračamo, pridemo do enostavnega zaključka, da je treba najti neko vrsto organiziranosti, ki bo pripeljala do tega, da bosta ta dva dela, turistični in kulturni, med seboj sodelovala. V preteklosti so bili razni zapleti, tudi Računsko sodišče je nato opozarjalo, da se morda denar s kulturnega dela nenamensko uporablja. Zato kakorkoli smo mi zlagali stvari skupaj in kakorkoli smo razmišljali, na nek način smo prišli do istega zaključka, da je morda najboljši način organiziranosti ta, kar je predlagano v zakonu. To je neke vrste holding, po domače povedano nadšef, ki bo skrbel, da bosta oba dela, kulturni in turistični, med seboj usklajena. Seveda pa smo dobili tudi s strani naših lokalnih predstavnikov številne pripombe, zlasti na zastopanost lokalnih skupnosti v organih upravljanja. Slišali smo tudi ostale argumente, da so te stvari ustrezno v zakonu urejene.

Po včerajšnji poglobljeni razpravi v poslanski skupini, smo prišli do zaključka, da ta zakon pri upravljanju Lipice, pri ohranjanju Lipice kot osnovnega slovenskega bisera vendarle pomeni korak naprej. In zato mi takemu zakonu v poslanski skupini ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, stališče bo prebrala gospa Marija Bačič.

Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljena, državna sekretarka s kolegi, kolegice in kolegi!

Kobilarna Lipica predstavlja enega izmed vrhuncev slovenske naravne in kulturne dediščine in pomeni zaključeno celoto. Njen pomen in splošen prispevek je odvisen od vseh sestavnih delov in njihovega tvornega sodelovanja, območje, stavbe, narava in krajina, konji, ljudje ter način in kulturna delovanja. Usklajeno delovanje vseh je potrebno, da se bo Lipica lahko ponovno uvrstila na svetovni zemljevid najbolj prestižnih kobilarn. Samo tako bo lahko upravičila tudi sloves in potencial slovenskega turističnega bisera. Lipico že dolga leta pestijo medsebojno neurejena razmerja in nedefinirane pristojnosti, predvsem pa jim

manjka sredstev za razvoj črede lipincev, konjeniških dejavnosti ter naravne in kulturne dediščine, torej osnov, brez katerih tudi ni in ne more biti ne turistične dejavnosti in njenih drugih sadov, ki jih javnost od ustanove s takim potencialom tudi pričakuje.

Zavarovanje temeljnih elementov dediščine, definiranje ključnih dejavnosti ter razmejitev med javnim in zasebnim so torej osnovna vprašanja, ki jih mora razrešiti zakon. Le na teh temeljih je mogoče zasnovati dobro ureditev za naprej, zato zakon jasno opredeljuje elemente naravne in kulturne dediščine, kamor poleg zaščitenega območja sodijo tudi posamezne stavbe in krajina in seveda tudi čreda lipicanskih konj in način njihove klasične dresure.

Predlog zakona, ki so ga pripravili na Ministrstvu za gospodarstvo, tako predvideva preoblikovanje sedanje javnega zavoda v holding, znotraj katerega bosta delovali dve podjetji. Podjetje Kobilarna Lipica, d. o. o., bo ostala v 100 % državni lasti, s prepovedjo odtujitve. Njegova naloga pa bo vsestranska skrb za vse tiste dejavnosti in lastnino, ki pomenijo javno družbo, varovanje javnega interesa in skrb za vse tiste elemente dediščine, ki delajo Lipico posebno, za naravno in kulturno krajino, za stavbe, za rejo in dresuro lipicanskih konj ter za vsestranski razvoj konjeniške stroke.

Osnovni namen zakona je torej jasno definirati vse tiste dejavnosti in elemente Lipice, ki so v javni lasti ali v javnem interesu, ter zagotoviti vse potrebno za njihov nadaljnji obstoj in razvoj. Naloga tega podjetja je opravljati javno službo ter skrbeti za javno lastnino in javni interes. V ta namen zakon zagotavlja tudi ustanovni kapital v višini 10 milijonov evrov. Za opravljanje pridobitnih dejavnosti, predvsem tistih s področja turizma in gostinstva, pa zakon daje možnost ustanovitve ločenega podjetja v okviru holding, v katerem bo mogoče tudi sodelovanje zasebnih partnerjev. Dejavnosti pridobitnega značaja bodo tako jasno ločene od javne službe, s čimer se v dobri meri preprečuje tudi mešanja javnih in zasebnih sredstev, kar je bila tudi v Lipici slaba praksa, za katero upamo, da postaja stvar preteklosti. Kljub temu, da bo v to podjetje mogoč vstop zasebnih partnerjev, pa Zakon določa, da mora Holding in posredno država tudi v tem podjetju ohraniti vsaj 50 % delež. Na tak način je premoženje Lipice in turistična dejavnost, neposredno utemeljena na dobrem delovanju dela v javnem interesu, ustrezno zavarovana pred privatizacijo. Z jasno opredelitvijo nalog, premoženja in medsebojnih odnosov ter preoblikovanjem javnega zavoda v javno podjetje bo mogoče zagotoviti boljše delovanje celotnega sistema Lipice in poskrbeti za primerljivo opravljanje in gospodarjenje po standardih, ki veljajo za podjetja. Seveda pa nas vse bolj zanima, ali bodo predlagane rešitve delovale. Ali povedano drugače, s sprejetjem tega Zakona je zagotovljeno vse potrebno, da se tudi v Lipici stvari obrnejo v pravo smer.



V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo mnenja, da brez dobre zakonske podlage in predvsem prevzema odgovornosti s strani lastnika, torej države, pozitivnega premika ne more biti. Zakon, ki ga Socialni demokrati podpiramo, je tako nujen predpogoj za pričakovane pozitivne posledice. Ne morem pa mimo dejstva, da vsak zakon zaživi šele skozi delo, trud in odnose resničnih konkretnih ljudi. Ko bomo čez leto ali dve ocenjevali uspešnost nove ureditve v Lipici, večine ne bodo zanimali konkretni zakonski členi, temveč vprašanje, ali v Lipici stvari delujejo, kot je treba. Zato na tem mestu štejem za nujno opozoriti tudi na področje, ki ga sam predlog zakona ne ureja in ne more urejati, pomeni pa odločno točko za uspeh in neuspeh. Uspešno nadaljnje delo Kobilarne Lipica bo na koncu, ne glede na sprejete zakonske rešitve, v končni fazi odvisno od ljudi, ki so ali še bodo neposredno in redno vpeti v njeno vsakodnevno delo. Večkrat smo bili mi in slovenska javnost obveščeni o slabih medsebojnih odnosih znotraj kolektiva. Kakršenkoli projekt ne more biti uspešen, če med ljudmi, ki so njegov del, ne vlada vsaj osnovno spoštovanje. In uspeha pri sanaciji Lipice ne moremo pričakovati, če ne bo utemeljen na spoštovanju ljudi in zaposlenih, ki s svojim trudom in znanjem vsa ta leta zagotavlja obstoj in razvoj Lipice. Zato apeliramo na vse vpletene, da več energije in truda vložijo v medsebojno razumevanje in odnose, da je to najboljša naložba.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo ta Zakon podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Levica.
Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo.

Prvič je bil Zakon o Kobilarni Lipica sprejet leta 1996 zaradi vpisa na Unescov seznam in z namenom, da zaščiti konja lipicanca. A vse vladajoče politične stranke so imele svoje kapitalske in kadrovske interese in tako je stanje v Lipici danes tako, kot je. Na žalost, bolj žalostno. Če po parketu ne bi plesali ljudje s političnimi interesi, danes ne bi že četrtič v tem triletnem mandatu govorili o Lipici. Lipico so najprej tlačili v Slovenski ljudski stranki, ko so vpeljali Casino, potem LDS z ukinitvijo zaščitene območja, potem SDS, ko so si izmislili golf igrišče, in zdaj na zadnje še stranka SMC. Lipico in lipicance tako že ves čas uničujejo tisti, ki imajo moč, namesto, da bi to moč, ki so jim jo dali volivci, izkoristili v prid človeka, živali in bogastva, ki ga imamo, ga večina vladajočih elit koristi le za pustošenje povsod, kjer je to le možno. In na žalost tokratna koalicija, predvsem vladajoča stranka SMC, ni nič drugačna. Na etiko in moralo se poživljajo.

Če pa bi minister Židan dobro opravljal svoje delo, Lipica v tem mandatu ne bi bila prenesena na MGRT.

Na vso žalost, mene in Levice, tudi tokrat ostro nasprotujemo novemu zakonu.

Lahko bi naštevala vsa zgodovinska dejstva, ki govorijo o tem, zakaj bi morali rešiti Lipico, lipicanca, zaposlene in končno Lipico imeti za ponos, a bom raje navedla nekaj dejstev, ki govorijo o tem, čemu smo nasprotovali leta 2016 in zakaj ostro nasprotujemo zakonu tudi v letu 2018. Leta 2016, ko se je v Državnem zboru sprejemala novela Zakona o Kobilarni Lipica, z namenom, da Lipica preide v pristojnost Ministrstva za gospodarstvo, s čimer je Lipica pridobila možnost izvajanja trže dejavnosti, v Levici sprejema novele nismo podprli. Že takrat smo stališče Levice zaključili z besedami: »Pričakujemo pa, da se bomo konec leta ponovno pogovarjali o Lipici, če bo Lipica sploh še naša.« Lahko bi se reklo, da smo se za kakšno leto zmotili, a se nismo, saj je bilo sprva rečeno, da bo nov zakon v javni obravnavi konec leta 2016, ko je Lipica turizem prešla v stečaj, saj naj bi z zakonom pod eno streho združili konjerejo, konjeništvu, gostinstvo in turizem. V začetku leta 2017 je bil takratni zakon, ki je bil drugačen od današnjega, predstavljen tudi lokalni skupnosti, takrat so se z zakonom strinjali in ga potrdili, a je bil zakon spremenjen in neuskladen z lokalno skupnostjo in tistimi, ki si prizadevajo, da Lipica s plemenitim konjem lipicancem zopet postane naš paradni konj. V obrazložitvi za sprejetje zakona je jasno zaznati, da se Vlada od januarja 2017 ni kaj pretirano trudila z zakonom samim in rešitvami, temveč zgolj s tem, kako preoblikovati javni zavod in kako formirati novo družbo, torej, odskočno desko za pustošenje in privatizacijo. V Levici se sprašujemo, zakaj v tem času niso gospoda iz ministrstva naklonili vsaj malo časa lokalni skupnosti in sindikalnim zaupnikom, da bi skupaj prišli do še kako potrebnih rešitev in končno Lipico postavili na noge.

Ker si v Levici že od začetka mandata prizadevamo rešiti Lipico, smo upali, da bo tokratni zakon dokončno rešil težave in ga bomo lahko z največjim veseljem podprli in naredili nov, lepši korak za prihodnost Lipice, lipicancev, zaposlenih in vseh ljubiteljev Lipice, ampak žal temu ni tako. Kot kaže, si nekateri še kako prizadevajo, da bi Lipico opustošili. Ustanoviti holding z dvema odvisnima družbama, v katerem bo 10 milijonov osnovnega kapitala, za katerega sam minister pove, da ga bodo v večini vložili v infrastrukturo, da bodo prenovili hotel, ki bo imel štiri zvezdice, potem po prenovi pa bo vse skupaj verjetno prešlo v privatne roke, preprosto ne verjamemo, da se to ne bo zgodilo, kajti v zakonu je kar nekaj vzvodov, ki kažejo na to, da se bo pustošenje Lipice končalo s prodajo in prodajo našega ponosa. Civilna iniciativa za Lipico opozarja, da je trenutno stanje nevzdržno, da so konji zanemarjeni, da so marsikateri zaposleni na prisilnem dopustu, da je gospod



minister s sprejemom zakona leta 2016 postavil temelje, da bo lahko zdaj še nadaljeval s kadrovanjem svojih ljudi, mogoče nekateri celo sedijo tukaj v dvorani.

Draga Vlada in predvsem vladajoča stranka SMC, nadaljujete slabo prakso prejšnjih vlad in to vam po koncu mandata, ko ne boste več tako številčni, ne bo v ponos. Zdaj je še čas, da razmislite o tem, kako boste glasovali, kajti potem bo prepozno.

V Levici smo pripravili protiprivatizacijske amandmaje in samo v primeru, da jih boste podprli in s tem pokazali, da imate dober namen, zakonu ne bomo nasprotovali. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na splošno razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev iz dne 23. 1. 2018. V razpravo tako dajem 15. člen ter amandma poslanskih skupin SMC in SD. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ja. Gospod Marko Ferluga, imate besedo.

Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo.

Mogoče, se opravičujem, se bom začel malo odzivati na vse te navedbe, ki so bile. Draga Violeta, ne »rihtam« si službe v Lipici, tako da... Vem, da si mislila direktno na mene. Delam pa na tem, da bi bila Lipica uspešna in dobra. Ne skrbi za to. Zdaj, če si mi prizadevamo za privatizacijo, ne vem, za kaj si vi prizadevate, ker niste podprli ne prejšnjega zakona in očitno ne boste niti tega. O vseh teh privatizacijah in o tem tralala in hopsasa in tej civilni iniciativi in kako je vse nevzdržno, je mogoče včasih dobro prisluhniti tudi temu poslovodstvu, ki je zdaj leto in pol oziroma leto in 8 mesecev na delovanju. Tisti, ki si je želel, hotel ali imel čas pogledati podatke in statistiko, ki jo je to poslovodstvo naredilo, bi se mogoče malo zamislil in bi malo pretehtal svoje besede. Če je bilo do leta 2015 Maksimum, največji domet, govorim od začetka Slovenije, od 25, 26 let, maksimum 70 tisoč, je v letu in pol bilo 108 tisoč obiskovalcev. Če ta številka, teh 30 tisoč, nič ne pomeni, potem se verjetno ti ljudje, ki tako lahkotno govorijo, ne zavedajo, koliko truda v marketing in delovanje je bilo narejeno. Prvo, kar je bila moja želja, je, da bi vodstvo, to, ki je sedaj, naredilo 3 zadeve. Prva zadeva, da se ustavi ta negativna konotacija in negativno govorjenje o Lipici. Drugo, da se stabilizira poslovanje, kar se je. In tretje, da se začne oglaševati marketinško bolj agresivno, kar se do takrat sploh ni delalo, ker je bilo prepuščeno samo sebi, ker so bili ljudje navajeni v Lipici, da dobijo tale denar iz Ministrstva za kmetijstvo, teh 2 milijona 800, in potem je bilo pač Udri brigu na veselje, enostavno. In ko se je končala sezona, to je bilo v novembru, do velike noči je bilo zimsko spanje trenerjev, jahačev in seveda tudi

konjev. In zdaj tole blazno govorjenje te civilne iniciative o tem, kako jih skrbi za konje, kako je to... Vsi ti člani te iniciative ... Pa še en medklic, 13 tisoč 500 je občanov Občine Sežana, predstavnikov civilne iniciative je, če sem jih jaz dobro naštel, nekje 20. Se pravi, to je ta velika sfera in ti ljudje so vsi delali v Lipici, vsi so se imeli možnost dokazati in zdaj to staro razmišljanje, tisto socialistično razmišljanje, ki je bilo, je naenkrat bilo uzurpirano v tem smislu, da je treba več delati, bolj se truditi in tudi nekaj več dati za ta denar. Tudi to je narobe, okej. Da so konji zanemarjeni, zdaj te igrice, ko nekdo iz te civilne iniciative začne govoriti, kako je konj umrl in ne vem kaj. En konj in to ta od kraljice Elizabete je imel 25 let, to pomeni v človeški, ljudski starosti nekje 80 let, in ga je zadela srčna kap. Mah, daj ga no. In kaj zdaj? In en mladi konj, ki se nekako... Če začnemo o takih zadevah govoriti in spet trobiti negativne in širiti, ker nekateri od te civilne iniciative tudi na forumih, bom rekel, profesionalnih forumih, konjeniških forumih grdo govorijo o Lipici in se ne zavedajo, da blatijo in si pljuvajo v lastno skledo. In ti hočejo dobro? Ta lokalna skupnost si želi dobro? Lepo vas prosim, no! Malo sem bil presenečen nad kolegi iz koalicije, ki so se nekako obrnili na neko drugo stran in vidijo vse slabo v tem. Pač, to je demokracija, vsak ima svoje lahko mnenje, je pa zanimivo, da se to mnenje tako nekako zelo poistoveti s tole civilno iniciativo, ki govori o nekih šolah jahanja, da niso dovolj zavarovane, da ni to. Če si pogledate zakon, je v dveh poglavjih govora samo o konjeništvu, konjereji in o tem, da ne govorimo potem o spomeniškem varstvu, da ne govorimo o tem, kako je to treba narediti. Če hočete gledati, je lahko vse narobe, tudi vsak zakon ni popoln, jasno. In strinjam se z Danijelom in strinjam se tudi z županom Sežane, ko je enkrat govoril, da zakon ne more dati pravih ljudi. Če to poslovodstvo, ki ga ima tako v zobeh lokalna samouprava, ker dela drugače in razmišlja drugače, kot se je prej delalo, s tem da ima rezultate, če je to vse narobe, potem me ta zadeva enostavno spominja na tipično slovensko obnašanje, ki je dobesedno status quo. Naj bi bilo, ampak da ne bi bilo. Se pravi, da naj ostane tako, kot je, bog ne daj, da se kaj spreminja, čeprav mi si želimo, da bi bile spremembe in da bi bilo nekaj drugega. To dvoje sigurno ne gre skup. In te stare sile in ta star način razmišljanja niso v prid Lipici, zagotovo ne.

Ko se govori, kaj je ta vlada, kaj je to ministrstvo naredilo – najmanj, kar je naredilo, je teh 6 milijonov in pol vložilo, če si je kdo šel slučajno ogledat, v prenovljeno graščino in prenovljen stadion in v prenovljene vse ostale zadeve, ki so, in še ima s tem zakonom namen vložiti najmanj 10 in potem v naslednjih fazah 10. Se pravi, ima vizijo, da bo tale zadeva postala to, kar si zasluži, in vstopna točka na Kras, od koder se bo potem lahko šlo v Škocjanske jame, v Štanjel, v Postojno in tako



dalje in tako dalje. Eni primerjajo, zakaj je treba spreminjati iz javnega zavoda v gospodarsko družbo ... Moram povedati, da sem bil jaz absolutno zagovornik tega, iz čisto preprostega razloga, zato ker gospodarske družbe se potem morajo absolutno obnašati gospodarno in absolutno morajo delovati tako, kot je značilno za gospodarske družbe. Javni zavod pa mora za svinčnik, za WC-papir, za ne vem kaj narediti razpise, naročnike, ne vem kaj, težko je nagrajevati v javnem zavodu zaposlene in tako dalje in tako dalje. Tako da, veliko je tega. Drugi del, se pravi današnji zakon, o katerem govorimo, je logično nadaljevanje, absolutno. Če ta vlada, to ministrstvo in tudi mi sami ne bi verjeli v to, da je z Lipico možno nekaj narediti, ne bi šli v to, da bi dali v tem zakonu 10 milijonov vlaganja v to.

Večinoma so te zadeve, ki si nasprotujejo, in ta fama slabih odnosov v kolektivu zaradi tistih štirih, petih trenerjev, ki so bili postavljeni na dopust in jim seveda ni prav, da je francoski trener, ker prej je bil avstrijski in prej je bilo boljše, sicer je bil dražji, ampak je bil boljši, kot je ta, ker ta ima tako in tako ceno, on je bil pa ta, seveda je mlajši trener, seveda ima drugačne poglede na to, in program ni pravi, da se zanemarija klasična šola jahanja – kar tudi ni res, tisti, ki si je šel pogledat tudi novi program, ve, da so vključeni elementi klasične šole jahanja z modernim odtenkom. Svet gre naprej. Mi ostajamo na teh istih zadevah, in ko vidite, da se ni 26 let nikakor nič spreminjalo, zdaj ko se je začelo spreminjati, smo vsi proti temu. Pa saj to je tipično naše slovensko, to cepetanje na mestu. Vsi bi, da ne bi, in to je ta logika, ki je meni nesprejemljiva.

Koraki so postavljeni v dobro smer, tudi samo hotelsko poslovanje, če se ga gleda per se, se pravi samega po sebi, so se s to obliko trizvezdičnega hotela naredili dodatni koraki; dvignili so cene in so dobili tudi več vložka in več prihodkov na ta račun. Vizije so izredno ambiciozne. Želi se narediti golf z devetnajstimi točkami. Se pravi, da se tukaj dela tudi na tem, da bi se dvignila dodana vrednost na višji nivo, ker potem se ve, da so tam gostje, in potem je treba to ponuditi. »Ja,« boste rekli, »gostinska ponudba še ni na nivoju.« Seveda ni, v enem letu pa pol ne more biti, tudi zaradi tega, ker je takšno povpraševanje po delavcih iz gostinstva, kakor ga še ni bilo, zato ker je hvala bogu pri nas bum, razcvet tega turizma. Eno gre z drugim, se pravi, če se dela korak za korakom in če imaš neko vizijo, kaj si želiš, in poskušaš z lokalno skupnostjo imeti neke dogovore, ampak ne na ta način, kakor si nekateri želijo, da civilna iniciativna nekemu narekuje, kako naj bi deloval. Ne. Jaz mislim, da civilna iniciativa lahko sodeluje, lahko daje predloge, ampak je vodstvo postavljeno za to in bo objektivno odgovorno za to, kar bo počelo.

In potem so vse možne zadeve v negativno dane, brez tega, da bi konkretno ovrednotili ta zakon. Ja, ljudje imajo probleme s

holdingom, strinjam se tudi z Bojanom, ko je rekel, da ima holding neko negativno konotacijo, ampak ne glede na to je treba to preseči. Holding je bil po navodilih Ministrstva za finance in skupaj s pravniki z MGRT neka solucija, ki uveljavlja tisto, kar je zahtevalo Računsko sodišče, in da se drži nekih zakonov in pravil, ki so potrebni, zato da sobivata dve posamezni entiteti kot deojoja na podlagi holdinga. To ne pomeni, da bomo imeli tri direktorje, tri tajnice in tri fikuse, ampak da bo direktor holdinga imel roko čez oba dela, ki bosta skupno in tvorno sodelovala, to, kar je tudi v Novi Sloveniji gospod Tonin povedal. Se pravi, smer je prava, dejansko je pa potreba pri samih ljudeh, da se jim zaupa in da vidijo v teh korakih, ki so bili do zdaj narejeni, v letu in osmih mesecih, in rezultatih, ki so tukaj, da se jim pokaže neko zaupanje, ne pa, da se tako lokalna skupnost kot vse ostale politične stranke poskušajo nekako vpletati ne glede na to, da je vizija in delovanje v pozitivno stran.

Zdaj lahko govorimo, da je marsikatera stvar narobe, ampak če smo konkretni, če govorimo o lipiški šoli jahanja, ali vi sploh veste, da nikjer ni nobenih pisnih dokumentov o tej famozni lipiški šoli – v vseh teh letih do zdaj to ni bilo narejeno – da v tem zakonu tudi lepo piše, da bodo zahtevana poročila o delovanju; da je bilo prisluhnjeno tudi lokalni skupnosti, da bo v nadzornem svetu holdinga šest članov, od tega bosta dva predstavnika delavcev, od ostalih štirih bo eden predstavnik ministrstva za kmetijstvo – kar je logično, ker so tam specialisti za živinorejo, konjerejo in vse ostalo – in trije drugi, ki so s strani MGRT, eden bo predlagan v soglasju z občino Sežana? Če so vsi ti koraki tako slabi, potem jaz težko govorim na kakšen drug način kot to, da sem presenečen, da si nekdo resnično želi, da bi Lipica začela živeti na novo. Mi moramo mogoče te zaslužne stare člane nagraditi, jim reči, hvala lepa, vi ste imeli čas, zdaj pa pustite malo tudi mladim. Ko sem se sam pogovarjal z zaposlenimi, mlajšimi seveda, so bili vsi polni entuziazma, vsi so si želeli delati in so rekli, glejte, vse tisto, kar se govori, je samo neka peščica. To je zmeraj ta antagonizem, ki je, starih in novih. Če smo pa mi malo zagledani v prihodnost in če želimo resnično neke korake narediti naprej – daleč od tega, kar eni pravijo, da se želi zdaj narediti iz Lipice disneyland – mislim, da se to vodstvo in vsi, ki so tam zaposleni, dobro zavedajo, kaj vse imamo tam, od galerije do samih stavb, ki so izredno pompozne in imajo svoj način.

Ne verjamem, da je kdo od tistih zaposlenih takšen, da bi želel to namenoma uničevati. Tudi ministrstvo kot tako je pokazalo napram vsem ostalim ministrstvom, ki so imela v vseh teh letih do sedaj neko željo, voljo tudi zakonsko zahtevo, da so tam prisotni – ni bilo od ministrstva za kulturo do ministrstva za kmetijstvo, ampak so se vedno prikazovali in bili tam samo takrat, ko so bili problemi, medtem ko je Ministrstvo za gospodarstvo v tej vladi



pokazalo – svoj odnos do tega in mislim, da jim lahko vsaj toliko zaupamo, da resnično mislijo samo dobro. Če bomo gledali samo negativne stvari, kako se bo to privatiziralo, kako se bo to uničevalo, potem je boljše, da zaključim, da se potem nobene stvari niti ne lotimo več, ker očitno je vse tako slabo, da potem niti nima smisla nadaljevati v teh zadevah. Tukaj, v tej konkretni zadevi pa so vsi nastavki narejeni tako, da kažejo na neko veliko zazrtost v prihodnost, kaj se lahko tam naredi. Tisti, ki je mogoče poslušal tudi tole poslovodstvo, ki je nastavljeno, je slišal, da imajo izredno ambiciozne načrte, da se tam naredi kompleks hotelov in družinskih hotelov in da bo to neka pohodniška točka in da se bo to povežalo s kočijami, in Škocjanske jame in Štanjel, tako kot sem prej govoril, in da se bo vpelo lokalno prebivalstvo.

Tukaj vam govorim iz duše in srca, ker sem večkrat tam in vidim, da so napredki. Tudi jaz bi si želel, da bi bilo gostinstvo še na višjem nivoju, da bi bilo vse skupaj, ampak naučil sem se, da gre pač postopoma, korak za korakom. Pozitivni koraki so narejeni, nihče ne more reči, da niso, tisti, ki pa bo iskal negativnosti – in teh je polno pri nas, to je naša slovenska značilnost, da iščemo same neke nečimrnosti in negativnosti, ne pa, da gledamo konstruktivno oziroma da poskušamo ne nagajati in vsaj priti pomagat in povedat, glejte, moj predlog bi bil takšen in takšen ... Ne, najlepše je, ko se takoj ustanovi neka civilna iniciativa, takoj gre v medije, mediji to z veseljem pograbi, ker je pač negativno. Nihče pa ne začne govoriti o pozitivnih korakih, pozitivnih zadevah, da se Lipica odpira, da je več obiska, da je več prihodkov, da se bo lahko tudi več ljudi zaposlilo. Ampak ne, rajši gledamo slabe stvari, ker je to pač v naši naravi, in smo vsi zadovoljni in veseli, da gre nekemu slabo. Še malo, da pri tem ne zajodlamo zraven. Če bomo na ta način ustvarjali svojo prihodnost in delovali, potem se je za vprašati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Kolegice, kolegi, želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ja, zato vam vabim, da se prijavite k razpravi. Prijava poteka.

Besedo ima gospa Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Najlepša hvala za besedo.

Moram se odzvati na razpravo poslanca Ferluge. Zanimivo je, da je kot maček, ki mu stopiš na rep, skočil in rekel: »Saj ne bom jaz direktor Lipice.« Tudi nisem rekla, da boš direktor Lipice, kljub različnim mnenjem in informacijam, ampak nekako si se javil. Vem pa, da si pri sprejemanju tega zakona pred letom zastavil svoje reproduktivne organe za to, da boš uredil stvar v Lipici, pa vem, zakaj se zdaj boriš, pravzaprav. V redu, to vse razumem. Nikakor pa ne morem sprejeti očitka, da mi gledamo samo slabe stvari. Nasprotno, dobro

veš, kolega Ferluga, če si pošten in iskren, da smo v Levici ves čas od prvega dneva zelo tvorno sodelovali pri sprejemanju lipiške zakonodaje, da smo se neštetokrat dobili s predstavniki sindikata, zaposlenih in hodili tudi v Lipico. Skratka, ravno tako kot ti, ki si pač predstavnik te koalicije, smo tudi mi v opoziciji, kar je verjetno tudi naša naloga, skrbno bdeli nad tem javnim dobrim, nad Lipico in lipicancem, ki je od vseh nas. In potem se mi zdi popolnoma neprimerno slišati, da če ne bo obreganja ob to, se bo stvar nadaljevala, da samo zlonamerneži govorijo. To je zelo blizu ministru Počivalšku in njegovemu načinu razmišljanja, kajti če nasprotuješ kakšni njegovi ne preveč senzibilni odločitvi, si takoj ekoterorist in tako naprej.

Pravite, da smo podvrženi staremu socialističnemu razmišljanju. V socializmu je sam Tito skrbel za Kobilarno Lipica in se ni dogajalo, da bi se dogajalo oškodovanje tega družbenega premoženja ali pa kakršnekoli kraje ... / oglašanje iz dvorane/ Gospod Ferluga, jaz sem vas pustila govoriti. Skratka, mi na problematiko v Lipici opozarjamo od samega vstopa v parlament in smo tudi v razpravo tukaj v Državnem zboru ta trenutek vložili štiri amandmaje, ki skrbijo za to, da se sredstva recimo iz osnovnega kapitala družbe Holding Kobilarna Lipica, d. o. o., ne bi vložila samo v infrastrukturo v Lipici, ampak da bi bilo enakovredno zagotovljeno tudi za vse druge dejavnosti in naloge kobilarne, kar vemo, da je tukaj malo zanemarjeno. Ne bomo vlagali samo v stene, ampak tudi v kobilarno samo, v opremo jahačev in trenerjev in tako naprej. To je naš amandma k 37. členu. K 42. členu smo z amandmajem želeli preprečiti možnost kasnejše privatizacije družbe. Če pravite, da je ne bo, podprite naš amandma, ki bo eksplicitno zahteval, da se družba ne privatizira. V amandmajih k 44. in 45. členu zagotavljamo, da bo družba Kobilarna Lipica poslovala transparentno in da bo izvajanje zakona lahko spremljal Državni zbor. Prosim, koalicija in poslanci SMC – kaj je v teh amandmajih spornega? Če imate dobre namene, potem enostavno pritisnite tipko za in bomo vsi srečni in veseli.

Rekli ste, kako se je zdaj to staro soočilo z novim in tako naprej. Pravite, da ima francoski trener drugačne poglede. Po mojih informacijah je ta trener španski in predstave niso del lipicancev in klasične šole jahanja, za katero vi pravite, da ne obstajajo nobeni zapisi. Težko ti zapišeš, kako lipicanec skače, vendar obstaja neka tradicija, in to je klasična dunajska šola, zaradi katere je bila Lipica sploh ustanovljena. Veste, pogodba s tujim trenerjem, Špancem in ne Francozom, je bila podpisana v tujem jeziku – smo v Sloveniji ali nismo, spoštovani poslanke in poslanci? V tujem jeziku, v tajnosti, samovoljno in brez postopka, ki ga določa Zakon o javnem naročanju, ampak govorimo pa o javnih sredstvih. In ne nam podtikati, da želimo slabo razvoju in Lipici,



vendar ko govorimo o javnih sredstvih, to niso vaša sredstva, niste vi iz svojega žepa dali tega, da lahko rečete temu Špancu, zdaj pa boš ti z andaluzijskimi konji delal atraktivne predstave in bomo imeli ogromno turistov. Ne gre tako! Lipica je nekaj, kar moramo čuvati in zaščititi. Upam, da se okrog tega strinjamo.

Javne predstave niso v skladu z nedotakljivo tradicijo lipiške klasične šole jahanja in ta tuji trener tudi nima ustrezne licence mednarodne konjeniške zveze. Tudi lipiška šola jahanja je zaščiten kot nesovna dediščina po samem zakonu. Očitno vodstvo Kobilarne Lipica ta zakon krši in ga ne spoštuje. Dobro, zakon je bil v začetku leta 2017 usklajen s civilno iniciativo, ki vas tako moti, ampak zakaj je bil potem zakon spremenjen in civilna iniciativa ni imela več vpogleda niti besede pri tem? Zakaj je bilo v prvotnem zakonu, ki je bil poslan novembra 2017, za finančne posledice navedenih 300 tisoč evrov letno, v naslednjih 3 letih, pri novem popravljenem, pa že 2 milijona 827 tisoč 583 evrov letno proračunskih sredstev v okviru MGRT? Zakaj? To so vse vprašanja, ki se nam postavljajo. In 10 milijonov osnovnega kapitala holdinga, večina denarja bo porabljena za infrastrukturo, za obnovo hotelov in tako naprej – kje so tukaj konji, kje je skrb za njih? Dobro, poudarek, smo rekli, na turizmu, obnovi hotelov, ampak primarna dejavnost Lipice se pa popolnoma pozablja. Sami konji niso odvisni od hotelov, golfa in bazena.

Stečaj Lipica turizma v letu 2016, okej, je bil potreben, da se je, na kar opozarja tudi sindikat, zaposlilo ljudi, ki bi delovali ob ministru, in s tem bodočemu strateškemu upravitelju dalo podlago za prihodnje delovanje. Veste, trenutno so v Kobilarni – mogoče so to tisti ljudje, ki pravite, kako so zadovoljni, ti ta mladi – zaposleni za določen čas, so študentje in prekarni delavci, medtem ko se je mnogo prej redno zaposlenih odpustilo, podali so tožbe in tudi ta denar bodo pokrila javna sredstva. Odpuščeni delavci so se pritožili, s pritožbo so uspeli na višjem sodišču, nastala pa je škoda v višini 114 tisoč evrov v obliki odpravnine, ki jo je morala že plačati Kobilarna Lipica. Skratka, dovolite nam, kajti to so zelo zelo tehtni pomisleki.

Če gremo dalje, rekli ste: »Kraljičin konj je bil star in je poginil.« Mogoče je bil star, nič ne rečem, mogoče mu je odpovedalo srce, ampak obdukcijski list kaže, da je imel konj dva hematoma, na levi in desni strani, in raztrgano črevesno mreno. Konj je zelo velika žival. Preden ga tako poškoduješ, da pogine, se mora marsikaj dogajati. Še dobro, da teče preiskava o tem, in mislim, da če se pokaže, da je bil kraljičin konj trpinčen, ne bo dobro, bomo priča mednarodnemu škandalu. Pustimo ob strani to, da mi je žal vsakega živega bitja, vsake plemenite živali, konja. Kolikokrat smo slišali o zastrupitvi konj, recimo po nastopu v Stožicah! Nikoli nismo izvedeli, kdo je zastrepil lipicance, in to je, oprostite, škandalozno. In smrt

kraljičinega konja – kolikor vemo, je pred njegovo smrtjo njegov skrbnik šel na bolniško za deset dni, od 20. 11. do 30. 11. 2017, in konj je bil pozabljen v ogradi. V Lipici, kjer naj bi bila primarna dejavnost konjereja, se posebnega konja, ki ima simbolno vrednost, ki smo ga nekoč kot nekaj, kar je ponos Slovenije, podarili angleški kraljici Elizabeti, pozabi za 10 dni v ogradi. In čez 10 dni konj umre, pravite, naravne smrti, poln poškodb, hematomov in s pretrgano črevesno mreno.

Meni se zdi, da so te stvari nekaj, o čemer se moramo iskreno pogovarjati, in ne samo govoriti, zlonamerneži govorijo. To so dokazi, in če se civilna iniciativa obregne ob to ali pa kdorkoli, ki mu ni vseeno za varstvo naše kulturne dediščine in tradicije, potem dajte to dobronamerno vzeti. Razmislimo o tem pa dajmo zrelo tukaj v parlamentu to prediskutirati. Kot rečeno, če boste podprli te naše 4 amandmaje, boste potrdili, da je to, kar govorite, res, se pravi, da boste odgovoren gospodar, da bo kobilarna lahko poročala parlamentu in da bo z amandmajem preprečena privatizacija. Potem tudi mi ne bomo nasprotovali temu zakonu in verjetno tudi ne civilna iniciativa ali pa kakšna druga zainteresirana javnost. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala, Violeta, res.

Ne vem, kje si dobila španskega, ampak okej. Imam zagotovilo, da je francoski in da ima licenco, toliko o tem. Vem, da si ti končala AGRFT in da imaš lahko vse te bolj pompozne, bolj dramatične nastope in to, ampak ... /oglašanje iz dvorane/ Kako? Ja, pogledaj, tako je zagotovljeno, jaz verjamem. Dobro, midva imava zdaj v tem primeru nasprotni stališči, tako da, tako je. Bom pa prosil potem, tukaj imamo tudi predsednika javnega zavoda, tako da bo znal sam povedati.

Glede vsega tega vidim, da si dobro poučena s strani civilne iniciative, kar je lepo in prav, ampak to je ena stran. Druge strani pa verjetno še nisi vprašala ali nisi uspela vprašati? Ampak okej, tudi to je. Po navadi je vedno treba tehtati obe strani pa se potem nekako odločiti. Zelo enostavno je tako govoriti, lepo govoriti, tako kot ti znaš lepo, stvari – jaz tudi pravim, da niso vse enoznačne – ki so tukaj, se da obrniti na takšno ali drugačno stran. Odvisno, kako gledamo in na katerih stališčih stojimo. Tega, da je vse prav in da je vse narobe, ni. To sva si na jasnem, mislim da, oba.

Je pa zanimivo, saj pravim, kako so stvari, in na vaši strani in z mojega vidika, ki nekako to jemljem bolj osebno, ker mi je ta branža in ta panoga bolj pri srcu kot komu drugemu, nekako debate zvenijo vse bolj politično in zelo malo vsebinsko. Tako da, ja, to je to.



PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Anita Koleča.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Dragi kolegice in kolegi!

Jaz zelo občudujem vse tiste, ki zastavijo vse svoje reproduktivne organe za kakšno stvar, in zato občudujem našega kolega Marka, ki se resnično trudi, da bi se položaj in status naše Lipice, tega našega kulturnega in turističnega bisera izboljšal, da bi se položaj v tem podjetju, v tej gospodarski družbi popravil in da bi bil to res naš turistični simbol, na katerega bi lahko bil ponosen vsak Slovenec. Res je tudi, da zakon ne more reševati vseh problemov in težav, tako kot tudi ne moremo reševati vseh težav in problemov, ki so se nakopičili v preteklosti v naših gospodarskih družbah in v javnih službah. Malce me čudi, da je ravno holding postal nek problem, neka statusna oblika gospodarske družbe. Imamo zelo dobre holdinge, imamo zelo dobro stoječa podjetja s to statusno obliko, in če se je zgodilo kdaj v preteklosti, da smo imeli nekaj težav s holdingi kot takimi, potem to še ne pomeni, da tovrstna oblika sedaj ne bi bila primerna za recimo našo Lipico. Samo ta razlog, da je neka slaba karma okoli holdingov, pač ne more biti razlog za nasprotovanje. Res je tudi, da smo v Državnem zboru že v preteklosti sprejeli nekaj pomembnih odločitev o Lipici, in vse te pomembne odločitve so tudi takrat bile predebatirane in bile v razpravah lahko zelo kritične. Spominjam se tudi nekih strašnih ugotovitev, kaj vse se bo zgodilo s konjem, če bomo sprejeli te odločitve. Tisti, ki ste pa ta naš kulturni in turistični biser obiskali v zadnjem času, ste pa vendarle lahko ugotovili, kaj vse se je spremenilo, seveda na bolje. O tem je bilo povedanega že kar nekaj, zato se ne bi ponavljala, sem pa vesela, da je temu tako.

Je pa res, da smo pa tisti, ki smo mogoče malo bolj kulturno senzibilni, zastrigli z ušesi v tistem trenutku, ko smo prejeli neke kritične pripombe Ministrstva za kulturo. V tem trenutku lahko rečem, da je dejansko bil problem pri tolmačenju pomena sodelovanja kulture v varstveni stroki, namreč zelo hitro se lahko zgodi, da bi prišel kakšen upravitelj, ki bi brez nekega občutka in pa spoštovanja dediščine uničil ta naš kulturni biser oziroma kulturne vrednote, ki so na področju Lipice in v širšem delu, kjer ima Lipica svoje prostore, hleve, hotele in drugo infrastrukturo. Zato se lahko brez sodelovanja varstvenikov kulturne dediščine, kot sem že rekla, zgodi, da objekt čez mnogo let postane neka parada kiča in pa razdejanje univerzalne lepote. V tem primeru smo bili tudi mi kritični in smo zato še toliko bolj zadovoljni, da je v zadnjem času prišlo do tega sodelovanja med ministrstvom za kulturo in ministrstvom za gospodarstvo in da smo v teh dneh prejeli obvestilo, da ste se uskladili, da lahko mirne duše sprejmemo ta določila. Nekaj okoli teh sprememb smo tudi na samih dogovorih z obema ministrstvom izpostavili in smo že takrat

ugotovili, da niso tolikšne težave, kot se morda na prvi moment vidijo in poznajo. Zato pozdravljamo te odločitve in bomo, kot sem že rekla, tudi mi kulturniki raje in bolj z veseljem podprli ta zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Luka Mešec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Sicer sem se na odboru glede glasovanja o zakonu vzdržal, danes se pa ne bom vzdržal, če ne bodo sprejeti naši amandmaji. Po podrobnejšem pregledu tega zakona namreč tudi jaz mislim, da to sicer je nek korak naprej, ampak vprašanje je, v kakšno smer naprej. Dobivam občutek, da je to korak naprej v smeri komercializacije dejavnosti, se pravi zanemarjanje osnove, in po drugi strani izključevanja tistih delov nadzora, predvsem lokalne skupnosti in zaposlenih, ki so do zdaj gojili nek kritičen odnos do vsega skupaj. Skratka, centralizacija pod ministrstvom in trenutnim vodstvom. Zakaj sem kritičen do tega?

Eno je, da se zanemarja osnovna dejavnost, to je jahanje, delo s konji, skrb za živali. To je vendarle kobilarna. Več let že poslušamo pozive, naj se tam vendarle ustanovi neka akademija jahanja po zgledu dunajske kobilarne, pa francoskih, kjer je osnovna dejavnost usmerjena v konje. Kako se pri nas ravna oziroma kakšen odnos do konjev in do jahačev ima trenutno vodstvo, lahko razberemo iz več dogodkov. Eden je tale, Violeta je že omenjala tujega trenerja, jaz se ne bom spuščal v to, ali je španski ali francoski, sem šel gledat na internet, ampak ni toliko pomembno. Skratka, naš glavni trener v Lipici naj bi imel 840 evrov plače, trener, ki so ga najeli iz tujine, naj bi – tako so nam povedali predstavniki lokalnih skupnosti – imel 200 tisoč evrov težko letno pogodbo. Tako oni rešujejo problem neobstoječe jahaške akademije. Ne, da bi poskušali zgraditi tam neko formalno strukturo, da bi ljudi, ki vlagajo svoje delo, za to tudi primerno nagradili, ne, pač uvozili bomo nekega trenerja, mu dali bajno pogodbo in računali na to, da se bo zdaj stvar čudežno razrešila. Ne bo se! To so neke prakse, ki jih v tej državi prevečkrat gledamo! Namesto da bi vložili v lastni kapital, v to, da bi mi naredili tam neko mednarodno primerljivo institucijo, ki bi vzgajala trenerje in konje in tako naprej, bomo mi to vse zavrgli in upali, da bo neka mastna pogodba z nekim mednarodno priznanim strokovnjakom rešila vse, kar je tam narobe. Ne bo. Kar je to sprožilo, je še večje nezadovoljstvo med zaposlenimi, med jahači in v lokalni skupnosti, in tako se pač ne dela. To je prva stvar.

Drugo vprašanje je, kako se dela s konji. Mislim, da je tale kraljičin konj, ki se ga omenja, samo simptom. Gospod Ferluga ponavlja besede vodstva, ki zatrjuje, da je bil konj star 25 let in da mu je odpovedalo srce,



ampak obdukcija je jasno pokazala, podplutbe in raztrgana trebušna prepona. Tudi na internetu lahko to najdete. To je uradno stališče, raztrgana trebušna prepona. Če se je s tem žrebcom, ki je v Lipici veljal za najplemenitejšega, ravnalo tako, da mu je nekdo raztrgal trebušno prepono, potem se sprašujem, kako se ravna tam z ostalimi živalmi. Ali so to samo še sredstva za povečevanje vrednosti pred prodajo Lipice ali je to pasma s poltisočletno tradicijo, v katero bomo vlagali in na kateri bomo gradili prihodnost Lipice? Mene pri trenutnih ambicijah skrbi, da je tisto prvo.

Tretja s tem povezana zadeva, v zakonu se omenja, da naj bi se v Lipico investiralo 10 milijonov evrov, predvsem seveda v dejavnosti, ki so okrog Lipice. Meni se to že samo po sebi zdi preveč mamljivo, da bo nekdo, ko bo država ta denar dejansko izlila v institucijo, potem skušal do tega družbenega premoženja priti. Zato se strinjam z Violeto in smo tudi dali take amandmaje, ker ne verjamemo, da so protiprivatizacijske varovalke v tem zakonu trenutno zadostne.

Zadnja stvar, do katere bom kritičen, je nadzor. Na odboru smo dobili zagotovila, da predstavniki delavcev so. Stvar sem šel podrobneje pogledat in vidim, da je za predstavnika zaposlenih predpisana druga bolonjska stopnja, ampak zaposleni v Lipici, tisti, ki se ukvarjajo z osnovno dejavnostjo, so jahači, trenerji konj in tako naprej, in dostikrat nimajo te druge bolonjske stopnje oziroma je sploh nimajo. Ta visoki prag me nekoliko spominja na tisto, kar vidimo v bankah in do česar smo bili kritični. Tudi banke in zavarovalnice pri nas imajo na papirju zagotovljeno pravico zaposlenih do soupravljanja, ampak ti zaposleni morajo narediti v bankah recimo fit-and-proper teste. To so testi, ki jih mora imeti kapitalski del uprave, in zdaj jih zahtevajo tudi od zaposlenih. Kaj se zgodi? Zaposleni takih ljudi nimajo in potem poiščejo nekega najmanj slabega ali pa najbolj delavcem naklonjenega predstavnika kapitala zunaj in rečejo: »Okej, vi boste naš predstavnik,« ali pa tega predstavnika sploh nimajo. Skrbi me, da bo podobno v Lipici. In podobno je z lokalno skupnostjo in tako naprej.

V Levici ne bomo glasovali proti temu zakonu samo pod pogoji, da se danes skozi razpravo, predvsem pa skozi glasovanje o amandmajih izkaže, da je predlagatelj pripravljen zakon ukrojiti po kazalcih boljšega nadzora, zagotavljanja razvoja osnovne dejavnosti, to je konjenišva, in vgrajevanja dovoljšnjih protiprivatizacijskih varovalk. To so stvari, ki, kot sem opisal, trenutno v Lipici ne delujejo, in nas skrbi, da se bodo po sprejetju tega zakona samo nadaljevale ali pa celo poslabšale. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ker še obstaja interes za razpravo, vas vabim, da se prijavite k razpravi. Prijava poteka.

Prvi dobi besedo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Še enkrat vsem lep pozdrav!

Meni je žal, ker je danes dosti te razprave v smislu zagovarjanja MGRT in pomanjkljivosti, ki naj bi bile v skladu z zakonom, kar v bistvu danes sploh ni problem. Mi smo tudi v prvem predlogu zakona, ki je bil pred 2 letoma, predloge MGRT podprli in tudi podprli enotno rešitev, da prevzame Lipico en vladni resor, v tem primeru je bilo to pač gospodarstvo. Tudi zdaj verjetno ni več čas za to, da bi se pogovarjali o tem, ali je bila ta odločitev primerna ali bi bila bolj primerna odločitev kakšnega drugega resorja. Dejstvo je, da se je ministrstvo za gospodarstvo sigurno v tem delu potrudilo, skušalo najti en skupni imenovalec, ki bi imel pod črto za posledico uspešnost Lipice, ki se resnično, žal, že dosti predolgo ukvarja s težavami – s tem da so te težave v največji meri posledica neučinkovitosti države pa neusklajenih resorjev in tako naprej. Pa je zdaj verjetno o tem škoda dodatno razpravljati, bil je narejen korak naprej, s tem da je obstajala tudi določena zaveza, da bo ostal v osnovi Lipice na prvem mestu lipicanec. Če imamo danes pomisleke, kot je bilo rečeno, tudi v koalicijskih strankah – mislim, da tukaj ne igra več toliko vloge koalicija in opozicija kot bojazen, da se teža lipicanca z namenom izboljševanja same turistične zgodbe v resnici lahko zanemarja.

Bili smo opozorjeni tudi s strani civilne iniciative, da se določenih predlogov še pri pripravi zakona – predvsem v smeri zaščite lipiške šole jahanja, ki je seveda del vzgoje lipicanca – ni želelo vključevati v sam zakon. Vsega tega, kar poslušam v razpravah, moram reči, da do danes nisem vedel, ampak če se dogaja, da se pojavljajo tuji trenerji, vzgojitelji konj, da se je tudi konje od drugod začelo uvažati, potem se bojim, da se je začelo v resnici podrežati osnovno dejavnost turistični dejavnosti. Se pravi, ali imamo v ospredju lipicanca in Lipico, ki je svoj sloves gradila in imela ves čas povsod na osnovi lipicanca, ki izvira v Lipici, ali morda bojazen na drugi strani ali pa razmišljanje, da si ne bi kdo predstavljal, da bodo ljudje hodili v Lipico zaradi lepega hotela, zaradi golf igrišča, konji bodo pa samo še ena dodatna točka v zabavi teh ljudi, ki bodo Lipico obiskovali. To se po mojem mnenju seveda ne sme zgoditi.

Tu so se želela verjetno z njihove strani določena zagotovila. Pot, ki se je začela na ministrstvu za gospodarstvo, mislim, da je bila primerna, sigurno je potrebno neko poenoteno vodenje, sigurno so vse kritike, ki so bile vmesno izrečene na račun postavljanja mej med javnim in zasebnim delom, celo dejansko fizičnega postavljanja ograj, nesprejemljive. Na drugi strani pa mislim, da verjetno v današnjem času ne bi smela biti velika znanost zagotoviti stroškovnega mesta v javnem delu, ki vključuje



tako vzrejo kot tudi šolanje lipicancev, in turističnega dela, ki je tržno naravnano, in je logično, da je tržno naravnano. Ampak ves čas z željo v ozadju, da ohranimo lipicanca, za katerega smo si prizadevali, da ga ohranimo, zaradi katerega se je Lipica povezala z dunajsko šolo, ki se ji, če poteka tako, kot je bilo rečeno, oddaljujemo. V tem primeru je bojazen zaposlenih v Lipici in prebivalstva okrog, da z zmanjševanjem teže te šole v resnici začenjamo predvsem z vzrejo konjev, ki seveda poteka naprej. Samo lipicanec brez te šole verjetno dolgoročno ne bo več lipicanec.

Če obstaja res minimalna možnost, da bi zaradi takšnega načina dela tudi izpadli iz povezave z dunajsko šolo, potem so to preveliki riziki in danes govorimo samo bolj ali manj o opozorilih, o bojaznih, da se to ne bi zgodilo. Ker v nasprotnem primeru – seveda jaz razumem, cilj in namen turističnega gospodarstva je, da bo ustvarjalo dobiček, da bo privabilo čim več ljudi, kar je legitimno, kar je logično in razumljivo. Bojazen na drugi strani pa je, da bi šlo to na račun vzreje in vzgoje lipicancev, ki pač ne morejo postati cirkuški konji. Temu niso namenjeni. Lipiška šola je imela svoje programe, predstavljala določene prireditve, značilne za to pasmo konj, in verjetno je to smiselno vzdrževati naprej, ker to daje lipicancu svojo težo. Če poslušamo ljudi, ki so živeli s temi konji in še živijo, da danes govorijo, da postaja lipicanec vreden toliko, kolikor kil ima, potem moram reči, da me to skrbi, ker ti ljudje ne delajo zgolj in samo zato, da dobijo nekaj 100 evrov, ampak verjamem, da jim je v resnici veliko do tega, da se obdrži lipicanec kot vrsta, in verjamem, da bi moralo biti vsem nam do tega. Čeprav razumemo in je logično, da pričakujemo od Lipice, da bo tudi finančno vzdržno poslovala. In pričakujemo, da bo tudi država zagotovila nujna sredstva za ta del javnega programa, financiranega iz javnih sredstev, ravno s tem namenom, da ne bo treba tržnemu delu, turističnemu delu posegati v ta segment na takšen ali drugačen način, ker to je dolžnost države. Lipicanec je ponos Slovenije, ne samo Lipice, ne samo tistih nekaj občin, ki se navezujejo na Lipico.

Če pa gledam v kontekstu tudi turističnega dela, se mi zdi najmanj ne dovolj modro, če tu ni ustreznega dogovora in povezave z lokalnimi občinami. Ker trdijo, da je ni. Jaz si težko predstavljam – enako živim v turističnem kraju, enem najbolj turističnih krajev – da bi država igrala eno svojo zgodbo mimo lokalne skupnosti in vodila svoj turizem na področju, kjer živimo drugi. To ne gre. Nek posluš in dogovor z ljudmi, ki tam živijo, pa ne samo z župani, ampak predvsem s prebivalstvom, je pač treba najti. Ne vem, koliko je bilo energije vložene v to, verjamem, da ste se pogovarjali, verjamem, da je bila želja, verjamem, da so tudi lahko neracionalne zahteve na obeh straneh, ampak pod črto brez takšnega sodelovanja na koncu ne gre. Zato

obstajajo pomisleki pri tem zakonu, ne zato, ker ne bi priznavali MGRT, da se v resnici trudi, da bi naredil nov korak naprej. Zato tudi verjamem, da obstaja iskrena želja, da se tu in tam kakšna varovalka, ki se je ni želelo v fazi obravnave vključiti v zakon, le vključi. Ker nekdo, ki se gre posel, in turizem je posel, verjamem, da bo poskušal biti optimalen na tej strani, lahko tudi za ceno nečesa drugega. Nima vsak enakega odnosa niti do živali niti do posebne pasme, ne nazadnje niti do lokalnega prebivalstva, ki pač mora potrpeti, zato da bo nekdo dobro zaslužil. Ko govorimo o Lipici, to pač ni katerokoli področje v Sloveniji. Tudi ko govorimo o koncesijah ali o čemerkoli, tudi o privatizaciji, ni enako, kot če bi se pogovarjali o Škocjanskih jamah, o Postojnski jami. Tam pač, v redu, nekdo to upravlja, v redu vodi, ima obiskovalce, čim več jih je, boljše bo, pri konjih, posebni pasmi, ki potrebuje določene pogoje, seveda ni čisto enako. In to je dolgo tudi ministrstvo za kmetijstvo, ki je prej skrbelo za te konje, zagovarjalo, ves čas.

Tu se bojim, da ni pravega ravnovesja, v tem delu. Daleč od tega, da bi očitali sedanjemu upravi ali pa ministrstvu, da ne poskuša narediti tega, kar jim je naloženo, navsezadnje tudi z zakonom, ki je že bil sprejet. Zato bi se bilo po mojem mnenju dejansko vredno pogovarjati tudi o amandmajih, ki jih je Levica pripravila, seveda če se res ne drži fige v žepu v tem delu. Država tu ima svoj interes in ga mora imeti. Lipicanca ne more prepustiti eni turistični organizaciji ne nekemu koncesionarju, ampak mora nad tem, kar je dragoceno in značilno za Slovenijo, bdeti in za to tudi nekaj dati. Ko bo to razvidno iz predloga, jaz mislim, da ni nobenega zadržka. Ker še enkrat, vsi se pa zavedamo, da stanje, kot je bilo dve, tri, štiri leta nazaj, je nevzdržno. Konji so hiral, dogajalo se ni nič, se pravi, bili smo na enaki poti do tega, da pozabimo na našega lipicanca, kot je pa zdaj v drugi smeri spet bojazen, da bo počasi to postal običajen konj, namenjen razvedrilu in boljšemu obisku turističnega kompleksa, samo to.

Saj pravim, verjamem, da je namen ministrstva iskren, da pa so glede na to, da smo ljudje različni – tudi tisti, ki bodo prišli do upravljanja tega turističnega kompleksa, imajo interese in razmišljanja različne – potrebne varovalke. Te varovalke je treba v zakonu imeti. Hvala.

PODPREDSNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Violeta Tomič.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Zahvaljujem svojemu predhodniku, kolegu Gantarju, ki je zelo pametno in racionalno razložil, zakaj so potrebne varovalke. Ko sprejemamo zakon, ga ne sprejemamo tako kot pri sebi doma: »Jaz sem prepričan, da ne bom nič in da smo mi poštene in ne bo prišlo do tega.« V zakon je treba zapisati varovalke, kajti ne veste, kdo bo prišel za vami, katera vlada, kdo bo vodil Lipico



in kaj vse se bo dogajalo. Zato je treba zakonsko zaščititi tudi lipiško šolo klasičnega jahanja tako, da vsaka vlada pa vsakokratno vodstvo ne bo moglo ali pa ne bo smelo posegati v proces treniranja ali spreminjanja elementov. Če resno mislite, dobro mislite, potem podprite amandmaje, ki to zagotavljajo. Potem bomo mirni ne glede na to, kdo bo, leva, desna, sredinska vlada. Zakon bo ščitil Lipico in lipicance, kajti na posestvu Lipica, ki je kulturni spomenik najvišjega državnega pomena, predvsem vključno s čredo lipicanskih konj kot turistične dejavnosti, mora biti v državi v ponos. Mislim, da se s tem strinjamo. Njene dejavnosti so v prvi vrsti konjereja in konjenišvo, varovanje kulturne dediščine, turizem, šport in gostinstvo in predvsem upravljanje s premoženjem Republike Slovenije. In to premoženje moramo zaščititi.

Zavedam se, da prej, ko je več ministrstev bdelo nad Lipico, ni bilo dobro, ni bilo medresorskega sodelovanja. Na nek način je dobro, da z njo upravlja eno ministrstvo, vendar to ministrstvo naj vendarle zagotovi sodelovanje z lokalno skupnostjo, zaposlenimi in predvsem naj upošteva zaščito Lipice in lipicanca, kajti lipicanec ni cirkuški konj. Lipicanec ima lahko kvečjemu protokolarno funkcijo. Jaz bi bila vesela, ko bi prišli neki visoki državniški obiski, da bi jim lahko pokazali, kaj lipicanec zna. Seveda pa ne bo delal cirkuških nastopov. Kar mene skrbi, je, da po naših informacijah, pa naj bo vrhovni trener zdaj Španec ali Francoz ali Kitajec, on izvaja predstave z andaluzijskimi konji. On je s sabo pripeljal za svojo predstavo natrenirane andaluzijske konje. Oprostite, mene skrbi za genski material lipicanca, za čistokrvnost lipicanca, za zaščito lipicanca. Kajti kaj bo zdaj? Vsak, ki bo malo bolj atraktiven, ga bo nadomestil. Lipica obstaja zaradi konja lipicanca, ima ime, ki si ga delita konj in kraj. Mislim, da Andaluzija, oprostite, samo zato, da bo več turistov prišlo in da bodo rekli, vav, tukaj res nima kaj iskati. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marko Ferluga.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Moram malo zadihati, ker to, kar sem zdaj poslušal, mi je že, bi rekli pri nas, mille balle blu, prav dobesedno, in ne bom niti prevajal, kaj to pomeni. Zdaj pa začnemo od začetka. Mojemu prijatelju Mescu, »komercializacija in zanemarjanje osnovne dejavnosti« – lepo vas prosim, no. To niso balle, to je prav tisto, ko je že na kvadrat, ko človek več ne more poslušati. Mislim ... Če nisi niti prebral zakona, če niti nič ne veš o tem in začneš bluziti takšne stvari, da se zaradi komercializacije zanemarija to, potem je pa že prav too much. Dragi moj Mesec, lahko greva skupaj v Lipico, ko boš imel čas, in si bova šla pogledat, kaj to pomeni. Osnovna dejavnost se točno ve, kaj je, in tam vsi ljudje vedo, da brez lipicancev ne more biti ne turizma ne gostinstva

ne vseh ostalih zadev. Nehajmo tukaj te budalaščine govoriti, ker je že prav too much.

Okoli plače, okej, te plače so nizke, samo, prosim vas, vzemite si kalkulator v roke, odtipkajte 200 tisoč deljeno z 12 in boste dobili, ne boste verjeli, tisoč 666,66, to je mogoče dvakrat več kot osnovna plača tistega / nerazumljivo/ In ta je vodja! Dajte, lepo vas prosim, nehajte govoriti tukaj neumnosti in zavajati narod. Zdaj grem – moram dihati in zdaj bom počasi govoril. Pred sabo imam sekcijski izvid številka 335/17, 1. december, veterinarska fakulteta, poginuli žrebec. Ne bom vas mučil, ker je več strani tega izvida, prebral bom samo zadnji del, tako da bo gospa Violeta mogoče prisluhnila tudi temu. To je uradna institucija in tukaj piše naslednje, po vsem tistem, kar so naredili: raztelesba je bila opravljena še isti dan, na osnovi anamnestičnih podatkov sekcijskega izvida in rezultata opravljenih preiskav menimo, da je do pogina živali prišlo zaradi akutne odpovedi delovanja srca. Če drži to, ne vem, to je dokument, zdaj ti ga lahko prinesem, da boš videla, kako in kaj.

A propos tega, da ni bila lokalna skupnost vključena okoli tega zakona. Gospod velečenjeni doktor Renčelj, viden predstavnik civilne iniciative, je sedel z mano na moji desni strani, ko smo se pogovarjali o vseh teh zadevah na ministrstvu za gospodarstvo in na ministrstvu za finance, lahko tam preveriš pa odtipkaš pa ga še vprašaš. Tako da to, da ni bil seznanjen in da ni bil tukaj zraven, ne more biti res, ker sem bil jaz zraven njega, razen če sem ga sanjal. Toliko o tem, da niso bili zraven. Andaluzijski konji, da so v Lipici ... Jaz mislim, da tega jaz nisem videl, pa ne verjamem, da – tukaj je predsednik javnega zavoda pa bo lahko on povedal, če so vključeni v predstavo, ker to je pa too much. Cirkuški konji; za nekoga so cirkuški konji, karkoli delajo, če ne delajo tistih stvari, ampak ali vi razumete, da ni zanemarjena lipiška šola in ta tradicionalna šola jahanja in vse te finte tinte, ampak so dodane še nove stvari? Nehajmo se tukaj sprenevedati in take govoriti, ker dejansko, če sta bila oba na javnih razpravah, ki jih je organizirala civilna iniciativa za Lipico – jaz sem bil na obeh in točno vem, kaj so povedali in kaj so govorili. Povem vam, da je bilo najmanj govora o zakonu, ampak so bile vse mogoče druge zamere razpravljane, tudi cesta je bila, ki se ureja zdaj, s katero smo imeli tudi težavo, ker na Ministrstvu za kulturo delajo problem iz tega in onega. Ampak okej, tudi to bomo uredili, ker sem obljubil, da bomo. In sem dal besedo, ja, Violeta, ne samo besede, tudi jajca sem rekel, da bom dal na mizo zaradi tega zakona in zaradi Lipice, zato ker se mi gre za to, da se ta zadeva uredi. Tukaj sploh nima nobene veze nič drugega kot samo to, da gre za neke stare zamere, in to, da so bili trije ali štiri stari trenerji dani na dopust, ker jim pač ni bilo všeč, da je treba malo več trenirati, malo več delati.

O cirkuških šolah in andaluzijskih konjih sem že povedal. Da se zanemarija klasična šola



jahanja, še enkrat povem, ni res, ampak dodajajo nove moderne elemente. Da je lipicanec vreden, kolikor teže ima, to lahko govorijo ti stari, ki so do te faze pripeljali lipiško šolo jahanja, kjer niso imeli ne programa ne delovanja ne ničesar. Treba je jasno in glasno še enkrat povedati, da Lipica dobiva na račun samo od konjereje 2 milijona 800 na leto, in če mislite, da gre to v tržne in druge zadeve, ni res, ker ne more iti zaradi Računskega sodišča, ki je dalo tole. Na javnih razpravah, kjer sem bil osebno prisoten in sem si zabeležil vse – na žalost sem zdaj to pozabil v avtu, vse, kar sem si tam zapisoval – moram pa še enkrat poudariti, da so bile bistvene zadeve čisto nekaj drugega kot vsebina tega zakona. In še nekaj, da povem, sam osebno in – vem, da tudi – minister in ministrstvo se trudimo, da bi bili v Lipici veliki državniški obiski in tudi veliko državnikov si je prišlo na račun tega ogledat Lipico. A propos vsega tega, kar se govori tukaj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, še enkrat.

Kolega Ferluga, jaz v bistvu ne vem, kako naj z vami polemiziram. Vi ste na moje očitke odgovorili: »O, lepo vas prosim, to je mille balle blu,« karkoli že to pomeni. Mislim, mogoče ste vi najboljši igralec v parlamentu. Če bi gledal to po televiziji, bi vam mogoče še verjel, ampak zdaj v resnici, ko sem vas poslušal – pa saj niste na noben očitek odgovorili. Ni odgovora. To je prva zadeva.

Druga zadeva. Ko pravite, da rešujete klasično šolo jahanja, glejte, klasična šola jahanja v Lipici ni formalizirana. V klasični šoli jahanja je povzročilo ogromno nezadovoljstva to, da ste pripeljali trenerja, ki je plačan več kot desetkrat toliko kot vsi ostali. Ne vem, kako vi računate, ampak 200 tisoč deljeno z 12 ni tisoč 666, kar je po vaših besedah malo nad povprečno plačo, ampak je 16 tisoč 666, kar je pa desetkratnik povprečne plače! Glavni trener v Lipici pa dobi 840 evrov. Seveda je nezadovoljen! In še bolj nezadovoljni bodo. Sploh ker jim odvzimate nadzor, ker jih ob tem čudežnem dečku izrivate iz institucije, v katero so oni vlagali toliko energije in truda, in seveda to povzroča nezadovoljstvo. Zakaj to počnete? Zato ker je vaš namen jasen. Eno je zagotoviti kontrolo nad celotno zadevo, izriniti ven zaposlene in lokalno skupnost, drugo je narediti zadevo profitabilno, s tem da tisti, ki jih zdaj izrivate ven, pravijo, da pretvarjate predstave v cirkuške, in s tem da boste 10 milijonov nalili v dejavnosti tam okrog. S tem računate, da boste dobili neko profitabilno institucijo, ki bo marsikomu lahko služila še po volitvah. Mi smo dali noter nekaj varovalk, o katerih bi bilo vredno razmisliti, da to zadevo poskušamo vsaj približno rešiti.

Ker vidim, da ni nobenega interesa se glede tega sploh pogovarjati, mi ne ostane drugega, kot da glasujem proti.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Kolegice, kolegi, želi še kdo razpravljati o 15. členu ter amandmaju poslanskih skupin SMC in SD? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 37. člen in amandma Poslanske skupine Levica. Želite zdaj besedo?

Imate besedo, državna sekretarka, izvolite.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, hvala lepa za konstruktivne pripombe.

Mislim, da so določene stvari res potrebne dodatnih razjasnitev, zato bi želela poudariti, da smo se na ministrstvu za gospodarstvo z izjemno odgovornostjo in predanostjo lotili priprave tega novega zakona, da smo se poleg ministra vključili in to vsi najožji sodelavci, torej dva generalna direktorja direktorata in tudi jaz, seveda skupaj z ostalo ekipo, in da je naša želja s tem zakonom v Lipici še dodatno dati težo lipicancu, državnemu spomeniku, naravni in kulturni krajini in pa seveda tudi možnost za boljše gospodarjenje same posesti. Zato lahko z vso gotovostjo trdim, da tri četrtine zakona govori o zavarovanih območjih, o kulturni dediščini in predvsem o konju lipicancu, ki je seveda ključen tako za zakon kot predvsem za Kobilarno Lipica. V samem zakonu je tudi opredeljeno, da je Kobilarna Lipica izvorno matična kobilarna. Celo prvič je sedaj v zakonu tudi osemenjevalni center, o katerem se je v zadnjih letih zelo veliko govorilo. Sedaj je našel prostor tudi v zakonu, in to v želji, da se lipicanec, reja in vzreja z izjemno bogato dediščino 100-odstotno goji in vzdržuje tudi naprej. Kar nekaj je členov o normativni vzreji in reji konja, ki se bodo potem odražali tudi v delovanju strokovnega sveta, ki ga absolutno sestavljajo strokovnjaki, tako s strani MKGP kot Ministrstva za kulturo in same stroke, in pa seveda tudi o rejskem programu, ki se bo lahko potem nadgrajeval.

Glede skrbi o klasični šoli bi želela tukaj na kratko samo predstaviti, prebrati, v 25. členu zakona piše, da je ustrezno zavarovana tradicionalna oblika reje, vzreje in usposobljenosti konj za ohranjanje in razvoj lipicanske pasme. Pri pripravi samega zakona ne morem reči, da zakon kaže sodelovanje, ampak je res zakon nastal zaradi izjemnega sodelovanja ministrstev in tudi lokalne skupnosti. Z lokalno skupnostjo smo bili po našem mnenju veliko v kontaktu, vedno na voljo komurkoli, kadarkoli, bili smo na javni tribuni, že do sedaj je imela lokalna skupnost svojega člana v svetu zavoda Kobilarne Lipica, ki mu predseduje generalni direktor direktorata za regionalni razvoj z ministrstva, tukaj na moji levi, in je predstavnik lokalne skupnosti tako sledil



samemu zakonu, kot je imel tudi vse možnosti se zelo aktivno vključiti. Veliko je bilo govora, zakaj holding, ali je 100-odstotna zaščita. Holding se je v sodelovanju in v pogovorih, tudi v medresorskih pogovorih, izkazal kljub vsemu za najbolj logičen in učinkovit način enovitega vodenja. Tukaj mislim, da je bila stična točka med vsemi razpravljavci, da Lipica potrebuje enovito vodenje in po drugi strani seveda tudi transparentno vodenje. Holding bo torej na zelo pozitiven način vplival tudi na sam način zaposlenih, na nagrajevanje uspešnosti zaposlenih, saj zdaj konjarji, trenerji ne bodo več javni uslužbenci in bo tukaj tudi večja fleksibilnost. Ravno tako pri sami spremembi res ni dileme in mislimo, da je tako tudi napisano, da ne pomeni privatizacije Kobilarne Lipica, da je Lipica v 100-odstotni lasti Republike Slovenije in da svojega deleža ne sme deliti ali prenesti, da je edini ustanovitelj in družbenik Republika Slovenija. Po našem mnenju, če to piše v zakonu, se nam res zdi, da je to tisto, potrebno za to, da vsi verjamemo, da tudi če slučajno ne bi bilo samo dobromislečih kdaj v prihodnosti, je zakon zelo jasen na tem področju.

Sodelovanje lokalne skupnosti – tudi tukaj menim, da je stična točka vseh razprav, da se absolutno Kobilarna Lipica ali pa turizem na enem območju ne more razvijati brez zelo aktivnega in pozitivnega vključevanja lokalne skupnosti. Kot že rečeno je z amandmajem, o katerem boste kasneje tudi odločali, v tem členu že predvidena sprememba. Eden od treh predlaganih s strani ministrstva za gospodarstvo je predlog lokalne skupnosti Občina Sežana, ki pa je usklajen tudi z ministrstvom, pristojnim za turizem. Dva člana delavcev – res smo tudi sami kasneje prišli do ugotovitve, kot je izpostavil gospod Mesec, zato tudi eden od amandmajev, o katerih boste odločali kasneje, dejansko črta te visoke pogoje, predvsem vezane na izobrazbo za člana nadzornega sveta, ampak jih opredeljujejo naslednji akti. S tem da bi tudi pri teh dveh zaposlenih želela izpostaviti, da je danes v Lipici več kot polovica, skoraj dve tretjini zaposlenih lokalnih ljudi, Kraševcev oziroma iz bližnje okolice, tako da obstaja čisto statistični izračun, da bi lahko v 6-članskem nadzornem svetu bili kar 3 predstavniki lokalne skupnosti, ker kot zaposleni seveda tudi dihaš z okoljem, od koder prihajaš. Torej 1 zaposlen, 1 član nadzornega sveta pa kot že poudarjeno stroka z ministrstva, na predlog ministrstva za kmetijstvo. Vlaganje – že pred obdobjem, ko je ministrstvo za gospodarstvo postalo resorno ministrstvo, je bilo vloženih kar nekaj milijonov evrov samo v javno infrastrukturo. S pričetkom investicij v letu 2014 v kulturno krajino, v čistilno napravo, v hleve, v obnovo graščine, Velbance, kulinaričnega muzeja, skupaj z lanskoletno investicijo v hipodrom, ki je ravno tako javna infrastruktura, je bilo investiranih skupaj z evropskimi sredstvi, vendar preko ministrstva za gospodarstvo, 8 milijonov evrov. Torej bi lahko rekla, da je bilo v bistvu do sedaj investirano v

vse, v javni del, samo ne v turizem, in to se žal hotelom pozna.

Govora je bilo o smrti konja. Poslanec gospod Ferluga je prebral del obdukcijskega poročila, ki so ga naredili na veterinarski fakulteti doktorji, profesorji, ki seveda to obvladajo, to je njihova stroka. Zadnji odstavek v tem poročilu – želim, da ste z njim seznanjeni – povedano je bilo že, da je obdukcija pokazala, da je šlo za odpoved srca, potem pa piše: poleg poškodb zaradi padca so bile v živali ugotovljene tudi starostne spremembe. Konj ima v povprečju 600 kilogramov, če pade, je verjetno res logično, da pride do kakšnih hematomov. Na ministrstvu nikoli, ob tem, da seveda poteka preiskava, da je bilo obdukcijsko poročilo, nismo pomislili, da bi slučajno obtožili koga od predanih lipiških delavcev, ki se dnevno ukvarjajo s konji, s konjerejo, s konjeništvom, da bi kdo imel slabe namene s konji. Ker zato so tam, ker imajo radi konje, ker so predani konjem. In mi verjamemo, da bodo lahko z novim zakonom to svojo ljubezen in predanost še bolj učinkovito živeli in skupaj z vodstvom delali na tem, da bo Lipica, tudi tukaj smo se vsi strinjali, še naprej ne samo rasla in se razvijala v najbolj prepoznano turistično točko oziroma prepoznaven element Slovenije in slovenske identitete, ampak da bo tudi uspešna in da bo lahko skrbela za razvoj celotne destinacije. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar.

Nadaljujemo z razpravo.

V razpravo dajem 37. člen ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 38. člen ter amandma poslanskih skupin SMC in SD. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 42. člen ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 44. člen ter amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 45. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, SD in amandma Poslanske skupine Levica. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo v celoti. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 8. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam 7. točko dnevnega reda.



Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPODBUJANJU RAZVOJA TURIZMA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci!

Zahvaljujem se vam za priložnost, da lahko predstavim Predlog zakona o spodbujanju razvoja turizma. Predlog zakona celovito ureja področje spodbujanja razvoja turizma, določa način načrtovanja in aktivnosti za izvajanje strategije razvoja turizma Republike Slovenije na državni ravni in za to potrebna sredstva. Določa, da bo naloge, povezane s trženjem in promocijo celovite turistične ponudbe Slovenije, še naprej izvajala Slovenska turistična organizacija, ki bo za učinkovito izvajanje svojih nalog na področju promocije v tujini pridobivala dodatna finančna sredstva iz naslova v ta namen uvedene promocijske takse. Predlog zakona ureja podeljevanje javnega pooblastila kot možnost za sodelovanje drugih pravnih oseb pri izvajanju posameznih ukrepov in aktivnosti na področju spodbujanja razvoja turizma ter na novih temeljih ureja podeljevanje statusa pravne osebe, ki deluje v javnem interesu. Načrtovanje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja bo še naprej v pristojnosti občin, v ta namen so določeni namenski viri financiranja spodbujanja razvoja na ravni turističnega območja, turistična taksa in koncesija od iger na srečo, le-te so prihodek občine. Predlog zakona ureja tudi pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov, pri čemer so ti pogoji glede na veljavni zakon zelo poenostavljeni. Predlog zakona ureja tudi poklic turističnega vodnika, pogoje, ki jih mora izpolnjevati, priznavanje poklicnih kvalifikacij za ta poklic in občasno opravljanje tega poklica za osebe iz drugih držav pogodbenic. Urejeno je tudi turistično vodenje na ravni turističnega območja.

Prva večja novost zakona, kot je bilo že omenjeno, je dvig zneska turistične takse in uvedba nove promocijske takse. Višino turistične takse bo tudi v prihodnje določala občina samostojno z odlokom, v zakonu pa je predpisana maksimalna višina, 2,5 evra. Pri določanju višine takse lahko občina upošteva vrsto in kategorijo nastanitvenih obratov, pridobivanje v sezonskem in zunajsezonskem obdobju ter oprostivne. Ob odločanju o višini

turistične takse občina prevzema tudi odgovornost, upošteva vpliv morebitnega dviga turistične takse na konkurenčnost nastanitvenih obratov po eni strani, na drugi pa namensko porabo teh dodatnih sredstev občinskega proračuna za razvoj turizma v destinaciji. Novost predstavlja promocijska taksa, ki jo bodo gostje plačevali skupaj s turistično, določala pa se bo v 25 % na zaračunano višino turistične. Promocijska taksa bo neposredni prihodek Slovenske turistične organizacije in bo namenjena za promocijo in trženje celovite turistične ponudbe Slovenije. S tem bomo prvič zagotovili stabilen sistemski vir financiranja promocije turizma na nacionalni ravni. Glede na to, da je imela STO v letu 2017 za izvajanje na razpolago 13 milijonov evrov za delovanje in vse projekte in za program dela, se bodo po novem razpoložljiva sredstva skupaj s promocijsko takso približala 19 milijonom evrov, kolikor znaša delež koncesijskih dajatev od posebnih iger na srečo, ki so po določbi zakona že sedaj namenjene za promocijo in trženje slovenskega turizma. Nadalje bi želela samo izpostaviti prenovu pogojev za organiziranje in prodajo turističnih paketov. Pogoji za opravljanje dejavnosti in prodajo turističnih paketov so glede na veljavni zakon poenostavljeni, predlog zakona pa upošteva tudi evropsko direktivo in po novem določa izjeme, za katere zahteva za pridobitev licenc ne bo veljala, kar bo zelo olajšalo organiziranje izletov, pa tudi turističnih paketov, ki jih pripravljajo šole in različna društva. Kot rečeno, poklic turističnega vodnika ostaja reguliran, dereguliran bo le poklic turistični spremljevalec oziroma vodja poti.

Naj ob koncu izpostavim, kako pomemben je razvoj turizma za slovensko gospodarstvo. Po četrtem zaporednem obdobju rasti še vedno predstavlja dobrih 13 % družbenega bruto proizvoda in skoraj 40 % izvoza storitev. Ni dvoma, da v Sloveniji sledimo razvoju trajnostnega turizma z višjo dodano vrednostjo in poudarkom na kakovosti in butični ponudbi v tesnem sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in lokalnimi dobavitelji oziroma kot smo si zapisali v strategijo, Slovenija je zelena, aktivna in zdrava za petzvezdična doživetja. Ob zavedanju velikega pomena domačega turizma pa vemo, da je nadaljnja rast odvisna tudi od tujskega turizma, zato predlagamo, da predlog zakona podprete. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prehajamo na predstavitev stališč poslanske skupine.

Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospe državna sekretarka z ekipo, kolegice in kolegi, lep pozdrav še enkrat vsem prisotnim!



Predlog zakona o spodbujanju razvoja turizma bo v prvem branju deležen naše podpore, kajti menimo, da gre do temeljni cilji, načela in poglobitve rešitve predloga v pravo smer. V okviru predstavitve stališča poslanske skupine se ne bom spuščal v širšo splošno razpravo o pomenu in stanju turizma v Republiki Sloveniji, je pa nedvomno dejstvo, da to izjemno hitro rastoče in razvijajoče se področje sodi med največje priložnosti naše države tako z vidika gospodarske uspešnosti kot tudi širše prepoznavnosti. Že sedaj delež prihodkov iz turizma, kot je bilo malo prej poudarjeno, predstavlja 13 % bruto družbenega proizvoda, ki pa se lahko s celovito sistemsko nadgradnjo dejavnosti, kar postavlja v ospredje tudi predlog obravnavanega zakona, bistveno izboljša.

Dovolite mi, da glede predloga zakona izpostavim pogled z vidika narodne skupnosti. Verjetno mi ni treba posebej razlagati, da je področje turizma z vidika narodne skupnosti zelo zanimiva vsebina, tako glede prepoznavnosti območij, kjer živimo, kot zaradi priložnosti udejstvovanja narodne skupnosti v turistični dejavnosti. Takšen interes prejudicirata tudi območji, kjer živita italijanska in madžarska narodna skupnost. Obala predvsem zaradi že sedaj visokega deleža turistične dejavnosti, Pomurje pa zato, ker si prizadeva, da se ta dejavnost izboljša in se tako približa slovenskemu oziroma srednjeevropskemu povprečju. Zaradi povedanega predlagamo, da se v okviru obravnave predloga zakona vsebina nadgradi tudi v smeri, da se jasno zapiše interes narodne skupnosti glede dejavnosti na področju turizma ter pozornost države za ta kontekst udejstvovanja organizacij in društev narodnih skupnosti, kar bo lahko z vidika celovitosti turistične dejavnosti predvsem na območjih, kjer ti živita, dodana vrednost.

Amandmaje za drugo branje bo naša poslanska skupina pripravila v sodelovanju s pristojno službo ministrstva. V okviru današnjega stališča naj nakažem zgolj na potrebo po dopolnitvi 9. člena predloga zakona, kjer bi se v tretjem odstavku lahko dodala nova alineja, tako da se poudari skrb glede kulturnih vrednot, izročila in dediščine italijanske in madžarske narodne skupnosti. Podobno bi bilo treba dopolniti tudi 15. člen predloga zakona, kjer bomo predlagali, da se doda nova točka pri dejavnostih in storitvah, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu. Naš predlog ima pravne temelje tako v 64. členu Ustave Republike Slovenije kot tudi v zakonih, ki urejajo status in delovanje naših organizacij in ustanov ter njihovo gospodarsko dejavnost.

Kot sem že rekel, ob prvem branju bo predlog zakona deležen naše podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Marko Ferluga bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Še enkrat pozdrav državni sekretarki in ekipi!

Kaj reči o tem zakonu? SMC se zaveda in zagovarja, da je turizem perspektivna gospodarska dejavnost, ki ima vse pogoje, da postane tudi ena najuspešnejših in najpomembnejših panog v Sloveniji. Še posebej je pomembna kot spodbujevalec gospodarske rasti in razvoja ter generator delovnih mest, kar je jasno. S svojimi številnimi ugodnimi vplivi na gospodarskem in družbenem napredku je eden glavnih dejavnikov nacionalnega in regionalnega razvoja v Sloveniji. Spodbujanje razvoja turizma je zato v okviru nacionalnega gospodarstva še posebnega pomena. Že štiri leta zapored imamo rast turističnega obiska. Turizem nam predstavlja več kot 12,8-odstotni delež slovenskega bruto domačega proizvoda, da ne govorimo o multiplikativnih učinkih na ostale gospodarske panoge, kjer je po grobih ocenah 1,75, kar pomeni, da če se proizvodnja v turističnih panogah poveča za 100 evrov, se proizvodnja v celotnem gospodarstvu poveča za 175 evrov. V plačilni bilanci Republike Slovenije turizem predstavlja 7,5 celotnega izvoza in 38 % izvoza storitev. Ta dejavnost zaposluje več kot 45 tisoč oseb, od tega jih je 30 tisoč zaposlenih v gostinstvu. Glede na to, da je turizem tesno povezan z drugimi gospodarskimi dejavnostmi, je z njim posredno povezanih še bistveno več delovnih mest.

V sklop dosežkov, ki niso samoumevni, spada nadaljevanje uspešnih politik razvoja turizma, ki ga vodi MGRT z ministrom Počivalškom. Zakon, o katerem danes govorimo, je eden izmed pomembnih stebrov nadaljnjega razvoja pozitivne slovenske turistične zgodbe o uspehu in bo zagotovil stabilen vir financiranja promocije in razvoja turizma v Sloveniji. Predlagano je, da bi občine določile turistično takso, in sicer v višini do 2,5 evra. S tem bi občine za razvoj turizma pridobile dodatna finančna sredstva v okviru višini skoraj 7 milijonov evrov letno. Upamo, da jih bodo namenile v turizem oziroma turistično infrastrukturo. To je tudi eden od namenov tega zakona. Sicer bodo gostje plačali dodatno promocijsko takso, vendar je to v sklopu vse te promocije.

Če realno pogledamo, brez kančka dvoma ugotovimo, da so politike razvoja slovenskega turizma ustrezne, kar so pokazali tudi dosednji rezultati, zato smo se v Poslanski skupini SMC odločili, da bomo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju razvoja turizma podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Danijel Krivec bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite, gospod Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav državni



sekretarki z ekipo in vsem ostalim, ki spremljate to razpravo!

Že prej smo imeli en zakon, ki se je dotikal turizma, sicer na nekem drugem področju, zdaj pa imamo zakon o spodbujanju razvoja turizma. Na tem področju je bilo kar nekaj razprav, ki so se dotikale vseh, ki na tem področju nekaj veljajo oziroma ki v turizmu delujejo. Načeloma je ta zakon prinesel v ta prostor kar nekaj dobrodošlih sprememb in nekaj rešitev, ki bodo pospešile razvoj turizma. Moram pa žal ugotoviti, da nekatere stvari, ki so bile na javnih obravnavah in razpravah, ki so do zdaj potekale, niso vključene v to gradivo. Precej je bila govora o turistični taksi, poenotenju. Mislim, da je v zakonu to sedaj urejeno, predvsem glede namestitvenih kapacitet, tudi kampov, ki so bili prej polovično obremenjeni s turistično takso, zdaj so enotno obremenjeni, kar mislim, da je dobro in da prinaša v nekaterih turističnih destinacijah večji prihodek lokalnim skupnostim. Je pa turistična taksa v tem trenutku vseeno z vidika povečanja dosegla zelo visok preskok. Treba se je zavedati, da je bila do sedaj taksa v višini 1,26 evra in s tem predlogom se povečuje na 2,5 evra in od tega še dodatnih 25 % za podporo promocij. Mislim, da je to v primerjavi s sosednjimi državami kar velik preskok. Verjamem, da bomo v nadaljevanju tudi okrog tega morali še kakšno stvar doreči.

Glede na to, da gre za prvo branje, mi v poslanski skupini temu zakonu ne bomo nasprotovali, menimo pa, da bo treba nekatere stvari dodatno pogledati in nekatere člene tudi preoblikovati oziroma dopolniti in izboljšati. Če ostanem pri turistični taksi, mogoče za nekaj primerjave, v Nemčiji je od 0,5 evra do 3,20 evra, v Španiji od 0,65 evra do 2,25 evra, kar velja samo za Barcelono, Hrvaška ima nekje do 8 kun v tem trenutku, Italija sicer od 1 evra do 5 evrov, Avstrija od 0,55 do 3 evre, se pravi, da to povečanje ni tako majhno. Recimo Salzburg ima 1,1 evra turistično takso. Ta višina in ta rešitev je tudi drugačna, kot je bilo v javnih razpravah predstavljeno. Načeloma se tudi mi strinjamo, da je za promocijo na državni ravni treba vlagati. Glede na to, da smo zdaj v neki konjunkturi in imamo dober turistični obisk, je to še toliko bolj pomembno, kajti zavedati se je treba, da je v promocijo treba ves čas vlagati, tudi takrat, ko imamo zadostno število obiskovalcev, na tem ne smemo zaspati. Tako da se nam zdi ta inštrument lahko dober, vendar je višina 25 % po našem mnenju previsoka. Treba se je zavedati, da skozi promocijo res pridobimo bistveno več turistov, vendar ti turisti kasneje v destinaciji pričakujejo tudi boljše storitev, večjo dodano vrednost, to pa lahko izboljšamo samo na ta način, da večji del turistične takse vračamo v tisto okolje, kjer se pobira.

Veliko je bilo govora tudi o deregulaciji. V razpravah, ki so potekale s turističnimi ponudniki, je bilo precej obljub, ki jih pa v tem zakonu seveda ni. Res, da se neke stvari poenostavljajo, vendar še vedno obstajajo

licence za turistične agencije, ki so precej zahtevne v primerjavi recimo z Nemčijo, ki tega ne pozna, pa tudi nekatere druge države imajo precej milejšo zakonodajo na tem področju. Licence za turistične vodnike prav tako ostajajo v tem zakonu, čeprav je bilo govora, da se to izključi. Treba si je namreč predstavljati, da imamo v Sloveniji kar veliko nekih zgodovinskih in drugih danosti, ki jih verjetno tisti, ki skrbijo za te danosti, bistveno bolj poznajo od nekih vodnikov, ki imajo licenco. V teh primerih, kot se je zdaj ponovno zapisalo v tej zakonodaji, pomeni, da, ne vem, v primeru Poti miru v Posočju nekdo, ki se celo življenje ukvarja s tem projektom, ne more biti vodič na tem območju, če nima licence, kar je nonsens. Tako da nekaj nedorečenosti in slabih rešitev je tudi v tem predlogu, generalno pa, kot sem rekel, prinaša neke pozitivne stvari, vendar bo treba pogledati tudi še določene člene, ki bi omogočili še bistveno bistveno lažje delo vsem turističnim ponudnikom v destinacijah.

Mene osebno moti, da ni poudarka na tem, da bi se v plačevanje nekega turističnega »davka« vključilo tudi druge ponudnike, še vedno je vse bazirano na turistični taksi, vezano na prenočitve. Če pogledamo modele v drugih državah, se del turističnega denarja zbere tudi od drugih ponudnikov, ki participirajo v destinaciji, govorimo o vseh obrtnikih, gostincih in tako naprej. Ta zakon na žalost teh rešitev ne prinaša in je še vse vezano na prenočitev kot tako in na turistično takso. Drugič, tudi ni instrumentov, ki bi omogočili večjo fleksibilnost zaposlovanja na področju turizma. Mi smo celo dobili en odgovor s strani ministrstva za delo glede različnega obravnavanja turističnih delavcev in delavcev v gozdarstvu in drugih panogah, kjer so nekatere olajšave, ki za turistično panogo ne veljajo. Argument je ta, da turistična panoga nima sezonskih potreb, kar se mi zdi spet zelo napačno gledanje, ker če vemo, da tako zimska sezona kot poletna sezona potrebujeta kar nekaj kadrov, ki imajo neko sezonskost, bi se lahko omilila ta regulacija tudi na tem področju, pa očitno tega nekdo ne vidi. Druga stvar je pa ta fleksibilnost in možnost zaposlovanja tudi z nekimi pogodbami, ki bi predvsem na področju gostinstva in storitev verjetno bistveno izboljšale ponudbo. Kajti s tem, ko varujemo neke poklice, jim praktično delamo neko bolj mačehovsko uslugo in ne sprostimo stvari, kot so večinoma v vseh sosednjih državah, ki nas zato tudi na področju turizma marsikje bistveno prehitujejo in hitreje delajo korake naprej.

Naj zaključim. Mislim, da je zakon sicer napisan v pravi smeri, nekatere rešitve na področju turizma prinaša, vendar bo za dokončno potrditev treba marsikatero stvar še izboljšati in takrat se bomo tudi dokončno odločali o podpori temu zakonu.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.



Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Pravzaprav se mi zdi, da bi po neki logiki moral najprej biti ta zakon danes obravnavan pa šele potem Lipica, ker gre nekako v detajle, ampak kakorkoli, Lipica je danes že absolvirana, zdajle pa na kratko stališče Poslanske skupine Desus do Predloga zakona o spodbujanju razvoja turizma. Uvodoma naj povem, da se nam v naši poslanski skupini zdi nekoliko nenavadno, rekli bi celo kar hrabro lotiti se dviga turistične takse v času okrevanja ne zgolj gospodarske rasti, temveč tudi vse boljših števil, vse boljšega položaja na področju turistične politike. Še zdaleč pa seveda nismo tam, kjer bi morali oziroma kjer si želimo biti. Cilji naše strategije turizma so kar optimistično zastavljeni, so že skoraj podvojeni, pa vendarle zadnji podatki kažejo, da nas je v letu 2016 obiskalo 4,3 milijona turistov, kar je približno 10 % več kot leto pred tem, ustvarili pa so okoli 11 milijonov nočitev, kar je približno 8 % več kot leto pred tem. Verjamem, da ko bodo podatki za leto 2017, bodo ti še ugodnejši, za 2018 še ugodnejši od 2017 in tako dalje in tako naprej.

Zdaj pa na dvig takse. Večje datjve niso nikoli priljubljene, pa ne glede na to, o kateri kategoriji prebivalstva oziroma o katerem področju je govora. Če se fokusiram zgolj na tuje turiste, bi nekako zadevo še lahko tretirali kot okej, vendar so v Sloveniji le-ti mnogokrat skoncentrirani zgolj na enodnevne obiske. Večje nasprotovanje je zato mogoče pričakovati pri naših državljanjih, Slovenkah in Slovencih, saj smo zelo navajeni ali pa, če hočemo izpostaviti, strastni smučarji, radi si privoščimo smučarijo, pa tudi obiske naših term, še zlasti v zimskem času. Seveda je smučanje izključno v zimskem času, termalni turizem pa tako v zimskem času kot v času različnih počitnic, krompirjevih, šolskih in tako dalje. Takšna predvidevanja so mogoča samo v tistih občinah, kjer se sploh odloča oziroma se bodo odločili za maksimalen dvig te turistične takse. Ključna novost, ki jo prinaša novi zakon, je tudi plačilo pribitka na znesek turistične takse, in to je promocijska taksa, ki bo v celoti prihodek Slovenske turistične agencije. Skratka, več pobranega denarja za boljše turistično sliko države, bi lahko rekli v enem stavku.

Kaj, ko ob tem v Poslanski skupini Desus trčimo tudi ob pomisleke, ali bodo občine znale in zmogle povečane prihodke iz naslova pobrane turistične takse tudi učinkovito investirati v turistično podobo svojega lokalnega okolja. Brez nenehnega vlaganja v infrastrukturo ter promocijo v državi ne moremo obstati kot prepoznavna in konkurenčna turistična destinacija. Slovenijo v tem pogledu mnogokrat,

če smem temu tako reči, rešujejo čudovite naravne lepote. Imamo vse, morje, gore, hribe, reke, skratka vse, kar si turistična destinacija lahko zaželi. Ne smemo pozabiti tudi na tisto ponosno plat, ki jo ponujajo naši izvrstni športniki, pa seveda tudi kulturniki, ki ponašajo ime Slovenije tudi daleč izven Evrope. Njihovi izjemni uspehi so v zadnjem času velik plus pri promociji države, na kar bi država morala biti še bistveno bolj pozorna. V naši poslanski skupini se tovrstnega potenciala še kako zavedamo, saj je ravno na našo pobudo uspelo spodbuditi pristojni resor oziroma ministrstvo, da Vlada ob sprejetju proračuna za prihodnji 2 leti sprejme tudi sklepe, s katerimi bo omogočeno, da se nameni več denarja za področje športa.

Zdaj pa še k tistemu delu, ki je kljub nekaterim pomislekom, ki sem jih navedel predhodno, nekako pretehtal oziroma pomenil, da se bomo v Poslanski skupini Desus odločili za podporo predlogu spremembe zakona. Vlada je ob zadnji predlagani novelaciji obljubila oziroma zagotovila ureditev za organizacijo šolskih ekskurzij v smeri jasnejše in širše definicije turističnega paketa. Predlog novega zakona predvideva tudi izjeme za denimo strokovne ekskurzije, pa za različna društva ali pa predvsem, če hočete, društva upokojencev pod natančno določenimi pogoji, kot je to, da so izleti izvedeni občasno, na nepridobitni osnovi, za, kot rečeno, zaključene skupine ljudi, kot dodatna varovalka proti zlorabam pa je dodana tudi denarna omejitev v znani višini plačil v ta namen. V Poslanski skupini Desus smo se tekom celotnega mandata zavzemali za bolj pravično, prijaznejšo, optimalnejšo ureditev malih zavezancev, zato smo predlagali podobne rešitve, podobne izjeme tudi pri uvedbi davčnih blagajn za male pridelovalce pri novih izračunih katastrskega dohodka in podobno. Enako stojimo na stališču pri izjemah pri predlogu tega zakona.

Kot rečeno bomo navedeni predlog zakona ob navedenih argumentih podprli. Ob tem naj zaključim še z eno mislijo. Polagam na dušo izvajalcem turistične strategije, politike turizma pri nas, nikanar naj se ne pozabi na kulturni turizem. Po podatkih, ki so nam na voljo, ki so razpoložljivi, vsaj 30 % turistov prihaja v našo državo prav zaradi naše kulture, prav zaradi naše bogate kulturne dediščine, in to mislim, da je podatek, ki mora ostati in na katerem je treba graditi tudi ali pa predvsem novo strategijo turizma v Republiki Sloveniji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dragi poslanke in poslanci, dober dan!



Slovenija je zagotovo posebna država. Posebni smo v tem, da je na enem mestu, na izjemno majhni lokaciji skoncentrirana izjemna raznolikost. Ko govoriš s tujimi turisti, jim je pri Sloveniji najbolj všeč to, da so lahko nastanjeni v ljubljanskem hotelu in se zjutraj pri zajtrku odločajo, ali bodo šli v kamniške planine ali bodo šli na slovensko obalo ali pa morda v prekmurske terme. To je ena izmed stvari, ki delajo Slovenijo posebno in na katere moramo staviti. Saj veste, uspešen si lahko tam, kjer si nekoliko drugačen, in Slovenija je od ostalih turističnih destinacij različna in posebna prav v tem, da je zelo zelo raznolika. Prav ta raznolikost privabi številne turiste. Dolžnost politike pa je, da vzpostavi okolje, v katerem bo lahko turizem čim bolj rasel in kjer se bo lahko turistična panoga tudi razvijala.

Pri podpori turizmu se nam v Novi Sloveniji zdita dve zadevi ključni. Eno je, da čim bolj olajšamo vlaganje v turistično infrastrukturo, in drugo je, da povečamo promocijo Slovenije, predvsem pa, da začnemo ustvarjati zgodbe o lokalnih posebnostih, ki jih Slovenija nudi. Kar se tiče infrastrukture, so viri ključni. Brez denarja žal infrastrukture ni možno graditi. Je pa tudi drugi del zgodbe, ta je, da tudi če imaš super infrastrukturo, pa če ne znaš tega prodati, če nimaš prave zgodbe, ti sama infrastruktura nič ne pomaga. V tej luči Slovenska turistična organizacija, torej STO, odigrava pomembno vlogo pri večanju prepoznavnosti Slovenije. Eden izmed ekspertov, ki že dolga leta delajo na področju turizma, je rekel naslednje: »STO dela najlepše brošure, kataloge na svetu. Toliko lepih slik, ki jih boste našli v katalogih STO, praktično ne najdete v drugih primerljivih organizacijah drugih držav, ki se s temi stvarmi ukvarjajo.« Se mu pa zdi, da to ni dovolj, da to ni vse, da je morda tudi STO obstala na nekem mestu, in sicer da lepe slike, če želite najlepše slike, brez učinkovite zgodbe še ne prinašajo turistov.

Zato so nas ti eksperti opozorili, da bi moral ta zakon več prispevati k temu, da bi bila STO grajena od spodaj navzgor. Kaj pravzaprav mislimo s tem, od spodaj navzgor? Po Sloveniji imate lokalne destinacijske organizacije, ki tržijo neko regijo v Sloveniji. Prav neko povezavo teh lokalnih destinacijskih organizacij pod okriljem STO bi bilo treba nadgraditi, bi bilo treba ojačiti. To v tem zakonu na nek način pogrešamo – da ni dolžnost STO zgolj in samo prepoznavnost Slovenije kot take, ampak tudi, da STO pomaga pri gradnji lokalnih zgodb, lokalnih turističnih posebnosti. Tukaj mi vidimo eno pomanjkljivost tega zakona, torej da se okrepi STO v smislu rasti od spodaj navzgor.

Kar se tiče same razprave, ali bo turistična taksa primerno in ustrezno porabljena, smo v Novi Sloveniji prepričani, da če kdo, potem bodo prav občine turistično takso najbolje porabile, ker prav občine oziroma lokalne skupnosti najbolj vedo, kaj je treba zgraditi, v kaj je treba investirati. Oni najbolj poznajo svoje lokalne posebnosti, zato smo mi v to prepričani

in nimamo nobenih strahov v zvezi s tem, da bi občine napačno ali neprimerno porabljale, vsaj večji del teh občin, turistično takso. Na nek način se nam zdi tukaj izpolnjevanje načela subsidiarnosti, da čim večji del odgovornosti prenesemo na nižji nivo. Dobra plat tega zakona se nam zdi, da pušča nekoliko več svobode, nekoliko več manevrskega prostora občinam pri postavljanju turistične takse. To je dobro. Prepričani smo tudi, da bo ta taksa primerno in koristno porabljena s strani občin.

Naslednja zadeva, o kateri je bilo ogromno govora in na podlagi katere je bila tudi Poslanska skupina Nove Slovenije deležna kar nekaj obiskov, je vprašanje regulacije turističnega vodnika. Veste, da je Nova Slovenija stranka, ki zagovarja deregulacijo poklicev, kljub vsemu pa je treba v primeru turističnega vodnika priznati določene posebnosti. Kaj je nas najbolj prepričalo, da je v nekem smislu – ne v takšnem, kot predlaga ta zakon, bom razložil, kje ne v takšnem, ampak v nekem smislu, kje je – pametno ohraniti regulacijo turističnega vodnika? Ko vam ljudje, ki se ukvarjajo s turizmom, povedo, da iz Zagreba v Ljubljano prihajajo avtobusi in da hrvaški turistični vodniki v Ljubljani Kongresni trg prodajajo kot Trg republike, potem vam mora biti jasno, da nekaj s tem ni okej. Pri turističnem vodniku ni vse samo, da znaš dobro s ljudmi, da znaš voditi neko skupino, ampak je pomembno, da imaš o destinaciji tudi neko znanje. Zato se nam zdi smiselno in primerno, da se te stvari upoštevajo v zakonu, da ne more kar vsakdo iz Zagreba priti in po Ljubljani voditi in poučevati, kako kaj je, še hujše je pa to, da te stvari razlaga narobe oziroma jih razlaga zelo površno. Te stvari je treba upoštevati. Po drugi strani so se pa oglasili tisti posamezniki iz občin, ki vodijo razna turistična društva, lokalna kulturna društva, ki pa imajo ogromno znanja, nimajo pa opravljenih tovrstnih licenc in se s to birokracijo niti ne mislijo v prihodnosti ukvarjati. Če bi ta zakon onemogočil neke vrste lokalno vodenje tovrstnim ljudem z ogromno znanja, pa tudi ne bi bilo prav.

Ker je danes splošna obravnava, ko govorimo o načelih in prihodnjih usmeritvah, je vsaj predlog Nove Slovenije, da pri regulaciji turističnega vodnika kot poklica najdemo neko pot, ki bo hkrati onemogočila, da bi tuji turistični vodniki v Sloveniji govorili neumnosti, morda celo predstavljali napačna dejstva, in da bi hkrati našim lastnim državljanom, za katere se ve, da imajo ogromno pravega znanja, še vedno omogočili, da opravljajo tovrstna vodenja. Tukaj bi bilo treba najti neko pametno kombinacijo v smislu, da lahko pri nečem, kar se tiče vsaj lokalnega vodenja, del regulacije prevzame tudi občina, ne zgolj samo zakon. V tem smislu bomo mi v Novi Sloveniji tudi v prihodnje iskali rešitve, ta del zakona si želimo še izboljšati.

Za konec bi rekel še naslednje, kar je pozitivna stvar tega zakona, so pa izleti gasilskih društev, društev upokoencev, šolske ekscurzije.



Najverjetneje se boste spomnili, da je kakšno leto nazaj Nova Slovenija predlagala zakon, kjer bi to področje uredili, da ne bi bile šole oziroma gasilska društva ali pa društva upokojevcov kaznovana, če bi po svoji dolgoletni praksi organizirala ekskurzije, izlete in podobne stvari. Pred letom dni je bila situacija res tragikomična, ker je celotna koalicija našo vsebino takrat podpirala in se s tem strinjala, da je treba urediti, ampak je glasovala proti našemu zakonu, ker bo to uredil sistemsko zdaj ta zakon, ki je pred nami. Odgovoriti, da se ni ... Koliko časa smo zdaj čakali na ta sistemski zakon? Leto dni. Mislim, da takrat ne bi bilo nobene škode, če bi tudi tisti naš zakon podprli. Smo pa veseli, da se v predlogu zakona, ki je danes pred nami, tiste rešitve, ki smo jih mi že pred letom dni predlagali, upoštevajo.

Če zaključim, bomo v Novi Sloveniji nekoliko drugačni, kot je bila v preteklosti koalicija, in temu zakonu ne bomo nasprotovali zgolj zato, ker ga je predlagala koalicija in ker so pred vrati volitve, ampak bomo dovolili, da ta zakon nadaljuje svojo pot v drugo obravnavo. V drugi obravnavi smo pa dejali, da se bomo osredotočili predvsem na vprašanje regulacije poklica turističnega vodnika. Povedal sem že, v kateri smeri mi pričakujemo rešitve in v kateri smeri želimo, da zakon gre.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Slovenija je turistična država. Naše naravne lepote, kulturne znamenitosti, kulinarika, geografska dostopnost, članstvo v Evropski uniji, varno in mirno okolje in ne nazadnje, ključno, ljudje, ki s svojo gostoljubnostjo in trdom zagotavljajo okolje, v katerega gostje radi prihajajo in se še bolj radi vračajo, vse to in še marsikaj je potrebno, da postaneš zaželena turistična destinacija. Število turističnih obiskov in nočitev, rast števila zaposlenih in količina investicij v turizmu, vsi ti kazalniki kažejo, da je turizem pri nas v vzponu. Že sprehod po pomembnih slovenskih turističnih destinacijah nam pokaže, da je globalni turizem že odkril Slovenijo. Turizem že dolga leta predstavlja strateško gospodarsko panogo te države. Vsi verjamemo, da gre za veliko priložnost, in vsi menimo, da je smiselno in pravilno, da vlagamo v njen razvoj. V zadnjih letih so tudi okoliščine in globalne negotovosti poskrbele, da k nam prihaja vse več gostov in nas odkrivajo tudi turisti iz drugih držav, ki do nedavnega sploh niso vedeli, kje smo mi, in niso sodili med naše stalne obiskovalce.

Države in regije, ki so se uspešno postavile na svetovni turistični zemljevid, so v to

vložile znatne vire, trud in seveda tudi znanje. Sloves dobre turistične destinacije se namreč ne zgradi čez noč, ostati na vrhu pa je kot pri mnogih drugih življenjskih področjih še težje kot zlesti nanj. Zato je izjemnega pomena, da Slovenija že sedaj poskrbi, da bo polno izkoristila vse svoje potenciale na področju turizma, da na svetovni turistični zemljevid postavi še več destinacij, da pritegne prave profile gostov glede na našo turistično ponudbo, da razvije destinacije in programe, ki bodo privabili nove goste in zagotovili vračanje starih, da zagotovi znanje, dostojno plačilo in spoštovanje za vse tiste turistične delavce, ki s svojim delom vsakodnevno skrbijo za to, da so gostje pri nas zadovoljni in da Slovenija slovi kot država, ki jo vsekakor morate obiskati.

Ne smemo se slepiti in zanašati na to, da bodo izjemno dobri rezultati slovenskega turističnega gospodarstva trajali v nedogled. Turizem je panoga, ki je še posebej podvržena ostri konkurenci, zato je treba nujno stalno skrbeti za vse tisto, kar izboljšuje naš položaj na lestvici zaželenih destinacij. Število odzivov na obravnavani predlog zakona vsekakor dokazuje, da tudi strokovna in zainteresirana javnost temu področju pripisuje velik pomen in predloge ocenjuje kot korak v pravo smer. Najbolj izpostavljena rešitev predloga zakona, ki je pred nami, je prav gotovo oblikovanje skupnega vira, s katerim bo Slovenska turistična organizacija lahko poskrbela za promocijo celotne Slovenije kot privlačne turistične destinacije. Posebnih namenskih sredstev za doseganje teh ciljev do danes ni bilo, zato je mednarodna promocija Slovenije predvsem odvisna od prizadevnosti in iznajdljivosti posameznih turističnih krajev. Nov pribitek na turistično takso bi pomenil stalen vir za izvajanje promocije slovenskega turizma brez nepotrebnega drobljenja virov, ki bo po svetu predstavil lepote Slovenije in ne le nekaj krajev.

Ker gre za prvo obravnavo, se na tej točki zdi smiselno izpostaviti tudi nekatere druge predloge in opozorila, dane v okviru javne obravnave. Med njimi naj na prvem mestu izpostavimo predloge nekaterih občin, da bi za pobiranje turistične takse ter njihovo delitev med turistično organizacijo in občino pooblastili finančno upravo, ki je za to bolj usposobljena in opremljena od občin. Ta predlog v Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo kot dober, saj tako ne bi nalagali novih bremen občinam. Veseli nas, da so v predlogu zakona svoje mesto našla tudi določila, ki šolam, društvom in drugim podobnim organizacijam omogočajo izvedbo strokovnih ekskurzij in izletov brez obveznega posredovanja turistične agencije. Tako se odpravlja še ena neposrečena rešitev, ki je v preteklem letu povzročila mnogo slabe volje. Veseli nas, da je bilo mogoče najti rešitev za to področje. Tudi ostale odzive iz javne obravnave Socialni demokrati ocenjujemo kot konstruktivne in primerne za vključitev v obravnavo. Sami bomo pri presoji zakona posebej pozorni na položaj delavcev v turizmu,



prepričani smo namreč, da zaposleni predstavljajo osnovno vsakega turističnega gospodarstva. Samo primerno usposobljeni, primerno nagrajeni in cenjeni delavci lahko zagotovijo kakovostno turistično izkušnjo. Menimo, da splošna deregulacija poklicev ne zagotavlja ne večje dostopnosti do kadrov ne boljših zaposlenih ne bolj kakovostnih storitev, prej obratno. Zato si želimo, da bo dopolnjeni zakon po deregulaciji posegel v kar najmanjšem obsegu in tako zagotovil, da bodo zaposleni v turizmu lahko dostojno živeli od svojega dela.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog zakona v prvi obravnavi podprli, pričakujemo pa, da bodo upošteevane tudi pripombe, ki jih bomo podali v razpravi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Levica.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Hvala za besedo.

Zakon o spodbujanju turizma je skupaj s protiučustavnim zakonom o investicijah, ki uvaja model Magna, za vse kapitaliste magnum opus za zaključek ministrotvanja gospoda Počivalška. Njegov namen je deregulacija področja turizma, delavke in delavci v turizmu in z njim povezanimi panogami imajo že zdaj slabo plačane in zahtevne službe, hkrati pa ministrstvo viša takse, kar bo dodatno obremenilo navadne ljudi.

Zato v Levici zakona v prvi obravnavi ne bomo podprli. Ne potrebuje samo nekaj izboljšav, ampak povsem drugačne temelje. To seveda ne pomeni, da ne prepoznamo in ne podpiramo potenciala turistične dejavnosti, vendar turizem ni enak turizmu. Na to nas ne opozarjajo samo primeri iz tujine, kot je na primer Barcelona, ampak številne negativne vidike lahko prepoznamo tudi pri nas. Ne nazadnje je zadnjih nekaj let rekordnih za turizem v Sloveniji, vsako leto beležimo več kot 10-odstotno rast turističnih prihodov, dejavnost turizma predstavlja skoraj 13 % BDP, obenem pa zaposluje tudi približno takšen odstotek vseh zaposlenih v Sloveniji. Gre torej za izjemno važno področje, vendar je položaj delavcev v turizmu večinoma katastrofalen. Ob vrhuncih sezone so normalni dvanajst ali večurni delavniki, plače so na minimalcu ali samo malo čez, od 30 do 40 % zaposlitev je prekarnih. Ekstenzivni turizem prinaša tudi številne obremenitve za okolje in prostor. Primer je turistifikacija jedra Ljubljane, kar močno vpliva na kvaliteto življenja tukajšnjih prebivalcev. Možen je seveda tudi drugačen tip turizma, takšen, ki je trajnostno naravnani, ki spodbuja in razvija dostojna delovna mesta. Dobrih praks na tem področju ne manjka, vendar jih zakon, ki bo področje turizma še dodatno dereguliral, ne bo spodbujal. Spodbujal pa bo dampinški turizem, s katerim bodo turistični menedžerji služili velike

profite, kvaliteta turizma bo trpela, številne delavke in delavci v turizmu pa se bodo zgarali ob tem, da bodo komaj zaslužili za preživetje.

Glavne probleme predloga zakona lahko strnemo v tri točke. Prva točka je liberalizacija zasebnega interesa na škodo javnega. Država bo subvencionirala tiste izvajalce – izenačene so tako osebe javnega kot zasebnega prava – ki delujejo na področju spodbujanja turizma. Namesto jasne strategije, kako bi dosegli preusmeritev v smeri ekološkega in tudi socialno prijaznega turizma, dobivajo še večjo vlogo kvazipodjetniki iz pravih kvot, ki imajo seveda drugačne interese in perspektivo. Država outsourca naloge, ki bi jih morala opravljati sama. Gre torej za poglobljanje trenutnega stanja, ki pa je daleč od idealnega.

Drugič, višanje taks, ki bodo bolj obremenile tiste z nižjimi dohodki. Predvideno je povišanje turistične takse in uvedba nove promocijske takse. Turistična taksa naj bi se povečala za dva do trikrat, zdaj je omejena na 11 točk, kar je približno 1,26 evra. Promocijska taksa bo znašala 25 % turistične, sredstva promocijske takse gredo na Slovensko turistično organizacijo za promocijske aktivnosti. Koliko od tega denarja se parkira preko takšnih ali drugačnih političnih povezav, lahko samo ugibamo. Primeri iz preteklosti kažejo, da STO deluje vse prej kot smotno. Občine so leta 2016 zbrale 11,8 milijona evrov turistične takse, po novem naj bi se ta znesek povečal na od 18 do 20 milijonov, STO, ki bi po predlogu zakona postala javna agencija za načrtovanje in trženje turistične ponudbe, bo dobila še 4,7 milijona evrov. Z drugimi besedami, gre za lupljenje turistov. Obe dajatvi sta regresivni dajatvi, ki bolj obremenita manj premožne. Maksimalna skupna obremenitev je 3 tisoč 125 evrov na dan, kar za sedem dni pomeni 22 evrov na odraslo osebo, torej za štiričlansko družino je to skoraj 80 evrov. To pa je vsaj dan dopusta, ki si ga ne tako maloštevilni ljudje v tej državi sploh ne morejo privoščiti. Minister Počivalšek pa ob dvigu minimalne plače brez sramu izjavi, da Tita ni več in da se populizma ne da jesti.

Tretji problem je deregulacija poklica turističnega vodiča. Predlog, da se pri vodniškem delu odpravi pogoj obvezne usposobljenosti, gre v povsem napačno smer. Poleg tega, da deregulacija v dejavnosti povzroča številne negativne posledice, med katerimi je tudi slabša kakovost vodniških storitev, povzroča več dela na črno, sivo ekonomijo in nezanimanje mladih za izobraževanje. Predlog novega zakona briše vse člene iz veljavnega zakona, ki se nanašajo na turističnega vodnika. Dejavnost turističnih vodnikov je zaščiten s tako imenovanimi POD-i v številnih državah Evropske unije, med drugim v vseh sosedah Slovenije, od Madžarske preko Hrvaške do Italije. Popolno deregulacijo so izpeljali le na Poljskem, kjer pa že razmišljajo o ponovni regulaciji. Kdor je kaj potoval po na primer Aziji, dobro ve, kakšne so prakse



turističnega vodenja v razmerah popolnega prostega trga in deregulacije. Motiv teh sprememb je zniževanje stroškov za agencije. To bo seveda prizadelo delavke in delavce. Turistični vodniki so več ali manj espeji v zelo prekarnem položaju, soočeni so tudi z dampingom, ki ne samo zbija njihovo ceno, ampak tudi znižuje kvaliteto ponudbe. Na vse to so opozorili tudi v Združenju turističnih vodnikov, vendar jih MGRT pod tem vodstvom pričakovano žal ni poslušal.

Pri analizi zakona, ki se je pražil 10 ali 15 let, je namreč treba upoštevati še dodaten podatek. Dva najvišja funkcionarja na ministrstvu sta predstavnik turističnih menedžerskih elit, poleg ministra Počivalška tudi državna sekretarka Eva Štravs Podlogar. Direktorica Turistično gostinske zbornice Slovenije pa je postala nesojena ministrica s plagiatom namesto magisterija, bivša poslanka etično-moralnega SMC Klavdija Markež s kasneje spremenjenim priimkom Štalcer, danes pa znana kot Klavdija Perger. Zanimivo, ali ne? To imenovanje jasno kaže na preplet gospodarskih in političnih elit v tej državi. Klientelistično parkiranje kadrov SMC pa kaže tudi na dejanski odnos te vlade do turizma. Ne turizem, ki bi bil vzdržan z okoljskega vidika, ne turizem, ki bi dajal kakovostna delovna mesta, ampak turizem, kjer tisti pri koritu pobirajo smetano na škodo vseh drugih!

V Levici zaradi vseh navedenih razlogov zakona ne bomo podprli. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pa lahko mirno preimenujemo kar v ministrstvo za deregulacijo. Pogrebna dejavnost, poklici v trgovini, Magna, po turizmu prihaja še zakon o investicijah, povsod pa je enak recept: kapital naj pleše, kakor hoče, zapitek pa bomo plačevali vsi državljani. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, državna sekretarka, dragi kolegice in kolegi!

Turizem je zagotovo najperspektivnejša panoga z enim visokim razvojnim potencialom ne samo v Sloveniji, ampak v celotnem svetu. Naj povem, da v Sloveniji gospodarska panoga turizem ustvari kar 13 % skupnega družbenega proizvoda in v tej panogi je zaposlenih 45 tisoč oseb. To je izredno velika številka. Vendar pa bom moral takoj izpostaviti, da v zadnjem času, vsaj na določenih destinacijah, prihaja do velikih problemov, ker so turistični delavci izredno slabo plačani za svoje delo in odhajajo iz te panoge. Eni v druge gospodarske, drugi pa zapuščajo državo. Določeni poslovni sistemi so prisiljeni iskati kader, takšnega, kakšnega pač lahko dobijo za tako mizerno plačilo. To zagotovo ni dobra popotnica za razvoj te strateško pomembne panoge in bo treba v bodoče poleg

tega, kar prinaša ta zakon, še mnogokaj postoriti, da bomo res lahko pričakovali razvoj te panoge v takšnem smislu in pomenu, kot si želimo.

Želim izpostaviti tudi, kot je že bilo tukaj rečeno, da ima turizem izredno velik multiplikativni učinek na preostale gospodarske panoge. To zagotovo drži. Zelo močno je tudi povezan recimo s kmetijstvom, s pridelavo zdrave hrane na podeželju. To je tudi zelo velik potencial, ki lahko da eno posebnost slovenski turistični ponudbi, poleg tistih najbolj poznanih destinacij, kot so določene na Primorskem, Bled, Kranjska Gora in tako dalje. Obstajajo tudi druge destinacije, recimo v Pomurju termalni turizem, lovni turizem, kmečki turizem in tako dalje, ki lahko bistveno pripomorejo k razvoju podeželja, k dvigu zaostalega dela Slovenije, da se razvojno približa ostalim, kar precej bolj razvitim območjem Slovenije. Turizem kot panoga je tudi izredno močno odvisen od ekologije. Dovolite mi, da vas spomnim, kakšne probleme smo imeli v lanskem letu na določenih območjih, tudi turističnih destinacijah kot recimo pri nas v Lendavi, ko so turisti zapuščali, in to predčasno, destinacijo, ker je bilo stanje nevdržno. Zato opozarjam, da je turizem izredno širok pojem, izredno veliko dejavnikov je tistih, od katerih je odvisen, da se lahko primerno razvije.

Zelo veliko breme za razvoj turizma nosijo občine, lokalne skupnosti. One morajo poskrbeti za primerno infrastrukturo, ker brez tega ni turizma. Sedaj so bile pač dolžne pobirati turistično takso, kar je tudi v redu, vendar ne pozabimo, da prav na podeželju, kjer so prenočitve na različnih manjših destinacijah odmaknjene od centrov, v kmečkih turističnih objektih dvig turistične takse ni tako zanemarljiva stvar. Kot smo slišali, določene projekcije kažejo na večkratnik dviga turistične takse, seveda zaradi tega, ker bodo 25 % te turistične takse morale lokalne skupnosti odvesti v obliki promocijske takse nacionalni slovenski turistični organizaciji za promocijo in trženje slovenskega turizma, produkta. Naj vas opozorim, da upam, da se bodo v nadaljnjih postopkih upoštevale vse tehtne pripombe v zvezi s tem zakonom, da bo zakon tudi prispeval k temu, da ta nacionalna turistična organizacija ne bo pozabila na tiste destinacije, ki so odmaknjene od centrov. Tu se moram na žalost spet vračati na podeželje. Upam, da bodo dodatna sredstva v višini 4,7 milijona evrov res ciljno usmerjena, tako kot sem že prej povedal, in da bodo koristno porabljena za celotno turistično panogo v Sloveniji.

Želim izpostaviti še to, da s tem zakonom dajemo tudi dodatno nalogo občinam. Ali so one vse usposobljene za to? Nisem popolnoma prepričan, ker se moramo zavedati, birokracijo, ki jo prinaša ta zakon na tem področju, bodo morale tudi administracije majhnih lokalnih skupnosti, občin obvladati. Zato predlagam, da bi veljalo razmisliti, da to obveznost opravi inštitucija, ki je za to usposobljena, ima za to infrastrukturo, tu mislim



na Finančno upravo Republike Slovenije. Oni lahko neprimerno bolj profesionalno poskrbijo za pobiranje, izterjavo in potem tudi nadaljnjo porazdelitev teh sredstev.

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev ne bomo nasprotovali temu predlogu zakona, upamo pa, da se bodo v nadaljnjih postopkih upoštevali vsi tisti predlogi, ki bi lahko zakon izboljšali. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu.

Besedo ima gospod Ivan Škodnik, pripravita naj se gospa Marinka Levičar in gospa Ljudmila Novak.

Izvolite, gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči. Lepo pozdravljeni, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Vesel sem, da je končno prišel ta Predlog zakona o spodbujanju razvoja turizma v Državni zbor, seveda je to prvo branje, se pravi začetek. Zakaj sem posebej vesel? Ker turizem krepko narašča v svetu, še bolj pa sem vesel, da temu razvoju, temu trendu, ki je v svetu, sledi tudi Slovenija. V Sloveniji neverjetno v zadnjih letih zadeva narašča, ne samo da se povečuje število turistov, število prenočitev narašča, in to je zelo veliko. Če gledamo delež, koliko predstavlja v Sloveniji turizem v celotnem proračunu, kar 12,8 %. Zdaj se bo kdo zamislil, turizem je pač turizem, prinaša tako ali tako, da pa v to ne bi bilo treba nič vlagati – v turizem je seveda treba vlagati in tudi splača se vlagati. Tisti, ki bo v to vlagal, bo sigurno pridobil v naslednjih letih še veliko več. Danes so tudi nekatere pripombe okrog turistične takse, ki pa prinaša neke stvari in je namenjen del tega tudi za promocijo turizma, predvsem gre tukaj za področje občin in pa da se en del te takse vrača na tista področja, kjer so se ta sredstva pobrala. Vesel sem, da ta zakon načelno podpira tudi največja opozicijska stranka, SDS, seveda imajo določene pomisleke, ampak v glavnem to podpirajo.

Vesel sem tudi, da se je v ta zakon vključil 27. člen, ki opredeljuje strokovne ekskurzije. Mi smo velikokrat na odborih govorili o težavah strokovnih ekskurzij v šolah, da so tako ali drugače – celo inšpekcije so prihajale. To področje ni bilo rešeno in vesel sem, da se je v ta zakon to vneslo. Ne bom šel v podrobnosti, verjetno bodo tu še kakšni pomisleki, še kakšni amandmaji, ampak za področje šolstva se mi zdi, da je to zelo pomembno. Kar pomeni, da se tisto, kar smo obravnavali že pred časom na odborih, pri pripravi tega zakona vendarle ni pozabilo – ker se velikokrat kritizira, da se določene stvari ne upoštevajo. To se mi zdi pomembno, ker tudi sam prihajam s področja šolstva.

Ker se govori o turizmu, je prav, da se pri nas vedno bolj govori in razmišlja o podeželskem turizmu. Predvsem zaradi tega mi je všeč, ker sam prihajam s podeželja. Na Koroškem vidim tu velike možnosti, sploh zdaj, ko se bo zgradila hitra cesta. Rdečo nit vidim ravno v razvoju turizma na Kopah. Zelo sem vesel, da ne dajejo glavnega poudarka samo razvoju zimskega turizma, ker sami vemo, da je dolgoročno zimski turizem vprašljiv zaradi klimatskih pogojev, sprememb, da se pa veliko več vlaga še v poletni turizem, kar je ključnega pomena, kajti tu je podeželje pomembno. Jaz vidim, da bi se lahko tudi ostale ponudbe in ostali koristniki, ki se bodo vključili v to turistično področje, tiste kmetije, da se bodo lahko razvijali in da bodo lahko svoje proizvode tudi na nek način drugače unovčili. To je želja že kar nekaj časa. Na Koroškem imamo seveda še tudi kaj drugega, imamo številne lepe kolesarske poti, imamo kralja Matjaža pod Peco, tu se dogajajo različni dogodki tekom leta, tudi pozimi, zdaj se bo kmalu, tako da jaz tukaj vidim, da bi se lahko potem te stvari vključile v neko skupno, širšo zadevo. Tako kot jaz govorim, da je en primer tega razvoja na Koroškem, je po vseh delih Slovenije, imamo morje, imamo tudi druge stvari, danes je bilo govora o Lipici, imamo Postojnsko jamo, imamo Bled. Skratka, v Sloveniji so različna področja in zelo zanimiva za tujce, zato se tujci vedno bolj za to področje zanimajo. Seveda pa bo treba na tem področju še marsikaj narediti, kajti pojem turizem je zelo širok in velikokrat pozabljamo na to, če hočemo razvijati turizem, da smo ljudje. Spoznavam v zadnjem času, da bi morali biti ljudje na vseh področjih, ker se marsikje stvari ne poženejo zaradi ljudi.

Danes je bilo govora tudi o tem, koliko je zaposlenih v turizmu, 45 tisoč, in da jih je od tega 30 tisoč v gostinstvu. Bilo je tudi govora nekaterih iz opozicije, da so gostinci zelo slabo plačani. Verjamem, mi smo vendarle še nekako ... Turizem, kot rečem, se razvija in jaz vendarle upam, da se bodo tudi na tem področju zadeve tako uredile, da bodo tisti, ki delajo na tem področju, bolj solidno plačani. Mislim na same delavce. Vem, da se stvari spreminjajo, ne gre tako hitro. Če bomo imeli goste, če bomo imeli ponudbo in če bodo količine, potem bo tudi denar in jaz mislim in upam, da se bo ta denar pravilno delil, tako da bo prišel tudi do tistih, ki pravzaprav največ ustvarjajo in delajo na terenu, ki delajo z ljudmi, ki delajo s turisti, da bodo za svoje delo dobili plačilo. Pravzaprav tu sploh ne vidim teh razlogov. Velikokrat je problem, da je obisk slab. In če se obisk povečuje, če se povečuje količina, ki je pogojena za neko dejavnost, se seveda potem tudi lahko deli več za delavce. Ne mislim samo na tiste vodilne, ki so velikokrat v mlinu, da so oni krivi za vse, tudi v pozitivnem smislu so včasih krivi, ampak jaz mislim, da bo šla zadeva v tej smeri, ne samo v Sloveniji, tudi v svetu, da ne bomo delavcev jemali kot sužnje, tako kot se velikokrat govori, ampak da bomo delavce tudi nagrajevali, ker če



so delavci zadovoljni, potem bodo delali bolje in vsi bomo od tega imeli več. Zaenkrat toliko.

Moram pa povedati, da bom ta zakon seveda podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marinka Levičar. Pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in gospod Uroš Prikl.

Izvolite, gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Lepo pozdravljeni vsi, ki ste prisotni na tej seji!

Zakon delno podpiram, delno pa sem do njega tudi zelo kritična. Vsekakor se mi zdi namen in cilji zakona dobri in jih zato podpiram, dobre so tudi nekatere rešitve. Najprej bom poudarila te rešitve, ki se mi zdi dobre, in sicer opredelitev, kaj je turistični aranžma. To mi je zelo v redu, zato ker bodo zaradi te opredelitve svoje aranžmaje, razne ekskurzije lažje organizirali šole, društva, med njimi tudi društvo upokojencev, ki se zelo radi udeležujejo raznih izletov, pa tudi skupinskih letovanj, ki v bistvu niso neki turistični aranžmaji. Ta rešitev se mi zdi pravilna. Dobra se mi zdi tudi rešitev deregulacije poklicev, in sicer da ostaja turistični vodnik reguliran poklic, ker se mi zdi prav, da je reguliran, da se od njega zahteva določeno znanje, določena izobrazba, določeni pogoji, da zna turistom prikazati vse tisto, kar je pomembno v kraju, kamor potujejo. Tako bodo tudi turisti imeli nekaj več od tega potovanja, kot če imajo turističnega vodnika, ki se prav malo spozna na recimo zgodovino turistične znamenitosti in tako naprej. Skratka, to je dobro. Dobro pa je tudi, da se deregulira poklic turističnega spremljevalca. To pozdravljam, ker potem imajo lahko te spremljevalce tudi ti, ki organizirajo ekskurzije, šole, društva in tako naprej.

Velika nasprotnica oziroma proti pa sem glede povišanja turistične takse in glede turistične takse sploh. Vidimo, da se za razvoj turizma in za njegovo promocijo potrebuje več denarja, s tem se strinjam. Ne strinjam pa se, da se več denarja pridobiva samo na račun uporabnikov turizma, torej turistov, da ne prispevajo več k temu tudi tisti, ki imajo neposredno korist od tega večjega turističnega priliva, na primer kampi ali pa hoteli ali restavracije in drugi gospodarski objekti, da se torej prevajuje samo na potrošnike, na turiste. Bistveno se mi zdi previsoka ta turistična taksa, ki jo bo moral plačati na primer tisti, ki bo šel v hotel ali ki bo šel v kamp, tako kot je kolegica pred mano iz Poslanske skupine Levica izračunala, bo moral 8 evrov ali celo še več za 4-člansko družino na dan plačati – mislim, da je celo 10 evrov, če je 2 in pol pa so 4, je to 10 evrov na dan, in če bo družina v kampu 10 dni, je to že 100 evrov. To se pri enem družinskem proračunu bistveno pozna. Zato jaz mislim, da je

tukaj treba iskati rezerve, da se, namesto da se povišuje turistična taksa, sredstva pridobijo tudi od turističnih podjetij, da delno tudi ona plačajo.

Še bolj se ali pa prav tako se mi zdi tudi glede pavšalne takse, ki jo morajo plačati lastniki nepremičnin in plovil. Zdi se mi zelo nepravilna, ker obremenjuje predvsem tiste, ki imajo manjše turistične kapacitete in manjša plovila. Tako naj bi se pavšalna turistična taksa plačevala po kvadraturi in ne po številu prijavljenih gostov oziroma številu ležišč, ki jih prijavi lastnik tega objekta. Šla naj bi pa takole: da bo tisti, ki ima do 30 kvadratnih metrov, plačal za dva uporabnika, torej 100 evrov, če je 50 evrov na enega, in potem do 50 kvadratnih metrov tri, od 50 do 70 za štiri in od 70 naprej za pet. Torej tisti, ki ima več kot 70 kvadratnih metrov – in vemo, da je takih tudi veliko, ki imajo luksuzna stanovanja, tudi luksuzne vile – bo plačal za pet uporabnikov 250 evrov, tisti, ki ima pa na primer od 50 do 70 kvadratov, eno normalno stanovanje, bo plačal pa 200 evrov. Kje je zdaj pravičnost? Spet mislim, da se s tem zakonom ščiti bolj tiste nižje sloje kot pa tiste, ki imajo več denarja, več sredstev in torej več zaslužijo. Enako velja tudi za plovila, ki so v naših slovenskih marinah, mislim pa, da tudi na komunalnih privezih – to mi ni čisto jasno iz zakona, mi boste v nadaljevanju prosim pojasnili. Skratka, tisti, ki ima plovilo veliko do 10 metrov, bo plačal 100 evrov, tisti, ki imajo nad 10 metrov, pa 150 evrov. Torej bodo morali tisti državljani, predvidevam – ker kar hodim po teh marinah, ker me to zanima in se veliko gibljem po slovenski obali in vidim, da ti manjši čolni tam do 10 metrov dostikrat nimajo niti ležišč, pa bo moral ta lastnik, predvidevam – da so to večinoma Slovenci, ki imajo manj velike barke, plačati 100 evrov, tisti nad 10 metrov, vidimo v naših marinah barke pa gliserje pa ne vem, kaj vse, ki imajo res veliko dolžino, okrog 20 metrov, 25 metrov, prava luksuzna plovila, bodo plačali pa 150 evrov, samo 50 evrov več kot tisti revež, ki ima recimo eno plovilo, dolgo 7 metrov. To se mi vsekakor ne zdi prav. Mislim, da bi morali na tem področju zakon v nadaljnjem postopku spremeniti, torej da ne bi šel v to smer.

Poleg tega sem tudi skeptična do tega, ali turistične občine, ki pobirajo turistične takse, res vlagajo samo v razvoj turizma in v turistično infrastrukturo. Jaz se ne strinjam s tem, kar je rekel kolega Tonin, da je pa brez strahu, da bodo občine v to vlagale. Sama res, kot sem že rekla, veliko hodim po teh turističnih krajih in mislim, da so nekateri res zgledni, da vlagajo maksimalno, mnogi pa tudi ne. Mislim, da bi moral biti tukaj večji nadzor s strani ministrstva, če so te takse res namensko uporabljene. V nadaljevanju bi – pa zdaj ne bom tukaj javno povedala, ampak lahko bom pa povedala ministrstvu, če se bomo imeli kdaj priložnost pogovarjati, ker vem tudi za turistično občino, ki ne vlaga prav nič v turistično infrastrukturo.

Predlog zakona bo z moje strani dobil podporo, ampak v nadaljevanju pa ne več, če se



ne bodo upoštevale te bistvene pripombe, ki jih imam na račun turistične takse. Toliko. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravita naj se gospa Suzana Lep Šimenko in mag. Bojana Muršič.

Izvolite, gospod Uroš Prikl. Če želite, gospod Uroš Prikl, sicer pa ne. Lahko preskočimo ali boste?

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Se opravičujem, podpredsednik. Malo smo se zapletli v razgovor, ki je seveda vezan na temo današnjega zakona, katerega namen je spodbujanje turizma.

Že v stališču poslanske skupine sem povedal, pa se tukaj ne bi rad ponavljal, da pogojno podpiramo ta zakon. Nekatere dvoumnosti, vezane predvsem na šolske izlete, ekskurzije, če hočete, in tudi izlete različnih društev, po zagotovilih za to pristojnega ministrstva tukaj obravnavamo kot izjeme, mislim, da je to prav. Morda se v nekaterih zadevah s kolegico Levičar ne strinjam, ko je govorila o revežih s plovili. Seveda je bil njen namen – in o tem smo se malo prej malo bolj glasno, kot je primerno v Državnem zboru, pogovarjali – govorila je o ribičih, ki jih to prizadene in imajo manjša plovila, tako da ne bo tukaj narobe razumljeno, da v Desusu zagovarjamo tisto skupino ljudi z ne vem kakšnimi plovili, ki jih skušamo skozi ta ali drugi zakon favorizirati. Nasprotno.

Na koncu pa trčimo ob tisto točko, ko govorimo o dvigu turistične takse. Vsako zviševanje kateregakoli prispevka, katerekoli dajatve je seveda negativno. Ne morete pričakovati tudi od nas tukaj, da smo navdušeni nad tem, da se turistična taksa dviguje, ni pa nikjer zagotovila, da se bo ta dvig turistične takse namenil v prave namene. Se strinjam z vsemi tistimi stališči, ki govorijo o tem, da je treba na nek način enakomerno obremeniti vse deležnike v turistični politiki, strategiji izvajanja turizma, če hočete, in da na eni strani ne bo vse prevajeno na končnega potrošnika, po drugi strani se bodo pa polnili žepi nekaterih drugih subjektov, ki od turizma bajno živijo. Jaz vas samo spomnim na to zadevo, takrat je šlo za drugačen pristop, da smo porezali višino prispevkov, bilo je leto 1996, s strani delodajalcev. Namen tega je bil, da jim porežemo polovico obveznosti iz naslova prispevkov, da se ta sredstva namenijo v nova delovna mesta, v investicije v nove tehnološke procese, postopke in tako dalje, pa ni bil namen dosežen. Tukaj gre za drugo zadevo. Tukaj gre za zviševanje turistične takse in seveda bi si želel, da če že moramo biti soočeni s tem dvigom, da dejansko gre v pravi namen. Nenehno jamramo, jaz pač prihajam iz tega konca Slovenije, ki je vedno znova v inferiornem položaju, saj veste, drugi je vedno najtežje biti, če pa je to Maribor, pa je situacija še posebej

klavrna, ko nas vedno znova tepejo takšne in drugačne težave. Tudi na tem koncu Slovenije se ukvarjamo s turizmom, mi imamo turizem. Mimogrede, Pohorje je tista destinacija, kjer se izvajajo tekme za svetovni pokal in na katere smučišče lahko prideš z avtobusnim mestnim prevozom. Torej v pancirjih greš, zelo po domače povedano, na šestico in prideš na smučišče. Tega ni nikjer, pa verjamem, da se v teh koncih radi pohvalite s Krvavcem.

Okej, da ne bom predlog pa da ne bom zašel. Želel bi si, da se ta denar, če ga že moramo zvišati – in očitno je potrebno v namen razvoja infrastrukture in česar koli že drugega – da se vsaka povišica turistične takse dejansko nameni v prave namene. In potem, da lahko rečemo, da ne bomo stekali in jokali, da ni infrastrukture, da ni promocije. Naj se denar v ta namen nameni in pošteno premisli, dvakrat vsak kovanec obrne, predno se ga potroši. Ob že vsem povedanem se lahko pričakuje tudi naša podpora, se pa pridružujem vsem tistim, ki so v določenih zadevah pozivali, oziroma pogrešamo še kakšno dopolnilo s strani za to pristojnega ministrstva. Naj bo zaenkrat z moje strani dovolj. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravita naj se gospod Jožef Horvat in dr. Dragan Matić.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo.

Končno, bom tako rekla, smo dobili Predlog zakona o spodbujanju razvoja turizma, o katerem se je lansko leto precej govorilo. Imamo ga na mizi, vendar moram reči, da sem tudi sama do tega zakona kritična, in moram reči, da se pridružujem kolegici v delu turistične takse, ampak o tem v nadaljevanju. Veliko sem povedala v stališču poslanske skupine, nekaj pa bi še dodala sedaj. Turizem je v Sloveniji, v svetu prepoznan kot gonilo gospodarskega razvoja. Ima tako pozitivne kot negativne učinke. Z negativnimi učinki smo se soočili v preteklem letu, ko se je marsikateremu, vsaj tudi meni se je zdelo nepojmljivo, da so se ljudje zgražali, da je tolikšno število turistov v samem okolju, ko je dejansko njegovo infrastrukturno kapaciteto presegalo. Jaz mislim, da se moramo tega veseliti, je pa res, da moramo infrastrukturo temu prilagoditi. Seveda imamo pa na drugi strani pozitivne učinke, ki se pa kažejo tako v družbenih kot tudi socialnih učinkih. Povečuje se število zaposlenih, ob tem na tem mestu želim izpostaviti, da ti, ki delajo v turizmu, morajo biti primerno plačani za delo, ne smejo biti izkoriščani, delati več kot 200 ur na mesec brez prekinitve po šestih, dneh. Tako da tu bomo morali narediti na področju delovnopravne zakonodaje še marsikaj. Smo nekako tudi unikatna država, v bistvu takšnega turističnega potenciala, kot ga imamo pri nas, marsikatera



država nima. V razdalji 250 kilometrov smo lahko v Alpah, na morju, v Panonski nižini, Kras si lahko ogledamo. To je takšen potencial, ki ga je treba izkoristiti in tudi promovirati. Zakaj govorim promovirati? Moram reči, da sicer Slovenska turistična organizacija promovira, izdaja kataloge, ampak katalogi so premalo. Treba je narediti iz teh katalogov zgodbo. Bom opisala primer v bistvu na letalih. Mi imamo letalsko družbo Adria, sicer zdaj je v privatni lasti, ampak kljub temu. Na letalih bi se lahko vrtel promocijski film, katere znamenitosti v Sloveniji so dobre za pogledati in verjemite mi, da bi se turizem tudi s tem bistveno bolj še razvijal. Tudi na raznih informativnih tablah, ki so po Sloveniji, kajti smo v dobi informacijske tehnologije, bi lahko promovirali slovenske naravne lepote. Če naredimo nekako primerjavo med razvojem turizma v Ljubljani in razvojem turizma v Mariboru, moram reči, da, ko sem prihajala v Ljubljano, je tukaj popolnoma drugačna slika kot v Mariboru. Tukaj dejansko živijo tako gostinski lokali, vlaga se v turizem, enostavno je tu nekakšna druga zgodba kot pa v Mariboru. V Mariboru dejansko na tem področju strogi center Maribora spi. Trgovinski centri živijo s tem, kar pač imajo, ampak mislim, da to ni tisti potencial. Turisti so vse bolj zahtevni, bom tako rekla, postajamo bolj zahtevni in nismo več samo zadovoljni s hrano, pijačo ali pa prenočitvijo. Zanimajo nas tudi nove, inovativne, drugačne storitve, tudi rekreativno preživljanje prostega časa. Zato imamo na tem metu Pohorje. Pohorje je eno izmed zelo dobrih rekreativnih možnosti razvoja turizma. Moram pa reči, da se samo Pohorje zelo razlikuje, in sicer ta mariborski del od tega, bom rekla, konjiškega oziroma Rogle. Zakaj? V bistvu Unior vlaga bistveno več sredstev v razvoj turizma, tako bi se moralo dogajati tudi na področju mariborskega Pohorja, ampak tu dejansko se ta turistična taksa po vsej verjetnosti v preteklih letih ni primerno namenjala. Če se dotaknem zdaj te zloglasne turistične takse. Tudi sama menim, da ta turistična taksa, ki je sedaj opisana v predlogu zakona, da bi znašala do največ – državna sekretarka me bo opomnila, da lokalna skupnost bo sama določala – višine 2,5 evrov. Ampak vsi se zavedamo, ko bo lokalna skupnost imela to možnost, bo po vsej verjetnosti izbirala kar zgornjo mejo. Opozoriti je treba, da ta turistična taksa danes znaša nekaj več kot 1,25 evra, in to je velik preskok. Če se spomnite, leta 2014 se je ta turistična taksa na ta znesek povečala z 1,01 oziroma 1,10 evra, pa je bil takrat velik kraval v celotni Sloveniji, kaj se gremo. Jaz mislim, da moramo biti pri tej turistični taksi zelo pazljivi, kajti zavedati se moramo, da ne prihajajo turisti samo od zunaj, ampak smo tudi mi turisti v Republiki Sloveniji. Gremo na morje, gremo v gore in enostavno je treba gledati tudi za nas, kajti, kot je kolegica že prej omenila, za eno štiričlansko družino 80 do 100 evrov turistične takse pomeni veliko breme za proračun. Ob tem da pa imamo še na drugi

strani to promocijsko takso, ki bo namenjena za delovanje Slovenske turistične organizacije, ki bo znašala 25 % turistične takse, ki jo bo določila občina, je to tolikšno večje breme. Skupaj, če vzamemo 2,50 plus 25 %, v najslabšem primeru govorim, znaša to 3 evre 125, kar pa mislim, da je zelo zelo visoko. Mislim, da moramo iskati druge vire.

Jaz sem sicer malo gledala primerjave, kje imajo tako visoko turistično takso. Tako visoko turistično takso zasledimo zgolj v Benetkah. Ampak mi moramo gledati na to, da ljudje pridejo, da dejansko pustijo tudi kakšen evro s kakšno drugo ponudbo, ne pa dejansko namenijo toliko za to turistično takso in bodo potem kakšno pico ali pa kakšne naše dobrote pojedli manj. To vsekakor ni dobro. Na tem mestu bi rada opomnila, da imamo že sedaj sistemski vir za namenjanje promocije in sredstva z naslova koncesnin. To se pravi, od iger na srečo. V letu 2017 naj bi se po sicer nepreverjenih podatkih zbralo nekje okrog 18 milijonov evrov. Ta sredstva naj bi se porabljala za razvoj turizma in ne za različne namene, ki se financirajo v proračunu. Deli se pa tako, da gre ta koncesijska dajatev 2,2 % na FIHO, 2,2 na financiranje športa, ostalih 50 % pa se deli na proračun Republike Slovenije in 50 % lokalnim skupnostim. Lokalne skupnosti se po vsej verjetnosti trudijo, da ta sredstva iz 50 % namenjajo za promocijo turizma in razvoj turizma, za obnovo infrastrukture. Kaj se pa dogaja s sredstvi, ki prihajajo v proračun, se pa enostavno ne vidi, ker prihaja v integralni proračun in to mislim, da enostavno ni dobro. Zato menim, da bi bilo treba to turistično takso in to promocijsko takso razmišljati v tej smeri, da se ta sredstva iz koncesnin namenijo za točno določen vir. Razmišljajmo v tej smeri.

V prvi fazi je tako: zakon bom podprla, vendar če bo turistična taksa tudi v drugem branju tako visoka, ta zakon z moje strani ne bo imel podpore. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravitelj naj se dr. Dragan Matić in gospa Marija Bačič.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka s sodelavci, dragi kolegi in kolegice!

Govorimo o izjemno pomembni industriji, čeprav tukaj industrije ne smemo razumeti v nekem klasičnem smislu, ampak v sodobnem, modernem. Govorimo o turistični industriji in ta ima v gospodarskem sektorju vedno večji pomen. Vsi večkrat govorimo tudi v tej dvorani, kako je Slovenija lepa dežela, zelena, čista, in tako naprej. Prvič, vprašanje, če je to res, in če bo to res tudi jutri, glede na naša ravnanja namreč, in drugič, vprašanje, ali znamo to na primeren način tudi turistu, kupcu teh



lepot, teh turističnih užitkov primerno tudi prodati. To je vprašanje.

Danes govorimo o spodbujanju razvoja turizma. Zelo pomemben zakon. Kot že rečeno, mi mu bomo dali zeleno luč v prvem branju, je pa potreben v drugem branju kakšne adaptacije, kakšne izboljšave. Tukaj bi želel izpostaviti spet eno centraliziranost naše države, ki se čuti tudi v turistični politiki, če smem tako reči, oziroma v politiki spodbujanja turizma. Kdo in kako naj prodajamo lepote Prekmurja? Gotovo bo marsikdo med vami lahko govoril o lepotah in prodaji lepot v regiji, iz katere prihaja, recimo Haloze. Glejte, tam ni možnosti naložb. Ni, ker ni denarja. Občine smo ali pa ste, bolje rečeno, finančno osiromašili, pa tudi občine niso poklicane za to, da gradijo turistične kapacitete. Za to mora biti zasebni kapital. Mora pa biti okolje takšno, da bo res, kot piše v zakonu, spodbujalo razvoj turizma. Mi smo po dolgih letih v Prekmurju dobili en zelo pomemben objekt. To je razgledni stolp v Lendavskih gorah. Predlagam, da ga enkrat obiščemo, morda s kakšno terensko sejo. Ampak to je ena lastovka, ki pa še ne naredi pomladi. Ključna je ta neka reorganizacija, kjer bi dobile večjo moč, večji vpliv na odločanje tudi delitvi sredstev lokalne turistične organizacije. Slovenska turistična organizacija dela dobro, ima fantastične prospektne materiale, ampak to je premalo. Prospekti se danes ne prodajajo, če se jaz kaj razumem na turizem, pa se najbrž zelo malo. To pa trdim in za tem stojim, kar sem povedal. Prodajajo se zgodbe, prodajajo se doživetja. Vsakdo, ki pride na neko turistično destinacijo, potem svojim prijateljem govori, kaj je doživel tam in tam in tam v Sloveniji. Torej prodajajo se doživetja, prodajajo se zgodbe. Mislim, da bi mi tukaj lahko bili nad nekim evropskim povprečjem. Ko sem se šel pripravljat za ta zakon in za to razpravo, sem pogledal tudi evropske dosjeje, kaj govorijo o razvoju oziroma spodbujanju turizma. Tudi evropski dosjeji, evropski dokumenti dajejo vedno večji pomen razvoju turizma. In turizem kot gospodarska dejavnost ustvarja rast in delovna mesta v Evropski uniji in tudi v Sloveniji, hkrati prispeva k razvoju ter krepki ekonomsko in socialno povezanost. Zlasti na podeželju, podčrtujem, zlasti na podeželju, hribovitih in obalnih območjih, otokih, v oddaljenih in najbolj oddaljenih regijah ter konvergenčnih regijah. Evropska turistična industrija ustvarja krepko več kot 5 % bruto družbenega produkta Evropske unije. Ta delež pa se stalno povečuje, vsako leto pomembno narašča. Zanimivo je, da je Evropska unija še zmeraj prva turistična destinacija na svetu. Obišče jo vsako leto čez 400 milijonov mednarodnih turistov, kar je več kot 40 % vseh svetovnih turističnih obiskov. Ampak ta trenutek za Slovenijo ti podatki morda niso pomembni, morda so pomembni samo v tem, da nas spodbujajo, da tudi mi tukaj v Državnem zboru naredimo bolj učinkovite politike za spodbujanje turizma. Ampak turizem

ni samo Ministrstvo za gospodarstvo oziroma resor, ki ga to ministrstvo pokriva. Je veliko več. Tudi včeraj, ko sem postavil poslansko vprašanje dr. Petru Gašperšiču v zvezi z elektromobilnostjo, v zvezi z e-mobilnostjo, je tudi to povezano s turizmom. Če želimo ostati čista destinacija, čista država, čista dežela, potem tudi mi moramo dosledno spoštovati to, kar smo se zavezali v strategiji, ki jo je lansko leto Vlada sprejela na področju prometne politike. In ta je, da leta 2030, to je pojutrišnjem, ne boste smeli, mogli več izvesti prve registracije avtomobila, ki ima motor z notranjim izgorevanjem. To je dobro. Vprašanje pa je, ampak tega še nimamo, kakšen bo akcijski načrt, da bomo te cilje dosegli. Teh načrtov še nimamo, te akcije še nimamo. To nam manjka v državi Sloveniji. Mi nimamo akcije. Mi vidimo samo tisto akcijo, ko piše v hipermarketih Akcija. In potem vsi letimo tja. Namesto da bi naredili akcijski načrt, kako to strategijo konkretno o e-mobilnosti resnično izvajati in doseči cilje, ki so ambiciozni. Ampak če se danes vlada še ni poenotila o akcijskem načrtu, kdaj se potem bo. Junija? Težka bo. Tukaj imam jaz problem, ker enostavno imamo neke ideje, ko pa je treba to izvesti, potem nam preprosto ne gre.

Zdaj bo kdo rekel, kaj pa zdaj ti razpravljaš o e-mobilnosti, ko pa govorimo o turizmu. Ja, turizem je veliko več. To niso samo neke nastanitvene ali če hočete posteljne kapacitete pa bazeni itn. To je način življenja, to je bistveno več.

Zaključujem svojo razpravo s pozivom in k razmisleku Vlade, da vendarle ko govorimo o spodbujanju turizma v naši državi, da ima v mislih vse regije. Morda tiste periferne toliko bolj. Če jaz prav razumem sodobnega turista, njega ne boste pripeljali v marmornate hotele, objekte itn. Vsi želijo v naravo. Ne bom zdaj delal reklame za neko posebno vrsto turizma, teh je veliko, ampak vsi si želijo naravo, vsi si želijo zeleno, vsi si želijo kolo, ne bencinski motor. In v tem smislu, če bo tudi v drugem branju iz tega zakona izžarevalo prav to, razvoj v vseh regijah, potem bom temu zakonu na koncu dal svojo podporo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Dragan Matić, pripravila naj se gospod Janko Veber in gospa Marija Bačič.

Izvolite, gospod Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Ko danes govorim o tem zakonu, mene osebno prevevajo mešani občutki. Po eni strani je res, da prinaša pomembne spremembe, po drugi strani pa sem zaskrbljen oziroma na nek način tudi žalosten, ker se očitno v Državnem zboru ne slišimo, ko se pogovarjamo z Vlado, vsaj ne vedno. Govorim o kulturnem turizmu, ki je najbolj hitro rastoča panoga znotraj segmenta



turizem. To prepoznajo vse moderne evropske države. Kulturni turist je sicer zahteven, njegova pričakovanja so velika. Po navadi so pri njegovi izbiri destinacije ključne ponudbe kulturnih dogodkov, kulturnih festivalov in pa, kar je še najbolj pomembno, ustrezno obnovljena in tudi prezentirana kulturna dediščina. Tega smo se zavedali tudi na Odboru za kulturo in na Odboru za gospodarstvo, kjer smo maja lani sklicali dvojno sejo odborov. Tam smo sprejeli sklep, da v nastajajočo strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma za obdobje 2017–2021, Vlada vključi poglavje kulturni turizem. Prav tako smo Vladi predlagali ustanovitev medresorske delovne skupine za področje kulturnega turizma na ravni države in občin, ki naj vsako leto obema odboroma poroča o stanju na tem področju. Žal od obeh teh sklepov ni bilo narejeno nič. Zdaj smo januar 2018. Da ne bo kdo mislil, da vmes nismo storili nič od maja do sedaj. Julija 2017 sem postavil ustno poslansko vprašanje predsedniku Vlade in še enkrat izpostavil pomen kulturnega turizma kot najbolj hitro rastočega segmenta znotraj panoge turizem. Predsednik je v svojem odgovoru dejal, da bo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma za obdobje 2017–2021 uvrstilo tudi kulturni turizem, predvsem zahvaljujoč pobudi obeh odborov. Prav tako je tudi obljubil, da se bo ustanovila medresorska delovna skupina. Potem smo dobili v roke omenjeno strategijo, ampak v njem z orodjem za iskanje se niti en zadetek ne prikaže, ko vtipkamo kulturni turizem. Na skoraj 200 straneh dolgega besedila strategije tega nimamo. In tudi kot rečeno, medresorske skupine ni. Ravno namen te medresorske skupine bi moral biti, da pristojni resorji, kultura, gospodarstvo in lokalne skupnosti skupaj ugotovijo, kje so tiste sive lise, ki preprečujejo še večji razvoj in razmah kulturnega turizma. Kaj se zdaj dogaja, če malo pogledamo v ta predlog tega zakona? V tem predlogu je predvidena promocijska taksa kot 25-odstotni pribitek na turistično takso, ki naj bi po nekih izračunih prinesla 4,7 milijonov dodatnih sredstev za promocijo slovenskega turizma na mednarodnih trgih. Če smo govorili o kulturnem turizmu, ki sodobnega kulturnega izobraženega zahtevnega človeka pripelje v Slovenijo, potem sem že prej omenil, kaj ga pripelje. Kulturni dogodki, kulturni festivali in obnovljena ter prezentirana kulturna dediščina. In zdaj se jaz sprašujem, kaj bomo mi promovirali s teh 4,7 milijonov. Če gremo gledat na spletne strani agencije ali pa ostalih, ki so zadolženi za promocijo turizma, vidimo destinacije, ki so bolj ali manj enake že desetletja. Imamo Bled, imamo Piran, imamo Ljubljano, imamo Lipico, ki, hvala bogu, v zadnje 1,5 leta doživlja neko novo vstajenje, obnovo, potem pa se to počasi neha. Destinacije, ki so tako ali tako prepoznavne in so simbol Slovenije in je pohvalno, da je tako, očitno je mišljeno, da bo ta denar za promocijo še bolj spodbujal turiste, da bodo prihajali točno

na te destinacije. Ampak mi imamo točno na teh destinacijah že zdaj problem. V Ljubljani se pritožujejo prebivalci, da je obisk turistov v centru Ljubljane preveč množičen, da vpliva na njihovo kvaliteto življenja. Enako je tudi v drugih pomembnih turističnih centrih, ki sem jih omenil, Bled, Piran in še kje drugje. Namesto da bi se osredotočili na to, da bi vlagali več v kulturni turizem na ta način, da bi vzpostavili nove potencialne centre za turizem, da bi obnovljali kulturno dediščino, s katero imamo velike težave, da bi namenjali več denarja za kulturne programe, vidimo, da ima Ministrstvo za kulturo v zadnjem času veliko težav s financiranjem programov, ki potem lahko rezultirajo v turistično ponudbo v obliki nekih kulturnih dogodkov ali festivalov, ne, za ta namen se ne namenja nič denarja. Pri nas je politika ločena politika po resorjih, gospodarstvo skrbi za promocijo, kulturi pa bo ostala naloga, da financira kulturno produkcijo oziroma kulturne dogodke nevladnih organizacij in pa obnovo kulturne dediščine. Za oboje ima pa kultura seveda premalo denarja. Ko imamo absurd, da je Ljubljana prenapolnjena, in da se Ljubljančani že pritožujemo, v bližini Ljubljane, na primer grad Turjak, ki je morda dobrih 20 minut oddaljen, in ko se potem približamo gradu Turjak, kamor nas usmerjajo turistične table, lahko na vhodu dobimo samo en listek, ki spominja na realsocialistične čase, ki nas suhoparno obvešča, da je grad zaprt. Zaprt je zaradi tega, ker ni obnovljen, ker osnovna infrastruktura okoli gradu ni urejena in zato je nemogoče z njim upravljati in ga ponuditi. Drugi največji grad na Slovenskem, 20 minut proč od Ljubljane, eminentna kulturna dediščina, neizmerni potencial je za kulturni turizem, rezultat nič oziroma manj kot nič, minus, propada. Ampak ko smo apelirali na Ministrstvo za gospodarstvo, da bi se vsaj del teh 4,7 milijonov, ki so namenjeni za promocijo že tako ali tako overcrowded turističnih destinacij, namenili za obnovo kulturnih spomenikov, da bi postopoma vsaj z delom teh sredstev v nekaj letih obnovili, eden po eden, te kulturne spomenike in omogočali nove turistične destinacije, je bil odgovor pač negativen. Podobno kot je nikakršen rezultat sklepov dvojnega odbora, podobno tudi te zaveze, ki so bile danes s strani predsednika Vlade, na žalost niso realizirane, jaz se sprašujem, kdaj bodo, prav bi bilo, da bi bile. Ampak mi še vedno čakamo na to in nimamo pravih odgovorov. Kot rečeno, tudi ta predlog zakona, razen nekaj redakcijskih popravkov, na primer, da v 15. členu se med dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu, dodaja še dodatna točka: varovanje nepremičnih spomenikov lokalnega in državnega pomena. Razen takih podrobnosti ni nikakršnih prispevkov, da bi okreplili najbolj hitro rastočo panogo znotraj turizma, to je kulturni turizem. Na tem področju nismo sposobni narediti koraka naprej. Očitno so te medresorske meje še



preveč ostre, torej očitno je, da ti sklepi odborov Državnega zbora naletijo na gluha ušesa, kot da ta koordinacija med temi vladnimi resorji ni mogoča na tej ravni, da bi lahko bili zadovoljni.

V tem smislu moji pomisleki v zvezi s tem zakonom ostajajo odprti, in pričakujem, da se bo do drugega branja to spremenilo, sicer mislim, da v tej obliki tega zakona ne bom mogel podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravita naj se gospa Suzana Lep Šimenko in gospa Marija Bačič.

Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (NeP): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

Zagotovo je najpomembnejša ugotovitev, da turizma ni mogoče spodbujati z višanjem davkov. In ta zakon govori pravzaprav prvenstveno o tem – povečati dajatve in tudi potem te dajatve centralizirano usmerjati v novo agencijo. To zagotovo tudi ni tisti prispevek k razvoju turizma, ki si ga želimo, da pravzaprav pride prav v vsako vas, vsako naselje v Sloveniji. Vendar če ostanem samo pri višjih davkih, je to zagotovo nesprejemljiva rešitev. Poglejte, pri vsaki storitvi plačaš davek, ali naročiš kavico ali pač nekaj poješ ali naročiš drugo storitev, povsod plačaš še dodaten davek ob tem. In zakaj dodatno obdavčevati vsakega gosta? In ne nazadnje se vprašajmo, koliko slovenskih družin lahko pristopi k ogledu Postojnske jame. Kakšen strošek predstavlja ogled Postojnske jame za slovensko družino? Zelo malo jih je, ki si lahko ogledajo Postojnsko jamo, našo največjo znamenitost pravzaprav, eno največjih znamenitosti. 400 tisoč ljudi je praktično že na robu revščine, mi se pa pogovarjamo o tem, da bi dvigovali še dodatne dajatve za ljudi, ki si mogoče tisti kanček prostega časa, ki ga imajo, vzamejo za to, da si grede tudi si nekaj ogledat v Sloveniji. Ne ven, v Sloveniji. Po drugi strani se nam pa ogromne vsote odlivajo v davčne oaze. Ampak tukaj ni posluha, da bi se karkoli spremenilo. Že ne vem kolikokrat sem govoril o tem, da je treba vsaj s 35-odstotno davčno stopnjo obdavčiti odlive v davčne oaze. In imamo takoj denar za vso infrastrukturo, ki jo potrebujemo za to, da je naša turistična ponudba še zglednejša.

Če k temu dodam še uvedbo davčnih blagajn, ker praktično v vsaki planinski koči, pa so v zelo dostopnih območjih, morajo imeti davčne blagajne. Tega nikjer drugje praktično ne vidiš, kjer se ravno tako intenzivno ukvarjajo s turizmom. Pa je Avstrija najbližja. In zakaj vendarle ne razmišljamo o tem, da bi tudi zaradi razvoja turizma raje uvedli pavšalni davek? Plačaš določeno storitev v določeni višini in se sam potem vsak organizira, da poskuša dobiti čim več gostov, da bo ta davek čim prej poplačal, ostalo mu ostaja potem za razvoj, tudi

za promocijo, tudi za gradnjo, posodobitev in tako naprej. Ko smo pri posodobitvah, v proceduri imamo davek o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki naj bi obdavčeval po tržni vrednosti. Zakaj bi nekdo vlagal v svojo domačijo, v svoj objekt, v svojo kmetijo, ker bo potem plačal višji davek, ker bo vrednost te nepremičnine višja? Povsem nelogične pristope imamo v tej vladi. In če pogledaš potem še predlog za deregulacijo poklicev, pomeni, da bomo tudi na področju turizma samo še poceni delovna sila, kjer bomo lahko samo stregli, kimali, se klanjali in šli nezadovoljni domov, ker itak potem nimaš kam iti s tem denarjem.

K temu bi rad dodal še naslednje. Tudi naša zunanja politika. Poslušamo zunanjega ministra: »Ne, schengenske meje ne bomo dovolili premakniti z naše mnenje.« Ja, kje pa imamo največ problemov ta hip? Celotna Kolpa je ograjena z žico, schengenska meja, mi pa tega ne bi premaknili, ker nekdo tako misli, da je to dobro, da sosedu groziš. Zelo pametno bi bilo obuditi in spraviti čim prej schengensko mejo stran z naše južne meje in obuditi turistični program, ki je bil sprejet že v času vstopa Slovenije v EU. Gre za tako imenovani maloobmejni sporazum in tudi možnost oblikovanja turističnega območja, ki je že sprejet po Kolpi do Gorjancev. Tam sodelujejo vsi – tako na hrvaški strani kot na slovenski, vsi izmenjujejo ponudbo, in to je tisto, kar pravzaprav potrebujemo, če želimo še v večji meri pripeljati ljudi in omogočiti ljudem, da preživijo. In pogledite pogajanje z Madžarsko. Imamo madžarsko delegacijo v Sloveniji. Nihče ne ve, niti v parlamentu, niti v Sloveniji, vse se v tajnosti dogovarja. Kaj pa, če bo Madžarska postavila, in bo očitno dobila tudi dostop do morja, in njo bo zanimal čim večji pretovor? Nje ne bo zanimal razvoj turizma na Obali. Ali je kdo vprašal ljudi na Obali, ali se strinjajo s tem? Nobenega soglasja ni za to! Delamo kot Babilonci. Dobesedno, no. In če se pogovarjamo o razvoju turizma, tajni pogovor z Madžari je veliko vprašanje za razvoj turizma na Obali. Če bo prevladal tovorni promet, potem se te obalne občine lahko poslovijo od turizma ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravita naj se gospa Marija Bačič in gospod Danijel Krivec.

Izvolite, gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

V rokah imam Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021. Pa boste rekli, da to ni točka današnjega dnevnega reda, ampak mislim, da je še kako povezana z njo. Prebrala bom samo en stavek, to, kar naj bi bila vizija našega turizma: »Slovenija bo postala zelena, aktivna in zdrava destinacija za



petzvezdična doživetja.« Lepe besede. Bi rekla, da se z njimi strinjam. Ampak – ali je res realno, da bomo to v Sloveniji postali? Če bi rekli, v redu, petzvezdična doživetja, in potem vzamemo na drugi strani zakon, ki je danes pred nami, torej zakon o spodbujanju razvoja turizma, pa vidimo tukaj dvig turistične takse, pa še dodatno promocijsko takso, potem lahko rečemo: »Ja, zagotovo, saj ti turisti, ki bodo hodili zgolj v petzvezdične hotele, ki bodo resnično iskali top destinacijo, kjer dejansko želijo trošiti, za njih to ne predstavlja nekega problema.« Ampak jaz mislim, da v Sloveniji zaenkrat še nismo na tako visokem nivoju, da bi lahko rekli, da bo pa to naša izključna usmeritev v prihodnjih letih.

Jaz, in tudi že predhodniki pred mano, ne morem podpirati nekih dodatnih obdavčitev. Tega je bilo v preteklosti, v času vlade Mira Cerarja bistveno preveč. Turistična taksa v znesku do 2,5 evra bo verjetno v povprečju pomenila kar 2,5 evra. K temu prištejmo še 25 % tako imenovane promocijske takse in pridemo na 3,12 evra. Ko preračunamo, kaj to pomeni za neko slovensko družino, vidimo, da bo, ne vem, 4-članska družina, če rečemo, da je to povprečna družina, plačala več kot 12 evrov na dan samo za turistično takso. Če to prezrcalimo na 10 dni, pridemo na več kot 120 evrov. To pa že ni majhen znesek. Saj ne se bati, ta denar bi verjetno ti ljudje porabili drugače, pa bi država spet dobila pač prek drugih davkov v proračun. Ampak resnično dajte razmisliti o tej višini, ker to so nesprejemljive številke.

Zdaj pa še nekaj besed o samem turizmu. Izjemno pomembno se mi zdi, da imamo ta zakon. Številne dobre, resnično dobre rešitve so v njem, in jih tudi osebno podpiram. Najbolj sporna, kot rečeno, se mi pa resnično zdi neka dodatna promocijska taksa in pa sama višine turistične takse. Turizem so zgodbe, to je rekel tudi poslanski kolega Horvat. Resnično, turizem so resnično zgodbe. In zgodbe so tiste, ki se prodajajo. Da lahko imamo zgodbe in da lahko imamo te zgodbe neprestano, moramo v turizem neprestano vlagati. Turizem je resnično panoga, ki potrebuje spremembe bolj kot katerakoli druga. Tega se vsi zavedamo. Mi imamo, če gledamo Slovenijo kot eno destinacijo, izjemno destinacijo. Malo je takšnih na svetu. In tega, verjamem, da se vsi tukaj zavedamo. V enem dnevu se lahko smučamo in kopamo, lahko gremo v prečudovite jame, lahko gremo, ne vem, na haloške griče, lahko planinarimo, lahko poiščemo mir, lahko poiščemo zabavo, lahko smo bolj pustolovskega duha in imamo veliko možnosti za različne adrenalinske športe. Resnično imamo izjemen potencial, malo držav ima takšnega. Številke so dobre, še vedno pa imamo bistveno več možnosti. In to seveda moramo izkoristiti. Potrebujemo še več vlaganj v infrastrukturo, potrebujemo tudi vlaganje v informacijsko infrastrukturo, ker to, da je vsaj celotna Slovenija pokrita z internetom, je ne nazadnje tudi osnova za slovenski turizem. Sploh ti turisti, ki iščejo

petzvezdična doživetja, ja, sproti objavljajo, kaj se jim dogaja. In je zelo nerodno, da nimajo tiste osnovne možnosti, da dostopijo do interneta. Primer Haloze vsi zelo dobro poznate, veliko smo o njih že govorili v Državnem zboru. Končno bomo dobili ta manjkajoči odsek avtoceste Draženci–Gruškovje, ampak, ne vem, včeraj zvečer sem bila v Podlehniku, v centru Podlehnika, in ker imamo tukaj operaterja Simobil, nisem imela signala. Da ne govorim, ko se pa povzpne malo po teh naših haloških gričih, kolikokrat je dejansko težava s signalom. To so tiste osnove, ki jih moramo najprej v državi rešiti, da se lahko gremo potem tudi bolj visoko razvit turizem. Potrebujemo pa dodatna izobraževanja ljudi, ki delajo v turizmu. Še posebej, če se želimo iti ta petzvezdična doživetja. Ampak nekaj na to temo je tudi v sami strategiji in to tudi pozdravljam.

Je pa turizem, kot rečeno, izjemno pomemben ne nazadnje tudi za naš bruto domači proizvod. Daje nam 8 % v izvozu, kar je velika številka. Veliko delovnih mest ustvarja. Seveda moramo gledati posredno, to je več kot 100 tisoč delovnih mest. Tukaj imamo še veliko potenciala in možnosti za naprej, zato je prav, da najdemo neke prave poti. Ampak, kot rečeno, to, da uvajamo promocijsko takso, to je resnično nepotrebno. Mi imamo številne možnosti. Ne nazadnje je Skupnost občin Slovenije lepo opozorila, da že imamo možnosti črpanja sredstev za promocijo – in to je iz Zakona o igrah na srečo. Jaz verjamem, da je dovolj osnove. Če morda kakšna zakonska malenkost manjka, pa tudi ni težav, da se to ne bi ustrezno uredilo v prihodnosti.

V strategiji je tudi izpostavljeno, da imamo v Sloveniji približno 22 milijonov tranzitnih turistov in da je to tudi nek potencial, ki ga ne znamo izkoristiti. Se strinjam. Večina teh turistov verjetno ne bo šla v tiste zgolj petzvezdične destinacije, ker so to večinoma iz držav, ki so v zelo dobrem razvoju, in imamo zelo dobre možnosti, da jih zadržimo v Sloveniji, ker je ne nazadnje Slovenija destinacija, ki njim popolnoma ustreza glede na to, kaj želijo. Ampak zakaj se pri nas ne ustavijo? Marsikdaj tudi zato, ker premalo vedo o Sloveniji, ker se mi na posameznih trgih premalo promoviramo. Bom izpostavila zgolj primer Poljske. Ogromen trg, v naši neposredni bližini, čez poletje, živim v bližini avtoceste in mejnega prehoda Gruškovje, in vem, koliko avtomobilov, koliko turistov prečka Slovenijo, pa se pri nas niti malo ne ustavijo. Smo povprašali na Poljskem, kje so razlogi. Pa so rekli, da nas skorajda ni zaznati. So promocije, so pobude, ampak dogodek enkrat letno, dvakrat letno je premalo. Enostavno, če bi znali Slovenijo spromovirati na teh trgih, lahko za mali denar dobimo ogromno. In ti turisti bodo ostali zagotovo pri nas. Bodo ostali morda enkrat dan, dva, bodo to povedali še ne vem koliko drugim. To je tista najboljša promocija, ki je dejansko lahko v Sloveniji tudi izkoristijo.



Drugo, kar zelo pozdravljam, je tudi to skozi filmsko industrijo. Vedno več filmov se snema v Sloveniji, ker je absolutno za to izjemno primerna. Če je nek film ali serija v posamezni državi zelo gledana, seveda to pripomore tudi k temu, da dejansko turisti iz tiste države si pridejo ogledat lepote države, ki so jih videli na televizijskih ekranih. Primer Južna Koreja, primer Indija, to so zelo pozitivne zgodbe, ki jih seveda pozdravljam. Morda bi tudi tukaj pričakovala še več teh pobud.

Marsikdaj se tudi vprašam, poslanci vseeno nekaj potujemo. Še nikoli nas niso iz STO vprašali, ali potrebujemo kakšen promocijski material, da ga bomo nesli s sabo in razdelili, ne vem, drugim poslancem, drugim predstavnikom. Zakaj tega ni? Saj smo predstavniki Slovenije. Zmeraj s ponosom povemo, od kod prihajamo, s ponosom povemo, kakšne lepote imamo. Nič kaj dosti ne stane, razen da bi nas včasih nekdo moral s tem opremiti. Sami smo že spraševali za to, pa si iskali kakšne brošurice, da smo jih lahko odnesli s seboj. Možnost promocije, ki je dejansko ne izkoriščamo. Tako da tudi to v razmislek predstavnikom z Ministrstva za gospodarstvo.

Kot rečeno, bolj ali manj se zgolj promovirajo ene destinacije. Če mi želimo nove zgodbe, verjetno potrebujemo tudi nove destinacije in njihove promocije. Ampak večinoma tudi ljudje na teh območjih niso pripravljeni velikanskih zgodb. Zato je treba ljudi povezati in iz tega narediti posamezne zgodbe. Jaz verjamem, da potenciala imamo ogromno.

Dajte razmisliti o tej promocijski taksi in v nadaljnjem postopku zakona naredite nekaj na tem. Možnosti virov, da jih dobimo za promocijo, je dovolj drugih, samo vprašajte se, kaj to pomeni za tiste, ki morda niso ravno nastanjeni v petvezdičnih hotelih in verjamem, da Slovenija v prihodnjih letih še ne bo ena od teh destinacij. In kaj to pomeni za te turiste? Da je to vseeno, kakorkoli že gledamo, ne vem, 100 evrov dati zgolj za takso, je absolutno prevelik strošek. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Marija Bačič. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolege in kolegi!

Zakon o spodbujanju turizma predvideva bolj enakomerno spodbudo razvoja turizma v naši lepi Sloveniji. Kaj to pomeni enakomerno spodbudo? Namerno sem to poudarila. Kajti kot vemo, se Slovenija ne konča v Trojanah zato je treba enakomerno tudi v naše, bom rekla, nerazvito Pomurje dati več spodbud.

Imamo področja, ki so turistično izredno dobro razvita z vso infrastrukturo. Imamo pa področja kljub močnim turističnim kapacitetam, da še vedno nekako capljamo, ker se pravzaprav ne znamo povezati, delujemo kot solisti, ščitimo

svoj vrtiček, posameznik pa težko uspe, namesto da bi se med seboj znali povezati.

Če povem nekaj o Pomurju. Ljudje namreč želijo predstaviti izdelke pokrajine, na primer izdelke rokodelcev, to so izdelki iz slame, ličja, vrbe in tako naprej. Torej posamezniki se pojavljajo na raznih sejnih, kjer so več ali manj osamljeni in neuspešni. Tukaj vidim potrebo po spodbudah in svetovanju, kako se naj povežejo, kako naj pridejo do bolj uspešnega dela. Menim, da tukaj lokalne turistične organizacije ne opravijo svojega dela.

Zavedamo se, da se je za kakovosten nastop na trgu treba izredno potruditi. Velik izziv je zagotoviti destinacijski proizvod. Ampak če združimo različne predstave in število turističnih proizvodov in identiteto kraja, obstaja veliko dejavnikov za uspešen nastop na trgu.

Menim, da bi za večji razvoj turizma regije morale občine imeti strategijo razvoja za celotno področje. Potrebovali bi tudi destinacijski menedžment, ki bi skrbel za povezavo in promoviral doživetja, tako kot smo danes že velikokrat slišali, na primer avtohtono kulinariko, izletniške točke, domačo obrt in značilnosti pokrajine, ki jo promovirajo. Pričakovanja gostov so vedno večja, za svoj denar želijo imeti zelo veliko in denar je usmerjen v vrednost.

Predstavila bi zgodovinsko pomemben projekt turistične ponudbe občine Murska Sobota in sicer paviljon Expo, ki bo zaživel le, če se bodo občine med sabo povezale, če bodo oblikovale enotno strategijo in pripravile akcijsko tržno naravnano načrt. Kajti ta ponudba bi naj imela širši regijski pomen tudi za gospodarstvo, šport in kulturo. Tukaj za promocijo ne bodo dovolj, kot smo že tudi slišali, zloženke, promocijski material, tukaj mora biti promotor človek, torej šteti mora živa beseda, ki bo znala promovirati turizem regije.

In če se zdaj dotaknem, ker nimam veliko časa, še turistične takse. Pravzaprav ste že veliko povedali. Mene pa samo skrbi, zakaj se ukinja 50-odstotna oprostitev za osebe, ki prenočujejo v kampih in v planinskih postojankah. Nikakor se ne moremo strinjati s tem, in menim, da bi morala biti turistična taksa v kampih nižja. Ker pa bodo turistično takso še vedno določale občine, upam, da bodo naše pomurske občine k temu pristopile z veliko mero razuma, da ta turistična taksa ne bo tako visoka. Tukaj pa prosim, če malo razmislimo, zakaj se ukinja ta 50-odstotna oprostitev za kampe in za postojanke. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Imamo še dva prijavljena razpravljavca v rednem delu.

Prvi dobi besedo gospod Danijel Krivec, pripravi naj se gospod Marko Ferluga.

Gospod Krivec, izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, še enkrat.

Mislím, da so bile današnje razprave pri tej prvi obravnavi zakona o spodbujanju razvoja



turizma koristne. Videlo se je, da je mogoče marsikatera stvar še nedodelana in da jo je mogoče v nadaljevanju tudi izboljšati. Zato sem jaz tudi v stališču povedal, da v tej prvi fazi zakonu ne bomo nasprotovali. Bomo pa še razmislili, kako se bomo odločili v nadaljevanju, predvsem na posameznih segmentih, ki sem jih že v uvodu navedel. To je turistična taksa, o kateri je bilo v razpravah tudi veliko govora, o višini predvsem, ker gre za skoraj 250-odstotno povečanje v primerjavi z zdajšnjo vrednostjo turistične takse. Drugič me tudi zanima, ali gre ta turistična taksa direktno STO ali gre v integralni proračun, govorimo o taksi za promocijo. Tako da ta del bo treba v nadaljevanju razrešiti in dobiti neke bolj primerne rešitve, če hočemo, da je ta stvar tudi sprejemljiva za vse.

Jaz sicer razumem predlagatelja, verjetno je poskušal pridobiti bistveno več sredstev tako za lokalne skupnosti kot za promocijo, in je nekako zadevo primerjal z avstrijsko Koroško, kjer sem pa že omenil, gre zadeva v drugo smer, kjer davek, ki je naložen vsem turističnim subjektom v tej pokrajini, nalaga bistveno manjše obremenitve od 0,3 % do 3 % od nekega prometa. Govorimo pa o vseh subjektih, od gostiln, obrtnikov, bencinskih črpalk, trgovin itn. Glede na to da so te prispevne stopnje sorazmerno nizke, je to tudi za te ponudnike sprejemljiva zadeva. Ker pa zajame veliko maso teh plačnikov, je tudi sam izplen kasneje za nadgradnjo turistične infrastrukture in sploh za promocijo bistveno večji in zato so tudi njihovi koraki pri tem precej hitrejši in tudi njihova infrastruktura bistveno boljša.

Rekel sem že prej, da se strinjam, da ne glede na to, da je trenutno kar dobra promocija tudi na državni ravni, je treba vsekakor v to vlagati in nikoli ne smemo biti zadovoljni s trenutnim stanjem. Zadeva se lahko izboljša, treba pa je veliko vlagati v to, da se same konice sezon, ki so zdaj še vedno preveč moteče ali pa preveč neugodne za turistične ponudnike, razširijo čez celo leto. Če gledamo vse statistične podatke, se vseeno pojavi ena zelo velika konica v tistih dveh, treh mesecih in v bistvu je po mojem cilj te strategije, da se ta zadeva razprši čim bolj na celotno leto.

Še ena zadeva, na katero sem prej opozoril in ki bo v drugem branju tudi pomembna, je ta deregulacija, o kateri je bilo veliko govora na vseh teh sestankih, ki so potekali na Ministrstvu za gospodarstvo z vsemi deležniki. V sami zakonodaji so sicer nekatere omilitve, vendar po mojem mnenju ne v zadostni meri, če želimo v bistvu te spodbude in zagon turističnega gospodarstva res pospešiti.

Drugi ukrepi, kot sem rekel, na področju predvsem zaposlovanja so verjetno vezani tudi na kakšno zakonodajo, ki je stvar Ministrstva za delo, vendar bi bilo prav, da je mogoče tudi v tem zakonu vsak kakšna omemba ali pa kakšen napotek v tej smeri. Kriteriji na področju zaposlovanja kadrov so namreč v

turizmu bistveno bolj rigorozni kot v nekih drugih panogah. Mislim, da to na dolgi rok absolutno ni koristno za hitrejši razvoj. Ena od stvari, na katero je bilo opozorjeno, je pa tudi to, da če hočemo hitreje razvijati tudi tista območja, ki so v tem trenutku manj turistično razvita, bo treba veliko več vlagati tudi v neko turistično infrastrukturo. Ali je to samo stvar Ministrstva za gospodarstvo, ne vem, vendar glede na to, da je Vlada sprejela neko strategijo, da je turizem neka prioriteta panoga in da ima v bistvu največji potencial tudi na kratek rok v tej državi, da pride do nekega bistveno večjega doprinosa v državno blagajno, bi morali biti ukrepi usmerjeni tudi v ta področja. Če samo pogledamo sosednje države, vemo, da bistveno drugače pristopajo k posameznim segmentom in ponujajo tam investitorjem, ki želijo graditi neko turistično infrastrukturo, bistveno bolj ugodne pogoje. Če gremo samo na področje zimskošportnih centrov, kjer pač zadeve malo bolj poznam, vem, kako se teh stvari lotevajo sosednje države. Zato je neumestno, da se zmeraj govori o tem, kako imamo mi stvari zastarele in se nič ne vlaga, v tujini je to dobro. Ja, ampak je treba pogledati tudi njihove modele. Če bi kdo želel samo pogledati študijo, ki je bila v Državnem zboru narejena leta 2012 ali 2013, kjer govori o spodbujanju naložb v zimsko-športne centre in način financiranja, bi mu bilo že zdavnaj vse jasno in bi tudi vedel, kako se druge države teh stvari lotijo. Ampak to je samo en segment. Enako velja tudi za poletno infrastrukturo in za vse ostalo. Če bo nek celosten pristop na tem področju, bo verjetno tudi v prihodnje bistveno lažje izboljšati to ponudbo.

Kot sem pa rekel, sam zakon ima neke dobre nastavke in je v tej fazi za podpreti. Bo pa treba v nadaljevanju tudi stvari izboljšati in na osnovi tega se bodo tudi sprejemale odločitve o podpori.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Marko Ferluga, izvolite, imate besedo.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo!

Jaz bi mogoče po tej zadevi naredil par korakov nazaj, da se bomo boljše razumeli. Mogoče za tiste, ki imajo slab spomin, pa bi jih rad opomnil na eno zelo pomembno dejstvo. Ta vlada in ta minister je v začetku svojega mandata naredil nekaj, kar je bilo do sedaj pozabljeno. STO je vrnil tisto suverenost, ki je bila zelo pomembna, da lahko začne funkcionirati in delovati tako, kot je treba – v smeri razvoja turizma. To je eden od korakov, s katerim se nadaljuje. Se pravi, ta zakon o spodbujanju razvoja turizma je nadaljevanje tega, in to se potem eno z drugim nekako verizi in daje neke primerne rezultate.

Kot vsi dobro vemo in kot je povsod, so najbolj kritična točka vseh zadev, o katerih se pogovarjamo več ali manj tukaj v parlamentu,



finance. Tudi za promocijo turizma so in verjetno še nekaj časa bodo večni problem finance za promocijo in oglaševanje. Zakaj to govorim? En del, ki gre iz državnega proračuna in direktno z ministrstva na STO, je nek del, s katerim mogoče lahko nekaj malega delaš. En osnovni radius, na katerem se Slovenija trži, je ta radius 500 kilometrov. To zajema se pravi južno Nemčijo, severno Italijo, Avstrijo in nekako Madžarko. To je nek tak optimum in tukaj se nekako gibljemo. Glede na razvoj dogodkov, ki so bili v svetu, glede na to, kako se trendi v svetu spreminjajo, glede na to, hvala bogu, da imamo izredno varno in lepo in vse druge pridevnike damo lahko zraven, našo državo, se je tudi zaradi vseh zadev, ki so se dogajale v svetu, precejšen del turistov preusmeril k nam. Tako imamo več kot 11 milijonov nočitev, imamo več kot 4 milijone in pol prihodov ljudi, kar je dober znak, da gremo v neko pravo smer.

Ko pa govorimo o tem zakonu, jaz se v dobršni meri tukaj strinjam z Danijelom Krivcem, zelo podoben pogled imava na to, kako naj bi se financirala ta promocija. Kot je on že omenjal, je bila intenca ministra in MGRT v tem, da bi vsi, vse pravne osebe, vsi espeji, vse gospodarske družbe, ki delujejo na nekem turističnem zaključenem območju, sodelovale z nekim vložkom, z nekim denarjem v to promocijo. Ko se je to razširilo, se je takoj vnelo veliko nemira pri nas. Iz svoje prakse pa vem, kako so se lokalni gostilničarji, lokalni ponudniki raznih drugih storitev obnašali do hotelirjev. Ko je bilo treba dati kakršenkoli denar za promocijo, seveda tega denarja ni bilo, češ, ja, saj to boste šli vi pa boste vi to financirali, gosti bodo šli itak spat k vam, obenem pa so po drugi strani zahtevali, da bi gosti hodili tudi v njihove restavracije in to. Pustimo ponudbo, pustimo kakšne storitve so imeli. To je druga stvar debate.

Občine v veliki večini, vsaj kolikor je meni znano, so ta predlog zakona dobro sprejele, ker tukaj spet vidijo neko možnost povečanja prihodkov. Moja edina in velika skrb je, in to so tudi drugi kolegi in kolegice omenili, mogoče ta lakomnost ali pa pohlep občin, da na enkrat vidijo tukaj en možen vir dohodkov, s tem da se potem ta v občinskem proračunu nekako izgubi, ne gre za te prvotne namene, ki so danes, se pravi za turizem ali pa za turistično infrastrukturo. Zelo dobro poanto je dala tudi kolegica Suzana, da je v zakonu v igrah na srečo opredeljeno, točno opredeljeno, mislim, da je 25., 27. člen, nisem zdaj siguren, da je treba iz tistega dela koncesnina, ki ga dobi občina, na kateri je kazino oziroma poleg ostalih občin, ki so tam, da se vračajo nazaj v turizem. Ampak Suzana, iskreno povedano, jaz ti povem, da zelo malo tistega denarja se nazaj vrača v turizem, iskreno povedano. To je ena od teh zadev.

Moram se tukaj zahvaliti gospodu Toninu. Midva sva imela kar nekaj debat tudi na Odboru za gospodarstvo v tej smeri, s katerim zdaj rešujemo tudi v tem zakonu za spodbujanje

razvoja turizma tisti segment, ki je bil vprašljiv in na katerega so leteli veliki očitki, in sicer za te šolske ekskurzije in ekskurzije teh društev. To smo popravili. Res je, eno leto je šlo mimo, tukaj sem jezen na MGRT, tako kot sem za predhodni zakon tudi jezen za MGRT, ker je bila časovnica eno leto nazaj, ampak okej, razumem, da se ti birokratski mlini nekako počasi vrtijo. Na pobudo NSi smo vnesli in se strinjam tudi z Matejem, da bi lahko to tudi prej naredili, pa bi to zdaj imeli. Čisto zaradi tega povem iskreno, da so tudi oni tvorno sodelovali, kar se tiče tega.

Ko govorimo o turistični taksi posameznih občin, razpon je do 2,5 evra. Se pravi, vsaka občina bo imela možnost, katero višino tukaj dodati. Še enkrat opozarjam, upam, da ne bo šlo za neko veliko lakomnosti občin, zdaj je nekje 1,25, to je eno, da bi si na hitro rade povečale takso, po drugi strani pa, da ne bodo vračale nazaj. Dilema dvigati to turistično takso in potem te Violetine besede, ki so tako zelo, bom rekel, populistične. Ona sicer živi zdaj v sistemu kapitalizma, ampak še zmeraj bi rada nekako socializem imela vsepovsod, ampak ti koncepti ne gredo skupaj. Hočem povedati, da tudi z določenim dvigom turistične takse se nekako segmentira ta turistični trg. Jaz si želim in moja vizija je, da bo Slovenija enkrat končno postala nek butičen primer države, da ne bo tega masovnega turizma, kakor ga imajo že velike turistične destinacije. In s tem nekako tudi segmentiramo ljudi. Ja, se strinjam, da če pogledamo za določene segmente ljudi, ki so socialno ogroženi, jaz tukaj mislim, da bi se dale mogoče tudi zakonsko opredeliti kakšne izjeme, olajšave, to bodo premislili na samem ministrstvu. Je pa smer, ki jo zagovarjam jaz, pa prav tako minister in ministrstvo, mislim da prava. Se pravi, ta turistična taksa je namenjena za promocijo. Mi si želimo pridobiti izven tega kroga 500 kilometrov nove turistične trge. Se pravi, tako daljnovzhodne, vemo, da imamo enormen dvig prihodov Tajvancev, želimo si Kitajce, zato se tudi nekako mariborsko letališče ogreva in se tukaj iščejo neke variante, Korejce. In to so ti segmenti in trgi, ki so oddaljeni, so pač stroški večji, potrebna je promocija, agresivna promocija. Če se bo tukaj nabrala tista razlika, da bomo imeli nekje 10, 11 milijonov sredstev za promocijo, že večkrat sem apeliral na STO, da je zdaj tudi pravi čas, da se nekako v Ameriki zaradi Melanije in v severnih državah, se pravi v Kanadi in ostalih nekako tržimo, ker je to trg, ki ima neka sredstva in rad prihaja v Evropo. Evropa pa ima tudi kaj za pokazati. Mi zdaj lahko kujemo železo, dokler je vroče. Melanija je tu. Tisti, ki vsaj malo spremlja turistične tendence, ve sam po sebi tudi to, da dejansko so raznorazni romani, s katerimi so potem tako Hollywood kot druge filmske zadeve naredile iz nekih nepoznanih, neznanih mest turistične atrakcije. Enako se lahko naredi v Sevnici. To zgodbo je v Sevnici treba razviti v tem času in jo tržiti, in to zelo agresivno, na ameriških trgih. Ne



stati in čakati. Temu naj bi bila predvsem namenjena turistična taksa.

Kar se tiče koncepta in videnja mojega kolega Matica. Mislim, da je čisto drugačen od tega koncepta, kot ga zagovarjam jaz in ministrstvo. Ta taksa ni zato, da bi mi vzdrževali neko našo kulturno dediščino. Jaz se strinjam, da je treba najti nek sistematičen vir financiranja, mislim pa, da ta promocijski del takse ni namenjen temu. Tukaj je veliko dela po mojem tudi na Ministrstvu za kulturo. To ministrstvo je zaspalo, se mi zdi, tudi s to socialistično miselnostjo, da tukaj imamo to, in zdaj, kar je, je, in zdaj, kar bo, bo. Se pravi, če ne bodo tudi oni proaktivni in začeli gledati, kako bi se dalo to dati v najem za 99 let, kako bi se dalo to tržiti, kako bi bilo to mogoče z manj birokratskimi ovirami predano, seveda z nekimi pravilniki, da se podpiše pogodba in tako dalje in tako dalje, bi se tukaj našla neka zadeva. Se pravi, veliko načinov je, kako dobiti sredstva, samo tukaj morajo biti tudi pristojna ministrstva bolj delavna, s širšim pogledom delovanja.

Strinjam se, da je na področju turizma, ki je zelo široko, to so tudi kolegi omenili, treba dvigniti nivo storitev. Absolutno se strinjam, da je treba dvigniti tudi nivo plač zaposlenih v turizmu. Nekaj malega je bilo storjenega tudi zdaj, ker so bile kolektivne pogodbe podpisane in je bilo kar nekaj zadev. Malo sem tudi jezen, ker smo nekako vsi pozabili na ta Airbnb. Tukaj je en velik del prihodkov, ki nam nekako beži. Če samo pogledamo na to osnovno platformo Airbnb, koliko jih v Ljubljani oddaja sobe. Več kot tisoč 500 ali tisoč 800 jih je. Dejansko jih je prijavljenih nekje 500, mogoče 600. Tukaj sem jezen na vsa ministrstva. Vem, da edino ministrstvo, ki je bilo kooperativno, je bilo Ministrstvo za gospodarstvo. Bilo je sedem sestankov, medresorskih usklajevanj in vsega skupaj. Tresla se je gora, rodila se je miš. Upam, da bo to v nadaljevanju tudi ena važnejših in pomembnejših nalog. In tudi na ta račun bodo občine lahko dobivale turistično takso in določena sredstva. Tudi država bo od tega dobila en del davka in ostali državljani Slovenije, ki bodo to oddajali, bodo tudi imeli nekaj zase. Če grem zdaj konkretno na ta zakon, je treba povedati nekaj zadev. Omenjeno je bilo, da poklic turistični vodnik ostaja reguliran, medtem ko je turistični spremljevalec dereguliran. Mislim, da smo šli tudi tukaj en korak napram turističnim vodnikom. Strinjam se, in tukaj velja razmisliti na MGRT, kako bi nekako »prisilili« ostale turistične vodnike, da morajo imeti slovenskega vodnika, ko vodijo po naših destinacijah. Tako kot imajo v Benetkah in v drugih krajih po Evropi. Če imajo lahko oni, ne vidim, zakaj ne bi imeli tudi mi. V razgovorih s turističnimi vodniki so se celo oni sami ponudili, da bi bili oni tisti, ki bi nekako nadzorovali te tuje skupine, ki imajo neke svoje vodnike, ki niso registrirani, pa ne vedo pravilno in dobro govoriti o naši državi.

O turistični taksi sem povedal. O ugodnostih pri izvajanju strokovnih ekskurzij smo

stopili korak naprej tudi na pobudo Nove Slovenije. Mogoče bi imel še dve pobudi za naslednje obravnavanje tega zakona. Se pravi, da bi se turistična taksa nekako prilagajala turistični sezoni. Ko je glavna sezona, da ima maksimum, izven glavne sezone pa se zniža. To je ena zadeva. Druga, mislim, da ste dobili s strani Popotniškega združenja, kar se tiče hostlov, da se tam nekako po letih razvrsti turistična taksa, da se nekje uporabi polovična turistična taksa za, bom rekel, študentarijo in mlajše osebe, ki so jim namenjeni ti hostli, za tiste starejše, ki tudi bivajo v hostlih, pa je normalna taksa. Nekaj takih uporabnih zadev je, in tudi v toku vseh teh ostalih debat se bo našla še kakšna pobuda in kakšna dobra ideja, da bi lahko izpilili ta zakon.

V osnovi sami pa, kot se ta zakon nekako bere, je tako, kot so vsi ostali kolegi tudi ugotovili, gre v pravo smer, tako da ga velja podpreti. Mislim, da z nekimi manjšimi popravki bi spet naredili en korak naprej in spet bi dali eno ploščico v ta mozaik turizma, ki si ga nekako želimo po Sloveniji. Ne pozabimo pa, koliko multiplikativnih učinkov ima to, resnično pa ne pozabimo tistega, da turizem smo ljudje. In to nas nekako vodi v to, da s to našo državo, ki ima neskončno morje možnosti, naravnih danosti in kulturne dediščine, zgodovine, da bi prišli res do ene take butične zaželenene državnice, ki bi jo vsi radi. Je pa še veliko dela, jasno. Tudi dostopnost je ena od ključnih nalog, ki bi se jih morala lotiti vlada in tudi ministrstvo za infrastrukturo, da bi poskušali te povezave nekako pospešiti. In potem so še vse ostale stvari, ampak če zložimo počasi te elemente skupaj, jaz mislim, da počasi postajajo jasni obrisi, kam si želimo tole državo pripeljati v smeri turizma. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Prehajamo v sklepni del splošne razprave.

Besedo dobi še predstavnica Vlade kot predlagateljica predloga zakona, in sicer državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospa Eva Štravs Podlogar. Izvolite.

EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Hvala lepa za besedo.

Res, hvala lepa vsem, spoštovane poslanke in poslanci, za zelo konstruktivne pripombe. Tudi morda na področjih, kjer je še danes zgledalo, da nimamo enotnih mnenj, je za nas izjemnega pomena to, da vsi prepoznavate pomen turizma, da ga cenite in da si skupaj s pripravljavci zakona želimo, da bi turizem imel boljše pogoje za delo in možnost za večjo dodano vrednost in bolj kakovostne zaposlitve.

Dotaknila se bom mogoče samo nekaterih področij, kjer se mi zdi, da vam lahko povemo še dodatna pojasnila. Seveda pa se veselimo tudi naslednjih dni in tednov, ko bomo lahko o tem še bolj konkretno govorili. Ampak uvodno bi pa vseeno še rekla eno besedo

gospodu poslancu Ferlugi na temo Airbnb, ker je bilo ravno izpostavljeno, da ni, da se tega res nismo vsi skupaj lotili in tudi nekaj naredili, da ravno ob vztrajanju, da je trženje namestitvenih kapacitet prek Airbnb v bistvu gospodarska dejavnost, smo tudi dosegli nekako soglasje, šli skupaj v akcijo s pristojnimi inštitucijami, s FURS, TIRS, tudi z ostalimi ministrstvom, tudi s tistimi, ki se s tem ukvarjajo lahko rečem profesionalno, v imenu teh gostiteljev, in samo v enem predsezonskem mesecu to je v juniju, je bilo na osnovi te komunikacije samo v Ljubljani prijavljenih preko 400 novih sobodajalcev, ker Slovenija res sodi med tiste države, ki imajo to področje rešeno, da je lahko vsaka fizična oseba sobodajalec maksimalno pet mesecev za maksimalno 15 ležišč. Kot ste lahko zasledili konec leta v medijih, je FURS pridobil podatke o tem, komu je Airbnb plačal, opozoril na to dejstvo, dal je do konca januarja še možnost samo-prijave, tako da to obdobje še poteka, in verjetno v februarju bomo tudi še na tem področju slišali kaj novega.

Če grem zdaj nazaj na zakon. Tam kjer smo se poenotili, da nam je uspelo rešiti določene odprte stvari, se ne bom ustavljala. Ampak pri turističnem vodenju mi pa vseeno dovolite, da res poudarim, da poklic turistični vodnik res ostaja reguliran. To je bilo v medresorski jasno sporočilo oziroma tudi v javni obravnavi, da se res deregulira samo spremljevalec. Ravno tako je v zakonu tudi opredeljeno turistično vodenje na turističnem območju, na območju destinacije. Že sedaj se na terenu zelo veliko, niti ne gre samo za eno občino, glede na to, da imamo toliko občin, da če je turist malo bolj aktiven, lahko peš ali pa s kolesom zelo hitro preseže meje ene občine, se že povezuje več občin skupaj in dela skupaj s profesionalnimi inštitucijami programe za usposabljanje lokalnih turističnih vodnikov oziroma turistične vodnike destinacije oziroma turističnega območja. To zakon podpira tudi naprej in računamo na to, da se bo tudi veliko ljudi odločilo za to dodatno izobraževanje. Nekateri res na nacionalnem nivoju, nekateri pa na ožjem.

Danes ste izpostavljali, da je Slovenija izjemno atraktivna od Goriškega do Pirana in od Alp do Bele krajine. Vsi se s tem zelo strinjamo, in to je podprla tudi nova strategija. Zato namesto veliko več destinacij smo pristopili k štirim makro destinacijam, da imamo čim manj mej v naših glavah. Kljub vsemu se je izkazalo, da 34 mikro destinacij, ki jih pokriva približno 55 občin, ustvari 98 % vseh nočitev v Sloveniji. Dejstvo je, da so te mikro destinacije res razpršene po celi Sloveniji, kar je zopet dobro za slovenski turizem. Zavedamo se, da tudi tiste občine, ki se morda ne uvrščajo med občine z nastanitvami, pa se vsekakor uvrščajo med občine s pomembnimi znamenitostmi, kulturnimi, naravnimi oziroma s tem, kot smo rekli, da se delajo zgodbe. Zaradi zgodbe in atraktivnosti v Sloveniji nas gostje tudi obiskujejo. Ta

petzvezdična doživetja vsekakor niso povezana z luksuzom ali pa z milijoni investicij, lahko tudi, ampak definitivno ne sigurno, ampak so doživetja v kontaktu z ljudmi, v spoznavanjih naravne in kulturne dediščine in v kakovostni storitvi, ki je pa, kot ste sami tudi zelo veliko izpostavljali, povezana s kakovostnimi kadri.

Želela bi povedati gospodu Matiču, ki je izpostavljala, da je kulturni turizem premalo izpostavljen, da v bistvu ne uporabljamo termina kulturni turizem. Tako kot tudi ne gastronomski ali zdravstveni ali športni, ampak uporabljamo produkte – mesta in kultura, šport, gastronomija, narava kot outdoor produkt in le-ta mesta in kultura je omenjen več kot stokrat. Ampak to niti ni pomembno. Pomembno je to, da se zavedamo, da je kulturni turizem zelo pomemben, da je kultura pomembna pri ustvarjanju produktov. Zato sta tudi leti 2018 in 2019 v Sloveniji nekako opredeljeni kot dve leti kulturnega turizma, ko se bo velik poudarek dajal ravno tem produktom. Ravno v teh tednih se naši kolegi iz turističnega gospodarstva predstavljajo na zelo različnih koncih Evrope in za osnovno tematiko so prevzeli animacijo skupnost srednjeveških mest, s poudarkom na kulturnem turizmu. Medresorska skupina res ni bila ustanovljena, kar pa ne pomeni, da nismo veliko sodelovali z ministrstvom za kulturo. Bili smo v kontaktu in pred nekaj tedni nam je državna sekretarka skupaj z našim ministrom predstavila izjemne potencialne slovenskih gradov, tistih že obnovljenih, pa žal premalo izkoriščenih, tistih, ki še čakajo na vrsto, in tistih, ki so že zelo zelo visoko na listi obiska kulturnih znamenitosti.

Če se zdaj še skoncentriram na to povišano turistično takso in promocijsko takso, o kateri je bilo tudi veliko govora. Osnovna ideja za takšno povečanje turistične takse je bilo, kot je bilo že sicer tudi izpostavljeno, eno od izhodišč so bili naši sosede, tako Avstrijci kot tudi na Hrvaškem združujejo sredstva, potem je taksa višja in jih potem združujejo na regijskem in lokalnem in pa potem nacionalnem nivoju. Ampak tisti osnovni argument pa je bil pravzaprav s terena, s strani občin, ki so rekly, »mi bi še veliko več vlagali v turizem in turistično infrastrukturo, če bi imeli za to sredstva«. In verjetno se boste spomnili, da je bila v osnovi ta najvišja turistična taksa omejena na tiste občine, ki ustvarjajo več kot 750 tisoč nočitev. Bile so samo štiri. Kasneje v javni obravnavi je šla ta omejitev ven, ampak zdi se nam zelo logično in se tako pričakuje, da je tukaj res velika odgovornost na strani lokalnih skupnosti. Kar nekaj stvari iz zakonske materije v smislu razvoja turizma na lokalni ravni je preneseno na to lokalno raven. Če pogledamo primer od blizu in daleč, uspešnega razvoja turizma ni, če se lokalna skupnost za to ne odloči. Če se ne odločijo, da želijo turizem, da ga bodo v eni fazi bolj podprli in bodo potem vsi s turizmom živeli. Tukaj si pripravljavci zakona ne predstavljamo, da se bo ta denar kar izgubil ali da se na



občinskih svetih lokalnih skupnosti skupaj s turističnim gospodarstvom ne bodo pogovarjali, zakaj se bo dvignila taksa, za koliko se bo dvignila. Absolutno bo občina z odlokom določila, lahko na sezono, petzvezdični hotel, ki ga imamo, bo imel maksimalno, kampi imajo 50, sobodajalci lahko 1,5 evrov, štirizvezdični hoteli pa na primer 2 evra. Vse to lahko občina z odlokom določi in izračuna, da v naslednjem letu pričakujejo takšno povišanje – ponekod, to je dejstvo, bo šlo tudi v milijone – v občinskem proračunu, zato bodo v prihodnjem letu naredili to pa to pa to, da bodo bolj konkurenčni na turističnem svetovnem trgu. Mislim, da vsak odgovoren župan oziroma lokalna skupnost bo verjetno tako pristopila k temu bistvenemu povišanju, če bo ta predlog sprejet, turistične takse. To so absolutno razvojna sredstva. Zato se nam je zdelo tudi pomembno, da smo v 15. člen zakona vključili in razširili, za kaj vse občina lahko porablja ta denar: od vzdrževanja in promocije kulturno-naravnih znamenitosti do turistične infrastrukture, prireditev in tudi za vzdrževanje javnih ali parkovnih površin oziroma za vse stvari, ki jih gost turist dobi v kraju brezplačno.

Promocijska taksa, v želji določati stabilen, neodvisen vir za nadaljnjo promocijo slovenskega turizma. Kar nekaj poslank in poslancev je pravilno izpostavilo in poudarilo, da imamo v veljavi kar dva zakona. To je Zakon o igrah na srečo in tudi obstoječi ter tudi v predlogu zdajšnjega zakona o spodbujanju razvoja turizma, ki opredelujeta, da je koncesija od iger na srečo namenski vir, ki se v 48 % namenja za spodbujanje in razvoj turizma na lokalnem nivoju, to se tudi izvaja, in 48 %, kar predstavlja približno 19 milijonov, kar je bilo tudi izpostavljeno, za promocijo in razvoj turizma na nacionalnem nivoju.

Dejstvo je, da turizem v Sloveniji raste, da raste tudi storitev, da raste dodana vrednost. Naši cilji so še veliko bolj ambiciozni, ampak v obdobju rasti je treba še toliko več vlagati tudi v samo promocijo. Tukaj mislim, da pravzaprav ni bilo problema tudi pri vašem mnenju. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa državna sekretarka.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati?

Gospod Jožef Horvat, samo vi. Še kdo želi? Ugotavljam, da ne, zato imate samo vi pravico še dodatnih 5 minut.

Izvolite, gospod Jožef Horvat, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik.

Zelo sem vesel, za začetek moram to najprej povedati, da sem s strani državne sekretarke slišal, da se pa le nekaj dogaja na

področju urejanja področja Airbnb. Ko gledam našega podpredsednika se vedno na to tudi spomnim. Sem vesel. Res pa je, da bi si vsi želeli, da bi to šlo nekoliko hitreje, in verjamem, da tu je tudi kolega Marko Ferluga s tem zadovoljen.

Nadaljujem s tem, kar sem povedal prej, da turizem ni samo resor, ki ga pokriva Ministrstvo za gospodarstvo, da je to morda najbolj interdisciplinarna panoga, gospodarska panoga oziroma industrija v tem najmodernejšem smislu besede. In ker prihajam iz slovenske žitnice, upam, da še vedno, moram tukaj izpostaviti pomen kmetijstva. Turizem je tudi kmetijstvo. Tukaj seveda mislim na hrano oziroma mislim na tisto kmetijstvo, ki je proizvodnja hrane. Jaz tukaj delam enačaj, kmetijstvo je enako hrana. Ne maram tistega kmetijstva, ki sicer hrano proizvaja, ampak zato, da jo potem skurimo. Ne maram takšnega kmetijstva in ne maram takšne proizvodnje. Če moramo hrano uvoziti, in to počnemo, zgleda da vedno več, ker smo vedno manj samooskrbni, potem nam od turizma ostanejo samo odpadki in fekalije. Ne vidim nobenega nasprotovanja, torej se s tem strinjamo. In če e-mobilnosti, o kateri sem prej govoril, dodamo še dobro domačo hrano, potem smo zmagali. Tudi tukaj se gotovo strinjamo.

Kolega Janko je prej govoril o drugem tiru. Res je prav, da se ta investicija naredi, potrebujemo prometno infrastrukturo, jaz tu nisem, kot me poznate, nek goreč nasprotnik tega. Ko pa danes govorimo o turizmu – kaj bo turizem imel od tega, ker se bo dramatično povečal transport po slovenski diagonali? Samo v razmislek. Ja, boste rekli, električne lokomotive. Ja, res. Mi že, ne vem, menda 20 let delamo neke potrebne daljnovode Pince–Cirkovce, ki bodo tudi oskrbovali električne Lokomotive. Ampak to nam preprosto ne gre. Postavljam poslanska vprašanja, kot da to preprosto nikogar ne briga.

Kolegica Marija Bačič je omenila rokodelstvo. Poglejte, kako se število rokodelcev dramatično zmanjšuje v zadnjih nekaj letih, sedmih, osmih. Nova Slovenija se kot opozicijska stranka že nekaj mesecev trudimo, da bi le v parlamentu dosegli neko soglasje glede Zakona o zaščiti rokodelstva. Na nek način smo ostali sami oziroma kolikor sem zdaj seznanjen, je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport reklo, da pa bi v tem mandatu morda sprejeli zgolj neko zavezo, da bi rokodelstvo rešili, ali kakšno zavezo, saj enostavno ne vem. Glejte, vse to ni turizem. Takšne poteze kažejo na to, da mi nimamo volje, da nimamo politične volje, da si ne upamo. Mi si preprosto moramo upati. Moramo imeti ambicijo. Če tega ne bo, bomo neka mlačna država, ki jo bo vedno manj drugih držav gledalo, opazovalo in tudi cenilo.

Mislim, da je kolega Marko Ferluga omenil Kitajce. Fantastičen turistični potencial, bi rekel človek. Pozabite na Kitajce ob tem neumnem diplomatskem zapletu Republike Slovenije in



Kitajske. Ker se ne znamo iti. Ker preprosto nimamo znanja. Mi nekaj govorimo, delamo pa čisto drugače. Neumnost in nekdo bi moral za to odgovarjati. Pa če sem že pri zunanji politiki. Ko in če boste priznali Palestino, boste državljanom Republike Slovenije prepovedali potovanje v Sveto deželo, boste to onemogočili. Bravo za takšen turizem. Kulturni turizem, se temu reče. Tja hodijo tisti, ki jih to zanima kot neka kulturna destinacija.

In s tem zaključujem. Nekoč se je zgodilo: Bodi svetloba. Pardon: Bodi internet. Tudi internet je turizem, ampak takšen, kot ga v Evropi želimo in zagovarjamo, 100 megabitov na sekundo.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: S tem tudi zaključujem splošno razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbor odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 8. točko dnevnega reda in 37. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 16. uri in 20 minut. Hvala lepa zaenkrat.

(Seja je bila prekinjena ob 15.48 in se je nadaljevala ob 16.25.)

PREDSIEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbor. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvesti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 6., 7., 8., 13., 15. in 1. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zboru o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o izobraževanju odraslih v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 22. 1. 2018.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k 3. členu.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, vsi so glasovali za.

(Za je glasovalo 64.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC in Desus k 23. členu.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 14.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 14.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Predlagatelj predloga zakona je že v uvodni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika zboru še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona, zato prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev in vsi so glasovali za.

(Za je glasovalo 67.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaja k 3. in 23. členu dopoljenega predloga zakona. Na podlagi tretjega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tema členoma vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora, v drugi obravnavi predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev.

(Za je glasovalo 68.)

Zakon je bil soglasno sprejet. S tem zaključujem 6. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o Kobilarni Lipica v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 23. 1. 2018.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC in SD k 15. členu.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti nihče.

(Za je glasovalo 45.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k 37. členu.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 36.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC in SD k 38. členu.



Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti nihče.
(Za je glasovalo 44.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k 42. členu.
Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 37.
(Za je glasovalo 9.) (Proti 37.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Levica k 44. členu.
Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 36.
(Za je glasovalo 9.) (Proti 36.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC in SD k 45. členu.
Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 2.
(Za je glasovalo 42.) (Proti 2.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine Levica k 45. členu.
Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 36.
(Za je glasovalo 10.) (Proti 36.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih in drugo obravnavo predloga zakona.

Ker je predlagatelj predloga zakona ob uvodni obrazložitvi predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona, prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 2.
(Za je glasovalo 48.) (Proti 2.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ugotavljam, da je Zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 15., 38. in 45. členu dopolnjenega predloga zakona. Na podlagi tretjega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada niste opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega

delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 3.
(Za je glasovalo 42.) (Proti 3.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 7. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spodbujanju razvoja turizma.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spodbujanju razvoja turizma je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 4.
(Za je glasovalo 44.) (Proti 4.)
Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za gospodarstvo kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem 8. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O POLITIČNEM DIALOGU IN SODELOVANJU MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER REPUBLIKO KUBO NA DRUGI STRANI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno, ki je zboru pisno poročal.

Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti 6.
(Za je glasovalo 54.) (Proti 6.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem 13. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Predloga razrešitve člana in imenovanja članice sveta Agencije za energijo.**

Predlog je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Klemnu Potisku.

MAG. KLEMEN POTISEK: Hvala, predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci.

Državni zbor je na seji 12. junija 2014 sprejel sklep o imenovanju predsednice in



članov sveta Agencije za energijo, iz katerega med drugim izhaja, da je za dobo šestih let za člana sveta Agencije za energijo imenovan tudi dr. Tomaž Žagar. Dr. Tomaž Žagar je Agencijo za energijo 13. 6. 2017 obvestil o spremembi delodajalca, hkrati je podal tudi odstopno izjavo z mesta člana sveta Agencije za energijo, saj skladno s tretjo alinejo drugega odstavka 393. člena Energetskega zakona član sveta Agencije za energijo ne sme biti zaposlen pri izvajalcu energetskih dejavnosti.

Vlada je izmed kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje, določene v Energetskem zakonu, sestavila listo kandidatov. Državni zbor razreši člana sveta agencije in za obdobje preostanka trajanja funkcije imenuje novega člana sveta Agencije za energijo, to je do junija 2020. Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da za članico sveta Agencije za energijo imenuje Katjo Božič za preostanek mandata razrešenega člana.

Gospa Božič je magistrica znanosti s področja poslovanja in organizacije, s specializacijo iz poslovanja bank, pridobljena znanja pa je nadgrajevala v gospodarstvu, na Ministrstvu za finance ter z izobraževanjem v tujini. Gospa Božič izpolnjuje zakonske pogoje za imenovanje v svet agencije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila komisije dajem besedo predsedniku dr. Mitji Horvatu.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani predstavnik Vlade.

Mandatno-volična komisija je na 41. seji 18. januarja 2018 obravnavala predlog razrešitve člana in imenovanje članice sveta Agencije za energijo, ki ga je Državnemu zboru 4. 1. 2018 predložila Vlada.

Energetski zakon v 390. členu določa, da sta organa Agencije za energijo svet agencije in direktor. Pristojnosti sveta določa 391. člen navedenega zakona. V skladu s prvim in drugim odstavkom 392. člena Energetskega zakona sestavlja svet agencije predsednik in pet članov, ki jih imenuje in razrešuje Državni zbor na predlog Vlade. Šesti odstavek istega člena nadalje določa, da Državni zbor glasuje o predlaganem kandidatu za predsednika oziroma člana sveta v 30 dneh po prejemu predloga Vlade. Na podlagi osmega odstavka se predsednik ali član sveta imenuje za dobo šestih let. Če je zaradi predčasnega prenehanja funkcije predsednika ali člana sveta potrebno imenovati novega predsednika ali člana, se ta imenuje za preostanek trajanja funkcije.

Kot je predstavnik Vlade uvodoma pojasnil tudi predlog in potek, lahko ugotovimo, da je Državni zbor 12. 6. 2014 sprejel sklep o imenovanju predsednice in članov sveta Agencije za energijo, s katerim je za člana za

dobro šestih let imenoval tudi dr. Tomaža Žagarja. Ministrstvo za infrastrukturo je objavilo poziv za zbiranje predlogov kandidatov za člana Sveta Agencije za energijo, na katerega so se prijavili štiri kandidati. Vsi kandidati izpolnjujejo pogoje iz 393. člena Energetskega zakona, zato jih je minister za infrastrukturo uvrstil v listo kandidatov za člana sveta Agencije za energijo, ki jo je posredoval Vladi. Vlada se je seznanila z listo kandidatov ministra za infrastrukturo in predlaga Državnemu zboru, da za preostanek mandata razrešenega člana za članico sveta Agencije za energije imenuje mag. Katjo Božič.

V razpravi so bila izražena nasprotovanja predlogu Vlade glede imenovanja predlagane kandidatke za članico sveta agencije. Ob tem je bilo izpostavljeno, da gre za imenovanje v organ, ki bo v prihodnje na področju energetike opravljal zelo pomembno vlogo, kar terja še posebno pozornost pri odločanju o imenovanju na tako pomemben položaj.

Predlagana kandidatka kljub zagotovilom Vlade, da izpolnjuje vse zakonske pogoje za imenovanje, po mnenju nekaterih članov komisije ni primerna, saj ne izpolnjuje najvišjih standardov zlasti zaradi svoje pretekle vloge, ki jo je imela kot članica nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. Člane komisije je zato zanimalo, ali je Ministrstvo za infrastrukturo na ustnem razgovoru kandidatko soočilo z očitki, ki so se o njej pojavili v javnosti. Državni sekretar mag. Klemen Potisek je odgovoril, da teh navedb pri kandidatki niso preverjali ter zagotovil, da kandidatka izpolnjuje tudi pogoj glede nekaznovanosti, ki ga določa zakon.

Člani komisije so glede na ugotovitev ministra za infrastrukturo, da štiri prijavljeni izpolnjujejo zakonske pogoje za imenovanje, zaradi česar je tudi vse uvrstil na listo kandidatov, ki jo je posredoval Vladi, menil, da bi Vlada v imenovanje lahko predlagala primernejšega kandidata.

Glede na razpravo in v njej izražene pomisleke o primernosti predlagane kandidatke za članico sveta agencije ter podan postopkovni predlog je Mandatno-volična komisija ločeno glasovala o predlogu Vlade za razrešitev člana ter o predlogu Vlade za imenovanje članice.

Najprej je glasovala o naslednjem predlogu sklepa: Mandatno-volična komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme sklep, s katerim se v svetu Agencije za energijo razreši član dr. Tomaž Žagar. Komisija je sklep sprejela.

Mandatno-volična komisija je nato glasovala še o naslednjem predlogu sklepa: Mandatno-volična komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme sklep, s katerim se za članico sveta Agencije za energijo za preostanek mandata razrešenega člana imenuje mag. Katja Božič. Komisija sklepa ni sprejela.

Upošteva se navedeno, Mandatno-volična komisija predlaga Državnemu zboru, da predlog sklepa o razrešitvi člana sveta Agencije za energijo sprejme in da predloga sklepa o



imenovanju članice sveta Agencije za energijo ne sprejme. Najlepša hvala.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Prijavljenih k razpravi ni.

Pređen preidemo na glasovanje, naj opozorim, da bo Državni zbor v skladu s predlogom Mandatno-volilne komisije o predlogu Vlade odločal ločeno, in sicer o razrešitvi člana Agencije za energijo dr. Tomaža Žagarja in o imenovanju mag. Katje Božič za članico sveta Agencije za energijo za preostanek mandata razrešenega člana. Če sklep o razrešitvi člana Agencije za energijo ne bo sprejet, bo predlog sklepa o imenovanju članice Agencije za energijo postal brezpredmeten.

Prehajamo torej na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v svetu Agencije za energijo razreši član dr. Tomaž Žagar. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da sklep sprejme.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti nihče.

(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Glasujemo še o predlogu sklepa, s katerim se za članico sveta Agencije za energijo za preostanek mandata razrešenega člana imenuje mag. Katja Božič. Mandatno-volilna komisija predlaga Državnemu zboru, da predlog sklepa ne sprejme.

Glasujemo. Prekinjam.

Gospod Jani Möderndorfer, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC):

Z vidika postopka, ker običajno je drugače oblikovan sklep, bi rad pojasnilo. Glede na to, da ste, predsednik, omenili na koncu, kaj predlaga MVK, me zanima, kaj to pomeni v primeru, če glasujemo za. Ali to pomeni, da ni izglasovan sklep oziroma da kandidatka ni izvoljena ali obratno? Gre v bistvu za malce zmede zaradi vaših treh besed na koncu. Zanima me, ali je to sestavni del sklepa ali je to samo vaša ugotovitev, kaj je MVK glasovala. Hvala. Da bom lažje vedel, kako glasovati.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasovanje je silno preprosto. Sklep je formuliran pozitivno, torej glasujemo o sklepu, s katerim se za članico sveta Agencije za energijo za preostanek mandata razrešenega člana imenuje mag. Katja Božič. To je sklep. Potem je pa obvestilo o tem, kaj predlaga Mandatno-volilna komisija. Če sklep podprete, potem bo postala članica, če ne, pa ne, in bom o tem obvestil Vlado.

Postopkovno, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Predlagam, da čestitate gospodu Möderndorferju, ker je s tem vprašanjem dokazal, da je res pravi človek za vodenje preiskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije. Hvala.

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ: Povsem neumestna pripomba.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 10, proti 36.

(Za je glasovalo 10.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Ker predlagana kandidatka za članico sveta agencije ni prejela potrebne večine poslanskih glasov, bom v skladu s sedmim odstavkom 392. člena Energetskega zakona o tem takoj obvestil Vlado.

Prehajamo na obravnavo predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Novem mestu. Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za izvolitev gospe Betke Šimc v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Novem mestu.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem v imenu Sodnega sveta besedo okrožni sodnici Špeli Jakopič.

ŠPELA JAKOPIČ: Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci!

Na Okrožnem sodišču v Novem mestu se je v preteklem letu zmanjšalo število sodnikov, saj je bila ena izmed sodnic imenovana na mesto predsednice Okrajnega sodišča v Črnomlju. Razlogi za razpis prostega sodniškega mesta so poleg kadrovske oslabilve sodišča tudi podatki o poslovanju, ki so terjali zapolnitev izpraznjenega mesta, sicer bi prišlo do težav pri njegovem delovanju. Na razpis okrožnega sodnika na Okrožnem sodišču v Novem mestu za kazensko področje se je prijavilo sedem kandidatov. Izmed prijavljenih kandidatov je Sodni svet kot najustreznejšo kandidatko izbral Betko Šimc, ki jo je Državnemu zboru predlagal v izvolitev. Kandidatka Betka Šimc je svojo poklicno pot pričela v bančništvu. Po opravljenem pravniškem državnem izpitu se ja zaposlila kot strokovna sodelavka na Okrožnem sodišču v Novem mestu, kjer je bila zaposlena do leta 2005. Nato je delala tudi kot pravnica na Občini Šentjernej ter kasneje na Zvezi delavskih sindikatov Slovenije. Leta 2007 je nastopila tožilsko funkcijo na Okrožnem državnem tožilstvu v Ljubljani, leta 2008 na Okrožnem državnem tožilstvu v Novem mestu, kjer jo je opravljala pet let. Leta 2013 je bila dodeljena na specializirano državno tožilstvo, kjer tožilsko funkcijo opravlja še danes. Kandidatka je delo doslej opravljala na različnih pravnih področjih, večinoma je delala na kazenskem področju. Po opravljenem pravniškem državnem izpitu je pridobila več kot 15 let delovnih izkušenj. Skoraj 10 let delovnih izkušenj ima na samostojnem mestu državne tožilke, od leta 2013 dalje se ukvarja z najtežjimi oblikami gospodarskega in organiziranega kriminala. Njeno delo je bilo ocenjeno kot zelo dobro. Ima zelo dobro strokovno znanje, zelo



dobre delovne sposobnosti in izjemno bogato znanje kazenskega, materialnega in procesnega prava. Pri svojem delu se je naučila samostojnega odločanja ter utemeljevanja svojih odločitev. Odlično znanje, sposobnost in veščine, potrebne za uspešno opravljanje sodniškega dela, je kandidatka Šimčeva izkazala tudi na razgovoru s člani Sodnega sveta.

Na podlagi navedenega je Sodni svet ocenil, da je Betka Šimc najprimernejša za razpisano sodniško mesto, zato jo predlaga Državnemu zboru v izvolitev na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Novem mestu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matični delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Okrožnem sodišču v Novem mestu izvoli gospa Betka Šimc.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 3.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **obravnavo Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto višjega sodnika na Upravnem sodišču Republike Slovenije na zunanjem oddelku v Celju**. Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za izvolitev gospoda Edvarda Ermenca v sodniško funkcijo na sodniško mesto višjega sodnika na Upravnem sodišču Republike Slovenije na zunanjem oddelku v Celju.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem v imenu Sodnega sveta besedo okrožni sodnici Špeli Jakopič.

ŠPELA JAKOPIČ: Spoštovani navzoči! V letu 2007 se je na zunanjem oddelku Upravnega sodišča v Celju, na katerem sta sistematizirani le dve sodniški mesti, ena sodnica upokojila. Zaradi izpraznitve sodniškega mesta in ob upoštevanju statističnih podatkov o delu sodišča je na predlog predsednice Upravnega sodišča Vrhovno sodišče razpisalo eno prosto sodniško mesto, saj je bilo to nujno potrebno za zagotavljanje njegovega nemotenega dela.

Na razpis sodniškega mesta višjega sodnika na Upravnem sodišču Republike Slovenije na zunanjem oddelku v Celju so se prijavili štiri kandidati. Izmed prijavljenih kandidatov je Sodni svet kot najustreznejšega izbral Edvarda Ermenca, ki ga predlaga Državnemu zboru v izvolitev. Kandidat Edvard Ermenc je poklicno pot najprej pričel na upravnopravnem področju, saj je na Ministrstvu za pravosodje sodeloval v postopkih izročitev zahtevanih oseb drugim državam. Svoje delovne izkušnje in znanje z upravnopravnega področja je kasneje nadgradil tudi s kazenskopravnim.

Kot samostojni okrožni državni tožilec je na kazenskopravnem področju deloval na področju klasičnega in organiziranega ter gospodarskega kriminala. Pridobil je visoko stopnjo strokovnega teoretičnega znanja, ki ga je zelo uspešno uporabljal pri reševanju konkretnih zadev. Po opravljenem pravniškem državnem izpitu ima več kot 17 let delovnih izkušenj. Kot okrožni državni tožilec je bil dodeljen tudi v skupino za pregon organiziranega kriminala pri Vrhovnem državnem tožilstvu, kjer se je srečeval z najzahtevnejšimi zadevami. Svojo delo je opravljal na visoki strokovni ravni. Pri kandidatu izstopa samostojnost pri delu in odločanju ter utemeljevanju svojih odločitev. Zelo uspešno je opravil tudi razgovor s člani Sodnega sveta. Izkazal je odlične sposobnosti analitičnega in logičnega razmišljanja in zelo dobre sposobnosti ustnega izražanja.

Na podlagi navedenega je Sodni svet ocenil, da je Edvard Ermenc najprimernejši za razpisano sodniško mesto, zato ga predlaga Državnemu zboru v izvolitev na sodniško mesto višjega sodnika na Upravnem sodišču Republike Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najlepša hvala.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto višjega sodnika na Upravnem sodišču Republike Slovenije na zunanjem oddelku v Celju izvoli gospod Edvard Ermenc.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 5.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **obravnavo Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru**. Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog za izvolitev mag. Katje Rojko v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem v imenu Sodnega Sveta besedo okrožni sodnici gospe Špeli Jakopič.

ŠPELA JAKOPIČ: Spoštovani!

V preteklih letih je veliko sodnikov zapustilo Delovno sodišče v Mariboru. Do dodatne kadrovske oslabitve je prišlo v lanskem letu, ko se je upokojila še ena sodnica. Ob precejšnjem zmanjšanju števila sodnikov sodišče strankam težko zagotavlja ustrezno pravno varstvo. Navedeni razlogi so terjali razpis sodniškega mesta okrožnega sodnika na Delovnem sodišču v Mariboru.

Na razpis se je prijavilo 12 kandidatov, izmed prijavljenih je Sodni Svet kot



najustrežnejšo izbral mag. Katjo Rojko, ki jo predlaga v izvolitev Državnemu zboru.

Kandidatka Katja Rojko je bila izjemno uspešna študentka dodiplomskega študija prava na Pravni fakulteti v Mariboru in je v letu 2006 zelo dobro opravila tudi pravniški državni izpit. Leta 2014 je pridobila naziv magistrice prava. Svojo poklicno pot je začela v gospodarstvu in jo nadaljevala v sodstvu. Od leta 2006 dalje zaposlena kot višja pravosodna svetovalka na civilnem oddelku Višjega sodišča v Mariboru. Je vodja strokovnih sodelavcev na tem sodišču in administratorica baze Višjega sodišča v Mariboru za pripravo odločb vseh oddelkov navedenega sodišča za vnos v bazo EEPS.

Na svoji poklicni poti je pridobila bogato pravno znanje ter izkazuje obsežne delovne izkušnje s področja dela sodišč. Na delovnem mestu višje pravosodne svetovalke na Višjem sodišču v Mariboru že več kot 10 let izdeluje osnutke odločb sodišča druge stopnje, predstavlja zadeve na sejah pritožbenih senatov in opravlja tudi dodatne naloge. Številna mnenja višjih sodnikov izkazujejo, da je kandidatka svoje delo opravljala zelo uspešno in da izkazuje visoko kvaliteto strokovnega znanja ter sposobnosti.

Na razgovoru s člani Sodnega Sveta je pokazala zelo bogato, široko in poglobljeno strokovno znanje s področja delovnega in civilnega procesnega prava, odlične sposobnosti analitičnega in logičnega razmišljanja, izjemno uspešna je bila pri argumentaciji rešitev zahtevnejših pravnih problemov. Ob tem je izkazala tudi odlične sposobnosti ustnega izražanja in zelo dobre komunikacijske spretnosti.

Navedeno so bili ključni razlogi za zaključek Sodnega sveta, da je kandidatka Katja Rojko najprimernejša za razpisano sodniško mesto okrožnega sodnika na Delovnem sodišču v Mariboru, zato jo je predlagal Državnemu zboru v izvolitev na to sodniško mesto.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem sodišču v Mariboru izvoli mag. Katja Rojko.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 2.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **obravnavo Predloga za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani**. Sodni Svet je Državnemu zboru predložil predlog z izvolitev gospe Katarine Rajgelj v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem v imenu Sodnega sveta besedo okrožni sodnici gospe Špeli Jakopič.

ŠPELA JAKOPIČ: Spoštovani!

Delovno in socialno sodišče v Ljubljani je po statističnih podatkih najbolj obremenjeno od vseh prvostopenjskih delovnih sodišč. Zaradi zagotavljanja sojenja v razumnem roku v delovnih in socialnih sporih je treba na tem sodišču zagotoviti polno zasedbo s kadrovskim načrtom predvidenih sodniških mest. Poleg obremenjenosti sodišča z zadevami in kadrovskega osipa na sodišču je dodaten razlog za razpis sodniškega mesta tudi kadrovska struktura sodnikov. Na njeni podlagi je namreč moč v prihodnjih petih letih predvideti številne upokojitve. Na razpis okrožnega sodnika na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani se je prijavilo 17 kandidatov. Izmed prijavljenih je Sodni svet izbral Katarino Rajgelj, ki jo Državnemu zboru predlaga v izvolitev.

Kandidatka Katarina Rajgelj ima več kot 20 let delovnih izkušenj, od tega več kot 9 let po opravljenem pravniškem državnem izpitu. Zaposlena je bila v javni upravi, v zasebnem sektorju in v pravosodju. Šest let je delala kot višja pravosodna svetovalka na socialnem oddelku Delovnega in socialnega sodišča v Ljubljani, pred tem je pet let delala na področju delovnopравниh zadev, od leta 2014 dalje je odvetnica. Ves čas svoje poklicne poti tudi pri opravljanju odvetniškega dela se ukvarja predvsem z delovnopравниimi in socialnopравниimi zadevami, zato je glavčina njenih delovnih izkušenj povezanih s tem pravnim področjem.

Pri kandidatki Katarini Rajgelj je treba izpostaviti njene raznolike in dolgoletne delovne izkušnje, ki jih je pridobila predvsem z delom na delovno in socialnopravno področju, in odlična priporočila višjih ter vrhovnih sodnikov, ki so s kandidatko sodelovali v šestletnem obdobju njene zaposlitve na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.

Med prijavljenimi kandidati Katarina Rajgelj pozitivno izstopa zaradi bogatega poglobljenega ter raznolikega strokovnega znanja s področji delovnega in socialnega prava. Precejšen del svoje poklicne poti je aktivno povezana z delom sodišč. Veliko širino in poglobljenost strokovnega znanja ter bogate delovne izkušnje, retorične sposobnosti, komunikacijske spretnosti ter sposobnosti kritičnega in analitičnega razmišljanja je kandidatka pokazala tudi na razgovoru oziroma pri odgovorih na vprašanja članov Sodnega sveta, kjer se je odlično izkazala.

Celostna ocena strokovnega znanja, izkušenj in sposobnosti kandidatke je zato Sodni svet vodila do zaključka, da je Katarina Rajgelj najprimernejša kandidatka za razpisano sodniško mesto, zato jo predlaga Državnemu zboru v izvolitev na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani.



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrožne sodnice na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani izvoli gospa Katarina Rajgelj.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, 4 pa so bili proti.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **obravnavo Predloga sklepa o razrešitvi člana Sveta za elektronske komunikacije Republike Slovenije.**

Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volična komisija. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, s katerim se v Svetu za elektronske komunikacije Republike Slovenije razreši mag. Bojan Pohar.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 60, proti nihče.

(Za je glasovalo 60.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem 15. točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to so Vprašanja poslank in poslancev.

Glasovanje bomo opravili na podlagi pregleda predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministric, ministrov in generalne sekretarke Vlade z dne 23. 1. 2018, ki je objavljen na e-klopi.

Prehajamo na odločanje o predlogih sklepov.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z napovedano stavko javnega sektorja.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 33.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje Jelke Godec v zvezi z ukrepi Vlade glede korupcije v zdravstvu. Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 32.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Mateja T.

Vatovca v zvezi z možnostjo izločitve Madžarske iz projekta izgradnje drugega tira.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 35.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 35.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z izjavo ministra glede sprejemanja odločitev.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 38.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Luke Mesca v zvezi s prehranskimi nasveti v oglašni akciji Naša super hrana.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 38.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kulturo Antona Peršaka na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi s programskim razpisom na področju umetnosti v letih 2018–2021.

Glasujemo. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 29.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc na poslansko vprašanje Jožefa Horvata v zvezi z analizo Ministrstva za zdravje o posledicah prezentizma.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 37.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 37.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča ter ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravka Počivalška na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi z nesorazmerjem med ceno avtoplina in plina za ogrevanje.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 38.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi z zagotavljanjem poplavne varnosti.



Glasujemo. Navzočih je 61 poslanek in poslancev, za je glasovalo 23, proti 35. (Za je glasovalo 23.) (Proti 35.) Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor Irene Majcen na poslansko vprašanje Žana Mahničiča v zvezi z višino odstrela rjavega medveda.

Glasujemo. Navzočih je 62 poslanek in poslancev, za je glasovalo 22, proti 37. (Za je glasovalo 22.) (Proti 37.) Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za javno upravo Borisa Koprivnikarja na poslansko vprašanje Bojana Podkrajška v zvezi s prodajo poslovnih prostorov v lasti Republike Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 63 poslanek in poslancev, za je glasovalo 21, proti 40. (Za je glasovalo 21.) (Proti 40.) Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru generalne sekretarke Vlade mag. Lilijane Kozlovič na poslansko vprašanje Matjaža Hanžka v zvezi z urejanjem in izboljševanjem položaja romske skupnosti v Sloveniji.

Glasujemo. Navzočih je 64 poslanek in poslancev, za je glasovalo 25, proti 38. (Za je glasovalo 25.) (Proti 38.) Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča na poslansko vprašanje Jožefa Horvata v zvezi s spodbujanjem e-mobilnosti v Sloveniji.

Glasujemo. Navzočih je 65 poslanek in poslancev, za je glasovalo 24, proti 38. (za je glasovalo 24.) (Proti 38.) Ugotavljam, da sklep ni sprejet. S tem zaključujem 1. točko dnevnega reda.

Prekinjam 37. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v četrtek, 25. 1. 2018, ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 23. JANUARJA 2018 OB 17.12 IN SE JE NADALJEVALA 25. JANUARJA 2018 OB 9.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam z nadaljevanjem 37. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: Ljudmila Novak od 18. ure dalje, Simona Kustec Lipicer do 18. ure, Janja Sluga do 15. ure,

Andreja Potočnik do 12. ure, Vesna Vervega do 17. ure, Bojana Muršič med 12. in 16. uro, Andrej Šircelj, Peter Vilfan, Primož Hainz od 12. do 16. ure, Roberto Battelli, Aleksander Kavčič, Bojan Krajnc, Marjan Dolinšek do 17. ure, Branislav Rajić do 17. ure, Zvonko Lah, Franc Jurša do 18. ure in Miha Kordiš.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O DOSTOPU DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 47 poslanek in poslancev s prvopodpisano gospo Anito Koleša.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagatelja gospe Aniti Koleša.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa, gospod predsednik. Kogice in kolegi, državna sekretarka, lepo pozdravljeni!

Pravica dostopa do informacij javnega značaja je temeljna človekova pravica, zagotovljena v drugem odstavku 39. člena Ustave Republike Slovenije. Pravica predstavlja ključno sredstvo za odprto, pregledno in odgovorno delovanje javnega sektorja, zakonsko pa je bila konkretizirana s sprejetjem Zakona o dostopu do informacij javnega značaja že leta 2003. Zakon glede pravice javnosti vedeti sledi usmeritvam mednarodnih aktov in aktov Evropske unije na tem področju in zagotavlja javnost in odprtost delovanja organov javnega sektorja ter uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. Zakon ureja postopek, kjer vsakomur omogoča prost dostop in ponovno uporabo informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi, organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb.

Koalijske stranke smo se v sporazumu o sodelovanju v vladi povezale in zavezale k transparentnemu delovanju države in njenih organov. Zato smo poslanci poslanskih skupin SMC, Desus in SD v zakonodajni postopek vložili novelo Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki predstavlja neposreden odziv na pobudo Društva novinarjev Slovenije, Sindikata novinarjev Slovenije, Združenja novinarjev in publicistov ter Transparency International, ki so v lanskem letu opozorili na zlorabe pravice stranske udeležbe v postopkih pridobivanja informacij javnega značaja. Omenjeni pobudniki so nas opozorili, da želijo nekateri državni organi z določenimi postopki odvrniti prosilce, da vlagajo zahteve za dostop do informacij javnega značaja. Poleg tega smo bili soočeni s sodno prakso, da je treba v tovrstnih postopkih varovati tudi pravice posameznikov do obveščenosti o



obdelavi njihovih podatkov in jih kot stranske udeležence vabiti v postopek. Pri tem se je Upravno sodišče sklicevalo na evropsko zakonodajo in s tem povezano na uporabo instituta stranske udeležbe v postopku. V zvezi s specialno ureditvijo velja opozoriti, da postopek za dostop do informacij javnega značaja že tako ali tako odstopa od splošnega upravnega postopka in nekatere njegove postulate uporablja subsidiarno. S tem je Upravno sodišče naredilo pravi gordijski vozec med varstvom osebnih podatkov, informacijami javnega značaja in procesnimi pravili v upravnem postopku, ki ga po našem mnenju ne moremo presekati drugače kot z novelo zakona.

Kaj torej določa ta novela? Predlog novele določa, da je v postopku zahtevo za dostop do informacije javnega značaja ali ponovne uporabe stranka postopka samo prosilec, če je predmet odločanja dostop do podatkov, za katere je z zakonom določeno, da so absolutno javni. Določa tudi, da v teh primerih vsaka stranka nosi svoje stroške postopka. Po dosedanem tolmačenju sodišč namreč stranski udeleženec lahko za postopek najame odvetnika, ki pa ga mora na koncu plačati prosilec, denimo novinar. Novelo zakona podpirajo vsi ključni deležniki, torej stanovska združenja novinarjev, nevladne organizacije, Vlada oziroma pristojno ministrstvo in pooblaščenka za dostop do informacij javnega značaja. Slednja se strinja s tem, da se ta problematika uredi specialno, in ocenjuje, da ni smiselno vključevati stranskih udeležencev v postopke, kadar gre za informacije, ki so po zakonu absolutno javne, in da nekritično sledenje procesnim pravilom lahko povzroča visoke stroške in podaljševanje postopkov. Podporo noveli je podal tudi Državni svet.

Zakonodajno-pravna služba je sicer izrazila pomisleke glede omejitve zagotavljanja temeljnih procesnih pravic zakona o upravnem postopku oziroma zagotavljanja varstva pravnih koristi v postopku, a predlagateljice in predlagatelji smo prepričani, da novela v ničemer ne more vplivati na prizadetost javnih uslužbencev in funkcionarjev pri upravljanju javnih zadev, zato ker v teh primerih pač prevlada javni interes, ki ni v neskladju z ustavo, saj je pravica vedeti človekova pravica in temeljno načelo sodobne demokratične ureditve. Kljub temu smo na matičnem delovnem telesu predlagali dopolnilo, ki bo omogočilo enotno upravno in sodno prakso, katere namen je, da se, kadar ni nobenega dvoma o absolutnosti javnih podatkov, odloči o njihovem razkritju brez udeležbe tretjih oseb.

Če strnem, ta sprememba zakona je potrebna, da se ohranjajo visoki standardi, ki jih je v mednarodnem prostoru uveljavila Slovenija. To pa so: da je dostop do informacij absolutno javnega značaja enostaven, hiter in da ob tem ne prihaja do nesorazmernih finančnih obremenitev tako prosilcev kot tudi države. S tem zakon omogoča neoviran nadzor medijev

nad delovanjem oblasti ter sodelovanje civilne družbe pri upravljanju javnih zadev.

Na podlagi navedenih argumentov vas v imenu predlagateljev prosim, da novelo zakona podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je v obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku mag. Dušanu Verbiču.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani državna sekretarka, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 44. seji dne 11. 1. 2018 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano Anito Koleča. V poslovnem letu 2017 ni bilo vloženih amandmajev, poslanci pa so na klop prejeli predlog za amandma odbora poslanskih skupin SMC, Desus in SD.

Predstavnica predlagatelja je povedala, da je cilj predloga zakona preprečiti zlorabo instituta stranske udeležbe v upravnem postopku. Državni sekretar na Ministrstvu za javno upravo je dejal, da Vlada predlog zakona podpira. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je iz pisnega mnenja izpostavila opozorilo, da je sodelovanje stranskih udeležencev v postopku ustavno procesno jamstvo in odraz temeljne človekove pravice enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave in da bi lahko bila predlagana dopolnitev s tega vidika v nasprotju s to ustavno določbo, pa tudi z določbo 23. člena Ustave, ki zagotavlja učinkovito sodno varstvo. Ocenila je, da bo breme za ustavno skladno razlago prvega odstavka, ki po oceni ZPS ne sme priti v nasprotje z 22. členom Ustave, stvar uporabe prava in s tem ustrezne prakse. Informacijska pooblaščenka je izrazila podporo predlogu zakona, predvsem zato ker povečuje pravno varnost. Predstavnik Državnega sveta je dejal, da je Komisija za državno ureditev predlog zakona večinsko podprla in poudarila pomen ohranjanja visokih standardov na področju dostopa do informacij javnega značaja. Predstavnica Društva novinarjev Slovenije je predstavila težave, s katerimi se v praksi srečujejo novinarji, ko želijo pridobiti informacije javnega značaja, ter izrazila podporo predlogu zakona. Predstavnik Združenja novinarjev in publicistov je izrazil podporo predlogu zakona. Generalni sekretar Transparency International Slovenija je izrazil podporo predlogu zakona in predlagal amandma odbora. Poslanci koalicije so izpostavili pomen predloga zakona za večji dostop do podatkov javnega sektorja.



V nadaljevanju je odbor na podlagi pisnega predloga amandmaja za amandma odbora sprejel svoj amandma k 1. členu. Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je sprejeti amandma vključen. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za javno upravo mag. Kseniji Klampfer.

MAG. KSENIJA KLAMPFER: Hvala za besedo. Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Dosledno izvrševanje veljavnih normativnih okvirov Zakona o dostopu do informacij javnega značaja ter drugih zakonov, ki določajo javnost podatkov, Zakona o varstvu osebnih podatkov, na katerem temelji in se izpostavlja problematizirana stranska udeležba, ter ne nazadnje Zakona o splošnem upravnem postopku bi morale pripeljati do sklepa, da deklarativno določena javnost podatkov prevlada nad posamičnim interesom posameznika po ščitenju podatkov v postopkih po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja. Ker so podatki z zakonom določeni kot javni, udeležba v postopku že sedaj ne more spremeniti pravnega položaja osebe, na katero se podatki nanašajo, zato mu ne gre priznavati pravnega interesa. Pravni položaj posameznika, katerega osebni podatki se razkrivajo, ker so določeni kot javni, je namreč normativno določen in urejen, zato ga v konkretni in posamični upravni zadevi po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja posameznik kot stranski udeleženec ne more spreminjati niti nanj vplivati.

V sodni praksi obstaja kar nekaj primerov, kjer se je zastavilo vprašanje stranske udeležbe v postopku in v katerih je prosilec zahteval dostop do podatkov o javnih prejemkih, v katerih se sodišče ni odločilo za vključitev stranskih udeležencev v postopku. Vendar kot izhaja iz Skupnega letnega poročila o izvajanju Zakona o dostopu do informacij javnega značaja za leti 2015 in 2016, je predvsem v letu 2016 prišlo do nekoliko spremenjene sodne prakse Upravnega sodišča, na kar opozarja tudi predlagatelj. V 3 odločbah Upravnega sodišča iz leta 2016, ki jih navaja predlagatelj, je šlo za situacijo, ko je novinar zahteval osebne podatke, neposredno povezane z delom javnih uslužbencev. Sodišče je v vseh 3 primerih odločilo, da gre za bistveno kršitev določb zakona, in vrnilo zadevo v ponovno odločanje organu prve stopnje z navodilom, da je treba v postopek vključiti prav vse osebe, katerih osebni

podatki, čeprav bi bili slednji v celoti javni, se nahajajo v zahtevanih dokumentih.

V skladu z navedenim zakonska novelacija niti ne bi bila potrebna, vendar ob dejstvu, da lahko Informacijski pooblaščenec in Upravno sodišče Republike Slovenije neenotno izvršujeta zakonske norme ter da je to privedlo v praksi do izvotlitve pravice do informacij javnega značaja, Vlada dopolnjeni predlog podpira, saj se bo tako prispevalo k enotni praksi, večji pravni varnosti in izvrševanju ustavnih jamstev po dostopu do informacij javnega značaja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke moderne centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Dobro jutro. Spoštovani!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra smo prepričani, da je preglednost delovanja oblasti temeljni pogoj za zagotavljanje njenega odgovornega delovanja za uresničevanje javnega interesa, enako tudi za preprečevanje, odkrivanje in uveljavljanje odgovornosti zaradi zlorab v zvezi z njenim delovanjem, zato zagovarjamo povečanje sodelovanja, transparentnosti in odgovornosti delovanja institucij oblasti oziroma javnega sektorja nasploh. Novinarji in nevladne organizacije so nas konec lanskega leta opozorili na problem, ki se nanaša na institut stranske udeležbe v postopkih dostopa do informacij javnega značaja. Organi in poslovni subjekti pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava namreč zavezancem naložijo plačilo stroškov, ki so v postopku nastali stranskim udeležencem, to je javnim uslužbencem ali pa funkcionarjem. Udeležba tretjih oseb, kadar bi odločitev lahko vplivala na njihove pravice, je nedvomno potrebna in omejevanje pravice do udeležbe v postopku bi lahko bilo sporno, a udeležba stranskih udeležencev in zaračunavanje stroškov le-teh prosilcem na drugi strani, kljub temu da ti na izid postopka ne morejo vplivati, pomeni nesmiselno zagotavljanje golih procesnih pravic in nesorazmerno nalaganje bremena. To se lahko v praksi zlorablja za odvracanja prosilcev, da-le ti ne bi vlagali zahtev za dostop ali ponovno uporabo informacij javnega značaja.

Po mnenju nekaterih pravnikov gre za čezmerno zaščito javnih uslužbencev in funkcionarjev na račun javnega interesa. Kot je že omenila predlagateljica novele, poslanka SMC gospa Anita Koleča, je sodna praksa glede vprašanja stranskih udeležencev, ki jo je v zadnjih primerih oblikovalo sodišče, izrazito podaljšala in podražila postopke, kar pa je otežilo delo raziskovalnih novinarjev in organizacij civilne družbe. Zato je osnovna premisa novele zakona, ki jo danes



sprejemamo, onemogočanje zlorab temeljnih določb veljavnega zakona.

V Poslanski skupini SMC menimo, da udeležba tretjih oseb v postopkih, kadar je njihova udeležba zaradi absolutne javnosti podatkov nesmiselna, nepotrebno zapleta postopke, jih nedopustno podaljšuje in prinaša nesorazmerno visoke stroške za prosilce in državo. S tem pa se izničijo cilji in nameni zakona oziroma temeljne demokratične in človekove pravice dostopa do informacij javnega značaja. Naj opozorimo, da mednarodni akti na tem področju jasno navajajo, da mora biti dostop do informacij enostaven, hiter in brezplačen oziroma povezan z nizkimi stroški. Informacija, na katero mora novinar ali drugi prosilec čakati predolgo, izgubi vrednost in koristi samo tistim, ki želijo informacije skrivati oziroma onemogočiti na tak ali drugačen način dostop do njih. Pričakujemo, da bo predlagana novela odpravila omenjene ovire pri dostopanju do informacij, ki so po zakonu izrecno določene kot absolutno javne, hkrati pa bo še naprej omogočala stransko udeležbo v primerih presoje, ali gre za izjemo od absolutno prostega dostopa, oziroma presoje, ali je javni interes razkritja močnejši od njegovega interesa.

Ker menimo, da predlagana novela ustrezno naslavlja težave pri zagotavljanju pravice do dostopa do informacij javnega značaja in utrjuje visok standard izvajanja pravice, bomo v Poslanski skupini SMC novelo zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da je transparentnost oziroma preglednost delovanja javnega sektorja in dostopnost teh informacij novinarjem vsekakor treba zagotavljati, poudarjamo pa, da je to treba zagotavljati na način, ki ne bo predstavljal posega v pravice drugega. Menimo tudi, da je treba upoštevati sorazmernost, kadar gre za pravice drugih oseb, ki bi lahko nastopile kot stranski udeleženci.

Vsekakor na tem mestu poudarjam, da predlogu zakona ne bomo nasprotovali. Opozarjamo pa na pomisleke, ki so ustavnopravne narave in na katere je opozorila tudi že Zakonodajno-pravna služba v svojem mnenju. Sodelovanje stranskih udeležencev v postopku je ustavno procesno jamstvo, je odraz temeljne človekove pravice in temeljne svoboščine enakega varstva pravic, ki je zagotovljena v 22. členu Ustave Republike Slovenije. 23. člen Ustave Republike Slovenije pa zagotavlja učinkovito sodno varstvo, kar bi bilo s predlagano dopolnitvijo zakona vprašljivo. Tukaj naj poudarim, da razumemo predloge

novinarskih združenj, vendar še enkrat opozarjamo, da mora biti zakon tako definiran, da ne posega v z ustavo zagotovljene človekove pravice.

Z amandmajem, ki je bil sprejet na odboru za notranje zadeve, po našem mnenju niso bili v celoti odpravljeni pomisleki oziroma pripombe, vezane na ustavnopravno naravo. Na to je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba, zato bi bilo treba razmisliti, ali se tako zastavljen zakon oziroma koncept zakona dejansko sprejme. Vsekakor je na področju dostopa do informacij javnega značaja treba zagotavljati visoke standarde. Na to opozarjamo vedno znova v Slovenski demokratski stranki in bomo to tudi vedno zagovarjali. Zato bomo skrbno spremljali izvajanje novele zakona z vidika uresničevanja že zgoraj omenjenih ustavnih pravic in temeljnih svoboščin, torej enakega varstva pravic ter učinkovitega sodnega varstva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, predstavnica Ministrstva za javno upravo, spoštovani kolegice in kolegi, lep pozdrav!

S predlogom dopolnitve Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, katerega podpisniki smo tudi poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus, želimo presekati vozeli, ki je nastal med varstvom osebnih podatkov, informacijami javnega značaja in procesnimi pravili upravnega postopka. Takšna praksa je namreč izničila standarde dostopa do informacij javnega značaja in tudi samega namena krovnega zakona, s tem pa je bilo v veliki meri onemogočeno delo novinarjev. Novinarji namreč od septembra lani opozarjajo na problem, ki ga v praksi predstavlja institut stranske udeležbe v postopkih dostopa do informacij javnega značaja. Prišlo je namreč do situacij, ko so novinarji od organov, od katerih so zahtevali posredovanje informacij javnega značaja, prejeli račune za plačilo stroškov odvetnikov, ki so zastopali osebe, na katere so se nanašali zahtevani podatki. Nesporno je, da mora biti dostop do informacij po mednarodnih standardih enostaven, hiter in brezplačen oziroma povezan z nizkimi stroški, a žal se, kot že rečeno, v praksi soočajo z velikimi težavami, saj pridobitev teh podatkov traja tudi več let, s tem pa so povezani visoki stroški.

Zato smo se poslanke in poslanci na pobudo novinarskih organizacij odločili vložiti novelo krovnega zakona, s katero te težave odpravljamo. Tako s predlogom določamo, da je v postopku z zahtevo za dostop do informacij javnega značaja stranka postopka samo prosilec, če je predmet odločanja dostop do podatkov, za katere je v zakonu določeno, da so



javni. V Poslanski skupini Desus nas veseli, da imajo obravnavane dopolnitve široko podporo, tako s strani informacijske pooblaščenke, Državnega sveta, Vlade, novinarjev kot seveda poslank in poslancev, na kar je jasno pokazalo že glasovanje na matičnem delovnem telesu. Predlog je bil namreč soglasno sprejet. Poslanke in poslanci smo torej prepoznali problem vključevanja stranskih udeležencev in zaračunavanja stroškov njihovih odvetnikov, s katerim se srečujejo prosilci dostopa do informacij javnega značaja, na katere so opozarjali v Društvu novinarjev Slovenije, Transparency International Slovenija, Združenju novinarjev in publicistov ter Sindikatu novinarjev Slovenije. Predvsem pa je prevladalo dejstvo, da le preprost, učinkovit in stroškovno ugoden ter hiter dostop do informacij javnega značaja bistveno prispeva k demokratičnosti, transparentnosti delovanja države in državnih organov.

Predlog bomo v Poslanski skupini Desus seveda podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Informacija javnega značaja predstavlja kategorijo, ki pomeni temelj javnega delovanja državnih institucij in drugih organov, ki v okviru svojega delovanja razpolagajo s podatki. Prevladuje torej javni interes kot najvišja oblika sodelovanja državljanov pri ugotavljanju javnih zadev. Gre za ustavno kategorijo, ki z nekaterimi izjemami dopušča pridobitev takšne informacije. Ta mora biti prosto dostopna, prav tako tudi njena ponovna uporaba. Tehtanje javnega interesa in interesa organa, ki razpolaga s posameznimi informacijami, vedno predstavlja tanko ločnico, zato ne sme biti prepuščeno subjektivni presoji tistih, ki odločajo o tem, ali gre za informacijo javnega značaja oziroma za podatke, ki so absolutno javni in jih kot takšne določa sam zakon. Gre torej za tehtanje sorazmernosti, ali je javni interes zvedeti za določene podatke, ki so sicer javni, večji od pravice drugih oseb, da bi v postopku lahko nastopile kot stranski udeleženci in s tem varovale svoje pravne koristi. V Novi Sloveniji smo prepričani, da je predlog današnje novele zakona vprašljiv z vidika pravne varnosti stranskih udeležencev. Gre za vprašanje poseganja v temeljno človekovo pravico, ki je varovana z ustavo. Če se postavimo v vlogo stranskega udeleženca, ki mu ustava zagotavlja pravico do enakega varstva pravic, potem mu zakon te pravice ne more vzeti. Prav tako o tej pravici v primeru dvoma ne more odločati organ, ki vodi postopek po tem zakonu.

V naši državi je res nekaj hudo narobe. Vlada nas prepričuje, kako ima Slovenija visoke standarde na področju dostopa do informacij

javnega značaja – ali to res drži? Krščanski demokrati zagovarjamo dostop tudi glede informacij, ki se nanašajo na bančne podatke, glede katerih pa prosilci velikokrat ne dobijo zadostnih informacij, čeprav se le-te nanašajo na širši javni interes, in čeprav zadnja sprememba Zakona o bančništvu omogoča preiskovalni komisiji o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu, da pridobi bančne dokumente, se to ne zgodi. Predvsem naša največja banka, ki je v lasti države, krši zakon. Bančnih dokumentov ne želi izročiti, in to kljub temu da gre za velik javni interes, interes vseh državljanov, ki so morali in smo morali sanirati že drugo bančno luknjo. Tukaj vidimo, da gre za velik razkorak med navidezno enakostjo pred zakonom, med pravico javnosti do informacij javnega značaja na eni strani ter pravico drugih oseb, na katere se ti javni podatki nanašajo. Ali drugače povedano, prevečkrat se zgodi, da kljub širšemu javnemu interesu državljani ali celo preiskovalne komisije ne dobijo zadostnih in pravih informacij. In to kljub temu da jim to pravico daje zakon. Očitno pa je žal tukaj situacija obrnjena. Zaradi prevelikega interesa posameznikov, da se ohranja status quo, državljani ostajamo brez pravih informacij. Zadeve ostajajo nedorečene in povzročitelji nekaznovani, to pa zagotovo ni v interesu tistih slovenskih državljanov, ki želimo pravično delovanje vseh državnih organov in institucij.

V Novi Sloveniji predlogu za dopolnitve Zakona o dostopu do informacij javnega značaja ne bomo nasprotovali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovani državni sekretarki, kolegice in kolegi!

Naj kar v uvodu povem, da sem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov predlagano novelo Zakona o dostopu do informacij javnega značaja sopodpisala. Tudi v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo obravnavani predlog soglasno podprli.

Sopodpisniki ne skrivamo, da smo se z vložitvijo novele predloga zakona praktično odzvali pobudi Društva novinarjev Slovenije, Sindikata novinarjev Slovenije, Združenja novinarjev in publicistov ter Transparency International z namenom, da se prepreči zloraba instituta stranske udeležbe v pravnem postopku, prek katerega se ovira pravica do dostopa do informacij javnega značaja. Naj ponovno poudarim, da gre za informacijo, ki je po zakonu javno dostopna. Predlog sta podprla tudi informacijska pooblaščenka in Državni svet.

V tem delu predstavitev stališča poslanske skupine mi dovolite izpostaviti še eno dejstvo. V obdobju hitrega razvoja pravzaprav lahko rečemo, da gre za vsakodnevni napredek informacijske tehnologije in vpeljevanja le-te v



vse sfere našega življenja in se čedalje več vprašanj nanaša tudi na varovanje osebnih podatkov. Tej temi bomo v bližnji prihodnosti zagotovo morali nameniti vse več pozornosti. Varovanje osebnih podatkov in dostop do informacij javnega značaja gresta nekako z roko v roki. Na eni strani podatke varujemo, na drugi strani pa so informacije oziroma podatki, ki prispevajo k transparentnosti in odgovornemu ravnanju pri upravljanju z javnimi sredstvi tistih poslovnih subjektov pod prevladujočim vplivom oseb javnega prava. Osnovni namen pravice do dostopa do informacij javnega značaja pa omogoča državljanom in državljanom, da nadzirajo, kako se ta javna sredstva porabljajo.

Predlagatelji se zavedamo, da predlagana rešitev ne rešuje vseh problemov, s katerimi se srečujejo pri svojem delu novinarji, vendar upamo, da bo ta predlog, ki ga imamo danes na mizi, sprejet in da bo v samem izvajanju prinesel pričakovane rešitve, kot so poenostavitev postopkov in, ključno, tudi zmanjševanje stroškov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS LEVICA): Hvala, predsednik. Lep pozdrav vsem!

Predlog za spremembo Zakona o dostopu do informacij javnega značaja je prišel s strani civilne družbe. Na probleme, s katerimi se soočajo pri pridobivanju informacij javnega značaja, so tokrat opozorili novinarji. To sicer ni prvo opozorilo, očitno je le predvolilni čas obdobje, v katerem je koalicija pripravljena prisluhniti tovrstnim pozivom. Na poziv smo se odzvali tudi v Levici, a naš predlog na žalost ni bil deležen podpore koalicije, tako kot niso bili deležni podpore naši drugi predlogi na področju transparentnosti in demokratičnosti delovanja državnih organov. Ne gre pozabiti, da je ravno ta vlada med prvimi ukrepi poskrbela za ukinitve magnetogramov in zvočnih zapisov sej Vlade. Razlog za to pa so bili ravno pozivi javnosti in novinarjev po razkritju ozadja za nekatere sporne odločitve Vlade v preteklosti. Da vladi in koaliciji ne gre za transparentno delovanje, se kaže tudi na številnih drugih primerih. Po več kot dveh letih so na primer pod oznako tajnosti še vedno skriti vsi podatki o nakupu in postavitvi rezilne žice na meji. Prav tako je pod oznako tajnosti skrit sporazum z Madžarsko glede izgradnje drugega tira. Še posebej podatek o tem, kaj smo Madžarski sploh ponudili v zameno. V tajnosti vlada pripravlja nov zakon o Sovi, ki tudi že nekaj časa napol tajno stavka. Še posebej pa ne gre pozabiti tega, da sta vlada in ta koalicija informacije javnega značaja želeli pred kratkim opredeliti kot tržno blago.

A danes se je ta plošča obrnila. S predlogom sta podprli predlog novinarjev, ki jih nekateri državni organi in podjetja želijo od zahtev po razkritju podatkov odvrniti na tak

način, da jim zaračunavajo vse možne stroške postopka, vključno z zaračunavanjem stroškov odvetnikov stranskih udeležencev, ki jih ti organi vključijo v postopek. Vse to jim seveda koristi tudi za podaljševanje teh postopkov. Tovrstnih praks se v Levici dobro zavedamo. Pogosto jih bodisi Vlada bodisi kakšno pristojno ministrstvo uporabi tudi, ko mi od njih zahtevamo kakšne informacije. Ravno to je razlog, da imamo do predloga koalicije mešane občutke. Vsekakor se strinjamo, da je treba tovrstne prakse preprečiti in ustaviti, težave pa imamo s tem, kako se ta problem rešuje.

Zakonodajno-pravna služba je podala obsežno pisno mnenje in iz tega mnenja jasno izhaja, da je predlagana rešitev najverjetneje protiustavna. Smo torej v situaciji, ko bo Vlada oziroma koalicija, ki sama sicer nikakor noče razkriti za javnost pomembnih informacij, sprejela rešitev, ki bo sicer olajšala dostop do takšnih informacij, a skoraj zagotovo na protiustaven način. Povsem na mestu je torej vprašanje, ali se to počne namerno. Ali Vladi in koaliciji trenutno stanje pravzaprav ustreza, ker želi še naprej tudi sama skrivati podatke o svojih spornih poslih, in je zato na mizi rešitev, ki v praksi tako ali tako ne bo zaživela, ker jo bo razveljavilo Ustavno sodišče? To so vprašanja, ki so odprta in prinašajo tudi resne posledice za to, kako bo ta zakon deloval. Glede na to, da smo v Levici pripravili kompromisni predlog, ki bi prinesel povsem enak končni rezultat, enake rešitve, a na ustavnoskladen način, menimo, da je odgovor na vsa prej zastavljena vprašanja pritriljen.

Zato v Levici tega zakona ne moremo podpreti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 2. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZDELKIH IZ PLEMENITIH KOVIN PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospe Evi Štravs Podlogar.



EVA ŠTRAVS PODLOGAR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Dovolite, da vam predstavim cilje in rešitve nove novele Zakona o izdelkih iz plemenitih kovin, o katerih boste danes odločali. Ocenjujemo, da je stanje na področju izdelkov iz plemenitih kovin stabilno. Zakon o izdelkih iz plemenitih kovin zagotavlja nadzor države nad ustrezno kakovostjo izdelkov iz plemenitih kovin v prometu. Potrošnik ima tako zagotovilo, da kupuje izdelke iz zlata ali srebra pri registriranem dobavitelju in da so bili ti izdelki predhodno ustrezno preizkušeni pri Uradu Republike Slovenije za meroslovje, ki deluje v okviru našega ministrstva. Kljub temu pa so potrebne manjše prilagoditve zakona, in sicer predvsem v delu, ki se nanaša na višino glob in njihovo izrekanje v hitrem postopku.

To je tudi glavni namen novele zakona. Višina predpisanih glob se za večino prekrškov ni spremenila vse od leta 2000, prav tako so vse globe v Zakonu o izdelkih iz plemenitih kovin določene v slovenskih tolarjih in se zato preračunavajo v evre. Hkrati lahko trenutno inšpektorji izrekajo kazni le na spodnji meji, torej res v najnižjih, včasih smešnih zneskih. Glede na to, da se zbirajo podatki o dobaviteljih izdelkov iz plemenitih kovin, je potrebna tudi uskladitev določb zakona z določbami zakonodaje na področju varstva osebnih podatkov. V praksi se je tudi pokazalo, da je potrebna deregulacija za tuje kovance, ki so plačilno sredstvo v tujini oziroma so izdani v zbirateljske namene. Ugotovili smo namreč, da gre za določeno podvajanje že izvedenih tovrstnih nadzornih postopkov v tujini.

Spoštovani, dovolite, da sklenem to kratko predstavitev. Prepričana sem, da novela zakona prinaša dobre in utemeljene rešitve, ki bodo prispevale k boljšemu in preglednejšemu poslovnemu okolju, višji stopnji zaupanja potrošnikov v delovanje sistema nadzora nad izdelki iz plemenitih kovin v prometu in preprečevanju nelojalne konkurence.

Zato predlagam, da novelo sprejmete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Marku Ferlugi.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državni sekretarki in vsem ostalim v Državnem zboru!

Odbor za gospodarstvo je na 31. seji 12. 1. 2018 obravnaval omenjeni predlog zakona. Odboru je bilo poleg predloga zakona posredovano še naslednje gradivo: mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in opredelitev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo do mnenja

Zakonodajno-pravne službe. Amandmaje k predlogu zakona so vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD. Članicam in članom odbora je bil na seji predložen predlog amandmaja odbora poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 6. členu, o katerem je odbor glasoval in ga sprejel. Sprejeti amandma je razviden iz poročila odbora.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v dopolnilni obrazložitvi pojasnila, da so nekatere pripombe službe upoštevane z amandmaji koalicijskih poslanskih skupin, glede ostalih pripomb pa je ministrstvo podalo dodatna pojasnila. Glede amandmaja k 6. členu je opozorila, da ga je treba spremeniti, zato se je služba strinjala s predlogom odbora k amandmaju k 6. členu. Podana je bila tudi pripomba glede umeščenosti Urada Republike Slovenije za meroslovje. Na seji je sodeloval tudi predstavnik Državnega sveta, ki je pojasnil, da Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance predlagani zakon podpira.

Članice in člani odbora so o rešitvah predlaganega zakona razpravljali, in kot rečeno je bil na odboru s 131. členom Poslovnika državnega zbora sprejet amandma odbora k 6. členu. Odbor je obravnaval in sprejel tudi amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD, in sicer k 2., 3. in 4. členu, k naslovu Končna odločba in za novi 11.a člen. Brezpredmeten je postal amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 6. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem so vključeni in sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del poročila omenjenega odbora. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Pred nami je torej zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izdelkih iz plemenitih kovin. Naj povem, da smo z Zakonom o izdelkih iz plemenitih kovin, ki je začel veljati že davnega leta 2000, odstopili od relativnega, togega državnega nadzora nad izdelki iz plemenitih kovin. Novi zakon je takrat namreč omogočil dobaviteljem izdelkov iz plemenitih kovin, da z vzdrževanjem predpisane tehnične dokumentacije samostojno zagotavljajo skladnost svojih izdelkov s predpisi. Rad bi tudi spomnil, da področje izdelkov iz plemenitih kovin v okviru Evropske unije v bistvu ni usklajeno. Večina držav članic Evropske unije ima vzpostavljen tako imenovani sistem obveznega



preizkušanja in potrjevanja skladnosti izdelkov iz plemenitih kovin. Med te države spadajo, vključno s Slovenijo, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Hrvaška, Irska, Latvija, Litva, Madžarska, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovaška, Španija, Švedska in Velika Britanija. V državah članicah Evropske unije, kot so na primer Avstrija, Italija, Nemčija, pa zagotavljanje ustrezne kakovosti izdelkov iz plemenitih kovin sicer ni predpisano, se pa v praksi izvaja predvsem s preizkušanjem izdelkov na podlagi kemijskih analiz.

Kaj nam prinaša in kateri so cilji predlaganega zakona? Prvi cilj, ki je, lahko rečemo, samoumeven, je cilj uskladiti znesek glob z inflacijo. Do zdaj imamo celo cene v tolarjih. Naj povem, da je predlagano zvišanje zneskov glob, ki so nespremenjene že od leta 2000, in sicer 58,5 %, kolikor je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije znašala tudi sama inflacija. V zadnjih letih smo torej tu dobili celo nek manko v državnem proračunu zaradi nepobranih glob, ki je bil posledica neuskklajevanja z inflacijo. Drugi cilj zakona je omogočiti izrekanje glob v razponu v hitrem postopku, kar se nam zdi v Slovenski demokratični stranki vmesno. Potem celovito sfunkcionirati nedovoljeno dajanje izdelkov iz plemenitih kovin v promet, urediti varstvo osebnih podatkov v evidenci o dobavitelju izdelkov iz plemenitih kovin, predvsem pa, kar se nam zdi v Slovenski demokratični pomembno in k čemur stremi tudi naša kompletna politika, deregulacija nadzora nad tujimi kovanci iz plemenitih kovin. V zadnji zadevi, ki je prav tako samoumevna, gre za dopolnjevanje osnovnega zakona z določbo o vzajemnem priznavanju, vključno s sklicem na Direktivo Evropske unije 2015/1535 od notifikaciji neharmoniziranih predpisov.

Naj zaključim, spoštovani kolegice in kolegi, ravno zaradi tega, kar sem naštel, bo Slovenska demokratična stranka predlog zakona podprla. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, zanjo gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsednik. Lep pozdrav vsem!

Predlog zakona prinaša popravek nekaterih določb, s katerimi bo slovenska zakonodaja sledila evropskim pravilom nad izdelki iz plemenitih kovin, ki so v skupnem prometu. Zakon predvsem zagotavlja ustrezen nadzor nad kakovostjo izdelkov iz plemenitih kovin. Poleg tega gre za nekatere manj zahtevne prilagoditve oziroma, bolje rečeno, nadgradnjo veljavne ureditve. Tako se bodo kazni prilagodile veljavni valuti in bodo po novem nekoliko višje, večji bo nadzor nad dobavitelji tovrstnih izdelkov, njihove evidence pa se bodo prilagodile zakonodaji na področju

varstva podatkov. Prav tako se odpravlja nepotrebno podvajanje posameznih aktivnosti na področju preverjanja, kar posledično pripelje tudi do deregulacije nadzora nad tujimi kovanci iz plemenitih kovin.

Spremembe ocenjujemo kot potrebne, kot smiselne in zato bomo v naši poslanski skupini predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Dragi poslanke in poslanci, dober dan!

Zakon o izdelkih iz plemenitih kovin, ki je danes pred nami, prinaša 2 ključni spremembi. Ena je drugačno in strožje kaznovanje predvsem dobaviteljev plemenitih kovin, ki svoje izdelke še naprej dajejo v promet, in to kljub temu da jim je že bila izrečena prepoved. In druga stvar, deregulacija nadzora nad tujimi kovanci, ki so bili uradno priznani kot plačilno sredstvo ali izdani v zbirateljske namene. K temu je treba dodati tudi plemenite kovine v obliki palic ali ploščic iz kovnic s statusom standarda good delivery londonskega združenja za določanje kakovosti zlata in srebra.

Ocena Poslanske skupine Nove Slovenije je, da je treba poštene ljudi zaščititi pred goljufo, prevarante, ki s plemenitimi kovinami goljufajo, je treba kaznovati. Da bi se ti postopki karseda hitro odvili, podpiramo tudi uveljavitev hitrega prekrškovnega postopka, ki je predviden v tem zakonu. Hkrati v Poslanski skupini Nove Slovenije zagovarjamo tudi načelo, naj država z regulacijo ne posega v področje, kjer to ni potrebno. Zagotovo ni potrebe, da bi Slovenija regulirala kovance, ki jih je priznala že neka druga država. Prav tako pa ni smiselno, da ne bi zaupali standardu londonskega združenja, ki določa kakovost zlata in srebra.

Zaradi teh dveh temeljnih stvari, to je deregulacija nadzora in strožje kaznovanje goljufov – s tema dvema predlogoma se Poslanska skupina Nove Slovenije strinja in bo ta zakon podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Ivan Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi poslanci!

Zakon, ki je pred nami, določa tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izdelki iz plemenitih kovin v prometu, postopke ugotavljanja in potrjevanja skladnosti izdelkov, označevanje izdelkov, promet izdelkov in nadzorstvo nad izdelki. Določbe tega zakona se nanašajo tudi na surovce in polizdelke iz plemenitih kovin, kot so granule, palice, ploščice, lističi, žice, trakovi in podobno. Urad Republike Slovenije za meroslovje je nacionalna



institucija, ki deluje v skladu z določbami zakona, ki je pred nami, in je odgovorna za sistemsko urejanje področja plemenitih kovin. Izvaja nadzor v določenem obsegu pa tudi preizkušanje in označevanje izdelkov iz plemenitih kovin. Proizvajalci in uvozniki imajo možnost, da ob izpolnjevanju predpisanih pogojev sami deklarirajo skladnost izdelkov, pri čemer jih nadzira Urad Republike Slovenije za meroslovje.

Glavni namen predlaganega zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izdelkih iz plemenitih kovin je uskladiitev glob za prekrške z inflacijo. Dejstvo je namreč, da so globe nespremenjene vse od leta 2000 oziroma 2005 in so izražene še v slovenskih tolarjih. Sedaj veljavni Zakon o izdelkih iz plemenitih kovin omogoča inšpektorjem le izrekanje glob na spodnji meji, torej v najnižjih predpisanih zneskih, zato je predlagana dopolnitev zakona, po kateri bodo lahko inšpektorji v hitrih postopkih izrekli globe v razponu. Ta določba bo predvsem omogočila strožje kaznovanje dobaviteljev, ki kljub že izrečenim globam ponovno kršijo določbe zakona. Predlagana je tudi opustitev obveznega preizkušanja in potrjevanja skladnosti za tuje kovance iz plemenitih kovin, ki so bodisi plačilno sredstvo v tujini bodisi so bili izdani v zbirateljske namene. Praksa je namreč pokazala, da gre za določeno podvajanje preizkusov, ki so bili že izvedeni v tujini. Nadalje je primerjalna analiza zakonodaje drugih držav na področju izdelkov iz plemenitih kovin pokazala, da drugod podobnega obveznega preizkušanja tudi kovancev ne poznajo.

Predlagana je tudi dopolnitev sedaj veljavnega Zakona o izdelkih iz plemenitih kovin na področju varstva osebnih podatkov. Gre za določbo, ki predpisuje vodenje evidence dobaviteljev izdelkov iz plemenitih kovin. Predlaga se dopolnitev s klavzulo po vzajemnem priznavanju. To pomeni, da se določbe tega zakona ne bodo uporabljale za proizvode, ki se v skladu z domačo zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven varovanja javnega interesa, kot je določena v zakonodaji Republike Slovenije, zakonito proizvajajo oziroma tržijo v drugih državah članicah Evropske unije in v Turčiji ali proizvajajo v državah Evropskega združenja za prosto trgovino, EFTA, ki so hkrati podpisnice Sporazuma o evropskem gospodarskem prostoru. Ker gre pri zakonu za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, se ta sprejema po skrajšanem postopku.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izdelkih iz plemenitih kovin podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 3. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O EVIDENTIRANJU NEPREMIČNIN PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije je predlagala sprejetje zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidentiranju nepremičnin, katerega cilj je ureditev evidentiranja in spreminjanja podatkov o zemljiščih, stavbah in delih stavb v zemljiškem katastru, katastru stavb in registru nepremičnin, ki se je zaznala, kot pomanjkljiva ali neustrezna, zlasti z vidika izvajanja sistema množičnega vrednotenja nepremičnin. Poglavitne predlagane spremembe in dopolnitve lahko strnemo v naslednje točke. Ureditev zemljiškega katastra je nadgrajena s pravili vodenja in usklajevanja podatkov o dejanski rabi zemljišč in z geodetsko storitvijo lokacijska izboljšava podatkov zemljiškega katastra. Ureditev katastra stavb je nadgrajena s postopkom ukrepanja v primerih, ko stavba še eni vpisana ali niso vpisane spremembe podatkov že vpisanih stavb, z določitvijo pravil vpisa podatkov o lastnikih delov stavb in z omejitvijo delitev stanovanjskih stavb, ki so zgrajene po 1. januarju 2003. Ureditev registra nepremičnin je nadgrajena zlasti z natančno določitvijo podatkov in pravih podlag za vodenje teh podatkov v registru nepremičnin ter s pravili za prevzemanje podatkov in vpisa podatkov, ki se vodijo v registru nepremičnin. Nadalje so spremembe in dopolnitve usmerjene k zagotavljanju sistema obveščanja lastnikov nepremičnin, prekrškovne določbe pa bodo z določitvijo širših pooblastil geodetskega inšpektorja zagotavljale učinkovitejši nadzor nad izvajanjem zakona.

Dosedanja ureditev se torej nadgradi z dodatnimi ukrepi in aktivnostmi, ki bodo zagotovili, da se bodo podatki v zemljiškem katastru, katastru stavb in registru nepremičnin v letih 2018, 2019 izboljšali tako, da bodo zagotovljene bolj primerne podlage za kakovostnejše množično vrednotenje



nepremičnin. Vlada Republike Slovenije meni, da predstavlja predlog zakona pomemben korak k celoviti prenovi zakonodaje s področja evidentiranja nepremičnin, ki jo bo predstavljal novi zakon o katastru nepremičnin. Ta bo prilagojen skladno z načrtovano dinamiko izvedbe projekta Program projektov eProstor. Predlog zakona tako seveda ne pomeni konca iskanja možnih rešitev za boljše in učinkovitejše evidentiranje nepremičnin v Republiki Sloveniji.

Spoštovani poslanke in poslanci, upam, da boste predlagane rešitve podprli in s tem omogočili, da bo spremenjena in dopolnjena ureditev evidentiranja nepremičnin dosegla svoj namen in izkazala rezultate. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Igorju Zorčiču.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani ministrica, kolegice, kolegi!

Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor je na 36. seji 10. 1. 2018 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidentiranju nepremičnin, ki ga je Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila Vlada. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke je 9. 1. 2018, torej dan pred obravnavo na odboru, na odbor naslovila predlog za izvedbo javne predstavitve mnenj o predlogu zakona, zato je odbor pred začetkom druge obravnave najprej odločal o tem predlogu. Predlog na glasovanju ni dobil večinske podpore, zato je odbor nadaljeval z drugo obravnavo predloga zakona.

V dopolnilni obrazložitvi je v mnenju predlagatelja ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen izmed predlaganih sprememb izpostavila ureditev zemljiškega katastra, ki se nadgrajuje s pravili vodenja in usklajevanja podatkov o dejanski rabi zemljišč ter z lokacijsko izboljšavo podatkov zemljiškega katastra kot novo geodetsko storitvijo. Spremembe so predvidene tudi na področju ureditve katastra stavb, ki se nadgrajuje s postopkom ukrepanja v primerih nevpisanih stavb in nevpisanih sprememb podatkov vpisanih stavb, s pravili vpisa podatkov o lastnikih delov stavb v kataster stavb, ki se uskladijo s pravilom vpisovanja lastnikov stavb in delov stavb v zemljiško knjigo, ter z določitvijo načina evidentiranja podatka o lastniku dela stavbe v katastru stavb, če na stavbi ni vzpostavljena etažna lastnina ali ni ustanovljena stavbna pravica. Delitev stavb, ki so zgrajene po 1. januarju 2003, na več delov stavbe se omeji in je evidentiranje stavbe z več deli stavbe dovoljeno le, če je izdano gradbeno dovoljenje za večstanovanjsko stavbo. Izpostavljena je bila tudi ureditev registra nepremičnin, ki se

nadgradi. Določajo se torej tudi pravila za prevzemanje podatkov in določajo se pravila vpisa podatkov, ki se vodijo v registru nepremičnin.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je poudarila, da so k predlogu zakona pripravili pisno mnenje, podali nekatere pripombe, ki jih je predlagatelj upošteval v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin, v zvezi z mnenjem k 2. členu pa podal dodatna pisna pojasnila. Izpostavila je tudi, da ostaja pripomba k 5. členu predloga zakona, in sicer v zvezi z vsebino predlaganega četrtega odstavka novega 61.a člena, ki po mnenju Zakonodajno-pravne službe preširoko opredeljuje aktivno legitimacijo oseb, ki lahko zahtevajo lokacijsko izboljšavo.

Predlog zakona je obravnavala tudi Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki zakon podpira in nanj nima pripomb.

V zvezi z vsebino predloga zakona je bila razprava poslancev v bistveni meri osredotočena na 5. člen, ki uvaja novi 61.a člen, s katerim se predvideva uvedba izboljšave lokacijskih podatkov zemljiškega katastra kot nove in samostojne geodetske storitve. Izpostavljen je bil pomislek Zakonodajno-pravne službe, in sicer v zvezi z vsebino predlaganega četrtega odstavka, posledično je bil sprejet tudi amandma odbora, po katerem se izvedba evidentiranja lokacijsko izboljšanih podatkov omeji na izvedbo po uradni dolžnosti in na vse osebe, ki za to izkažejo pravni interes. V zvezi z vsebino določb in s pojasnili predlagatelja, zlasti k 5. členu, nekateri poslanci niso bili zadovoljni, predlagali so, da se nadaljevanje razprave in odločanje o predlogu zakona preloži, kar ni bilo izglasovano.

Po razpravi je odbor sprejel vse vložene amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, na podlagi 131. člena Poslovnika državnega zbora še svoj amandma k amandmaju koalicijskih poslanskih skupin k 5. členu. Glasoval je tudi o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Ivan Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana ministrica s sodelavcem, spoštovani kolegice in kolegi!

Pred nami je sprememba Zakona o evidentiranju nepremičnin, s katero naj bi se uredilo evidentiranje in spreminjanje podatkov zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin. Dosedanja ureditev se je namreč izkazala kot pomanjkljiva, še posebej z vidika množičnega vrednotenja nepremičnin. S sprejetjem te novele pa naj bi se podatki v letih 2018 in 2019 toliko izboljšali, da bodo



predstavljali ustrežnejšo podlago za kakovostnejše množično vrednotenje, ko oziroma če si bo katera od prihodnjih vlad sploh upala ugrizniti v to kislno jabolko.

Na samem matičnem delovnem telesu se je največ debate odvijalo glede nove geodetske storitve. Gre za storitev lokacijske izboljšave, kar pomeni, da gre za tehnično spremembo podatkov o mejah parcel in zemljišč pod stavbo, s katero se bo izboljšala njihova lokacijska natančnost. Pomembno je poudariti, da na terenu ne bo prišlo do sprememb, temveč se bo grafični zajem podatkov o parcelah uskladił glede na prostorske akte ali zračne posnetke. Tako izboljšavo bo lahko zahtevala Geodetska uprava po uradni dolžnosti ali pa posameznik s pravnim interesom, stroške pa bo nosil tisti, ki bo izboljšavo tudi zahteval. To torej pomeni, da če bo Geodetska uprava zahtevala izboljšavo, ne bo mogla naložiti stroškov lastniku zemljišča, kot je bilo slišati pomisleke v razpravi na delovnem telesu. Na seji odbora smo slišali, da tudi Skupnost občin Slovenije podpira predlagane rešitve, saj menijo, da je čas, da se evidence uredijo in podatki poenotijo, saj to pomeni, da bodo občine lahko bolj kvalitetno upravljale s prostorom in pripravljale boljše prostorske načrte.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovani kolegice in kolegi!

Cilj predloga zakona naj bi bile ustrezne dopolnitve oziroma preureditve Zakona o evidentiranju nepremičnin, da se zagotovijo bolj kakovostni in popolni podatki v zemljiškem katastru, katastru stavb in registru nepremičnin. Vse te aktivnosti naj bi potekale v letošnjem in prihodnjem letu. Ti podatki bodo podlaga za izvajanje Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, ki pa je zasnovan kot kot odmerni davek na nepremičnine. V Poslanski skupini Nove Slovenije se sprašujemo, če imamo v Sloveniji sploh dovolj usposobljenih ljudi in geodetov za izpeljavo tega zastavljenega cilja. Za odmero davka na nepremičnine potrebujemo natančne evidence, da se ne bo ponovila odločitev Ustavnega sodišča, ki bi ponovno lahko razveljavila zakon, kot se nam je to že zgodilo leta 2014.

Velik del stavb, predvsem družinskih hiš, ki so zgrajene pred letom 2013, ni vpisanih v kataster stavb, ker takšnega vpisa na osnovi geodetskega elaborata država oziroma veljavna zakonodaja ni zahtevala. Podatke, ki služijo splošeni tržni vrednosti v registru nepremičnin, so lastniki na podlagi vprašalnika sami sporočali in jih lahko tudi poljubno spreminjali. S predlogom današnje novele se

bodo podatki o dejanski rabi in površini, stanovanjskih in nestanovanjskih, lahko spremenili samo na podlagi elaborata geodetskega podjetja. Predvidena cena izdelave takega elaborata je približno 300 evrov in je ravno toliko, kot je zagrožena najnižja kazen za nevpis v kataster stavb. S takim načinom, pravi Vlada, da želi spodbuditi vpis v kataster stavb. Ali se bo to res začelo dogajati in izvajati?

V Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da se je Vlada lotila priprave vseh teh novel, ki so podlaga za izvajanje Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin, povsem napačno. Je že res, da je treba urediti vse evidence, jih združiti in poenotiti, ampak ključnega vprašanja pa še vedno nismo rešili, legalizacije črnih gradenj. Tega se vlada Mira Cerarja izogiba, in vprašanje je, kdo ima tukaj interes. Nova gradbena in prostorska zakonodaja, ki je bila sprejeta pred meseci in se bo pričela uporabljati letos junija, tega problema ne rešuje celovito. Pravično pa je, da smo državljani vsi enaki in imamo vsi iste dolžnosti in pravice. V Poslanski skupini Nove Slovenije vidimo rešitev predvsem v zakonu o legalizaciji nedovoljenih gradenj po vzoru sosednje Hrvaške. S tem bi lahko enostavno rešili težavo legalizacije, občine bi v svoje proračune prejele dodatna denarna sredstva iz komunalnih prispevkov in pozneje iz davka na nepremičnine. Na Hrvaškem so zadeve rešili na zelo enostaven, pa vendarle uporaben način. Zakon o legalizaciji nedovoljenih gradenj bi po našem prepričanju poskrbel, da bomo pridobili točne podatke v vseh evidencah. Na tak način bi pridobili tudi podlago in podatke za odmero davka na nepremičnine, ki ga lahko vzpostavimo samo s predpostavko, da imamo urejene vse evidence, torej kataster stavb, zemljiški kataster, zemljiško knjigo.

Ker predlog novele problema ne rešuje celovito, v Poslanski skupini Nove Slovenije Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidentiranju nepremičnin ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS LEVICA): Lep pozdrav vsem skupaj! Hvala za besedo, predsedujoči.

Stališče. Obravnavani zakon bi potencialno omogočil kakovostnejše zbiranje podatkov za zagotavljanje množičnega vrednotenja nepremičnin. V osnovi gre za neke tehnične popravke, ki so na pol poti, ki naj bi v končni fazi pripomogli k odvedbi davka na nepremičnine, ki se ga nekako otepamo. Davek na nepremičnine v Sloveniji potrebujemo. Če bi izbrali več denarja z davki na visoke dohodke, dohodke od kapitala, od premoženja visokih vrednosti, bi lahko ljudje plačevali nižji DDV in trošarine – mimogrede, v Evropskem parlamentu ravno poteka razprava o davčnih politikah. Kaj to



pomeni? Pomeni, da bi lahko progresivno obdavčevanje nepremičnin, do katerega bi lahko pripeljal ta zakon oziroma še en drugi zakon zraven, pripomoglo k nižjim regresivnim davkom, ki najbolj prizadenejo revnejše državljanke in državljane.

To bi bilo nujno. Zakaj? Danes se velik del premoženja nahaja v obliki nepremičnin, premoženjske razlike med prebivalci pa so ogromne in še naraščajo. Ko se mi pogovarjamo o socialnih transferjih, se običajno ne pogovarjamo o tem. Relativno sveži podatki: najbogatejših 10 % slovenskih državljanek in državljanov je imelo lani v lasti 34 % celotne vrednosti nepremičnin, 20 % najbogatejših je imelo v lasti več kot 50 % celotne vrednosti nepremičnin v Sloveniji, najrevnejša desetina državljanek in državljanov pa je imela v lasti samo 3,4 promila celotne vrednosti nepremičnin. Skratka dobrega 0,3 %. Kaj nam to pove? To nam pove, da je koncentracija lastništva nepremičnin, zlasti tistih vrednih nepremičnin, zelo visoka. Zato je treba uvesti davek, ki bo ciljalo na tistih 20 % najbogatejših, vseh ostalih pa ne bo dodatno obremenil ali bistveno obremenil. Mi moramo razmišljati tudi, kako pa smo prišli do teh nepremičnin, zlasti pri revnejših, zaradi tega ker od začetka obstoja Slovenije nimamo ustrezne stanovanjske politike. Da bo zdaj to naredila Super Hik vlada Mira Cerarja seveda nismo pričakovali. Toliko v Levici nismo naivni.

Novela Zakona o evidentiranju nepremičnin, ki jo danes obravnavamo, takšne obdavčitve ne uvaja. Gre, kot sem že prej rekel, predvsem za tehnične popravke zakona, ki bodo omogočili zbiranje podatkov o nepremičninah, da bo končni davek na nepremičnine lahko bolj pošten. Že pri nedavni obravnavi Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin smo povedali, da so sedanje evidence vrednosti nepremičnin skrajno pomanjkljive, in dokler bo tako, bomo vedno lahko poslušali očitke, da nekdo zlorablja socialne prejemke, čeprav ima veliko premoženja. Predlog zakona, ki ga danes obravnavamo, bo stanje teh evidenc nekoliko izboljšal, zato mu ne bomo nasprotovali. Vendar pa gre pri tem zakonu tako kot pri nedavni noveli Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin za neke parcialne rešitve, ki gredo v pravo smer, a seveda si Vlada pred koncem tega mandata ne upa sprejeti tega, kar sem prej omenjal. Ni jasno niti, kako naj bi bil oblikovan ta davek, niti, kako ga vidi koalicija.

Glede na vse ostale politike te vlade in koalicije ter ob dejstvu, da niti ne vemo, kakšna bo sestava naslednje koalicije in vlade, v Levici seveda ne moremo dati neke bianko menice državnemu aparatu za uvedbo izhodišča nečesa, za kar sploh ne vemo, kaj bo. Dejstvo je, da bi ta zakon moral biti del večjega paketa, ki bi ga spremljal tudi vsaj resen osnutek zakona o davku na nepremičnine, a tega še vedno ni. Zato bomo ne glede na tehnične izboljšave, ki jih

zakon prinaša, v Levici pri glasovanju o tem vzdržani.

Ker imam še nekaj časa, bi se dotaknil še legalizacije in spremembe gradbeno-prostorske zakonodaje. Ob tem, kar tuli del političnega spektra, dajmo se zgledovati po hrvaški legalizaciji, ja ali ne, se moramo mi vprašati, zakaj smo pa imeli toliko črnih gradenj pri nas. Mi gotovo potrebujemo tudi nek zakon o arhitekturi. Ob sprejemanju tistega trojčka smo pa zelo jasno povedali, da potrebujemo vključevanje vseh strok, ki to področje obvladamo, ampak je žal prevladala samovšečnost SMC in izpostavljenost zgolj dela arhitektov versus vsi ostali. Upam, da bomo tudi ta trojček v naslednjem sklicu novelirali. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pred nami je predlog zakona o evidentiranju nepremičnin. Seveda gre za tehnični zakon, ki je potreben, vendar nadaljevanje tega pa je obdavčenje nepremičnin. Zaradi navedenega bomo v Poslanski skupini nepovezanih poslancev zakon podprli do te mere, da ne bomo nasprotovali tem rešitvam.

Je pa prav, da izpostavimo probleme. Čas, v katerem zakon prihaja, na koncu mandata – kaj je delala Vlada do sedaj? Vtis daje seveda, da Vlada dela, je bolj piarovski projekt. Že to, da je postopek skrajšan, kaže na to, da se zelo mudi. Vlada se je izognila tistemu, kar pa je potrebno, in sicer ključnemu delu, to je obdavčitev nepremičnin, ki mora biti poštena, ustrezna in da se obdavči predvsem tisto, kar je bilo v času tranzicije netransparentno pridobljeno. Nekateri so enormno obogateli.

Kako in na kakšen način bomo to obdavčili? Kaj pa je potrebno? Potreben je celoten okvir in celotna davčna politika. Tega pa Vlada ni storila. Se pravi, potrebovali bi celoten pristop, ne pa samo parcialno neke tehnične rešitve. Kaj bi takšen davčni sistem prinesel? Prerazporeditev davkov, prinesel bi razbremenitev obdavčitve dela, kar je, kot vidimo, s strani gospodarstva še kako zaželeno in potrebno, prinesel bi ureditev trga nepremičnin, tako najem kot prodajo, in pa seveda tudi ustrezno stanovanjsko politiko. Te se ne da delati brez ustreznih davčnih politik in ustrezne obdavčitve. Kaj se dogaja? Tisto, kar vseskozi opozarjamo. Vlada je s tem problem davčne politike, obdavčitev nepremičnin, prevaila na naslednjo vlado, enako kot tudi prodajo NLB, kot tudi zdravstveno reformo in ostale reforme. Hvala.



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Danilo Anton Ranc.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Dober dan, spoštovani predsednik, spoštovani ministrica, kolegice in kolegi!

Predlagane spremembe in dopolnitve Zakona o evidentiranju nepremičnin so potrebne predvsem za zagotovitev bolj popolnih, pravih in kakovostnih ukrepov o nepremičninah. Rešitve zakona so usmerjene k doseganju temeljnega namena zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin z namenom, da bodo zagotovljene primerne zakonodajno-pravne podlage za kakovostnejše in množično vrednotenje nepremičnin. Z zakonom se ureja zemljiški kataster na način, da se nadgradi z bolj jasnimi pravili vodenja in usklajevanja podatkov o dejanski rabi zemljišč, ureja se vzpostavitev skupnega sloja dejanske rabe zemljišč, prav tako se uvaja nova geodetska storitev, tako imenovana lokacijska izboljšava podatkov zemljiškega katastra. Ureditev katastra stavb se nadgrajuje s postopkom ukrepanja v primerih nevpisanih stavb in v primerih nevpisanih sprememb podatkov vpisanih stavb, delitev stavbe na več delov stavbe se za stanovanjske stavbe, ki so zgrajene po 1. januarju 2003, omeji in je evidentiranje stavbe z več deli stavbe dovoljeno le, če je izdano gradbeno dovoljenje za večstanovanjsko stavbo. Novost je tudi, da se bodo bistveni podatki o stavbah in delih stavb lahko spreminjali le z elaboratom geodetskega podjetja ali projektanta, kar vključuje predvsem spreminjanje površine in dejanskih rab delov stavb.

Zakon prav tako jasno določa način vpisa in spreminjanja podatkov o osebi, ki se kot lastnik nepremičnine vodi v registru nepremičnin. Zaradi zagotovitve povezave med mejami parcel in mejami občin pa se določa postopek začetne uskladitve podatkov mej občin z mejami parcel. Urejeno je sistemsko obveščanje lastnikov nepremičnin o vpisu novih in spremenjenih podatkov z letnim obvestilom. V zakonu so prav tako preoblikovane prekrškovne določbe z namenom, da se zagotovi učinkovitejši nadzor nad izvajanjem zakona, ter se določajo širše in dejansko jasnejše možnosti ukrepanja geodetskega inšpektorja v primerih, ko je to potrebno.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da so spremembe in dopolnitve zakona potrebne in primerne, saj zagotavljajo primerno pravno podlago za množično vrednotenje nepremičnin. Rešitve so usmerjene k doseganju temeljnega namena zemljiškega katastra, katastra stavb in registra nepremičnin in hkrati uvajajo številne novosti in izboljšave z namenom zagotovitve kakovostnega sistema evidentiranja in vodenja podatkov o katastrih in registru nepremičnin, zato bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Lep pozdrav vsem ostalim prisotnim!

Pred nami je zakon o evidentiranju nepremičnin, ki se ponovno sprejema po skrajšanem postopku, kar je za nas v poslanski skupini nesprejemljivo. Gre za zakon, ki ponovno vpliva praktično na vsakega državljana te države. Mi smo predlagali, da se opravi javna predstavitev mnenj, pa ta predlog ni bil podprt. Na drugi obravnavi na odboru je gospa ministrica rekla, citiram: »Dosedanja ureditev se nadgradi z dodatnimi ukrepi in aktivnostmi, ki bodo zagotovile, da se bodo podatki v zemljiškem katastru, katastru stavb in v registru nepremičnin v letih 2018, 2019 izboljšali tako, da bodo zagotovljene bolj primerne podlage za kakovostnejše množično vrednotenje nepremičnin.«

Se pravi, ta zakon bo vplival dejansko na vsakega občana, ki ima nepremičnino, in zato je bilo na odboru kar precej razprave, predvsem o določenih členih, ki so z vidika tudi pravnega varstva vseh vpletenih sporne in problematične. Gre za lokacijsko izboljšavo. Veliko smo razpravljali o tem na odboru, tudi stališče, mnenje pripravljavcev je bilo nedorečeno oziroma zmedeno. Glede na to, da je bila tudi odločitev, da se seja ne prekine, praktično izenačena, sedem : sedem, smo vsi, ki smo prisotni na tem odboru, pričakovali, da se bo ta člen amandmiral in dopolnil in da se bo upoštevalo razmišljanje in pripombe, ki so bile na odboru podane. Vendar se to ni zgodilo. Še vedno imamo člen, ki je po mojem mnenju neustaven, zato ker ne ščiti vseh strank v postopku, ki se bodo na osnovi tega člena odvijale. Veliko poslancev pravi, »saj ta zakon je tako ali tako tehnični, ne vpliva na nič«, ampak če preberemo mnenje ministrstva, ki govori, da je to neka podlaga za vrednotenje nepremičnin, na drugi strani pa pogledamo, kaj ta lokacijska izboljšava pomeni v praksi in kdo jo dejansko izvaja in na kakšen način se stvari evidentirajo, je zadeva najmanj sporna in bo verjetno tudi na ustavni presoji padla.

Mi smo na odboru predlagali, da če je že to neka tehnična izboljšava in postopek, ki se naredi po nekem ključu in po neki matematični formuli in ne vpliva na nič, potem je to samo v primeru, da gre za interes po uradni dolžnosti. V primeru, ko vključimo posamezno osebo, ki da predlog za neko izboljšavo, neizogibno pomeni, da mora v tem postopku sodelovati tudi tisti, ki na to mejno parcelo tangira. To se vidi tudi iz naslednjih alinej v tem 5. členu, ki govorijo o tem, da se lokacijsko izboljšanje podatkov lahko tudi zavrne. Se pravi, da to ima nek vpliv. V nasprotnem primeru Geodetska uprava ne bi imela neke diskrecijske pravice, da neko stvar zavrne. Zavrne jo zato, ker je do neke mere



neustrezna. In tudi je nedopustno, da ta sedma alineja govori o tem, da Geodetska uprava o evidentiranju lokacijsko izboljšanih podatkov obvesti vlagatelja zahteve, se pravi samo to osebo, ki to zahteva za svojo parcelo, lokacijsko izboljšani podatki, ki neizogibno tangirajo tudi vse ostale parcele okrog te, za katero se nekdo izkaže kot neka pravna legitimizacija, pa se objavijo samo na spletu. S tem postavljamo vse druge osebe, ki so v ta postopek lahko vključene, v, bi rekel, neprimeren položaj, da se še drugače ne izrazim.

Zato je bilo tudi opozorilo na odboru zelo vmesno. Mislim, da je kar nekaj poslancev ugotovilo, da je stvar nedorečena, in gre ponovno za nek zakon, ki se, kot sem rekel, dotika praktično vseh v tej državi, sprejema se po skrajšanem postopku brez neke resne razprave, in tudi ko se opozori na nedodelanost, vsi mižimo in rečemo, saj tako ali tako ne vpliva na nič. Če zakon ne vpliva na nič, zakona ne rabimo. Prosim, da poslanci počasi začnete s svojo glavo razmišljati. Ta argumentacija, da saj to je samo matematični popravek nečesa – za to ne potrebujemo zakona. To lahko Geodetska uprava naredi brez zakona.

V imenu naše poslanske skupine povem, da tega zakona absolutno ne bomo podprli, zato ker je nedorečen, škodljiv in bo verjetno v nadaljevanju povzročil tudi kakšne hujše posledice.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 4. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC VREMENSKE UJME MED 11. IN 12. DECEMBROM 2017.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina devetnajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Branku Grimsu.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Ujme si kar sledijo v Sloveniji v zadnjih letih. Mesec dni nazaj, natančneje 11., 12. decembra, je ujma prizadela zelo velike predele Slovenije. Na Gorenjskem še posebej območje Preddvora in Jezerskega ter Bohinja, potem pa tudi Kočevsko, Koroško, Idrijsko in še nekatere druge predele. Škoda, ki je bila povzročena, je večkratna. Škoda je na infrastrukturi, prizadete so bile ceste, podrti daljnovodi, električna napeljava, in pa to, kar se je zgodilo v gozdovih, kjer je po nekaterih ocenah okrog milijon, po nekaterih še več kubičnih metrov podrtega drevja, odpira še nadaljnje možnosti za škodo, kajti lubadar že itak vemo, da je v zadnjih letih izjemno pereč problem. Tovrstno drevje, ki ga je izjemno težko odstraniti, tudi zelo nevarno, predstavlja seveda idealno gojišče za to, da se škoda še poveča.

Zato smo v SDS pripravili poseben predlog zakona, ki je delno podoben ostalim rešitvam, zgleduje se pravzaprav po zakonu, ki je bil pri žledu. Takrat je recimo na Kočevskem bilo močno prizadeto, pa je bila ocena, da je škoda sedaj celo večja, kot je bila takrat po žledu na tistem območju. Ta zakon predvideva naslednje rešitve. Prvič, hitrejšo odpravo posledic, hitrejšo izplačilo odškodnin, uveljavitev nekaterih mehanizmov, ki to potem omogočajo, davčne olajšave za prizadete, tudi prepolovitev katastrskega dohodka, hitrejšo popolno obnovo cest in daljnovodov. Poleg tega pa zakon predvideva še nekaj. Vsi vemo, kdo vedno nosi prvo težo posegov, ko pride do naravnih nesreč, in to so gasilci. Vedno znova slišimo zahvale, tudi tokrat je bilo tako, gasilcem, ko je treba storiti konkretne korake, pa se enostavno za to ne najde politične volje. Tokrat smo to vključili kar v ta zakon, rešitve, o katerih smo velikokrat že govorili, pa žal vladajoča koalicija nikoli zanje ni imela poslušnosti. Upam, da bo zdaj, ko so se ti ljudje tako izkazali pri odpravljanju posledic – ne samo v Sloveniji, pomagali so tudi v Avstriji, kjer je bila škoda še večja – vendarle drugače in da se bo temu prislunilo in se sprejelo rešitve, ki za proračun Republike Slovenije ne pomenijo veliko, pomenijo pa veliko ljudem, ki svoje zdravje, svoje življenje izpostavljajo, zato da bi pomagali drugim.

Za prostovoljne gasilce ta zakon predvideva, da bi država zagotavljala sredstva za zavarovanje operativnih prostovoljnih gasilcev, zagotavljala sredstva za preventivne zdravstvene preglede gasilcev, da bi zagotovila prostovoljnemu gasilcem financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja in za vsak dan izvajanja javne gasilske službe tudi dodatno pokojninsko zavarovanje. Vsi dobro veste, da imajo za razliko od prejšnjega sistema, zdaj ko je seveda sistem drugačen, mnogokrat gasilci tudi težave z delodajalci. Kajti če je nekdo na delovnem mestu, ki je izpostavljen, od katerega je odvisen nek proces, si težko delodajalec privoščiti, da ga vedno znova spusti za dan, dva ali celo teden ali več na opravljanje dolžnosti. Zaradi tega ta zakon predvideva, da bi se



stimuliralo zaposlovanje gasilcev tako, da bi se delodajalcem znižale zavarovalne premije in da bi imeli še dodatne davčne olajšave. To so modeli, ki jih poznajo tudi nekatere druge države z območja nekdanje Avstro-Ogrske, kjer je prostovoljno gasilstvo uveljavljeno in je neka zgodovinska in kulturna in varnostna pridobitev. Zaradi tega predlagamo, da se to tudi v Sloveniji uveljavi. Nekatere od teh stvari so bile doslej prepuščene občinam, mislim, da je edino pravilno, da odgovornost za to sprejme država.

Še enkrat povem, gre za izredno majhne vsote, gledano z vidika državnega proračuna, toda pomoč, ki jo dajejo, je velika, je neprecenljiva in ti ljudje si zagotovo to tudi zaslužijo. Gasilci in gasilstvo kot tako so nekaj, kar mora biti vrednota ne samo v besedah, ampak tudi v dejanjih. Danes je priložnost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci!

Uvodoma moram poudariti, da je odprava posledic naravnih nesreč na sistemski ravni urejena z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč, interventni ukrepi pa se ob naravnih nesrečah izvajajo na podlagi predpisov, ki urejajo varstvo pred naravnimi nesrečami. Tako je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje pričela s postopki za ocenjevanje nastale škode zaradi posledic poplav in močnega vetra med 11. in 13. decembrom 2017. Šele ocenjena nastala škoda je lahko podlaga za sprejetje in izvajanje ustreznih ukrepov za odpravo nastalih posledic na podlagi veljavne zakonodaje. Predlagatelj zakona ugotavlja, da zakon o odpravi posledic naravnih nesreč ne omogoča ustrezne izvedbe vseh potrebnih ukrepov za saniranje objektov ter za povračilo škode vsem oškodovancem, pri čemer pa ne pojasni, v čem je pomanjkljivost sistemske ureditve, in ne pojasni potrebe po posebni ureditvi. Moram tudi pojasniti, da Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč ni primarno namenjen izplačilu odškodnin, temveč dodelitvi javnofinančnih sredstev državnega proračuna za pomoč pri izvajanju obnovitvenih del. Izjema je kmetijska pridelava, kjer ni mogoče izvesti obnove poškodovanih kmetijskih kultur, kot jih povzročijo suša.

Predlagani zakon je interventne narave in se nanaša na konkretno situacijo. V nasprotju z njegovim namenom in ciljem pa določa in opredeljuje vsebine, katerih namen je reševanje problematike, ki bi nastala ob podobnih bodočih vremenskih pojavih, in tudi vsebine, ki ne sodijo v interventno zakonodajo, na primer reševanje statusa prostovoljnih gasilcev, zagotavljanje sredstev za zavarovanje operativnih gasilcev, preventive, zdravstvene preglede in financiranja

dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Sočasno predlagani zakon med viri sredstev opredeljuje tudi sredstva Solidarnostnega sklada Evropske unije, za kar pa Državni zbor Republike Slovenije ni pristojen. Po drugi strani predlog zakona ne opredeljuje obsega sredstev proračuna Republike Slovenije, ki naj bi se s tem interventnim zakonom zagotovil, tako ne zneskovno kot tudi ne relativno, na primer v deležu nastale škode. Posebno pozornost je treba nameniti področju javnega naročanja, saj uvaja odstopanja od veljavne zakonodaje na tem področju, pri čemer predvideva nerealne roke za izvedbo, predvsem v delu, ki se nanaša na pravno varstvo ponudnikov in revizijo.

Upoštevajoč navedeno, predloga zakona Vlada Republike Slovenije ne more podpreti. Vlada meni, da kot tak zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo v Državnem zboru Republike Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana ministrica, spoštovani tudi državni sekretar, poslanke in poslanci!

Slovenijo vsako leto znova pretresajo naravne nesreče, in kot kaže, se njihova moč in pogostost z leti tudi stopnjuje. Najbolj so nas v preteklosti zaznamovale suše, poplave, neurja, žled, viharji, zemeljski in snežni plazovi pa tudi potresi. Dejstvo je, da posledice teh naravnih nesreč najbolj občutijo ravno kmetje na kmetijskih površinah in gozdovih. Strinjamo se, da je večina teh naravnih nesreč tudi zaradi klimatskih sprememb, ki pa jih lahko v veliki meri pripišemo človeku in njegovemu neodgovornemu ravnanju z naravo. Človek je namreč z uporabo fosilnih goriv in z izsekavanjem gozdov močno preobremenil krajino ter nehote povzročil velik delež naravnih katastrof, ki jih kljub napredni tehnologiji ne moremo preprečiti.

Ena izmed naravnih ujm, ki nas je prizadela konec preteklega leta, je bil močan veter. V Sloveniji se vsaj že desetletje srečujemo tudi z naraščanjem vodotokov, močnim vetrom, ki pa nas je najbolj prizadel ravno med 11. in 12. decembrom. Prizadetost posameznih krajev je bila tako velika, da je ohromila praktično celotno Slovenijo. Veliko gospodinjstev je bilo več dni brez elektrike, ohromljen je bil cestni in železniški projekt, nekatere šole so bile tudi zaprte. Ceste so bile več dni neprevozne zaradi podrtih dreves in nanosa zemljine na cestišče. Najslabše jo je tokrat odnesel zahodni del Slovenije. V Poslanski skupini Nove Slovenije menimo, da sta pri naravnih nesrečah hitro ukrepanje in pomoč po nesreči ravno tako



pomembna kot pomoč med samo nesrečo. Kar 101 občina je prijavila škodo zaradi decembrske ujme, kar predstavlja skoraj polovico vseh slovenskih občin. Z Zavoda za gozdove Slovenije so sporočili, da je po njihovi grobi oceni poškodovanih za več kot 1,3 milijona kubičnih metrov drevja. Gre za najhujše poškodbe gozdov zaradi vetra v zadnjih 20 letih. Posek poškodovanih iglavcev ter spravilo lesa iz gozda v lupljenje ali predelavo morata biti zaključena najkasneje do sredine maja, da se preprečijo dodatne škode zaradi namnožitve podlubnikov na poškodovanem drevju. Ali smo ponovno priča nevarnosti, ki bo pospešila in povzročila še dodatno uničenje naših gozdov, našega naravnega bogastva zaradi lubadarja?

Zato nas v Novi Sloveniji zanima in želimo tukaj tudi odgovor, ali bomo končno razmislili o ukinitvi prevoznic ali bomo še dodatno obremenili posek in spravilo lesa iz gozdov. V proračunu so za reševanje naravnih nesreč planirane varnostne rezerve v višini 5 milijonov evrov, ki se lahko porabijo samo v letu, v katerem je nastala škoda. Ta škoda pa je bila narejena 11. in 12. decembra, tako da bo treba v tem letu in tudi v kasnejših letih načrtovati v proračunu višje varnostne rezerve. Interventni zakon posega na več področij in posledično v več zakonov. Z vsemi predlogi se ne moremo strinjati, vseeno pa menimo, da je hitro ukrepanje in dobra organizacija ključ do najhitrejše sanacije škode, ki je nastala pri tej ujmi. V Sloveniji je preveč naravnih nesreč, na katere se prepozno odzovemo.

Poslanska skupina Nove Slovenije bo zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme med 11. in 12. decembrom 2017 podprla.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Odpravo posledic naravnih nesreč ureja zakon s takistim imenom na splošni, torej na sistemski ravni, če želite, medtem ko se predlagani zakon, vsaj deklarativno, ukvarja z interventnim posegom zaradi izredne ujme. To deklarativnost težko v celoti sledimo skozi predlagani zakon, ker slednji v bistvenem delu posega v vprašanja, ki bi jih moral urejati sistemski zakon oziroma jih ureja področna zakonodaja, ki tega vprašanja ne ureja.

Zato je temeljno vprašanje ob obravnavi tega zakona, ali ni bolj modro, da se posamične rešitve uredijo tam, kamor tudi sodijo, in da se s tem ne povzročata zakonodajne zmede, da se ne ustvarjajo nejasne pravne podlage in strukture. Razumemo lahko namen predlagatelja, da uredi položaj gasilcev, da se omogočijo za bodoče in za naprej boljši

interventni pogoji, vendar to gotovo ne sodi v zakon, ki ureja neko obdobje, ki je že mimo.

Rešitve, ki delujejo za naprej, ne morejo biti zapisane v zakonu, ki se nanaša na točno določeno obdobje, ki je že za nami, zato tega predloga zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS LEVICA): Hvala za besedo, še enkrat.

Preden začnem s stališčem, ki bo nekoliko daljše od stališč predhodnikov, bi rekel takole, če bi imel več glasbenega posluha, bi zapel tisto od Leonarda Cohena Hallelujah. Ampak ni razlogov za veselje. Zakaj, sledi. Preden spregovorim o samem zakonu, ne morem mimo orisa stanja, v katerem se ta zakon sprejema. Pogostost, intenzivnost ekstremnih vremenskih pojavov se povečuje, kar je neposredna posledica podnebnih sprememb, ki jih zlasti z izpuščanjem toplogrednih plinov v ozračje povzročata kapitalistični globalni sistem, kot ga imamo, z izkoriščanjem ljudi in naravnih virov.

Sistem nebrzdani potrebi po rasti povsod in za vsako ceno predstavlja vedno bolj eksistenčno grožnjo tako človeku kot marsikaterim živalskim, rastlinskim vrstam, ki so bile, nekatere, zaradi te sle po večni ekspanziji že zradirane z obličja zemlje ali pa so ogrožene.

Vsega tega se politika zelo dobro zaveda, zato je ravno v času tega našega mandata prišlo do podpisa pariškega podnebnega sporazuma, s katerim so se države podpisnice zavezale obdržati raven globalnega segrevanja pod dvema stopinjama Celzija. Ironično je, da je predsednik Vlade Miro Cerar v času, ko je Slovenijo prizadelo to decembrsko neurje, o katerem govorimo, ravno bil v Parizu na podnebnem vrhu ob drugi obletnici podpisa pariškega sporazuma in govoril o tem. Še toliko bolj ironično in neodgovorno je, ker je ob tistem trenutku tudi sam pripisal silovitost neurja podnebnim spremembam, hkrati pa je ravno njegova vlada in ta koalicija tista, ki že cel mandat kategorično zavrača predloge Levice o povečanju naporov za zmanjšanje toplogrednih plinov in za prilagajanje na podnebne spremembe. Ta vlada je šla celo tako daleč, da je v Bruslju zagovarjala stališče do predloga evropske direktive o uresničevanju pariškega sporazuma, ki je bil v nasprotju s stališčem, ki ga je na predlog Levice in dveh poslancev iz SMC, dajmo biti odkriti, izglasoval Državni zbor. Stališče, ki bi ga po zakonu o sodelovanju vlade in državnega zbora morala resnoma ministrica zagovarjati. Vlada se problema loteva nereso, Slovenija je pa vse bolj na udaru zaradi posledic podnebnih sprememb. In še nekaj. Pretekli teden je bila razprava in sklepi v Evropskem parlamentu, ki gredo ravno v smeri tega, kar je



Levica predlagala, da se do leta 2030 targetira dvakrat 35 %. 35 % obnovljivi viri energije in 35 % izboljšav na področju energetske učinkovitosti, kjer znotraj EU Slovenija zelo zaostaja.

Po spomladanski pozebi in poletni suši je decembra Slovenijo prizadelo še močno neurje. Že takoj po neurju je bilo jasno, da je škoda zelo obsežna in da bo pomoč države nujna. Tri dni po koncu neurja, ko so bile vse pristojne službe močno aktivne z odpravljanjem posledic na terenu, je Poslanska skupina SDS že imela pripravljen zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme. Že hiter pregled zakona pove, da gre le za izbor nekaterih ukrepov, ki jih je SDS predlagal že v preteklosti, le da je zdaj delno izgovor zanje vremenska ujma. Prevoznice, zmanjšanje katastrskega dohodka, prostovoljni gasilci in tako naprej. Skratka, neke SDS zimzelene teme, zapakirane kot interventni zakon za odpravo posledic vremenske ujme. V Levici seveda ne nasprotujemo državni pomoči vsem, ki jih je vremenska ujma prizadela. Evo, malo delam reklamo za Večer, ravno sem bral: zgolj Elektro Maribor je imel v tistem času na omrežju za štiri milijone škode. Mi imamo pa, kot je nekdo prej omenil, pet milijonov rezerviranih v državnem proračunu za tovrstne zadeve.

Vendar pa imamo za te primere že veljavni Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, na podlagi katerega se ta pomoč lahko izvede. Tako ta kot tudi nekatere druge naravne nesreče bi se morale prvenstveno urejati v tem zakonu, vendar pa se zdi, da se večkrat raje sprejme poseben zakon. Tako smo že dvakrat v tem mandatu obravnavali posebna zakona za odpravo posledic spomladanske pozebe, v obravnavi pa sta trenutno še zakon o dodatnih ukrepih za odpravo posledic podlubnikov in ta interventni zakon. Lahko bi uporabljali Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, če je neustrezen, ga moramo seveda ustrezno novelirati, in glede na naraščajoče število ujm je to seveda nujno. Vendar potem se ne bi mogli ministri, Vlada, konkretno danes SDS, v drugem primeru kdo drug postavljati in proslavljati kot rešitelji in s tem nabirati političnih točk. SDS to kombinatoriko nabiranja političnih točk zelo dobro obvlada. Po eni strani predlagajo interventni zakon, ki je posledica podnebnih sprememb, in v zakonu dajejo celo citat premiera, ki to potrjuje, po drugi strani pa prvopodpisani predlagatelj, razlagalec zakona gospod mag. Branko Grims na primer v parlamentu na 44. izredni seji Državnega zbora pravi, citiram: »Vse, kar je v zvezi s tem silnim globalnim segrevanjem, je samo marketing, nič drugega. Zato da se preusmeri pozornost od resnih tem, od propadanja civilizacije, od vseh drugih smeri, se potem riše enega hudiča na steno, ki pravzaprav ne more biti ključen, daleč od tega. Ampak nekateri s tem fino služijo.« Konec citata. Skratka, nekdo, ki je tukaj prvi človek podnebnega skepticizma v Sloveniji, zdaj

predlaga interventni zakon. Če ni to višek tragikomedije, ne vem, kaj je.

Seveda, sedaj bodo pa še bolj služili tisti, ki bodo lahko iz vseh bolj pogostih in uničujočih vremenskih pojavov vedno znova vlagali interventne zakone, izkazovali skrb za narod, hkrati pa bodo s svojimi stališči in politikami prispevali k temu, da se bo ozračje še naprej segrevalo. Dejstvo je, da lahko takšen interventni zakon pripravi predvsem Vlada, ki ima na razpolago službe, ki lahko izvedejo aktivnosti ugotavljanja višine intervencijskih sredstev, ocenijo škodo na stvareh zaradi posledic poplav, močnega vetra in tako naprej. Na podlagi teh ocen se potem izvedejo aktivnosti za odpravo posledic po sistemskem Zakonu za odpravo posledic naravnih nesreč ali pa, če je zelo nujno, se sprejme potreben zakon. Predlagatelj zakona, ki ga obravnavamo, tega seveda ni storil in v tako kratkem času kljub kilometrini te stranke tega niti ni bil zmožen narediti, zato so tudi ukrepi, ki jih zakon predlaga, predvsem nabirka preteklih manjših predlogov, posegov SDS v različne zakone.

Zato v Levici zakona ne bomo podprli. Ne vem, kaj me kot poslanca bolj žalosti, ta predlog ali tri leta in pol te koalicije. Tri leta smo poslušali, kako bodo našli sistemske ne vem kaj. Meni osebno je bilo že zelo hitro jasno, lahko povem, že po tistih kratkih pogajanjih z gospodom Cerarjem, da ta ekipa sistemskosti ne bo našla. Mi res potrebujemo tudi sistemsko ureditev področja gasilstva, zlasti prostovoljnega. Tukaj se delno strinjam s tem, kar je predlagatelj povedal, tudi če ne bi bil potomec začetnikov gasilstva v Sloveniji. Mi nujno potrebujemo premislek civilne zaščite znotraj MORS, tudi v okviru kadrovske politike, recimo prezaposlitve vojakov, ko dosežejo določeno starost, v civilnozaščitni del. Mi, izhajajoč iz vse te zgodbe, nujno potrebujemo tudi druge in drugačne rezervacije sredstev za ujme v državnih proračunih. Ampak niti Vlada niti resorno ministrstvo niti ta predlog ne gredo v tej smeri.

Bo pa seveda moral naslednji sklic državnega zbora iti v tej smeri. Rekel bom, tovrstne parcialnosti, kot jih ta zakon tukaj uvaja – ali smo se iz Zujfa in iz zazučanja kaj naučili, kaj pomeni, če se vrže nekaj, kar preči en mali milijon zakonskih področij? In namesto tiste šlamastike od predloga zakona o kriznem stanju ali kriznih razmerah, ki ga je ta vlada poskušala uveljaviti – kjer so meni rekli, da bi ga moral jaz in Levica podpreti, ker so to pripravili ljudje na FDV; če si do koga kritičen, moraš biti najbolj kritičen do svojih, če se tako izrazim – bi se ukvarjali s tem, kar sem tukaj poskušal povedati. Ta predlog se s tem ne ukvarja. To ministrstvo se s tem ne ukvarja. Se bomo pa seveda morali začeti resno s tem ukvarjati. Tu se lahko strinjam, da potem to pade na občine in na nekaj ljudi, ki poskušajo zadeve reševati. Kdor je kadarkoli holcal ali delal v gmajni, ve, da je to lahko nevarno početje, če nisi primerno zaščiten



in če zadev ne obvladaš. Potem pridemo spet do teh »šumijo gozdovi domači«, kar pa je spet neka šlamastika sama po sebi, o kateri smo imeli izredno sejo.

Mi tega ne moremo podpreti. Se pa zavedamo, da moramo cel niz zadev, ki sem jih tu nanizal, nujno začeti reševati, da nas bodoče ujme, ki pridejo, ne bodo presenetile, kot nas vedno znova presenečajo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Zakon po navedbah predlagatelja določa nujne interventne sanacijske in preventivne ukrepe za odpravo posledic vremenske ujme, ki je območje Slovenije zajela med 11. in 12. decembrom 2017. Tako so v predlogu določeni pogoji in način sanacije prometne in energetske infrastrukture, pogoji in način povrnitve škode, ki je nastala zaradi posledic močnega vetra, vetroloma, hitrega taljenja snega in dežja. Predlagatelj ocenjuje, da pojav naravnih nesreč, vremenskih ujm terja hitre in poenostavljene postopke, ki na eni strani omogočajo hitro vrnitev v prejšnje stanje in ublažitev posledic škodnih dogodkov, vendar pa interventni zakon obravnavamo mesec dni in pol po naravni nesreči, kar potrjuje, da je reševanje nastale situacije na način sprejemanja zakona po rednem postopku neprimerno. Za razliko od predlagatelja zakona je Vlada ukrepala po ustaljenih postopkih, kot jih predvidijo že sedaj veljavni predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi nesrečami.

Ukrepanje v takšnih primerih je namreč primarno v pristojnosti Vlade in ne Državnega zbora. Ta se je s prvimi informacijami o posledicah nesreče zaradi padavin in močnega vetra seznanila že 13. decembra, praktično takoj ko so bile znane prve konkretne informacije s terena, in je takoj tudi ukrepala. Nemudoma je pozvala vsa pristojna ministrstva, da v skladu s svojimi pristojnostmi izvedejo vse potrebne aktivnosti. Glede nastale škode pa se informacije zbirajo postopno glede na okoliščine, ko je to tudi zaradi razmer in torej povsem objektivnih dejstev izvedljivo. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje od 19. 12. 2017 zbira podatke od ministrstev, same Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter od občin o izvedenih aktivnostih in ocene višine intervencijskih stroškov, nastalih ob ukrepanju zaradi navedenih vremenskih ujm. Zbrani podatki do 19. 1. 2018 bodo vključeni v poročilo za Vlado Republike Slovenije o intervencijskih stroških. Prav tako je bil že kmalu po naravni nesreči, to je 21. 12. 2017, izdan sklep o pričetku ocenjevanja škode na stvareh zaradi poplav in močnega vetra.

Glede posameznih predlaganih rešitev menimo, da je le-te treba proučiti tudi z zakonodajnopravnega vidika, saj so določene rešitve lahko tudi v nasprotju z veljavno zakonodajo in ustavo. Tako na primer zakon predvideva pripravo programa brez predhodno izdelane in potrjene ocene nastale škode, opredeljuje sredstva za sanacijo, ki se nanašajo tudi na sredstva Solidarnostnega sklada Evropske unije, za katera Državni zbor ni pristojen, dovoljuje izjeme v postopkih javnega naročanja, kar je sporno tako z vidika transparentnosti kot tudi z vidika izbire najugodnejšega izvajalca, in vse naštetu lahko stvari prej poslabša, kot pa normalizira. Treba je tudi omeniti, da je Državni zbor leta 2003 sprejel Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, s katerim je sistemsko urejeno področje odprave posledic naravnih nesreč. Skladno s tem zakonom mora Vlada pri odločanju o uporabi sredstev za odpravo posledic nesreč upoštevati, da se sredstva državnega proračuna lahko uporabijo za odpravo posledic naravne nesreče, za katero je ocena neposredne škode na stvareh večja od 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna, kar predstavlja okoli 2,5 milijona evrov. Zato lahko Vlada šele po seznanitvi z višino nastale neposredne škode ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za uporabo sredstev državnega proračuna, in v tem primeru lahko naloži pristojnim ministrstvom pripravo programa odprave posledic nastale škode na stvareh in v gospodarstvu.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, saj bi lahko časovno še podaljšal ukrepe za odpravo posledic škode. Odziv Vlade je bil namreč takojšen, usmerjen v oceno stanja takoj po dogodku in je omogočil normalizacijo razmer na gospodarskem in družbenem področju oziroma je ublažil posledice škodnega dogodka, aktivnosti za oceno škode pa še potekajo po vnaprej predvidenih postopkih in bodo zaključene veliko prej, kot bi bile v primeru, če bi danes za izvedbo sanacije sprejemali nov zakon. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim, lep pozdrav ministrici!

Pred nami je predlog interventnega zakona o odpravi posledic vremenske ujme, ki se je zgodila med 11. in 12. decembrom. Kot je videti iz gradiva, je bilo to vloženo takoj po tej ujmi, ravno zato da bi se stvari hitreje reševale. Jasno je, da je procedura v Državnem zboru pač taka, da se to umesti na sejo takrat, kot je odločitev na Kolegiju predsednika Državnega zbora, in je stvar v tem primeru toliko kasneje, vendar je zakon dobronameren in poskuša



opozoriti na stvari, ki jih krovni Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč pač ne vsebuje. Poskuša pa tudi skozi določene ukrepe, ki so predvideni v zakonu, stvari definitivno pospešiti.

Ukrepi se nanašajo na celo paleto stvari, ki jih je povzročila ta vremenska ujma, ne samo na tisto neposredno odpravo konkretne škode, ki je po navadi v tistih prvih interventnih ukrepih sanirana, gre tudi za dolgoročne posledice, ki jih imajo tako gospodarske družbe kot tudi lokalne skupnosti. Zakon opozarja tudi na nekatere nedorečenosti ali pa neurejenosti v krovnem Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč. Veliko je bilo govora o tem, da se naravne nesreče pojavljajo vse bolj pogosto, kar je jasno tudi posledica vseh sprememb v okolju, zato se mora tudi Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč na nek način temu prilagajati. Recimo v krovnem zakonu vetroloma ni omenjenega, tudi zato je predlog v tem zakonu, da se to dopolni v osnovnem Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč. Krovni zakon tudi ne upošteva v veliki meri gospodarskih družb, ki imajo pri takih dogodkih bistveno večjo škodo kot pri normalnem poslovanju, zato so v zakonu predvidene rešitve za pomoč gospodarskim družbam, predvsem elektrogospodarstvu, ki je v določenem delu utrpelo večjo škodo, in pomeni, da ima določena gospodarska družba v primerjavi s primerljivo bistveno večje stroške na nekem območju.

Sam zakon vpeljuje tudi rešitve, ki se pojavljajo vsakič, ko so neki izredni dogodki in ko se v veliki meri usmeri vsa pozornost v službe za zaščito in reševanje, predvsem v gasilce, ki pa na drugi strani niso deležni podpore takrat, ko se stvari v prostoru ne dogajajo. Zato je tudi predlog, da se gasilcem omogočijo določene bonitete, predvsem na področju odhoda z dela, s tem da se delodajalcem, ki zaposlujejo večje število gasilcev, omogoči znižanje nekaterih dajatev, ki jih nalaga država. Mislim, da so to ukrepi, ki so že uveljavljeni v Evropski uniji predvsem v tistih državah, ki imajo veliko prostovoljnih gasilcev, in na tem bazira tudi številnost te organizacije. Se pravi omogočiti delodajalcem neko dodatno boniteto iz naslova, da zaposluje in da ima v svoji gospodarski družbi večje število gasilcev, ki so na razpolago takrat, ko nastopajo take izredne razmere. Enako je tudi predlog, ki ga interventni zakon naslavlja, da se zagotovijo sredstva za zavarovanje gasilcev operativcev, predvsem prostovoljcev, in enako tudi za preventivne zdravstvene preglede, ki so sedaj v breme predvsem lokalnim skupnostim, niso pa sistemsko rešene. V primerih, ko se pojavljajo naravne nesreče, so običajno določene lokalne skupnosti bistveno bolj obremenjene že iz naslova drugih operativnih nalog, ki jih imajo. S tem predlogom bi se vsaj ta osnovna zaščita gasilcev porazporedila na enak način. Enako je tudi predlog, da se vgradi možnost dodatnega zdravstvenega zavarovanja gasilcem, ki so operativno v reševalnih aktivnostih, za vsak dan,

ko izvajajo to gasilsko službo, in s tem tudi na nek način dodatno zavaruje tudi v smislu pokojninskega zavarovanja. Kajti v primerih naravnih nesreč je dostikrat izpostavljenost teh ljudi bistveno večja in tudi nevarnost, ki se ji izpostavljajo, zelo očitna.

Res gre za poseben zakon, vendar če bi bil v proceduri takrat, ko je bil vložen, v decembru lansko leto, bi mogoče tudi v koaliciji drugače razmišljali. Bolj ko se oddaljuje čas za sprejemanje tega zakona, v večji meri določene stvari rešuje krovni zakon, vendar to ne odpravlja vseh problemov, ki na tem področju še vedno ostajajo odprti, in ravno te naslavlja tudi predlog zakona. V naši poslanski skupini bomo seveda ta zakon podprli in s tem omogočili, da se mogoče kakšna stvar razreši tudi v tako imenovanem mirnodobnem času, ne pa da se obljublja in govori o reševanju statusa gasilcev samo takrat, ko so v intervenciji. Takrat so praktično deležni vseh obljub, ko intervencija mine, pa nihče ne želi niti približno slišati o problemih, ki jih ta organizacija ima.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Primož Hainz bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav, gospa Irena Majcen, kolegice in kolegi!

Dovolite, da predstavim stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme med 11. in 12. decembrom 2017. Naša država je v zadnjih nekaj letih utrpela nekaj velikih naravnih nesreč, ki so za seboj pustile precejšnje uničenje na področju kmetijstva in gozdarstva. Seveda ni nobenega dvoma, da gre za posledico ne le slučajnosti, ampak gre za posledico velikih podnebnih sprememb. Doletele so nas že skoraj vse možne oblike – od poplav do zmrzali in seveda do žleda, ki nas je še posebej prizadel. Zaradi žleda smo leta 2014 morali celo dopolniti Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, saj žled zaradi redkosti pojava ni bil vključen med naravne nesreče.

Zadnja takšna naravna nesreča je večji del države doletela v mesecu decembru 2017, ko je orkanski veter povzročil izgube in poškodbe v naravnem okolju in gospodarstvu. Obseg poškodb v slovenskih gozdovih je izjemno velik, saj je na nekaterih področjih, na primer na Kočevskem, poškodovana kar polovica dreves. Po enem mesecu od te naravne nesreče se je celo pokazalo, da so bile prve ocene škode prenizke in da je škoda pravzaprav veliko večja, kot se je domnevalo ob prvih pregledih. Dokončnih ocen seveda še ni, saj se bo pravi obseg poškodb pokazal še dosti kasneje, predvsem na področju, kjer so bili poškodovani iglavci. Tam se bodo gozdarji in lastniki gozdov verjetno spet borili s prekomerno

naloženostjo podlubnikov, če padla drevesa ne bodo pospravljena pravočasno, torej nekako do maja.

Zaradi teh obilnih poškodb v Poslanski skupini Desus razumemo in podpiramo intenco predlagatelja zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme, vendar pa menimo, da je Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, ki je sistemski zakon, tisti, ki že ureja ustrezne pravne podlage za pomoč prizadetim v omenjeni ujmi. Predlagatelj je v besedilo predloga vključil kar nekaj rešitev, ki po oceni naše poslanske skupine v takšen zakon ne spadajo, če naravne nesreče ne bi urejal že prej omenjeni zakon. Eni takih, ki se urejajo v drugi zakonodaji, so reševanje statusa prostovoljnih gasilcev, zagotavljanje sredstev za delovanje operativnih gasilcev, preventivne zdravstvene preglede in financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Predlog predvideva tudi dopolnitev Zakona o financiranju občin, pri čemer pa je sprememba zapisana na način, da gre za trajno in sistemsko spremembo Zakona o financiranju občin.

Po naši oceni s takim predlogom, kot je pred nami, ne gre za reševanje konkretne problematike v konkretnem dogodku, kakor sicer izhaja iz namena zakona. Prav tako se ne strinjamo z rešitvami, ki jih predlog zakona prinaša na področju zagotavljanja sistema sledljivosti prometa z gozdnimi lesnimi sortimenti. Po mnenju naše poslanske skupine je namreč veljavna zakonodaja ustrezno urejena, lastniki gozdov in udeleženi poslovni subjekti pa so administrativno obremenjeni v najmanjši možni meri, zato menimo, da ni smiselno spreminjati veljavnih določb. Predlog prinaša še en odstop od veljavne zakonodaje, in sicer od predvidene ureditve javnega naročanja. Novela bi namreč omogočila uporabo postopka s pogajanjem brez predhodne objave za postopke pravnega varstva, predvideva prioriteto obravnavo vloženih zahtevkov za revizijo s strani pristojnega organa in izjemno kratek čas za njihovo presojo. Veljavna ureditev, po kateri mora naročnik po Zakonu o javnem naročanju dobavitelje blaga in izvajalce storitev ali gradenj praviloma izbirati v postopku javnega naročanja, po našem mnenju zagotavlja transparentnost pri izbiri izvajalca storitev, obenem pa omogoča izbiro najugodnejšega izvajalca.

Zaradi naštetih pomislekov poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus ocenjujemo, da predlog zakona navkljub možnim dobrim namenom predlagatelja ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Pred tem pa dobi besedo še predstavnik predlagatelja mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo.

Moram reči, da je bilo tole izredno zanimivo poslušati. Tako kot je že rekel kolega, verjetno bi bilo tole precej drugače slišati, če bi se govorilo o tem pred novim letom. To se pravi nekaj tednov nazaj. Takrat so bile te stvari v zavesti žive, dejansko pa se je v tem času pokazalo to, kar je korektno povedal celo predstavnik vladajoče koalicije iz Desusa, namreč da je škoda bistveno bistveno večja, kot pa se je prvotno ocenjevalo. Prvotne ocene so šle v rang približno pol milijona kubikov podrtega drevja, zdaj se govori o več kot milijonu, po nekaterih ocenah je v resnici škoda še nekajkrat večja. Dejansko se stvari seveda šele pregledujejo, nekateri deli so nedostopni zaradi velikih količin snega in tako naprej. Skratka, škoda je bila velika in zaradi tega je vsekakor utemeljeno, da se to ureja s posebnim zakonom. To Slovenija že pozna, taki primeri so že bili in ta zakon ni nič drugega kot ustrezno noveliran zakon iz tistega obdobja. Tako da govoriti, da to ne vem kako odstopa od do sedaj uveljavljenih rešitev, je seveda vrhunsko sprenevedanje. Gre za nekaj drugega.

Zakon, tak kot je, omogoča, da bi se škoda hitro uredila, omogoča odstranitev nekaterih nepotrebnih birokratskih ovir in omogoča, da ljudje hitro pridejo bodisi do odškodnine bodisi do tistih rešitev, ki jim omogočajo normalno življenje. Zaradi tega so predvidene v zakonu rešitve, ki jih tudi zdaj dosedanja pravni red v Sloveniji pozna, to se pravi, da se hitro izplačajo odškodnine, da so v zakonu predvidene posebne davčne olajšave za prizadete, znižan katastrski dohodek in tako naprej, omogočena je bistveno hitrejša obnova cest, daljnovodov, vse infrastrukture, skratka vsega tistega, kar ljudem omogoča normalno življenje. Seveda so najbolj prizadeti deli daleč od Ljubljane, daleč od oči in očitno žal tudi daleč od srca koalicije, če parafraziramo tisti znani slovenski pregovor.

Najbolj žalostno je bilo pa poslušati besede, ki ste jih namenili prostovoljnimi gasilcem. Oprostite, to je pa eno samo sprenevedanje. »Ja, veste, to bi bilo dobro urediti, no ampak to bi morali v enem drugem zakonu, no, ob enem drugem času, karkoli že, samo danes tega pa ne bomo.« Kdaj pa, gospe in gospodje? O vseh teh predlogih smo v taki ali drugačni obliki že govorili, niti eden do zdaj ni bil sprejet. In zdaj poglejmo konkretno ravnanje koalicije, ko je šlo za to naravno ujmo v luči tega dogajanja. Prvo, kar je, je predsednik Vlade, potem ko se mu je avion pokvaril, tekel malo slikat se na Jezersko pa v Bohinj, potem smo slišali velikanske besede zahvale za prostovoljne gasilce pa za vse druge, ki so tukaj priskočili na pomoč, ampak ko je pa treba nekaj konkretnega narediti za te ljudi, »a ne, to pa ne, to pa bomo enkrat, veste, s sistemskim zakonom, tam enkrat v svetli bodočnosti«, če parafraziram levičarje, potem ko bo že



komunizem, skratka ob svetem nikoli, ker tega nikoli ne bo, hvala bogu.

Za gasilce je treba storiti nekaj tu in zdaj. Tako, kot so te stvari urejene v naši državi, je neprimerno, in to vsi dobro veste. Ti ljudje se dejansko angažirajo ob vsaki ujmi, ob vsaki nesreči, vsakokrat, ko je potrebna pomoč, prostovoljno gasilstvo je pojem v Sloveniji, je vrednota. In teh ljudi je več kot 40 tisoč. Ne gre za peščico ljudi, ampak gre za izjemno dobro organizacijo, ki ima korenine še v nekdanji Avstro-Ogrski ureditvi in se je ohranila kot neko kulturno izročilo do današnjega dne. Kulturno izročilo z največjim nabojem tistega najbolj pozitivnega, kar je v človeku, torej želje pomagati svojemu bližnjemu. Ampak zanje nikoli ni denarja, zanje se vedno najde samo zahvala. Ti ljudje dejansko tvegajo svoje zdravje in življenje. Tudi zdajle je prišlo do nesreče, ne veste tega, bilo je kar nekaj poškodb, na srečo ne hujših. Ampak samo nekaj let nazaj, da vam osvežim spomin, je prav v občini Cerklje, ki je bila tudi prizadeta v tej ujmi, takrat ko je šlo za poplave, eden od prostovoljnih gasilcev z življenjem plačal svojo željo, odločenost, da bi pomagal svojim bližnjim. Plačal je najvišjo ceno. In to ni edini tak primer v zgodovini Slovenije, gospe in gospodje. So tudi primeri, ko imajo ljudje trajne posledice, in zaradi tega bi bilo treba to enkrat za vselej sistemsko urediti. Zdajle je priložnost. Ne govoriti, da urejamo s tem zakonom nekaj, kar bi pač morali v enih drugih zakonih. Veste, to govori tista koalicija, ki je to počela v tem mandatu najmanj petdesetkrat. Najmanj petdesetkrat ste z enim zakonom posegali v druge zakone. Zdaj pa, ko bi lahko nekaj storili za te ljudi, ki želijo samo nesebično pomagati in za to ne dobijo ničesar, pa najdete tisoč in en razlog, da tega ne bi storili.

Kaj smo predlagali? Rešitve, ki so edine logične, ki so primerljive tudi s sosednjimi državami, in rešitve, o katerih smo že večkrat govorili. Če jih še enkrat naštejem: da bi zagotovili sredstva za zavarovanje operativnih gasilcev, sredstva za preventivne zdravstvene preglede operativnih gasilcev in da bi prostovoljnimi operativnim gasilcem financirala država dodatno zdravstveno zavarovanje in za vsak dan izvajanja javne gasilske službe – to se pravi, ko bi se odzvali klicu na pomoč – tudi dodatno pokojninsko zavarovanje, kar je edino fer in pošteno, gospe in gospodje. Očitno beseda poštenost pri vas žal ni ravno vrednota.

Pa še nekaj je treba vedeti. Danes se prostovoljni gasilci velikokrat srečajo s težavami v službi, s takšnim ali drugačnim šikaniranjem, ali pa s težavami, ko jih je treba zaposliti. Delodajalci se neradi odločajo, da jih dajejo na ključna delovna mesta, posebej kadar gre za kakšne bolj kompleksne procese, zaradi tega ker, seveda, kadarkoli se zgodi kakšna ujma, neka nesreča, ta človek mora iti, se odzove klicu na pomoč in potem trpi zaradi tega podjetje oziroma proces proizvodnje v podjetju. Zaradi tega je predvideno s tem zakonom, da bi tudi

stimulirali zaposlovanje prostovoljnih gasilcev, in sicer tako, da bi delodajalcu znižali zavarovalne premije in dali dodatne davčne olajšave. Kar je, znova rečem, edino pošteno do enih in do drugih.

Kakšen strošek je to? Ob tem, ko smo poslušali več kot eno uro samo razloge, zakaj tega ne, to je ranga nekaj 10 tisoč evrov vsega skupaj – ali veste, kakšen primerljiv znesek je to? Toliko je stal en Ahmad Shamieh tole državo v času, ko je tukaj in opravlja delo na črno. In se ga pripelje v parlament kot največjo dragotino te države – na protizakoniti način, mimogrede, za kar bi moral kdo odgovarjati. Ampak za Ahmada Shamieha vse, za prostovoljne gasilce pa ne. To pa ne. Bomo pa v koaliciji vedno našli tisoč in en izgovor, da ne bomo zanje naredili tistega, kar bi v normalni državi bilo edino samoumevno. Danes so v enem delu teh stvari, tako kot ste sami ugotavljali, odvisni od občin. Ampak tukaj oni opravljajo naloge, ki so poslanstvo, ki je širše od občine, ki zadeva širšo skupnost, ki je v temelju tisto, kar mora in je dolžna ustrezno urejati država, zato je tudi edino pravilno, da država za to zagotovi sredstva.

Vse to smo predlagali s tem zakonom in zaradi tega ta zakon tudi podpiramo. Ta zakon je še kako upravičen in bi ga bilo zelo dobro sprejeti. Ne, tako kot ste rekli tukaj, ker ima to notri, kar ne paše, prav zaradi tega in zaradi tega, da se tistim, ki so bili prizadeti v zadnji ujmi, pomaga na najhitrejši možen način. Ker je samo tista pomoč, ki pride hitro, prava pomoč. In ta pomoč ne more biti samo v zahvalah in v tem, da se gre kdo slikat tja. Ta pomoč mora biti v konkretnih dejanjih, v zakonu, ki da pravno osnovo, da potem Vlada in vse druge službe, če želite, lahko hitreje na terenu ustrezno odreagirajo, in to je temelj tega zakona. Govoriti, da ni notri predvidenih sredstev, da ni natančne ocene – ja seveda je ni, zato ker je to s tem zakonom prepuščeno Vladi, da naprej naredi. Da pa pravno osnovo, zato da se ene stvari pospešijo in da se hitro uredijo stvari na terenu, da se odpravi škoda, da se ljudem pomaga, da se omogoči normalno življenje. To je prva in temeljna naloga, ki bi morala biti naloga vseh nas. Zato teh razlogov, ki so bili danes tukaj, preprosto ne morem razumeti, in jih v celoti zavračam.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Iva Dimic. Pripravita naj se dr. Franc Trček in gospod Ljubo Žnidar.

Izvolite, gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani!

Na današnji seji, spoštovana ministrica Majcen, lahko rečem, da ste v svojem mandatu ministriovanja izkusili vse škode, oblike naravnih nesreč zelo dobro. Še v dobrem spominu imam naravno nesrečo poplave. Takrat ste bili, bom rekla, na tnalu, kaj boste naredili. Pol Slovenije vas je praktično držalo, da ste tisto, kar ste tisto noč, tisti večer obljubili, da boste premaknili



stvari na bolje, naredili. Tukaj gredo z moje strani čestitke. Res je, vodotoki v Sloveniji so se uredili. Seveda so se uredili tako in v takem obsegu, kolikor je bilo za to sredstev namenjenih. Prepričana sem, da jih je še vedno premalo za urejanje vodotokov, da ne bi prihajalo do naravnih katastrof, tudi kar se tiče poplav. Seveda pa je zdaj na vas, da uredite tudi ostale naravne nesreče in da se uredi tudi infrastruktura in se jo prilagodi naravnim nesrečam, katerim smo vsi priča. Eno leto imamo žled, drugo leto imamo vetrolom oziroma orkanske burje, tretje leto imamo suše, četrto leto imamo poplave, če pa imamo »srečo«, imamo pa lahko vse skupaj v enem letu, pri čemer se potem najbolj kaže, kakšna in kako vzdrževana je infrastruktura v Sloveniji.

Sama lahko rečem, da sem mogoče od urejanja infrastrukture že po žledolomu pričakovala več. Železniška infrastruktura je bila skoraj 1 leto mrtva, kar pomeni, da vlak ni od Ljubljane do Kopra vozil skoraj 1 leto. Če je to uspešnost, se mi zdi, da se moramo zamisliti, kakšno infrastrukturo in kaj smo zmožni sami narediti. Tukaj bi bilo treba razumeti, da je treba določene dele mogoče celo kako drugače elektrificirati oziroma ne nazadnje pri vsej škodi, ki je nastala v električni infrastrukturi ali kakorkoli se gleda s tega vidika, bi pričakovala, da se bomo vendarle v Sloveniji odločili za bolj sodoben način obnovitve elektrovodov, da bi šla zadeva v polaganje v tla. Bilo je veliko govora o tem, ampak ponovno smo se znašli tam – nimamo sredstev. Kdaj bomo imeli v Sloveniji dovolj sredstev, da bomo lahko delali stvari tako dobro, da nam bodo ob naravnih nesrečah tudi služile? To se je pokazalo tudi ob naravni nesreči 11. in 12. decembra. Ponovno je bil mrk. Pri vsej tej stvari mogoče ne bi bilo toliko težav, če bi potem Vlada hitro odreagirala in sprejela določene interventne ukrepe, ampak jih ni bilo zaznati. Pa vseeno, spoštovana ministrica Majcen, jaz sem prepričana, da ste vi naredili več za odpravo interventnih nesreč, kakor je naredil na svojem področju minister Židan. Tam se še vedno pregovarjamo, ali je bil žledolom taka naravna nesreča, ki je potem povzročila množičen porast lubadarja, ali ne. Zdaj smo spet pred isto zadevo, mi pa imamo še vedno zloglasne prevoznice, ki ne vem, kako bodo pospešile spravo sečnje, ki pa je seveda predpisana, nekje do maja naj bi bile zadeve sanirane.

In da se dotaknem nazadnje še tistih, katerih članica sem tudi sama in sem na to ponosna, gasilcev. Koliko let že govorimo, da jim bomo uredili status? Vsako leto znova. Če ne bi občine napraskale tistih denarcev in pomagale vzpostaviti nekega normalnega stanja in opremljenosti gasilcev, jaz ne vem, mi bi šli s fračami nad naravne nesreče. Še tako so mnoga društva podhranjena, imajo zastarelo opremo. In potem se zbirajo neke donacije in ne vem, kaj še vse, pa potem še uvajajo davčne blagajne pa še nepremičninski davki tudi za gasilske domove.

Ali ni nam vsem cilj, da smo vsi vključeni in da vsi delujemo humanitarno, tudi na področju gasilstva? Ker smo vsi k temu poklicani. Ne moreš doma čakati, da bo nekdo prišel, ampak moraš ti biti tisti, ki boš šel. Ta zakon govori, da je pomembno reševati in pomagati v naravni nesreči takoj in zelo hitro, ker ne pomaga čez en mesec vprašati nekoga, če ima elektriko ali pa če ima vse osnovne potrebe zagotovljene.

Sama bom predlog zakona podprla. Upam, da vendarle lahko stopimo skupaj in da vendarle naredimo nekaj na tem področju.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Franc Trček, pripravita naj se gospod Ljubo Žnidar in gospa Ljudmila Novak.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo, še enkrat.

Preden se kdorkoli oglasi o gasilcih, bi bilo lepo, da pove, jaz sem ta pa ta, v politiki sem toliko pa toliko časa, ker od vseh teh, ki zdaj o gasilcih govorite, sem jaz najmanj časa v politiki. Pa ko vas poslušam, kot najstnik sem kdaj že gasil kakšen gozdni požar v starem sistemu, gospod Grims, brez opreme, kot je zdaj, pa dobro vem, kaj pomeni, ko ti pride ogenj za hrbet pa si mulec, star trinajst, štirinajst let, kaj to dogaja. Gospod Grims in jaz se verjetno nikoli ne bova srečala glede podnebnih sprememb, tudi zaradi tega ker Brane gleda kot izhodiščno geolog v neki daljši vertikali časa, pa se ne hecam. Kar pa ne pomeni, da ni odgovornost vseh nas 90, ki smo tukaj ali ki bodo tukaj, da se s tem resno ukvarjamo. Imamo naravne nesreče? Imamo. Se te spreminjajo, se stopnjujejo? Se. Ali imamo to področje primerno urejeno? Nimamo. Zdaj ne bom našteval 25 let, kdo je kriv, kdo ni kriv. Ali je gasilstvo vrednota? Je. Verjetno je to ena redkih zadev, o kateri se ta sklic nekako strinja. Veste, rekel bom to, kar že večkrat rečem, mi moramo misliti in-in.

Jaz vsak vloženi zakonodajni predlog jemljem dobronamerno. So kakšne zadeve, ki so čiste politične bučke, to vsi počnemo. Iz te dobronamernosti v tem predlogu je kar nekaj dobrih zadev, to moram odkrito priznati. Če kdo, bi Vlada in tisti, ki pokrivajo ta resor, morali reči, pogledati, ali mi zdaj potrebujemo interventni zakon ali ne. Če ga potrebujemo, bi morali ali to zagrabiti ali priti s svojim interventnim zakonom. Z vsem dolžnim spoštovanjem do SDS, verjetno imajo Vlada, resorna ministristva več informacij, kaj se dogaja. Čeprav jih imamo vsi, ki ne hodimo zaprtih oči okrog. Jaz sem bil prejšnji vikend na Koroškem, me srce boli, koliko je tam enega lesa pa celih hribov poraziranih, razmetanih. Malo časa imam ...

Veste, če se pogovarjamo o gasilstvu in o bonitetah, se moramo pogovarjati tudi o izobraževanju, ker se nam zgodi, da koga pošljemo, pa bo spet kakšna smrtna žrtev. Moramo se pogovarjati o opremljenosti. Tukaj se strinjам, treba je sistemsko urediti sofinanciranje nabave tega. Ne moremo ob teh ujmah, ne vem,



opreme nabavljati na gasilskih veselicah, pa ko bo inšpektor tam telovadil, če mi nekdo ne bo izdal računa, ker sem špricar spil, po domače povedano. In seveda tudi o nadomestilih, ki so bila tukaj omenjena. Veste, Ahmad, Neahmad ... Ahmad bi tudi lahko bil prostovoljni gasilec, če že morate privleči zgodbo do Ahmada. Taki ste. Moramo se tudi pogovarjati o tem, kako bomo v bodoče gradili od kurnika do infrastrukture, zavedajoč se ujm. Morali bi se pogovarjati – pa jaz resno nisem človek, ki so veliko ukvarja z obrambnimi pa s temi zadevami – tudi resno, ali je bolj pomembna zaveza, kot vi rečete, do Nata, da bomo imeli motoriziran bataljon pa bomo imeli novo afero Patria, ali bomo mogoče mi potrebovali, izhajajoč iz ujm, eno helikoptersko eskadriljo. Jaz mislim, da bi potrebovali helikopterje, pa ne zaradi tega, da se bo, kdorkoli bo minister ali predsednik Vlade, s helikopterjem pripeljal pa se ustrezno nezaščiten poslikal pa bo njegova piarovka potem to dala na Instagram.

Če pa končam s tem, to zgodbo GG-jev, ker so eni res nesramno dobro služili, smo nekam drugam zapeljali, kar bi lahko postalo v redu, pa ni, ker je določena politika, ki sedi tukaj ob meni, to vzela. Ampak obstajajo pa ljudje – ko smo imeli tisto sejo, ko so mi esemese pošiljali, da so brez šihtov ostali – ki znajo v gozdu delati, znaj varno v gozdu delati. Kako bo država sistemsko zagrabila te ljudi, jim dala šiht, jim dala možnost delati? In veste, ves les pospraviti pa ga tujcem prodati pod ceno, ni ravno blazno pametno. Tukaj pa pridemo do pametne specializacije, kaj bomo s tem lesom počeli. Če je kdo bukov, se opravičujem, če bo kdo užaljen, je bukov ta parlament. Upam, da bo naslednji sklic dosti pametnejši. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar. Pripravita naj se gospod Žan Mahnič in gospod Bojan Podkrajšek.

Gospod Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Kar se tiče naravnih nesreč, bi jaz naravne nesreče opredelil v 2 kategoriji. Ene so naravne nesreče, na katere ima človek vpliv, druga vrsta naravnih nesreč so pa tiste naravne nesreče, na katere kot človek ne moremo vplivati. Lahko vplivamo na naravne nesreče, kot so poplave. Glavnina poplav v Republiki Sloveniji je posledica slabega gospodarjenja z vodami, jaz to zelo dobro poznam, stanujem ob reki Savinji. Reka Savinja je imela brežine pred 30, 40 leti vzorno urejene, obložene s kamenjem, s kamnitimi zložbami, vzorno zasajenimi drevesi, ki so s koreninami držala zgornji del brežine. Poglejmo si te brežine danes, 30 let brez kakršnegakoli vzdrževanja oziroma na določenih odsekih in tako naprej. In zelo dobro vem še iz tistih časov, kaj je bil rečni nadzornik. Z usnjeno torbo je hodil, dvakrat na

leto se je sprehodil po obeh brežinah gor in dol. Skratka, to je naravna nesreča, na katero ima človek zelo velik vpliv. Druga naravna nesreča, kjer ima človek zelo velik vpliv, je pozeba. Pozeba se zadnje čase dogaja vsako leto. Ali je ministrstvo za kmetijstvo naredilo vse? Je sprejelo določene ukrepe s subvencijami in tako naprej? Kajti pred pozebo se da zaščititi. Ali smo naredili na tem segmentu dovolj? Nismo. To se pravi zopet naravna nesreča, kjer je možnost, da človek to naravno nesrečno omili ali jo reši. Imamo pa potem drugo kategorijo naravnih nesreč, na katere pa res človek nima vpliva. Ne moremo vplivati na potres, ne moremo vplivati na žledolom, ki se je zgodil 2 leti nazaj, in tudi ne moremo vplivati na vetrolom, ki se je zgodil 11. in 12. decembra preteklega leta.

Res je, da imamo sprejet Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, ki je krovni zakon, ki naj bi urejal in reševal vso to problematiko, ampak v tem krovnem zakonu ni notri navedene diktacije, ali gre za vetrolom oziroma posledice izjemnega orkanskega močnega vetra. Tega v tem krovnem zakonu seveda ni. Predlog, ki smo ga podali v Poslanski skupini SDS za interventno odpravo posledic vetroloma, ki je bil v kar precejšnjem delu Slovenije, predvsem v zahodnem delu Slovenije – sam zelo dobro poznam v savinjskem delu, Zgornja Savinjska dolina, Ljubno, Solčavsko, Logarska dolina, kjer je bil vetrolom, katastrofalne posledice je pustil v tem predelu in tam je količina polomljenega in podrtega drevja enormno velika. Mislim, da je v tem momentu tudi zelo težko realno oceniti, za kakšno širino in za kakšen obseg tega polomljenega in prevrnjenega drevja dejansko gre. In kdo so tisti, ki so najbolj na udaru, ki morajo to reševati? To so lokalne skupnosti. Te so prve, ki so na udaru, ki morajo poskrbeti za svoje prebivalce, ki v določenih predelih, območjih niti v tistem času in še tudi kar nekaj dni po tem dejansko niso mogli niti priti do svojega doma. Tudi več dni, več tednov je trajalo, da se je vzpostavila prevoznost tako lokalnih kategoriziranih cest kot tudi cest državnega, regionalnega pomena. Občine to seveda stane. Občine to stane. Najprej, ker so občine tiste, ki poskrbijo za tisto prvo interventno reševanje posledic vetroloma, ki se je zgodil decembra, seveda s službami. Predvsem so tu v prvi meri prostovoljna gasilska društva, pri katerih ne gre samo za prostovoljno delo, ki ga opravijo tako rekoč brezplačno, ampak gre tudi za vse ostale stroške, ki so povezani z odpravo te posledice.

S tem našim predlogom, s tem interventnim zakonom želimo opozoriti na ta segment, ki je dejansko izključno namenski za odpravo posledic tega vetroloma. Vemo, da so tudi občine deležne, ampak tisto je zelo mali delež, v skladu z Zakonom o financiranju občin, kjer skupaj z Zavodom za gozdove vsako leto določijo nek prioriteten plan za ureditev infrastrukture v gozdnatih področjih. Tudi to je možno, na tak način občinam pomagati, da



skupaj z Zavodom za gozdove ocenijo škodo na infrastrukturi in da se s tem interventnim zakonom občinam povrnejo stroški, ki jih je občina imela pri odpravi posledic tega vetroloma. Tako da tu je dejansko možnosti več. Ta interventni zakon opozarja na pomanjkljivosti, ki jih ima krovni Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, in je strogo namenski v tem delu. Ali se te pomanjkljivosti, ki so sedaj predlagane v tem interventnem zakonu, vnesejo v krovni zakon? Seveda, tudi to je dobrodošlo, da res ne sprejemamo za vsako vrsto naravne nesreče svojega interventnega zakona. Na to v tem delu opozarjamo; da se osnovni interventni zakon dopolni s temi pomanjkljivosti in da se pomaga lokalnim skupnostim in vsem organizacijam, ki so imele pri odpravi posledic tega lesoloma velike velike stroške.

Predlagam, da se ta interventni zakon sprejme in se na ta način vsaj deloma omili in pomaga tistim, ki so imeli s to naravno nesrečo v decembru veliko veliko škodo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Žan Mahnič, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani gospa ministrica, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Ko se pogovarjamo o naravnih pa tudi drugih nesrečah, lahko zagotovo same ukrepe, tako priprave kot tudi potem izvajanje le-teh, ko do določene nesreče pride, v grobem razdelimo na dva dela. En del je preventivni, drugi del je kurativni. Tudi za preventivni del lahko nekako rečemo, da če govorimo o pripravah na nesrečo, lahko govorimo na eni strani o pripravah pred samo nesrečo, ki imajo vpliv in namen predvsem zmanjšati posledice nesreče, ko do nje pride, in na drugi strani, da se pripravimo na način, ko bo do nesreče prišlo, da bo čim lažje odpravljanje posledic.

Če se najprej dotaknem samo te preventive, v tem mandatu glede na to, da je bilo v koalicijski pogodbi pod poglavjem Varnost in obramba napisano, kaj vse se bo tukaj naredilo, žal nismo naredili nekega koraka, kljub temu da gre priznanje bivšemu obrambnemu ministru gospodu Janku Vebru, da je vsaj nekako vzpostavil enote za hitro posredovanje, če pride do naravne nesreče. Kmalu po nastopu vlade je bila ravno huda naravna nesreča, oktobra 2014, ko je prišlo, vemo, do katastrofalnih poplav. Tisto je bila že druga velika nesreča v letu 2014, če pogledamo še mesec februar, ko je bil žledolom. Ravno po tem žledolomu smo tudi v Slovenski demokratični stranki takrat, potem ko so bile predčasne parlamentarne volitve, leta 2014 pripravili program na področju obrambe in predvsem veliko stavili na to preventivo, potem ko do nesreče že pride. Bom citiral iz našega programa, kaj smo takrat zapisali, pod poglavjem Obramba, podpoglavje Izboljšanje upravljanja in vodenja, citiram: »Sistem zaščite

in reševanja ter obrambni sistem sta del ministrstva za obrambo, hkrati pa gre za dva ločena podsistema nacionalnovarnostnega sistema, organizirana sta na popolnoma različnih temeljih. Slovenska vojska je profesionalizirana, centralizirana in z državnega nivoja enovito upravljana struktura. Na drugi strani je zaščita in reševanje decentraliziran sistem, ki v velikem obsegu temelji na načelu prostovoljnosti, razdeljen pa je na tri nivoje, lokalni, regionalni in državni. Praksa ter primeri zadnjih večjih naravnih in drugih nesreč v Sloveniji kažejo na to, da je potrebno preurediti sistem upravljanja in vodenja na državni ravni, ga optimizirati in centralizirati. Odločitev za angažiranje Slovenske vojske v teh primerih ne more biti odvisna od pobud lokalne skupnosti, temveč je to ob mnenju Sveta za nacionalno varnost odločitev Vlade. Hkrati bomo upravljanje sistema zaščite in reševanja uskladili in poenotili tudi s konceptom kriznega upravljanja in vodenja.«

In kar je pomembno predvsem za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč, smo v podpoglavju pri izvedbi optimizacij in racionalizacije stroškov napisali naslednje: »Prihranjena finančna sredstva,« ne bom vsega bral, kje bi to prihranili, »bomo nato uporabili za zagotovitev dodatnih operativnih zmogljivosti, namenjenih soočanju z naravnimi in drugimi nesrečami. Večji del finančnih prihrankov iz teh optimizacij in racionalizacij bomo namenili dodatnemu finančnemu stimuliranju prostovoljcev ter investiranju v opremo, zaščitna sredstva in tehniko, namenjeno gasilcem ter drugim prostovoljnimi in reševalnim zmogljivostim, ki spadajo pod pristojnost zaščite in reševanja. Drugi del finančnih prihrankov bomo usmerili v nakup zaščitne opreme in sredstev za Slovensko vojsko, ki bo uporabna tudi v primeru naravnih in drugih nesreč.«

Skratka, vprašanje, ki ga je postavil prej dr. Franc Trček, ko govorimo o modernizaciji Slovenske vojske, ali denar vložiti v motorizirano bataljonsko bojno skupino ali denar vložiti v neko eskadriljo helikopterjev, zagotovo je z vidika sistema zaščite in reševanja eskadrilja helikopterjev oziroma kakršenkoli helikopter pomemben, vendar pa se je treba zavedati in se spomniti, kaj se je dogajalo leta 2014, ko je bil žledolom. Mislim, da so ravno z Jezerskega domačine v službo vozili z valuki 6x6, skratka tudi vozila recimo srednje bataljonske bojne skupine, kolesniki 8x8, so v primeru naravnih in drugih nesreč uporabni, se jih lahko uporabi za namen zaščite in reševanja, kar je bilo že dokazano. Strinjam pa se – in tudi v letu 2015, ko smo imeli izredno sejo Državnega zbora o stanju v Slovenski vojski, kjer je svoje mnenje povedal tudi predsednik države gospod Borut Pahor – helikopterjem, ki jih imamo trenutno in so namenjeni tudi za sistem zaščite in reševanja, bo kmalu potekel rok trajanja. Mislim, da večinoma potečejo med letoma 2019, 2021, tako da bo treba razmišljati v tej smeri, da se gre



v nakup oziroma posodobitev. Če sem prav seznanjen, pa ravno urad Republike Slovenije za zaščito in reševanje v letošnjem letu namerava kupiti svoj prvi helikopter, da ga bo imel za svoje potrebe, za zaščito in reševanje, za prenos ponesrečencev, za reševanje v gorah in tako naprej, kar bo seveda lažje predvsem z vidika učinkovitosti in koordinacije.

Ko govorimo o tej preventivi, stvareh, ki sem jih tukaj notri omenjal, dejansko bi morali kupiti opremo, ko gledamo recimo modernizacijo Slovenske vojske, ki bi jo potem vojska lahko uporabljala tudi v primeru naravnih in drugih nesreč. Že na začetku mandata je bilo govora o tem, da bi se morali v Slovenski vojski vse pripadnice in pripadniki ravno zaradi tega recimo intenzivno udeleževati tečaja rokovanja z motorno žago. Mi smo videli recimo v Sovodnju pa gori, ko je bil žled februarja 2014, domačini so drevesa odstranjevali, tisto, kar je bilo podrt in polomljeno, z motorkami, vojaki pa z navadnimi žagami. Po dva sta žagala, ker od teh, ki so bili iz Slovenske vojske, ni bilo kadra, ki bi imel opravljen izpit za rokovanje z motorno žago. Zaradi tega to ni bilo mogoče oziroma ni bilo izvedljivo. Ne vem pa, kako je stvar potem sledila, ko je takratni minister gospod Veber vzpostavil enoto za hitro posredovanje. Tudi 48 ur, kolikor je meja oziroma odzivni čas teh pripadnic in pripadnikov, predvidevam, da bi se dalo skrajšati.

Drugi del preventive pa je zagotovo tisto, kar lahko naredimo – če sem sedaj govoril o tem, da je čim večja učinkovitost po nesreči, potem ko do nesreče že pride, pa je na drugi strani zagotovo – ukrep oziroma množica ukrepov, ki jih storimo, da bi nesrečo čim bolj ublažili. Tukaj zopet primer iz lokalnega okolja, že večkrat so bile na tistem področju poplave, spomnite se leta 2007, katastrofalne poplave v Železnikih, žal tudi smrtne žrtve, leta 2010, potem tudi 2014, skratka, mi o stoletnih vodah govorimo praktično na vsaki dve leti. Edina stvar, ki jo lahko tukaj kot preventivo naredimo, je, vsaj kar se poplav tiče, učinkovito, celovito urejanje vodotokov. Na tem mestu moram reči in dati zahvalo ministrici za okolje in prostor za protipoplavno urejanje Poljanske doline, v Poljanah je bilo v tem mandatu namenjenih 2,5 milijona evrov. Ukrepi se že začinjajo, tako da je to edini učinkovit način, kako se lotiti te zadeve. Ampak seveda, potem imamo spet nezadovoljstvo na drugi strani. Sam sem dobil kar nekaj pripomb s strani ribičev. Vodna gospodarstva zadeve urejajo, kakor urejajo. Zdaj vidimo, vodotoki, praktično se vse od A do Ž betonira, kar je pa seveda slabo za habitat, za ribe, in tukaj notri je seveda treba iskati neke kompromise med živimi bitji, in kar je zagotovo na prvem mestu, med varovanjem ljudi in njihovega premoženja. Prav tako bi si želel, gospa ministrica, ker ste ravno tukaj in ker je to področni zakon, da bi se hitreje odvijalo, kar se Železnikov tiče. Takrat oktobra sva imela razpravo o tem, o sami protipoplavni varnosti, o

ukrepih, in glede na to, da je minilo že 10 let od tiste naravne nesreče, bi zagotovo stvar lahko finiširali z malo povečanim tempom, kajti to je neka druga točka pod to preventivo, da se potem ne soočamo s takšnimi posledicami, kot smo se soočali leta 2007, 2010, 2014 in tako naprej.

Kar se pa druge strani tiče, to pa je po nesreči neka kurativa. Zagotovo to lahko storimo samo z zakoni oziroma na način, kot se ga je v tem primeru lotila Slovenska demokratska stranka. Jaz bom seveda ta zakon podprl. 14 dni po tem, ko se je to zgodilo, sem bil v Kočevju, v kočevskih gozdovih, in lahko rečem, da je bilo opustošenje resnično katastrofalno. Spominjalo me je na žled leta 2014, ko sem videl, kaj je takrat storilo gori v mojih koncih. Zagotovo je določena pomoč države nujna, je tudi upravičena. Predvsem smo v Slovenski demokratski stranki s tem zakonom želeli, da se uredijo določena področja in da se na nek način rešujejo statusi tistih, ki v teh nesrečah pomagajo in odpravljajo posledice. V 4. členu je jasno navedena vsebina programa odprave posledic vremenske ujme. Če si boste pogledali podobne zakone, ki so se sprejemali v Državnem zboru, kadar je prišlo do kakšnih hudih naravnih in drugih nesreč, je pač to člen, ki nekako opredeljuje program. Zagotovo pa je to zakon, ki glede na besedilo, ki ga predlagamo, daje Vladi zelo proste roke, da sama s svojimi programi, s svojimi vizijo, kako bo te nesreče oziroma v tem primeru to konkretno nesrečo, vetrolom, odpravila, da se tudi sama odloči, kako bo to storila.

Velikokrat smo že govorili o statusu prostovoljnega gasilca. Praktično vsak obljublja, da se bo ta status uredil, kadarkoli se potem to poskuša, predlog žal ne gre skozi. Posebej pomemben za tiste, ki so decembra pomagali odpravljati to naravno nesrečo, je 14. člen, dopolnitve Zakona o gasilstvu, in sicer da država zagotovi prostovoljnim operativnim gasilcem financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja in za vsak dan izvajanja gasilske javne službe tudi dodatno pokojninsko zavarovanje. Lahko rečemo, da je to predlog v tem zakonu, ki je naravnian na eno nesrečo, ampak je to zadeva, ki gre širše, ki bo seveda veljala – ker se spreminja področni zakon – tudi za primer naravnih nesreč, ki bodo, kakor vsi skupaj ugotavljamo, ne prišle enkrat na sto let, ampak smo jim priča zelo pogosto.

Kar se tiče katastrskega dohodka in davka na nepremičnine, kar se tiče tudi Zakona o financiranju občin, pa gre za ukrepe, ki so edini primerni, logični, razumni za tiste, ki jih je doletela ta škoda. Imate področja, kjer je potolklo praktično cel gozd, na terenu je stanje še hujše, kot pa je, če gledaš po poročilih ali na slikah. Že je bilo omenjeno, da bo lahko prišlo do tega, do česar prihaja tudi po letu 2014, da se pojavlja – in bo to zagotovo samo še sprožilo, da se bo pojavil – lubadar. Tudi po letu 2014 žal še ni vse počiščeno, še ni vse sanirano, ker so



drevesa podrti na takih nedostopnih območjih, kjer zadeve že trhlenijo, in seveda je razumno, da se tega sanirati ne da. Lahko pa gremo v smeri, da zadevo čim bolj omilimo oziroma da se pripravimo na prihodnje naravne nesreče, da na eni strani pripravljamo službe, ki bodo posredovale v primeru takšnih nesreč, naravnih in drugih, da bodo imele ustrezno znanje, ustrezno usposobljenost, ustrezno opremo, da Slovenski vojski kupujemo takšno opremo, ki bo uporabna tudi za zaščito in reševanje, da posegamo v naravo na način, da čim bolj omilimo te nesreče, in pa ko govorimo o kurativi, da čim manjkrat pride do takšnih zakonov, ampak da že sedaj pripravljamo zakone, ki bodo potem imeli neko podlago za reševanje kriz.

Sem eden od zagovornikov tega, da bi morali imeti posebni zakon o kriznem upravljanju in vodenju, ker sedaj je to po več zakonih, tudi kar se tiče Zakona o obrambi, potem je nekaj v zakonih, ki so na področju kmetijstva, zakonih ki so na področju okolja in prostora, skratka potrebujemo zakon, ki bi bolj definiral sam potek zaščite in reševanja, kljub temu da imamo dober sistem, da imamo sistem, ki deluje, da imamo sistem, ki nam ga lahko marsikdo iz tujine zavida, da imamo že sedaj predvsem prostovoljna gasilska društva, ki imajo odlično opremo, za kar gre zahvala najprej požrtvovalnosti teh prostovoljcev, potem vsem državljanom in državljanom, ki to opremo financirajo s prostovoljnimi prispevki, in pa kot tretje tudi občinam, ki vlagajo in spodbujajo ta prostovoljna društva, predvsem gasilska. Bi si pa želeli, da bi tudi Državni zbor pokazal, sama država, Vlada, da podpira ta sistem. Preteklo leto, ko smo sprejemali proračun, smo imeli odlično priložnost, da bi dali dodatna dva milijona evrov, tako za leto 2018 kot tudi za leto 2017, za sistem zaščite in reševanja, za gasilsko opremo, ampak smo bili predlagatelji v Slovenski demokratični stranki žal za tri glasove prekratki, takrat je bilo – si bom zapomnil to glasovanje – 39 proti, 36 za. In če bi takrat uspeli, bi imeli v dveh letih 4 milijone evrov več za gasilsko opremo. To pa je tista kurativa, ne samo s takšnimi ukrepi, ampak predvsem v zakonih definirati področje in narediti sistem zaščite in reševanja ter ostale sisteme, ki sodelujejo v primeru, da pride do naravne nesreče, še bolj učinkovite.

Sam, kot že rečeno, bom ta zakon podprl.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravita naj se gospa ministrica in spoštovani državni sekretar.

Gospod Pojbič, imate besedo, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica!

Uvodoma moram povedati, da bom seveda ta zakon, ki smo ga vložili v Slovenski demokratični stranki, podprl, in to iz razloga, da

je Vlada imela dovolj časa do tega trenutka, tudi koalicija dovolj časa, da bi sprejela določene ukrepe, ki so še kako potrebni in bi jih bilo treba sprejeti, da bi se pri stvareh, o katerih danes govorimo, pravočasno ukrepalo. Ampak ker temu ni bilo tako, smo v Slovenski demokratični stranki seveda vložili interventni zakon, sedaj pa poslušam koalicijo, potem bom tudi ministrico slišal, zdajle pa naenkrat nič ni prav, nič ni v redu, vse, kar predlagamo, ne gre v pravo smer in tako dalje in tako dalje, kakorkoli. Mislim, ko poslušam te diskusije, moram reči, da sem zelo razočaran. Se pravi na eni strani Vlada in koalicija, ki ima vse instrumente v svojih rokah, ne naredi nič ali pa zelo malo, potem pa, ko opozicijska stranka, Slovenska demokratična stranka, pride s pravim predlogom v Državni zbor, pa naenkrat tisoč in en izgovor, kako onemogočiti, da bi ta interventni, kot smo ga mi pripravili, šel v nadaljnjo obravnavo oziroma bil potrjen. Je pa še kako potreben.

Mislim, da se moramo vsi še kako zavedati, da so naravne nesreče postale stalnica današnjega časa. Da ne govorimo o vetrolomih, žledu, poplavlach, zmrzali in tako dalje, tega smo v zadnjih nekaj letih vsi skupaj doživeli bistveno preveč. Ampak sam sem prepričan in tudi v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da Vlada v tem trenutku pa v tem času, kolikor časa je na oblasti, ni sledila tem problemom na tak način, kot bi bilo to potrebno. Ker če bi bilo temu tako, nam v Slovenski demokratični stranki tega interventnega zakona sedaj ne bi bilo treba vložiti. Ugotovili smo tudi skupaj danes, da je krovni zakon pomanjkljiv, in če je krovni zakon pomanjkljiv, ima vse vajeti v rokah koalicija in Vlada. Naj te pomanjkljivosti odpravi. Zakaj ne prinese spremembe tega zakona, da bomo lahko v nekih zadevah, ko gre za te naravne nesreče bistveno bolj operativni, bistveno bolj konkretni in da bodo stvari tekle bistveno hitreje? Jaz sem – na kar sem tudi ponosen, da sem sam gasilec – tudi sodeloval, ko je poplavljal reka Pesnica, pomagal sem graditi zidove s polnimi vrečami peska in sem videl, kako je pomembno, da si ob pravem času na pravem mestu. Vendar pa moraš imeti za to ustrezne pogoje.

Mi danes v tem zakonu, seveda tudi v 14. členu, govorimo o gasilcih. Vsi tisti, ki smo gasilci, ne vem, koliko nas je tukaj v Državnem zboru – jaz sem, jaz vem, kakšne pomanjkljivosti so v gasilskih družtvih, kaj gasilska društva, ki tako ali tako vse delajo brezplačno, potrebujejo. Tudi ko smo sprejemali proračun, smo v Slovenski demokratični stranki vložili amandma, s katerim bi povečali sredstva za gasilsko opremo, je koalicija to zavrnila. Gasilce rabimo samo takrat, ko je problem pred nami; ko pa je treba zagotoviti, da lahko v težkih pogojih svoje delo opravljajo tudi na tak način, da so tudi oni zavarovani, ker svoje življenje izpostavljajo, da so tudi oni zavarovani z vsemi tehničnimi sredstvi in vsem tistim, kar je potrebno, da lahko



svoje delo opravljajo kakovostno in varno; že tako ali tako, kot sem rekel, delajo zastonj. In ko gre za gasilce, pač vedno zmanjka denarja. Tega ne razumem. Veste, koliko je bilo v letošnjem letu problemov s tem, da je treba gasilcem, nekaterim strukturam dvigniti za nekaj procentov plače ali pa za nekaj razredov. Koliko je bilo prelitega črnila, koliko je bilo različnih diskusij, preden je prišlo sploh do kakršnegakoli koraka naprej. Nimamo pa problema Jankoviču odpisati 16 milijonov evrov, s tem pa nimamo problema. In zato pravim, kje mi v tej državi živimo. Tistim, ki nam rešujejo naše premoženje in naša življenja, za njih denarja ni; za lopove, za take, ki pa so sposobni, pa se jim odpisujejo taki in taki dolgovi, tam pa ni problema. Tam pa ni problema milijonov; 100 milijonov, 50 milijonov, 200, 300, 500. Spoštovani gospodje, če ste včeraj, predvčerajšnjem brali na Twitterju, iz te države je v letu 2017 odtekla v oaze milijarda 270 milijonov evrov, leto prej blizu milijarde, leto nazaj še malo manj kot milijarda; in to vse v času vodenja države te koalicije in te vlade. Pa se nič ne vprašate, pa se nikomur nič ne zgodi. A za gasilce, za tisto, kar pa mi tukaj s tem interventnim zakonom želimo doseči, tu pa delate vse, da se ne bi nič spremenilo.

Bomo videli, koliko poslank in poslancev bo ta interventni zakon podprlo. Mi smo v 14. členu, pa vas sprašujem, če je s tem kaj narobe, v 14. členu smo zapisali naslednje: Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o gasilstvu: V Zakonu o gasilstvu (Uradni list RS št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo) se v 4. točki 5. člena za prvim stavkom doda stavek, ki se glasi: »Status operativnega prostovoljnega gasilca je odnos med delodajalcem in gasilcem, s katerim se stimulira zaposlovanje gasilcev tako, da se delodajalcu znižajo zavarovalne premije in imajo davčne olajšave.« Kogelice in kolegi v koaliciji, vas sprašujem, kaj je s tem narobe? Kaj je s tem predlogom narobe? Potem v nadaljevanju: »Za 2. točko prvega odstavka 8. člena se dodata novi 3. in 4. točka, ki se glasita: 3. točka – zagotavlja sredstva za zavarovanje operativnih gasilcev; in 4. točka – zagotavlja sredstva za preventivne zdravstvene preglede operativnih gasilcev.« Sprašujem vas, spoštovana koalicija, spoštovana vlada, kaj je s tem narobe. Pojasnite, da bojo gasilke in gasilci vedeli, ali ste na njihovi strani ali niste; in danes imate priložnost, da ta zakon podprete, tako vlada kot koalicija. Če pa ugotavljate, da je treba še karkoli vnesti, karkoli spremeniti, karkoli dodati, pa, prosim, izvolite. V Slovenski demokratični stranki smo vam dali predlog, ki ga lahko skupaj še izboljšamo; in nimamo s tem nobenih težav, pa se vsi med sabo povežemo, ne levi, ne desni, ne rumeni, rdeči ali črni, vsi. Jaz sem prepričan, da tukaj moramo imeti skupni interes, ker takrat, ko pa gasilce rabimo, pa imamo skupni interes, takrat pa ni problema.

In v nadaljevanju: »Dosedanja tretja do šesta točka postanejo četrta do sedma točka. V 26. členu se doda novi osmi odstavek, ki se

glasi: (8) Država zagotovi prostovoljnimi operativnim gasilcem financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja in za vsak dan izvajanja javne gasilske službe tudi dodatno pokojninsko zavarovanje.« Spoštovani kolegice in kolegi, sprašujem vas, kaj je s tem narobe. Zakaj gledate vsi v tla? In pričakujem danes, da bom na ta vprašanja s strani vlade in tudi ostalih poslanskih skupin slišal kakšno razpravo; da vidim, da smo mi v Slovenski demokratični stranki problem, ki želimo pomagati gasilskim društvom, da bodo lahko normalno funkcionirala, da bodo lahko kvalitetno zagotavljala tiste storitve, za katere so poklicana. So tako ali tako prostovoljna gasilska društva, delajo prostovoljno. In najmanj, kar jim moramo zagotoviti, je, da jim zagotovimo opremo, da bodo svoje delo lahko opravljali tudi na ta način, da bodo zavarovali tudi sebe. In mi smo dolžni, na vsak način smo dolžni za njih poskrbeti v tej smeri. In jaz ne vidim nič v tem 14. členu, kar bi bilo narobe, kar bi si nekdo izmislil. Vsi vemo, če boste vprašati kogarkoli od gasilcev, gasilskih društev, bodo povedali – da, bravo, to je to. To potrebujemo, to je najmanj, kar nam država dolguje. Ampak očitno bomo tudi tokrat ostali na suhem, ali samo zato, ker je Slovenska demokratična stranka tista, ki je ta zakon vložila, drugače pa nekih normalnih, racionalnih argumentov, da bi glasovali proti temu, do tega trenutka še nisem slišal.

Nekaj časa sem bil tukaj, nekaj časa sem bil v pisarni, ampak sem poslušal vse poslanske skupine, njihove razprave; nekih racionalnih argumentov ni bilo. Če vemo, da je zakon, o katerem smo govorili, in to je krovni zakon, pomanjkljiv, sem rekel, da ima ta vlada in koalicija vse možnosti, da ta zakon popravi. To bi že zdavnaj morala narediti. Lansko leto in predlansko leto je bila v Slovenskih goricah, od koder prihajam, zmrzal. Dvakrat zaporedoma je skoraj vse zmrznilo. In kakšna sredstva so dobili povrnjena in koliko časa so čakali na to tisti vinarji, ki imajo velike vinograde, ker veste, da je tam dobro vinorodno območje? Pojdite vprašati, vam bodo ljudje povedali. Veste, kaj rečejo – ti birokrati v naši družbi, v naši državi ste zmešani, vsi po vrsti, od prvega do zadnjega. Od prvega do zadnjega. Mi smo imeli problem takoj, nam se je to danes zgodilo, čez noč smo ostali brez vsega. Saj smo potem neke majhne rešitve sprejeli, da so se stvari malo ublažile, ampak povrnitev delčka stroškov so pa dobili ne vem čez koliko časa. Ne razumem tega. In v takih okoliščinah, ko so naravne ujme, ko se zgodi tako, kot se je sedaj zgodilo, vetrolomi, bi morala država ukrepati takoj, ne čez eno leto, ne čez pol leta. Takoj, ker mi lahko sprejmemo tak zakon, da je to možno takoj narediti. To ni res. Mi ga lahko sprejmemo, Državni zbor lahko sprejme interventni zakon za vsako zadevo; in to takoj. Vsi lahko kimate z glavo, da to ni možno. Jaz vem, da Državni zbor lahko to naredi. Če vlada predlaga pravočasno, to so krizne situacije, kjer se lahko vlada sestane tudi



ponoči, če je treba, Državni zbor tudi ponoči. In ni nobenega problema sprejeti določene rešitve, ki so za tako situacijo pač potrebne.

Zdaj je morda tudi kakšna stvar, ki je povezana z zakonodajo Evropske unije. Saj za to vem, sem zdaj razumel, kaj ste hoteli povedati, ampak mi smo v Sloveniji. Najprej bo treba pomagati svojim ljudem. Se bomo pa pač pred Evropsko unijo zagovarjali pa bomo rekli, da smo nekaj naredili zaradi tega, ker smo želeli lastnim državljanom in državljanom pomagati, da lahko preživijo; smo pač to naredil. To je politika, za katero jaz prevzemam odgovornost in jo tudi upam pred kompletno evropsko javnostjo zagovarjati, brez vsakega problema. Brez vsakega problema, ker ne naredimo nič napačnega, nič slabega, ampak delamo v interesu in skrbimo za slovenske državljanke in državljane. In v Evropski uniji so zame prvo slovenski državljane in državljani. Prvo so oni, potem pa je Evropska unija, verjemite mi. In jaz sem se za svoje ljudi pripravljen izpostaviti takoj, danes, ne jutri, ko je lahko že marsikdaj prepozno. In tudi po teh ujmah, ki se zgodijo, veste, kakšna nepopravljiva škoda se zgodi potem, če to traja; tudi sanacija in cele te zgodbe trajajo predolgo časa. Takrat se povzroča še dodatna škoda kot sicer. Če bi takoj ukrepali, bi jo lahko tudi takoj rešili in ne bi prišlo do dodatne škode, dodatnih problemov. Ker sem tudi sam gasilec, ker sem pomagal v teh zadevah, vem, kako je pomembno in kako so ljudje veseli, ko si v pravem času tam; ne da prideš čez štirinajst dni ali pa čez mesec, dva, tri, štiri, ko je prepozno, ko mu je že pol hiše odneslo ali mu je vrglo streho iz hiše. Sem bil zraven, sem pomagal in sem ponosen na to, hvala bogu, zato tudi zagovarjam vse tisto, kar je vezano v kateremkoli zakonu na gasilstvo, zaščito in reševanje. Vsi se zavedamo. Jaz vem, da se vsi zavedamo. In potem sam ne delam nič drugega, kot pa prosim vse poslanske skupine, da enkrat glede tega najdemo neko ustrezno rešitev in uredimo ta status prostovoljnega gasilca na način, ki bo dostojen in dostojanstven. In to si zaslužijo. Še enkrat, jaz bom ta zakon podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

Izvolite.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Predlagani zakon – v današnji razpravi smo velikokrat veliko stvari omenili – predstavlja odstop od sistemske ureditve odprave posledic naravnih nesreč, z namenom urediti konkretno situacijo oziroma konkretni dogodek; in ga tudi v 1. členu opredeljuje, torej dogodek 11. in 12. decembra 2017. Jaz se zahvaljujem vsem tistim, ni jih bilo malo, kar nekaj je bilo poslancev, ki so izjavljali, ki so posredovali svoje mnenje in razvijali znanje o tem, da imamo v resnici v

Sloveniji te stvari res dobro urejene in ko se zgodi kakršenkoli nepredviden dogodek, intervencijske skupine hitro reagirajo. Še posebej na lokalni ravni, vemo, Štab za civilno zaščito, ja; ampak prvi gredo na teren gasilci. Prav gotovo se tudi jaz v imenu vlade zahvaljujem za njihovo prizadevnost in delovanje. Prvi interventni del sega v področje Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, ki je takrat, ob tem dogajanju reagirala, sedaj pa tudi po sklepu Vlade začela zbirati podatke o višini intervencijskih stroškov, torej stroškov, ki so nastali ob samem delu, ko je bilo treba sprostiti ceste ali pomagati ljudem pri zaščiti strešne kritine. Tudi ta uprava je izdala sklep o pričetku ocenjevanja škode. Ta škoda pa se seveda popisuje, vsi vemo, vsi smo danes to povedali, da je bila škoda na mnogih površinah, na velikem območju, ta škoda se vpisuje v program Ajda. Je pa na nek način popis škode omejen na komisije na občinah, torej lokalnim skupnostim. In vemo, da je, razen podjetij, potreben nek skupen nivo, kaj in kako ocenjevati, te komisije imajo te natančne podatke.

Odprava posledic naravnih nesreč je, zdaj pa gremo v drugo fazo, na sistemski ravni urejena z Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč, ki je pod pokroviteljstvom Ministrstva za okolje in prostor. Mi iz ministrstva ne vidimo navedb predlagatelja, da bi bilo s tem zakonom karkoli narobe; je pa res, da 13. člen prav tega zakona govori o tem, da bi bilo treba dodati še – ob neugodnih vremenskih ujmah. O tem govori 4. člen, neugodne vremenske razmere, kjer nekaj navaja, ampak prav »neugodne vremenske razmere« je tisti osnovni pojem, ki opredeljuje, da je ta orkanski veter tista neugodna vremenska razmera, ki je povzročila škodo. In seveda ni nobenih ovir, da je ne bi tudi sprocesirali. Drugega v tem zakonu, prav o predlogih za spremembo zakona o odpravi posledic naravnih nesreč ni. Je pa res, da se v 5. členu govori o nadzoru. Nadzor nad izvajanjem del bi se po zakonu določil družbi DRI, sicer po načelu in-house, kar pa je v javnonaročniški terminologiji sicer znan in uporabljen kontekst, vendar zajema javno naročanje med osebami v javnem sektorju. Vse navedbe, ki jih je kasneje vlada predložila, torej gre o dodelitvi izključne pravice za nadzor, je v nasprotju s sicer predvideno ureditvijo javnega naročanja. Ko sicer govorimo politično, koliko je težav z javnim naročanjem, sedaj vpeljujemo tako izjemo. Če govorim po pripravi in pridobitvi sredstev za odpravo nesreč na Ministrstvu za okolje in prostor, vsem prijavljenim omogočimo, da se ali z ustreznimi programi ali z dokazili o finančnih sredstvih to izvede. Tudi ta del je že do sedaj ustrezno urejen.

Javna korist v 7. členu, gradnja prometne infrastrukture in vzpostavitev služnosti. O služnostih veliko govorimo, mnogi vedo, da je treba za služnost pridobiti soglasje lastnika. Če je interventno, je za intervencijski postopek



nemogoče pridobivati služnosti, kasneje pa je za sanacijo teh poškodb služnost pri lastniku še vedno treba pridobiti. V 8. členu imamo spet poseg v Zakon o javnem naročanju, ki mu vlada nasprotuje. V 9. členu govorite predlagatelji o spremembi Zakona o gozdovih. Državni sekretar gospod Marjan Podgoršek iz Ministrstva za kmetijstvo vam bo ta del obrazložil, ker je poznavalec teh predpisov, sama nisem. Za katastrski dohodek po vložitvi prijav v sistem Ajda, ti podatki se prekvalificirajo in se uporabljajo tudi za znižanje katastrskega dohodka. Odstopanje od sicer urejenih zakonskih določil je po našem mnenju nepotrebno, nekaj težav imam sama z 11. členom davka na nepremičnine, ampak bom to prešla. 12. člen posega v Zakon o financiranju občin, ki ga je prav gotovo lahko ali pa možno vnesti v sam Zakon o financiranju občin, lahko pa tak interventen ukrep poruši kakršnekoli sicer določitve v tem zakonu. O Zakonu o odpravi posledic naravnih nesreč sem povedala, ni nobenih ovir, da ne bi tega dogodka sprocesirali. In sedaj na predzadnji člen, torej ta člen, ki govori o dopolnitvi Zakona o gasilstvu, ki je na vsak način za gasilce izredno pomemben. Vlada meni, da je treba to urediti v ustreznem zakonu; v takem zakonu, ki bo sistemsko uredil to tematiko. Še enkrat ponavljam, da v 1. členu govorimo samo o odpravi posledic vremenske ujme 11. in 12. decembra 2017 in potem s številnimi členi posegamo v sistemske zakone. Predlagamo, da se to uredi, če je treba, jaz se še vedno strinjam s tistimi, ki so povedali, da je v Sloveniji ta tematika relativno dobro urejena. Če pa menite, da kaj ni dobro urejeno, pa je treba v sistemskih zakonih spremeniti. Sedaj pa prosim državnega sekretarja, da me dopolni. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod državni sekretar mag. Marjan Podgoršek, izvolite, imate besedo.

MAG. MARJAN PODGORŠEK: Hvala, podpredsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana ministrica!

Tematika listin za spremeljavo, ki jih določa evropska uredba o lesu oziroma natančneje Uredba (EU) št. 995/2010, ni nova tema pred spoštovanim Državnim zborom. Bila je že urejana s tako imenovanimi prevoznicami leta 2013, potem smo sprejeli novelo v letu 2016, ki je uvedla knjigovodske listine oziroma poenostavitev tega postopka. Sedanji postopek je zato z vidika enostavnosti in izvedljivosti optimalen, saj združuje celoten proces v eni listini. Predlagana rešitev, kot je v zakonu, ki ga obravnavamo, bi namreč uvedla nazaj dodatno listino, saj določa v 2. členu, da se jo izda v roku treh dni; predpogoj za delovanje sistema sledljivosti pa je, da je lista na razpolago takoj ob odpremi. Zato ta rešitev z vidika uredbe o sledljivosti ne bi delovala in bi s tega vidika pomenila podvajanje, zato mi menimo, da je obstoječa rešitev bolj ustrezna in bolj enostavna.

Na tem mestu, ker obravnavamo tematiko o žledolomu, bi mogoče podal nekaj informacij kot predstavnik resornega ministrstva, ki pokriva gozdarstvo. Po načrtih Zavoda za gozdove bodo sanacijski načrti končani 12. 2. in bodo v okviru zakonsko predpisanih rokov. Dela na terenu so zaradi vremenskih razmer pa tudi ostalih specifik, ki so povezane s tipom vremenske ujme, precej zahtevna in tudi nevarna. Po zadnjih informacijah, ki so že zelo blizu zaključnim informacijam, je poškodovanih za 2 milijona 191 tisoč kubičnih metrov gozdov. Največ škode je na Kočevskem, sledi Postojnsko in nekatere koroške regije. Glede tega dela na operativnem nivoju za zdaj ni videti takšnih težav, ki bi potrebovale nujno zakonsko ukrepanje. Poglavitna težava, ki se kaže, je, da se bo potrebovalo zelo velik obseg strojne sečnje.

V Sloveniji ni zadostnih kapacitet, ker je delo s takšnim polomljenim drevjem precej nevarno, drevesa so prepletena in je za ročno delo nevarno. Glede aktivnosti, ki se jih načrtuje, so nekateri postopki, s katerimi bomo povečali najem strojnih izvajalcev, tudi iz tujine, da bo to delo potekalo čim bolj varno. O tem je sicer bilo že več govora na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V zvezi s tem bo pomagalo tudi državno gozdarsko podjetje, pa tudi še kdo drug bo vabljen v tem kontekstu. Načrtuje pa se tudi, da bi nekatere ukrepe, ki jih je vlada že predložila v zakonu o odpravljanju posledic prenamnožitve podlubnikov, uporabili tudi v tem kontekstu. Zato v zvezi s tistim načrtujemo amandma, ki bi potem dosegel to, da bodo tisti ukrepi, ki so predloženi tam, ker so nekateri od njih zelo ustrezni tudi za ta namen, uporabljeni tudi za reševanje nekaterih specifičnih vprašanj, ki bodo povezana z odpravo posledic na tem področju. Toliko z naše strani. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc. Izvolite.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovana ministrica gospa Irena Majcen, spoštovani državni sekretar gospod Podgoršek ter seveda kolegice in kolegi!

Moja razprava bo mogoče malo drugačna. Bo kdo rekel, da je bolj dolgoročno usmerjena, ampak vem, da je moj način razmišljanja tak; da se zopet in zopet dotikamo teh okoljskih problemov, da živimo v času, ko so te okoljske spremembe zelo pereče in zelo očitne. Poglejmo sneg v Alpah. To sneženje v Ameriki, te velike klimatske spremembe, dobesedno se mogoče na Zemlji ne zavedamo dovolj, da imamo le en planet in da ga je treba na nek način ohraniti in se obnašati tako, da bomo tu lahko še dolgo živeli. Govorimo o globalnem segrevanju ozračja, planet postaja topla greda. Imamo CO₂-obroč okrog nas in dobesedno se bomo nekoč tu sprazžili, verjetno,



če bo šlo tako naprej. Posledice tu najbolj čutimo. Omenil sem že sneg. V Davosu so se komaj sestali. So take velike spremembe, ki nam tako ali drugače kažejo na to, da je treba ukrepati. Ali je to pozimi sneg ali suša, toča, žledolomi, vetrolomi – s tem pač živimo. Na to se je treba ustrezno odzvati in v našem okolju delovati tako, da bi bili vzor tudi drugim, ne da preko luže dobesedno delajo drugače. V bistvu hočejo celo neke ukrepe omiliti in oklestiti ter živeti naprej. Peljimo se, dajmo gas, kolikor že gre. To je zelo kratkoviden pogled na okolje, na družbo in tako dalje.

S tega vidika podpiram vsa prizadevanja ministrstva in vseh, da spodbujamo krožno gospodarstvo, uporabo naravnih virov, materialov, gozd predstavlja naša pljuča, pa ne samo Slovenije, tudi planeta. Vsrkava ogljikov dioksid, veže ogljikov dioksid v les, ki je zelo uporaben material. Zakaj to govorim? Ker moramo globalno, sistemsko vplivati na to, da se nam to toplogredno ogrevanje ozračja ne bo dogajalo in da ne bo teh ujm, da ne bo treba potem sprejemati zakonov, intervencijskih ali takšnih, ki so v bistvu intervencijske akcije. Ne rečem, da se ne smemo odzivati, ampak mi moramo delovati na dolgi rok, da iz te zgodbe pridemo nekoč ven. Sam sem pristaš nizkoogljične družbe, vzpostavljanja industrij, ki znižujejo emisije toplogrednih plinov. In spet smo pri zgodbi, ki jo ves čas ponavljam – to pa so naši gozdovi, lesna industrija, krožno gospodarstvo in v zvezi s tem zmanjšanje porabe energije. Že sam sem omenil, da je ta zakon sam po sebi interventen in rešuje neko posledico zgrešene okoljske politike – svetovne, ne samo naše – v zadnjih 100 letih. Moje razmišljanje gre v tej smeri, da to generira poplavo nekkih zakonov, ki rešujejo neke posledice, ki bi jih lahko preprečili z učinkovitejšim dolgoročnim delovanjem v prid okolja.

Zdaj se bom pa vrnil na to zgodbo. Ta zakon se sam po sebi dotika več področij, med drugim tudi gozdarstva in posledično lesne predelave. Rad bi nazorno nakazal, kako smo zaciklani v nek krog, iz katerega ne pridemo. V tej ujmi je padlo recimo milijon 300 tisoč kubikov lesa, to je skoraj tretjina etata. Podobne ujme smo imeli že nekaj let nazaj, žledolom, in nam se dogaja še ta zgodba z lubadarjem in ta les ostaja nekje v gozdu in smo v nekem začaranem krogu. Iz tega pa nikakor ne izidemo. Nam se ta škoda zgodi večkrat. Prvič se les uniči, ko ga vetrolom ali žledolom polomi, potem pa veliko tega lesa, ker nimamo dovolj kapacitet predelave tega lesa, ostane v gozdu in ta zgodba se ponavlja. Iz tega kroga ne izstopimo, čeprav imamo tu neke priložnosti. Na kaj še kažejo te zadeve? Da mi posekamo 6 milijonov kubikov lesa, izvozimo 4 milijone, po mojih ocenah pa okoli 2 milijona ostaneta v gozdu, kjer generira te katastrofe. Enkrat na tak, drugič na drugačen način. Na daljši rok gre za ukrep, da ta les, ki ostane v gozdu, predelamo v izdelke, ki

zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov. To pa pomeni to. Če bi s to politiko nadaljevali ne samo v Sloveniji, ampak globalno, bi zmanjšali emisije toplogrednih plinov. Mi pa zdaj izdelujemo izdelke iz aluminija, stekla, plastike, ki so sami po sebi veliki potrošniki energije, generirajo emisije CO₂, po drugi strani pa nam les ostaja v gozdu in ga ne izkoristimo. Tu bi poudaril, da smo se v tem državnem zboru lotili tega problema z zakonom o gospodarjenju z državnimi gozdovi, kjer smo namenili določene finančne vire. Govorim o 40 milijonih evrov za vzpostavljanje centra za zbiranje in predelavo lesa. Zdaj se je pojavil še dobiček, tako da imamo možnost 50 milijonov evrov razporediti ravno v ta poslovni model, o katerem zdaj govorim – namesto da les izvažamo, ga predelamo v izdelke z višjo dodano vrednostjo in s tem, prvič, ustvarimo potrošnike lesa v Sloveniji, da nam ne bo ostajal v gozdu; s tem dolgoročno prispevamo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov; zagotovimo delavna mesta. To je tisti ukrep, ki deluje na dolgi rok. Gospod državni sekretar je že povedal, da so ti gozdovi locirani različno po Sloveniji. Recimo na Koroškem je bilo 300 tisoč kubikov padlega lesa, kar pomeni enoletno porabo lesa v nekem takem obratu, ki tak les predeluje. Jaz bi v tej razpravi rekel, da smo v Državnem zboru sprejeli nekaj zakonov, ki bi jih morali izvajati, da bi prišli do sistemskih reševanj teh dolgoročnih okoljskih problemov, ujmi in tako dalje. Tu vidim odlično priložnost, da v Sloveniji vzpostavimo štiri take centre, enega na Koroškem, in da vsakemu centru namenimo 10 milijonov evrov. In s tem sledimo tudi besedam predsednika Vlade, ki je dejal, da bo dal pobudo, da Slovenija postane center krožnega gospodarstva v Evropski uniji. To je odlična priložnost, da zakon, ki ga imamo, izvajamo. Kar se pa tiče tega zakona, ki je interventni; mislim, da je sprožil razpravo o tem, ampak mislim, da so že podobni zakoni, ki to urejajo. Če neka škoda naraste preko neke meje, je možno iz evropskih virov tudi pridobiti kakšna sredstva. S tega vidika jemljem pobudo za ta zakon na nek način pozitivno, da je odprla razprave, ki nakazujejo na rešitve in izvajanje zakonov, ki jih imamo; in bodo na dolgi rok indirektno preprečili takšne katastrofe. Bo kdo rekel, da razpravljam preveč futuristično, ampak gre za drobec dobre prakse, ki izkorišča našo naravno danost – gozd in les. Mi bi lahko bili vzročni primer v Evropski uniji, kako na tak način prispevamo k zmanjšanju toplogrednih plinov ter zmanjšanju takšnih ali drugačnih katastrof. Tudi sam sem si ogledal, ko se včasih sprehajam po gozdu, za vikend ostane kakšna ura za sprehod, tudi na Uršljo goro sem šel, to je bila katastrofa. Čas je, da se odzovemo na tak način, da uporabimo zakone, ki so v veljavi, da za škode, ki so nastale, če presežejo te meje po evropskih merilih in kriterijih, da tudi iz proračuna namenjamo nekaj sredstev za to. Predvsem pa bi se osredotočil na to, da tudi zakon o gospodarjenju z državnimi gozdovi



izvajamo in s tem tudi prispevamo k zmanjšanju negativnih vplivov emisij toplogrednih plinov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Anja Bah Žibert.

Pripravi naj se gospod Janko Veber in dr. Mitja Horvat.
Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Rada bi ponovila, kaj je pravzaprav cilj tega zakona. Vsekakor je to izvedba obnove gospodarske infrastrukture, gozdov, posledic poplav, plazov ter čimprejšnja povrnitev škode upravičencem. Gre za neke konkretne rešitve, gre za to, da bi na podlagi tega, kaj predlog zakona obravnava in kaj se z njim predlaga, pričakovala mnogo širšo razpravo v tem državnem zboru. Žal temu ni tako in bi si res želela eno konstruktivno razpravo, ker gre za prvo branje. Na nek način bi lahko tudi s konstruktivno, širšo razpravo pripomogli k temu, da se ugotovijo še dodatne morebitne potrebe po tovrstnih ukrepih. Naj vas na začetku spomnim na besede predsednika Vlade ob obisku enega od področij, ko je bilo močno prizadeto. Dejal je, da so se angažirali mnogi prostovoljci in da vse to pokaže na to, da ko nam narava pokaže svojo moč, se pokaže tudi moč v ljudeh. Naša moč, spoštovani v tem državnem zboru, naša moč je v tem, da spreminjamo zakonodajo tako, da bodo ukrepi učinkoviti in čimprejšnji. Lahko se strinjam, da kadar se v Sloveniji zgodi kakršnakoli katastrofa, je hitrost ukrepanja izjemno hitra, tudi zato, ker imamo izjemno požrtvovalne ljudi in prostovoljce, ki priskočijo takoj na pomoč, in se pomagajo v tistih najhujših trenutkih. Drugače pa je kasneje, ko se prvi val ustavi in uredi, ko je potrebno neko področje sanacij in obnov. Tam se pa zadeve ustavijo. Tam se pa zadeve ustavijo. Marsikje leta in leta ne pride do rešitev; eno takšnih bom tudi izpostavila.

Ta zakon je zelo konkreten v posameznih področjih. Seveda se moramo vsi prilagoditi, da bomo danes in v prihodnosti še večkrat deležni surovih podnebnih razmer in da se bomo v prihodnje verjetno soočali z različnimi katastrofami, povezanimi s podnebjem, tudi z naravo. Seveda je pri tem zelo pomembno, katere države so se sposobne z ukrepi čim bolj prilagoditi na to in vzpostaviti takšne razmere, da bodo ranljivosti in škoda čim manjša. Govorimo tudi o ranljivosti. V Sloveniji smo pod to vlado sprejeli zakonsko spremembo, kjer je izračun katastrskega dohodka tudi za desetkrat višji, ko gre za gozdove, od na primer katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč. Čeprav vemo, da na drugi strani vse te ujme, nesreče, žledolomi in tako naprej uničujejo gozdove, o škodi smo že nekaj slišali. Ali je to pameten ukrep glede na situacijo, ki jo poznamo v državi in s katero se bomo verjetno v prihodnosti še srečevali. V tem

predlogu zakona mi predlagamo, da se izračun katastrskega dohodka na dan 30. junij 2016 zmanjša za 50 %. To je eden od konkretnih ukrepov, takšne rešitve trenutna zakonodaja ne pozna; bi bila pa zelo dobrodošla za tiste, ki se neposredno srečujejo s tem problemom. Tukaj ne gre za ne vem kako velik finančni odhodek države, je pa ta prihodek na drugi strani za tiste, ki res potrebujejo pomoč ob takšnih katastrofah, več kot dobrodošel.

Omenjeno je bilo že prej gasilstvo, boste lahko rekli, da pač gasilci niso poleg, ta trenutek govorim o prostovoljnih gasilcih, tudi o operativnih gasilcih. Boste rekli, da oni niso pomagali samo ob tej nesreči; seveda ne. Ravno v tem je problem, vedno so prisotni, vedno so med prvimi, ki pridejo na kraj nesreče, takrat smo vsi hvaležni in pravimo, kako dobro mrežo imamo organizirano po Sloveniji. Potem ko gre za zakonske rešitve, pa se to pozabi in so ponovno prepuščeni zbiranju sredstev preko raznih dogodkov, ki jih organizirajo. Največkrat, vsi poznamo, skoraj v vsaki občini ali vasi poteka kakšna gasilska veselica, kjer zbirajo denar za opremo in izboljšanje delovanja. Ampak ali je to res pravi in edini način, ki smo ga v tej državi sposobni? Jaz menim, da ne. Tukaj je ena konkretna rešitev, ki finančno zopet državo ne oškoduje toliko, kot prinaša na drugi strani. Podatek, v Sloveniji imamo tisoč 295 prostovoljnih gasilskih društev, spoštovani. Imamo 68 prostovoljnih industrijskih gasilskih društev, imamo preko 130 tisoč ljudi, ki sodelujejo v teh asociacijah, 130 tisoč ljudi. Tukaj lahko vidimo, koliko so naši sodržavljeni in sodržavljanke pripravljeni storiti glede na to, da gre dejansko za delo dobrega, izključno za delovanje v dobrobit posameznika in države. Mi smo v tem zakonu pripravili povsem konkretne predloge za zavarovanje operativnih gasilcev, za preventivne zdravstvene preglede gasilcev in za plačilo dodatnega zdravstvenega zavarovanja ter da se jim za tisti čas, ko so na samem delovanju, omogoči tudi pokojninsko zavarovanje. Tako zelo konkretne stvari. In mi zopet iščemo način, kako to ne spada v nek zakon, kako bi to moralo biti v drugem zakonu. To je iskanje nekih lukenj.

Dejstvo je, da ta država potrebuje ureditev tudi na tem področju. Ob tem interventnem zakonu smo mi izpostavili tudi to. In predstavljajte si, da vsi ti gasilci enkrat rečejo: Dovolj je! Zakaj naše zdravje?! In na drugi strani, zahvala je seveda zelo pomembna; ampak nam država ne odškrtni niti tistega minimalnega. Prav tako v teh ukrepih predlagamo, da se omogoči boljše zaposlovanje te kategorije ljudi, da se delodajalcem na nek način zmanjšajo zavarovalne premije in davčne olajšave, da bi ti ljudje tudi na nek način bili tukaj opaženi in ena prioriteta v državi. Da pa je problematika, ko gre za različne naravne katastrofe, in da smo v Sloveniji zelo šibki, ko gre za prilagajanja na ta področja, tudi v prihodnje, kaže dolgotrajnost obnove po različnih katastrofah. Izpostavila bom



samo en primer. Pa ne zato, da je to edini, tega je še ogromno v Sloveniji, ampak se mi zdi pomembno, ker sem pri nekaterih predlogih sodelovala tudi sama. V Šentjerneju je bil v času tistih hudih poplav leta 2014 podrt most skozi Mršečo vas. Gre za most, ki na nek način razdeli prebivalce in je dostopnost toliko težja oziroma praktično onemogočena. Takrat je Ministrstvo za obrambo res pohitelo in je bila tista prva pomoč na mestu, dobili so nadomestni vojaški most. Danes smo na začetku leta 2018. Jaz sem že nekaj let nazaj, kmalu po tisti nesreči, predlagala spremembo v proračunu, da se vendarle občini pomaga, kajti milijon evrov sami niso sposobni zbrati, toliko naj bi stala obnova. Takrat ni bilo posluha. Enako se občina, lokalna skupnost obrača na ministrstvo, sploh še ni odgovora. To je bilo leta 2014, zdaj smo pa leta 2018. Nadomestni most je še vedno tam, vendar pa Ministrstvo za obrambo pritiska v smislu, naj povedo, kako se bodo lotili končne rešitve. Kako, če občina sama tega ne zmore?! Gre pa za eno od poplavnih področij in dejstvo je, da je pri gradnji treba slediti temu, da bo res dolgotrajna, da ne bo zopet prva katastrofa – bog ne daj, da pride do nje – odnesla tisto, kar bo postavljeno. Mi imamo na tem področju izjemne težave. In ta primer našega interventnega zakona je, da se dajo res pravne podlage že na tistih področjih, kjer vemo, da smo šibki, in da se potem omogoča hitrejša izvedba sanacij.

Res mi je žal, spoštovani, da je ta razprava danes zelo omejena. Večinoma govorimo predvsem poslanci Slovenske demokratske stranke. Vesela sem za vse tiste druge, ki ste govorili in ste še prijavljeni za razpravo. Ampak res bi si želela en doprinos k temu, da poiščemo skupaj način in rešitve za področja, in to je, ki ne bodo ostala samo danes. In niso problem samo včerajšnje katastrofe, če rečem na pamet včerajšnje; gre za to, da se bomo s temi pojavi srečevali v prihodnje. Na to nas opozarjajo vsi strokovnjaki, ki se ukvarjajo s podnebnimi spremembami. In na ta del bi morali biti še kako pozorni, tudi zato, ker lahko preprečujemo nekatere stvari, da se preprečevati, predvsem pa da so sanacije hitrejša. Trdim, da je tista prva pomoč izjemno dobra, da se organizira, da so tukaj res bile rešitve, ki so pripomogle k temu, ampak potem pa stvari ostanejo. In mine pol leta, mine eno leto, ljudje že pozabijo, kaj je bilo. Tisti, ki pa se soočajo s to problematiko, pa v njej ostanejo sami. Zato težko sprejemem mnenje državnega sekretarja, ki je rekel, da se mu tovrstna ujma, nesreča ne zdi tako problematična, da bi potrebovali kakšne dodatne ukrepe. Nasprotno, potrebuje jih, pa še kakšen ukrep bi potrebovali za tiste nezgode, ki so bile v preteklosti, ker niso sanirane. Stvari ne moremo pustiti samo lokalnim skupnostim in posameznikom.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Janko Veber.

Pripravi naj se dr. Mitja Horvat in gospod Bojan Podkrajšek.
Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (NeP): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Stalnica pri obvladovanju naravnih nesreč in odpravljanju posledic vremenskih ujm je, da imamo zelo učinkovito organizirano mrežo prostovoljnih gasilcev, ki izjemno uspešno in pravočasno odreagirajo ter preprečijo še hujšo škodo in zaščitijo življenje. Enako velja za poklicne gasilce. Nekoliko manj smo lahko zadovoljni – recimo ravno v tem primeru, ko je šlo za ujmo, ki je povzročila veliko škodo v gozdovih in zaprla številne prometnice – z organiziranostjo državnega podjetja Slovenski državni gozdovi, ki sploh ni usposobljeno za to, da bi lahko učinkovito odreagiralo in takoj odprlo prometnice do vasi, naselij, šol ter tudi do območij v gozdu, ki jih je treba sanirati. Vse to je bilo nadgrajeno tudi z ustanovitvijo modularne enote v Slovenski vojski, ki združuje vse te kapacitete, povezuje v še učinkovitejšo ekipo. No, pa tudi tega se ne nadgrajuje, tako da so neke pomanjkljivosti, ki se kažejo v tem trenutku. V tistem delu, ko pa se pogovarjamo o odpravi posledic sanacije škode, pa pride do izraza predvsem neučinkovita centralistično organizirana izvedba. Stalnica pri tej centralistični organiziranosti je izgovor: pomanjkanje; mora biti sistemski ukrep; ni usklajeno s predpisi Evropske unije in podobno. Vsaka naravna nesreča pa je zelo konkretna in ni prav nič sistemska, je zelo konkretna tam, kjer se zgodi. In prav nič ni povezana s tem, kaj Evropska komisija misli o tem. Ljudem je treba pomagati in gospodarstvu je treba pomagati takoj, da se usposobi infrastruktura in da se sanacija izvede čim hitreje.

Edini učinkovit ukrep, da premostimo vso to neučinkovitost zaradi teh tako imenovanih centralističnih sistemskih pristopov, je, da v Sloveniji ustanovimo regionalne občine. Povsod tam, kjer je sedež upravne enote, se ustanovi regionalna občina, v katero se združita občina, ki je v tistem prostoru, in tudi upravna enota. Pristojnosti ministrstva za okolje in prostor se prenesejo na te regionalne občine, sredstva; ravno tako Ministrstva za kmetijstvo, ravno tako Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za infrastrukturo, v velikem delu ministrstva, odgovornega za varnost pri urejanju in zaščiti življenj in varnosti v naravi. Samo ta prenos na regionalne občine bo odpravil centralistično razmišljanje, kako je treba vse skupaj peljati na čim daljše obdobje, da se zamaknejo izplačila, da se odmaknejo problemi, ki so nastali. Kajti ljudje se potem sami samoorganizirajo, ampak to ni tisto, kar pričakujejo od države. In res ni dobro, da dobivamo recimo tudi takšna opozorila, kot smo jih dobili tudi s strani Solčavanov. Solčavsko je bilo odrezano od sveta in sami so ogromno postorili, da so si sploh omogočili dostop do šol in vrtcev, da so



lahko prišli v svet in da je tudi pomoč lahko prihajala do njih. In danes ugotavljajo, da praktično nimajo več lastnih sredstev, da bi lahko recimo obvladovali eno od prihodnjih ujm, ki se lahko zgodi v kratkem. To je tisto, kar še kako močno utemeljuje potrebo po tem, da imamo regionalne občine, na katere prenesemo vse te pristojnosti, ki jih imamo danes po številnih ministrstvih. Preden se le-ta med sabo uskladijo, nastopi že druga ujma, preden rešijo prejšnjo.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima dr. Mitja Horvat.

Pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek in gospod Jože Tanko.

Izvolite, dr. Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči, za dano besedo. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana ministrica, spoštovani državni sekretar!

Če nadaljujem, kjer je pred menoj končala gospa Anja Bah Žibert, ki jo zdaj žal pogrešam, ker bi z veseljem, kot je rekla sama, sodeloval v tej razpravi. Upam, da me kje druge spremlja in da bo morda tudi kakšnemu delu mojega nastopa prisluhnila. Tudi sam pogrešam, se strinjam, danes je dvorana ves dan precej prazna, zelo malo nas je začelo današnje sejo in trenutno nas je tudi bolj malo v dvorani. Strinjam se v tem delu. Mislim, da gre za vprašanja, ki so še kako pomembna, in me tudi čudi, da je tako malo interesa. Bom v tem delu rekel, da morda pogrešam predstavnika še kakšnega ministrstva glede na tematiko, ki jo imamo danes pred seboj, glede na predlog, ki je nekako tudi dvoplasten, kot je v maniri Slovenske demokratske stranke. In če se malo usmerim v ta del, kaj je tisto, na kar je opozorila tudi vlada in kar je umanjalo, najverjetneje ne namenoma, tudi pri tem, ko je gospa Anja Bah Žibert govorila o odzivu predsednika Vlade dr. Mira Cerarja. Ni se zahvalil samo posameznikom, ni govoril samo o solidarnosti. Seveda se je zahvalil v prvi vrsti tudi gasilcem in predstavnikom Civilne zaščite, ki so priskočili in takoj začeli s pregledovanjem in v največji možni meri tudi odpravi posledic te ujme, o kateri govorimo danes. Zaradi tega, ker se predlog zakona imenuje Predlog zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme med 11. in 12. decembrom 2017. Pravi sprožilec, in strinjam se v tem delu, da moramo biti kot družba in tudi mi v Državnem zboru pozorni na spremembe, ki se nam dogajajo ter so izven vpliva, kajti gre za naravo. Gre pa za vprašanje, kako se bomo odzvali. Po eni strani zaradi tega, ker se ti dogodki kar vrstijo, kot je bilo lepo povedano v razpravi, tudi poslanec Veber pred menoj je govoril o tem. Vemo, da se kar naprej vrstijo najrazličnejše naravne nesreče in da smo tudi v tem mandatu nanje vselej odreagirali ter sprejeli tudi nekaj interventnih ukrepov, da se sanira škoda.

Ampak če je bilo danes malo širše razpravljano, je prav, da se na podlagi tega, o čemer danes govorimo, ozremo na to, kako gledamo na vprašanja podnebni in klimatskih sprememb ter iz tega izvirajoče škode, ki se nam nenehno pojavlja. Lahko rečem, da v tem delu cenim napore Ministrstva za kmetijstvo in razumem tudi očitke, ki prihajajo iz naših vrst, da morda ne storimo dovolj. Ali zajamemo vse? Ali zajamemo vse tiste, ki jih doleti škoda zaradi vremenskih razmer in zaradi najrazličnejših izrednih dogodkov? Ali smo nanje dovolj dobro pripravljeni? Ali je pravi odgovor zavarovanje; ali moramo vsi skupaj storiti več? Danes sem vesel, da je bilo govora tudi o tem, da je treba v širšem smislu področju okolja nameniti več pozornosti in da moramo predvsem ukrepati, ne samo da se zavedamo, da obstaja; in da je večni izgovor – Žal, ni denarja, ne moremo storiti ničesar. Zato bom nekje približno tam, kjer je gospod Ljubo Žnidar lepo govoril o Zgornji Savinski dolini in o ureditvi struge Savinje v tem delu pred recimo 30 leti, ko so tudi že bili, kar se poplav tiče, zaznani določeni problemi, ker ljudje ne upoštevajo spoznanj in znanja na področju vodarstva. Čeprav so vodarji opozarjali, da gre za – sicer redkeje, pa vendarle – poplavna območja, so želeli zgraditi svoje hiše. Mimogrede, pri prejšnji točki smo se ukvarjali z evidentiranjem nepremičnin, s črnimi gradnjami in tako naprej. Seveda je veliko izzivov tudi v tem delu, v kolikšni meri človek tudi sam prispeva k temu, da prihaja do nastanka škode pri tovrstnih vremenskih pojavih, tudi po volji samih ljudi, ki ne sledijo opozorilom stroke.

Vprašanje je, morda tudi za aktualno ministrstvo, aktualno vlado, za poslanke in poslance, lahko postavljamo vprašanje tudi pred vse, ali je bilo naše ravnanje pred dobrega četrta stoletja pravilno, ko smo vodnogospodarska podjetja preformirali v druge oblike in imamo danes takšne težave, kot jih pač imamo. Morda kakšen namig, zanimivo, da česa takšnega predlagatelj Slovenska demokratska stranka ni predložil v ta zakon, ki ima potem celo vrsto instrumentov, s katerimi bi lahko vnaprej odpravljali posledice škode vremenskih razmer 11. in 12. decembra 2017. Upam, da ne verjamete zares in vsaj iz razprave doslej, če je bila želja po argumentirani razpravi o tem predlogu zakona, da je bila vaša namera res takšna. Kajti iz razprave doslej sem razumel predvsem, da gre za vprašanje ureditve statusa prostovoljnih gasilcev. Kar se tega tiče, mislim, da zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic ni primerno mesto, kjer bi urejali ta položaj; je pa primerno mesto, da na njihov položaj opozorimo. Za ta del smo hvaležni in zagotovo bomo v nadaljevanju tudi razmišljali o tem, kako izboljšati njihov položaj. Kot rečeno že uvodoma, ko gre tudi za to, da je tudi predsednik Vlade izrazil zahvalo za njihova prizadevanja, za njihovo požrtvovalnost in stalno pripravljenost na to, da ljudem priskočijo na pomoč v teh in drugih primerih. Ali je primeren način, da nadzor nad



izvajanjem del na energetski in prometni infrastrukturi opravi družba DRI upravljanje investicij, d. o. o., ali ne? Zanimiv predlog, vreden premisleka in neke samostojne razprave, ne samo v zvezi z vremenskimi ujami med 11. in 12. decembrom, ampak tudi širše.

Zagotovo je zanimivo pogledati tudi, kako je z določbami o javnem naročanju. Verjamem, da ste si prebrali, ne bom na tem mestu ponavljal, da gre za tolikšen odstop od pravil o javnem naročanju, da skozi interventni ukrep za vse prihodnje primere poseči v pravila, ki veljajo v evropskem prostoru in zavezujejo Republiko Slovenijo ter tudi v naši zakonodaji. Nenehno imamo na programu, obravnavamo predloge sprememb Zakona o javnem naročanju, zato verjamem, da to lahko opravimo tudi v razpravi. Morda nekaj takega, kar danes predlagate s tem zakonom, predlagate kot amandma takrat, ko bo odprt Zakon o javnem naročanju. Ali na način, kot ga predlagate, s spremembami Zakona o gozdovih? Prejle smo v razpravi slišali, vse oči so uprte v Slovenske državne gozdove. Slovenski državni gozdovi ne upravljajo s celotnim gozdom v Republiki Sloveniji, zato je morda tukaj treba razmišljati tudi malo širše. Vsekakor pa sem vesel, da je z nami državni sekretar, in najverjetneje bo to prenesel na ministrstvo in bo ministrstvo razmišljalo o tem, kaj lahko tudi z Zakonom o gozdovih storimo v primerih, ko pride do ujme. Škodi, ki posledično sledi, na kar je opozoril tudi poslanski kolega Danilo Anton Ranc, če ne bomo posledic 11. in 12. decembra sanirali v dovolj hitrem času, nam sledi spet druga škoda, ki bo povzročena s strani napada podlubnikov. Gre za zelo kompleksna vprašanja in najverjetneje tako enostavno, kot predlagate s predlogom tega zakona, ne bo šlo.

Zagotovo je potrebna akcija in zagotovo je lahko nekaj, čemur sledim tudi sam – na kompleksna vprašanja včasih pač ni preprostih rešitev, ampak moramo za določena kompleksna vprašanja najti tudi ustrezne kompleksne rešitve, vsekakor utemeljene na znanju in vsekakor s tem, da strnemo vrste in da medresorsko odgovorimo na tovrstna vprašanja. Premalo je po posameznih področjih, izoliran vsak v svojem vrtičku, vsako ministrstvo samo iz svojega zornega kota. V tem smislu, še enkrat poudarjam, pogrešam morda še druga ministrstva na tej seji, ki bi lahko danes dobila kakšne zanimive ideje, vzgibe, izzive in bi morda lahko že na tej seji razmišljali o tem, da je treba k tem kompleksnim problemom pristopiti na ta način, da se drugače kot doslej ministrstva povežejo med seboj in da skupaj najdejo ustrezne rešitve. In da za tisto, kar danes ponujate s svojim predlogom zakona, da za ta vprašanja najdemo ustrezne odgovore in da vsi skupaj ravnamo glede na to, kar vemo, da se nam dogaja; in da ozavestimo tudi tisti del, da smo naravo dobili od naših prednikov in da jo bomo predali tudi našim zanamcem. Zato je treba odgovorno ravnati, kar se tega tiče, ne

moremo slediti samo drobnim trenutnim koristim in se ne ozirati na to, da nam z našim poseganjem in z našim delovanjem v okolju nastajajo tovrstni problemi. Zato vas moram razočarati v tem delu, da zakon takšen, kot je, s tem namenom, s takšnim naslovom in predvsem z rešitvami na nekaterih področjih, ni primeren inštitut oziroma ni primerna pot po mojem mnenju, da bi odgovorili na vsa velika vprašanja, ki se v zvezi s tem pojavljajo. Mislim, da bo treba iskati širše rešitve in predvsem tako, kot sem že rekel, z interdisciplinarnim pristopom, malo tudi s posluhom na to, na kar nas opozarjajo posamezni strokovnjaki, jih imamo tudi v našem prostoru; in da bi jih v večji možni meri tudi slišali in ravnali skladno z njihovimi dognanji in tudi predlogi za ravnanje v prihodnje.

Verjamem tudi, da sami ne bomo dovolj in da je treba glede teh vprašanj poiskati odgovore in se medsebojno dogovoriti tudi v širšem prostoru, zato neodgovorna ravnanja posameznih, tudi pomembnih voditeljev v svetu niso sprejemljiva. Na tem mestu moram izraziti svoje obžalovanje, če se vidni predstavniki ne zavedajo in ne ravnajo tako, kot bi recimo z enim kratkim izrazom ocenil družbeno odgovorno, pa ne samo znotraj države, ampak tudi širše. Cenim pobudo in napore Slovenske demokratske stranke, da je danes do te razprave prišlo, z veseljem sem se je tudi udeležil, tudi sam izražam obžalovanje, da ni bolj živahna, saj je odprla kar nekaj vprašanj, na katere moramo poiskati skupne rešitve. Žal pa moram ugotoviti, da s takšnim zakonom, kot je predlagan, ne in tudi ne z njegovim amandmiranje. V tem primeru bom moral reči, da se zahvaljujem, da ste nas spodbudili k razmišljanju; in da bomo na načine, kot so pri nas predvideni, zagotovo poiskali rešitve. V tem delu pozivam tudi pristojna ministrstva, da resno razmišljajo o tem, kaj in kako ravnati vnaprej; da boste slišali in našli rešitve na izzive, ki jih imamo. Če sredstev ni dovolj, da moramo ta sredstva najti in jih razporediti tudi za tovrstne projekte in jih imeti na voljo. In če je tega čedalje več, če se nam to čedalje pogosteje dogaja, potem bo treba premisliti, v kakšni meri, na kakšen način spreminiti tudi zakone na posameznih področjih in tudi v širšem smislu pri prizadevanjih gledati na stvari globalno.

Ni se vse zgodilo 11. 12., ogledal sem si po Sloveniji in resnično je stanje slabo. Ko človek pogleda podrta drevesa, ko pogleda, kakšno škodo je tudi voda povzročila, kakšne težave imajo ljudje; danes smo dobili, nihče ni omenil, morda na tem mestu tudi Solčavsko, odrezano od sveta, otroci, ki so morali ostati v šolah. To so pomembna vprašanja in zelo pomembno je, da pogledamo, kje in kakšne rešitve moramo najti, kako se odgovorno obnašati glede naših posegov in kaj lahko storimo, da v največji možni meri preprečimo tovrstno škodo, ki nastaja ljudem. Trenutek, v katerem se moramo ozreti tudi v sebe in se vprašati, kaj lahko storim za to, da do tovrstnih



posledic ne bi prihajalo. In kot v vseh primerih, če želimo spremembe, moramo vedno začeti pri sebi. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek.

Pripravita naj se gospoda Jože Tanko in Danijel Krivec.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik tega zbora, hvala za dano besedo. Spoštovana ministrica, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Če bi včeraj in danes deževalo, dva dni skupaj, bi prav gotovo ta razprava v tem državnem zboru bila bolj konkretna od nekaterih pa bolj odgovorna. Predlagatelj kolega Grims je na začetku te točke ta predlog zakona o interventnih ukrepih predstavil tako jasno, da prav gotovo lahko razumejo vsi v Sloveniji, ki spremljajo to sejo. Zdi pa se mi, da tega ne razumemo mi, ki sedimo v teh klopeh. Pa se bom na začetku dotaknil neke druge točke, da me boste razumeli vsi, ki spremljate tukaj in tudi zunaj, kaj hočem povedati. Če bi bila naša rokometna reprezentanca v finalu evropskega prvenstva, mislim, da ni take obveznosti predsednika Vlade ali pa še kakšnega ministra, da si ne bi ogledal tega finala in mahal s slovensko zastavo, kar je pozitivno, da ne bom narobe razumljen. Ko pa je to prvenstvo mimo, vsi pozabimo na šport. Zdaj pa naj se navežem na današnjo točko. Ko se zgodi, ko narava pokaže svoje zobe, za kar smo največkrat odgovorni mi, ki živimo na tem delu sveta, seveda ne od včeraj, ampak že mnogo let, prav gotovo je bilo v preteklosti storjenih mnogo napak, tisti teden, ko se to zgodi in ko to spremljajo kamere, so vse službe prisotne. In na veliko predvsem tistim, ki so ogroženi, gasilcem in gasilcem, vsem prostovoljcem na veliko razlagamo, kaj vse bomo postorili v prihodnje, da do tega ne bo več prišlo. Ampak to govorimo zgolj tisti teden, ko nas vsi spremljajo. Ko je to mimo, na to pozabimo, in ko se zgodi naslednja naravna nesreča, se zopet sami na to spomnimo, predvsem pa nas to spomnijo oškodovanci. Približno tako danes na momente izgleda ta razprava.

Danes je bilo velikokrat povedano, kakšna je namera Slovenske demokratske stranke, da je ta predlog pripravila. Mislim, da je to vprašanje tistih, ki so to postavljali, neodgovorno. 11. in 12. december ni tako dolgo nazaj. Eni so nam celo povedali, da žal nas pač morate razočarati. Osebno naj povem, da ko poslušam, sem žalosten. Razočarali ste vse tiste zunaj tega državnega zbora, ki so bili že mnogokrat oškodovani, razočarali boste z vašo razpravo gasilce, gasilke pa vse prostovoljce s pritiskom na gumb pri glasovanju. Nikoli nisem trdil, da pri zakonih, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka, ni moč še česa dodati; nikoli v tem mandatu. Ampak govoriti pa dvomiti v namero, kjer narava vsako leto kaže močnejše

zobe, se mi zdi neodgovorno. Kdaj predsednik države, predsednik Vlade ali minister sprejme gasilca, ko prinese iz vode človeka, ki mu je rešil življenje. Ali se sploh zavedamo, da tudi med današnjo točko pa sejo na tisoče gasilcev hodi vedno po nitki, ko rešujejo življenja. Zato sem razočaran, da danes pri tej točki ne najdemo skupne poti, kako bi lahko bili na tem segmentu boljši, uspešnejši, predvsem pa da bi se danes dotaknili tistih, ki jih venomer potrebujemo. Ni največji problem, da ni dovolj poslank in poslancev v dvorani, so pa zunaj, prihajajo pa spremljajo to sejo, v to ne dvomim. Večji problem se mi zdi na drugi strani, pri predstavnikih Vlade. To pa prav gotovo jasno pokaže odnos do današnje točke pa do tematike, ki nas bremeni iz preteklosti in nas bo bremenila tudi v prihodnosti. Današnja točka je tudi pokazatelj, ne samo to, ker smo to predlagali v Slovenski demokratski stranki, to je tudi odnos do te tematike.

Naj zaključim tako, kot sem začel, če bi včeraj pa danes deževalo, bi se do te točke, ki smo jo predlagali v Slovenski demokratski stranki, ki jo je uvodoma predstavil kolega Grims tako, da jo lahko razumejo vsi izven tega parlamenta, drugače obnašali. Spoštovana ministrica, državni sekretar, kolegice in kolegi! Jaz bi si iskreno želel, da narava ne kaže več zob, ampak to so zgolj pobožne želje. Namera Slovenske demokratske stranke je iskrena, dobrobit tistih, ki jih je že doletela naravna ujma, je dobra namena vseh tistih, ki se spopadajo s to naravno ujmo; in je dobra namera za vse ujme, glede katerih pa bi si iskreno želel, da bi jih bilo čim manj tudi v prihodnje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko.

Pripravi naj se še gospod Danijel Krivec, potem pa prehajamo v sklepni del splošne razprave.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Najprej mogoče kakšen stavek na to, kar smo slišali v dosedanji razpravi, pa tudi komentar tistega, kar je povedala ministrica. V Državni zbor, kadar mi predlagamo kakšno rešitev ali zakon, prihajajo vedno mnenja. Niti eno od mnenj v tem mandatu, ki ga je pripravila Vlada, ni bilo tako, da bi podprlo predlog rešitev, ki jih je predlagala Slovenska demokratska stranka. Niti eno mnenje v tem mandatu še ni bilo tako. Tu je na mestu vprašanje, ali mislite, da je največja opozicijska stranka v tem mandatu – in istočasno tudi stranka, ki je dvakrat vodila vlado – tako nesposobna, da ne zna pripraviti zakona, ki je primeren za obravnavo v Državnem zboru in ki zadeve ureja na primeren način. Ob to se je spotaknila v uvodni razpravi tudi ministrica in jo javno sprašujem, ali je ta zakon res tako slab, da si ne zasluži vladne podpore; in ali so v tem zakonu rešitve, ki so do sedaj že urejene v drugih zakonih. Gospa ministrica je rekla, da naš zakon



ni sistemski. Interventni zakon, ki odpravlja nek problem, najbrž sistemsko rešuje zadevo, ki se nanaša na tisti problem. Zanima pa me, zakaj vlada in ministrica, ki je že cel mandat ministrica, ni do sedaj pripravila sistemskega zakona, ki bi zajel vse te stvari, ki jih mi dodatno predlagamo ob tej elementarni nesreči, ujmi, ki je bila? Sprašujem tudi poslance koalicije, predvsem Stranke modernega centra, ki berejo iz teh poročil Vlade, zakaj tega oni do sedaj niso pripravili. Nam tega potem ne bi bilo treba predlagati. Mislim, da stvari niso take, kot govori ministrica, kot govorijo ostali ministri pri kakšnih drugih primerih. Jutri bomo imeli dva primera, ko se bo ponovno zgodilo enako, da bi bili naši zakoni vsebinsko slabi.

Problem je, da imamo slabo vlado; in edina obramba slabe vlade in slabe koalicije je v tem, da poskuša nasprotnika ponižati z nekimi floskulami, in to doživljamo že cel mandat. Če bi imela vlada in ministrica karkoli resnega na tem področju za popraviti ali izboljšati, bi lahko predlagala tudi amandmaje na rešitev, ki smo jo predlagali, z lahkoto. Če ne štima datum 11., 12. december, potem napišite 13. ali 14. december, če je bilo to takrat, ker se to nanaša na ta problem. Če je treba datum črtati, da bo veljalo bolj splošno, potem predlagajte amandma in bomo to odpravili v 1. členu tega zakona, noben problem. Saj ni naša želja, da bomo tekmovali z nekom, ampak da bomo naredili dober zakon, ki bo stal in bo pil vodo. Ampak ne, vlada ni niti toliko, da bi predlagala korekture v tem in tem členu, na tak in tak način. Nič. Samo napiše dve strani obrazložitve in napiše, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Samo to naredi. Nobenega drugega miselnega napora ne opravijo v tej vladi in v tej koaliciji. To je že simptomatično. Mislim, da se na tak način ne more odgovorno in resno pristopiti ne k vodenju vlade ne k reševanju problemov, pa vzemite katerokoli področje.

Nekaj je hudo narobe z vlado, ki ni sposobna prisluhniti problemom, ki so prej v Državnem zboru, ali pobudam, predlogom, ki jih predlagajo poslanske skupine, posamezniki. Zanimivo je, da takrat, kadar kakšen nesistemski zakon predlaga Vlada, ki ima več pripomb Zakonodajno-pravne službe in amandmajev, kot je členov zakona, je zadeva v redu. Takrat ni problema ne s sistemskostjo, ne s celovitostjo, ne z ne vem kom. Kadar poslanci koalicije, očitno v dogovoru z vlado, predlagajo kakšne rešitve, zato da se pred iztekom mandata malo popularizirajo in pokažejo, tudi takrat ni nobenega problema. Vlada ne nasprotuje, kar pomeni, da je dala tiho podporo rešitvi, ki jo predlagajo koalicijski poslanci. Celo več, najbrž je ta zakon nastal celo v vladnih uradih. Celo v vladnih uradih. Ne bi bil to prvi primer v tem mandatu. Možnosti imate veliko. V tem času, ko smo mi vložili ta interventni zakon, bi lahko vložili svoje besedilo zakona po nujnem postopku, kjer bi te stvari rešili, ki jih mi predlagamo. Ampak tudi tega ne. Skratka, ni kakšne želje v tej vladi,

da bi se karkoli dobrega sprejemalo, ampak samo tisto, za kar vlada misli, da je prav in zveličavno. Interventni ukrepi iz našega zakona stanejo približno toliko, kot so stroški šotorišč, ki ste jih imeli rezervirane za eventualne migrante. Nič večji niso, približno 3–5 milijonov evrov, toliko pa so stroški zasilnih šotorišč, ki ste jih imeli postavljene po Sloveniji in so bila prazni v tem času, ko ni bilo migrantskega vala. Tam ste lahko našli denar za preventivni ukrep; tu ne morete najti in zagotoviti denarja za poplačilo stroškov in nekatere preventivne ukrepe, ki jih tudi predlagamo v tem zakonu.

Kot ste že sami povedali in tudi v obrazložitvi piše, so največje škode nastale v predelu Ribniškega, Kočevskega in še nekaterih drugih predelih Slovenije. Mislim, da so predlogi, s katerimi želimo pomagati tistim, ki so to ujmo doživeli in so lastniki kmetijskih zemljišč, racionalni in logični, povsem logični. Predlog, da se zniža za 50 % katastrski dohodek tistim, ki so doživeli to ujmo in jim je podrla polovico gozda ali nekaterim celo več, je najbrž utemeljen, je smiseln. Zakaj pustiti ljudem plačevanje polnih davkov, če so utrpeli očitno gospodarsko škodo. Obnova tega gozda traja 50, 70 ali 80 let. To lahko povedo tisti, ki so se nekoliko ukvarjali z gozdom in lesom. Posledice so nepopravljive, ekonomsko izkoriščanje gozda, kjer je najprej po lubadarju, zdaj pa je nastal na nek način, in bo treba speljati, golosek, to je najbrž nepopravljiva škoda. Ampak kmetu, ki je doživel te stroške in to nesrečo, tega ne priznate. Pridete z novim zakonom o evidentiranju nepremičnin in nepremičninskim zakonom, tu pa ni nobenega problema, da bi tem ljudem zamejili vse in jih dodatno obremenili, tam ni problem. V primerih, ko gre za očitno škodo, ki je dokazljiva, pa tega ukrepa ne podpirate; s tem ko zakon zavračate. Prav tako je problem, da se s tem nepremičninskim paketom, kot sem prej omenil, tudi tam ne prizna popolnoma ničesar. Nobene olajšave, nobene bonitete. Hitro boste našli tam nekoga iz katerekoli sfere, ki je blizu koaliciji, ki ga bo treba dodatno financirati ali pa mu dati za kakšen neroden projekt kakšna velika sredstva, da bo predstavljal neko alternativno kulturo in se morda iz koga norčeval. Tam ni problem dati 700 tisoč, 500 tisoč, 300 tisoč, omogočiti razstave v tujini in tako naprej; v primerih, ko gre pa za resne težave kmetijskih gospodarstev, pa tega ni. Nobenega posluha za to in nobene olajšave za to. Da v tem primeru, ko sicer ni tukaj ministra za kmetijstvo, to je nerazumna odločitev vlade in koalicije. Niti tega ukrepa pri tistih, ko gre za evidentne škode in posledice, ki ne bodo obnovljive v desetletjih, vlada ne prizna nobene bonitete oziroma nobene olajšave. To je neobičajno, nenormalno, to je kruto do ljudi, ki tej državi plačujejo davke; in celo takrat, ko doživijo nesrečo, ne naletijo na posluš vlade, ne naletijo. Nekaterim obljubite plačo, povišano za 30, 40 %, pa si je ne zaslužijo, ker imajo že tako previsoko, in tam ni problema; v teh primerih pa popolna blokada in nerazumevanje.



Prav tako se mi zdi, da je treba na nek način urediti te stvari, povezane z gasilstvom in prostovoljnimi gasilci. Mi nimamo samo profesionalne strukture, ampak imamo tudi neprofesionalno, prostovoljno strukturo. Veliko breme v takih primerih prevzamejo predvsem prostovoljne strukture po vaseh, manjših krajih in tako naprej. Moram reči, da je velika večina delodajalcev do teh ljudi razumna in ne komplicira, ampak imamo primere, ko pride recimo ob taki nesreči do angažmaja tudi 5, 10 % zaposlenih v neki firmi ali celo več. Zagotovo pride do izpadov proizvodnje, pride do težav v proizvodnji, v načrtovanju in najbrž je neke minimalne stvari tudi v teh primerih treba omogočiti, tudi delodajalcem, in sicer v znižanju raznih premij oziroma davčnih olajšav. In tudi za prostovoljne gasilce bi lahko ta vlada poskrbela. Mi v primeru tega predloga govorimo o bistveno nižjih stroških, kot bi jih vi bili pripravljene nameniti za ilegalne migrante, bistveno nižjih stroških, tu gre za nekaj evrov. Ta zakon vse skupaj prinaša za okoli 5 milijonov evrov stroškov, ki niti ne bi nastopili takoj, ampak sukcesivno. Niti za to ni nobene možnosti. Predlagam koaliciji in vladi, da resno razmisli o tem, da podpre ta zakon, da ga damo v naslednjo obravnavo; in da morebitne izboljšave zakona, ne poslabšanje, ampak izboljšave zakona na celovit sistemski način pripravi vlada. V situaciji, ko se nekatere stvari urejajo po določenih nesrečah, ni možno reševati s tem, da bi vložil pet zakonov; zato je interventni zakon. Tudi vsako spremembo proračuna se ne ureja s 120 zakoni, ampak z zakonom o izvrševanju proračuna se uredi izvajanje vseh ostalih zakonov. Neko podobno vlogo na tem področju ima ob elementarnih nesrečah tudi interventni zakon. Jaz mislim, da bi bilo modro, čeprav tej vladi to ni ravno odlika, da se zakon podpre in se ga spusti v nadaljnji postopek. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danijel Krivec.

Potem pa preidemo v sklepni del razprave, kjer dobita besedo še Vlada in predstavnik predlagatelja.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo še enkrat.

Že v uvodnem mnenju sem povedal, da bomo ta zakon podprli. Glavni očitek, ki se je ponavljal skozi celotno današnje razpravo, je, da je to na nek način nesistemski pristop in da se poskuša reševati na nek parcialni način. Vendar dejstvo je, da tudi naravne nesreče niso sistemska zadeva, in že v preteklosti so se skozi posamezne naravne nesreče izboljševala ukrepanja ter tudi zakonske podlage za reševanje posamezne naravne nesreče. In v našem predlogu interventnega zakona je kar nekaj nastavkov, ki so lahko vključeni v sistemske zakone; in tak je tudi predlog. Že s tega vidika bi bilo smiselno ta zakon tudi s strani vseh poslancev podpreti in za nek naslednji

primer, ko bo prišlo do večjega vetrolova, bodo nekatere stvari urejene. Vedno se pojavlja tudi dilema o tem, ali so vse te službe, ki ob naravnih nesrečah ukrepajo, na primeren način umeščene v zakonodajo; ali so vsi instrumenti, ki jim omogočajo primerno delovanje, na razpolago. V tem našem predlogu so tudi vsi ukrepi, o katerih je bilo govora tudi že v preteklosti, bili so tudi že zakonski predlogi, na kar tudi opozarjate, da je treba v nekem posebnem zakonu reševati. Vendar do zdaj ni bilo nekega posluha, da se vsaj na področju prostovoljnega gasilstva uzakoni določene bonitete, ki naj bi jih imeli tisti, ki neposredno intervenirajo na posamezni naravni nesreči ali kakšnem drugem izrednem dogodku, ter tudi delovne organizacije, gospodarski subjekti, ki zaposlujejo te operativne prostovoljne gasilce. Dalo se je več primerov iz primerljivih držav iz Evropske unije, ki imajo te stvari urejene. Enako napotuje tudi naš interventni zakon. Instrumentarij, ki je bil uporabljen, je usklajen in je tudi primerljiv z evropsko zakonodajo. Vendar če ni želje, da se neka stvar spremeni, je čisto vseeno, ali govorimo o interventnem zakonu, ali govorimo o sistemskem zakonu. Če neko ne želi videti vsebine, je težko opraviti tudi resno razpravo in tudi odločati v korist tistih, katerim je zakon namenjen. Jaz upam, da bo v nadaljevanju, preden pridemo do odločanja, mogoče še kakšen dodaten razmislek, da se vseeno podpre nekatere stvari, ki jih ta interventni zakon prinaša in so dobrodošle. Je še možnost, kot je bilo nakazano, da se v nadaljevanju, v drugem branju in tudi v tretji obravnavi še izboljša zakon; vendar pa bo zelo težko, če ni volje po tem, da se stvari na tem področju izboljšujejo. V tem predlogu zakona je tudi predlog, da se vetrolov kot neka naravna nesreča umesti v krovni zakon o odpravljanju posledic naravnih nesreč; in je to tudi neka izboljšava te materije. Če se boste spomnili, tudi plazovi niso bili v tem zakonu opredeljeni in so se kasneje, z novelacijo umestili v Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč. Prej tega ni bilo. Nesreče, ki se pojavljajo in ki so večje, kot so bile v preteklosti, je treba v nadaljevanju tudi sistemsko obravnavati. Vsi nastavki, da je to mogoče, so tudi v tem predlogu našega interventnega zakona. Odločitev pa je na vseh poslancih, ki bodo o tem glasovali. Naš predlog je dobronameran in rešuje vse te probleme, ki bi se lahko, to se strinjamo, reševali tudi v nekih sistemskih zakonih. V preteklosti so bili vsi ti poskusi, ki so bili vloženi tudi z naše strani, zavrnjeni, zato je bil tudi ta zadnji poskus, da se v primeru neke izredne situacije poskuša zadevo razreševati tudi z interventnim zakonom.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade in predstavnik predlagatelja.



Najprej ima besedo predstavnica Vlade, ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Sicer priznam, nisem imela namena imeti tak nastop, ampak spoštovani poslanec gospod Tanko, bom zdaj malo po štajersko rekla, je meni jokal, kako vlada ne podpre nobenega predloga zakona Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Jaz pa lahko njemu malo ali pa fejest zajokam, saj tudi Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke ni zadovoljna z ničemer, kar prinese ministrica za okolje in prostor, oziroma se mi pove, da so pripombe tudi na zakone, ki jih niti nisem sama pripravila. Tako jokanje pač kaže na to, da se je včasih vseeno dobro uvesti pa kaj skupaj urediti, sicer stvari dlje časa niso urejene ali pa traja, da so urejene. Jaz bi se ponovno vrnila na naš zakon, to je Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč. Da, strinjam se, kadar ga bo treba popraviti oziroma ko se bomo uskladili, kaj v tem zakonu popraviti. Ni problem, da se pod neugodne vremenske razmere napiše še ta veter ali pa ne. Sem prepričana, da tudi tisti, ki še nimajo nekih šol končanih, dobro vedo, da je tak veter, kot se nam je dogajal v lanskem decembru, naravna nesreča kot neugodne vremenske razmere. Ponovno se samo na kratko obrnem na to, vsaj jaz sem tako danes razumela, pa ni nujno, da sem prav razumela, ker tudi to se meni velikokrat pove, kako nič ne razumem. Ampak jaz razumem, da bi bilo treba prostovoljne gasilce in njihov status kot rešitev obravnavati v Zakonu o gasilstvu, še posebej zaradi tega, ker sem prepričana, da ga ni med nami junaka, ki bi rekel, da niso gasilska društva najpomembnejše nevladne organizacije v Sloveniji z najdaljšo tradicijo in največ naredijo. Jaz sem vesela, da so gasilci tako zdravega duha, da jih tudi ta naša razprava ne bo razdelila. Pri njih je pomembno, ko so pozvani, da gredo v akcijo in naredijo tisto, kar se jim naroči oziroma kar se od njih pričakuje. Imamo pa v Sloveniji letos oziroma tudi še lani kar nekaj malega sreče. Če pogledamo malo preko naših meja, vidimo, da se te naravne nesreče pojavljajo v vseh okoljih. In to, da s takimi interventnimi zakoni posegamo za vsako tako naravno nesrečo, vsaj sama ne vidim v tem smislu, res je treba sistemsko rešiti. Je pa prav, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke velikokrat opozarja, tudi mene, zakaj toliko zakonov, treba je zmanjšati število zakonov, da je preglednost tistega, kar je zapisano v neki sistemski rešitvi, zadostna.

Mislím, da smo tudi za gledalce oziroma za tiste, ki nas spremljajo, povedali, v čem je težava vlade, da bi podprla ta zakon. Ponavljamo, torej v 1. členu zakon govori o ureditvi odprave posledic naravne nesreče za dogodek 11. in 12. decembra. Vlada oziroma Uprava za zaščito in reševanje je izvedla vse

aktivnosti in pripravila gradivo za poplačilo višine intervencijskih stroškov, nastalih ob ukrepanju zaradi navedenih vremenskih ujm. Prav tako je bil 21. 12., torej res hitro po dogodku, izdan sklep o pričetku ocenjevanja škode; res pa je, da je škoda na tako velikih površinah, da občinske komisije pa tudi podjetja s popisom še niso zaključila. To zaključno poročilo Uprava za zaščito in reševanje pripravi za vlado in potem tudi na našem ministrstvu pripravimo program odprave posledic z zagotovljenimi finančnimi sredstvi. Dejstvo pa je, kot je povedal tudi državni sekretar gospod Podgoršek, da sanacije na terenu že potekajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Še enkrat vsem prav lep pozdrav!

Dobrodelnost, pomoč, pomagati bližnjemu se ne odraža v besedah, gospe in gospodje, ampak v dejanjih. In to velja tudi za Državni zbor Republike Slovenije. Danes iz besed velikanske večine tukaj prisotnih očitno sledi, da so bile besede zelo visoke; dejanj pa ne bo. Tako je mogoče razumeti to, da nikakor ne želite obravnavati tega predloga zakona v vseh fazah. Eden od poslancev je uporabil izraz, da gre za drobne stvari. Škoda, ki je ogromna, konkretna življenja ljudi, ogrožena življenja ljudi – če so to drobne stvari, so to tiste drobne stvari, s katerimi smo se mi dolžni ukvarjati; ne samo da je prav, da se ukvarjamo. Tako razumevanje zavračam v celoti. Primerjava s tisto najbolj razvpito ujmo, ki je prizadela Slovenijo, z žledom, pokaže, da nismo prav zelo daleč od okoliščin in da gre za ujmo, ki je zelo velika po svojem obsegu. Prve ocene, ki sem jih tudi sam navedel, so se takrat gibale okoli pol milijona, milijona, tudi čez. No, zdaj je gospod državni sekretar povedal, da je uradna ocena že 2 milijona in 100 tisoč kubikov podrtega drevja in da še ni dokončna. Po tem, kar slišim od strokovnjakov na tem področju, bo končna še bistveno večja. Pri žledu pa je bilo na koncu treba posekati približno 9,3 milijona kubičnih metrov drevja, kolikor je moj spomin čisto okej na tem področju. To se pravi, da so stvari že počasi primerljive, kar pomeni, da je upravičeno v tem primeru posegati po dodatnih možnostih, ki jih kot zakonodajalec imamo. In zato je tudi predlog zakona, ki je pred vami, s tega vidika zagotovo upravičen.

Kaj ta predlog zakona pomeni? Njegovo sprejetje bi omogočilo, da bi se hitreje odpravilo posledice, in to v celoti, da bi hitreje prišlo do izplačila odškodnin, da bi se uveljavilo tudi davčne olajšave za prizadete, da bi se hitreje zagotovila popolna obnova cest in daljnovodov ter da se za vse tisto, česar ni mogoče v tem trenutku zagotoviti, dodatno s strani Državnega zbora kot zakonodajalca pooblasti Vlado Republike Slovenije. Poleg



hitrejše odprave škode, in to v celoti, tudi s tem, da se izogneš nekaterim v danem primeru nepotrebnim dodatnim zavlačevanjem, ki jih pozna naš birokratski sistem, žal ste nekateri ravno to posebej hvalili, pa je v tem zakonu še en člen, ki je, zanimivo, sprožil izjemno veliko razprave, da bi ga morali urediti drugje. Gre za člen, ki pomeni priznanje tistim, ki so prvi priskočili na pomoč. Ne prvič, vedno ko gre za ujme, so gasilci tisti, ki prvi priskočijo na pomoč; in tako bodo tudi vedno storili. Gasilstvo je v Sloveniji vrednota, je pojem, je sestavni del slovenske kulture in je tudi izjemno pomembna oblika družbenega življenja, zlasti na podeželju. V celoti po uradnih podatkih združuje 133 tisoč gasilcev oziroma članov gasilskih društev; od tega je dobrih 40 tisoč operativnih gasilcev, tistih, ki so dejansko kot prostovoljni gasilci pripravljeni in usposobljeni vsak trenutek priskočiti na pomoč. Samo toliko, da se zavedamo, kako pomemben del družbe je to. Če bo zakon sprejet, v njem predlagamo rešitve, o katerih smo se že večkrat pogovarjali, pa nikoli ni bilo volje, žal, da bi se sprejelo. Ni bilo volje. Ne razumem, zakaj ne. Predlagamo samo to, da bi država zagotovila sredstva za zavarovanje operativnih prostovoljnih gasilcev, da bi zagotovila sredstva za preventivne zdravstvene preglede gasilcev, da bi zagotovila prostovoljnim operativnim gasilcem financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja in za vsak dan izvajanja javne gasilske službe tudi dodatno pokojninsko zavarovanje. Edino pošteno in korektno do ljudi, ki za pomoč drugim izpostavljajo svoje zdravje in življenje.

Naj ponovno povem, ne gre samo za hipotetično, tudi v zadnjem dogodku, zadnji ujmi je prišlo do nekaterih poškodb, na srečo ne hujših, ampak se dobro spominjam, da je samo nekaj let nazaj prav v Cerkljah na Gorenjskem, v mojem okraju, prišlo do smrtne žrtve med gasilci, ko je bilo močno deževje, poplave, poskušali so reševati hišo in prišlo je do udara elektrike visoke napetosti. Ne gre za nekaj, kar bi bilo teoretično, ampak žal zelo praktično. In to niso majhne stvari, spoštovani kolegi in kolegice iz koalicije. Poleg tega pa se prostovoljni gasilci vse bolj srečujejo tudi s težavami, ko gre za njihovo zaposlovanje. V nekaterih podjetjih so na izpostavljenih mestih, ponekod je tudi po več prostovoljnih gasilcev, in ko gre za en dan nepričakovane odsotnosti ali pa celo za več dni, kadar gre za hujšo ujmo, pride do motenj v proizvodnji, pride do motenj v delovanju podjetja. Marsikje so se že srečali s problemi šikaniranja, celo z grožnjami z odpuščanjem, ponekod se izogibajo, da bi takšne ljudi zaposlovali. Zato predvidevamo, da bi država stimulirala zaposlovanje prostovoljnih gasilcev tako, da bi se delodajalcu znižale zavarovalne premije in bi imeli dodatne davčne olajšave. To so vse rešitve, ki jih poznajo nekatere primerljive države, ki imajo podobno zgodovino, ki imajo podobno gasilsko kulturo, izročilo še iz časov Avstro-Ogrske. Ne gre za neke posebne rešitve,

gre za korekten odnos, da se država tudi na ta način oddolži tistim, ki zanjo pač dajejo na kocko svoje zdravje in življenje. Gospe in gospodje, v politiki ne štejejo besede, štejejo dejanja. Šteje to, kdo bo za takšno rešitev pritisnil na gumb.

Vsi ste dejali, da to podpirate, ampak bi vi to enkrat uredili v nekem sistemskem zakonu. Gospe in gospodje, izteka se vaš mandat, zakaj pa niste tega uredili v enem sistemskem zakonu?! Potem tega predloga danes tukaj ne bi bilo. To se pravi, ko se ponudi rešitev, takrat ni pravi trenutek pa ni pravi zakon. Pred tem pa imate oblast tri leta in pol in nič ne naredite na tem področju. Vaš mandat se je začel z letom, ko so bile zelo močne ujme v Sloveniji. To se pravi, da ne gre za nekaj, kar bi se šele zdaj posebnega pojavilo. Da bi to zameglili, kar je nepošteno do gasilcev, da jih vedno znova vržete pod mizo in jim rečete, da naj čakajo na boljše čase, ste to zameglili z vsemi mogočimi razpravami. Ogromno sem danes poslušal spet o segrevanju zemlje in vremenskem dogajanju ter podobno. Jaz ne bi rad, da bi bil komu to šok, ampak, gospe in gospodje, zmeraj so bile ujme. Tudi mnogokrat v zgodovini, če resno pogledate daljša časovna obdobja, so bile ujme, ki so mnogo hujše, kot so te, ki smo jim izpostavljeni v zadnjem obdobju. Bile so mnogokrat v zelo kratkem časovnem zaporedju, tako da bi lahko rekli, da je bilo mnogo hujše obdobje, kar se tiče ujem, kot so zdaj. In to silno famo o segrevanju, ki smo jo danes spet poslušali, ker ste s tem poskušali zamegliti temo, ki jo imamo danes tukaj. Če gremo po vrsti, pred 150, 200 leti je bila manjša ledena doba, kot se je temu neuradno reklo, in mi smo zdaj pravzaprav v neki fazi segrevanja zemlje. Okoli 300 let nazaj je bilo bistveno bolj toplo, kot je zdaj, pa ni nihče govoril o globalnem segrevanju pa da smo ljudje ne vem kaj naredili. Še ne dva tisoč let nazaj pa je bilo tako toplo, da je bilo tukaj subtropsko okolje, da ste imeli leve, tigre, nosoroge; zato je črni panter še danes karantanski simbol ter v grbih in simbolih tudi najdemo na tleh države Slovenije, ker so ta bitja živela tukaj, ker je bilo bistveno bolj toplo, preden so izumrli. Pred 10 tisoč leti pa je bila spet ledena doba in tako naprej. Zakaj? Tudi človek nekaj vpliva, ampak vpliv človeka je proti tisti pečici na nebu, ki ji rečemo Sonce, zanemarljiv. Sonce neskončno bolj vpliva s svojo aktivnostjo kot pa človek s svojo, če izvzamemo smetenje in podobne stvari, to je drugo. Ko pa gre za segrevanje, pa je tam mehanizem, ki je mnogo močnejši. Tudi Zemlja ima nekatere druge mehanizme, recimo oceane, ki potem to kompenzirajo. Zato o tem razpravljati in temu posvečati milijarde denarja, to je v resnici samo piar in v korist enim, ponavadi pa je zadaj tudi dober biznis, ker nekateri s tem služijo.

Ampak ta razprava danes v tem delu je bila očitno samo z enim namenom, da nas odvede stran od teme, ki je danes pred nami. Gre za preprosto vprašanje, ali bomo po svojih močeh kot zakonodajalci pomagali ljudem, ki so



bili prizadeti z naravno ujmo, in ali se bomo kot zakonodajalci tudi oddolžili tistim, ki so priskočili na pomoč in ki bodo zagotovo znova priskočili na pomoč. Samo to je v resnici dilema, vse ostalo je balast te razprave. In žal je večina med vami rekla, da tega zakona ne nameravate podpreti. Verjetno bi ta razprava zvenela drugače, če bi ta zakon bistveno hitreje prišel na dnevni red; vložil sem ga samo dva dni potem, ko se je ujma že zgodila. Ko sem šel lahko šele prvi dan pogledat, kakšna je v resnici škoda, saj to je moj konec, Preddvor, Jezersko. Verjemite, da so tam območja, ki so zgedala, kot da bi padla jedrska bomba, tega si ne predstavljate, če ne pogledate sami. Ja, res, ob cestah že čistijo, ampak kakšna pa je škoda višje gor po gozdovih, to je pa povsem druga zgodba. Treba se je tudi zavedati, da čiščenje tega ni običajna sečnja, na to je tudi državni sekretar korektno opozoril. To je izjemno nevarno početje, kdor je to kdaj od blizu videl, jaz sem to videl, verjemite, ko eno deblo pade čez drugo, če tega res vrhunsko ne obvladaš pa še moraš imeti malo sreče, ko se to prežaga, to se sproži s tako silo, da ne moreš verjeti. In gorje, če se zgodi kakršnakoli nesreča. Nesreče se žal dogajajo, so se tudi pri čiščenju ostankov žledoloma, tudi več smrtnih žrtev je bilo. Zagotovo se bo tudi tokrat dogajalo podobno. Temu se je možno izogniti s stroji, ampak strojev je, prvič, premalo, drugič, ne moreš z njimi čisto na vsak teren. Če pa te stvari tam ostanejo, so pa slovenski gozdovi izjemno prizadeti že z lubadarjem, zlasti na Gorenjskem, so ponekod take sušice, da ko pogledaš gor proti hribom, ti je kar hudo, ker so cele zaplate gozda, ki se sušijo.

In kaj bo zdaj, ko bo dobil še dodaten zagon zaradi tega drevja, ki je podrt, če se ga takoj in v celoti ne odstrani. Zato pa je treba najprej urediti vso infrastrukturo, ceste, mostove, postaviti tudi nekatere nove in tako naprej. To je povezano z veliko dela in stroški. Kaj to pomeni za gozdove, če se vse to pravočasno ne uredi, pa si najbrž tudi sami težko predstavljate. Slovenija ima to naravno danost, da ima zelo veliko gozdov, ampak če bo z njimi tako ravnala, kot žal ravna zadnjih nekaj let, se to ne bo dobro končalo. Storit bi morali vse, da se te stvari odpravijo v najkrajšem možnem roku in tako, da ne bo trajnih posledic. To smo dolžni ljudem, dolžni smo ljudem, ki živijo na vseh teh prizadetih območjih, jaz pač govorim o tistem koncu, ki ga najbolje poznam, o Gorenjski, pa je bila recimo Kočevska še bistveno bolj prizadeta, le malo bolj je odmaknjena od oči. Tukaj gre za vprašanje ljudi, ki tam živijo, pa tudi za odgovornost tega, kar ste tudi sami nekateri rekli – kaj mi zapuščamo tistim za nami. Res se lahko gre po običajnih, birokratsko ustaljenih postopkih ter se stvari počasi pelje in rešuje en problem za drugim in morda se bo počasi tudi vse to uredilo. Vendar je tukaj še ta možnost, da se to pospeši, da se da zakonski okvir, ki pač nekatere stvari olajša, pospeši, da dodatna pooblastila vladi in pristojnim službam; ter po drugi strani, ki

dodatno, bistveno olajša tudi življenje vsem prizadetim. To pa je zakon, ki je danes pred vami. Zato bi bilo vredno in zato bi bilo dobro in zato bi bilo edino pošteno, korektno do teh ljudi ta zakon sprejeti. Drugi razlog sem pa navedel, tisti, ki vas tako izjemno moti, gre tudi za odgovornost do gasilstva, do gasilcev, za priznanje tem ljudem, ki so izjemno dobro organizirani, ki predstavljajo sestavni del slovenske kulture. Ne vem, če se vsi tega dobro zavedate. Gasilstvo je v Sloveniji vrednota in naj ostane vrednota. Ampak gre za to, da jim to tudi priznamo s konkretnim dejanjem, s konkretno pomočjo, ki je v okviru naših zakonskih pooblastil. Kot poslanci imamo vso pravico, da to sprejmemo. Jaz pa trdim, da imamo tudi moralno dolžnost, da to sprejmemo, ker gre za odgovornost do ljudi, ki so ne samo že pomagali, ampak s svojim dejanjem, s svojo pomočjo tudi žrtvujejo, dajejo pod vprašaj, izpostavljajo svoje zdravje, svoje življenje.

To pa je veliko, to je največ, kar lahko storijo za svojega bližnjega. Zato gre za to, da tem ljudem konkretno tudi priznamo vse tisto, kar so storili, izrazimo to priznanje za pomoč, ampak da je ta konkretna, ne samo v besedah. Vsi vedno rečemo – hvala, ampak gre za vprašanje, ali bomo potem končno tudi nekaj storili, za vprašanje dejanj. V politiki štejejo samo dejanja in vedno bi morala šteti samo dejanja. Danes je možnost, da pritisnemo na gumb »za«. V Slovenski demokratični stranki in sam osebno bomo to z veseljem storili, da podpremo ta zakon, ki bi omogočil hitrejšo odpravo škode, ki bi omogočil, da bi ljudje na vseh prizadetih območjih znova polno zaživel v najkrajšem možnem času; in ki bi hkrati tudi konkretno izrazil tisto priznanje gasilstvu in gasilcem, ki si ga za svoje plemenito poslanstvo zagotovo tudi zaslužijo. Če pa tega ne boste storili, potem pa boste dokazali s tem samo to, da kolega Žan, ki je prej govoril, ni imel prav, ko je rekel, da sta leta 2014 bili dve naravni ujmi, ki sta imeli posledice; najprej žled, potem pa jeseni še poplave. Potem boste dokazali, da so bile naravne ujme tri, da je bila prva žled, druga vzpostavitev sedanje vlade in koalicije ter tretja jesenske poplave. Najbrž je vsakomur jasno, katera bo imela najhujše posledice v tem primeru.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Če se bosta k razpravi prijavila tudi predstavnik predlagatelja predloga zakona mag. Branko Grims ter predstavnica Vlade, dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnica Vlade in nato predstavnik predlagatelja. Prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.



JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani kolegice in kolegi!

Ujma je naravni pojav, torej je pojav v naravi, ki povzroča, povzroči veliko škodo. Imamo zelo različne vrste ujm. In pozdravljam današnjo razpravo, kjer tudi sam pričakujem, da bi tukaj moralo grmeti, morale bi udarjati strele, seveda z besedami. Besede bi morale grmeti in besede bi morale biti strele, ker naše edino orodje v tej dvorani so besede, je govor, je razprava. Obžalujem, da je vlada, vsaj tako ocenjujem, s čim manj energije zavrnila ta predlog zakona. Moja razprava bo šla v širši smeri, ne bom se osredotočil samo na vremensko ujmo, ki je bila med 11. in 12. decembrom lansko leto, ampak širše. Zakaj? Ker pomembnih vprašanj tukaj enostavno nimamo rešenih. Ne kažem s prstom samo na to vlado, ampak na vse vlade, ki bi dejansko to vprašanje že morale rešiti. Mi smo v teh dneh dobili pomemben dokument, Strategijo razvoja Slovenije 2030, ki ga je sprejela Vlada. Moto te strategije je – Slovenija, država kakovostnega življenja za vse. Nekatere zadeve so dobro napisane, seveda smo lahko tudi do kakšnega poglavja kritični. Najprej pohvalim, so dobro zapisane. Če bi želeli uresničiti to, kar je tam zapisano, potem bi morala ta vlada že zdaj, v tem mandatu ukrepati in iti po smereh te strategije. Zakaj? Ker Slovenija 2030 bo že jutri. To je bližnja prihodnost. In premalo razmišljamo srednjeročno in dolgoročno. Premalo. In tudi premalo se zavedamo, da imamo podnebne spremembe, ki povzročajo vse pogostejše in vse bolj katastrofalne ujme.

Ker je dr. Mitja Horvat nekako dovolil, da se v tej razpravi dotaknemo tudi prostovoljnih gasilcev, bom razpravo nadaljeval na tem področju. Res je, prostovoljni gasilci so tisti, ki najbolj razumejo, kaj pomeni ljubezen do bližnjega in ljubezen do narave, ker so tisti, ki rešujejo človeška življenja in premoženje. Čeprav je regija, iz katere prihajam, najmanj razvita regija; kar se pa gasilstva tiče, pa lahko rečem, da smo zelo razviti. Ko je bilo Prekmurje leta 1919 priključeno matici Sloveniji, in kot so ljudje takrat rekli, da je nastopila svoboda, takrat so se začela masovno ustanavljati tudi prostovoljna gasilska društva. In najbolj sem vesel, da danes mladi želijo biti člani prostovoljnih gasilskih društev, da želijo biti člani operativnih enot in da pomeni mladim biti gasilec, da je to statusni simbol. Zdaj pa pogledjmo, kako ta vlada gleda na gasilce. Seveda, vsakdo jim čestita, se jim gre prikloniti, se slika, ker je to za piar predsednika Vlade ali ministra zelo prikladno. In potem jim obrne hrbet in gre. In ko je veliko gasilcev na kupu, pride ministrica, ki bi nekako morala biti zaščitnica prostovoljnih in drugih gasilcev, in pravi: Status vseh prostovoljcev, ki so vključeni v gasilstvu, želimo izboljšati s spremembo Zakona o gasilstvu. To je bilo 4. februarja lansko leto. Sem

pogledal, kje je zdaj ta zakon o gasilstvu; če dobro vidim, dobro berem, potem se je nekje ustavil v javni obravnavi, ker so združenja občin, skupnosti občin pozvale občine, ki so pri prostovoljnem gasilstvu zelo pomembne, da dajo svoje pripombe. In zdaj smo na koncu mandata, mandat je praktično zaključen in izgleda, da iz tega zakona o gasilstvu ne bo nič. Ostale bodo samo fotografije premiera, ministrov, ministric s prostovoljnimi gasilci. Gospe in gospodje, to je premalo. To je delanje norca iz prostovoljstva, na katerega je pa Slovenija res lahko ponosna. Zaključujem s tem, da napovedujem, da bo Nova Slovenija, verjetno že danes, vložila zahtevo za sklic nujne seje pristojnih odborov, kjer bomo govorili o suši – kako se ubraniti pred sušo, ki je prav tako tudi ujma. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Ivan Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani vsi prisotni!

Danes govorimo o zakonu o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme, ki je Slovenijo prizadela 11. in 12. decembra. Veliko se je govorilo, kaj vse bi morali narediti. Ta zakon je predlagala največja opozicijska stranka. Gospod Grims je veliko govoril o kurativi. Nekako je bil kar jezen, če je kdo omenjal preventivo, in je hotel reči, da hočemo zamegliti to stvar. Ne, jaz se bom ustavil pri preventivi, ker me skrbi prihodnost, skrbi me naslednje obdobje, kaj bomo pustili našim zanamcem. Te velike okoljske spremembe so nenavadne. Ko sem bil mlad, sem se soočal s poplavami in točo, pozebe so bile, ampak bistveno drugačne. Vetra, ki je najhujši sovražnik gozdov, se pa vsekakor ne spomnim in tudi ostali govorijo, da tega ni bilo. O temperaturah, da so se gibale ali pa da so zdaj take, da se je segrevalo tudi že pred sto leti, o tem ne bom govoril, ker tega ne poznam toliko. Vem pa, da so okoljske spremembe oziroma če negativno vplivamo na okolje, da nam to narava vrača. Treba bo ta odnos do okolja dolgoročno spremeniti. Treba ga bo, pa čeprav kdo reče, da je Slovenija premajhna, tu je še Evropa pa svet. Zakaj pa ne bi v Sloveniji začeli? Mogoče nam bo sledila Evropa, mi običajno Evropi sledimo, Evropi pa bo mogoče sledil ves svet. Treba bo, če ne bomo samo razmišljali iz danes na jutri. V čem vidim te stvari? Pa ne mislim, da bi nekatere proizvodnje, ki so škodljive za okolje, ukinjali, pa bi se spet kdo ustavil pa rekel, da spet ukinjate delavna mesta. Ne. Tista proizvodnja, ki negativno vpliva na okolje, ki oddaja preveč CO₂ v okolje, bo pač drugače obdavčena, bo pač morala več plačati. Ne bom zdaj govoril o betonu in cementu; vemo, kakšna je proizvodnja cementa. Ko danes tehtamo investicije, velikokrat pred lesom prevlada betonska konstrukcija ali pa gradnja; mi pa vemo, da ima les zelo dobre lastnosti. Poleg



tega je les čudovito okolje in je bivanje v lesenih gradnjah bistveno drugačno kot v betonu ali kakšnem drugem materialu. Les oddaja v okolje CO₂ samo takrat, kadar ga kurimo. Nam je cilj, da ga ne kurimo, ampak da ga vgradimo v čim več objektov, lesene konstrukcije. Kot sem omenil prej, betonske konstrukcije so 20–25 % cenejše od lesenih. Če bi to zadevo regulirali z ustreznimi davki, na tiste, ki negativno vplivajo na okolje, bi bile lesene konstrukcije bistveno cenejše in mislim, da bi gradili samo še z lesom. To je tak ukrep, za katerega mislim, da ga bomo dolgoročno morali spremeniti.

Seveda pa se bom v nekaj trenutkih osredotočil na situacijo, ki je zdaj v gozdovih. Mislim, da se vsi trudijo v gozdovih. Prvi dan so se vključila civilna društva in tudi gasilci, da so uredili poti, da smo se lahko sploh normalno vračali in vozili po cestah. Jaz o gasilcih ne bi govoril, imam zelo dober odnos in mišljenje o njih, ampak mislim, da danes ni čas za to. Vse sile bomo morali usmeriti v odstranjevanje in da bi ta les čim prej spravili iz gozda. Vem, da je tu delovne sile premalo, da jo bo treba poiskati tudi drugje, ampak mislim, da se bo tudi to rešilo, da bomo to posekali pred napadom podlubnikov, kot pogosto rečem lubadarju. Treba bo najti tudi neke kompromise z občinami, da bi takrat, ko je vendarle možno, lahko tudi odvažali to hlodovino po lokalnih cestah, saj konec koncev občine dobijo določen procent od prodanega lesa. Ne mislim, da takrat, ko je kritično, ko se odtaja, ko zmrzal popušča, normalno, takrat ceste uničujemo; če pa je mogoče, pa bi morali takrat tudi ob določenih dnevih vendarle to omogočati. Vsekakor pa se bom ustavil pri lesnih centrih. Rešitev, da bo les ostal doma, da ne bo šel v tujino, so prav gotovo lesni centri v Sloveniji. Mislim, da tudi k temu je vlada že pristopila. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala, predsednik.

Primerjati rezultate demokratičnih volitev z naravnimi nesrečami je zelo korajžna zadeva za tako pomemben status, kot so poslanci. Priznam, da si sama nikoli ne bi drznila iz naravnih nesreč briti norca, predvsem zaradi tega ne, ker nas spremljajo skozi naše življenje in tudi skozi rodove. Dejstvo pa je, da vlado izvolijo na demokratičnih volitvah volivci. Na tak način odvrata pozornost ali pa jim odrekati pravico, da izvolijo tistega, kateremu zaupajo, res ni dobro. Jaz si želim, da bi bilo naravnih nesreč manj. Priznam, da kolikor sem imela tudi kontakta z gasilci, predvsem še v prejšnji funkciji, na občini imaš kontakt z mnogo gasilskimi društvi, ki so v Sloveniji organizirani skoraj v vsaki krajevni skupnosti ali ponekod tudi vasi; da naj imajo čim manj dela. Kot občina, treba je zagotavljati finančna sredstva, da so ustrezno opremljeni, da imajo tudi gasilske

domove ustrezne, ampak res naj imajo čim manj dela. Dejstvo je, da tudi gasilci opravljajo izobraževanje in se angažirajo na vseh tistih področjih, za kar so poklicani. Te naravne nesreče, ki se nam dogajajo, niso primerljive z vlado, za katero mislim, da je v tem mandatu vseeno veliko postorila, tudi vsi kazalci pričajo o tem. Ni pa v smislu tega izvajanja dobro, da se predlagatelj norčuje iz lastnega zakona. Zato sem se oglasila, da povem tudi širši slovenski javnosti, da se vlada zaveda resnosti naravnih in drugih nesreč, da jih rešuje, da v treh letih in pol se vsega ne bo dalo rešiti, tudi tega se zavedamo; si bomo pa prizadevali v prihodnje takim vsebinam nameniti več pozornosti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključujem splošno razpravo.

Niste bili prijavljeni. Za čisto vse je ista prijava, ne se hecati. Da ne bo postopkovnih, ker jih bom v nasprotnem primeru sigurno dobil.

Zadnji hoče imeti besedo mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Kar se tiče tega, kdo se iz koga dela norca; jaz se bojim, da se je koalicija danes v veliki meri delala norca iz prizadetih v ujmi in iz ljudi. Dejstvo je, da se občine že angažirajo, da se že odpravljajo posledice in da pri tem sodelujejo tudi nekatere državne službe. Toda vse to bi lahko potekalo hitreje in z mnogo manj problemov, če bi se sprejelo zato ustrezen zakon. Zakon, ki ga jemljemo zelo resno, spoštovana gospa ministrica; žal ga vaša koalicija ne jemlje resno. Ker ga jemljemo resno iz odgovornosti do ljudi, vseh tistih, ki jih je ujma prizadela, in vseh tistih, ki so pri odpravljanju posledic ujme kot gasilci prvi priskočili na pomoč. Tega, da kdo od nas ne jemlje naravnih nesreč dovolj resno, gospa ministrica, pa res ne boste mogli tako uveljaviti, ker tega vam enostavno nihče ne bo verjel. Problem, s katerim se soočamo, je seveda drug; da se vsak predlog, pa če je še tako dobronameren, odkrito povem, da malo sem pa le upal, da bo ta zakon sprejet, ker je posnet po podobni zakonodaji, sprejet je ob drugih ujmah v preteklem obdobju. Ne gre za nič posebno novega, ta sistem se je že izkazal kot učinkovit. In po drugi strani, ker zajema tudi gasilce, ker zajema tiste, ki jim vsi v besedah dolgujemo veliko; ko pa gre za dejanja, sami smo svoja dejanja v okviru svojih pristojnosti uresničili, ko smo tak predlog dali in ga bomo tudi podprli, ampak na vladni strani, na strani koalicije pa teh dejanj ni. Odlagati problem, da bo nekoč nek sistemski zakon, ki ga boste ... Poslušajte, vsi vemo, koliko je ura; poleg tega se izteka čas sedanjega mandata in sedanje koalicije. Kolikor vem, sta samo še dva meseca, ko po napovedih Državni zbor deluje, potem je te zgodbe že konec. In za redno sprejemanje sistemskih zakonov – in sistemskih zakone, sami pravite, je treba sprejemati po rednem postopku – je že zmanjkalo časa.



To, kar govorite, kako bo nek sistemski zakon, ki bi po vsej logiki moral iti po rednem zakonu, zanj že ni več časa. S tem ste z drugimi besedami rekli, da vse tiste, ki so pomagali, nekaj gleda in da to prelagate na naslednji mandat, kdorkoli že tam bo; vas ne bo, mimogrede. In sem zelo žalosten, da je to tako. Včasih se rad malo pošalim, ampak, gospa ministrica, ko ste govorili o nastanku te vlade, vas moram spomniti, da ta vlada ni nastala po čisto običajnem postopku, kajti zadnje volitve so bile res nekaj posebnega. Tik pred volitvami se je zaprlo v zapor vodjo opozicije, se pravi, da bi lahko rekli, da je šlo za volilno prevaro, na osnovi katere je nastala ta vaša vlada. In iz tega potem lahko res dobimo tisto, ob takem odnosu in ob takih prioritetah, kot sem jih prej prikazal, pa so vas tako zelo motile, da 123 milijonov za ilegalne migrante ni problem; 50 tisoč ali pa vsega skupaj 3 milijone za odpravo škode v najbolj nujnih primerih, to pa je problem. Pri nekem zakonu, pri takih prioritetah, oprostite, je to skregano z ustavnostjo, z neko občečloveško kulturo, z odnosom in z vrednotami, vsaj tistimi, ki jih jaz razumem kot vrednote. To enostavno ne funkcionira, to ne bi smelo tako biti, ni prav. In zato ne zamerite, če vam rečem, da so leta 2014 očitno prizadele to ubogo Slovenijo tri ujme – prva je žled, tretja so jesenske poplave, vmes pa z volilno prevaro postavljena Vlada Republike Slovenije; tista ujma, ki še danes traja. Žal mi je, da je tako.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Zaključujem splošno razpravo o naravnih in drugih nesrečah. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 12. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina enajstih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Mateju Toninu.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dragi poslanke in poslanci, dober dan!

Pred nami je popravek Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju 2, ki prinaša tri splošno sprejemljive in pomembne rešitve. Prva rešitev je, da upokojencem daje

možnost stoodstotne pokojnine in jim omogoča nadaljnje delo. Druga rešitev je, da delodajalcem omogoči zavarovanje odgovornosti v primeru nesreč. In tretja rešitev je, da uredi krivice prostovoljnim vplačevalcem tudi po 31. decembru 2012. To so torej tri ključne rešitve, ki jih predlaga Nova Slovenija kot popravek Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju 2. Naj nekoliko bolj podrobno pojasnim vsako od predlaganih rešitev. Najprej glede prve rešitve, da upokojencem omogočimo prejemanje stoodstotne pokojnine in nadaljnje delo. Naše načelo je, da ko državljan izpolni pogoje za upokojitev, potem mu pokojnina pripada v polni višini, to je v stoodstotni višini. Kar si je nekdo zaslužil, mora tudi dobiti. Drugo načelo je, da če nekdo želi delati naprej, čeprav dobiva polno pokojnino, mora plačevati polne prispevke, tako kot vsi ostali zaposleni; kar pomeni, da morebitni upokojenci, ki delajo, niso v boljšem položaju na trgu dela kot vsi ostali zaposleni. Vlada je pred časom uveljavila rešitev, da če nekdo, eden od obrtnikov dela naprej, potem mu pripada zgolj 20-odstotna pokojnina. Posledica te odločitve je bila, da se je kar tisoč 942 obrtnikov izpisalo iz registra, torej zaprlo svoje dejavnosti, vsaj na papirju. S tem je seveda država ogromno izgubila, ker ni bilo več vplačil v pokojninsko in zdravstveno blagajno. Glede na naše trenutne demografske trende je vsekakor zaželeno, da imamo čim več vplačil v pokojninsko blagajno. Če bi bila naša rešitev uveljavljena, bi to zagotovo pomenilo več vplačil v pokojninsko blagajno kot danes. Kdo podpira to rešitev? Obrtna zbornica Slovenije. To je že njihova dolgoletna zahteva. In ne pozabimo, da o tem piše in govori tudi Bela knjiga o pokojninah, ki je ni izdala Nova Slovenija, ampak Vlada Republike Slovenije. Ne pozabite!

Naslednja rešitev, omejitev povračil Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Delodajalec, ki ima danes zaposlenega delavca in se ta delavec poškoduje in inšpekcija ugotovi, da so bili zagotovljeni prenizki standardi varnosti pri delu, lahko ZZZS zahteva povračilo stroškov zdravljenja. Pojavljajo se primeri, da se od nekega manjšega podjetja zahteva tudi 70 tisoč evrov za povračilo zdravljenja. Teh 70 tisoč evrov seveda to podjetje potopi. Kaj mi predlagamo? Mi predlagamo naslednje; če bi šlo za naklepno dejanje, da nekdo ne zagotovi ustreznih varnostnih zahtev, potem mora stroške zdravljenja pokriti v celoti. Če pa gre za večjo malomarnost, postavljamo omejitev, da se lahko terja povračilo zdravljenja v višini 15 tisoč evrov. Stvar debate, ali je to primerna višina. S postavitvijo omejitve omogočimo obrtnikom, da to odgovornost in te primere ustrezno zavarujejo. Zadnja rešitev, ki jo predlagamo, to je tretja, da končno uredimo vse krivice, ki so se pojavile prostovoljnim vplačevalcem v pokojninsko blagajno. S preteklimi zakoni smo te krivice uredili za tiste, ki so prostovoljno vplačali v pokojninsko blagajno do 31. 12. 2012; naša rešitev pa predlaga, da se tem prostovoljnimi



vplačevalcem v pokojninsko blagajno stvari priznajo tudi po tem datumu. To so torej tri ključne rešitve in iskreno bi vas prosil, da te rešitve tudi podprete.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospodu Petru Pogačarju.

PETER POGAČAR: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Vlada Republike Slovenije je na vsebinsko podoben predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kot ga je v proceduro vložila Poslanska skupina Nove Slovenije in je danes pred vami, že podala svoje stališče. Vlada Republike Slovenije je proučila tudi tokratni predlog sprememb pokojninskega zakona, glede navedb predlagatelja in predvsem utemeljitev, ter sprejela sklep, da zakona ne podpira iz naslednjih razlogov. S predlogom zakona se predlagajo naslednje spremembe: spremembe ureditve izplačila 20-odstotne pokojnine tistim, ki kljub izpolnitvi prvih pogojev za upokojitev ostanejo zaposleni. Drugi sklop sprememb, ureditev odgovornosti posameznika za škodo zavodu, odgovornosti delodajalca za škodo zavodu ter sprememba načina upoštevanja obdobja prostovoljnega vstopa v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Velja poudariti uvodoma, da je ureditev dvojnega statusa samostojnih podjetnikov – to, kar je predlog – ter odškodninskih zahtevkov zoper Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do delodajalcev trenutno predmet ustavnosodne presoje, pri čemer Ustavno sodišče Republike Slovenije o zahtevah za oceno ustavnosti teh določb Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju še ni presodilo. Vlada zato meni, da bi bilo smiselno z nadaljnjimi odločitvami o spreminjanju zakonodaje počakati do odločitve Ustavnega sodišča o ustavnosti trenutne ureditve. Vendar tudi v primeru morebitnega spreminjanja zakonodaje, ki ureja tako imenovani dvojni status upokojencev, Vlada meni, da je treba ravnati preudarno ter predvsem – in to je tisto, kar manjka temu predlogu – uveljaviti ureditev, ki bo vse zavarovance obravnavala na enak način. Vlada poudarja, da je za takšno ureditev dvojnega statusa, kot je predviden tudi v izhodiščih za prenovo pokojninskega sistema, v tako imenovani Beli knjigi, potrebna sistemska rešitev v okviru nove zakonodaje, saj te problematike, tega izziva ne moremo rešiti zgolj s spremembo enega člena; še posebej pa ne na način, kot se predlaga, saj je ta način sam s seboj v nasprotju, predvsem pa ne upošteva načel pokojninskega sistema. Hkrati je v nasprotju z mnogimi drugimi določbami tega zakona. Vlada prav tako ugotavlja, da predlog

zakona ne vsebuje ustrezne presoje finančnih posledic, saj zgolj pavšalno ocenjuje pozitivne učinke z vidika povišanja prejemkov iz naslova plačevanja prispevkov tistih samostojnih podjetnikov, ki bodo imeli dvojni status; ne predvidi pa, koliko bo samostojnih podjetnikov, ki bodo zaradi sprememb uveljavljali pokojnino, kar bo pomenilo odhodke zavoda. Ne oceni, kakšne naj bi bile finančne posledice ukinitve izplačevanja 20 % predčasne ali starostne pokojnine za vse ostale kategorije zavarovancev, razen za samostojne podjetnike; predvsem pa ne upošteva povišanih odhodkov iz naslova spremembe načina upoštevanja prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje tudi po 1. 1. 2013. Naj vam povem, da vladna ocena izdatkov samo glede upoštevanja prostovoljne vključitve v tako imenovano pokojninsko dobo brez dokupa presega 16 milijonov evrov na letni ravni. Vlada torej ne podpira predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev, saj predlog zakona nasprotuje pravilom odškodninske odgovornosti delodajalcev, pravilom varstva in zdravja pri delu ter obveznostim, ki jih delodajalcem nalagajo predpisi s področja delovnega prava. Poleg tega pa je tudi predlagana ureditev tako imenovanega dvojnega statusa upokojencev in samostojnih podjetnikov nesistemska in pomanjkljiva. Vlada Republike Slovenije tudi ne podpira predloga nove ureditve pokojninske dobe brez dokupa, saj je v nasprotju z osnovnimi, temeljnimi načeli pogojev za upokojitev, ki so bili sprejeti z zadnjo pokojninsko reformo, ki je bila sprejeta v soglasju socialnih partnerjev in tudi z veliko večino v Državnem zboru. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Ponovno imamo v obravnavi zakon, ki smo ga v malo spremenjenih verzijah že dvakrat zavrnili. Mogoče predlagatelj zaupa v rek, da gre v tretje rado, pa se je odločil poskusiti še enkrat. S spremembami in dopolnitvami zakona se predlaga, da se omogoči dvojni status upokojencem, kar pomeni, da bi vsak zavarovanec imel možnost nadaljevati svojo dejavnost, espe ali ustanoviti in ob tem prejemati polno starostno pokojnino, do katere je upravičen. Predlagana je tudi rešitev odškodninske odgovornosti delodajalca, če delodajalec krši predpise namenoma ali iz velike malomarnosti; v primerih, ko je vzrok za poškodbo na strani delavca, v primerih manjše malomarnosti pa ne. Oboje smo že slišali in tudi



zavrnili. V tem predlogu pa je tudi nov predlog upoštevanja dobe, pridobljene s prostovoljno vključitvijo v prostovoljno pokojninsko zavarovanje na dan 31. 12. 2012; in po njem se predlaga upoštevanje te dobe kot pokojninske dobe brez dokupa. Predlagatelj ponovno sledi predlogom Obrtne zbornice in enostransko, mimo dogovorov, saj predlaga nov način urejanja odškodninskih zahtevkov na način, da se omeji odškodninska odgovornost delodajalcev. Odveza delodajalcev za odgovornost, ko iz lastne malomarnosti ne izvedejo predvidenih ukrepov za varnost in zdravje pri delu, zaradi česar nastane nesreča pri delu, je napaka. In to napako Nova Slovenija ponavlja že tretjič. Enkrat smo že povedali in bomo očitno morali še enkrat, ko bomo dopustili, da se iz naslova konkurenčnosti dovoljuje malomarnost ali načrtno opuščanje zagotavljanja standardov varnosti pri delu, bomo najprej udarili po tistih delodajalcih, po tistih dobrih podjetjih, ki danes vse te standarde zagotavljajo, ki si ne dovolijo malomarnega ravnanja s svojimi zaposlenimi in jih iz lastnega nevestnega dela ne želijo in nočejo postavljati v situacijo, kjer bi lahko prišlo do ogrožanja njihovega zdravja ali tudi ogrožanja življenja. Regresni zahtevki so kot taki instrument, s katerim se skuša to preprečiti in hkrati dosegati dvig splošne ravni varnosti in zdravja pri delu. Dopusčanje kršitev tega koncepta nas vrača v neko drugo dobo.

Kar pa se tiče dvojnega statusa, ponovno ugotavljamo, da upokojitev kot taka ni obvezna. Zanj se odloči vsak sam, lahko pa se odloči tudi, da bo svoje delo opravljal še naprej. Dejstvo pa je, da nekdo ne more biti hkrati upokojenec, prejemati pokojnino in biti hkrati še zaposlen, imeti espe, opravljati poslovodne funkcije v gospodarski družbi in tako naprej. Zakaj? Ker upokojitev sama po sebi pomeni, da so nastali pogoji, ko nekdo iz starostnih ali drugih razlogov ni več sposoben ali zmožen delati. Dejstvo pa je, da nekateri želijo iz takšnih ali drugačnih razlogov delati še naprej. Zato je odprt tudi pogovor in razprava o Beli knjigi o pokojninski reformi oziroma posodobitvah pokojninskega sistema. Tretja stvar, nova v tem poskusu, pa se veže na nedavno sprejet popravek zakona, s katerim smo zagotovili, da se tista doba, ki so jo ljudje pridobili s prostovoljnim plačevanjem prispevkov in se je po starem zakonu štela za delovno dobo tudi pri izpolnjevanju pogojev, tudi po novi zakonodaji ponovno šteje v pokojninsko dobo brez dokupa. Ljudje, ki so plačevali prostovoljne prispevke po starem zakonu, so vplačevali zato, ker so verjeli, da se jim bo to enkrat štelo v delovno dobo in pogoj 40 let delovne dobe za upokojitev. Res pa je, da smo uredili samo vprašanje tiste dobe, ki je bila vplačana po starem zakonu; tiste, ki je bila po novem zakonu, pa ne, saj ljudje, ki prostovoljno vplačujejo po novem zakonu, danes vedo, da se ta doba ne bo štela v pogoj 40 let

pokojninske dobe brez dokupa, ki omogoča upokojitev pri nižji starosti brez znižanja.

Če strnemo; v naši poslanski skupini imamo določene pomisleke o vseh treh predlaganih elementih v noveli, zato bomo tokrat glasovali po svoji vesti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, v njenem imenu Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo. Lep pozdrav!

Danes že tretjič obravnavamo predlog Nove Slovenije, kot je bilo povedano, za zmanjšanje odškodninske odgovornosti delodajalcev za poškodbe pri delu ter tudi predlog za izplačevanje polnih pokojnin tistim zavarovancem, ki delo po upokojitvi še naprej opravljajo preko statusa samostojnega podjetnika. Splošna ocena Levice je, da bi prvi predlog, torej tisti glede odgovornosti delodajalcev za poškodbe pri delu, zmanjšal varnost pri delu; pri drugem, torej pri pokojninah, pa obstaja tveganje socialnega dampinga in da napačno ocenjuje naš pokojninski sistem. Če se najprej dotaknem predlagane rešitve za uvedbo dvojnega statusa pri pokojnini. Predlagana je možnost, da bi samostojni podjetnik, ki doseže pogoje za starostno pokojnino, začel prejemati polno pokojnino, ampak ob tem opravljal dejavnost še naprej v polnem obsegu, torej obsegu, ki ustreza polnemu delovnemu času. V Levici takemu predlogu nasprotujemo. Po trenutni ureditvi je namreč pokojnina namenjena tistim ljudem, ki se ne morejo več preživljati s plačanim delom. Delavec, ki izpolni pogoje za upokojitev, ampak se še ne bi upokojil in ima še možnost, željo in sposobnost delati naprej, lahko dela. Lahko se upokoji delno, v tem primeru je upravičen do delne pokojnine. Če se upokoji v celoti, lahko opravlja občasno delo. Po trenutni ureditvi imajo espeji in zaposleni, ki so izpolnili pogoje, še vedno pravico do izplačila 20 % pokojnine. Lahko so espeji, ko dosežejo pokojninsko starost in si začnejo izplačevati pokojnino, tudi prokuristi svojih podjetij in tako naprej. Če nekdo, ki izpolni pogoje za upokojitev in želi še vedno delati, je to seveda hvalevredno in trenutna ureditev mu omogoča precej možnosti, da to počne. V Levici se zato ne strinjamo z ureditvijo, ki jo je predlagala Nova Slovenija. Pokojnina v našem sistemu namreč ni neka renta, ki bi jo ljudje dobili za varčevanje v preteklosti. Zavod za pokojninsko zavarovanje ni ta komercialna zavarovalnica, ki bi izbirala premije, potem pa ljudem na stara leta izplačevala rento.

Zaposleni in samozaposleni nismo varčevalci, ki bi prostovoljno varčevali, ampak imamo, tako kot v večini drugih modernih držav, solidarnosten, pretočni sistem, v katerem se tekoči prispevki porabijo za tekoče pokojnine. Ker tekoči prispevki ne zadostujejo za izplačilo pokojnin, moramo to zagotavljati iz proračuna –



in temu rečemo medgeneracijska solidarnost. Predlog Nove Slovenije zato ocenjujemo kot nesolidaren. Prvi razlog je ta, da bi omogočil nelojalno konkurenco. Če ilustriram, obrtnik, odvetnik ali novinar, torej samozaposleni, ki bi prejeli polno pokojnino, hkrati pa še naprej delali, bi lahko delali po nižjih cenah od mlajših kolegov, ki pokojnino ne prejema. Z vidika drugih odvetnikov, novinarjev, obrtnikov bi bila to nelojalna konkurenca, ker ima tisti, ki bi se lahko preživljali že iz pokojnine, neupravičeno prednost pred drugimi. Drugi samozaposleni pa se preživljajo izključno od prihodka od svoje dejavnosti in bi to za njih pomenilo nelojalno konkurenco in socialni damping. To je prvi razlog, zakaj vidimo tak predlog kot nesolidaren.

Drugi razlog za nesolidarnost je, da bi najverjetneje upočasnili zaposlovanje mladih. Predlagatelj nas prepričuje, da je bolje, če upokojena oseba ostane na trgu in še naprej plačuje prispevke; ampak pri tem pozablja, da je skupno število delovnih mest tisto, ki je ključno. Ko se recimo nek espe upokoji ali pa umre, ga na trgu nadomesti nek drug subjekt – to je lahko drug družinski član, ki prevzame podjetje, to je lahko drug espe, ki prevzame njegov tržni delež, to je konec koncev lahko neka firma, ki zaposli delavca, ki opravlja tiste dejavnosti, ki jih je prej opravljal omenjeni espe. Izpad prispevkov od zaprtega espeja v pokojninsko blagajno torej nadomestijo novi subjekti na trgu, zato se z izplačevanjem pokojnin ljudem, ki še naprej opravljajo dejavnost, prihodka zavoda ne bodo povečali; ampak bodo nastali, če se izrazim ekonomistično, oportunitetni stroški pri tistih, ki se ne bodo na novo zaposlili. Hkrati pa bo s podaljšanjem delovne dobe samozaposlenih upočasnjeno zaposlovanje mlajših generacij, ki, kot vemo, imajo že danes probleme s tem, da si najdejo ustrezne zaposlitve. Tretji razlog, zakaj nasprotujemo predlogu, pa so stroški. Navedba predlagateljev, da bo imel predlog pozitivne posledice za proračun, ni ustrezna. Že zdaj namreč vse več ljudi dobiva teh zakonsko določenih 20 % pokojnine in lani so bili stroški s tega naslova 7 milijonov evrov. Če bi bili upravičeni do polnega zneska, bi se izdatki zavoda povečali za petkrat, kasneje pa še za več, ker bi ta oblika postala privlačnejša. To so trije glavni razlogi, zakaj prvega predloga Nove Slovenije ne moremo podpreti.

Naslednja kritika pa leti na predlog Nove Slovenije, da bi zmanjšali odškodninsko odgovornost delodajalcev za poškodbe pri delu. Tukaj moram reči, da nas preseneča, da Nova Slovenija ta predlog predlaga že tretjič. Mislim, da je bilo s strani vseh zelo jasno rečeno, kaj si mislimo o takem predlogu. Pa bom prebral še enkrat. Podatki delovne inšpekcije za leto 2016 pravijo takole: »Podobno kot za leto 2015 in nekatera pretekla leta tudi za leto 2016 inšpektorat ocenjuje, da se razmere na področju varnosti in zdravja pri delu v Sloveniji niso izboljšale in jih ocenjujemo kot nespodbudne, saj ne zasledimo napredka glede zagotavljanja

varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih. Število kršitev na področju varnosti in zdravja pri delu se je tudi v letu 2016 povečalo. Prvo občutenje zvišanja kršitev smo zabeležili v letu 2013, trend pa se je nadaljeval še v letih 2014, 2015 in 2016, ko je bilo ugotovljenih daleč največ kršitev do zdaj. V primerjavi z letom 2013 se je število kršitev povečalo za 19 %.« Tako pravijo ugotovitve delovne inšpekcije. Skratka, število nesreč pri delu se povečuje, Inšpektorat za delo pravi, da so razmere na področju varnosti neprimerne. Krščanski demokrati, ne razumem, so iz tega izpeljali sklep, da je treba omejiti in delno odpraviti odškodninsko odgovornost delodajalcev za nesreče pri delu. Ne vem, kako ostali gledate na to, ampak v Levici smo iz istih dejstev izpeljali nasproten sklep, torej da je treba delodajalce z novimi ukrepi prisiliti v spoštovanje ukrepov za zdravje in varnost pri delu. Zato smo že ničkolikokrat predlagali povečanje sredstev in nove zaposlitve na Inšpektoratu Republike Slovenije za delo. Po podatkih Ajpesa je bilo namreč konec prejšnjega leta v Sloveniji registriranih več kot 200 tisoč pravnih subjektov, na inšpektoratu pa na področju zdravja in varnosti pri delu dela samo 32 inšpektorjev. To pomeni, da na enega inšpektorja odpade 6 tisoč 441 poslovnih subjektov oziroma več kot 25 tisoč delavcev. Zato nadzor ne more biti temeljit in ni čudno, da se varnost pri delu ne izboljšuje, ampak se širi nezakonito izkoriščanje delavcev in s tem povezane tudi nesreče pri delu.

Iz poročil inšpektorata lahko prav tako razberemo tudi strukturo delodajalcev, pri katerih se je zgodilo največ nesreč s smrtnim izidom. Ti podatki kažejo, da je varnost najbolj ogrožena prav pri majhnih podjetjih, torej prav v tisti kategoriji podjetij, ki naj bi na predlog krščanskih demokratov bila zaščiteni z omejitvijo odškodninske odgovornosti. Predlagatelj sicer ves čas ponavlja, da predlog ne spreminja varnostnih standardov. Res je, jih ne spreminja; ampak zmanjšuje pa prisilo, da bodo delodajalci te varnostne standarde v resnici uveljavljali v praksi. Ne vem, kako lahko pričakujete, da bodo razni ipiesi v Kopru ali pa čistilni servisi po vsej državi, ki poslujejo po napol mafijskih principih, izvajali varnostne ukrepe. Zagotovo ne iz dobrote, ampak kvečjemu zato, ker se bojijo kazni in odškodninskih zahtevkov. In če omejite odškodnino, boste zmanjšali to prisilo in bomo imeli vse več poškodb pri delu, delovnih nesreč, tudi takih s smrtim izidom. Kolega Lah iz Nove Slovenije je na 29. redni seji aprila lani odkrito povedal, v čem je problem: »Imamo vrsto del, kjer enostavno ne moreš biti konkurenčen, če upoštevaš vse varnostne ukrepe.« In Nova Slovenija zato predlaga, naj se cel sistem zdaj prilagodi točno tem firmam, ki ogrožajo varnost svojih zaposlenih. Resno?! Oprostite, v Levici tega ne moremo razumeti drugače, kot da je to legaliziran varnostni damping.

Državni zbor se ne sme igrati z zdravjem in življenji delavcev, zato pričakujemo,



da bo Obrtna zbornica in njeni parlamentarni zastopniki nehali s temi provokacijami; od koalicije pa, da bo take poskuse dosledno zavrnila. Zaradi naštetih vsebinskih razlogov v Levici nasprotujemo prvemu in drugemu ukrepu, navkljub temu pa izražamo podporo tretjemu delu paketa, ki ga predlaga Nova Slovenija, in sicer vključitev tistih ljudi, ki so se v obvezno zavarovanje vključili po starem zakonu in nepretrgoma plačevali socialne prispevke tudi po uveljavitvi novega zakona, da se jim v pokojninsko dobo šteje tudi doba po 31. 1. 2012. V Levici smo tak predlog predlagali na matičnem delovnem odboru tudi sami in računali na socialni čut poslancev. Večinoma je namreč šlo za prekarne delavce, ki so se preživljali le s honorarji, oziroma za dolgotrajno brezposelne prebivalce, ki so se preživljali z dohodki svojih družinskih članov. Kljub hudi socialni stiski pa so oboji sredstva prispevali za izplačilo pokojnin; Državni zbor pa jim je takrat soglasno s tako imenovanim Vizjakovim zakonom, podprla ga je tudi takratna opozicija, odvzel bistveni element pravice, zaradi katere so se vključili v zavarovanje; in to retroaktivno. To je seveda nepravilno. Naš predlog takrat ni bil sprejet, zato nas veseli, da je v obravnavi ponovno; in to podpiramo. Ampak kot rečeno, zaradi ostalih dveh predlogov, ki sta za nas nesprijemljiva, ne moremo podpreti paketa. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, ministrstvo, kolegice in kolegi.

V tem mandatu smo spremembe, ki zadevajo regresne zahtevke in dvojni status upokojujencev, obravnavali že večkrat. Zakaj se nam v Poslanski skupini Stranke modernega centra predlagane spremembe ne zdijo primerne, smo že pojasnjevali in jih bom samo na kratko povzel. Kar zadeva dvojni status upokojujencev, poudarjam, da je ureditev dvojnega statusa samostojnih podjetnikov predmet ustavne presoje, o čemer pa Ustavno sodišče še ni presodilo. V zvezi z regresnimi zahtevki pa naj izpostavim, da se izdatki iz pokojninske in invalidske blagajne, ki nimajo kritja v plačilih, krijejo s sredstvi iz državnega proračuna; ožanje odgovornosti in predlagana omejitev zneska odškodnine navzgor pa poleg moralnega imperativa pomenita breme za druge zavarovance. Naše stališče se do teh zakonskih predlogov, kot rečeno, ni spremenilo in jih ne podpiramo. V novembru 2017 pa smo poslanci sprejeli spremembe zakona, ki se v enem delu nanašajo na upoštevanje obdobja prostovoljne vključitve v pokojninsko in invalidsko zavarovanje pri ugotavljanju izpolnjevanja pogojev za starostno pokojnino, pod pogoji 60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa pred letom 2013. S tem smo odpravili

anomalijo, ki se je v praksi pokazala v času izvajanja zakona, za katerega je leta 2012 med drugimi glasovala tudi Nova Slovenija. Ob takratni obravnavi novele so poslanci Poslanske skupine Stranke modernega centra izpostavili določene dileme. Ob zavedanju, da s predlaganimi spremembami morda ne rešujemo položaja vseh, ki so bili s sprejetjem ZPIZ-2 na kakršenkoli način oškodovani, na kar so opozarjali naši poslanci in tudi poslanci opozicije, smo predlog zakona vseeno podprli. S sprejetjem predlaganih sprememb smo sprožili učinek snežne kepe, rezultat katerega je tudi predlog Nove Slovenije v zvezi s prizadevanjem za priznanje te pokojninske dobe.

Predlaga se, da se brezposelni osebi, ki je bila na dan 31. decembra 2012 prostovoljno vključena v obvezno zavarovanje in je bila z uveljavitvijo ZPIZ-2 še naprej vključena v prostovoljno obvezno zavarovanje, ta zavarovana doba do izpolnitve pogojev za upokojitev šteje kot pokojninska doba brez dokupa. V zvezi s priznavanjem obdobja prostovoljne vključitve v pokojninsko in invalidsko zavarovanje kot pokojninsko dobo brez dokupa je sicer že odločalo Ustavno sodišče in odločilo, da je uveljavitev pogoja pokojninske dobe brez dokupa skladna s ZPIZ-2 in ni v neskladju z Ustavo. Vendar pa se je s sprejetjem novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v lanskem novembru zgodilo ravno tisto, na kar danes marsikdo rad opozarja. Rešitev je bila parcialna in ni odpravila vseh tako imenovanih krivic. V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo v prvem branju predlog zakona podprli, želimo pa ponovno poudariti, da se nam predlagani rešitvi v zvezi z regresnimi zahtevki in dvojnimi statusom upokojujencev ne zdita primerni. Vsekakor pa menimo, da je sprememba, ki zadeva pokojninsko dobo, vredna premisleka. Ker želimo, da se razprava o tej rešitvi nadaljuje na matičnem odboru, menimo, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Marijan Pojbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je Nova Slovenija vložila v zakonodajni postopek. Zakon predlaga dve rešitvi. Prvič; predlog o ureditvi dvojnega statusa zavarovancev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje na način, da ima vsak zavarovanec možnost nadaljevati svojo dejavnost in prejemati polno starostno pokojnino, ko za to izpolni pogoje, ali pa med prejemanjem pokojnine ustanovi novo dejavnost, ne da bi se mu že pridobljena pokojnina znižala. Drugič. Predlaga



se, da bi bila odškodninska odgovornost delodajalca, ki jo uveljavlja Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, sprejemljiva, če delodajalec krši predpise namenoma ali iz velike malomarnosti. V primerih, ko je pa vzrok za poškodbo na strani delavca ali v primerih manjše malomarnosti, pa ne. Poleg tega se zakonsko omejuje odškodninska odgovornost delodajalca, in sicer na 20-kratnik najnižje pokojninske osnove, kar v Novi Sloveniji ocenjujejo kot sorazmerno višino za primere, ko škoda ni bila povzročena namenoma.

Zakon bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke v prvem branju podprli iz naslednjih razlogov. Strinjamo se, da je pokojnina pravica, ki se jo pridobi ob izpolnjenih pogojih na podlagi vplačanih prispevkov. Iz tega sledi, da ima vsak ne glede na dejavnost, ki jo opravlja, pravico do pokojnine, ko za le-to izpolni pogoje. Če prejemnik pokojnine še naprej opravlja dejavnost, to pomeni samo dodatna vplačila v pokojninsko in invalidsko blagajno ter dodatno vrednost za družbeni proizvod. Veliko prejemnikov pokojnine se ne odloči za opravljanje dejavnosti ali pa dejavnost opravlja na črno ravno zato, ker bi se jim pokojnina nesorazmerno znižala glede na to, koliko dela bi morali opraviti, da bi izpad pokojne nadomestili. Sedanja ureditev pomeni tudi možnost zlorabe pravice do delne pokojnine, saj je izplačilo delne pokojnine odvisno od opravljenega števila ur in ne od dejanskega plačila za opravljeno dejavnost. Predlagana rešitev si po našem mnenju zasluži nadaljnjo zakonsko obravnavo, predvsem da se preverijo njeni finančni učinki, ki bi po izkušnjah iz drugih držav Evropske unije morali biti celo pozitivni. Menimo pa, da se opravljanje dela po upokojitvi ne bi smelo omejiti samo na opravljanje dejavnosti, kot to predlagajo v Novi Sloveniji, temveč tudi na opravljanje drugega dela. Druga rešitev, ki se predlaga s tem zakonom, pa je bila že večkrat obravnavana v tem državnem zboru in ni naletela na zadostno podporo. Gre za to, da bi se delodajalca razbremenilo regresnega zahtevka s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v primeru, ko nastane škoda delavcu zaradi manjše malomarnosti delodajalca.

Povsem se zavedamo, da so s širitvijo odškodninske odgovornosti prizadeti predvsem manjši obrtniki in manjši zasebni delodajalci, katerim lahko takšen regresni zahtevki zavoda pomeni tudi zaprtje dejavnosti. Rešitev je za nas delno sprejemljiva, vendar le v primeru, ko se na drugi strani jasno določi, da bo delavec z naslova invalidskega ali drugega zavarovanja v vsakem primeru dobil povrnitev tudi za škodo z naslova manjše malomarnosti delodajalca pri poškodbi v delovnem procesu. V nadaljevanju zakonodajnega postopka bi bilo mogoče iskati boljše rešitve, tudi v sodelovanju s socialnimi partnerji, in sicer rešitve, da delavec ne bi bil v

ničemer prikrajšan zaradi malomarnosti delodajalca; delodajalec pa ne zaradi tistih majhnih malomarnih napak, ki se pripetijo v vsakem delovnem procesu, saj se že tako ali tako vplačuje prispevke za invalidsko in zdravstveno zavarovanje. Nova Slovenija predlaga tudi tretjo rešitev, da bi se upoštevala doba, pridobljena s prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem do dneva 31. december 2012, vendar je bila ta rešitev že podprta z naše strani in sprejeta na novembrski seji Državnega zbora ter ni več aktualna; oziroma bi ponovno spreminjanje zakona v tem delu vneslo še dodatno zmedo med pokojninske upravičence in zavarovance. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo predlagali tudi spremembo pokojninske zakonodaje, da bi se poleg prostovoljnega zavarovanja enako upošteval tudi dokup pokojninske dobe. S predlogom zasledujemo načelo enakosti, saj menimo, da so z upoštevanjem prostovoljne pokojninske dobe sedaj v neenakem položaju tisti, ki so pokojninsko dobo dokupili. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke upamo, da bodo druge poslanske skupine podprle našo rešitev, ki odpravlja novonastalo diskriminacijo. Ostale poslanske skupine ponovno pozivam, da podprejo nadaljnji zakonodajni postopek zakona, ki je pred nami, da v drugi obravnavi poskušamo skupaj najti rešitve, ki bodo sprejemljive za vse, delavce in delodajalce, ter tiste, ki želijo s svojo dejavnostjo ali opravljanjem dela nadaljevati tudi po izpolnitvi pogojev za starostno pokojnino.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojujencev Slovenije, v njenem imenu mag. Julijana Bizjak Mlakar.

Izvolite, gospa Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep dober dan vsem, ki spremljate sejo!

Moja predpostavljena ugotovitev ob predstavitvi stališča Poslanske skupine Desus o noveli Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju stranke Nove Slovenije, ki smo jo obravnavali na 30. redni seji Državnega zbora v mesecu maju minulega leta in ki je imela skoraj identično vsebino kot današnja novela istega zakona, se je seveda pričakovano uresničila. Takrat sem namreč napovedala, da bo po tretjem poskusu verjetno prišel čas še za četrti poskus. Tako imamo danes resnično na mizi že četrti predlog novele pokojninskega zakona, ki tako kot že prejšnje tri novele poskuša uveljaviti sprejetje rešitev, ki so bile za večino poslancev in poslank Državnega zbora ter tudi koalicije že trikrat nesprejemljive. Trikrat vložena novela in že tudi trikrat zavrnjena. Vztrajnost je sicer pozitivna vrlina, ampak samo takrat, ko želimo doseči dobre stvari. V Poslanski skupini Desus pa menimo in že četrtič ponavljamo, da pri tej



spremembi pokojninskega zakona ne gre za spremembe na bolje. Četrti poskus z isto vsebino, ki preferira samostojne podjetnike glede pokojnin in glede odškodninske odgovornosti pri regresnih zahtevkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, vsebinsko na novo dodaja še predlog za upoštevanje časa, prebitega ob prostovoljnem zavarovanju kot pokojninske dobe brez dokupa.

Poslanke in poslanci Desusa nismo spremenili stališča. Predloga novele ZPIZ-2 ne bomo podprli. Za nas spremembe pokojninskega zakona, ki jih predlagajo poslanke in poslanci Nove Slovenije, niso primerne in zato niso sprejemljive. Dvojni status upokojujencev, kar pomeni uživanje pokojnine ob nadaljevanju delovne aktivnosti, je po presoji Poslanske skupine Desus primerno urejen samo tako, da bi imeli vsi upokojujenci enake možnosti; po predlogu Nove Slovenije pa jih nimajo. Po veljavni ureditvi so sedaj po možnostih in pravicah izenačene vse kategorije zavarovancev oziroma upokojujencev. Tako imajo vsi – ne samo samostojni podjetniki, ampak tudi delavci iz delovnega razmerja – možnost ostati polno delovno aktivni tudi po upokojitvi in hkrati prejemati 20 % pokojnine. Enake obravnave so deležni tudi vsi upokojeni, če se delno upokojijo oziroma če se po upokojitvi ponovno reaktivirajo. To, kar poskuša uveljaviti Nova Slovenija, pa je nepravilno, saj predlagajo možnost uživanja polne pokojnine samo in zgolj tistim zavarovancem oziroma upokojujencem, ki opravljajo samostojno dejavnost. Kakršnakoli druga možnost, kombinacija polnega zavarovanja z naslova drugih zavarovalnih podlag in prejemanje pokojnine pa je onemogočena. Torej če delavec po izpolnitvi pogojev za upokojujitev želi še delati, bo to sicer lahko storil, vendar ne bo prejemal niti 20 % pokojnine, medtem ko bo podjetnik ob polnem izvajanju svoje dejavnosti in pridobivanju dohodka lahko poleg polne plače prejemal še polno pokojnino.

V želji, da bi Nova Slovenija ugodila peščici oseb, je pripravljena povoziti interese ostalih, pa četudi na račun enakopravnosti vseh drugih. Prepričani smo tudi, da bi omenjenemu predlogu, ki ga poslancem že četrtič ponuja Nova Slovenija, zagotovo nasprotovalo tudi Ustavno sodišče, ki mora skrbeti za enako obravnavo vseh državljanov. Če pa bi se takšna možnost, ki se jo ponuja le peščici državljanov, ponudila vsem državljanom, tudi javnemu sektorju, bi bile zagotovo vprašljive finančne posledice za proračun, saj le-te zagotovo ne bi bile zanemarljive. Kar se tiče regresnih zahtevkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, smo prav tako v naših preteklih stališčih že izrazili mnenje, da je predlog tudi v tem delu nesprejemljiv, saj se preveč postavlja na stran delodajalcev, med katerimi so žal tudi slabi in ki so v razmerju do delavca tako ali tako močnejša stranka. Predlog Nove Slovenije se postavlja v bran le ekonomskim interesom

delodajalcev, česar pa poslanke in poslanci Desusa pač ne moremo podpirati. Prav tako smo kritični do predloga zmanjšanja odgovornosti in odškodninskega zneska, ker se s takim predlogom izniči preventivna vloga sistema zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu, saj je bistvo preprečevanja poškodb zaposlenih ravno v tem, da se z grožnjo plačila odškodnine odvrača od morebitnih kršitev predpisov o varnosti in zdravju pri delu. Predlog je v tem delu skregan tudi z logiko odškodninskopravnih razmerij, ki ima splošna načela že od nekdanj postavljena tako, da se za osebe, ki opravljajo dejavnost in so delodajalci, zahteva višja skrbnost kot za laične osebe oziroma posameznike. Zadnji argument proti predlagani ureditvi pa je, da bi zaradi predlagane spremembe prišlo do izpada sredstev, saj predlagatelj novele zakona ni predlagal novega vira sredstev, s katerimi naj bi se kril izpad sredstev v pokojninski blagajni. Kritje stroška, ki bi ga moral pokriti delodajalec, bi bilo torej treba kriti solidarnostno, kar pa pomeni, da bi razliko oziroma manko v pokojninski blagajni morali pokriti vsi zavarovanci ter državi proračun.

Se pa v Poslanski skupini Desus strinjamo, da je področje bolezni in poškodb na delu še premalo domišljeno in urejeno; česar pa novela pokojninskega zakona Nove Slovenije ne rešuje. Nasprotno, bistvene težave – to je nezadostnega varovanja zaposlenih pred posledicami poškodb in poklicnih bolezni, kar posledično lahko privede do delne ali stoddostotne invalidnosti delavca – sploh ne rešuje, temveč ta problem še pogloblja. Podobna je situacija pri zdravstveni blagajni, saj pristojno ministrstvo za zdravje še do danes ni poskrbelo za seznam poklicnih bolezni. Prav tako še ni ustrezno naslovljena odgovornost delodajalcev in njihove finančne obveznosti do zaposlenih, kadar pride do invalidnosti zaposlenih kot posledice poškodb na delu ali kot posledice poklicnih bolezni. Nova Slovenija torej želi delodajalce razbremeniti dela regresnih zahtevkov pokojninske blagajne, tudi kadar so njihovi zaposleni utrpeli poškodbe, poklicne bolezni oziroma invalidnost zaradi malomarnosti. Upoštevala naj bi se le velika malomarnost in tista, ki je povzročena namenoma. Kako je z dokazovanjem namena v naši zakonodaji, pa tako vemo. Naj opozorim, da so stroški delodajalcev za povzročeno škodo, ki bi jih Nova Slovenija naprtila solidarnosti vseh nas, še vedno zanemarljivi proti stroškom, ki bi jih morali delodajalci nositi, če bi bila v Sloveniji ustrezno urejena tudi odgovornost delodajalca proti zaposlenim za poškodbe pri delu, za poklicne bolezni zaposlenih oziroma za invalidnost zaposlenih zaradi poškodb na delu ali poklicnih bolezni. Namen tovrstne regulacije ne bi bila le finančna preskrbljenost zaposlenih in njihovih družin, ki so bili poškodovani na delu ali trpijo posledice trajne invalidnosti zaradi poškodb pri delu ali poklicnih bolezni, temveč tudi možnost



rehabilitacije in vrnitve na primerno delo, če so za delo še zmožni.

Hkrati pa bi se v primeru večje odgovornosti delodajalcev nasproti poškodovanim ali obolelim zaposlenim bistveno spremenil tudi odnos delodajalcev do zaposlenih. Zaradi tega bi se po vsej verjetnosti znižal tudi absentizem, tudi prezentizem in mobing nad zaposlenimi; znižalo pa bi se tudi število poškodb na delu, smrti ter poklicnih bolezni. Seveda ne gre metati vseh delodajalcev v isti koš in prav zato bi se moralo to področje bolje urediti. Z realizacijo predlogov iz obravnavane novele pokojninskega zakona pa se ne bi prispevalo k bolj etičnemu in bolj človeškemu ravnanju tistih delodajalcev do zaposlenih, ki z zaposlenimi ne ravnajo odgovorno in spoštljivo, prej nasprotno. Gre pa tudi za večni pritisk Nove Slovenije po zniževanju davkov in prispevkov, tokrat prispevkov nekaterih delodajalcev; ne da bi se hkrati poskrbelo za nadomestitev javnih sredstev, ki bi po predlogih te stranke izpadla iz pokojninske blagajne. Pri iskanju ustreznih rešitev oziroma odgovorov v povezavi s spremembo davčnega sistema so pomembne tudi mednarodne primerjave obremenitev z davki in prispevki. Republika Slovenija je na eni strani po podatkih Evropske komisije, Davčni trendi 1, po obremenitvi z davki in prispevki pod povprečjem Evropske unije, ki znaša 38,7 % bruto domačega proizvoda za leto 2015. V Sloveniji je ta obremenitev 36,8 %. Vendar pa je iz podatkov o ekonomski strukturi davkov in prispevkov – pri tem mislimo davke na delo, davke na potrošnjo, davke na kapital in davke na premoženje – razvidno, da Slovenija odstopa od povprečja evropskih držav zaradi nadpovprečne obremenitve dela s prispevki za socialno varnost. Naj tu izpostavim še prenizko obremenitev delodajalcev s pokojninskimi prispevki glede na obremenitev zaposlenih. Prav tako je nadpovprečna obremenitev potrošnje; podpovprečno pa so obremenjeni najbolj premožni. Naj omenim nizke obremenitve kapitala in premoženja. Ravno slednje pa je pomembno tudi z vidika presojanja obremenitev, saj je treba gledati celovito in ne samo z vidika enega davka ali ene skupine davkov. Tudi po obremenitvi dela v letu 2016 pri samski osebi s povprečno plačo je Slovenija dosegla 10. mesto. So pa pred nami razvite države, kot so Švedska, Finska, Avstrija, Nemčija, Francija, Belgija in tako dalje, ki jim želimo biti podobni. Davki so namenjeni za dobro delovanje javnih sistemov – šolstva, zdravstva, kulture, policije, sodstva, vojske, javne uprave, pokojninskega ter socialnega sistema in tako dalje.

Vsi upravičeno pričakujemo dobre javne sisteme, ki odločilno vplivajo na kakovost našega življenja, ki pa brez denarja ne morejo delovati. Kam nas pripelje le preferiranje elit, si lahko pogledamo pri stavkovnem valu, ki ga je sprožilo nerazumno visoko povišanje plač zdravnikom in drugim elitam glede na plače

ostalih zaposlenih. Da mora država odločneje zavarovati ljudi z najnižimi plačami, pa izhaja tudi iz ravnanj nekaterih delodajalcev, ki so si lansko leto skupaj prisvojili 3,2 milijarde evrov dobička, pri tem pa niso pripravljene dodane vrednosti deliti z zaposlenimi, čeprav so jo večino ustvarili prav zaposleni. Tudi 25 evrov, s katerimi bi se minimalne plače povišale malo nad prag revščine, se jim zdi prevelika žrtev. Tudi povprečne plače v državi ne dohajajo inflacije, da ne govorimo o povprečni starostni pokojnini, ki ni od leta 2010 zrasla niti za 1 %. Da ne omenjam, da so si ljudje odtegovali od ust za šolanje zdravnikov, danes pa nekateri od njih pričakujejo realizacijo svojih podjetniških idej z zdravstvenim turizmom na javni zdravstveni infrastrukturi in opreми; skupaj z delom politike zagovarjajo komercializacijo javnega zdravstva in dvoživkarsko delo zdravnikov, nimajo pa dovolj posluha za zdravstvene potrebe običajnih ljudi, sicer ne bi imeli čakalnih dob, ki ogrožajo zdravje in življenje ljudi. To so realni problemi, ki bi jih lahko politiki rešili z malce posluha, tudi za večino prebivalcev, ki ne sodijo med gospodarsko, politično ali drugo elito. Naj ob tem povem, da Poslanska skupina Desus zagovarja zdravo podjetništvo, saj si prizadeva tudi za dostojne pogoje dela, dostojne plače in za dostojne pokojnine. Zato je za vrnitev pokojnin na raven brez preteklih zamrznitev, s čimer se prepreči prikrajšanje upokojenih pri prihodnjih pokojninah, vsebina zakona, ki ga je naša poslanska skupina vložila decembra. In še glede tretje vsebinske točke tega predloga. Pokojninska reforma iz leta 2012 je sledila cilju podaljšanja delovne aktivnosti in vzpostavitvi tako imenovane polne pokojnine, ki je odraz celotne delovne aktivnosti. Sodeč temu sta takratna vlada in državni zbor ob soglasju s sindikati sprejela nove rešitve tudi glede načina upoštevanja dobe prostovoljnega zavarovanja za pokojninsko in invalidsko varstvo. S predlogom zadnjih sprememb zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju smo uveljavili novo ureditev upoštevanja dobe, pridobljene s prostovoljno vključitvijo v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Pokojninska doba, ki so jo zavarovanci pridobili na podlagi prostovoljnega vstopa v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje do vključno 31. decembra 2012, se pri uveljavljanju pravic po novem zakonu do uveljavitve pred tem veljavnega zakona upošteva kot pokojninska doba brez dokupa. Z omenjenim zakonom se je reševalo samo vprašanje tiste dobe, ki je bila vplača po zakonu pred uveljavitvijo zakona z dne 1. januarja 2013. S spremembo prejšnjega zakona se je torej sledilo zagotavljanju načela varstva pričakovanih pravic. Situacija od 1. januarja 2013 in plačila za vključitev v prostovoljno pokojninsko zavarovanje od tega dne dalje pa so del povsem druge zgodbe, saj ne gre za to, da bi se z zadnjo novelo zakona spremenile pravice, ki so veljale z zakonom iz leta 2012, za zneske, ki so bili vplačani po 1.



januarja 2013. V tem smislu je torej zgodba, ki jo naslavlja novela zakona, ki jo danes obravnavamo, povsem zgrešila svoj cilj, saj se obeh situacij, tiste z zadnjo sprejeto novelo pokojninskega zakona in te, ki jo danes obravnavana novela naslavlja, sploh ne da primerjati. V tem drugem primeru torej sploh ne moremo utemeljevati predloga novele, ki jo danes obravnavamo, z zagotavljanjem načela varstva pričakovanih pravic, saj je bilo od 1. januarja 2013 z zakonom povsem jasno določeno, kakšne bodo pravice za tiste zneske, ki se jih bo od tedaj dalje vplačevalo.

Zaradi vseh prej naštetih razlogov v Poslanski skupini Desus predlagane novele zakona ne bomo podprli. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, spoštovane kolegice in kolegi! Nova Slovenija je izrazito proevropska stranka. Mi razumemo, kaj smo zapisali v deklaracijo o zunanji politiki Republike Slovenije, ampak zapisali smo, da razumemo, da članstvo Republike Slovenije v Evropski uniji pomeni naš temeljni politični in vrednostni okvir. Govorimo torej o politiki in o vrednotah. Zato si Nova Slovenija v svojem temeljnem programu zavzema za vključitev evropskih standardov v našo delovno zakonodajo v zvezi z zagotavljanjem delovnih razmer, delovnega časa, dopustov, varstva pri delu, pogojev za zaposlitev oziroma za prenehanje zaposlitve. Urejanje delovnih razmer, ki presegajo te standarde, pa mora potekati v socialnem dialogu med delodajalci in delavci oziroma njihovimi združenji ali sindikati. Država mora več sredstev vložiti v promocijo zdravja na delovnem mestu, za ozaveščanje ter informiranje delodajalcev in delavcev. Rezultat tega bi moral biti manj nesreč in posledično manj stroškov za zdravljenje oziroma plačilo dajatev iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Včasih imamo namreč občutek, ko govorimo o delovnih razmerjih, o razmerjih med delodajalcem in delavcem, da se v Evropski uniji vse da in da se v Sloveniji ne da skoraj nič.

Upam, kolegice in kolegi, da bo današnja razprava postregla tudi z odgovorom na vprašanje, kje vzeti dodatno milijardo evrov, kar je zahteva javnega sektorja oziroma njihovih sindikalistov, in kako zaježiti eksodus mladih. Vemo, da vsako leto iz naše domovine in države odide okrog 8 tisoč izobraženih mladih. Upam, da se bomo v razpravi dotaknili tudi tega. Seveda mi v Novi Sloveniji pričakujemo vaš razmislek, drage kolegice in kolegi. Z nekaterimi razmisleki smo zadovoljni in hvaležni, da smo

končno prišli do neke točke, ko se lahko srečamo in razpravljamo o rešitvah. Nekoliko bolj pa smo razočarani, ko je naš predlog dejansko zavržen brez razmisleka, in to je najslabše za parlamentarno demokracijo. Mi seveda podpiramo novelo zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki smo jo ponovno vložili v parlamentarno obravnavo.

Bistvene rešitve, ki jih novela prinaša, želim povzeti tudi sam. Prvič, ureditev področja regresnih zahtevkov Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje tako, da delodajalec nosi odškodninsko odgovornost le, če krši predpise s področja varnosti in zdravja pri delu namenoma ali iz velike malomarnosti, ko je vzrok za poškodbo na strani delavca oziroma v primerih manjše malomarnosti, pa ne. Mi ne dajemo delodajalcu nobene odveze za njegovo odgovornost – kazen predpisujemo. Ko je vzrok za poškodbo na strani delavcev oziroma v primerih manjše malomarnosti, to ne bremeni delodajalca. Zakonsko se omeji višina zneskov odškodnine, in sicer na največ dvajsetkratnik najnižje pokojninske osnove, razen v primeru naklepa.

Druga rešitev: ureditev dvojnega statusa. Slovenke in Slovenci gremo v povprečju dve leti hitreje oziroma dve leti mlajši iz proizvodnje v pokoj, kot je to na ravni EU. Se pravi, mi delamo dve leti manj. Zdaj ne govorim o tem, koliko in kako delamo, mislim na učinkovitost.

Tretja rešitev: prostovoljno plačane prispevke v pokojninsko in invalidsko zavarovanje priznava za pokojninsko dobo brez dokupa tudi tistim, ki so te prispevke prostovoljno plačevali določeno obdobje tudi po 31. 12. 2012.

Regresni zahtevek Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje do delodajalcev je urejen v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ZPIZ-2. Ureditev je podobna kot ureditev regresnih zahtevkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije do delodajalcev. O njih smo že razpravljali in takrat žal predlog Nove Slovenije ni bil sprejet. Težava s področja previsokih in nepredvidljivih regresnih zahtevkov ni od včeraj. Obrtniki in mali podjetniki že leta opozarjajo nanje. Dejstvo je, da je trenutno zakonska ureditev in praksa takšna, da ima lahko konkretni delodajalec vzorno urejene interne akte, pravila in izobraževanja delavcev s področja varnosti in zdravja pri delu. Tudi delavci so lahko dobro poučeni o vseh teh pravilih, pa se lahko zgodi zaradi nespoštovanja navodil, neuporabe varnostne opreme ali česa drugega delovna nezgoda, in v najslabšem primeru lahko malega delodajalca, ki je praviloma ekonomsko šibkejši, doleti tako visok regresni zahtevek Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, da je ogrožen njegov obstoj in eksistenca njegove družine. Naj posebej opozorimo, da v primeru zaprtja obrti oziroma podjetja ostanejo brez dela in prihodkov vsi, tako delodajalec kot delavci. V primeru samostojnih podjetnikov, ki odgovarjajo z vsem svojim



premoženjem, pa so lahko ogrožene cele družine.

Drugi bistveni razlog Nove Slovenije za sprejetje zakona pa je dejstvo, da z omejitvijo regresnih zahtevkov na največ dvajsetkratnik najnižje pokojninske osnove ureja podlago za to, da bodo komercialne zavarovalnice motivirane oblikovati zavarovalne produkte. Trenutno namreč obrtniki in podjetniki ne morejo zavarovati tveganja za regresne zahtevke pri komercialnih zavarovalnicah. In to je problem.

Glede ureditve tega dvojnega statusa Nova Slovenija meni, da je sedanja rešitev krivična in je povzročila neenakost pred zakonom. Po našem mnenju mora imeti vsak zavarovanec možnost nadaljevati svojo dejavnost kot espe ali jo ustanoviti, ob tem pa prejemati polno starostno pokojnino, do katere je upravičen. Pokojnina je pravica. Zakaj bi država onemogočala, prepovedovala delati državljanu, ki bi si to želel tudi po upokojitvi? Ali si kdo upa reči to, kar pravzaprav tukaj govori, da je v Sloveniji delo prepovedno, ko si enkrat v penziji. Saj to je noro! To ni v skladu z evropskimi standardi.

Ocenjujemo, da je za pokojninsko blagajno to lahko samo dobro, saj bodo polni prispevki teh zavarovancev dodatni priliv, ki se mu je z vladno novelo država odpovedala. Prav tako ocenjujemo, da je takšen način reševanja dvojnega statusa primernejši od tistega, ki ga je pred kratkim uvedla Vlada Republike Slovenije, saj spodbuja zavarovance, ki bi želeli ostati delovno aktivni tudi po izpolnitvi pogojev za starostno ali predčasno pokojnino, da to počnejo na legalen način.

V Novi Sloveniji podpiramo tudi predlog, da se prostovoljnimi vplačevalcem v pokojninsko in invalidsko zavarovanje tudi obdobje po 31. 12. 2012 prizna za pokojninsko dobo brez dokupa. Med njimi je veliko žensk, ki spadajo v najbolj ranljivo skupino ljudi, ki so bili 31. 12. 2012 prijavljeni na zavodu za zaposlovanje in vključeni v prostovoljno pokojninsko zavarovanje ter so si še naprej po novi zakonodaji plačevali v prostovoljno pokojninsko zavarovanje do izpolnitve pogojev za upokojitve. Po ZPIZ-2 ta kategorija nima pravice do znižanja starostne meje za delo pred 18. letom, nima pravice uveljavljati otrok za znižanje starostne meje in prav tako ne more uveljavljati znižanja za čas služenja vojaškega roka. Na pokojnino pa moramo čakati do starosti 65 let, kar je skoraj 6 let več od starosti, pri kateri se trenutno upokoji večina drugih državljanek. Če bi se upokojile predčasno, pa bi imele na že tako nizko pokojnino še do 18 % odbitka.

Poslanci Nove Slovenije bomo, razumljivo, predlog novele zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona.

Kot prvi dobi besedo predstavnik predlagatelja mag. Matej Tonin. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Po predstavitev stališč poslanskih skupin sem zadovoljen, ker če preštejem glasove poslanskih skupin, ki so napovedale podporo temu zakonu, pridemo do številke 60 glasov, kar je skoraj dvotretjinska podpora.

Mi bomo ta zakon podprli. Podporo so napovedali tudi v SMC in v SDS in obema poslanskima skupinama se iskreno zahvaljujemo. Upam, da bo to v teh zadnjih mesecih tega mandata vendarle en znak, da ne bomo pri vsaki stvari vztrajali na trdih opozicijsko-koalicijskih okopih, ampak če se v zakonu najdejo tudi rešitve, ki so vesplošno dobre in sprejemljive, potem take zakone podpremo.

Zdaj pa glede posameznih komentarjev oziroma problemov, težav, ki ste jih imeli z našim zakonom. Kot je bilo danes v razpravi že večkrat povedano, ta naš popravek ZPIZ-2, torej pokojninskega zakona, predlaga tri različne rešitve. Pa se bom najprej dotaknil te, ki odpravlja krivice tistim, ki so tudi po 31. decembru 2012 prostovoljno vplačevali v pokojninsko blagajno.

Mislím, da je tukaj zadeva takšna, da če smo šli v odpravo krivic za tiste, ki so to počeli pred 31. 12. 2012, potem je treba to urediti tudi za tiste, ki so to počeli po tem. Mislím, da gre tukaj za vprašanje enakopravnosti, če smo za ene že uredili, potem je treba urediti tudi za preostale. Tukaj sem razumel tudi ključno podporo s strani SMC.

Moram priznati, da nisem čisto natančno razumel, kje so imeli v SDS s to našo predlagano rešitvijo probleme. Najverjetneje bodo potem še v razpravi to svoje stališče dopolnili. Ker nikomur nič ne jemljemo s to rešitvijo, zgolj če smo eni skupini državljanom v preteklosti to omogočili, zdaj s tem zakonom omogočamo še drugi skupini državljanov. Tako da tukaj zadeva, kar se nas tiče in kot kaže tudi večine v tem parlamentu, ni sporna, da končno za vse to zadevo uredimo.

Naslednja stvar: predvidljiv poslovni okvir. Tudi mi smo že malo utrujeni od stalnega ponavljanja, ker imamo občutek, da nas nekateri namenoma ne želite slišati in vztrajate na svojih ideoloških predpostavkah. Tukaj moram odgovoriti na stališče Socialnih demokratov, ki so dejali, da mi s to našo rešitvijo odvezujemo odgovornost delodajalcem. Ni res! Ni res! In prosil bi, da bi se končno začeli poslušati. Mislím, da se je tokrat prvič v zgodovini pri vseh teh obravnavah zgodilo, da je tudi poslanec Mesec priznal, končno je priznal, da ta naš predlog ne zmanjšuje standardov varnosti pri delu. Naredili smo vendarle en korak naprej. Če tudi Združena levica ugotavlja, da naš predlog ne zmanjšuje standardov pri delu – kaj pa potem

predlagamo? Mi še vedno predlagamo, da delodajalci, ki naklepno ne zagotovijo ustreznih varnostnih standardov, morajo v celoti plačati stroške zdravljenja. In prosim, ne kriviti Nove Slovenije, če je inšpekcija tukaj neučinkovita, to ni stvar Nove Slovenije, to je stvar organizacije inšpekcije, pa ministrstva, ki nad temi zadevami bdi. Ampak po tem našem predlogu tisti, ki naklepno ne zagotovijo varnostnih standardov, stroške delavca plačajo v celoti.

Potem imamo pa, kjer se dogodi večja malomarnost. Do zdaj je v primeru nesreč in pa zdravljenja delavcev v primeru večje malomarnosti ta znesek neomejen. Imamo primere, konkretni primer iz okraja poslanca Škoberneta, kjer je delodajalec dobil od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije zahtevek, da plača 70 tisoč evrov za zdravljenje svojega delavca. Za neko malo podjetje teh 70 tisoč evrov pomeni propad tega podjetja in izgubo vseh delovnih mest, ki so zbrana okrog tega podjetja. Kaj torej mi predlagamo? Da vendarle postavimo neko omejitev. Mi – kot so recimo v Levici razpravljali, pa mislim da tudi v Desusu, pa pri Socialnih demokratih – ne odvezujemo delodajalcev odgovornosti. Mi postavljamo mejo, da če se zgodi nesreča in če niso zagotovili ustreznih varnostnih standardov, še vedno plačajo 15 tisoč evrov za stroške zdravljenja tega delavca. Plačajo oni, ne imaginarno nekdo drug. Plačajo delodajalci. Zakaj je omejitev pomembna? Omejitev je pomembna zato, da delodajalci lahko to potencialno odgovornost zavarujejo pri zavarovalnicah. Plačajo mesečno neko premijo in če se jim zgodi tovrstna nesreča, v celoti plača to zdravljenje zavarovalnica. V tem je poanta. Če si recimo, ne vem, Levica, ki ni naklonjena podjetništvu pa gospodarstvu, predstavlja, da je kazen 15 tisoč evrov pre nizka, se ta znesek lahko tudi v nadaljnji obravnavi, v drugi obravnavi dvigne. Po pogovorih, ki smo jih imeli z nekaterimi, so pripravljani tudi na dvakrat višji znesek, tudi na 30 tisoč evrov, ampak bistveno je, da se nekje postavi omejitev, ker nobena zavarovalnica pa te odgovornosti ne želi zavarovati, če ni postavljen omejitev. Torej s tem predlogom mi želimo zgolj vzpostaviti neko bolj predvidljivo poslovno okolje in nikakor ne odvezujemo podjetnikov od odgovornosti, da za potencialno nesrečo ne odgovarjajo. Ključno pa je – in to bi prosil, da zlasti v Desusu zelo dobro poslušajo – delavci niso v ničemer na slabšem. Zaradi tega našega predloga delavci dobijo vse, od bolniške, do vsega zdravljenja, servisov, vse. Ta naš predlog v ničemer ne posega v pravice delavcev, ampak ureja samo način, kako se zdravljenje teh delavcev ureja. To je vsa poanta tega zakona. Pošteno bi bilo, da tisti, ki zgolj iz nekih ideoloških razlogov te rešitve zavračate, poveste, kako bi to stvar ustrezno rešili. A se vam zdi smiselno, da recimo 5, 6 delovnih mest propade, ker so ti stroški zdravljenja lahko tako izrazito visoki, ali je boljše, da postavimo neko omejitev, za katero se plača? To je seveda

ključno vprašanje. In ne smemo pozabiti tudi ob tem, da nas pa delodajalci opozarjajo, da se pa vsak mesec pri plačah delavcev plačuje določen znesek, ki je prav temu namenjen, torej poškodbam pri delu, in da se iz tega naslova zbere okrog 70 milijonov evrov, ki pa se porabijo nenamensko. Mislim, da sem tukaj vse stvari pojasnil in vesel sem zgolj tega, da se je v tej današnji razpravi vendarle uporabljalo nekoliko manj te demagogije oziroma lažnih zavajanj, kot se je v preteklosti.

Zdaj pa še glede dvojnega statusa. Nekdo, ki je izpolnil pogoje za pokojnino, mora to pokojnino dobiti. In to je osnova, ki bi jo morali razumeti tudi v Desusu. Po stališču njihove poslanske skupine je razumeti, da oni niso za to, da če nek delavec, nek obrtnik izpolni pogoje za penzijo, da lahko to penzijo v celoti dobi. To je bilo njihovo stališče. Naše stališče v Novi Sloveniji je, da če nekdo izpolni pogoje za starostno penzijo, jo lahko v celoti 100-procentno dobi, če pa želi, naj pa dela naprej. Kakšna pa je posledica današnje ureditve? Če nekdo želi delati naprej, dobi zgolj 20 % pokojnine. Seveda nihče na to ne pristane. In prav zato, ker se obrtniki niso strinjali, da jim daste zgolj petino penzije, so svoje dejavnosti zaprli. Statistični podatki obstajajo in pravijo, da se je leta 2016 zaradi te ureditve kar tisoč 942, torej skoraj 2 tisoč podjetnikov in obrtnikov je formalno zaprlo svojo dejavnost. Ko pa greš po terenu in se pogovarjaš, pa vam rečejo: »Veste kaj, če nam država ne dovoli in ne omogoča, da dobimo polno penzijo in delamo naprej, ja, glejte, potem formalno svoje dejavnosti zapremo, da dobimo 100-procentno pokojnino, isto pa delamo naprej.« Na nek način se tovrstne ljudi sili, da delajo na črno, da delajo v takem sivem območju, in to se nam ne zdi prav. Potem je tukaj še ena ideološka floskula, ki jo je uporabljala zlasti v Levici in v Desusu, pravijo: »Ti bogati obrtniki ne samo da imajo dobre plače pa da dobro zaslužijo, zdaj si želijo še 100-procentno penzijo.« Prosim vas, no! Če greste pogledat socialno-ekonomske podatke, kdo so bili predvsem ti ljudje, ki so dobili, ki so si želeli 100-procentno penzijo in delati naprej, to so bili predvsem tisti obrtniki, ki so imeli izjemno nizke dohodke, , torej izjemno nizke penzije, in so si s tem, da so si še kaj zraven delali, izboljševali svoje položaj. Mislim, da ste tudi vi kot poslanci dobili kar nekaj mailov, v katerih so nas zlasti čevljarji in šivilje opozarjali, da je njihova penzija tako nizka in tako mizerna, da če ne delajo zraven, ne morejo preživeti. In z vašo ureditvijo jih zdaj silite k delu na črno, z našo ureditvijo bi pa te stvari legalizirali, tako da bi tudi pokojninska blagajna dobila določene prispevke. Gre pri tej stvari tudi za to, da dobimo čim več vplačil v pokojninsko blagajno. Teh tisoč 942 ljudi, ki je zaprlo svoje dejavnosti, danes ne plačuje nič v pokojninsko blagajno. Če bi bila uveljavljena naša rešitev, bi najverjetneje prihodki v pokojninsko blagajno bili. Glede na naš demografski položaj je jasno, da



potrebujemo čim več vplačil v pokojninsko blagajno. In še ena stvar, tisti ki pravite, da se zavzimate za enakopravnost, zlasti ta levi del bi prosil, da pozorno posluša, dajte razložiti, kako je možno, da zlasti zdravniki pa profesorji lahko dobijo polno pokojnino in delajo naprej, obrtnikom pa to ni dovoljeno. Razložite, zakaj ta razlika. Zakaj bi mi šli po nekih vaših razpravah izven ustavnih okvirjev, če bi uveljavili zgolj to, kar imajo danes možnost zdravniki in obrtniki? Zelo preprosto razložite to. S tem našim predlogom na nek način uvajamo tudi enakopravnost.

Če zaključim s tem, ne vem, verjetno si Levica da raje strel v koleno, kot da bi podprla nek predlog Nove Slovenije. Četudi se z njim strinja. Tako nekako je bilo razumeti poslanca Meseca, da oni se sicer strinjajo s tem, da je treba tiste, ki so prostovoljno vplačevali v pokojninsko blagajno urediti, ampak najverjetneje ker smo to predlagali mi, tega ne bodo storili. Se pravi, da je ta ideološki naboj in okvir strašansko trd. Potem pridemo do slavnega Desusa. Poslušam poslanko, ki predstavlja s stališča poslanske skupine, oni se za vse zavzemajo, oni bi vse rešili, ampak ko pa pride do konkretnih dejanj, pa njihovi prsti otrpnejo. Tako da dajte se vprašati, če je ta vaš pristop pravi, ker naj bi se zavzemali za upokoјence. Vsaj tako je slišati iz javnih razprav. Dajte vi upokoјencem razložiti, ker pravite, da ste bolj domači pri upokoјencih, dajte jim razložiti, zakaj upokoјenci ne smejo dobiti 100-procentne penzije, če so si jo zaslužili. Zakaj? Zelo preprosto vprašanje. Odgovorite na to vprašanje. Nekdo, ki je delal 40 let, izpolnil pogoje za penzijo, zakaj tak upokoјenec ne sme dobiti 100-procentno penzijo, če želi poleg tega delati še naprej.

Razložite tudi to, zakaj ste proti temu, da bi se povečala vplačila v pokojninsko blagajno. Danes se je zgodil velik premik naprej, celo poslanec Mesec je priznal, da je treba zaradi teh primanjkljajev iz državnega proračuna vplačevati v pokojninsko blagajno. Torej vsak državljan, ki ga pridobimo, da plačuje v pokojninsko blagajno, je to super stvar za pokojninsko blagajno. Povedal sem pa uradno statistiko – tisoč 942 ljudi ste izgubili, ki vplačujejo v pokojninsko blagajno. In tudi razložite, to pa nisem čisto vaše poslanke Julijane Bizjak Mlakar razumel, zakaj vi ne podprete tega, da tudi se tistim, ki so prostovoljno vplačevali v pokojninsko blagajno tudi po 31. 12. 2012, odpravi krivica, tako kot se tistim, ki so to počeli pred tem datumom? Te stvari bi bilo dobro še malo razložiti.

Kot pa sem dejal, jaz sem vesel, da bo ta zakon danes šel naprej, da bo šel v drugo obravnavo. Zakon je sestavljen iz treh različnih rešitev. Bomo videli, katere rešitve bodo potem imele večinsko podporo v drugo obravnavi. Ampak je pa vseeno pozitiven znak. Ta pozitivni znak je, da ste se vsaj nekateri v tem parlamentu pripravljali vsaj pogovarjati in iskati

neke rešitve. To pa je pozitiven znak. Ne vem, ali je to zaradi bližine volitev ali se je kaj drugega spremenilo, ampak to je treba povedati, da je pozitiven znak. Še kakšen mesec nazaj karkoli je prišlo iz opozicije, je bila najbrž večja verjetnost zadeti na sedmici, kot pa spraviti nek opozicijski zakon skozi proceduro. Tako da hvala lepa še enkrat vsem tistim, ki boste ta zakon danes podprli.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravita naj se gospod Saša Tabakovič in gospa Iva Dimic.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem!

V Novi Sloveniji smo na strani delavnih ljudi in ni pomembno, ali je nekdo delavec, zaposlen v javni upravi, samostojni podjetnik, obrtnik, menedžer, zdravnik ali kdorkoli. Tisti, ki pošteno delajo, naj imajo pošteno plačilo. Smo proti nepoštenim praksam v kateremkoli poklicu. Prav tako ne moremo upokoјence deliti na tiste poštene, v redu, ki si zaslužijo pokojnino, in na upokoјence obrtnike, ki jih ne zaslužijo. Če je nekdo delal polno delavno dobo in zaslužil s tem pokojnino, je prav, da tisto pokojnino tudi uživa. Če je nekdo samostojni podjetnik in želi delati naprej in plačuje vse prispevke – zakaj bi mu pri tem celo pokojnino vzeli, če pa jo je zaslužil z vplačevanjem prispevkov in s preteklim delom? Zakaj kategoriziramo ljudi na navadne delavce, podjetnike, te, one, tretje, zdravnike, profesorje, ki pa lahko imajo polno pokojnino in še preko avtorske pogodbe nadaljujejo s svojim delom, pa so imeli verjetno prej boljše plače, kot so se jih lahko izplačevali obrtniki ali pa samostojni podjetniki? Seveda so med njimi tudi lumpi. Saj so tudi zaposleni lahko lumpi, ko dobi polno plačo, pa hvata krivine, kot temu pravimo, in ne dela na delovnem mestu ali pa odlaga svoje naloge. Zato me pa to zelo moti, če kategoriziramo samostojne podjetnike kot neobdiganreba, ki naj delajo, pa še plačujejo davke, pa še dodatno delajo, in tiste uboge, ki so garali, pa so upravičeni do vsega. Seveda, kdor je delal, mora biti pošteno in odgovorno plačan. Sem proti vsem slabim praksam, ki se pojavljajo na različnih poklicih in različnih mestih. S tem ko je nekdo samostojni podjetnik in zaposluje tudi druge – saj vplačujejo tudi ti v vse državne blagajne oziroma v vse blagajne, v katere se pač vplačujejo prispevki in pa tudi davki. Če bo nekdo zaprl svoje podjetje zaradi tega, ker se mu zdi neumno, da je 40 let delal, ima polno delovno dobo, pa ne sme prejemati polne pokojnine, pa bo raje zaprl podjetje, je s tem zaprl lahko tudi nekaj delavnih mest, in je državna blagajna tudi dodatno oškodovana za vse prispevke, davke, pa še morda bo imela več brezposelnih, pa bo morala tudi te plačevati. Zato ne delajmo takšnih razlik med enim, drugimi, tretjimi, saj vendarle vsi želimo tej državi in tem državljanom najboljše in jih ne moremo kategorizirati na takšne in drugačne –



eni so samo pošteni, drugi pa samo grdi, ker delajo, pa hočejo še naprej delati in biti plačani. To je nedopustno.

Ko govorimo prav o teh odškodninah zaradi poškodb pri delu, mi ne zagovarjamo zniževanja varnostnih standardov pri delu. Nikakor ne. Nikakor ne. Vsak delodajalec mora izpolniti tisto, kar mora po zakonu narediti. Vemo pa, da prihaja do nesreč nehote. Ravno sama, me danes kar malo tišči v želodcu, sem izvedela za smrtno nesrečo svojega soseda, delavnega kmeta, pa se mu je to zgodilo. In pogosto to slišimo, ko pravijo podjetniki: »Jaz se bojim zaposliti ljudi, ker – kaj če se kaj zgodi?« A mislite, da to namerno hočejo? Seveda so tudi taki, ampak tisti so lumpi. Tisti naj bodo drugače kaznovani, nadzorovani. Tisti naj odpravijo te napake. Ampak nesreča nikoli ne počiva. In mi govorimo o takih primerih. Ker se ne morejo za take primere zavarovati, pa že plačujejo tudi v Sklad za poškodbe pri delu. Enostavno ni pravično, da je nekdo lahko ob osebno premoženje, ob svojo hišo, ob vse svoje premoženje zaradi tega, ker bo moral plačati odškodnine, ki niso omejene navzgor. Ne more se pa za to zavarovati. A mi to privoščimo ljudem, da bi prišli v tako stisko? Ne. Zakaj mi ta zakon predlagamo že četrtič? Ker te probleme srečujemo, o teh problemih nam ljudje govorijo, ker smo poslanci zato tukaj, da pomagamo pri stvareh, ki žulijo ljudi, ki so nepravilne. Me veseli, da nekateri, čeprav tudi v prejšnjih branjih sem večkrat slišala, »ja, saj predlagate v redu stvari, ampak mi bomo to uredili bolje«. Zelo malo časa v tem mandatu še imamo, da to uredimo bolje. Uredimo zdaj, ko je priložnost, ker gre za konkretne ljudi in konkretne probleme. Zato bom zelo vesela, če bo šel zakon v prvem branju naprej in lahko skupaj potem vidimo, kaj pa morda še manjka, kaj lahko uredimo bolje, in da imamo vsi skupaj v zavesti to, da delamo za ljudi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Saša Tabaković, pripravi naj se gospa Iva Dimic in gospod Andrej Čuš.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Ja, res je, kot je povedal že marsikdo prej, pa tudi sedaj kolegica Ljudmila Novak, danes res že četrtič v tem cenjenem državnem zboru obravnavamo predloge Nove Slovenije, ki se dotikajo razmerja med delodajalci in delavci. Jaz se sicer ne strinjam s to njihovo tezo, da je popolnoma vseeno, ali je posameznik delavec ali delodajalec, mislim, da neke razlike vseeno so, temu je tudi primerna zakonodaja, ampak kakorkoli. Tokrat obravnavamo predlog zakona, ki predvideva rešitev na način spremembe razumevanja odškodninske odgovornosti delodajalca, ko pride do poškodbe delavca pri delu zaradi neupoštevanja predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu, tako da bi bila ta odškodninska odgovornost samo takrat, ko bi

delodajalec kršil predpise namenoma ali iz velike malomarnosti. Če se pogovarjamo o neki namernosti, seveda s tem se lahko strinjam, ne morem pa se strinjati, da to besedo malomarnost, ali je velika, manjša, da to besedo oziroma ta pojem nategujemo kot neko gumico neskončno v vesolje. Mislim, da je obligacijski zakon glede tega zelo jasen. Ta zahteva od povzročitelja škode, da izkaže, da je pri zagotavljanju delovnega procesa ravnal skrbno in z vso odgovornostjo, namreč zavod tako ali tako potem o vsakem primeru posebej, individualno ugotavlja, kakšno je dejansko stanje in kakšne so bile okoliščine samega škodnega dogodka. Iz tega potem sledi tudi ugotavljanje dejanske krivde, naj si bo to na strani delavca ali pa tudi na strani delodajalca. Tako da mislim, da kršitve predpisov s področja varnosti in zdravja enostavno ne gre tolerirati. Da ne bo nesporazuma, meni ne gre na živce, da določena politična opcija, kot mi je bilo že enkrat v razpravi očitano na prejšnji plenarni seji, ko smo pravzaprav isti predlog, če lahko tako rečem, obravnavali, to vprašanje nekako popolnoma legalno odpira v Državnem zboru in tudi predstavlja svoj program, svoje poglede na to temo. S tem seveda nimam nobenih težav. Je pa res, da ob obilici medijskih objav, ki smo jim priča na področju kršenja delavskega prava, da pa takšne pobude v očeh marsikoga izpadejo nespodobno. To se pa moramo strinjati. Tako da rešitve, ki jo v Novi Sloveniji glede tega ponujajo, so nekako v nasprotju s konceptom politike Stranke modernega centra in zato jim tudi nasprotujemo.

Kar se tiče dvojnega statusa, to vprašanje v tem trenutku obravnava Ustavno sodišče, ki še ni dokončno odločilo, kaj si o tem misli, zato je vsakršna sprememba zakonodaje v tem trenutku neprimerna. Lahko pa povem, kaj si mislim jaz. Pobuda, da se o tem pogovarjamo, je zagotovo razumna, je pa res, da odpira marsikatero vprašanje, ki pod zagato postavlja predvsem sam koncept pokojninskega zavarovanja, kot ga razumemo pri nas. Sam koncept upokojitve ali pokojnino razumemo kot nek sistemski, solidaren način varčevanja za starost, za tisti čas, ko posameznik ni zmožen za delo, ali to pač razumemo kot neko postavko malo bolj specifičnega varčevanja, ki je potem vezano na izpolnjena leta in potem se na podlagi različnih meril, pravil vsak posameznik odloči, kdaj in na kakšen način bo potem te pravice tudi kasneje unovčil. Kot rečeno, to je zagotovo odvisno od nekega družbenega soglasja, nekega družbenega konsenza. Če se bo razprava tudi po odločitvi Ustavnega sodišča glede tega vprašanja odprla tudi na družbeni ravni, si jaz osebno ne želim, da bi ta koncept šel v smeri neke popolne individualizacije računa vsakega posameznika, ki je vplačal prispevke, ker se mi zdi, da bi se potem lahko v prihodnosti zelo hitro obrisali pod nosom, kar se tiče solidarnosti.



Druga stvar je pa tudi to, da je treba, če se bo to pojavilo po odločitvi Ustavnega sodišča, če bo odločitev takšna, kakršna bo, da bi moral tudi dvojni status prenesti test enakosti pred zakonom. Ker ne razumem, zakaj bi potem veljal samo za espe, zakaj ne bi mogel veljati potem tudi za vse ostale, ki so zaposleni, tudi v končni fazi za javne uslužbence. Kot rečeno, to so pomisleki na temo, s katero se že ukvarja Ustavno sodišče.

Zdaj kar se tiče pa dokupa, je tu treba poudariti, da smo ob zadnji novelaciji ZPIZ zagotovo odprli vrata tudi ostalim upravičencem, ki zagotovo zahtevajo odpravo tako imenovanih krivic oziroma jih oni sami razumejo kot krivične. Na to so že ob zadnji razpravi novelacije ZPIZ opozarjali tako naši poslanci kot tudi poslanci opozicije, tudi Levice, zato mislim, da je prav, da se ta vrzel nekako odpravi, po možnosti tudi nadgradi, zaobjame mogoče širše razumevanje množice, ki jo pojmuje kot ranljivo skupino.

Jaz upam, verjamem, želim si, da se bo na samem odboru, če bo danes šel zakon naprej v drugo obravnavo, da se bo našla neka rešitev, morda tudi neka ponujena roka s strani ministrstva, da bomo tem zgodbam, ki smo jim v resnici priča ob različnim pokojninskim reformam in anomalijam, ki so se takrat pojavile, znali v končni fazi tudi postaviti piko.

Kot rečeno, bom izključno zaradi tega razloga glasoval, da je novela zakona primerna za nadaljnjo obravnavo. Toliko za enkrat. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Poslanec Tabakoviču sem hvaležen za korektno razpravo in da bo dovolil, da ta zakon nadaljuje pot v drugo obravnavo. Kljub vsemu pa mislim, da je treba o določenih stvareh še dodatno razpravljati, ker se stvari ne kažejo takšne, kot jih vi v vaših razpravah predstavljate.

Najprej glede tega našega predloga, da bi vzpostavili predvidljiv poslovni okvir. Dejali ste, da je morda glede na to, kar se dogaja izven te hiše pa po Sloveniji, ta naš predlog morda celo nespodoben. To so bile vaše besede. Iz te vaše razprave se da razumeti – ali to namenoma počnete ali ne namenoma, jaz ne vem – da poskušate ustvariti sliko, vtis, da Nova Slovenija podpira barabe, tiste, ki izkoriščajo delavce. To ni res, to je daleč od tega. Ne znižujemo standardov varnosti pri delu in ne odvezujemo delodajalcev za stroške zdravljenja njihovih delavcev. Če smo poštene pri razpravah, potem je treba povedati, da v predlogu Nove Slovenije jasno piše notri, ko gre za naklep – in te številne medijske zgodbe, ki so se pojavljale po televiziji, po časopisih, to so bila naklepna dejanja, ker delodajalci naklepno, namenoma, ker so izkoriščali delavstvo, ker je bilo praktično to novodobno suženjstvo, niso izpolnjevali vseh standardov varnosti pri dela – mi v Novi Sloveniji

nimamo nikakršne milosti do takšnih delodajalcev, in je prav, da pokrijejo vse stroške zdravljenja. Poleg teh barab, ki jih mi ne podpiramo, pa obstajajo tudi pošteni delavni ljudje, ki se vsak dan znova trudijo za to, da dajo ljudem kruh, da jim dajo plače. In tem ljudem se lahko zgodi tudi kakšna napaka, da niso zagotovili ustrezne varnosti pri delu. In mi zdaj te varnosti, teh standardov ne znižujemo. Torej temeljno vprašanje, o katerem se moramo v drugi obravnavi pogovarjati, je, koliko smo mi pripravljene kaznovati delodajalce, ki niso zagotovili ustreznih pogojev dela. To je temeljno vprašanje. Naš predlog je, da bi to kazen omejili na 15 tisoč evrov. Vaš predlog oziroma vaša razprava je, da je ta kazen praktično neomejena. Kar bi v Novi Sloveniji radi dosegli, je vsaj neka resna razprava, da poveste, kakšna je ta kazen, ki si jo ti delodajalci zaslužijo. Jaz verjamem, da v Združeni levici bodo predlagali, da mora biti ta kazen 100 tisoč evrov ali celo več, se pravi, da lahko podjetje kar zapremo. Ampak vsi tisti, ki imamo pa neko čut do gospodarstva, do ustvarjanja ustreznih poslovnih okolij, je pa to debata na mestu – kakšna naj bo ta kazen? Če se vam zdi v SMC 15 tisoč evrov prenzika, povejte, kakšna se vam zdi ustrežna. Ker poanta postavljanja limita je je zgolj v tem, da se lahko ta odgovornost zavaruje. Če boste rekli 50 tisoč evrov, je ta kazen zame še vedno boljša, kot je danes, ko je neomejena. Ampak o teh stvareh se je treba pogovarjati.

Glede tega dvojnega statusa. Test enakopravnosti ste dejali. Danes žal državljani niso enakopravni, ker nek obrtnik, ki ima čevljarno ali pa šiviljstvo in bo imel slabo penzijo, in če hoče dobiti polno penzijo, ne more te svoje dejavnosti opravljati naprej. Medtem ko pa recimo določeni poklici, kot so zdravniki, profesorji, lahko z avtorskimi pogodbami te zadeve delajo naprej, ker to je možno z avtorskimi pogodbami, in dobijo polno penzijo. Se pravi, da v tehničnem smislu te skupine ljudi niso enakopravne. In to, kar mi želimo, je, da nekdo, ki je izpolnil pogoje za penzijo, da to penzijo tudi dobi. Jaz pa mislim, poslanec Tabakovič, da obstaja razlika med javnim in realnim sektorjem. Javni sektor, v katerem smo tudi mi, ki svoje plače dobivamo od davkov, ki so pobrani po državi. Realni sektor pa to vrednost, ta zaslužek, te prihodke ustvarja sam na trgu. In to je bistvena razlika. Zato jaz nimam problema, da ljudje, ki delajo in ustvarjajo neko vrednost na trgu, delajo tudi potem, če želijo in če zmorejo, ko izpolnijo pogoje za upokojitev. Nisem pa za to, da to delajo javni uslužbenci. In tukaj je bistvena razlika, ki jo je treba upoštevati. Tudi pravo govori, da je enake okoliščine treba obravnavati enako, različne okoliščine pa različno. O teh stvareh se bomo najverjetneje lahko še podrobneje pozabavali v drugi obravnavi. Še enkrat pa rečem, da čutim napredek v tem smislu, da pa vendarle je zdaj nekoliko bolj realna razprava in ne tako vsesplošno obtoževanje. Stvari, ki jih mi



predlagamo, eni pravite, da ne vem kolikokrat že. Ja, mislim, če ne bi teh pozivov konstantno slišali s terena med ljudmi, okrog katerih hodimo, potem zagotovo teh stvari ne bi predlagali. Se mi pa zdi, a veste kaj, poslanka SD Bačič je bila v neki skupini, kjer so podjetniki opozorili, da to je pa res nezaslišano, da so ti regresni zahtevki tako visoki, da lahko podjetje potopijo, pa je rekla, da to je pa treba urediti. Danes bere tukaj za govornico to stališče in je mnenje drugačno. Kaj si naj človek misli?

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Replika, gospod Tabakovič.

SAŠA TABAKOVIČ (PS SMC): Hvala lepa.

Zelo kratko bom repliciral. Jaz osebno sicer za razliko od vas se strinjam, da gospodarstvo zelo veliko doprinese k državi, ampak vseeno ne moremo reči, da pa javni sektor morda nima neke druge dodane vrednosti, ki jo naša družbo zagotovo potrebuje.

Kar se tiče pa omejevanja odškodnin. Jaz nisem posameznik oziroma človek, ki bi lahko, ker se je zaradi nespoštovanja obligacijskega zakonika zgodila neka delovna nesreča, omejeval stroške zdravljenja. Kako pa mi vemo, kakšna nesreča se bo zgodila? Kako pa mi lahko rečemo, omejimo to na 50 tisoč? Življenje je lahko zelo zelo različno. In mislim, da če delodajalec, kot pravite vi sami, ni baraba, zagotovo zelo dobro pazi, da se nesreča ne bo zgodila, in da bo tudi zelo korektno spoštoval obligacijski zakonik, ker ti normativi so tam z nekim namenom. Tako da, žal, se o tem z vami ne morem strinjati.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC:

Predstavniki predlagatelja, mag. Matej Tonin, imate besedo. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Glede teh omenitev, poslanec Tabakovič, poznamo. Obrtna zbornica je predstavila konkretni primer iz volilnega okraja Jana Škoberneta, poslanca SD, ko je podjetje zaradi nesreče nekega delavca od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije dobilo zahtevek, da povrne stroške zdravljenja v višini 70 tisoč evrov. Pa to ni šlo za barabinsko podjetje, to ni šlo za podjetje, ki ne bi plačevalo prispevkov svojemu delavcu, to ni šlo za podjetje, ki ne bi zagotavljalo varnosti svojim delavcem, ampak je šlo verjetno za tipično slovensko podjetje, ki se jim lahko v določenih okoliščinah zgodi, da so kaj zgrešili, da so naredili napako, da niso zagotovili vseh ustreznih varnostnih standardov. In mi tukaj ne govorimo, da jih te odgovornosti opravičimo. Mi govorimo tukaj samo o tem, da se dogovorimo za nek maksimalni limit, ki ga je treba postaviti, da lahko to odgovornost zavarujejo. Kje pa postaviti ta limit? Lahko nekdo zdravljenje stane 15 tisoč evrov, lahko neko tudi 100, 150. Ampak tukaj je treba upoštevati tudi neko sorazmernost. Zaradi neke

napake ni v igri samo, ali bo to zdravljenje plačano, ampak tudi koliko bo izgubljenih delovnih mest. Če bomo naprtili nekemu malemu podjetju stroške zdravljenja 100 tisoč evrov, bo to podjetje propadlo in za seboj odneslo še kakšnih pet, deset delovnih mest. Vsa ta delovna mesta vplačujejo v pokojninsko in zdravstveno blagajno. Za to gre. Mislim, da se je upravičeno o teh omejitvah pogovarjati, ker delodajalci vsak mesec plačujejo pri plačah tudi poseben delež, ko plačujemo v pokojninsko, zdravstveno blagajno tudi za poškodbe in nesreče pri delu. Dejstvo je, da se iz tega naslova zbere 70 milijonov evrov.

Naša poanta je, da postavimo omejitve, do te omejitve plačajo delodajalci sami, nad to omejitvijo se pa vklopi ta solidarnost in se plačuje iz tistega denarja, ki ga vsi pri plačah plačujemo. Gre za čisto nek normalen zahodnoevropski koncept. Če se trezno pogovarjamo o teh stvareh, potem so te stvari jasne. Če pa tukaj pripeljemo zraven raznorazno ideološko navlako, potem pa so zgodbe lahko fantastične.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravita naj se gospod Andrej Čuš in gospod Jernej Vrtovec.

Izvolite, gospa Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Najprej bi želela povedati ali pa odgovoriti na zadevo, zakaj smo ponovno, in to že četrtič vložili zakon v obravnavo. Pa bom povedala z neko prilikom ali kar že lahko rečem temu.

V neki župniji so ves čas opozarjali duhovnika, da ima vsako nedelje iste pridige. In veste, kaj jim je odgovoril? Ali ste že vse naredili, kar je bilo treba, kar sem govoril? To je pa prav tako. Zakaj smo mi ponovno vložili? Zato ker zadeve niso odpravljene. Ker zadeve ali ne slišite ali pa jih dejansko tudi zaradi kakšne žlehtnobe ne odpravite. Pa vendarle naj povem, da je še predsednik države gospod Pahor na Brdu letos novembra, ko je bila razglasitev obrtnika in podjetnika leta 2017, ravno to izpostavil, kar mi danes vlagamo, kaj je treba popraviti v zakonu in kaj je tisto, kar teži obrtnike in podjetnike. In to so regresni zahtevki oziroma odškodnine poškodb pri delu, dvojni status upokojujencev. Pa se zadeve ne premaknejo. Pa sem bila jaz tam, pa bili so tudi poslanci iz SMC, gospod Ranc, gospod Škodnik, bila je tudi gospa Bratuškova, bil je celo gospod Trček in še tudi ostali poslanci morda, ampak mi smo se več ali manj skupaj peljali tja. Vsi smo to isto slišali. Zanimivo. V avtu smo se vsi strinjali, kaj bi bilo treba narediti, da bi vendarle premaknili zadeve naprej. Vsi smo razumeli težnje, zakaj si želijo obrtniki in podjetniki te zadeve urediti. Ko pa pridemo v poslanske klopi, pa se zadeve ponovijo z istimi razlogi in z istimi bojznimi. Jaz lahko rečem, da še nisem srečala nobenega delodajalca, pa naj bo to podjetnik,



naj bo to obrtnik, ki bi bil vesel, da mu gre delavec na bolniško zaradi poškodbe. Jaz ga še nisem srečala. Vsak delavec je s svojim znanjem zelo pomemben v vsakem delovnem procesu pri vsakem delodajalcu. Se mi pa zdi, za tisto, kar smo mi poklicani v ta državni zbor, da je država do vseh in za vse pravična in ima enake kriterije. Ne pa nekomu, ker ima espe, ker je samostojni podjetnik, ne dati možnosti, da bi si lahko zavaroval za odškodnine. Jaz mislim, da smo tukaj zato, da to odpravimo in da zadeve naredimo tako, da bodo lahko koristili zavarovalne produkte, da bodo lahko enakovredni, da bomo lahko govorili, da smo naredili za vseh tistih skoraj 60 tisoč samostojnih podjetnikov in obrtnikov državo pravično. Država mora biti za vse pravična, da imajo ljudje občutek, da so enakovredni. Zato tudi naš predlog že četrtič.

Sem vesela, kar sem zasledila, da naj bi šli zakoni v prvem branju skozi, da se bodo potem seveda z vašo pomočjo dopolnili, pa vendar jaz upam, da bomo zasledovali isti cilj, cilj, da bomo ljudi čim dlje lahko obdržali delovno aktivne. To je resolucija o dolgoživi družbi. Govori o tem, da je treba zagotoviti vse standarde, vse kriterije, da bodo ljudje čim dlje časa ostali delovno aktivni. Mi z dvojnimi statusom upokojevcem na tak način delamo ravno nasprotno. Če želimo, da bo zagotovljeno tudi potrebi po delovni sili, in če želimo, da se bodo blagajne, tako zdravstvena, pokojninska in tudi davčna polnile, potem moramo mi narediti pogoje, da bodo ljudje delali. Veste, kako pa pravijo? Zastonj se še mačke ne gonijo. Ja, tako je. Vsak mora nekaj od tega imeti, da lahko preživi in da nekaj od tega ima.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jernej Vrtovec. Pripravita naj se gospa Jelka Godec in gospod Jožef Horvat.

Izvolite, gospod Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lep dober dan.

Izboljšanje poslovnega okolja je zgodba, ki nikoli ni končana, zlasti za nas zakonodajalce. Mi smo tisti, ki imamo škarje in platno v svojih rokah, in mi smo tisti, ki lahko naredimo Slovenijo podjetnikom, podjetjem, obrtnikom, espejem ali pa tujim velikim investitorjem prijazno ali pa ne. V preteklosti smo videli, kako je imela tudi Vlada kar veliko posluha do nekaterih velikih investitorjev, ki so želeli priti v državo in tukaj investirati. V Novi Sloveniji pa imamo na očeh tudi male obrtnike, družinska podjetja, ki so res tista prava dodana vrednost. Če kaj, potem je lahko Slovenija priložnost za družinska podjetja in za njihov razvoj. Ta trenutek imamo dobre, pozitivne gospodarske kazalce. Tudi dodana vrednost, ki jo ustvarjajo družinska podjetja, obrtniki, je danes zelo visoka. Ampak kaj smo naredili skozi mandat, da bi to dodano vrednost ohranili tudi v času krize, ki je, kot lahko spremljamo tudi tuje medije, pred vrati? V Novi

Sloveniji prav zaradi tega predlagamo ta zakon, ki vsebuje tri ključne segmente.

Ampak za uvod, ta ideološka razprava, na eni strani gospodarstvo, na drugi strani javni sektor. Glejte, nihče nima pravice poštenih podjetnikov in obrtnikov zmerjati z ultrakapitalisti, neoliberalci, s tistimi, ki izkoriščajo delavce in ki gledajo samo za svoj lasten kapital in dobiček. Ne. Biti danes podjetnik, zlasti podjetnik, ki zaposluje ljudi, je izredno plemenito dejanje. In tudi zelo tvegano dejanje, ampak hkrati zelo plemenito. Ne skrbiš le zase, ampak tudi za družbo, za okolje. Če imaš zaposlene ljudi, skrbiš za družine zaposlenih, plačuješ tudi prispevke in skrbiš za celotno javno upravo. Zaradi tega govoriti, kaj je bilo prej – kura ali jajce, kaj je bolj pomembno – gospodarsko, realni sektor ali javni sektor ... Glejte, kaj dobro delujočega gospodarstva bodo tudi naše plače v javnem sektorju, pogoji za delo javnega sektorja ne bodo takšni, kot bi si danes tudi javni sektor želel. Zaradi tega je prvi pogoj ta, da omogočimo pozitivno poslovno okolje.

Najprej dvojni status. Kaj Nova Slovenija predlaga? Mi predlagamo zgolj in samo več pravičnosti na tem področju, in sicer da kdor želi delati, ima možnost delati. Zdaj pa vas jaz vprašam: ali je pokojnina pravica iz dela? Se pravi, nekdo je delal 40 let, pošteno plačeval svoje prispevke in si zasluži polno pokojnino – da ali ne? Vsi mi boste odgovorili: »Da, si jo zasluži.« Kaj pa je zdaj narobe? Da tisti, ki pa zraven želi še delati in dodatno plačevati v našo pokojninsko blagajno, ta pa ne sme prejemati polne pokojnine. Recimo, da je v tujini to mogoče, pri nas pa se bojimo imeti delovnoaktivno prebivalstvo, več delovnoaktivnega prebivalstva in več denarja v pokojninski blagajni. Zlasti pa je to pomembno zaradi tega, ker omogočamo tistim, ki imajo zaposlene, da nadaljujejo s svojim poslom naprej. Več denarja v blagajni in tudi nadaljevanje podjetništva, da ni treba podjetnikom zapirati podjetij, odpustiti delavcev. Tega si tudi te podjetniki niso zaslužili. Ne razumem države, ki reče, da tistemu, ki si želi delati še naprej, neka pravica ne pripada. Naša dolžnost kot zakonodajalca pa je, da zadostimo temu elementu pravičnosti tudi napram drugih poklicev, kot so profesorji, zdravniki in tako dalje, ki dobivajo polno pokojnino in tudi lahko delajo. Če je v nas kaj pravičnosti, potem je naša naloga ta, da zakon spustimo v nadaljnjo proceduro in ga tudi dokončno sprejmemo. Posledice, kot sem že dejal, so lahko zapiranje podjetij. In ravno to se je zgodilo, več kot tisoč podjetij se je zaprlo. To se ne sme več v bodoče dogajati.

Druga stvar, ki jo mi predlagamo, druga rešitev so regresni zahtevki. V našem zakonu imamo v mislih zlasti podjetja, ki jih lahko že malce višji regresni zahtevki popolnoma uniči. Ko pride več deset tisoč evrov kazni na ta naslov, ko na drugi strani nimamo zavarovalnic, ker ta omejitev navzgor ni določena, se lahko



zgodijo družinske tragedije, in je tudi celotna tradicija podjetništva kar naenkrat prekinjena. Ne nazadnje tudi delavci so odpuščeni. Predlagamo zgolj in samo boljše urejenost tega področja, da tudi zavarovalnice, ki sedaj niso pripravljene zavarovati te škode zaradi poškodbe pri delu, vstopijo na ta trg. Samo to je naš predlog, naša podpora podjetništvu za izboljšanje poslovnega okolja. Strinjamo se, da je treba okrepiti inšpekcijo, če prihaja pri nekaterih podjetjih do zlorabe, ampak tukaj govorimo o čisto drugi stvari, čisto drugi zgodbi – o inšpektoratu. In če se dogajajo zlorabe, naj inšpekcija tam urgira in naj kaznuje tiste, ki zlorablajo to področje, ampak dopustimo pa tistim poštenim delodajalcem, poštenim podjetnikom, obrtnikom, da opravljajo svoje delo, da jim zagotovimo možnosti dobrega poslovanja. Glejte, pri nas je delodajalec odgovoren skoraj da za vsako, tudi manjšo poškodbo, če delavcu spodrsne na luži v tovarni. In tudi taki primeri so že bili. Nihče pa se ne povpraša na drugi strani, kako bi se lahko drugače poplačala ta škoda, ki je nastala. In ni pravično do obrtnikov in podjetnikov, ki na letni ravni zberejo 80 milijonov evrov denarja iz tega naslova, na koncu pa nimajo možnosti, da bi se lahko iz tega denarja povrnili ti stroški.

Naš zakon, naši ukrepi so samo namenjeni temu, da se zadosti elementom pravičnosti in da naredimo v tej državi bolj pozitivno poslovno okolje za razvoj malega in srednje velikega podjetništva.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prebral bom še dva prijavljena razpravljalca. Kot prvi dobi besedo gospod Jožef Horvat in kot drugi oziroma zadnji dr. Mitja Horvat.

Izvolite, gospod Jožef Horvat, imate besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala, gospod podpredsednik.

Rad bi samo spomnil na to, da vendarle v Republiki Sloveniji le moramo sprejeti neke evropske standarde in spoštovati konkurenčnost slovenskega gospodarstva, ker drugače bomo zaostali. Mi poznamo 82. člen Ustave. Nekdo nam je očital, da smo mi predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice. Ne, nismo. Smo pa tukaj predstavniki obrtnikov in podjetnikov, če hočete, podjetniškega sektorja. Po 82. členu Ustave smo poslanci predstavniki vsega ljudstva, torej tudi malih podjetnikov, ki tvorijo hrbenico slovenskega gospodarstva. Vsi smo bili kdaj na obrtni zbornici pa na mednarodnem obrtnem sejmu in smo si domov vzeli Zahteve slovenske obrti in podjetništva 2017, stara zgodba. Kot prvo zahtevo so obrtniki pred nas zakonodajalce postavili drugačno ureditev povračila škode delodajalcev v primeru nesreče pri delu. To je približno to, o čemer danes govorimo. Dajmo to rešiti, dajmo to rešiti! Morda je prav zdaj, ko smo proti koncu mandata, priložnost. Razum v roke!

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Mitja Horvat, izvolite, imate besedo.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, predsedujoči za dano besedo.

Majčkeno moram odreagirati, spoštovani mag. Tonin, na tisto, kar ste takoj potem, ko so bila predstavljena stališča, povedali. Nenasprotovanje zakonu še ne pomeni ravno podporo zakonu. Tako da bom vesel, če boste kdaj tudi aktivno in dejansko podprli kakšne predloge, za katere boste šteli, da so dobri. Z naše strani zagotovo ne gre vprašanje ideološkosti, ampak gre za to, da uredimo statute. Če smo bili pri obravnavi, ki je bila danes večkrat omenjena, oktobra, novembra pri prvih spremembah Zakona o pokojninsko-invalidskem zavarovanju v eni situaciji, kjer smo opozorili, da gre za dva temeljna cilja. Po eni strani za popravo ali odpravo določenih krivic, za katere ni bilo težav in je v glavnem vladalo soglasje v Državnem zboru. Smo pa bili nekoliko različnih stališč glede drugega cilja, kjer je šlo za eno drugo vprašanje, in to iz delovnopravne zakonodaje, kjer smo imeli kar precej živahno in burno razpravo. Ne bom je danes obnavljal, želel sem samo opozoriti, ker iz tega lahko danes vidimo, da imamo pa kar tri cilje, ki bi jih želeli hkrati rešiti. Na podlagi te razprave, ki smo jo imeli danes, in argumentov, ki ste jih navedli, o njih bom razmislil in si bom vzel čas, da jih pretehtam, ker je malo širša slika potrebna, ne glede na politično pripadnost in tu nikakor ne gre za ideološko vprašanje, ampak enostavno za vprašanje, kaj je s tem in morda malo v premislek, ker je bilo tudi izraženo posebej, kaj je v beli knjigi. Gre seveda za vprašanja starajoče družbe, kako bomo odgovorili na izzive, s katerimi se aktualno srečujemo v naši družbi. In ni nujno, sem pa pripravljen še naprej zlasti na delovnem telesu razmišljati in argumentirati v tej smeri, ali to naslavlja isti problem, isti izziv, na katerega je v osnovi odgovorjeno z belo knjigo. Vsekakor se bomo s tem izzivom morali ukvarjati, tako kot smo se že v tem, tudi v naslednjem mandatu. In niti približno ne gre za enostavno vprašanje. Jaz sem seveda vesel za vsakega, ki je pripravljen še naprej delati tudi po tem, ko izpolni pogoje za upokojitev. Sem pa malo zadržan do argumentov, ki ste jih v vaši poslanski skupini navajali v zvezi s tem in bi želel opozoriti, da so ljudje kaj različnega življenja v tej dobi, ko napolnijo tudi pogoje za upokojitev. Če mi je dovoljeno, upam, da mi ne boste zamerili, bi v tem delu rekel, da razumem vaše napore, da bi pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kakršnega imamo danes na podlagi solidarnosti, vzajemnosti, utemeljene v našem sistemu, v naši družbi, razumem ta premik ali pa razmišljanje o tem, da bi imeli princip zavarovanja tistega temeljnega zavarovanja. Verjamem, da se o tem velja še pogovarjati in tudi ugotoviti, ali v družbi obstaja konsenz, da



gremo od obstoječega sistema na zavarovalni princip, kjer bi vsi vaši argumenti vzdržali. Tako da jim ne nasprotujem v osnovi, sprašujem se samo, ali smo v našem prostoru, v našem sistemu pripravljeni nanj.

Glede drugega temeljnega cilja, ki ga zasledujete s tem predlogom, se sprašujem, ali je res nujno, da se to ureja preko pravil Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ali bi morda veljalo premisliti, da bi na kakšnem drugem področju razmišljali o tem vprašanju. Tudi moram reči, da ne vidim čisto direktno za mnogo tega, kar ste danes povedali v svojih razpravah, ali se res nanaša na rešitev, kakršno predlagate tudi z zakonom o pokojninsko-invalidskem zavarovanju.

Pri tem delu mislim, da obstajajo tudi druge poti, da ni nič zaprto. Princip zavarovanja, ki ga pri prvem cilju zasledujete, verjamem, da je absolutno uporaben in možen pri drugem cilju, zato verjamem, da boste lahko razumeli, da ne gre za ideološko ali kakršnokoli drugo nasprotovanje, ampak enostavno za razmišljanje o tem, ali in koliko, kaj, katera vprašanja urediti in ali res ta vprašanja v tem zakonu, katerega spremembo predlagate, urediti. Zato boste lahko razumeli, da vztrajamo na stališčih, ki so bila predstavljena do sedaj. Tudi drugi predstavniki koalicijskih strank so z enakimi argumenti, torej da gre za enaka in podobna razmišljanja, ki so že bila zavrnjena, da glede tega imamo bistveno več argumentov, kakor za tretji cilj, ki ga zasledujete s predlogom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Tudi tukaj vas bom samo spomnil na to, da sem si kar kakšne pol ure vzel pri obravnavi prejšnjih sprememb in dopolnitev zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, zato na tem mestu tega ne bi ponavljal. Bi pa opozoril, in to je nekaj, kar vam kar iskreno v naprej povem, ob tej krivici, na katero opozarjate in katere odpravo predlagate in je bila kar precej široko, kar vam je tudi malo dalo krila, da bi poskusili, ali lahko greste še malo dlje pri tem. Tako da v tem delu dajte razumeti, da v tem delu gre za to, da štejemo, da je kar nekaj zanimivih vprašanj in zlasti ta tretji cilj, ki ga zasledujete, tudi za mene osebno in za Poslansko skupino Stranke modernega centra zelo zanimiv. Je pa tista sprememba, na katero sem opozarjal tudi prejšnje predlagatelj in je tudi tukaj ne vidim, vsaj ne tako eksplicitno, ko smo razmišljali pri spremembah oktobra in novembra in ko so nam tudi predstavniki tako Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in tudi direktor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje razlagali, da gre tukaj za manjšo skupino ljudi, da ne gre za velike posledice in da se odpravljajo pomembne krivice. Kot veste, je tudi naša poslanska skupina podprla te spremembe, zato štejemo, da je prav, če nadaljujemo v istem slogu. Če smo začeli s popravljanjem krivic manjšega obsega, je prav, da s tem procesom nadaljujemo. Tukaj vas

pozivam, če boste lahko razumeli in pristopili tudi k temu, da se skupaj dogovorimo in najdemo rešitve za najbolj ranljive skupine ljudi. Tukaj mi boste morali oprostiti, tukaj se ne bom ukvarjal z ljudmi, ki imajo, in jih tudi sam spoštujem, to voljo in sposobnost, da so sami podjetniki, da zaposlujejo druge. S tem, kot veste, nimam nobenih težav. Ampak če mi boste oprostili in če lahko malo plediram tudi na vas, da premislite tudi v smeri, da bi podprli kakšne rešitve, ki se bodo nanašale na posebej ranljive skupine ljudi. Zelo hitro bom pri njih.

Skozi ves mandat poslušam in ko prebiram podatke, ki jih predstavlja tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, se odpira vprašanje, da smo na vrhu lestvice med evropskimi državami z dolgotrajno brezposelnimi osebami, ki so starejše od 55 let. Še zlasti se sprašujem, in tukaj bom recimo plediral tudi na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da premisli o tem vprašanju še enkrat, kljub temu da smo danes slišali spoštovanega državnega sekretarja, ki temu predlogu, ki ste ga podali, nasprotuje in da vsi skupaj razmišljamo, kaj je s tistimi ekscesnimi primeri, na katere smo opozarjali že pri razpravi oktobra in novembra ter pri sprejetju novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju-2. Gre za ljudi, ki niso nujno izpolnjevali pogojev, ki so bili določeni v prehodnem obdobju. Se pravi, jaz sem vesel, da ste odprli 394. člen. Moj poziv ali če drugače rečem, vas povabim k premisleku o tem, ali nismo v tisti razpravi zaznali nekatere primere, kjer se je nekaterim posebej ranljivim ekstremno podaljšal čas, ko se bodo lahko upokojili. Gre za ljudi in zdaj ne bom, da ne bo v tej danes sicer krajši razpravi, ampak vendarle z nekoliko bolj umirjenimi toni, brez kakšnega večjega nasprotovanja, brez ideološke razprave, ali nismo med njimi našli tudi invalide, invalide druge in tretje kategorije, ki so se po svojih močeh trudili. Tako kot ste danes tudi vi govorili o ljudeh, ki delajo, ki pošteno delajo, ki se trudijo, da bi poskrbeli tudi zase, da bi bili koristni v tej družbi, pa so morda bili v tistem zelo skopo odmerjenem prehodnem obdobju zaposleni. Niso bili na zavodu za zaposlovanje, niso uveljavljali kakšnih drugih pravic, ampak so se enostavno trudili in so delali. In ravno zaradi tega ker vas vabim k razmisleku in k temu, da pogledamo, bom seveda zelo vesel, če bo konstruktivno sodelovalo tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kakšni so podatki za to posebej ranljivo skupino ljudi. Iskreno bom priznal, da so se nekateri obrnili name. Imam nekaj komunikacije, tudi nekateri člani Poslanske skupine Stranke modernega centra so jih sprejeli na pogovor, zato da so nam predstavili situacijo, v kateri so. Ni novita, precej različne situacije so. In kar plediram tukaj, je, da pri tistih, ki so jih zadele negativne posledice, ker niso ravnali ozko po določenih zakona in se jim je zaradi tega podaljšala doba do njihove



upokojitve, moj edini namen danes je bil, ker smo pri splošni razpravi, da vas vse skupaj povabim k premisleku o tem, da malo pogledamo številke, malo pogledamo te različne situacije, o katerih je bilo govora. Pri nekaterih smo ugotovili, da se jim tja do – ekstremni primer – 12 let podaljša doba, v kateri se bodo lahko upokojili. Jaz verjamem, da tega ni veliko. Jaz verjamem, ko bomo dali na tehnično pluse in minuse, ko bomo na eni strani pogledali, kakšne so finančne posledice, da bomo najverjetneje, to je moje ugibanje po podatkih, ki so mi dostopni v skladu z vsemi elementi, ki jih upoštevam pri tem predlogu, in napovedujem, da bomo s strani naše poslanske skupine šli tudi v predlog amandmaja za odprte člene, če bo to potrebno, da pogledamo realno na situacijo in da imamo pred očmi, da gre za ljudi, ki so posebej ranljiva skupina. Ne nazadnje, pa nočem danes, ker danes smo bili malo bolj pri trdih argumentih, argumentih sodobnega sveta, podjetništva in nevarnosti za podjetnike, ali bodo propadli, če bodo odškodnine, ki jih morajo plačati, previsoke in tako naprej. Spoštujem in nimam nobenih težav, da pogledamo tudi na te interese in vidimo, ali in kakšne rešitve lahko sprejmemo. Zato seveda tudi pozdravljam vaš poziv. Če je 15 tisoč premalo, se lahko pogovarjamo o drugi številki. Zadeve po splošni razpravi so odprte, morajo ostati odprte in verjamem, da lahko v nekem konstruktivnem in umirjenem dialogu lahko pridemo do najboljših rešitev, pri čemer smo povedali, da verjamemo, da ni nujno prek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Ampak ne zapiram možnosti, puščam razpravo odprto, sam je ne bi želel s čem zapirati. Ampak dajmo na drugi strani pogledati na ljudi, ki, trdno verjamem, da ne po svoji krivdi so v posebni skupini, je zanje ugotovljeno, tudi te postopke vsaj malo poznam, in vsi tisti, ki poznate postopke za ugotovitev invalidnosti druge in tretje kategorije, veste, kakšni so ti postopki, pod kakšnimi pogoji, kako ti ljudje, ki so posebej ranljivi in ki so potrebni posebne obravnave in našega razumevanja, vzajemnosti, spoštovanja in, kot sem omenil na koncu, tudi solidarnosti, sočutja.

Toliko v tem trenutku in upam, da boste lahko razumeli. Ne gre za to, da bi s figo v žepu dajali podporo za predlog zakona, smo pa tudi povedali, kje in koliko smo odprti v razpravi in kaj pričakujemo. Ne potrebujemo in ne želimo, bomo zavrnilo kakršenkoli očitek, če bi nam kdo želel očitati, da smo kaj s figo v žepu počeli. Vedno znova smo in v tistem delu, kjer sem odreagirala, ko sem rekel, mogoče ste majčkeno dobili krila, ste malo poleteli in ste želeli že kar danes na splošni razpravi doseči več, kot je potrebno ali mogoče v tej splošni razpravi.

Poslanska skupina Stranke modernega centra je takoj na začetku mandata povedala, da si želi sodelovanja v Državnem zboru in po najboljših možnih močeh to tudi počnemo. Ne glede na to, iz katerekoli smeri, če prihajajo dobri predlogi, z

veseljem prisluhnemo, sodelujemo in skupaj iščemo najboljše možne rešitve. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predstavnik predlagatelja, mag. Matej Tonin, izvolite, imate besedo.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Kar dobro sem poslušal razpravo in se zavedam, da ni bila vsesplošna podpora temu zakonu, ampak posameznim rešitvam. Vi pa tudi poznate sam postopek in veste, da če danes ta zakon ubijete, potem ne bo nobene razprave in bo postopek končan. Če ga spustite v drugo obravnavo, so možnosti odprte. Lahko od treh rešitev izglasujete samo eno, lahko dve, lahko tri, kakorkoli. Skratka, vse je še možno spreminjati in dodeljevati. To se mi zdi bistvena poanta, kar praksa v preteklosti ni bila. Ko ste dejali, da je bil SMC vedno pripravljen na sodelovanje ... V začetku mandata ja, vmes malo ne, zdaj se pripravljenost spet malo večja, kar je v redu stvar.

Glejte, tudi mi smo več kot zainteresirani, da se popravijo krivice najširšemu krogu in da se da pri tem, kar smo predlagali, narediti še en korak naprej. S tem se strinjam, in to je stvar za drugo obravnavo. Glede ostalih dveh rešitev, jaz se bom, me pa tudi razumite, trudil se bom še naprej predstavljati te argumente, ker vendarle mislim, da so argumenti na naši strani, da jih pa marsikdo noče razumeti. Verjamem, da vi mislite drugače. Ampak vsaj danes je bil pri teh regresnih zahtevkih narejen premik naprej v tem smislu, da se je razprava vendarle osredotočala bolj na to, v kakšni višini jih določamo, ne pa, da je bilo to vsesplošno klofutanje, da gre za odpravljanje standardov varnosti pri delu. To pa je korak naprej. Bomo videli, kako se bodo stvari razvijale.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobite besedo, če želite, ponovno predstavnik predlagatelja in predstavnik Vlade.

Predstavnik predlagatelja, mag. Matej Tonin, imate besedo, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Ob zaključku razprave bi se iskreno želel zahvaliti za korektno razpravo, ki je tokrat minila v takih umirjenih tonih in se je dotikala predvsem konkretnih dejstev. Hvaležni smo vsem tistim, ki ste danes napovedali, da boste ta zakon podprli, da bo lahko nadaljeval svojo pot. Že danes pa napovedujem, da smo se tudi s tistimi, ki ste bili danes nekoliko trši in ste dejali, da sicer podpirate posamezne rešitve, da pa kljub vsemu zakona ne boste podprli, pripravljeni pogovarjati, če bi vendarle našli najmanjši skupni imenovalec, da določene stvari premaknemo naprej. Ne pozabite, da nimamo več ogromno časa, da bo tega mandata praktično aprila konec



in da se nam, kar se tiče same parlamentarne procedure, že relativno mudi. Mi bomo vložili vse napore. Kot je videti, ima veliko možnost tisti del, ki govori o ljudeh, ki so tudi po 31. 12. 2012 prostovoljno vplačevali v pokojninsko blagajno, vsaj po razpravi sodeč je bilo razumeti, da ta del zakona ima največjo podporo. Bomo pa vložili maksimalni napor, da bi vendarle pri teh regresnih zahtevkih oziroma pri oblikovanju bolj predvidljivega podjetniškega okvira naredili zadeve bolj jasne in pregledne. Ta številka 15 tisoč je bila vzeta iz avtomobilskih zгодb, iz avtomobilskih odškodnin in sem rekel, da je stvar debate. Lahko se tudi dvigne, bistveno pa je, da se postavi neka omejitev, da se te nevarnosti in odškodninske zahteve lahko zavarujejo. Pri dvojnem statusu pa tudi upam, da bodo še kakšni argumenti zalegli, da tudi tukaj naredimo korak naprej. Hvala lepa danes vsem.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo.

Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, to je pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam 9. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVANVO PREDLOGA ZAKONA O PLAČILNIH STORITVAH, STORITVAH IZDAJANJA ELEKTRONSKEGA DENARJA IN PLAČILNIH SISTEMIH.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer državni sekretarki na Ministrstvu za finance mag. Saši Jazbec.

SAŠA JAZBEC: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Državni zbor danes razpravlja o Predlogu zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru posredovala Vlada Republike Slovenije.

Glavni namen predloga zakona je v slovensko zakonodajo prenesti direktivo o plačilnih storitvah na notranjem trgu. Za navedeno direktivo velja načelo popolne harmonizacije, kar pomeni, da države članice ne smejo predpisati dodatnih ali drugačnih zahtev v zvezi z vsebinami, ki jih ureja direktiva. Predlog zakona bo nadomestil sedanji zakon o plačilnih

storitvah in sistemih. Osnovna struktura in vsebina Zakona o plačilnih storitvah in sistemih se je ohranila tudi v predlogu novega zakona, ki poleg tega ureja tudi nekatera nova področja. Prav tako predlog dopolnjuje oziroma spreminja določbe veljavnega zakona tako z vidika prenosa določb prej omenjene direktive kot tudi v delih, kjer se je pri izvajanju zakona to pokazalo za potrebno.

Glavna sprememba, ki jo prenaša predlog zakona je povezana s prinosom direktive o plačilnih storitvah na notranjem trgu, in sicer se razširjajo dejavnosti, ki se štejejo za plačilne storitve. Tako sta med plačilne storitve dodatno vključeni dve novi obliki, ki se izvajata preko interneta, to sta storitev odreditve plačil in storitev zagotavljanja informacij o računih. Storitve odreditve plačil omogočajo plačevanje v okviru e-trgovine z vzpostavitvijo programske povezave med spletnim mestom trgovca in spletno bančno platformo plačnikovega ponudnika plačilnih storitev, ki vodi plačnikov plačilni račun. S tehnološkim razvojem se je v zadnjih letih pojavila tudi vrsta dopolnilnih storitev, kot so storitve zagotavljanja informacij o računih. S temi storitvami se uporabniku plačilnih storitev zagotavljajo spletne informacije v zbirni obliki o enem ali več plačilnih računih, ki jih ima pri enem ali več drugih ponudnikih plačilnih storitev in so dostopne prek spletnih vmesnikov ponudnika plačilnih storitev, ki vodi račune.

Z vidika odnosa med uporabnikom in ponudnikom plačilnih storitev predlog zakona določena nekatere dodatne informacije, ki jih mora zajemati okvirna pogodba o opravljanju plačilnih storitev. V zvezi z uporabnikovo odpovedjo okvirne pogodbe pa določa, da ponudnik plačilnih storitev ne sme zaračunati uporabniku posebnih nadomestil zaradi odpovedi pogodbe, če upravnik odpove okvirno pogodbo po izteku šestih mesecev od sklenitve, in ne več po izteku dvanajstih mesecev, kot je to veljalo v trenutnem zakonu.

Predlog zakona tudi predvideva, da v primeru uporabnikove odgovornosti za neodobrene plačilne transakcije uporabnik krije izgubo zneskov do največ 50 evrov, če je bila plačilna transakcija izvedena kot posledica uporabe ukradenega ali izgubljenega plačilnega instrumenta ali zlorabe plačilnega instrumenta. V skladu s sedanjo ureditvijo uporabnik namreč krije znesek do 150 evrov. Novost je tudi, da morajo ponudniki plačilnih storitev vzpostaviti in uporabljati ustrezne in učinkovite postopke za reševanje pritožb uporabnikov plačilnih storitev, ki med drugim vključuje tudi zahtevo, da morajo na pritožbo odgovoriti v 15 delovnih dneh od prejema. Predlog zakona zainteresiranim strankam, vključno z združenji potrošnikov tudi omogoča, da pri Banki Slovenije vložijo pritožbo v zvezi z domnevnimi kršitvami tega zakona s strani ponudnikov plačilnih storitev.

Spoštovane poslanke in poslanci! Vlada predlaga, da Državni zbor sprejme



predlagano besedilo Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročil odbora dajem besedo podpredsednici gospe Vojki Šergan. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Poročilo o Predlogu zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih. Odbor za finance in monetarno politiko je na 46. seji 11. januarja 2018 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih, ki ga je v Državni zbor v obravnavo in sprejetje predložila Vlada. Odbor je poleg predloga zakona prejel tudi mnenje Zakonodajno-pravno službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona k posameznim členom vložile poslanske skupine koalicije. Seje odbora so se udeležili predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravna služba in Banke Slovenije.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državni sekretar na Ministrstvu za finance pojasnil cilje in namen predloga zakona ter predstavil poglobljene rešitve, ki se nanašajo predvsem na prenos direktive, na nadomeščanje že sprejetega zakona, hkrati pa predlog zakona ureja tudi nova področja ter razširja dejavnosti, ki se štejejo za plačilne storitve. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je glede pripomb iz pisnega mnenja poudarila, da so nekatere pripombe upoštevane z vloženimi amandmaji ter opozorila na kratke vsebinske obrazložitve posameznih amandmajev. Opozorila je tudi na neenotnost izrazoslovja in togo sledenje direktivi, ki se prenaša. Predstavila je tudi pripombe k posameznim členom. Uvodoma je predstavnik Državnega sveta predstavil pisno mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in povedal, da Državni svet predlog zakona podpira.

V razpravi je bilo opozorjeno na mnenje Zakonodajno-pravne službe glede izrazoslovja in kompatibilnosti predloga zakona z direktivo o notranjem trgu, izpostavljena je bila višina ustanovnega kapitala ter omenjena vloga Banke Slovenije kot prekrškovnega organa in njena vključenost v pripravo predloga zakona. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje glede ureditve v zvezi z fiduciarnimi računi in glede definicij posameznih kategorij, kot so električni

denar, kriptovaluta in Bitcoin ter možnost zlorab, vprašanje nadzora nad omenjenimi valutami in vprašanje izjem. Povedano je bilo, da predlog zakona prinaša pozitivne učinke, saj zmanjšuje stroške in cene za uporabnike plačilnih storitev.

Med razpravo so državni sekretar z Ministrstva za finance ter predstavnica Banke Slovenije odgovorili na zastavljena vprašanja in podali dodatna pojasnila. Odbor je v skladu s Poslovníkom Državnega zbora obravnaval vložene amandmaje poslanskih skupin koalicije in jih sprejel skupaj z predlaganimi spremembami.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, gospod podpredsednik, in lep pozdrav.

Glede na zmedo zadnjič na odboru, bom na začetku povedal za državljane, ki nas spremljajo, da se zakon, ki ga obravnavamo, ne nanaša na kriptovalute, ampak elektronski denar, o katerem govorimo, so kreditne kartice, razni pripomočki za plačevanje z mobiteli, kot so Moneta in pripomočki za plačevanje na internetu, kot je PayPal. Zakon vsebuje nekaj pozitivnih rešitev za potrošnike, žal pa je nekoliko nedosleden in hkrati s pravicami za potrošnike širi tudi liberalizacijo trga in omogoča nekatere koristi multinacionalkam, kot je že omenjeni PayPal. V Levici se strinjamo s tistimi ukrepi, ki povečujejo varnost potrošnikov, ki kupujejo po spletu, plačujejo z mobitelom in podobno. Strinjamo se z rešitvijo, da imetnik kartice ali drugega plačilnega sredstva, ki mu kartico ukradejo in z njo nakupujejo, ne krije celotnega stroška zlorabe, ampak maksimalno 50 evrov. Prav tako se strinjamo s tem, da mora podjetje, ki uvaja plačilne storitve, omogočiti pošteno obravnavo pritožb. Enako je pomembno, da se lahko potrošnik, ki je bil oškodovan oziroma združenje potrošnikov pritoži direktno na Banko Slovenije. Dobrodošla je tudi prepoved zaračunavanja provizij za plačevanje s karticami, problem pa je, da bodo nekatere multinacionalke, recimo PayPal, kljub temu zakonu še vedno zaračunavale provizije. To je eden od razlogov, zakaj pravim, da je ta zakon nedosleden.

Naposled moram pa opozoriti še na člen, ki se nanaša na fiduciarne račune, torej na račune, ki jih nekdo v svojem imenu vodi za neko drugo osebo ali podjetje. Fiduciarni računi so vrsta, ki jo je treba vsekakor omejiti, ker se pogosto za njimi skrivajo dejanski lastniki iz takšnih ali drugačnih namenov. Recimo znano je, da različni tuji skladi skrivajo delnice Petrola



na fiduciarnih računih tujih bank. V takih primerih je to absolutno treba prepovedati. Strinjamo se, da lahko fiduciarne ali skrbniške plačilne račune načeloma lahko vodijo samo odvetniki ali notarji. Opozorjamo pa, da imajo po veljavni zakonodaji fiduciarne račune tudi nekatere delavske organizacije, recimo 21 jih imajo odprtih sindikati, 151 pa zadruga. Te račune bodo morali v roku treh let v glavnem zapreti, zato na tem mestu, preden zaključim stališče, odgovorne pozivam, naj postopke vodijo tako, da bodo tudi te organizacije in zadruga lahko normalno delovale.

V Levici se bomo na podlagi povedanega pri glasovanju o tem zakonu vzdržali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Andreja Potočnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, kolegi in kolegice!

Glavna sprememba, ki jo prinaša Predlog zakona o plačilnih storitvah, storitvah in izdajanju elektronskega denarja in plačilnih storitvah, je razširitev dejavnosti, ki se štejejo za plačilne storitve. Plačilne storitve zajemajo aktivnosti, ki omogočajo polog gotovine na plačilni račun, in vse aktivnosti, ki so potrebne za upravljanje tega računa; aktivnosti, ki omogočajo dvig gotovine s plačilnega računa, in vse aktivnosti, ki so potrebne za upravljanje tega računa; aktivnosti, ki omogočajo izvrševanje plačilnih transakcij v breme in dobro plačilnega računa pri pobudniku plačilnih storitev, ki vodi plačilni račun, ali pa pri drugem ponudniku plačilnih storitev.

Poleg tega sta med plačilne storitve dodani tudi dve novi obliki, to sta storitev odreditve plačil in storitev zagotavljanja informacij o računih. Storitve odreditve plačil je storitev za odreditev plačilnega naloga na zahtevo uporabnika plačilnih storitev v zvezi s plačilni računom, odprtim pri drugem ponudniku plačilnih storitev. Storitve zagotavljanja informacij o računih pa je interna storitev za zagotavljanje konsolidiranih informacij v enem plačilnem računu ali več plačilnih računih, ki jih ima uporabnik plačilnih storitev pri drugem ponudniku plačilnih storitev ali pa pri več kot enem ponudniku teh storitev.

Namen predloga je potrošnikom in trgovcem omogočiti v celoti izkoristek notranjega trga plačilnih storitev v primerjavi z veljavnim zakonom zlasti na področju e-trgovine. Za dosego tega cilja in spodbuditev večje konkurence, učinkovitosti in inovacij na področju elektronskih plačil predlog zagotavlja pravno jasnost in enake konkurenčne pogoje, kar naj bi prineslo znižanje stroškov in cen za uporabnike plačilnih storitev ter večjo izbiro in preglednost pri samih storitvah, spodbujanje inovativnih

storitev ter zagotavljanje varnih in preglednih plačilnih storitev.

Predlog zakona bo vplival tudi na ponudnike plačilnih storitev v delu, kjer se določajo drugačne ali dodatne zahteve, predvsem pa bo vplival na ponudnike storitev odreditev plačil in ponudnike storitev zagotavljanje informacij o računih.

Zaradi vsega navedenega bo Poslanska skupina SMC podprla Predlog zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, kolegice, kolegi!

Zakon o plačilnih storitvah in storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih predvideva prenos evropske direktive v nacionalno zakonodajo. Poleg ciljev, ki so povezani s prenosom direktive Evropske unije, se s predlogom zakona odpravljajo tudi nekatere druge pomanjkljivosti veljavnega obstoječega zakona, ki so se pokazale pri njegovem izvajanju v praksi.

V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da so spremembe in dopolnitve tega zakona naravnane v pozitivno smer, gre za prenos evropske direktive, zato mu ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

V Poslanski skupini Desus bomo predlog zakona soglasno podprli. Ta v slovensko zakonodajo prenaša evropsko direktivo o plačilnih storitvah na notranjem trgu, za katero velja načelo popolne harmonizacije, kar pomeni, da države članice ne smejo spreminjati vsebine, ki jih direktiva ureja. Z njim pa bomo nadomestili tudi dosedanji zakon o plačilnih storitvah in sistemih. Razširjajo se dejavnosti, ki štejejo za plačilne storitve, med katere sta dodatno vključeni dve novi obliki, ki se izvajata preko interneta, in sicer storitev odreditve plačilnih storitev in storitev zagotavljanja informacij o računih. Storitve odreditve plačil omogočajo plačevanje v okviru e-trgovine z vzpostavitvijo programske povezave med spletnim mestom trgovca in spletno bančno platformo plačnikovega ponudnika plačilnih



storitev, ki vodi plačnikov plačni račun. Poleg tega določa nekatere dodatne informacije, ki jih mora zajemati okvirna pogodba o opravljanju plačilnih storitev. Poleg tega ponudnik plačilnih storitev ne bo smel zaračunavati uporabniku posebnih nadomestil zaradi odpovedi pogodbe, če bo uporabnik odpovedal okvirno pogodbo po izteku šestih mesecev od sklenitve pogodbe in ne v dvanajstih mesecih kot do sedaj. V primeru uporabnikove odgovornosti za neodobrene plačilne transakcije bo uporabnik kril izgubo zneskov do največ 50 evrov, če je bila plačilna transakcija izvedena kot posledica uporabe ukradenega ali izgubljenega plačilnega instrumenta ali zlorabe plačilnega instrumenta. Do sedaj je veljalo, da se krije znesek do 150 evrov. Odprtje fiduciarnih računov bo dopuščeno le tistim, v zvezi s katerimi obstoji nek širši interes, ki opravičuje v njihovem imenu odprt fiduciarni račun. V Poslanski skupini Desus to podpiramo, saj fiduciarni računi vse prevečkrat popačijo realno sliko o premoženju oseb. Naj na koncu še poudarim, da v Poslanski skupini Desus podpiramo predlagano prepoved zaračunavanja provizije pri plačilu s kartico pri skorajda vseh transakcijah.

Zaradi vsega naštetega bomo v Poslanski skupini Desus predlog podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih v slovenski pravni red prinaša več različnih sprememb. Nekatere spremembe ocenjujemo kot dobrodošle, to je na primer določba, da mora ponudnik plačilnih storitev prejemniku omogočiti razpolaganje z denarnimi sredstvi na njegovem plačilnem računu takoj, ko je znesek plačilne transakcije odobren, ter tudi določba, da mora ponudnik plačilnih storitev brezplačno zagotoviti, da ga uporabnik ob vsakem času obvesti o morebitni izgubi, kraji ali zlorabi.

Predlog zakona pa obravnavamo ravno v obdobju razmaha razvoja tako imenovanih kriptovalut. Tehnologija na področju elektronskega denarja in plačilnega prometa se razvija skorajda s svetlobno hitrostjo. Različne oblike elektronskega bančništva in elektronskega plačevanja so danes že dejstvo. Kot običajno so tudi na tem področju inovativnost, stroka in trg dva koraka pred zakonodajalcem. Storitve izdajanja elektronskega denarja lahko v skladu s predlogom tega zakona v Sloveniji opravljajo izključno le banke, družbe za izdajo elektronskega denarja, družbe za izdajo

elektronskega denarja z opustitvijo, Banka Slovenije in Uprava Republike Slovenije za javna plačila. Področje elektronskega bančništva in elektronskega poslovanja je zelo razvejano, zato je pomembno, kako zakon definira posamezne pojme. Predlog zakona je elektronski denar definiral kot shranjeno denarno vrednost v obliki terjatve imetnika elektronskega denarja do izdajatelja elektronskega denarja, ki je v elektronski obliki in jo izda izdajatelj elektronskega denarja na podlagi prejema denarnih sredstev za namen izvrševanja plačilnih transakcij ter jo kot plačilno sredstvo sprejme oseba, ki ni izdajatelj elektronskega denarja. Imetnik elektronskega denarja lahko kadarkoli zahteva, da mu izdajatelj elektronskega denarja unovči protivrednost izdanega elektronskega denarja, ki ni porabljena.

Lahko bi ugotovili, da je ta definicija zelo splošna ter lahko zajema zelo široko področje elektronskega plačevanja, vključno s kriptovalutami. Na drugi strani pa Vlada pravi, da kriptovalute v tej definiciji niso zajete. Bojimo se, da bi lahko na tem področju nastala precej velika zmeda ter nejasnost. Svet gre naprej. V Novi Sloveniji bi si želeli, da zakonodajalec z realnim dogajanjem na področju tehnologije in trga ne bi vedno zaostajal za dva ali celo tri korake.

Pri tem je zanimiva tudi predlagana ureditev, ki regulira družbe za izdajo elektronskega denarja. Te družbe morajo pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za upravljanje storitve izdajanja elektronskega denarja. Ko pravno osebo zaprosi za dovoljenje Banke Slovenije, mora imeti ustanovni kapital vsaj v višini 350 tisoč evrov. Pri tem se nam v povezavi z ustavno pravico do svobodne gospodarske pobude postavlja vprašanje, zakaj Vlada predlaga ravno takšno višino. Ta višina ustanovnega kapitala se nam zdi relativno visoka oziroma previsoka.

Zaradi številnih nejasnosti tega predloga zakona v Poslanski skupini Nove Slovenije ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Han bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik..Državni sekretar!

Zakon o plačilnih storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih bo v celoti nadomestil veljavni zakon o plačilnih storitvah in sistemih. Zakon v slovenski pravni red prinaša evropsko direktivo in zagotavlja sodelovanje med nacionalnimi trgi ter enake konkurenčne pogoje za vse ponudnike plačilnih storitev na področju unije, ki je za plačilne storitve enoten notranji trg. Že danes namreč ni redkost, da imajo državljani povsem legalne in



pregledne račune pri raznih ponudnikih plačilnih storitev, ki delujejo v tujini. Takšne storitve postajajo nepogrešljive. Ne le za določene poslovne sektorje, temveč tudi za povsem navadne ljudi in vsakodnevne opravke. Zato pomemben del zakona določa pravice in obveznosti uporabnikov in ponudnikov plačilnih storitev ter namenja pozornost izboljševanju zaščite potrošnikov pred goljufijami.

Tudi zato bo verjetno najbolj opažena posledica sprejetja tega zakona, da izvajalci plačilnih storitev, na primer kartični posredniki ali spletne finančne platforme, ne bodo več mogli zaračunavati provizij za plačila kupcem, kar bo, hvala bogu, znižalo njihove stroške. Hkrati se s tem predlogom zakona urejajo tudi drugi pogoji za opravljanje plačilnih storitev in določajo pogoji za vstop na trg za ponudnike plačilnih storitev, vključno z novimi oblikami ponudnikov plačilnih storitev. Predpisujejo pa se tudi pogoji za ustanovitev, poslovanje, nadzor in prenehanje klirinških družb.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo ta predlog podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso vloženi, zato zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. O predlogu zakona bomo glasovali danes v okviru glasovanj, to je pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 5. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA DEKLARACIJE O NEOBSTOJU PREHODA DRUŽBENE LASTNINE V DRŽAVNO.**

Predlog deklaracije je v obravnavo zboru predložil poslanec gospod Janko Veber. V zvezi s tem predlogom deklaracije Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog deklaracije ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem podpredsednici odbora Vojki Šergan za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa. Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani sekretar, kolegice in kolegi, še enkrat!

Poročilu k Predlogu deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno. Odbor za finance in monetarno politiko je na 46. seji 11. januarja 2018 obravnaval Predlog deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno, ki jo je Državnemu zboru v obravnavo predložil poslanec Janko Veber. Odbor je poleg predloga deklaracije prejel še mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 22. december 2017, mnenje Vlade Republike

Slovenije z dne 11. januar 2018 in odgovor na mnenje Zakonodajno-pravne službe s strani skupine državljanov s podporniki, ki ga je odbor prejel na klop. V poslovniškem roku ni bilo vloženi amandmajev s strani kvalificiranih predlagateljev. Na seji odbora so bili prisotni predlagatelj, predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravna služba.

Uvodno dopolnilno obrazložitev k predlogu deklaracije je kot predlagatelj podal poslanec Janko Veber. Ob tem je izpostavil, da Državni zbor Republike Slovenije in Vlada Republike Slovenije nimata nikakršnega pravno veljavnega dokazila, da so se državljanke in državljani na kakršenkoli način odpovedali družbeni lastnini na ustavni ali mednarodni pravni ravni. Ni bilo ponujeno referendumskega ali drugega pravnoveljavnega primerjalnega posvetovanja z državljani kot lastniki. Družba ni skupina nekih imaginarni in neimenovanih oseb, temveč smo to državljani z imeni in priimki. Tako so lastniki znani od prvega do zadnjega. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila, da je položaj družbene lastnine v pravnem sistemu pri sprejemu svojih odločitev analiziralo tudi Ustavno sodišče. Najbolj decidirano stališče, ki je relevantno tudi za vsebino predlagane deklaracije, je zavzelo v odločbi UI77/93 z dne 6. julija 1995 v 19. točki, kjer je zapisalo amandma XCX k prejšnji ustavi, Uradni list Republike Slovenije št. 7/91, ki je predvidel preoblikovanje družbene lastnine v javno in v druge oblike lastnine z zakonom. V sedanji ustavni ureditvi, v kateri amandmaji k prejšnji ustavi seveda ne veljajo več, je zakonodajalec ustavno podlago za sprejem ZLPP imel v prvem členu Ustavnega zakona za izvedbo Ustave, po katerem je bilo treba vso zakonodajo uskladiti z novo ustavo, torej tudi zakonsko urediti način prenehanja družbene lastnine oziroma njenega preoblikovanja v pravo lastnino. Nova ustava kategorije družbene lastnine ne pozna več, zato ta tudi ne uživa ustavnega varstva. V prehodnem obdobju do njenega preoblikovanja jo varuje prejšnja zakonodaja, kolikor še velja, ter nova zakonodaja, ki ureja njeno preoblikovanje in varstvo. Ne glede na način nastanka družbene lastnine je bila naloga zakonodajalca, da družbeno lastnino preoblikuje v pravo lastnino in da določi kriterije za določitev znanih lastnikov. Pri tem je bil zakonodajalec vezan na ustavo, vendar ustava družbene lastnine kot take ne varuje. Poleg ustavnosodne judikature tudi iz stališč pravne teorije nesporno izhaja, da je bila v novem pravnem in ekonomskem sistemu družbena lastnina preoblikovana in ne obstaja več. Po mnenju Zakonodajno-pravne službe je navedena stališča, ki izhajajo iz Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Ustave, Ustavnega zakona za izvedbo Ustave Republike Slovenije, pravne



teorije, ustavnosodne prakse in iz zakonodajnih postopkov predlogov zakonov, ki so določili lastninjenje družbene lastnine, treba upoštevati pri odločanju o primernosti predlagane deklaracije.

Državni sekretar Ministrstva za finance deli mnenje z Zakonodajno-pravno službo ter sporoča mnenje Vlade, da besedilo in obrazložitev predlagane deklaracije nista pravno utemeljena in zato njenemu sprejetju nasprotuje.

V razpravi je bilo s strani nekaterih članov opozorjeno na časovno distanco vsebine tega predloga deklaracije ter da se vzbuja vtis po nekih predvolilnih aktivnostih, kar pa predlagatelj deklaracije zavrača, saj je njegova pobuda prisotna že od leta 2016, ko je prvič opozoril na vsebino predlaganega akta. Nekateri člani so pohvalili mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki naj bi bilo konkretno in dobro strukturirano ter se z njim strinjajo.

Odbor za finance in monetarno politiko je po končani razpravi in glede na mnenje Vlade ter Zakonodajno-pravne službe na podlagi drugega odstavka 128. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel sklep, da Predlog deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo dajem predlagatelju predloga deklaracije Janku Vebru za uvodno predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa.

Izvolite, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko s takšnim sklepom onemogoča ljudstvu, da spregovori v Državnem zboru, hramu demokracije, in sicer spregovoril bi o naši skupni lastnini, ki so jo ustvarjale generacije in generacije in je temeljnega pomena za naš obstoj.

Deklaracijo sem vložil, ker se je skupina državljanov obrnila name in sem jim prisluhnil. Želim tudi opozoriti, da ima deklaracija podporo 5 tisoč osebnih podpisnikov in organizacij, ki združujejo 300 tisoč članov. Tukaj se postavlja vprašanje, na kakšni podlagi lahko odbor prepreči ljudstvu, ki ima po 3. členu Ustave oblast, da ne sme spregovoriti o temeljnem vprašanju za naš obstoj v hramu demokracije.

Citiram del drugega odstavka 3. člena Ustave: »V Sloveniji ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljani jo izvršujejo neposredno in z volitvami.« Iz tega izhaja, spoštovani, da so oblast in država državljani. Državni zbor Republike Slovenije in Vlada Republike Slovenije sta le službi državljanom. Spoštovani! Ko smo bili izvoljeni s strani ljudstva, nismo dobili njihovega soglasja, da

lahko poddržavimo in uničujemo ali preprodajamo njihovo skupno lastnino. Družbeno lastnino bi lahko poddržavili samo v simbolnem smislu, da jo varujemo. Na plebiscitu smo se odločili za samostojno in neodvisno državo zato, da ohranimo našo samobitnost. Svoje državo nismo ustanovili zato, da lahko peščica političnih izbrancev razprodaja našo skupno lastnino. Za to početje jim nismo nikoli dali soglasja, ne na referendumu ali v kakršnikoli drugi obliki izjasnjevanja.

S sprejetjem deklaracije kot razglasom temeljnega pomena za državljanke in državljane Državni zbor sporoči Vladi Republike Slovenije, tudi Slovenskemu državnemu holdingu, tudi slabi banki in drugim državnim inštitucijam, da državljanke in državljani nismo bili nikoli povprašani za to razprodajo in nikoli nismo dali soglasja, da se razproda druga največja banka, Nova Kreditna banka Maribor, ki smo jo državljanke in državljani dokapitalizirali s petkratnikom pridobljene kupnine; nikoli nismo dali soglasja za razprodajo jeklarske industrije; nismo dali soglasja za razprodajo živilskopredelovalne industrije, na čelu z Žitom; nismo dali soglasja za razprodajo osrednjega trgovinskega sistema; in za razprodajo vrste ostalih proizvodnih podjetij, ki so temelj za delovna mesta in razvoj znanosti in tehnologij. In ne nazadnje danes se srečujemo z dobesedno napadom na Luko Koper.

Z zavrnitvijo sklepa odbora se omogoči, da o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno kot vprašanje temeljnega pomena za državljanke in državljane predstavi svoje stališče predsednik Republike Slovenije. Predsednik Vlade Republike Slovenije bo lahko predstavil vladno rešitev, ki jo je podal v mnenju Vlade k deklaraciji in jo vidi v ustavnem zakonu. Na javni predstavitvi mnenj lahko tudi strokovnjaki in vsi drugi državljani predstavijo svoje stališče in koristne informacije o naši skupni zasebni lastnini, ki nam je bila odvzeta brez našega soglasja, torej nezakonito.

Spoštovani! Zato sem vam tudi posredoval poziv skupine državljanek in državljanov k zavrnitvi sklepa odbora in predlagam, da ga upoštevate. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku Vlade Gorazdu Renčelju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance. Izvolite.

GORAZD RENČELJ: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Poslanec Janko Veber je Državnemu zboru predlagal sprejetje deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno, s katero bi Državni zbor sporočil vsem državnim inštitucijam, državljanom, državljanke, da



Ustava Republike Slovenije ni nikoli določila načina preoblikovanja družbene lastnine v državno.

Vlada je predlog te deklaracije preučila in ugotovila, da deklaracija ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Najprej je treba poudariti, da se predlagana deklaracija nanaša na vprašanja ustavne ureditve in da deklaracija s formalnega vidika niti ni ustrezen akt, s katerim bi lahko posegali v veljavno ustavno ureditev.

Z vidika vsebine Vlada ugotavlja, da predlagana deklaracija ni pravno utemeljena, saj ne upošteva 99. ustavnega amandmaja k prejšnji ustavi, sprejetega 20. februarja 1991, s katerim je že bilo urejeno preoblikovanje družbene lastnine v javno in v druge oblike lastnine. Ta ustavni amandma je namreč pooblastil zakonodajalca za preoblikovanje družbene lastnine v druge oblike lastnine, s tem pa tudi, da lahko država sebe določi za lastnika. To pomeni, da je država kot zakonodajalec dobila in ima ustavno podlago za preobrazbo družbene lastnine v državno lastnino. Zato je v zvezi s poslančevo navedbo, da ustava ne pozna pojma državne lastnine, treba pojasniti, da je od nove ustave naprej, ki je ob upoštevanju ustavnih amandmajev k prejšnji ustavi družbeno in s tem tudi lastninsko ureditev postavila na nove temelje, zato ni več potrebe, da bi se pojem državne lastnine posebej poudarjal v ustavi.

Na koncu velja v zvezi z navedbo poslanca o samovoljnem odvzemu in preoblikovanju družbene lastnine z zakoni o lastninskem preoblikovanju še poudariti, da so volitve leta 1990 pomenile bistveno spremembo družbenega in ekonomskega sistema, da je ustavni amandma k prejšnji ustavi v začetku leta 1991 že uredil vprašanje preoblikovanja družbene lastnine in da je te spremembe družbene in lastninske ureditve konec leta 1991 dokončno pravno utrdila nova ustava. Zaradi tega ni mogoče trditi, da gre ob sprejetju zakonodaje o lastninskem preoblikovanju za samovoljno ravnanje ali za nedovoljeno poseganje v lastništva družbene lastnine.

Vlada zato ugotavlja in sporoča Državnemu zboru, da besedilo in obrazložitev predlagane deklaracije nista pravno utemeljeni in zato njenemu sprejetju nasprotuje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, državni sekretar, en lep večer!

Predlagatelj deklaracije meni, da naj Državni zbor sprejme deklaracijo o neobstoju

prehoda družbene lastnine v državno. Poslanec predlaga, da bi Državni zbor s to deklaracijo kot razglasom temeljnega pomena za državljane Republike Slovenije sporočil vsem državnim institucijam in državljanom in državljankam, da Ustava Republike Slovenije ni nikoli določila načina preoblikovanja družbene lastnine v državno. Družbena lastnina je tako v okviru 4. člena ustavnega zakona z dne 25. junija 1991 varovana enako kot zasebna in zato uživa posebno varstvo po ustavi in mednarodnih konvencijah.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra se s predlagano deklaracijo ne moremo strinjati. Podpiramo mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je pojasnila, da je prehod iz družbenolastninskega v klasičen civilnopravni sistem potekal tako, da je že ustavni amandma k Ustavi Republike Slovenije, ki ga je razglasila Skupščina Republike Slovenije 20. februarja 1991, v 3. točki določal, da se razveljavijo določbe Ustave Republike Slovenije, ki določajo lastninski maksimum na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, in določbe, ki izključujejo lastninsko pravico na stavbnih zemljiščih v mestih in naseljih mestnega značaja. Ustavni amandma je določil, da preoblikovanje družbene lastnine v javno in druge oblike lastnine ureja zakon. Ustavni amandma je s tem postavil neposredno ustavnopravno podlago za preoblikovanje družbene lastnine. Zakonodajalec je sistemsko najprej uredil lastninjenje družbenega kapitala z zakonodajo o lastninskem preoblikovanju pravnih oseb. S temi zakoni se je lastninsko preoblikoval družbeni kapital in sredstva, vendar ta zakonodaja ni v celoti lastnila tudi nepremičnin, ki so spadale med sredstva lastninsko preoblikovanih podjetij, temveč je to vprašanje urejalo več področnih zakonov, večinoma med prehodnimi določbami, in sicer različno glede na tip in namen premoženja v družbeni lastnini. Predpisov, ki so urejali lastninjenje nekdanjih družbenih nepremičnin, je bilo več. V teh zakonih se je pravica uporabe na družbeni lastnini preoblikovala v lastnino Republike Slovenije ali občine ali drugih subjektov, ki so imeli pravico uporabe na družbeni lastnini. Splošen predpis o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini je bil Zakon o lastninskem preoblikovanju nepremičnin v družbeni lastnini, ki je uredil lastninjenje stavb in zemljišč v družbeni lastnini, ki niso bili predmet lastninjenja po drugih zakonih. S preoblikovanjem družbene lastnine na podlagi ustavnopravnih aktov in zakonov je prenehala družbena lastnina in poseben pravni režim varstva tega premoženja.

Zaradi navedenega bomo v Poslanski skupini SMC podprli sklep, da Predlog deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.



PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke Predloga deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno nismo podprli. Poslanci in poslanke so na Odboru za finance in monetarno politiko glasovali proti.

Glede na to, da ta deklaracija govori tudi o upravljanju državnega premoženja, bi v nadaljevanju nekaj besed posvetil le-temu. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je upravljanje državnega premoženja pod to vlado in pa pod to koalicijo Stranke modernega centra, Desusa in pa Socialnih demokratov najslabše v zgodovini Slovenije. Zaskrbljeni smo zaradi dogodkov okrog Nove Ljubljanske banke. V Slovenski demokratski stranki smo večkrat opozarjali na pastji in na neustrezen način prodaje Nove Ljubljanske banke. Danes pa nekako med vrsticami in pa neuradno celo lahko zasledimo, da bo Evropska komisija zahtevala povrnitev denarja, ki je bil vložen v Novo Ljubljansko banko, kar po mnenju Slovenske demokratske stranke pomeni tudi verjetno kolaps za javne finance. Večkrat smo opozarjali, da je upravljanje z državnim premoženjem pod to vlado neustrezno, neučinkovito in da dejansko prevladujejo parcialni osebni interesi. Vlada oziroma Ministrstvo za finance je moralo Slovenski državni holding dokapitalizirati v višini 200 milijonov evrov ob koncu leta 2016, prepričani smo, da zaradi neustrezne strategije upravljanja državnega premoženja. Vidimo, da je uprava Slovenskega državnega holdinga še vedno nepopolna, nepopoln je bil tudi nadzorni svet. Pred kratkim smo spremljali burlesko okrog plač predsednice uprave Slovenskega državnega holdinga in članice uprave Slovenskega državnega holdinga. Številna podjetja, ki jih upravlja SDH, so neustrezno kadrovana, nekateri so tudi brez članov uprave in brez popolnega nadzornega sveta. Podobna zgodba se dogaja z družbo za upravljanje terjatev bank, tako imenovano slabo banko. Pričakuje se sedaj poročilo Računskega sodišča o upravljanju te družbe. Po nekaterih informacij iz medijev smo lahko zasledili, da je osnutek tega poročila katastrofalen.

Pozivamo še enkrat to vlado in to koalicijo, da se zresni in da začne resno in pa učinkovito upravljati slovensko državno premoženje, premoženje vseh državljanov in državljanov Republike, kajti v nasprotnem primeru se bojimo, da bo to neučinkovito in neuspešno upravljanje državnega premoženja v obdobju štirih let vlade Mira Cerarja imelo nepopravljive posledice predvsem za slovensko

gospodarstvo, za slovenski proračun in pa javne finance.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev Slovenije. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Drage kolegice, dragi kolegi!

Dejstvo je, da deklaracija, ki jo danes obravnavamo, je nastala kot reakcija nezadovoljstva ljudi zaradi upravljanje državnega premoženja. Tudi mi v Desusu smo mnogokrat kritični, upravičeno kritični, in tudi predlagamo rešitve, takšne in drugačne, pa mnogokrat tudi nismo uslišani. Vsesplošni očitki gredo v smeri netransparentnosti in neodgovornega ravnanja v postopkih privatizacije in dokapitalizacije bank. Nezadovoljstvu ljudstva tukaj, pa ne samo tukaj, tudi sicer ne gre oporekati. O tem bi se lahko na dolgo in široko pogovarjali in razpravljali, a pred seboj imamo predlog deklaracije, ki je na prvi pogled seveda všečen, a pravno gledano žal ne pije vode. Na to je v svojem mnenju opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora.

Predlagatelj pri trditvah v deklaraciji izhaja iz prepričanja, da je bila nekdanja družbena lastnina vseh državljanov in da se to po ustanovitvi samostojne slovenske države na ustavni ravni ni uredilo. V tem pogledu drži, da v slovenski ustavi družbena lastnina sploh ni omenjena. Prehod iz družbenolastninskega v klasični civilnopravni sistem je namreč potekal tako, da je že ustavni amandma k ustavi prejšnje socialistične Republike Slovenije, ki ga je razglasila Skupščina Republike Slovenije leta 1991, določil, da se razveljavijo določbe Ustave Republike Slovenije, ki določajo lastninski maksimum na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, in določbe, ki izključujejo lastninsko pravico na stavbnih zemljiščih v mestih in naseljih mestnega značaja. Še bolj bistveno pa je, da je ustavni amandma tudi določil, da preoblikovanje družbene lastnine v javno in druge oblike lastnine ureja zakon. S tem je ustavni amandma že postavil neposredno ustavnopravno podlago za preoblikovanje družbene lastnine.

Družbena lastnina je obstajala le v prejšnji Jugoslaviji, vendar je bila njena pravniška definicija precej zamegljena. Vsekakor pa lahko rečemo, ni bila pojmovana kot zasebna lastnina vsakega državljanov posebej, vsaj ne v smislu, da jo lahko prodaja in kupuje po svoji mili volji. Praktično je bila to neke vrste državna lastnina, o kateri se je bolj formalno kot ne, samoupravno odločalo ali pa soodločalo, če hočete. Iz tega je torej nemogoče povleči sklep, da je vsak državljan lastnik družbene lastnine, ker to ni bilo drugače urejeno v novi ustavi oziroma v ustavnem zakonu. To je bila velika



poenostavitve, ki je morda komu politično všečna, zlasti v sedanjem času, ko so pred pragom oziroma pred vrati bližajoče se volite, a kot rečeno, je to pravno nevzdržno. Ne nazadnje je od sprejetja ustave minilo 26 let, zato je sprejetje predlagateljeve teze lahko pomenilo poseganje v pravna razmerja za nazaj, kar pa ni skladno z duhom prava.

Dejstvo je, da nova ustava kategorije družbene lastnine ne pozna več, zato ta tudi ne uživa ustavnega varstva. Poleg ustavnosodne judikature in tudi iz stališč pravne teorije pa nesporno izhaja, da je bila v novem pravem in ekonomskem sistemu družbena lastnina preoblikovana in, če hočete, na žalost v oklepaju ali pa kakorkoli drugače, ne obstaja več.

V Poslanski skupini Desus se med drugim sprašujemo, kaj bi lahko sprejetje takšne deklaracije sploh prineslo. Deklaracija ni pravnozavezujoč akt, pač pa predstavlja politična stališča in politično usmeritev za nadaljnje ukrepe in delovanje državnih, lokalnih in drugih nosilcev oblasti v državi. Seveda pa se bomo mi v Desusu in v naši poslanski skupini še naprej zavzemali za pravične ukrepe, ki bodo preprečili, da bi ljudje plačevali ceno nepravilne, nepremišljene, nekorektne, napačne odločitve oziroma odločitve upravljavcev. Na to dejstvo opozarjamo vseskozi in vedno znova, da ne gre prodajati državnega premoženja kar tako čez palec, brez resnih in tehtnih argumentov. S tem premoženjem je še kako potrebno ravnati skrbno, poudarjam skrbno, in previdno. Ne smemo si dovoliti njegovega nepremišljenega odtekanja. Kot dober primer premišljene akumulacije državne lastnine za potrebe tako sedanjih, še posebej pa bodočih generacij, bo prav gotovo novoustanovljeni demografski sklad, za katerega upam ali pa sem prepričan, da ga boste vsi v tem Državnem zboru podprli prav v interesu bodočih generacij. Ampak to je seveda že druga tema.

Kot rečeno, iz vsega navedenega kar sem v tej kratki predstavitvi stališča Poslanske skupine Desus povedal, takšnega predloga deklaracije ne podpiramo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, drage kolegice in kolegi!

Obstoj zasebne lastnine je eden od ključnih pogojev za vzpostavitev normalne družbe in normalnega gospodarstva. V Novi Sloveniji ne zagovarjamo prenosa državne lastnine v tako imenovano družbeno lastnino. Družbena lastnina je pojem, ki v praksi ne more obstajati. Z družbeno lastnino še vedno opravlja država, z državo pa upravlja politika. Vzpostavitev družbene lastnine v končni fazi

vedno prinaša vpletanje politike v gospodarstvo, kar se je v dosedanji dolgoletni zgodovini samostojne Slovenije izkazalo kot izjemno negativen pojav. V Novi Sloveniji bolj kot v državo zaupamo v človeka. Prepričani smo, da so ljudje pri ravnanju s svojo lastnino veliko bolj odgovorni in kompetentni kot država. Ljudje pri razpolaganju s svojo lastnino veliko bolj učinkovito razvijajo svoje sposobnosti ter posledično preko razumno odmerjenih davkov prispevajo tudi državi. Od tega ima največ tako posameznik kot tudi država. V Novi Sloveniji nasprotujemo vračanju h konceptom prejšnje socialistične družbene ureditve, ki je brutalno propadla. Zagovarjamo socialno tržno gospodarstvo. Gre za preizkušeno in uspešno povezavo med načeli tržnega gospodarstva in prizadevanji socialne politike za doseg socialnega ravnovesja. Socialno tržno gospodarstvo ni zgolj nek gospodarski sistem, marveč družbeni koncept, ki je nezdržljiv s socialističnim konceptom. V socialnem tržnem gospodarstvu svoboda in odgovornost ter konkurenca in solidarnost sestavljajo celoto. Pa dovolite, da ponovim. V socialno tržnem gospodarstvu svoboda in odgovornost ter konkurenca in solidarnost sestavljajo celoto.

V Novi Sloveniji zavračamo totalitarizem, socialni inženiring ter intrumentalizacijo posameznikov za cilje centrov moči in politike. Za nas so pomembni posamezniki, njihova svoboda in suverenost. Politike ne razumemo kot igre podrejanja državi, ampak kot upravljanje z državo, ki naj ljudem zagotovi okvir za varno ter urejeno življenje in gospodarjenje. Od tu naprej ljudje znajo in zmorejo sami brez uvajanja družbene lastnine.

Slovenija je še vedno ena od držav z najvišjo vpletenostjo države v gospodarstvo. Obstoječa leva vladna koalicija je praktično zaustavila postopke umika vpletenosti države v gospodarstvo. Pri tem celo krši svoje zaveze do Evropske komisije in tvega visoke kazni. Tukaj mislim še posebej na Novo Ljubljansko banko. Nekaj ur so stare informacije o nezaupanju Evropske komisije o učinkovitost slovenskih ukrepov. Tisti, ki ste rekli ne prodaji Nove Ljubljanske banke kljub slovenskim zavezam leta 2013, ste rekli ne vladavini prava, ste rekli ne slovenskemu razvoju in ste rekli ne blaginji slovenskih družin in posameznikov. Slovensko ekonomijo obvladujejo podjetja, ki so posredno ali pa neposredno v lasti države. Gre za podjetja, s katerimi lahko preko lastniške strukture upravlja politika. Lastniški prepleti med temi podjetji in vertikalne povezave z drugimi sektorji, v katerih upravljavsko dominira politika, tvorijo ekonomijo, ki je bližje korporativizmu in nekakšni sprevrženi obliki socializma kot pa svobodnemu trgu. V teh okoliščinah, ko politika omejuje lastninsko pravico nad podjetji, žal ne moremo govoriti o pravem tržnem mehanizmu. Ponovna vzpostavitev družbene lastnine bi vse navedeno le še poglobila ter stanje še bolj zameglila.



Ker se v Novi Sloveniji nikakor ne želimo vračati v čase prejšnje socialistične ureditve, bomo predlogu deklaracije seveda nasprotovali in tako smo ravnali tudi na odboru.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav še zadnjič danes!

Poslanci Levice se strinjamo z duhom deklaracije, katere pobudnik je Rastko Plohl iz Neodvisnih sindikatov Slovenije s somišljeniki. Zato bomo pri glasovanju o sklepu, ki ga je predlagala koalicija, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, glasovali proti.

Izhodišče te deklaracije je protest državljanov proti razlastitvi, ki je bila podlaga za obnovo kapitalizma v Sloveniji. Pobudniki deklaracije pravilno ugotavljajo, da so procesi lastninjenja, privatizacije in denacionalizacije potekali brez soglasja državljanov in da so bili državljanji v tem procesu oškodovani. Družbena lastnina, ki je bila prej skupna lastnina vseh, je bila pretvorjena najprej v državno, potem pa v privatno lastnino, ki se je koncentrirala v rokah ozkega sloja novih kapitalistov – od pidovskih baronov do tajkunov. Zaposleni, ki so prej imeli pravico do samoupravljanja z družbeno lastnino, so bili degradirani na navadne mezdne delavce, danes pa je vse več zaposlenih, posebno mladih, ki niti nimajo več pravic delavca, ampak so brezpravni prekarci.

Razlastitev je poleg tega uničila podjetja, kot sta TAM in Iskra in s tem uničila ogromen gospodarski potencial, nekoč cvetoče industrijske kraje, tipična primera sta Maribor ali pa Kranj, pa obsodila na trajno socialno nazadovanje. Vse skupaj je pripeljalo do točke, ko ima 10 % najbogatejših prebivalcev Slovenije v lasti skoraj polovico vsega premoženja, najrevnejših 20 % državljanov pa si lasti samo pol odstotka vsega premoženja. Ta deklaracija je zato v prvi vrsti sporočilo, da je bilo razlaščanja dovolj.

Drugi razlog, zakaj bomo deklaracijo podprli, pa je, da zahteva drugačno upravljanje skupnega premoženja, ki je še ostalo v lasti države in občin. Vlada in občine niso lastniki državnega premoženja, ampak so zastopniki dejanskih lastnikov – državljanov. Ker so samo zastopniki državljanov, nimajo pravice razprodajati tega skupnega premoženja in nimajo pravice, da bi izvajali finančne malverzacije. To velja tudi za to vlado. Cerarjeva vlada sicer ni kriva za afero TEŠ 6 ali za oškodovanje državljanov pri sanaciji bank, je pa odgovorna za to, čeprav je od tega minilo že več kot pet oziroma v nekem primeru že skoraj deset let, da se te zadeve v tem mandatu še vedno ne bodo razčistile. Hkrati ta vlada nadaljuje privatizacijo. Ne samo da je prodala Novo Kreditno banko Maribor, in to po stečajni vrednosti, vlada namerava prodati tudi

Novo Ljubljansko banko in Abanko, torej zadnji banki v javni lasti. Na seznamu za privatizacijo v letu 2018 najdemo še Hit, Geoplina in Unior Zreče. Delno bo privatizirano tudi podjetje Slovenske železnice – Tovorni promet, hkrati pa Vlada skuša pripustiti Madžarsko v lastništvo drugega tira proge Divača–Koper. Vprašanje je, če ima za vse to soglasje in mandat državljanov. Po naši oceni in po oceni predlagateljev deklaracije ga nima.

Zato v Levici podpiramo duh te deklaracije, ki pravi, da je bila denacionalizacija v devetdesetih razlastitev, da Vlada ni lastnik državnega premoženja, da SDH ni sklad zasebnega kapitala in da brez mandata državljanov ne more in ne sme nadaljevati s postopki privatizacije in razlaščanja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa, da predlog deklaracije ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 14. točko dnevnega reda in 37. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali z glasovanjem ob 18.30. Čez pol ure. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 17.57 in se je nadaljevala ob 18.31.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Preden preidemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bo Državni zbor glasovanje opravil po naslednjem vrstnem redu: 2., 3., 4., 12., 9., 5. in 14. točka dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti nihče.

(Za je glasovalo 45.) (Proti nihče.)



Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 2. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izdelkih iz plemenitih kovin po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 3. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidentiranju nepremičnin po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

Mi tega zakona o evidentiranju nepremičnin ne bomo podprli. Dejstvo je, da smo predlagali, da se pri tako pomembnem zakonu, ki se dotika vsakega državljana, opravi postopek po redni proceduri. V nadaljevanju smo predlagali tudi javno predstavitev mnenj in vse to se je izkazalo kot zelo potrebno, kajti že na odboru smo ugotovili, da nekateri člani niso usklajeni. Koalicija je predlagala, da bo za tretjo obravnavo pripravila amandmaje, vendar amandmajev danes na seji nismo obravnavali, zato je kar nekaj členov, ki so zelo vprašljivi, najmanj pa 5. člen, ki v bistvu je verjetno v skrajnem primeru tudi ustavno sporen. V samem postopku legitimira samo naročnika lokacijske izboljšave, ne zagotavlja pa nobenega pravnega varstva vsem udeležencem v tem postopku. Že na odboru je bil ta predlog akceptiran in bil je celo predlog, da se seja prekine, nadaljuje na eni od naslednjih sej delovnega telesa, vendar je

bila na glasovanju večina za to, da se nadaljuje oziroma bil je neodločen izid, kar je pomenilo, da sklep ni bil sprejet. Glede na to, da amandmaja koalicija oziroma Vlada ni pripravila, je ta člen še vedno neusklajen. Moram reči, da je bil na odboru zelo konkreten predlog, ki bi reševal tudi to zadevo, se pravi, da se vsi postopki izvajajo v smeri, da so po uradni dolžnosti, v primeru, da pa se legitimira samo ena stranka v postopku, so pa ostali v neenakopravnem položaju, zato bo ta zakon romal na Ustavno sodišče in bo verjetno v tem delu tudi razveljavljen. Mislim, da je nedopustno, da si tik pred koncem mandata delamo take težave z zakonom, ki v bistvu ne rešuje nobene stvari, pripravljen je na hitro in nedopustno je, da ob vsem zavedanju, ki ste ga poslanci na odboru in tudi v nekih neformalnih razpravah dali vedeti, da se strinjate, da je zadeva neusklajena, da bi tak zakon spustili skozi proceduro.

Predlagam, da tudi ostali razmislite in, da zakon ustavimo in, da Vlada oziroma ministrstvo pripravi konsistenten zakon.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev?

Glasujemo.

Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti pa 21.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 4. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme med 11. in 12. decembrom 2017.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic vremenske ujme med 11. in 12. decembrom 2017 je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! 11. in 12. decembra je huda ujma zajela tako Gorenjsko, zlasti področje Jezerskega, Preddvora, Bohinja pa tudi Notranjsko, Idrijo, Kočevsko, Koroško in še nekatere druge dele Slovenije. Škoda, ki je nastala, je glede na podatke, ki jih je danes predstavil tudi državni sekretar, ki je govoril o že do sedaj ocenjeni škodi preko 2 milijonov kubičnih metrov podrtih gozdov, že primerljiva s tisto, ko je bil razvpiti žled leta 2014. To se pravi, da je zagotovo upravičeno predlagati ustrezen zakon, in v SDS smo to tudi storili, iz odgovornosti do ljudi, kajti s tem zakonom bi omogočili, da se vsem prizadetim hitreje izplačajo odškodnine, da se uvedejo davčne olajšave za vse, ki jih je ujma prizadela, da se hitro in popolnoma obnovijo ceste, daljnovodi in vsa druga infrastruktura, vse



tisto kar je bilo v ujmi prizadeto, brez nepotrebnih birokratskih zapletov. Rešitve, ki jih predlagamo, ne odstopajo od podobnih rešitev pri večjih naravnih ujmah v preteklosti, ki smo jih prav tako urejali s posebnim zakonom.

Poleg tega pa v tem zakonu predlagamo še nekaj, da ne samo v besedah, ampak tudi v dejanjih dokažemo, da spoštujemo plemenito poslanstvo gasilcev. V tem zakonu predlagamo, da država prevzame ustrezno odgovornost in uvede državne spodbude za prostovoljne gasilce in davčne stimulacije za njihovo zaposlovanje, in sicer tako, da zagotavlja sredstva za zavarovanje operativnih prostovoljnih gasilcev, da zagotavlja sredstva za preventivne zdravstvene preglede operativnih gasilcev, da zagotovi prostovoljnim operativnim gasilcem financiranje dodatnega zdravstvenega zavarovanja in za vsak dan izvajanja javne službe tudi dodatno pokojninsko zavarovanje. Poleg tega pa, ker vemo, da se prostovoljni gasilci srečujejo s težavami pri svojem zaposlovanju, kajti njihova odsotnost lahko resno zmoti poslovni proces v vsakem podjetju, zlasti če jih je več v podjetju, predlagamo, da država poleg stimulira tudi zaposlovanje gasilcev tako, da delodajalcu, ki zaposluje prostovoljnega gasilca, zniža zavarovalne premije in uvede tudi dodatne davčne olajšave delodajalcu. S tem bomo dokazali, da ne samo v besedah, ko izražamo vsi hvaležnost gasilcem, to dokazujemo tudi v dejanjih. Prenašati to na nek imaginarni sistemski zakon, ki se sprejema nekaj mesecev po rednem postopku, je v luči tega, da bo aprila zadnja seja, čisto navaden prozoren izgovor.

V SDS bomo zato svojo odgovornost dokazali in glasovali za zakon.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra, gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala.

Za odpravo posledic naravnih nesreč že obstaja sistemski zakon, ki se v praksi in na terenu že izvaja, zato tega zakona ne bomo podprli in ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 45.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem 12. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus, Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

V Poslanski skupini Desus bomo podprli predlog tega zakona. Ocenjujemo, da ni idealen, ni najboljši v tem trenutku, ampak računamo, da ga bomo v naslednjih fazah nekoliko izboljšali, popravili, vse pa v interesu upokojenk in upokojenec. Pričakujemo pa, to moram v isti sapi povedati, da boste vsi tisti, ki boste danes bodisi za bodisi proti temu zakonu, podprli tudi predlog našega zakona, ki govori o popravilu krivic upokojenec in upokojenk, ki so se jim zgodile v minulem obdobju. Zakaj? Nedopustno je, da upokojenki so in še plačujejo najvišjo ceno tranzicije, najvišjo ceno finančne in ekonomske krize. Odrekajo se in pri tem prihajajo na rob svojega eksistenčnega minimuma. Po 40 in več letih odrekanja, prizadevanj za izgradnjo našega sistema se ne sme zgoditi to, da se pod vprašaj postavlja njihovo dostojno življenje. Mi prav tako podpiramo tudi prizadevanja vseh zaposlenih, da za pošteno delo dobijo pošteno plačilo. Le na tak način omogočamo vsem ljudem dostojno življenje. Dobrih 8 % neuskaljevanj, ki jih želimo v naslednjem triletnem obdobju nekako povrniti upokojenecem, kar predstavlja nekaj več kot 300 milijonov, pač ne sme biti za državo, ki zlahka zviša plače direktorjem, zlahka zviša plačo za nekaj deset odstotkov predsednici SDH, za to državo ne sme biti prevelik zalogaj.

In da zaključim, ker v dvorani vlada precej nemira in predsednik tega ne zna ustrezno sankcionirati. Četudi pomanjkljiv korak pri tem zakonu, pa ga vendarle ocenjujemo kot verjetno korak v pravo smer, zato bo v tej fazi deležen podpore Desusa. Verjamem in prepričan sem, kot sem že povedal, da bo, ko pride na dnevni red, naš zakon, ki smo ga pripravili v Poslanski skupini Desus in pomeni popravilo krivice upokojenec iz preteklosti, prav tako deležen široke podpore. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Najprej sprašujem, če je še kakšna obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Levica, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo.

Kot sem v stališču poslanske skupine že prej povedal, v Levici absolutno nasprotujemo dvema ukrepoma iz tega zakona, in sicer je prvi zmanjšanje odškodninske odgovornosti delodajalcev, ker to pač pomeni,



da ne bo več mogoče sploh izvajati učinkovite zaščite varnosti delavcev pri delu; druga stvar, ki ji popolnoma nasprotujemo, je dvojni status pri pokojninah. Razloge sem prej naštel, tako da jih ne bi ponavljal.

Se bomo pa pri glasovanju vzdržali, in sicer z razlogom, da je v zakonu vsebovan tudi tretji del, s katerim se pa strinjamo in smo ga tudi sami predlagali že novembra lani na seji matičnega odbora. Ta pa je, da se ljudem, ki so se v obvezno zavarovanje vključili po starem ZPIZ-u in potem nepretrgoma vplačevali socialne prispevke tudi po uveljavitvi tako imenovanega Vizjakovega zakona, ki jim je pravico vzel, da se jim pač ta krivica popravi in da se jim v pokojninsko dobo všteje doba vključitve v zavarovanje tudi po 31. 1. 2012. Z upanjem, da problematične dele tega zakona v drugem branju izločimo in da se ohrani ta del, se bomo v tem primeru v Levici v prvem branju vzdržali, v drugem pa, če se ne bomo uspeli dogovoriti, tako kot sem zdajle nakazal, bomo glasovali proti, v nasprotnem primeru pa bomo zakon seveda podprli.

Mogoče samo še ena opomba. V Levici smo glede ljudi, ki jim je bila za nazaj vzeta ta pravica glede obveznega zavarovanja, že predlagali formulacijo na seji matičnega delovnega telesa, ki je bila po našem mnenju ustrežnejša od te, ki je v zakonu, tako da predlagatelju, če gre zakon skozi, predlagamo, da si pogleda tudi tisto formulacijo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Takšna, kot je bila ta, ne takšna, kot je bila prejšnja, ki ni bila obrazložitev.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo.

Jaz sem se odločila, da bom za ta zakon glasovala predvsem zaradi njegovega predloga za dvojni status. Jaz se načeloma za dvojni status samo za obrtnike ne strinjam, ampak ker je ta zakon v prvi obravnavi in bo deležen še druge obravnave, če bo danes sprejet, bomo lahko uveljavili dvojni status za vse. In jaz se zavzemam za dvojni status za vse. Torej da bo lahko nekdo, ki izpolnjuje pogoje za upokojitev, dobil pokojnino in še naprej ostal v delovnem razmerju ali pa da se bo tudi ponovno aktiviral. Spremembe na trgu delovne sile so se bistveno spremenile, delovne sile je premalo, to vsi vemo. Kateri so deficitarni poklici, tako v teh poklicnih skupinah, krovci, kleparji, ne vem kdo še vse, pa tudi zdravniki in znanstveniki in vsi drugi različni profili v teh skupinah.

Zato bom ta zakon podprla predvsem s tem namenom, da bomo dvojni status lahko uveljavili v naslednji fazi sprejemanja, torej za vse upokojence, in tudi za vse tiste, ki so danes še v delovnem razmerju, pa izpolnjujejo pogoje za upokojitev, da bodo lahko imeli pokojnino in

bodo ostali še v delovnem razmerju, če se bo delodajalec s tem strinjal. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Malo ste me sprovcirali. Mogoče bom tudi jaz enkrat penzionist, preden me bo kap zadela. Ne, ni smešno. Glejte, jaz načeloma sam do tega, kar vi imenujete dvojni status, da nekdo dela, nimam problema, če je z neko ustrežno obdavčitvijo. Imam pa problem z ideološkim ozadjem tega. Človek ima tudi pravico do penzije navsezadnje. In naša politika, mi tukaj ali pa naslednji sklic mora ljudem omogočiti to možnost, ne pa, da bodo ritali do konca svojega življenja. In to je naloga sistemskih zakonov o zdravju in zdravstvu in strategije pametne specializacije in izobraževanja, da ne nadaljujem. Da stranka, ki zastopa upokojence 20 let v vseh vladah, tega ne vidi, je malo žalostno.

Jaz bom tu vzdržan, upam pa, da bo ta zgodba šla naprej v neki smeri vseh sedanjih upokojencev in tudi navsezadnje nas, ki upam, da bomo to dočakali, čeprav če bodo take politike, kot jih Cerar pelje in sorodne vlade, pa rahlo dvomim, da bomo mi penzion dočakali. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, 5 pa jih je bilo proti.

(Za je glasovalo 63.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem 9. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih v okviru rednega postopka.

Ker v drugi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, eden pa je bil proti.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem 5. točko dnevnega reda.



Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to z obravnavo Predloga deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog deklaracije o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (NeP): Hvala za besedo.

Glasoval bom proti sklepu Odbora za finance, da deklaracija o neobstoju prehoda družbene lastnine v državno ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Proti bom glasoval iz razloga, ker sem deklaracijo vložil na željo državljanek in državljanov ob podpori 5 tisoč podpisnikov k tej deklaraciji in ob skupinski podpori organizacij, ki združujejo 300 tisoč državljanek in državljanov. Glede na to, da 3. člen Ustave v drugem odstavku zelo jasno govori, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo, je s sklepom Odbora za finance onemogočeno ljudstvu, da spregovori v Državnem zboru. Ampak državljanji imajo oblast. Odbor jim to preprečuje. Na kakšni podlagi? Trdim, da ni pravne podlage, da nekdo, ki ima oblast, ne more govoriti v hramu demokracije. In ne nazadnje gre za skupno zasebno lastnino. Ko govorimo o skupni zasebni lastnini, pomeni, da smo vsi kapitalisti in vsak mora imeti zagotovljen donos iz te skupne lastnine, ne pa samo izbrana peščica ljudi, ki imajo zaslombo v političnih strankah. In poglejte, politične stranke nimajo oblast v Sloveniji, ima oblast ljudstvo. In tudi ljudstvo vam je posredovalo poziv, da nasprotujete temu sklepu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS Levica): Hvala za besedo.

Tudi jaz bom kot cela Poslanska skupina Levice glasovala proti sklepu, da ta predlog deklaracije ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Kot rečeno, podpisalo je več kot 300 tisoč državljanov. In če ima ljudstvo oblast, potem je nujno prisluhniti njihovem glasu. Predolgo so molčali, to je dejstvo, kajti nikoli, nikoli nismo dali oblastnikom karte bianko, da razprodajajo tisto, kar so naši starši in stari starši pridelali s svojim udarniškim delom, s svojimi nadurami, s svojim brezplačnim delom. Zakaj? Zato da bi mi živeli bolje. In ko ste restavrirali kapitalizem, smo dobili – kaj? Odpuščanje delavcev, prodaje uspešnih tovarn, tajkunizacijo, profite, ki so se selili v davčne oaze, ljudje pa so na cesti. Toliko brezdomcev, kot jih imamo danes, toliko brezposelnih, toliko zaposlenih revnih, je nedopustno. Ta glas podpisnikov je tudi jasen znak, da je dovolj tega izkoriščanja in da želimo drugačen, pravičnejši družbeni sistem.

Nikoli nismo dali dovoljenja za prehod družbene lastnine v državno, kaj šele v zasebno, v zasebne žepe posameznikov. Danes imamo 10 % najbogatejših, ki imajo v lasti polovico vsega, vsi drugi pa smo brezpravna raja. Tudi ta vlada je privatizirala, kot vemo, od Letališča Brnik, Mercatorja, Telekom so hoteli, pa smo ga nekako ustavili. Nikoli, nikoli državljani nismo dali za to svojega glasu.

Zato bomo glasovali proti sklepu, da ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Prepričani smo, da se o tem moramo še kako pogovarjati. Delu čst in oblast!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS Levica): Hvala za besedo.

Glejte, letošnji bob leta je dobil nek osamosvojitelj, ki je tvegala življenje tam na Šentilju in je rekel, da se veterani niso borili za to, kam je ta lepa kokoška prišla v četrto stoletje. Jaz pripadam generaciji, ki je še imela čast, da je poslušala na tistem FSPN, tudi poslanec Janša je verjetno to poslušal, legendarnega Stanka Južničiča, ki nam je predaval zgodovino civilizacij, novejšo zgodovino, kolonizacijo, dekolonizacijo. Ni to smešno, kolegi, ki se smeje. In tam bi lahko zvedeli, da ko se dogaja tranzicija, vam jo bo nekdo vedno ukradel. Tisti ta stari si bodo malo zamenjali rekel, nek poslanec, ki sedi tukaj blizu mene, je v magnetogram rekel: »Ah, saj smo vse uničili, kar se je uničiti dalo.« Čisto vse ne, dosti pa ste. In temu se potem pridružijo še selekcionirani novi, pa kdo po diktatu tujine, če si pustiš odvzeti suverenost. In potem dobiš, kar dobiš. Če parafraziram film Gremo mi po svoje, je nekdo v četrto stoletje zlorabil. Jaz četrto stoletje tukaj noter nisem sedel, so pa določeni ljudje tukaj sedeli. In kaj je najbolj grozno, določene te ljudi vedno znova izvolimo, kar jaz kot sociolog razumem, na osebni ravni pa navsezadnje tudi kot oče ali skrbnik petih otrok pa ne.

Ta deklaracija prihaja dvajset let pozno, ampak v bistvu ne prepozno. Kako pa si Cerarjeva vlada in Miro Cerar to predstavlja, jaz imam v spominu zelo hitro, ko je Cerar začel voditi to vlado, je nam razložil, da to državno lastnino si mi ludeki malo narobe razlagamo, da to bolj pripada njemu, ne pa nam. Tukaj se bom ustavil. Glasoval bom proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 58, proti pa 6.

(Za je glasovalo 58.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je postopek obravnave predloga deklaracije končan. S tem zaključujem 14. točko dnevnega reda.



Prekinjam 37. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 25. JANUARJA 2018 OB 19.01 IN SE JE NADALJEVALA 26. JANUARJA 2018 OB 10.02.)

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Pričenjam z nadaljevanjem 37. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: gospa Ljudmila Novak od 17.30 ure dalje, mag. Andrej Šircelj, gospa Jelka Godec, gospa Suzana Lep Šimenko, gospa Nada Brinovšek, gospa Vesna Vervega do 12. ure, gospa Urška Ban od 16.30 ure dalje, gospa Vlasta Počkaj, Violeta Tomič od 15. ure dalje, mag. Branislav Rajič, gospod Peter Vilfan, dr. Franc Trček, gospod Jernej Vrtovec, gospod Roberto Battelli, Matjaž Hanžek od 14. ure dalje, Miha Kordiš, Franc Breznik, mag. Matej Tonin, gospod Saša Tabaković od 11. do 14. ure, gospod Danilo Anton Ranc do 14. ure, mag. Bojan Krajnc, mag. Aleksander Kavčič, gospod Ljubo Žnidar, gospod Benedikt Kopmajer od 14. ure dalje, gospod Uroš Prikl do 12. ure, gospod Franc Laj, gospod Zvonko Lah, med 11.15 in 14. uro pa bom odsoten tudi sam. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Preden preidemo na 10. točko dnevnega reda, dovolite, da na kratko nagovorim Državni zbor.

Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predstavniki Vlade, gospe in gospodje!

Dovolite mi, da vas vljudno pozovem, da se pred nadaljevanjem 37. redne seje Državnega zbora za trenutek ozremo v našo skupno preteklost. Jutri, 27. januarja, bo minilo 73 let, odkar so vojaki Rdeče armade osvobodili koncentracijsko taborišče Auschwitz-Birkenau, tovarno groze, ki še danes predstavlja enega najbolj strašljivih simbolov nacističnega režima in njegovih kolaborantov. Grozote holokavsta, pa drugih množičnih zločinov proti človečnosti, ki so bili zagrešeni pod taktirko tretjega rajha, se dotikajo slehernega izmed nas, saj svojih žrtev niso zgolj pogubile, marveč so jih hkrati tudi razčlovečile. Pokazale so, da lahko zablode človeka napadejo njegovo bistvo samo, njegovo človečnost. Zato spomin šteje. Ameriški literat in Nobelov nagrajenec John Steinbeck je dejal: »Vsa dobrota in junaštvo se bosta nekoč zopet dvignila, bila posekana ter se spet dvignila. Ne gre za to, da zla stvar zmaga, to ne bo nikdar, ampak za to, da nikoli ne umre.«

V času, ko nestrpnost in sovraštvo do sočloveka spet nevarno stopata skozi družbe, v katerih živimo, je zato spominjanje zablod, ki se ne smejo nikoli ponoviti, ključnega pomena. Z njim se poklanjamo pokojnim, gradimo lastno

zavest ter opominjamo generacije, ki prihajajo za nami. Zato, spoštovane in spoštovani, naj naše spominjanje ob mednarodnem dnevu spomina na žrtve holokavsta ne bo zgolj pogled v preteklost, ampak tudi opozorilo in upanje za prihodnost. Da nekoč morda junaštvo in dobrota vendarle enkrat in za vselej premagata zlo.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O DOHODNINI.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice, kolegi, pozdrav tudi vsem, ki danes sedijo na galeriji in spremljajo sejo Državnega zbora!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo se odločili, da v zakonodajni postopek vložimo Predlog zakona o spremembah Zakona o dohodnini. Odločili smo se iz več razlogov, in sicer obremenitev dela z davki in prispevki v Sloveniji je ena najvišjih v državah Evropske unije in celo na svetu. To velja zlasti za delovna mesta višje in visoko usposobljenega kadra, ki ima plače, ki so povprečne oziroma nekoliko višje od povprečja. Zaradi tako visoke obremenitve dela z davki in prispevki je slovensko gospodarstvo manj konkurenčno in produktivno, saj ne more nameniti dovolj denarja za raziskave in za razvoj, ki so temelj gospodarske rasti in blaginje vsake države. Visoka obremenitev dela pa seveda vpliva tudi na višjo brezposelnost. Študije Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj, OECD, dokazujejo, da je visoka obremenitev dohodkov iz dela problematična vsaj z dveh vidikov; in sicer je prvi pritisk na stroške dela in slabšanje mednarodne konkurenčnosti podjetij in s tem države, drugi pa je lahko tudi tveganje za naraščanje sive ekonomije. Višina obremenitev dela seveda tudi vpliva na dohodek, ki ga prejme delavec, nadomestilo, ki ga prejme za svoje delo in mu običajno pravimo plača, je na splošno njegov glavni vir dohodka in zato pomembno vpliva na njegovo zmožnost, da ta dohodek porabi ali prihrani. Bruto plače vključujejo socialne prispevke, ki jih plača delavec, medtem ko neto plače izračunajo po odbitku teh prispevkov in vseh zneskov, dolgovanih državi, kot je dohodnina. V Sloveniji država delavcu, ki uveljavlja zgolj splošno olajšavo, v obliki



prispevkov in davkov pri minimalni plači vzame okoli 60 % njegove neto plače, pri povprečni plači pa je ta odstotek okoli 80 %, pri dvakratniku povprečne plače pa država delavcu vzame kar njegovo celotno neto plačo. Pri plačah, višjih od dvakratnika povprečne plače, pa ta odstotek narašča še bolj progresivno. Glavni cilj predlaganega zakona je znižanje davčne obremenitve dohodkov iz dela oziroma davčnega primeža v Sloveniji, to se lahko doseže z znižanjem stopenj v vseh dohodninskih razredih in zvišanjem splošne dohodninske olajšave. Z davčno razbremenitvijo dohodkov iz dela se bodo zvišale tudi neto plače delavcev, hkrati se bo povečala konkurenčnost slovenskega gospodarstva, zmanjšala se bo brezposelnost in tudi obseg sive ekonomije.

Poglavitne rešitve predlaganega zakona sta znižanje stopenj v vseh dohodninskih razredih za dve odstotni točki in zvišanje splošne dohodninske olajšave na 3 tisoč 500 evrov. Zvišanje splošne olajšave s sedanjih 3 tisoč 302 evra na 3 tisoč 500 evrov pa za delavca s povprečno plačo pomeni zvišanje mesečne neto plače za 14 evrov. Znižanje za dve odstotni točki v vseh splošnih dohodninskih olajšavah pa pomeni še dodatno povišanje mesečne plače za 19 evrov. Z uveljavitvijo spremembe Zakona o dohodnini po predlogu Slovenske demokratske stranke bi delavec s povprečno plačo na leto zaslužil približno 400 evrov več.

V Slovenski demokratski stranki smo za višje plače, vendar brez obremenjevanja gospodarstva, z zmanjševanjem davčnih obremenitev. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da se mora gospodarska rast poznati tudi v žepih in denarnicah državljanov in državljanov Republike Slovenije. V Slovenski demokratski stranki pričakujemo, da vas bomo v nadaljevanju te razprave prepričali, da podprete predlagano spremembo Zakona o dohodnini in s tem omogočite delavcem in delavkam v Sloveniji višje plače, vendar ne na račun dodatnega obremenjevanja gospodarstva, temveč na račun znižanja davčnih obremenitev.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani gostje!

Rešitev, ki jih prinaša predlog, v tem trenutku ne bi ponavljal, glede na to, da jih je že predlagatelj podrobno predstavil, tako da bi se spustil zgolj na področje mnenja Vlade v tistem delu, ki to potem dopolnjuje.

Kot je bilo že uvodoma povedano, učinki, ki bi jih takšna sprememba prinesla na strani prilivov, presegajo 200 milijonov evrov. Doseči davčno razbremenitev dela je pa zagotovo ena izmed prioritet, ki si jih je zastavila

tudi ta vlada ob nastopu. Je pa res, da si je to postavila v določenem okviru. Krovna usmeritev je bila javnofinančna konsolidacija in v okviru te smo pripravili tudi tiste cilje, ki se tičejo davčne politike – govorimo o prestrukturiranju, ker ugotavljamo, da smo primerljivi sicer v povprečju z drugimi državami, vendar na nekaterih področjih so asimetrije, to je ravno obremenitev dela, imamo, potem naprej imamo izboljšanje pobiranje dajatev, če se poenostavljeno izrazim, in delati na administrativnih razbremenitvah. To so vse tisti cilji, ki jih imamo. V okviru teh pa seveda smo naredili že marsikaj v letih 2016 in 2017, z veljavo tudi seveda marsikaj v tem letu.

Če jih samo na kratko povzamem, zato da damo nekako občutek o tem, na kakšen način si je ta vlada zastavila in tudi pelje politiko na področju razbremenitve plač, seveda v tistem okviru, ki je bil določen, da tudi skrbimo za to, da javne finance ne grejo iz ravnotežja, ponovno. Prva reč je zagotovo sprememba dohodninske lestvice v srednjem delu, ki se je znatno spremenila, tudi v tistem smislu, da se je eden izmed razredov razpolovil v dva. Od tu naprej je bilo tudi na področju dodatne splošne olajšave opravljeno malenkostno zvišanje, istočasno se je tudi nekdanjo stopničasto davčno olajšavo z letošnjim letom odpravilo zaradi tega, da so zavezanci v pravičnejšem položaju; se pravi, vsi so pridobili, nihče ni izgubil. Na letni ravni, če pogledamo izpad samo tega ukrepa za državni proračun, je 14 milijonov evrov, ki seveda ostanejo našim državljanom in državljanom. Od tu naprej naj omenim tudi rešitve, ki se nanašajo na razbremenitev z dohodnino, in to gre za del dela plače za poslovno uspešnost. To je bilo sprejeto z 2017, se pravi do 70 % povprečne plače z letošnjim letom velja povečano, kot ste tudi koalicijski poslanci predlagali zvišanje do višine povprečne plače, kar je tudi znaten učinek za tako imenovano, pogovorno se pogosto temu reče, 13. plačo. Od tu naprej seveda velja omeniti tudi napotitve. Prišlo je do določene zmede, ki smo jo ustrezno po mojem mnenju oziroma po mnenju Vlade tudi naslovili. Se pravi, da do 30 dni se uredi tako, da tudi kratkotrajne napotitve z vidika povračila stroškov postanejo izenačene s službeno potjo. Poleg tega se je pa šlo tudi na tiste, ki trajajo dalj od 30 dni, in sicer za tiste, ki največ dodajajo nekako v znanju – tudi gre za ukrep, ki prispeva k mobilnosti, glede na to, da se nanaša na napotitve delavcev, na napotitve tudi znanstvenikov in tako naprej. Tam je možnost izkoriščanja olajšave, ki bo tudi gotovo pripomogla k temu; prvič, da se odločijo, da gredo ven, ko se naučijo, prinesejo to znanje nazaj, pa tudi v obratni smeri. To vsekakor gre v tistih smereh, ki si jih mi predstavljamo kot neko smiselno vizijo razvoja na področju obdavčitve dela, na katerem bo pa treba delati tudi naprej. Vsega skupaj je bilo, če pogledamo na letni ravni, koliko bo učinka na teh dveh paketih sprememb, krepko preko 100 milijonov evrov.

Poleg ukrepov v zvezi s splošno olajšavo in dohodninsko lestvico je predlagatelj



omenjal tudi področje obdavčitve dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, se pravi, dvig praga z 200 na 500 evrov. Tu zagotovo velja omeniti, da v Sloveniji nimamo urejenega organizacijskega statusa kmetije niti formalno urejene registracije fizičnih oseb, ki na kmetiji opravljajo kmetijsko ali gozdarsko dejavnost, zato se za različne namene kmetija opredeljuje različno, posledično pa se podatke o njihovem številu tudi bistveno razlikujejo. Iz tega razloga potem pridemo na koncu do ugotovitev, da je učinkovita davčna stopnja tistih, ki pa le na koncu zapadejo v obdavčitev – in teh je relativno malo, okrog 10 % –, kar je tudi po našem mnenju primerno in razumljivo in sledi tistemu, kar je bila osnovna usmeritev.

Tako Vlada meni, da rešitve, ki jih navaja predlagatelj, v tem trenutku niso primerne tako iz javnofinančnih kot tudi iz vsebinskih razlogov, zagotovo pa velja ena reč; predlagali ste enega izmed možnih pristopov za razbremenitev dela. V planu je projekt tudi z OECD, v okviru katerega se bomo pa o teh možnostih tudi pogovarjali in verjamem, da je to lahko tudi ena izmed tistih stvari kot alternativnih rešitev, se pa zagotovo velja o tem temeljito prej pomeniti in ne tako, na ad hoc tik pred volitvami.

Za dodatna pojasnila sem pa kot vedno na razpolago. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Mogoče stavek državnemu sekretarju. Na ta ad hoc smo čakali tri leta in pol, da bi se pogovorili, pa da bi pojasnili stvari, ki jih načrtujete, nameravate narediti na področju davkov. V tem času tega čakanja na ta, naš tako imenovani ad hoc pristop, pa se je zgodilo marsikaj. Najprej so se spremenile razmere, zdaj tistih težkih razmer takoj po Pahorjevi vladi in s Pahorjevo vlado in po Pahorjevi vladi ni več, stanje v državi se izboljšuje, razmere so boljše. Zasluge za to gredo pač izključno gospodarske aktivnosti družb in ne boste našli, ne glede, kako se trudijo vladni predstavniki, nobenega ukrepa, ki bi karkoli prispeval k temu, da bi gospodarstvo imelo nekako boljši zagon, boljše pogoje, pa tudi ne boste našli ukrepa, ki bi kaj takega prinesel državljanom, to se pravi, fizičnim osebam. Gospodarstvo je pač uspelo na trgu, izvoz raste, tudi investicije gospodarstva rastejo. To se pozna delno tudi potem v žepih državljanov, tudi na porabi, ampak ta optimizem se je hitro pogasil s tem, ko je Vlada krizne davke, to se pravi zaradi sile razmer povišane davke, postavila in zakoličila kot trajne davke. Vlada zaradi teh višjih prilivov v proračun in tudi druge blagajne ni storila nič. Viška denarja ni porabila

za poplačevanja ali pa zniževanja javnega dolga, viška denarja v proračunu in drugih sistemih ni namenila za to, da bi izboljševala gospodarsko okolje, ampak je enostavno več ali manj večji del tega porabila za to, da je začela zaposlovati v javnem sektorju. V tem mandatu se je po podatkih Vlade dodatno zaposlilo okrog 8 tisoč 800 ljudi. Na letni ravni pomeni to dodaten fiksen strošek države približno 300 milijonov evrov in ta strošek bo bremenil vse nadaljnje vlade ne samo v času gospodarske rasti, ampak predvsem takrat, ko se bodo trendi obrnili.

Prav tako se v tem mandatu ni naredilo nič na racionalizaciji porabljenih sredstev oziroma pridobljenih sredstev. Proračunski viri se trošijo neracionalno, primer imate TEŠ, imate primer drugega tira, imate primer korupcije v zdravstvu, pravzaprav na teh področjih ni zaznati popolnoma nobene aktivnosti, da bi se pristiglo peruti, da bi se izpeljale kakršnekoli sankcije zaradi neracionalnih trošenj proračunskih virov.

Edino kar je oziroma bi bilo možno, da bi bila Vlada na tem področju učinkovita, je pa to, da je zastalo črpanje sredstev iz sedanje finančne perspektive. To je pač problem in tu je odgovorna država in na tem področju ni narejenega dovolj in zaostaja se zelo močno za pričakovano dinamiko črpanja sredstev.

Visoki davki oziroma visoka gospodarska rast je in visoki prihodki v proračunu so priložnost, da se na področju racionalizacije davčnih obremenitev naredi korak naprej. Ne tako, da se pozna to nekje za decimalno vejico, ampak da so te spremembe bolj korenite. Kakorkoli to gledamo, previsoki davki tako ali tako znižujejo potenciale za investiranje tako na področju gospodarstva kot tudi na področju zasebnikstva, fizičnih oseb in tudi tistih gospodarskih subjektov, ki so dohodninski zavezanci. S tem, ko se jih prekomerno obremenjuje, se zmanjšuje njihove možnosti razpolaganja z lastnimi viri, omejuje se jih v tem, da načrtujejo sami svojo pot razvoja in tudi v tistem delu, kjer niso gospodarstveniki, tudi porabe. Očitno se tu pojavi pač ta filozofija levih koalicij, da je treba čim več pobrati, da se lahko potem čim več razdeli. To se pravi, da se ljudi spravi v neke kolone, v neke vrste pred raznoraznimi okenci in tudi pred vrata resorjev ministrstev, kjer uradniki odločajo, kaj je pametna investicija za nekoga in kaj ne.

Moram reči, da tudi okolje, ki je okrog nas, je aktivno na področju spreminjanja davkov. Spreminjajo se davki v Švici, znižujejo se dohodnine v Avstriji, na Hrvaškem, davčne spremembe se delajo v Italiji, pravzaprav vse to naše sosednje okolje v razmerah, v katerih smo, pa smo približno v podobni situaciji, dela na tem, da postaja privlačnejše, ugodnejše, atraktivnejše in da pač ljudje postajajo tudi bolj zadovoljni, prav tako gospodarske družbe. Le pri nas se vztraja na prekomerno visokih davkih, pa naj gre



to na DDV ali tudi na dohodnini in tudi prispevki so relativno visoki.

V Slovenski demokratični stranki smo v zaključku lanskega leta predlagali spremembe dveh zakonov, pravzaprav treh; Zakon o DDV, davku na dodano vrednost, smo že obravnavali in ste ga zavrnil. Danes imamo tu še dva zakona, ki urejata dvojce področje davkov, to se pravi dohodnino in pa katastrski dohodek.

Žal smo tudi za ta dva naša zakona prejeli negativno mnenje Vlade, kot je že običaj. V Slovenski demokratični stranki v tem mandatu nismo sposobni napisati niti enega zakona, za katerega bi Vlada dala pozitivno mnenje. Malo neobičajno je to, da največja opozicijska stranka v Državnem zboru s tradicijo od osamosvojitve naprej, ki je tudi dvakrat vodila vlado, ne bi bila sposobna napisati zakona, ki bi pritegnil vlado in da bi ga vlada podprla in dala pozitivno mnenje. Ampak, pač tako je. Samovšečnost in moč, ki jo imate, je tista, ki določa tudi vsebino. Žal. Problem ni SDS, problem ste vi in problem so tudi ljudje, ki morajo s takim bremenom pravzaprav živeti.

Dejstvo je, da se pri dohodnini, že pri minimalni plači, veliko obremenijo to minimalno plačo, tudi dodatno še s prispevki. Moram reči, da če ste prebrali to našo obrazložitev, vidite, da je približno 40 % minimalne plače, to se pravi, da je bruto bruto na minimalno plačo 40 % višji, kar pomeni, da se vzame veliko. Če greste v naslednje skupine plač, to se pravi v povprečne ali dvakratne povprečne plače, so te stvari še hujše, še bolj obremenjujoče, rastejo eksponentno. Moram reči, da je to, kar zadeva trenutne razmere, pretirano. Država toliko denarja ne potrebuje.

Te temeljne rešitve, ki jih predlagamo s to novelo zakona, so tri. Najprej znižanje stopenj dohodnine za vse dohodninske razrede, in sicer predlagamo znižanje za dve odstotni točki. Mislim, da je to korak, ki gre v pravo smer. Ta ukrep ima sicer nekaj finančnih posledic. Mi smo ocenili, da jih je okoli 90 milijonov evrov na letni ravni. Mislimo, da je ta trend razbremenjevanja, da se lestvica premika oziroma spušča, da je to primeren ukrep.

Druga stvar, ki jo predlagamo, je dvig splošne olajšave na 3 tisoč 500 evrov. Se pravi, da se ta splošna olajšava dvigne za 200 evrov. Tudi tu je nekaj finančnih posledic. Mi smo ocenili, da jih je okrog 150 milijonov. Tudi to ni pretirano.

Kar zadeva pa kmečka gospodinjstva, ki so še posebej v težki situaciji po vseh teh stvareh, ki so jih doletela v zadnjem času, pa predlagamo, da se dvigne prag z 200 na 500 evrov. To je prag, od katerega je kmečko gospodinjstvo zavezanec za plačilo DDV oziroma zavezanec za plačilo dohodnine.

Mislim, da je treba takim stvarjem v teh razmerah, v katerih smo, prisluhniti in tudi podpreti. Morda oziroma boste v koaliciji in v Vladi nasprotovali tem našim predlogom, zato ker ste tako mnenje tudi že napisali, vendar

moram reči, da je pred vami priložnost, da te naše predloge popravite, izboljšate, lahko ponudite tudi višja znižanja stopenj dohodnine, ugodnejšo splošno olajšavo in tudi lahko ponudite ugodnejšo stopnjo za katastrske zavezance.

Ne glede na to, da imamo v Slovenski demokratični stranki izkušnje tudi z vlado v času dobrih, ugodnih gospodarskih razmer, vas lahko samo spomnim, da smo na podobne razmere, ki so bile v letih 2004–2008, reagirali drugače, kot reagira sedanja koalicija. Takrat smo pripravili davčno reformo, dohodninsko in tudi spremembo davkov od dobička pravnih oseb. Moram reči, da je bila ta reforma usklajena tudi takrat z opozicijskimi Socialnimi demokrati in prinesla je približno milijardo 200 milijonov mark finančnih učinkov. Približno polovico za fizične osebe oziroma dohodninske zavezance in približno polovico za gospodarske družbe. Velik del tega, kar je bilo takrat odpuščenega ali pa razbremenjenega, se je tako ali tako prelilo v investicije, to se pravi, da so gospodarske družbe tudi lažje prebrodile krizo, ki je sledila, in tudi dohodninskim zavezancem, da so lahko tudi del tega spravili v porabo. Samo predstavljajte si, kaj bi se zgodilo v času te krize, če teh razbremenitev ne bi naredili. Če teh razbremenitev ne bi naredili! To se pravi, predpostavljamo lahko, da bi se vse zablokiralo.

Vendar, če ste tako dobri, kot govorite, kot sporoča predsednik Vlade, celo zdaj v Davosu, pa vsakič, ko pride v Državni zbor, tudi nam v Državnem zboru, potem bi najbrž lahko dali podporo našemu zakonu, pravzaprav ne bi smela biti vprašljiva in bi ta zakon šel v obravnavo, drugo obravnavo v Državnem zboru. Če ste res tako dobri, bi morali takšne rešitve, ki jih predlagamo zdaj v Slovenski demokratični stranki, predlagati najkasneje že lani v okviru rednega dela Vlade.

To bi morali predlagati tudi zato, da v tem delu Evrope ne bomo ostali otok, ki bo znan po visokih davkih. Prej sem povedal, da vse naše sosedstvo je že znižalo davke, jih še znižuje, želi biti privlačnejše, atraktivnejše, želi imeti bolj zadovoljne ljudi in boljše pogoje za gospodarstvo in visoki davki pač niso spričevalo. Tudi uspešna vlada, katerakoli je, se v normalnih razmerah, v dobrih razmerah ne more hvaliti s tem, da imamo visoke davke.

Treba je davke znižati tudi zato, da ne bodo sosednje države ustvarjale bolj boljše pogoje, bolj propulzivne pogoje za svoj srednji sloj ali za bogataše, in da smo pri nas hvalili in delali na tem, da bodo čim daljše čakalne vrste pred okenci državnih uradov in bodo tam vlagali razne vloge za socialne in druge pomoči.

Skratka, pričakujem, da boste ta naš predlog zakona, ki je vložen podprli in ga spustili v nadaljnji postopek. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke



upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Vsem prav lep pozdrav!

Noveliranje Zakona o dohodnini je v zadnjem času postalo zelo priljubljeno orodje za predlaganje vsečnih idej na davčnem področju. Vendar davčne politike se ne gremo kar na pamet in počez, zlasti ker nam nesmotrne poteze ne dopuščajo dovolj prostora v okviru javnih financ, ob finančnih posledicah nas lahko kar hitro zaboli glava.

Tudi današnji opozicijski predlog povleče za sabo izpad sredstev v skupni višini več kot 200 milijonov evrov, zato bi nujno potrebovali resno in argumentirano obrazložitev razlogov za takšno početje. Tudi zgolj obrazložitev ne bo zadostovala, treba bi bilo poiskati ustrezne rešitve, ki bi pokrile tak izpad. Predlagatelj se poslužuje z identičnim trikoma, ki smo ga bili deležni pri zagovarjanju nižanja stopenj davka na dodano vrednost, tudi danes gre zgodba povsem v isto smer. Predlagatelj tako navaja, da bi se z davčno razbremenitvijo dohodkov iz dela zvišale neto plače delavcev in se prelile v večjo potrošnjo. Čeprav bi posameznik res prihranil nekaj evrov na mesec iz naslova dohodnine, pa v nobenem primeru ne gre za avtomatizem, ki bo prispeval k večji konkurenčnosti gospodarstva ali zmanjševanju brezposelnosti in sive ekonomije, temveč posamezni davčni zavezanec ne bi prišparal zgolj na račun davčne razbremenitve, ampak bi bil prikrajšan tudi pri izplačilu in pravicah iz naslova socialnih transferjev. Vlada ocenjuje, da bi davčna razbremenitev v obliki večje osebne porabe najbolj pripomogla tistim v najnižjih dohodninskih razredih, saj le-ti svoje dodatne dohodke namenijo potrošnji, vendar bi takšna predpostavka prinesla zgolj dodatnih 15 milijonov evrov, kar je še vedno bistveno premalo. Tudi če bi razumeli namen predlagateljev o preoblikovanju dohodninske lestvice za razbremenitev nižjih dohodninskih razredov oziroma srednjega sloja prebivalstva, pa v Poslanski skupini Desus ostro nasprotujemo znižanju davčne stopnje v veljavnem najvišjem dohodninskem razredu. Namreč, ohranitev petega dohodninskega razreda ob upoštevanju 50 % davčne stopnje je bil tudi ključen pogoj, da je poslanska skupina sodelovala pri kakršnemkoli posegu v dohodninsko lestvico.

Naj ponovimo naše jasno stališče, davčna razbremenitev mora prispevati tistim najšibkejšim, ne pa dodatno olajšati tistim, ki ustvarijo nadpovprečne zasluge. Zelo podoben princip smo zagovarjali tudi ob določitvi petih razredov pri izplačilu letnega dodatka za vse upokojence. Skratka, smo za bolj pravično in solidarnostno obravnavo.

Zaradi vsega navedenega Poslanska skupina Desus nasprotuje, da se predlog zakona uvrsti v nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar, drage kolegice in kolegi!

Včeraj sem dobil na mail obsežno gradivo, ki govori o indeksu svobode, o indeksu osebne svobode po državah in seveda tudi o indeksu ekonomske svobode. Lahko rečem, da sem do neke mere zadovoljen, saj smo, kar zadeva indeks osebne svobode, na 17. mestu od merjenih 159. držav. Kar se tiče ekonomske svobode, o tem pravzaprav danes tudi govorimo, pa smo na 73. mestu od 159. merjenih držav. S tem mi v Novi Sloveniji ne moremo in nismo zadovoljni. Nismo zadovoljni. Zato so potrebne takšne razprave, zato je treba, da bi Vlada vendarle morda prav zdaj na koncu mandata spoznala, da je treba morda kdaj pa kdaj tudi prisluhniti opoziciji. Gospe in gospodje, preveliko davčno breme je v nasprotju s krščansko-demokratskim načelom subsidiarnosti, po katerem naj se vsi družbeni procesi, pri katerih je to mogoče, opravijo na najosnovnejši družbeni ravni. Država naj v te procese vstopi le takrat, ko se na nižji ravni ne bi mogli več optimalno izvajati. V Novi Sloveniji verjamemo, da je posameznik pri ravnanju s finančnimi sredstvi veliko bolj odgovoren in racionalen kot država, zato naj se na državo preko davkov prenese le omejen obseg sredstev, ki so nujno potrebna za delovanje njenih sistemov. Na drugi strani pa naj državljeni obdržijo večji delež sredstev, ki so jih sami ustvarili s svojimi intelektualnimi sposobnostmi, podjetniškimi sposobnostmi in z delom.

Na področju davčne obremenitve dela je Slovenija med državami z nadpovprečno visokim odstotkom dajatev. Medtem ko povprečje OECD znaša 36 %, je breme dajatev na delo v Sloveniji kar 42,7 %. 42,7 %! Delež javne porabe v bruto domačem produktu je po podatkih Eurostata še vedno nad 45 %. To se v praksi kaže tako, da z denarjem, ki so ga ustvarili naši ljudje, v preveliki meri upravlja država oziroma politika. Tudi tisti, ki prejemajo le minimalno plačo, morajo financirati visoko javno porabo države. V Novi Sloveniji zahtevamo, da se ta način delovanja naše države takoj ustavi. Tako bi rekli, da je treba politiko nekoliko umakniti iz denarnic naših davkoplačevalcev.

Da davčna obremenitev dela ovira gospodarski razvoj v Sloveniji, opozarja tudi raziskava agencije Spirit, naše agencije Spirit. Ta analiza kaže na to, da tuji investitorji med največjimi ovirami za investiranje v Sloveniji vidijo prav obremenitev dela z davki in prispevki ter stroške dela, takoj za tem pa sledi obdavčitev



dobičkov in dohodka ter davčni postopki. Tudi anketa o poslovanju, izvedena med nemškimi podjetji v Sloveniji, kaže na to, da anketiranci med dohodke iz dela ter od Vlade kot najbolj nujen ukrep pričakujejo njihovo znižanje. Kaj pa je v skoraj celotnem mandatu storila leva vladna koalicija, gospe in gospodje? Niti dotaknila se ni resnega izboljšanja slovenskega davčnega sistema! Zato so takšne razprave, kot je danes, nujno potrebe, čeprav ob koncu mandata. Na drugi strani smo v Novi Sloveniji že večkrat predlagali znižanje davčne obremenitve dela ter povišanje neto plač za vse. Povišanje neto plač za vse. S povišanjem splošne dohodninske olajšave na 7 tisoč evrov bi povprečni slovenski zaposleni dobil več kot 80 evrov višjo neto plačo na mesec. Z našo spremembo ureditve prispevkov bi zaposlenim z minimalno plačo povečali mesečni neto dohodek za 50 evrov. Hkrati bi z razvojno kapico zmanjšali previsoke obremenitve najbolj kvalificiranim, kot so na primer inženirji in zdravniki. Preveliko število najbolj sposobnih mladih prav zaradi višjih plač beži v bolj razvite države. To je najbolj dramatičen slovenski eksodus, eksodus mladih izobraženih kadrov. Rešitev je, da jim tudi Slovenija ponudi višje plače, boljšo blaginjo, boljši standard za njihove družine. V Novi Sloveniji smo to že predlagali in za svojimi rešitvami trdno stojimo.

Leva vladna koalicija kot argument proti našim rešitvam navaja proračunsko nevdržnost. To je neverjetno, da Ministrstvo za finance, kljub temu da ima tam odlične strokovnjake, postaja in je računovodstvo Republike Slovenije. Spoštujem ministrico. Žal nima dovolj politične moči. Spoštujem njeno razmišljanje glede naših zavez o privatizaciji Nove Ljubljanske banke. Včerajšnje izjave so zaskrbljujoče, ki prihajajo od Evropske komisije. Vidim, da je zaskrbljena tudi gospa ministrica, mag. Mateja Vrničar Erman. Škoda, da je na Vladi ne poslušajo. In vse to bo brutalno udarilo po davkoplačevalskih denarnicah.

Na drugi strani pa ji težave ne predstavljajo, namreč levi koaliciji, tveganje kazni, kot že rečeno, zaradi neprodaje Nove Ljubljanske banke, zaradi neizvrševanja naših zavez. Ne zdi se ji problematična 250-milijonska dokapitalizacija DUTB in SDH, težava ni niti milijardno odplačevanje obresti za zadolževanje države, ki še kar traja in se nadaljuje. Tudi povečevanje proračunskih odhodkov v več stot milijonskih zneskih se Vladi ne zdi napačno.

V Novi Sloveniji zahtevamo povišanje plač za vse državljane. To je mogoče le z znižanjem davčnih obremenitev tako dohodnine kot prispevkov. Zato bomo predlog zakona podprli.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani državni sekretar in pa kolegice in kolegi!

Smo pred resno temo, ki predvsem zahteva en resen, poglobljen pogovor, predvsem pa zahteva en iskren pogovor.

Ne morem se – jaz sem z zanimanjem poslušal svojega predhodnika zdaj –, ne morem se seveda znebiti občutka, da tole mesto zdaj vsi izrabljamo za to, da nagovarjamo ljudi, volivke in volivce tri, štiri mesece pred volitvami na temi, ki lahko vpliva na žep vsakega posameznika. list papirja, podčrtan s takšno in drugačno barvo, napisana na tem listu takšna, drugačna številka, se lepo sliši, vendar na koncu se mora v življenju vse skupaj iziti. Poslušam tudi kolegico iz Desusa, ko pravi, da se je treba v vseh teh razpravah resno in argumentirano pogovarjati o teh vseh predlogih. Absolutno se strinjam. Ampak, dragi moji, če vse predloge, vse zakonske predloge, novele, ki smo jih, ki ste jih, ki jih vlagamo v teh dneh, sprejmemo do konca tega mandata, bom zdaj rekel, lahko trgovino v mesecu avgustu zapremo.

Mi bomo napravili vse, kar je mogoče. Desus bi imel rad za milijardo več pokojnin, SDS bi rad znižal davke, Nova Slovenija bi seveda vse razprodala, Socialni demokrati tu nismo izvzeti, mi tudi bi minimalno plačo dvigovali, Levica ima pa tako ali tako ideje vse tri leta in pol takšne, ki niso realne. Tako bodimo korektni in konkretni do ljudi.

Danes bomo razpravljali o davkih. Resna tema. Več kot devet ur bomo razpravljali o teh davkih. Imamo dve točki. V bistvu gre na nek način za temo z naslovom pohlepna država, ki z nerazumnimi visokimi prispevki delovnim ljudem niža dohodke in jih odvrča od ekonomske aktivnosti. To seveda na nek način govori opozicija oziroma SDS. Spoštujem, oni pač gledajo na ta svet iz te perspektive. Nič novega. Nič novega, kar nismo že v bistvu slišali. V bistvu želijo to, kar sem že prej rekel, na nek način sporočiti SDS svojo verzijo, kako bi oni upravljali s to državo. Korektno, pošteno.

Naša naloga Socialnih demokratov pa je, da damo na nek način svoj odgovor in da povemo tisto, kar si mi mislimo, in predvsem, da povemo realno našo oceno. V tej državi, gospe in gospodje, plače niso nizke samo zaradi davkov. So obdavčene dosti visoko, ampak niso nizke samo zaradi davkov. Slovenija je majhna država in v Sloveniji imamo nek način sistema solidarnosti, ki je druge države nimajo. Na to moramo biti ponosni in s tem moramo biti zadovoljni. Ta solidarnost ima svojo ceno in tudi konkretno vrednost za delavce, za podjetnike, če želite, tudi za kmete. Imamo tudi zdravstvo in imamo tudi zdravstveno zavarovanje in pokojninsko zavarovanje, ki veliko v tej državi stane, ampak vsi vemo, kje so razlogi. Demografski razlogi so ta moment tisti, ki terjajo, da ne moremo zniževati ne vem koliko prispevkov in davkov. V preteklosti smo naredili kar nekaj napak, ko smo ljudi, relativno mlade,



pri 45-ih letih spravili v pokoj. Če vse to zmanjšamo, vse te prispevke in vse te ideje, ki jih imamo, vse te davke, ki jih zmanjšamo, gospe in gospodje, mi ne bomo morali veliko zvišati pokojnin in ne bomo mogli veliko zvišati tudi ne plač.

Mi danes želimo, Socialni demokrati, povedati samo eno stvar, da se želimo resno pogovarjati o tej resni temi, vendar pa nočemo razgraditi socialne države zaradi tako imenovanem pridobivanju nekih točk na nekih konkurenčnih lestvicah, raznih OECD in raznih globalnih lestvicah, kjer potem zopet beremo, na katerem smo, od tega pa ljudje, državljanke in državljani nič nimamo. Predloge, kakršne imamo danes pred sabo, smo že videli; smo že videli ne tako daleč nazaj. Jaz sem za to, kljub temu da sem socialni demokrat, da se začnemo resno pogovarjati vsi skupaj, da toliko, kolikor imamo denarja, bo treba nekaj reformirati. Tudi socialno politiko v tej državi bi bilo treba reformirati, tudi socialno politiko v tej državi bi bilo treba reformirati. Ampak zato bomo morali dati malo članske izkaznice za nekaj časa v zadnji žep, vsi skupaj, ker potem bomo lažje prišli do nekih rešitev.

Kot sem že rekel, mi smo že vse te ideje, predloge videli, videli smo splošno znižanje davčnih stopenj, povečanje splošnih olajšav, povečanje okvirjev za pavšalne obdavčitve, to smo vse že videli in to na nek način ni problem hitro napisati, videli smo tudi, mogoče je takrat bilo tudi celo pravično, ampak bilo je pa sigurno najlažje. Videli smo na nek način neke splošne reze, takrat se tem splošnim rezom pred nekaj leti rekli tako imenovani ZUJF. Takrat smo 8 % znižali plače vsem v javnem sektorju in danes nam vsi ti ljudje v javnem sektorju, dva dni nazaj, ko so imeli stavko, najbolj zamerijo. Ker smo zopet naredili tisto, kar je najlažje, vsem na isti način smo pobrali in v javnem sektorju so ljudje, ki delajo trdo, ki delajo zelo veliko, in v javnem sektorju so ljudje, ki se skrivajo v pisarnah in jih v bistvu tudi celo leto ne najdemo. Ampak najlažje je seveda vsem enako pobrati in rezati stroške vse povprek. To moram reči, da desnica na nek način v tej državi relativno dobro obvlada. Vsi, najlažji je govoriti s te govornice ali pa sploh, če govorimo o plačah, več neta za manj, za isti bruto. Mogoče. Mogoče, ampak ne na tak način, na lahek način, kot sem že rekel, potem je treba to državo relativno dosti obrniti na glavo in na vseh segmentih pogledati, kje v bistvu teče, bom rekel, ven iz tega soda. Ampak za to rabimo najprej politični dogovor med vsemi stranki in rabimo tudi nek družbeni dogovor med delodajalci, med sindikati, med javnim sektorjem, med zasebnim sektorjem, predvsem pa med politiko. Ko na nek način v tej državi naenkrat z eno lahko potezo vse skupaj porežemo, se potem vidijo posledice še dolga leta, ne pridemo več na zeleno vejo.

Saj mi imamo nek zgodovinski spomin in vemo približno, kaj se je naredilo. Takrat, ko je

SDS vodil vlado in ko je imela Nova Slovenija tudi financministra, so takrat, se spomnimo vsi skupaj, znižali neke davke. Takrat so govorili, da je šlo teh znižanju davkov celo za neko milijardo na letni ravni. Veste, kaj je to veliko denarja, milijardo evrov? Vse bi bilo to v redu, če bi se ta milijarda prelila v neke nove investicije, prelila v boljše plače, kakorkoli. Nič od tega se ni naredilo! Tudi privarčevali nismo v tistih časih krize v tej državi. Nismo. Ljudmila, lahko odkimavaš, nismo, ker če bi kaj privarčevali, ne bi imeli takšne težave, potem tudi ne bi bilo ZUJF potreben. Nismo! / oglašanje iz dvorane/ Ja, bili smo vmes ... Jaz nerad tako komuniciram, ampak vseeno imam stališče Poslanske skupine, pa ...

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Se strinjam. Prosim, da daste mir, da lahko pove do konca.

MATJAŽ HAN (PS SD): Za vsak takle, kar Marko pravi, imam tudi odgovor za njega za nazaj. Tako lahko vsi v tej državi, nobeden si ne more sam medalje pripeti. Vsi smo za nekaj krivi. Bom tiho.

Da se vrnem nazaj na ta predlog. Cena tokratnih predlogov po mnenju predlagatelja je po njihovi oceni 92 milijonov, zaradi dveh odstotkov nižjih dohodninskih stopenj pa 150 milijonov zaradi povišanja splošne olajšave. Če sem prav izračunal, gre za 242 milijonov na leto. Če se malo poigram s številkami, to je približno 33 evrov, če bi se vse prelilo v plače, višje plače za posameznika in zaradi tega pravijo, da bi bila povišana potrošnja za cirka 15 milijonov evrov. Ne vem, če se vse to izide. Mogoče, ko ima eden roke nad financami in ko ima kompletno sliko ali pa kakor tisti, ki govorijo, da imaš nek big picture. Slovenski davčni sistem, se strinjamo verjetno vsi, ni popoln in seveda ne sodimo med najmanj obdavčene države ne v svetu ne v OECD in tudi ne v Evropski uniji. Jaz se s tem strinjam, ker verjetno to tudi ni bil nikdar naš cilj, ker drugače bi verjetno v 90. letih naredili nek drug cilj in bi postali mogoče neka drugačna država. Za moje pojme Slovenija ne sme postati ena tistih držav, ki bo sodelovala na neki dirki do dna. Se pravi, da bi imela nizke davke za stroške dela, da bi imela nizko obdavčen kapital, da bi imeli nizko sledljivost lastništva in izvora premoženja. Verjetno to ni Slovenija, to ni okolje, v kakršnem bi si vsi skupaj želeli živeti. Samo dva milijona nas je. Mi se moramo vprašati, kako naj se naše javne storitve po dostopnosti in kvaliteti približajo, recimo, avstrijskim, skandinavskim, ne pa, kako bi prilagodili standarde, tako bom rekel, davčne kot okoljske, južno- ali pa srednjeameriškim članicam kluba OECD.

Slovenija ima davčno breme v okviru povprečja Evropske unije. Tako kažejo statistike. Vsi podatki sicer kažejo, in tu se strinjam in SDS in z Novo Slovenijo, da imamo nadpovprečni prispevek za socialno varnost, kar je seveda



posledica dejstva, da v Sloveniji nismo dosegli vsi skupaj temeljnega konsenza in prave spremembe v zdravstvenem, socialnem in pokojninskem zavarovanju. Vse preveč pri teh najbolj glavnih temah se je politika ukvarjala in napajala svojo ideologijo. Zato upam, da se bomo znali v bodoče pogovarjati in prilagajati predvsem potrebam, kako bomo vse te zadeve rešili, ne pa, kako bomo splošno rezali neke pravice, ki so jih do zdaj ljudje imeli. Zavzemam se, ko govorimo o gospodarstvu, da bi imeli v gospodarstvu večjo produktivnost in večjo dodano vrednost in s tem bi seveda plača, ki je zdaj, pravijo, toliko obdavčena, bila neka plača, ki ne bi bila problem za to, da gospodarstvenik in podjetnik razvija svoje podjetje. Želimo si vsi skupaj več dobička v podjetjih, ki pa bi se – ta dobiček – tudi z nekimi davčnimi olajšavami lahko vrnil nazaj v plače in v nagrade ljudi in da se to v bistvu prelije do delavcev. Takšno državo bi želel imeti.

Zato ne glede na to, da sem to iskreno govoril, kar mislim in tudi kar govorimo Socialni demokrati, pozdravljam to razpravo, vendar vsi vemo, da gre ta razprava in da je cilj te razprave, da nagovarjamo ljudi pred volitvami. Mi si v tej državi ne moremo privoščiti, da bomo »vsak teden« spreminjali davčno politiko. To je najslabše za gospodarstvenike. Če želimo imeti normalno podjetniško gospodarsko okolje, potem morajo biti davki jasni in morajo vedeti gospodarstveniki, s kakšnimi davki lahko v tej državi funkcionirajo. Socialni demokrati smo se vedno pripravljene pogovarjati o teh ključnih in pomembnih segmentih za našo državo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa je čas, morate končati.

MATJAŽ HAN (PS SD): Socialni demokrati ne bomo podprli tega predloga. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanj Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, gospod predsednik, in lep pozdrav!

Levica bo, jasno, glasovala proti temu predlogu. Zakon je, če lahko tako rečem, superhikovski. Državi bi vzel 200 milijonov in to razdelil med ljudi z najvišjimi prihodki. V Levici se, kot veste, že cel mandat borimo za ravno obratno politiko, torej bolj obdavčiti bogate in kapital in pomagati tistim z najnižjimi dohodki, tistim na minimalni plači, upokojencem, ki jih polovica živi s pokojninami pod 623 evri, se pravi, praktično pod pragom revščine. Tukaj ne razumemo, kako lahko vodja poslanske skupine, stranke, ki zdaj odhaja in ima v imenu stranke pridevnik socialni, pravi, da je to nerealni oziroma ko to reče, lažje razumemo, zakaj sodelujejo v vladi, ki v resnici predlaga točno takšne ukrepe, kakršen je ta. Spomnimo samo na njihov popravek dohodninske lestvice ob

začetku mandata, ko smo državljani in državljanke z naslova dohodnine izgubili 80 milijonov evrov, vse to pa se je prelilo v 10 % najboljših plač v Sloveniji. To so politike, ki jih radikalno zagovarja desnica, v nekoliko milejši verziji pa sredina. Če to ponazorim s številkami, desnica bi na ta način razporedila 200 milijonov evrov, kakršen je, recimo, tale predlog, sredina jih je prerazporedila 80. Mi smo seveda v Levici preračunali, kdo bi s takim predlogom največ pridobil, in izkazalo se je naslednje. Upokojenci, prej sem povedal, povprečna pokojnina znaša 625 evrov, in več kot polovica jih prejema pokojnine, manjše od tega, ne bi dobili s tem predlogom niti centa, saj so njihovi dohodki premajhni, da bi sploh padli v dohodnino. Prejemniki minimalne plače, ki znaša 843 evrov bruto, bi s tem predlogom pridobili 2,26 evrov mesečno; se pravi ob 200-milijonskem izpadu iz proračuna bi dobili 2,26 evrov mesečno prejemniki minimalne plače. Seveda pa je drugačna slika pri višjih plačah. Recimo poslanci, ministri, premier. Če ponazorim pri plači premierja, 79 evrov mesečno ali 948 evrov letno. Se pravi, nekako tisti, ki sedimo v državnem zboru, tisti, ki sedijo v vladi, bi pridobili blizu tisočaka letno. Še enkrat več od nas bi pridobili predsedniki uprav in člani uprav. Član uprave NLB bi pridobili 151 evrov mesečno, ali več kot tisoč 800 evrov letno. To so učinki tega predloga in mislim, da mi ni treba naštevati naprej, ker so že te številke same po sebi dovolj zgovorne.

Druga zgodba pa je seveda na prihodkovni strani. Že večkrat sem omenil, da je preračunan izpad 200 milijonov evrov letno za državni proračun. Tukaj se mi zdi zanimivo, da so po navadi desničarji tisti, ki se najbolj pritožujejo, da je premalo denarja za financiranje občin, hkrati pa kar tekmujejo, kdo bo najbolj znižal prihodke od dohodnine, ki je glavni vir financiranja občin. Se pravi, po eni strani pač kažete s prstom na Vlado za luknjaste ceste, za premalo denarja za zdravstvene domove in šole, ampak po drugi strani pa ravno vi predlagate predloge, s katerimi bi še bolj zarezali v sredstva, ki ravno financirajo krpanje lukenj na cestah in gradnjo zdravstvenih domov, sanacijo šolskih streh in tako naprej. Seveda bo vaš odgovor, kot ste že povedali v predlogu zakona, da bi predlagani zakon izpad dohodnine nadomestil s povečanjem prihodkov od DDV. Na to vam je odgovorilo že Ministrstvo za finance; prihodki zaradi povečanja potrošnje bi se kompenzirali v znesku 15 milijonov evrov, se pravi niti 10 % izpada ne bi nadomestili s tistim, kar vi obljubljate. Torej logika zakona na tej točki čisto pade. Potem boste seveda dodali, bo pa država bolj konkurenčna, ker bodo nižji davki. Tudi tukaj, mislim, da državljani ne nasedajo več pravljici, da se bo zgodil gospodarski čudež, če bomo zniževali davke na kapital in visoke dohodke. Lahko si pogledate v bližnje države, zdaj slavno Republiko Srbsko, kjer imajo famozno nizke davke. Se tam to preteka v



blaginjo državljanov? Daleč od tega! To je ena izmed najbolj nerazvitih držav v Evropi. Pa če boste rekli, to je zato, ker ni v Evropski uniji in ker tam niso zgrajene državne institucije, pa si lahko pogledate Romunijo ali pa Bolgarijo. Spet: davki so tam med najnižjimi v Evropi, v Bolgariji nekdo s 5 tisoč evri plače plačuje enako stopnjo dohodnine kot nekdo tam s kakšno povprečno plačo. Ampak ali to prispeva k razvoju države? Po vseh kazalcih ne. Lahko si pogledate tudi ZDA, ki imajo med državami OECD najnižji tako imenovani davčni primež povprečne plače. Ampak vprašanje je, kaj ljudje tam dobijo od države, ki ji še vseeno plačajo 20 % svojih prihodkov ob povprečni plači. Če v ZDA doživiš zlom noge, ne moreš iti k zdravniku zastonj, ampak plačaš šest tisoč dolarjev za zdravljenje. Če zbolíš, bog ne daj, za rakom, po navadi moraš prodati kar stanovanje ali pa vzeti več stotisočdolarski kredit, da si lahko zdravljenje privoščiš. Če želiš vpisati otroka na fakulteto, plačaš iz svojega žepa. To so potem posledice ali pa stroški te tako imenovane ekonomske svobode, ki jo prodajate desničarji.

V Levici seveda zagovarjamo drugačen koncept države; koncept, po katerem imajo vsi državljani enake možnosti, po katerem država zagotavlja financiranje osnovnih servisov, po katerem je zdravstvo in dostop do ustreznega zdravljenja dostopen vsem, ne glede na njihov dohodek, in koncept, po katerem se ti ni treba roditi v bogati družini, da si lahko privoščiš visokošolsko izobrazbo.

Zdaj, če se počasi pomaknem k zaključku ... Prosim?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mir! Stališče!

LUKA MESEC (PS Levica): Čudi me, da v SDS, ki ste predlagatelj tega zakona, še vedno niste razumeli lekcije iz vaše 1. in 2. vlade. Obakrat ste vodili tako politiko. Po letu 2007 ste odpravili 50-odstotni dohodninski razred za najbogatejše. Potem ste izločili dohodke iz kapitala iz progresivne obdavčitve, tako da zdaj nek upokojenec, ki je v tranziciji prejel par delnic, plača davek po enaki stopnji kot največji lastniki kapitala v tej državi. Potem ste znižali dohodek na dobiček podjetij na 20 % in potem v 2. Janševi vladi na 17. Ukinili ste davek na izplačane plače, kar je konec koncev podprl tudi Desus, kar je nerazumljivo, ker je ta davek pokrival tretjino izpada, tretjino primanjkljaja pokojninske blagajne, ki ga pokrivamo iz proračuna. Kakšne so bile posledice teh politik? Posledice so bile, da se je, kot prvo, gospodarstvo v letih pred krizo bistveno bolj pregrevalo, kot bi se, če bi vodili obratno politiko, in drugič, da je državni proračun s tem izgubljal sredstva, ki bi jih država lahko uporabila za blaženje krize, potem ko je kriza po letu 2008 nastopila. To so bile posledice. In zdaj nas v neki drugi konjunkturi zopet vlečete v enake politike.

Tega ne razumem in tega ne razumemo v Levici, zato bomo, jasno, glasovali proti, ker je ta zakon škodljiv in ker je socialno krivičen. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani sekretar s sodelavko, kolegice in kolegi!

Pravzaprav bi Vlada Republike Slovenije in predvsem na Ministrstvu za finance morali biti čarovniki pa imeti čarobno palico, da bi vse potrebe, vse, kar se zdaj v tem trenutku dogaja na eni strani, višje plače v javnem sektorju, višje pokojnine, znižanja davkov, to zdaj, če samo nekako zaokrožimo, pravzaprav ne gre skupaj. Lahko je prestrukturiranje, lahko so na nek način premiki med davki, ne moremo pa se tako pogovarjati oziroma ne moremo normalno razmišljati. Vsekakor lahko ocenimo, da takega predloga v Stranki modernega centra ne moremo podpreti. Izpada dohodnine v višini 201 milijonov evrov ni mogoče kar nadomestiti. Javnofinančni položaj ne daje možnosti za znižanje dohodnine brez hkratnih ukrepov na prihodkovni in odhodkovni strani. Teh ukrepov s strani poslancev SDS ni bilo predlaganih. Tako so predlagali amandmaje, ki so razporejali odhodke državnega proračuna v višini skoraj 19 milijonov evrov. Glede na to, da je proračun vezan na skoraj 90 % zakonskih obveznosti, predlogi niso bili izvedljivi. Proračun je treba uravnotežiti. Teh kršitev, teh kršitev poslanci SDS niso predlagali. Tako pomeni, da je takšen zakon kršitev Ustave in fiskalnega pravila, ker ni mogoče nadomestiti izpada proračunskih prihodkov v višini 200 milijonov.

Prav tako ne bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra pristajali na to, da se ponavljajo napake iz obdobja 2006–2008, ko je takratna vlada z davčno politiko prispevala k pregrevanju gospodarstva. Slovensko gospodarstvo se še v tem trenutku ne pregreva in se na podlagi sedanjih ukrepov ekonomske politike v letu 2018 ne bo pregrevalo. Zaradi tega je treba nadaljevati zastavljeno pot ustvarjanja presežkov za slabe čase in pripraviti Slovenijo na morebitno bodočo krizo. S takimi populističnimi ukrepi pa tega ne delamo. Je pa potrebno povedati, da Vlada z ukrepi krepi konkurenčnost poslovnega okolja, s čimer na eni strani vpliva na vzdržno gospodarsko rast in povečanje globalne konkurenčnosti Slovenije, na drugi pa zagotavlja javnofinančno konsolidacijo s postopnim strukturnim uravnoteženjem javnih financ. Glede spodbujanja potrošnje je potrebno omeniti, da smo k temu pristopili z mini davčno reformo v letu 2016, ki je tudi omogočala dvig dodatne splošne olajšave za 300 evrov, ter z izvzetjem dela plače za poslovno uspešnost iz davčne osnove dohodka iz delovnega razmerja ter



nekoliko spremembo dohodninske lestvice za zaposlene nad 1,6-kratnikom povprečne plače. Prav tako smo spodbudili potrošnja z ukrepi novega davčnega paketa, ki je bil sprejet novembra 2017 v Državnem zboru. Tako rešitve novega Zakona o dohodnini omogočajo višje dohodke selektivnim skupinam. Sprememba načina določanja dodatne splošne olajšave omogoča določenim davčnim zavezancem podpovprečne plače povečanje neto plače. Prav tako zvišanje posebne olajšave za dijake in študente poveča njihove neto zaslužke. Vse to bo pozitivno vplivalo na potrošnja brez tega, da bi sploh ogrozilo javne finance.

Sprejetje predloga sprememb Zakona o dohodnini od SDS bi pomenilo kršitev Ustave, ker ni nobenih ukrepov na drugi strani, da bi uravnotežili strukturni proračun. Vlada in koalicija je v tem mandatu šla v smeri razbremenitve dela. Tako je za 106 milijonov manj prihodkov iz dohodnine zaradi sprejetja mini davčne reforme ter dodatno 22 milijonov zaradi sprejetih ukrepov v novembru 2017. Vendar pa je Vlada povečala obremenitev kapitala ter zdravju in okolju škodljivih izdelkov ter tako nadomestila izpad dohodnine. Prav tako je izvedla konsolidacijo javnih financ z omejevanjem javne porabe, tako so proračunski odhodki v deležu BDP v 2018 za več kot 1 % BDP nižji kot so bili v letu 2008. Zaradi vsega navedenega v SMC spremembe Zakona o dohodnini ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona. Besedo ima gospod Luka Mesec.

Predstavniki predlagatelja mag. Pogačnik, izvolite, imate besedo.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Škoda, da si v Slovenski demokratični stranki nismo vzeli več časa, ker to je pa treba – ha, bi rekel – malo pokomentirati.

Uvodoma bi rekel, da v Slovenski demokratični stranki se zavzemamo za višje plače. Za višje plače, vendar ne na račun dodatnega obdavčevanja gospodarstva, vendar na račun zniževanja davkov in prispevkov. To je rdeča nit našega razmišljanja. Glede na vsa stališča poslanskih skupin, glede na vse povedano, bom začel od zadaj, to pomeni z letom 2008.

Ogromno očitkov je bilo, kako je prva Janševa vlada vodila neustrezno politiko. Prva Janševa vlada leta 2008 – Slovenija je bila nadpovprečna na vseh evropskih lestvicah. Leta 2008 je v Sloveniji bila v zgodovini najnižja stopnja brezposelnosti, 60 tisoč brezposelnih je bilo. Po zaključku Pahorjeve vlade je ta številka presegala 120 tisoč. Prvič v zgodovini Slovenije je Slovenija imela pozitiven proračun v času Janševe vlade. Pokojnine v času Janševe vlade

so se usklajevale z inflacijo in z življenjskimi stroški. Leta 2008 so upokojevalci dobili dodatne prispevke, približno 150 evrov dodatka zaradi tega, ker se je ocenilo, da je to treba zvišati. Tukaj se pa govori, da je bila ta politika neustrezna. Govori se o ZUJF, da je SDS sprejel ZUJF. Res ga je, ampak ga je mogel. Zakaj? Zaradi katastrofalnega vladanja treh let Socialnih demokratov in Boruta Pahorja. Izključno zaradi tega, ker drugače bi šla država v kolaps. In dve vladi po teh, ko sta imeli škarje in platno v svojih rokah, bi lahko ZUJF, če sta tako prepričani, umaknili; vendar niti ena, ne vlada Mira Cerarja ne vlada Alenke Bratušek. Vlada Mira Cerarja je celo začasni ukrep zvišanja davka na dodano vrednost spremenila v trajni ukrep. Res si je potrebno naliti tukaj čistega vina pa povedati tudi resnico, na kakšen način je in predvsem s strani poslanskih skupin, Socialnih demokratov, Levice in Stranke modernega centra je šlo pa, bi rekel, za veliko zavajanje. Za veliko zavajanje. Predvsem ta koalicija ta vlada poskuša slabe rezultate svojega dela, neustreznega vodenja te države prevaliti, bi rekel, na SDS. Prepričan sem, da volivke in volivci vedo, kako je vladala in pa kako je bila vodena država med letom 2004 in 2008, ko so bili seveda še vedno najboljši rezultati.

Stranka SMC celo govori, da ta zakon, ki ga mi predlagamo, je neustaven, ker ne damo zraven dodatnih, kako bi nadomestili teh 200 milijonov evrov. Mi smo deloma povedali, po drugi strani bom pa še v nadaljevanju povedal, na kakšen način se te rešitve dajo najti oziroma na kakšen način bi se ta izpad 200 milijonov lahko znižal.

Prvo, spoštovana koalicija, s črpanjem evropskih sredstev. Pod to vlado, pod to koalicijo imamo najslabše črpanje evropskih sredstev v zgodovini Slovenije, na razpolago imamo pa približno 3 milijarde sredstev. 1,3 milijarde davčnega dolga; 1,3 milijarde davčnega dolga spoštovani državni sekretar! Če ga znižate za 15 % smo tukaj na teh 200 milijonih. Marsikje bi se te rezerve dale najti.

Pod drugo ne morem sprejeti dejstva, da je večina stališč koalicijskih strank govorila v smeri, da gre tukaj za ad hoc predlog Slovenske demokratične stranke in da je ta razlog vložen izključno zaradi bližajočih se volitev. Ni res, ni res spoštovani! Slovenska demokratična stranka je v tem mandatu vložila najmanj 20 zakonov, najmanj 20 zakonov, ki so napovedovali različne olajšave in različne razbremenitve tako slovenskega gospodarstva kot državljanov in državljanov Republike Slovenije, tako z znižanjem davka na dodano vrednost kot znižanjem in pa spremembami Zakona o dohodnini, kot znižanjem trošarinske politike. Vendar več kot 20 zakonov, ki jih je Slovenska demokratična stranka v tem mandatu vložila, je bilo s strani te koalicije, s strani vlade Mira Cerarja, Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa zavrnjeno. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani,



da davčne obremenitve v Sloveniji so previsoke, previsoko se obremenjuje tako gospodarstvo kot prebivalce Republike Slovenije.

Spoštovana koalicija, spoštovani državni sekretar, povejte mi, zakaj je liter nafte v Avstriji en evro. Spoštovana koalicija, spoštovani državni sekretar, povejte mi, zakaj je tisoč litrov kurilnega olja v Celovcu 150 evrov ceneje kot v Sloveniji, kot v Ljubljani, kot v Murski Soboti. Spoštovana koalicija, povejte mi, kaj ste naredili s približno 2 milijardama višjimi prihodki, kot jih je imel proračun v letu 2014 ali leta 2013. Kam ste dali te približno 2 milijardi, ki jih je ustvarilo gospodarstvo? Jaz sem že večkrat povedal, tudi pri sprejemu proračuna, ta vlada in pa ta koalicija je tisto, kar je gospodarstvo ustvarilo, pojedla in pa popila, zaposlili ste dodatnih 8 tisoč ljudi v javni upravi. Recimo, Slovenski državni holding ste ob koncu leta 2016 dokapitalizirali v višini 200 milijonov evrov. Zakaj? Tega konkretnega odgovora še ni bilo. DUTB ste dokapitalizirali v višini več kot 50 milijonov evrov. Konkretnega odgovora – zakaj ne? Zaradi neustrezne politike vodenja in ene in druge institucije! Tukaj pa ne najdete, bi rekel, posluha za predloge Slovenske demokratske stranke, ki gredo v korist gospodarstva in ki gredo v korist državljanek in državljanov Republike Slovenije. Vedno iščete neke izgovore, da tega se ne da, to je nezaslišano. V tej zadnji razpravi pa predstaviti stališč Stranke modernega centra, da je ta zakon, ki ga mi predstavljamo, celo neustaven, ni v skladu z Ustavo. Mislim, kaj takega slišati s strani podpredsednice Odbora za finance in monetarno politiko, je pa skrajno škandalozno. Ker tukaj pa je res, bi rekel, škoda izgubljati besede. Zanima me, kaj ste naredili za razvoj države. Kaj ste naredili za razvoj države v teh treh letih? Zanima me, kaj ste naredili za razvoj države. Koliko novih vrtcev, koliko novih bolnišnic se je zgradilo? Zanima me!

Mi smo celo v Slovenski demokratski stranki leto pa pol nazaj predlagali, da bi Vlada ali Ministrstvo za finance morala pripraviti poročilo, za kaj so bili pobrani davki v državi porabljeni. Zavrnili ste takšen predlog. Zavrnili ste! In tudi vem, iz katerih razlogov. Iz razlogov, ker bi verjetno takrat notri pisalo, da ste ga porabili za plače in za potrebe te vlade. Po drugi strani ste se pa potem še dodatno zadolžili. Glejte, ne morete vi predstavljati, ali pa predsednik Vlade, kako dobro Sloveniji gre, kakšna gospodarska rast je, državljanke in državljanji Republike Slovenije imajo pa vsak mesec manj v denarnici. Imajo nižje plače in jih pa dodatno obremenjujete. Na drugi strani je pa ta vlada še dodatno zadolžila državo Republiko Slovenijo, kot je bila država zadolžena ob koncu leta 2014.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je sprememba Zakona o dohodnini ustrezna, da ni protiustavna, da je v skladu s fiskalnim pravilom in da takšna sprememba Zakona o dohodnini ne bi ogrozila

javnih financ, sploh pa ne bi ogrozila javnih financ, če vemo, da obstaja 1,3 milijarde davčnega dolga in da imamo v zgodovini Sloveniji najslabše črpanje evropskih sredstev.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Luka Mesec. Pripravi naj se gospod Tomaž Lisec in gospod Primož Hainz.

Gospod Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo, predsedujoči.

Bom samo nekaj replik na predlagatelja dal. Prvo, na desnici pač radi uporabljate to frazo, pač levica, s čimer potem zaokrožite nekako to polje od Vlade pa do nas in skušate pokazati, kot da zdaj mi vsi skupaj skušamo valiti stvari, ki jih ta vlada ni naredila ali pa kjer je bila neuspešna, in s prstom kazati na SDS kot na krivca ali pa na desnico kot na krivca. Mi v Levici smo povsem enako kritični do katerekoli vladne stranke kot do vas povsem enako. Lahko pogledamo vse magnetograme, pa boste videli, kako komentiramo, ko Vlada predlaga take zakone, kot jih vi predlagate. Na enak način. To je prva stvar.

Druga zadeva. Ko pravite ... Tudi jaz se žal moram pri tem zakonu spet dotikati teh famoznih uspehov vaše prve vlade. Pravite, da je bila Slovenija leta 2008 po vseh evropskih lestvicah super uspešna država, da je imela najnižjo stopnjo brezposelnosti, da je imela pozitiven proračun in da so se pokojnine usklajevale. Glejte, leta 2007 je bila gospodarska rast 6,9-odstotna in da ste vi imeli pri 6,9-odstotni gospodarski rasti uravnotežen proračun. Oprostite, to ni dosežek, to je katastrofa. Po vašem lastnem fiskalnem pravilu bi moral biti presežek v proračunu takrat eno milijardo evrov. Ker ga ni bilo, smo pa potem prišli do krize, ko je bilo treba pač financirati zadolževanje. Do tam nas je pripeljala pač točno taka politika.

Ko pravite, pri nas so davki previsoki, jaz ne vem, s kom nas primerjate, ko pravite, da so pri nas davki previsoki. Slovenija zbere v svoj proračun z davki 38,6 % BDP. Avstrija, po kateri se radi zgledujemo, zbere z davki 43,8 % BDP. Danska, po kateri bi pa se še raje zgledovali, pa zbere 46,6 % BDP. Tudi če si vzamete zemljevid Evrope in razgrnete, kje so države izseljevanja in kje so države priseljevanja, boste videli, da so Romunija, Bolgarija, Bosna in tako naprej, države, ki sem jih prej našteval, ki slovijo po famozno nizkih davkih, tiste, iz katerih ljudje odhajajo. In Danska, Nemčija, Avstrija, Francija, ki so ne samo primerljive z nami, ampak kjer je država obsežnejša kot pri nas, so države, ki so uspešne, so države, ki svojim državljanom zagotavljajo dostojne servise, in države, kjer ljudje kakovostno živijo. Tako res ne razumem, mislim, te ideologije pač za vašimi predlogi, mi je zelo žal, in ne podpiram tega koncepta, niti ne morem podpreti tega predloga – še enkrat.



Kot rečeno, glasoval bom proti, pa ne samo iz razvojnih stališč, ampak tudi zato, ker pri nas so prioritete povsem drugačne. Mi imamo ljudi, ki životarijo s socialnimi pomočmi 289 evrov mesečno. Imamo ljudi, ki delajo po 8 ur na dan, pa se ne prebijejo niti do praga revščine. Imamo pol upokojencev, ki životarijo pod pragom revščine. In če za koga, bi morali najprej za njih poskrbeti, potem pa se lahko pogovarjamo o tem, kako nagraditi tiste z najvišjimi dohodki, kar dela ta zakon. Ampak najprej za najbolj prikrajšane. To je maksima Levica, ki ji sledimo. Sedaj, če kdo v Državnem zboru misli, da je to nerealno, potem ne razumem, kaj je za vas realnost. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Poglejte, spoštovani kolega Mesec. Vaša legitimna pravica je, ali glasujete za ali proti. Tukaj vam ne moremo oporekati. Pač, imate svoje mnenje, ki ga tudi dopuščam. Po eni strani. Na drugi strani se pa ne morem strinjati z vašimi argumenti, z vsebino, s katerimi nastopate. Tu pa je imam pravico. Vi govorite o izseljevanju mladih. Poglejte, koliko mladih se iz Slovenije izseli vsako leto – že približno za eno generacijo. Zaradi česa? Zaradi tega, ker v Sloveniji ne vidijo neke perspektive. Ne vidijo pa perspektive, bi rekel, zaradi obdobja vladanja levih strank in kakšno politiko leve stranke izvajajo. Izključno zaradi tega.

Trošarinska politika je eden izmed glavnih polnilcev proračuna vseh svetovnih držav. Spoštovani kolega Mesec, povejte mi, zakaj v Avstriji tisoč litrov kurilnega olja 150 evrov ceneje kot v Sloveniji, kot v Ljubljani, Murski Soboti, Škofji Loki, Kranju, Kopru. Zakaj? Zakaj je lahko tisoč litrov kurilnega olja 150 evrov ceneje? Kurilno olje potrebujejo vsi sloji prebivalstva in ga vsi enako plačujejo. Spoštovani kolega Mesec, zakaj niste podprli zniževanja davka na dodano vrednost, ki smo ga predlagali v tej sestavi že najmanj trikrat? Nikoli niste dali podpore. Davek na dodano vrednost je pa tisti, ki se plačuje od vseh, ne glede na mesečne prihodke, ki jih ustvarjajo. Vem. Polno govora vas je, kaj boste naredili, ne naredite pa nič.

Prepričan sem, da je ta korak, ki smo ga predlagali s spremembo Zakona o dohodnini, z zvišanjem olajšav in pa zniževanjem dohodninskih razredov, naj bi bil korak v pravo smer, ki bi povišal plače, vendar ne na račun gospodarstva, temveč na račun manjših davčnih obremenitev. Država ima po našem mnenju ogromno rezerv in ogromnih razlogov, kjer bi lahko ta izpad davčnih dohodkov nadomestili.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala.

Tako kot smo napovedali ob obravnavi davka na dodano vrednost. Mi smo se pripravljali se pogovarjati o tem, da se ga zniža, ampak pod pogojem, da se zagotovi kompenzacija iz naslova socialno pravičnih davkov. Predvsem imamo rezerve pri obdavčitvi kapitala, pri obdavčitvi dividend in pri obdavčitvi premoženja, kjer smo, če boste pogledali evropske lestvice, povsod na repu.

Nikakor se pa ne morem strinjati, saj prej sem vam prebral številke, koliko davka zberejo druge države v Evropi, da ima naša država ogromno rezerv. Če pogledamo občine in njihove probleme s financiranjem, vidite, da jih ni. Če pogledate pokojninsko blagajno, ki vsako leto pridela ogromno luknjo, vidite, da jih nimamo, kljub temu da upokojenci životarijo. Če pogledate zdravstveno blagajno. Lahko se strinjamo, da je treba urediti stvari glede korupcije v zdravstvu in tako naprej, ampak vseeno to niso servisi, ki bi bili ne vem kako izdatno financirani. Kvečjemu bi prej rabili več denarja kot še dodatne reze. Dodatni rezi ne bodo blagodejno vplivali, ampak bodo povzročili še večji kaos. Zato mi trdno stojimo na stališču, da je treba pač javne finance urediti tako, da bodo država in njeni servisi čim bolj delovali, ker bodo od tega največ imeli tudi državljani in državljanke te države. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Tomaž Liseč. Pripravita naj se gospod Primož Hainz in gospa Ljudmila Novak.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo in za možnost, da se vrnemo nazaj v leto 2018 in v realni svet in nehamo s populističnimi izjavami.

Ravno ko sem se pripravljal na to razpravo, sem prebral članek Čari socializma, minimalna plača v Venezueli padla pod en dolar, dobro živi le še komunistična elita. Toliko o tem, koliko so ideološke sanje predhodnika vredne v realnem primeru. Upam, da ni želja te komunistične elite, kjer so posamezni politični ekonomisti podpisani pod govorom kolega Luka Mesca, da bi bila plača pod enim dolarjem in bi vladali samo oni. Morda je to intimna želja enega odstotka slovenske populacije, mislim pa, da je realnost popolnoma drugačna.

Kaj je realnost? Bom citiral predlog zakona, da ne bomo govorili o nekih čudnih številkah, kaj bi ta zakon prinesel v praksi. »Poglavitni rešitvi sta znižanje stopenj v vseh dohodninskih razredih za 2 odstotni točki in zvišanje splošne dohodninske olajšave na 3 tisoč 500 evrov.« Jaz verjamem, da – z vsem spoštovanjem do vseh državljanov – povprečen državljan ne ve, kaj to pomeni v praksi. Kaj bi to pomenilo? Znižanje stopenj v vseh dohodninskih razredih za 2 odstotni točki bi za delavca s povprečno plačo pomenilo v povprečju 19 evrov višjo mesečno neto plačo. Pa bom kasneje govoril o ukrepih te vlade, pa kaj bi to pomenilo



v praksi. Zvišanje splošne olajšave s sedanjih 3 tisoč 302 evra na 3 tisoč 500 evrov pa za delavca s povprečno plačo pomeni zvišanje mesečne plače neto za 14 evrov. 19 plus 14 evrov je 33 evrov, verjetno se tukaj vsi strinjamo. Z znižanjem dohodninskih stopenj in z zvišanjem splošne olajšave bi tako delavec s povprečno plačo dobil 33 evrov več na mesec, letno 396 evrov več v žepu povprečnega državljanca s povprečno plačo. Za razliko od komunističnega manifesta predhodnika, ki želi, da smo vsi enako bogati v revščini – kot rečeno, v Venezueli en ali 2 dolarja, en dolar; ja, prav sem prebral –, bi mi nagradili tiste, ki so nadpovprečni. Kaj bi to pomenilo? Delavcu z dvakratnikom povprečne plače bi znižanje stopenj v vseh dohodninskih razredih za 2 odstotni točki prineslo 44 evrov višjo neto mesečno plačo, povišanje splošne olajšave pa še dodatnih 20 evrov višjo neto mesečno plačo. Torej na mesec 64 evrov, na letni ravni 768 evrov. Dovolj imam tega komunizma v tej državi, kjer bi morali biti vsi isti, in te ideologije, kako lahko uspejo samo otroci bogatih ljudi. Moji starši niso bili bogati, oba sta imela penzijo skupaj pod 800 evri in mi težko kdo govori, kako jaz zastopam ta gnili kapitalizem in ne vem koga. Resnično imam poln kufer. Delati sem moral preko študenta vsako leto vsaj dva meseca, pa ko sem letnik – zaradi tega, ker se mi je japonologija malo zagabila – pustil, 6 mesecev delati spet preko študenta v nočnem času in potem mi nekdo govori, kako moramo biti vsi isti in kako morajo biti vsem dane enake možnosti. Ne! Izboriti si jih je potrebno, ne pa v zibko položena ideologija: Nič ne delajmo, pa imejmo visoke plače. Ne gre! Primer, še enkrat, Venezuela. Ne gre. Tako moram resnično reči, da sem zelo alergičen, ko poslušam takšne nebuloze. Pa bom, preden se bom vrgel na drugi del, ki govori tudi o kmetijstvu, še dotaknil nekaterih razpravljavcev.

Mislim, da je gospod državni sekretar imel dokaj realen pogled, ampak z zadnjima dvema stavkoma, bivši kolega Božič, ste pa vse uničili. Rekel si: »Trenutne finančne posledice – 200 milijonov.« To govori predstavnik vlade, ki na letni ravni zaposli 8 tisoč ljudi v javni in državni upravi, ki nima še vedno pojma, kakšna bo finančna konstrukcija drugega tira, ki se pogaja s sindikati, na kateri višini, od 0 pa do milijarde, bo popustila. Stavim, spoštovani državni sekretar, da glede na to, da je tri četrt javnega sektorja zelo v navezavi s trenutno koalicijo, da ne boste ostali pri številki nič, ne bomo dali javnemu sektorju, ampak boste dali več kot 200 milijonov. To si upam zdaj staviti kar za velike vložke. Ampak ne, tam se lahko da. Kolega Marko Pogačnik je jasno povedal, kje se lahko dobi denar, če bi ga seveda koalicija bila željna, predvsem za sposobna dobiti. Upam, da se je gospodu državnemu sekretarju zareklo, ko je rekel, da so ad hoc rešitve. Mi v Poslanski skupini SDS oziroma stranki SDS v bistvu nekako vedno opozarjamo; prvič, da imamo previsoke davke, in drugič, da od teh visokih

davkov ljudje nimajo tistega, kar bi jim pripadalo glede na vložek od teh visokih davkov. Sam osebno se večkrat, pa niti ne pošalim, ampak zelo resno mislim, da fevdalizem niti ni bil slab. 10 % državi, pa visoke kazni, če nekdo ni dal državi. Kaj pa ta vlada dela oziroma ta državni pirat? Več kot 50 % damo državi, če smo le blizu povprečja, visoke kazni so, če en dan zamudiš, razen če nisi predsednik Vlade, ki pozabiš obrazec oddati, pa ti potem še celo ploskajo, kako si pa ti navaden državljan in tako naprej. V fevdalizmu so bile tudi določene nepravilnosti in nepravilnosti, ampak glejte ga zlomka, mislim, da vsaj na najvišji ravni fevdalcev ni bilo toliko nepravilnosti in nepravilnosti, kot jo je vsaj v tem mandatu, ko je nekemu dovoljeno vse, pa najsibo to pripadnik ali pa nekdo, ki je blizu tej vladni koaliciji, ali pa nekdo, ki si ga ta vlada izbojuje, da bo na njem gradila ne vem kakšno mednarodno politiko. Skratka, tako kot v fevdalizmu so bili tam prvo- in drugorazredni, imamo danes tudi v Sloveniji prvo- in drugorazredne. Samo z enim momentom: fevdalizem je vzel 10 %.

Koliko pa država Slovenija, ki naj bi bila oh in sploh super, vzame državljanu? Pa bom še enkrat citiral, pa če gospod državni sekretar misli, da podatki ne držijo, bom zelo vesel, da me popravi. »V Sloveniji država delavcu, ki uveljavlja zgolj splošno olajšavo v obliki prispevkov in davkov, pri minimalni plači vzame okoli 60 % njegove neto plače. Pri povprečni plači je ta odstotek okoli 80 %, pri dvakratniku povprečne plače pa država delavcu vzame kar njegovo celotno neto plačo. Pri plačah, višjih od dvakratnika povprečne plače, ta odstotek narašča še bolj progresivno.« In potem se sprašujemo, zakaj nekdo, ki le malo sili iz tega povprečja – torej vsi enaki, vsi enaki v revščini –, pobegne v tujino, kjer dobi za 3 tisoč evrov bruto plače, skoraj 30 % več – pogledjmo k sosedom – več neto plače, zakaj mladi bežijo, ki želijo biti izven tega okenca enako revni, zakaj obrtniki bežijo in zakaj bežijo od nas vsa tista podjetja, razen tistih treh, ki jih je ta vlada v tem mandatu blagovolila suportirati z državnim denarjem, denarjem vseh nas. Za Magno – z lahko 20 milijonov! Na drugi strani pa imamo podjetja, ki sedeže podjetja iz Slovenije selijo – kam? Ne v davčne oaze, kot po navadi delajo lopovi, ampak v sosednje države, v Avstrijo. Največje slovensko podjetje razmišlja – o čem? Da bo sedež preselilo – kam? Na Slovaško. In kaj to pomeni? Konec plačevanja dohodnine tem delavcem v Sloveniji. Ne pa, da potem nekdo rečem, ja, potem pa bodo lokalne skupnosti malo imele. Seveda bodo imele, vsako podjetje, ko gre ven, vsak mlad, ko gre ven, plačuje dohodnino nekemu drugemu, ne pa pogoltni državi!

Druga stvar, ki je – no, saj pravim, tukaj sem si veliko napisal glede Združene levece, ampak njihov ideal bo očitno oziroma vsaj upam, da ne samo v Venezueli, ampak predvsem



upam, da bo v Sloveniji njihova ideologija kmalu doživela zaton.

Bi se pa navezal še na eno stvar, ki se dotika tega zakona, pa mislim, da je bilo premalo o tem povedano. Morda bo več povedano pri naslednji razpravi, ko bomo ogovorili o katastrskem dohodku, to pa je dvig praga, ki se šteje za tako imenovani katastrski dohodek. Z 200 evrov na 500 evrov. Kaj to pomeni? Da tiste kmete, ki niti ne preživijo iz kmetijske dejavnosti, da jih pustimo pri miru. Ker njihov vložek v državni proračun se v bistvu izniči. Če bi, recimo, samo nekaj uradnikov, ki to delajo na ministrstvu, ki se ukvarjajo s temi z od 200 do 500 evrov katastrskega dohodka, bi bilo dela manj, birokracije bi bilo manj in bi mi resnično plačevali katastrski dohodek oziroma ga izračunavali in potem dali v naslednje evidence tistim, ki lahko od kmetijskega dela tudi preživijo. Po našem mnenju je ta meja 500 evrov. Ne gre spet za nek neoliberalni sistem v kmetijstvu, ko bo – aja, časa jim je zmanjkalo – predstavnik Levice rekel, ampak gre za to, da v bistvu od tistega kmeta, ki samo dela, čim bolj pustimo pri miru. Za razliko od nekaterih drugih, ki temu kmetu dajejo ne vem kakšne dokumente, ki jih mora izpolnjevati, ki mu dajemo davčne blagajne, ga mi želimo pustiti pri miru, da dela.

Skratka, ne vem, kako je kolegu Luki Mescu uspelo v Zakon o dohodnini vključiti upokojece. Imam občutek, da kolega Luka Mesec nima pojma, od kje dobi svojo plačo, niti kaj je pokojnina. Tako se tukaj morda celo strinjam, ko včasih poslanci Desusa prosijo za pomoč Levico pri glasovanjih, pa jim jo odtrgajo, ker pač ne vedo niti, kaj je pokojnina. Tukaj sočustvujem s poslanci Desusa, da nagovarjajo za sodelovanje skupino, ki ne ve niti, od kje plače, še manj pa, od kje pridejo pokojnine. Skratka, od tega zakona bi imeli vsi.

Na kaj so najbolj ljudje alergični, ko jih vprašaš? Najprej na prvem mestu bi verjetno velika večina – zdravje. Pa ne bom zašel na eno drugo področje, ki ga imamo vsakotedensko ali na preiskovalni komisiji ali pa skušamo v Poslanski skupini SDS z nujnimi sejami opozoriti, kaj vse se tam dogaja, da se v bistvu nič ne skrajšuje, vse se podaljšuje. Druga stvar, na kaj so vsi ljudje alergični, je pa to, kar imajo v denarnici.

Še enkrat, preberite vse, preden boste glasovali, boste jutri razlagali vašim bližnjim ali pa kje na srečanju z ljudmi, kako želite slovenskim delavcem, vsem – tako tistim v realnem sektorju, zasebnem, če želite, ali pa tistem v javnem sektorju – več. Kako jim želite boljše. S tem predlogom zakona smo vam izračunali, kaj bi to prineslo vsakemu državljanu v denarnici na mesečni ali pa na letni ravni. To izgovarjanje, kako je Vlada pripravila ukrepe, me navezuje samo na eno stvar; da vsi v bistvu intimno ploskate temu predlogu zakona, le ta zakon ima kot po navadi eno napako – prvopodpisani Jože Tanko, Poslanska skupina

SDS. In da je ta zakon kršitev Ustave – me zanima, spoštovani, če spustite ta zakon v nadaljnjo proceduro in da resnično Zakonodajno-pravna služba ali pa še kdo opozori, da je ta zakon v neskladju z Ustavo, če spremenimo končno določbo in zapišemo namesto letnice 1. 1. 2018 1. 1. 2019 – ste ga sposobni, ste ga pripravljene sprejeti? Da o neustavnosti govorijo predstavniki ne koalicije, ampak stranke, ki se skriva za pravičnostjo in ima kar nekaj odločb Ustavnega sodišča, ki jih noče rešiti, morda samo za medklic, zasebne osnovne šole, visoko šolstvo, pa še kaj sem pozabil, pa ste tiho. Skratka, neustavnost očitajo tisti, ki jo v praksi kršijo.

Nazadnje še enkrat glede finančnih učinkov. Saj pravim, upam, da ste pripravljene na nek kompromis, če bo seveda pravna stroka ocenila, da se ne šteje, po drugi strani pa še enkrat. Danes sem spoznal v bistvu, v čem se ločujemo mi, SDS pa glede na to, da so potem rekli tudi v Novi Sloveniji, da bodo zakon podprli, in pa vsi ostali. Mi, SDS pa Nova Slovenija želimo dati čim več ljudem, vsi ostali želite dati pa čim več državi. Skratka, da bo država gospodar, ki bo z bičem kazala ljudem: mi smo tisti, ki imamo oblast. Pa vas spomnim na Ustavo Republike Slovenije, ki pravi, kdo ima v Sloveniji oblast. Ima jo ljudstvo! Po našem predlogu zakona bi vsak povprečen državljan dobil veliko več v denarnico, kot ima sedaj, če bo seveda volja izbrancev ljudstva. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance, gospod Tilen Božič. Izvolite.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Bi se odzval na nekaj zadev, ker upam, da bo to tudi pripomoglo k razpravi, pa mislim, da je tudi pomembno.

Pa bi začel od konca nekako. Prva reč je bilo rečeno, kar se tiče pobude, ki jo tudi dajete, je dvig splošne olajšave, ki ni, recimo, pretirano visok v tem – vsaj v tem razmerju, kot so bile nekatere pobude že v tej hiši. Ravno splošna olajšava je pa tista, ki ima zelo velik učinek v tem smislu, da že za nekaj evrov se merijo učinki v milijonih in desetinah milijonov evrov izpada v državnem proračunu. Zdaj reči, da se mi tega nismo lotili, ali pa, recimo, da ni bilo nič narejenega, se s tem ne bi strinjal, pa bi tudi povedal, zakaj.

Kar se tiče splošne olajšave, smo šli na tak način, da smo iskali, kako z nekimi ukrepi, ki so čim bolj, recimo, pametno ali pa ciljno zastavljeni, rešujemo tiste težave, ki so se začele pojavljati in smo jih tudi zaznali pri ljudeh, tudi pri gospodarstvu. Prva reč, ki smo jo s tem v zvezi delali, je bil določen premik, takrat ko se je tudi enkrat dvigovala minimalna plača oziroma ko smo tiste dodatke k plači spremenili, kako se to obračunava – se pravi, da ne smejo iti v osnovno plačo –, je takrat potem prišlo do enega



preloma, ki so tisti, ki so imeli povečano splošno olajšavo, začeli padati ven. Dejansko so imeli na koncu neto manj dohodka, kot bi ga sicer imeli, in se je takrat potegnila ena poteza, da se je tam dvignilo, koliko je, se pravi, do kje se upošteva povečana splošna olajšava.

Druga reč, ki je bila pa na tem mestu pomembna, je bilo pa tisto, kar tudi velja z letošnjim letom, se pravi, da se odpravlja stopničavost. Kaj ta stopničavost pomeni? Ker ste prej omenjali evre, bi povedal, da mi imamo povečano splošno olajšavo, najvišja je 6 tisoč 500 evrov, eno stopnja nižja je 4 tisoč 400 evrov. Za en evro razlike, ko padeš med stopnicama, lahko izgubiš preko 300 evrov na letni ravni dohodnine; in to ravno tisti, ki imajo najnižje dohodke oziroma še nižji od teh, to so tisti, ki imajo najnižje. Nekoliko višje dohodke od teh – so pa tisti, ki imajo olajšavo 4 tisoč 400 evrov in so jo tudi lahko ... Za en evro so izgubili, so prišli na splošno olajšavo 3 tisoč 300 ter so zgubili na letni ravni nekaj več kot 170 evrov. Se pravi, na to smo se mi osredotočali, se pravi, na določeno strukturo ljudi, za katere se je ocenilo, da so v nepravilnem položaju, se je ciljno naredilo spremembe, da so na njih imele kar največji učinek. Pri čemer pa smo vzeli v obzir to, kar pa morda pri vašem konceptu ne pride ravno do izraza na tak način, ker če vi za 200 evrov povišate splošno olajšavo, tisti, ki ima najnižje dohodke – se pravi, če je obdavčen po stopnji 16 %, bo na letni ravni pridobil nekaj 30 evrov, tisti, ki pa je v najvišjem razredu, bo pa pridobil preprosto pač 100 evrov. Ta razmerja, ko smo šli iskat relacije, smo gledali na naslednji način. Kot sem rekel, za tiste, ki imajo najnižje dohodke, se je dal predlog v Državni zbor, koalicija ga je tudi podprla, da smo to zadevo vsaj v določeni meri rešili. Drugi moment je bil pa v srednjem delu lestvice. Se pravi, vi pravite, vaš splošen predlog, dajmo vse znižati za 2 odstotni točki, se pravi vsak razred. Ta problem se je do določene mere, kolikor je bilo možno, tudi naslovil takrat, ko se je spremenila lestvica, in se je se 41-odstotni razred razcepil na dva razreda; enega, ki je 2 odstotni točki nižji, približno tako kot predlagate zdaj, se pravi, je šel na 39, in drugi razred je bil pa 34 %. To pomeni, da se je srednji del nad 1,6 povprečne plače tudi razbremenil. To je ravno tisti srednji razred. Tako smo skušali tako pri najnižjih kot nekako v srednjem pasu določene ukrepe potegniti, ki se potem odražajo tudi v neto dohodku vseh teh ljudi.

Bi pa potem določene zadeve tudi še pokomentiral. Rekli ste 8 tisoč in toliko dodatnih zaposlenih – ni ravno takšna številka! Bi pa na eno stvar malo opozoril. Od takrat, se pravi, če gremo deset let nazaj, pred desetimi leti pogledamo malo številke ... Državna uprava, se pravi, ožji del, nekaj več kot to uradništvo, kot se reče, ki zdaj šteje nekaj nad 30 tisoč, je pred desetimi leti bila višja, več kot 10 % te številke. Se pravi, govorimo o 3 tisoč ljudi manj v tej administraciji na nek način, in vsi ostali so pa ...

Se pravi, govorimo o dodatnih zaposlitvah v izobraževanju, v zdravstvu, v socialnih storitvah; tam, kjer se pogovarjamo o storitvah za državljanke, tam, kjer je bil zaznan manko, da ljudje ne dobijo dovolj oziroma na pravi način in je tam treba krepiti. In to se je krepilo. Tudi konec koncev policija in tako naprej. To so bile tiste prioritete, ki so bile zaznane, in na teh se je tudi delalo, tako da ne gre za to, da bi se, ne vem kako bi ... Včasih je neka predstava, kot da bi se sto novih pisarn odprlo, dalo noter sto fikusov in sto ljudi, ki ne delajo cele dnevne nič. Dejansko se je povečevalo število tam, kjer je operativa, in racionaliziralo tam, kjer je bilo pač možno, kjer se pa tudi včasih že to pretirano pozna, na področju državne uprave, kjer je ta ožji aparat.

Od tukaj naprej zagotovo velja dati še kakšen komentar, ker zdaj se je pa že kar nekajkrat pojavila ta zamisel oziroma neka primerjava z enim fevdalizmom, kjer se je pobrala desetina. Tista desetina tistemu, ki je plačal, ni zagotavljala popolnoma nič, razen tega, da je lahko delal na tuji zemlji in to plačeval. Ni imel zdravstva, ni imel šolstva, se pravi, bil je brez zob, če se tako izrazimo, živel je, ne vem, 30, 35 let, ni znal pisati, ni znal brati, ni vedel niti, kako mu obračunajo konec koncev davke, kar je ena od osnov, da ljudje vedo, za kaj gre. Ni imel nekih socialnih pravic, ni bilo pokojnin. Pokojnino je uvedel šele Bismarck in še to samo za vojaške oficirje, ki so takrat za nekaj let presegali tisto starost, pri kateri je človek običajno umrl. Tako so to inovacije oziroma pridobitve, ki so stare – težko rečeš nekaj sto let. Gradnja tega dela socialne države, se pravi tistega dela, s katero potem družba napreduje kot celota, ki vsem zagotavlja neko višjo stopnjo življenja, blagostanja, in tako naprej – jih ne gre kar tako zavračati. Konec koncev nimajo tudi varnosti, če jo omenjamo. Policija ni bila namenjena temu, da bo njega zaščitila, je bila namenjena temu, da pride graščak tam in mu vzame tisto, kar on misli, da je njegovo; vključno z ženo za prvo noč, če se je slučajno tako odločil. Tako ne vem, če je to najboljši sistem, ki se ga spleča prikazovati kot nek pravičen, pameten in dober v razmerju med koliko nekdo plača in koliko za ta plačila tudi danes dobi. Ker za to, kar danes država pobere, tudi ne glede na to, da včasih izpade drugače ali pa se komu zdi drugače, tudi zelo veliko dobi. Morda se pa o tem tudi nekoliko premalo govori.

Kar se tiče prispevkov in davkov. Težko komentiram tiste izračune, tako, iz glave, ker mislim, da ste omenjali preračun na neto plačo, tako da pridejo odstotki malo višji. Dobro, statistika je zanimiva veda in jaz jo znam tudi dobro uporabljati, moram priznati, in lahko kakšno stvar pri nas tudi tako eksotično prikažem. Ampak O. K., v redu. Tako tega ne bi pretirano komentiral. Ampak vsaj kar gledamo primerjalno; pri nizkih plačah smo konkurenčni, pri srednjih imamo že težave, pri višjih smo pa, tudi mednarodno ugotovljeno, dokaj



nekonkurenčni. Na teh je tudi bilo že marsikaj narejenega. Recimo, lansko spremembo, ki velja letos, se pravi, ta olajšava, ki je predvidena za znanstvenike in visoko usposobljene ali pa kvalificirane kadre, ki spodbuja nekako izmenjavo, mobilnost, pridobivanje novih znanj in deljenje tega znotraj države, naše, se pravi, da gremo vsi skupaj hitreje naprej. Tako je tukaj nekaj zadev. Pa tudi to, tisti, ki ima najnižjo plačo, on plačuje oziroma običajne dohodnine niti ne plačuje, plačuje predvsem socialne prispevke. Socialni prispevki so pa povezani s pravicami. Se pravi, ne gre za to, da gre za nenasitno državo, ker iz tega se črpajo pravice, ki jih ima. Zdravstvene, pokojninske in tako naprej.

Dodatno je bilo rečeno tudi, omenjena je bila Češka. Češka, recimo, če gledamo samo ... V enih stvareh so zanimivi, velja kaj tudi pogledati, vedno čez mejo, da vidiš, če kdo dela kaj boljše, seveda v kakšnih stvareh so pa tudi slabši. Tako je treba take stvari izpostavljati pod vzporednico, vzporedno in gledati, kaj je vse skupaj, se pravi celokupno, kaj to predstavlja. Zjutraj, ko smo se pogovarjali na Odboru za zadeve Evropske unije, je bilo govora tudi o davčni vrzeli na področju DDV. Mi smo ena izmed najboljših držav, kar se tega tiče v Evropi. Češka ne spada med te najboljše države, oni velik del DDV izgubijo skozi razne malverzacije in tako naprej. Se pravi, pomeni, da je tudi tam težava malo na področju konkurence, ko gremo gledat, zaradi tega, ker nekateri očitno poslušajo tudi v bistveno ugodnejših pogojih zaradi tega, ker se davki, tudi tisti, ki bi morali biti pobrani, pač niso pobrani. Tako so povsod plusi in minusi. Pri davčnem sistemu še posebej je treba to gledati celokupno. V povprečju, če gledamo, kot sem že večkrat povedal, smo tam nekje na 37 % – je delež davkov v BDP. V številnih državah, ki jih pogosto tukaj navajate, v je Avstriji vsaj za 2 odstotni točki višji, v Nemčiji toliko višji, v Italiji tudi višji in tako naprej. Se pravi, na enih področjih, če boste šli gledat, recimo pri plačah, morda so bolj konkurenčni primerjalno z nami, so pa na drugih področjih, predvsem kapital, obdavčitev premoženja, bistveno bolj divji – to ni lep izraz, nekako več poberejo, bistveno več, kot bi pobrali pri nas – in se to potem na koncu uravnoteži. To je tudi tisto, kar sem že v uvodnem nagovoru, v stališču Vlade povedal, da v povprečju solidno stojimo, smo konkurenčni tudi glede na evropske, pa tudi druge mednarodne primerjave, je pa dejstvo, da imamo določena neravnovesja. To je tudi pripoznano, če pogledamo obdavčitev dela, zagotovo smo tudi iz tega razloga, ker mislim, da v predvolilnem času je sicer o teh zadevah treba razpravljati zaradi tega, ker konec koncev vsaka stranka mora povedati, kaj si o nekem prihodnjem davčnem sistemu misli, zagotovo je pa kočljiv za sprejemanje morebitnih sprememb. Zato tista beseda ad hoc, ker v tem času je težko, tudi v tej hiši, pa tudi še kje izven nje, ohranjati tisto trezno glavo in v miru razmišljati

tudi strokovno, z nekim pogledom na dolgi rok, se pravi dlje od samega nastopa do volitev, da se v tem času morda te glavne stvari strateško premisli, potem pa tisti, ki seveda pridobi tudi ustrezno podporo, tisto politiko odpelje dokaj samostojno.

Tako smo se v tem času ravno iz tega razloga lotili enega projekta, ki sem ga tudi omenil, z OECD. Do maja, upam, da bo pripravljena ta študija, tako kot smo se dogovorili. Pogledalo se bo, kako temeljito prenoviti sistem obdavčitve dela – se pravi, govorimo o dohodnini. Dohodnina niti ni takšen problem; ste sami zelo dobro povedali, da pri nas so glavni problem v bistvu socialni prispevki, ker je tam zelo velika obremenitev, in bomo gledali vse skupaj. Pogovarjali se ne bodo samo z Ministrstvom za finance, pogovarjali se bodo z različnimi deležniki in interesnimi skupinami, ker so izrazili tudi to željo. Na koncu bo prišla ena študija ven. Ne pravim, da bo v korist temu, kar pravim jaz, lahko bo v korist čemerkoli, pač tistemu, ker bodo oni ocenili, da je pametno. Ampak upam, da tisti, ki bo prišel tudi za mano, bo to vzel kot eno popotnico, da vidi, kako razmišljajo različni deležniki, kakšne so mednarodne primerjave in tako naprej, in na tej osnovi potem izpeljal oziroma apliciral te misli, ki jih imate oziroma dolgoročne usmeritve na to, kako pa postaviti neko premišljeno in smiselno davčno politiko. Ker davčna politika je res tako zelo različna.

Ampak dejstvo je, da tisto, ker se nam dogaja na prihodkovni strani, se mora potem odražati tudi na odhodkovni. Se pravi, če mi znižamo prihodke za 200 milijonov evrov, pomeni, da 200 milijonov evrov pravic bo nekje moglo iti. In najbolj nevhvaležno je pravice rezati. To veste tudi sami. Samo če pogledam maso plač – to, ker ste omenjali – za javni sektor: 2008 4,2 milijarde, 2009 4,6 milijarde. Če pogledamo 2016, ki je zadnji točen podatek, imamo 4,6 milijarde. Se pravi, govorimo o isti cifri, ampak vmes se je nekje zgodil skok. Ta skok se je iz določenega razloga zgodil. Zgodil se je pa istočasno, ko je prišlo do tistega velikega reza, kot ste povedali. Se pravi, če delaš velik rez na prihodkovni strani, moraš delati bistveno večji rez na odhodkovni. Zakaj je prag bistveno večji? Ker 2008 je bila strahovita konjunktura in v tistem času bi morali biti strahoviti presežki, pa niso bili. Rezultat tega žanjemo še danes. Potem ko pridemo do tega, da zdaj je pa treba vdihniti s polnimi pljuči in tako naprej. Če se tako malo figurativno izrazim; če je ena odstotna točka oziroma 1 % primanjkljaja, pa rečemo, da je to en meter, pa da smo bili, recimo, v najslabših časih 13 metrov pod vodo, če smo mi zdaj še malo pod vodo, to vam še vedno ne omogoča, da zadihate s polnimi pljuči, ker rezultat je znan. Tudi največ potapljačev na dah se utopi tik pod površino, ker jim refleks potegne in je stvar v tem, da je treba v končni fazi paziti. Mislim, da je Vlada – se pravi, če gledamo okvire – postavila dober okvir, stabilen okvir, jasen, se ve, kam moramo priti do

2020, se pravi javnofinančna konsolidacija, in vse se podreja temu cilju. Ker v končni fazi moramo vsi, ko se postavi neka krovna usmeritev, spodnji cilji morajo temu slediti, da veslamo vsi v isto smer, ker veslanje v različne smeri pomeni, da se vrtiliš na mestu, se obračaš, prevrneš, kakorkoli že, ampak cilj je, da gremo naprej.

Kar se tiče teh rezerv države in tako naprej, kar je bilo tudi rečeno, pa opisovali ste tisto leto 2008, kaj se je dogajalo. Se pravi, se je dalo več upokojenem, se je dalo več za plače, se je dalo več za to, za ono, za tretje, sedmo. To je eksemplaričen primer prociklične politike. Mi smo pa rekli, da je osnova tega, fiskalno pravilo je tako zasnovano, tudi Evropska komisija to ves čas govori, tudi IMF – tisti, ki vam je malo bolj blizu – tako ves čas govori, tudi OECD tako govori – tisti, ki vam je morda bližje OECD –, ker vsak ima pač neke svoje preference, ampak vedno pravijo, delajte proticiklično ne prociklično. Se pravi, takrat, ko vam gre res dobro ali dobro, dajte si nekaj na stran, ko vam gre slabo, dajate noter denar zaradi tega, ker sistem ni namenjen sam sebi, ampak je namenjen ljudem. Se pravi, preživeti morajo v prvi vrsti ljudje in zagotavljati se mora neka razumna raven blaginje, ne glede na to, kje v ciklu se mi nahajamo. To je nekako tisto, zakaj smo mi pri teh zadevah zelo ... ne bom rekel konservativni, ampak zadržani. Se pravi, vsaka stvar se dela premišljeno. Vse, kar je bilo vplivov – rekel sem, da je učinka zdaj že, če seštejemo ... Se pravi spremembe, ki smo jih delali v dveh letih, letos se bodo odražale na letni ravni v 130 in več milijonih evrov manj prilivov zaradi teh sprememb, v splošnem bo sicer več, ker imamo gospodarsko rast, se zaposluje in tako naprej. Ampak, glede na tisti benchmark, ki smo ga imeli prej, toliko manj, in to se je vse računalo zelo previdno ravno zaradi tega, da se ne bi spet kje premaknili iz ravnovesja. Ker dobro veste, kljub temu da marsikdo reče, da bonitetne ocene so fikcija, je dejstvo, da vplivajo na marsikaj. In dokler smo mi tam dobri, dokler se država poceni zadolžuje, za kratek čas se celo zadolžujemo tako, da nam drugi plačujejo, da lahko vzamejo naš denar, je pač tak čas poplave denarja, je seveda zelo pomembno – zakaj – zaradi tega, ker se potem nižje zadolžuje tudi celotno gospodarstvo, nižje se zadolžuje tudi celotno gospodarstvo, nižje se zadolžujejo vsi državljani, lahko ceneje najamejo konce koncev hipotekarni kredit, in na dolgi rok že majhne razlike v obrestih zelo veliko pomenijo.

To je tisto, ko se pravi, neka stabilnost tudi v javnih finančah pomeni oziroma bistveno prispeva k blaginji vseh skupaj. Ne nazadnje skozi proračun, bistveno več kot 100 milijonov evrov se na letni ravni zdaj že prihrani na račun tega, da se je nekatere obveznice, ki so bile zelo drage – takrat verjetno tudi drugih možnosti ni bilo, ko te nekdo izsiljuje in rabiš denar, ga pač vzameš –, so se naredile zamenjave teh in se prihrani zdaj že zelo veliko denarja in ta denar

gre v tiste stvari, za katere se ocenjuje oziroma tudi Vlada ocenjuje, da so pametne in smiselne. Tako je to del neke strategije, ne gre za neke ad hoc odločitve ali pa na pamet odločitve.

Davčni sistem zagotovo ne sme biti postavljen kot neka licitacija, posebej v predvolilnem času navzdol, da bomo pobrali čim manj. Če je, mora zagotovo na drugi strani biti nek premislek, kaj se bo naredilo, kot sem prej omenil, s pravicami in temi zadevami. Če se to ponudi v paketu, je to stvar, o kateri je lahko resna debata, če pa ne, je pa treba takšne pobude, vsaj jaz tako ocenjujem, morda dati na stran. In takrat – tudi zdaj, ko bomo delali nek globalni premislek, kaj pa res narediti na področju obremenitve dela –, dati tudi ta vaš predlog zraven in reči, v redu, ta predlog rešuje to pa to. Ali je boljši v nekaterih elementih od drugega predloga, ker zagotovo bo tudi gospodarstvo imelo svoje, sindikati bodo imeli svoje predloge, marsikdo, tudi strokovna javnost bo dala marsikateri dober predlog, ampak na koncu je treba to nekako zložiti skupaj, preračunati in dati tistega, za katerega ocenjujemo, da bi na dolgi rok zagotavljal najboljši rezultat, najboljši rezultat pa je seveda čim večja blaginja za vse državljanke in državljane.

Kar se tiče tega, kar je na področju kmetov oziroma katastrskega dohodka. Tu bi vseeno povedal, da že zdaj je sistem na tak način postavljen, da zajame, nakalibriran je tako, da zajame tiste, za katere se ocenjuje, da oni od tega ne samo živijo oziroma da ne gre samo za lastno porabo, ampak da dejansko opravljajo dejavnost. Se pravi, od tega tudi nekaj zaslužijo. Tudi če primerjamo številke, recimo, koliko ljudi koristi te subvencije in tako naprej, pridemo nekako na ta nivo. Se pravi, če vzamemo cifro, da je približno 360 tisoč gospodinjstev v Sloveniji, ki ima neka kmetijska oziroma gozdna zemljišča in tako naprej, od tega se uvrsti, lahko temu rečemo, v takšno kategorijo, da se potem obdavči, približno četrtnina. Se pravi, vse tiste se res skuša pustiti zunaj, osredotoči se na tiste, ki imajo nizke dohodke – večji del tega glede na to, da gre za pavšalno obdavčitev. Prej ste rekli, da bo manj administracije, manj dela na ravni javne države in tako naprej, je treba vseeno povedati, da tu gre za večinoma samodejne postopke, glede na to, da gre za pavšalno določen dohodek in tako naprej. Tako ni to tisti moment, zaradi katerega bi se, recimo, reklo, dobro, zdaj pa že zaradi administracije je to pametno narediti. To ni ta faktor odločanja. Res je faktor odločanja, kje to mejo postaviti, da zajamemo tiste, ki morda to opravljajo kot dejavnosti, ker če opravljajo to kot dejavnost, so potem tudi druge dejavnosti v tej državi, in je treba vedno držati neko ravnovesje. Se pravi, zagotovo na področju kmetijstva velja pozitivna diskriminacija v njihovo korist, ampak ne več kot toliko, da vzpostavimo pretirana nesorazmerja. Zaenkrat hvala.



PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Primož Hainz. Pripravi naj se gospa Ljudmila Novak in gospod Marijan Pojbič.
Gospod Hainz, izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Moram reči, da tisti, ki ste pred mano diskutirali, predvsem nekateri uvodničarji so bili zelo jasni, današnja razprava je obremenjena s predvolilnim obdobjem in je seveda v tej razpravi veliko demagogije in tudi nekatere netočnosti. To velja tudi za davčno politiko. Moram reči, da kar se podatkov tiče, tisti, ki je kričeč in ki ga sam uporabljam, je ta, da v letu 2015/2016 so se dobički v naših firmah zvečali za 94 %, povprečna plača se je pa dvignila za 1,2 %. To je seveda tista razlika, kjer mi potem lahko – vsaj jaz tako razmišljam o teh rečeh, seveda imam jasno mnenje, kako te probleme reševati. To se pravi, nekje se dogaja grozovita krivica. Zato seveda moram reči, da smo se v Desusu odločili, da gremo v to popravo krivic in seveda se zavzemamo na plačnem sistemu, podprli smo Levico za 700 evrov za najnižjo plačo. Minimalno plačo smo podprli, ker mislimo, da je to nek minimum – posebno v situaciji ali pa položaju, ko delavcev ni in jih iščejo, to je že popolnoma jasno –, ampak predvsem seveda za tiste na dnu plačne lestvice, ne za one na vrhu, kot je bilo nekaj zadnjih ukrepov SMC, iz katerega imamo zdaj celo težavo plačnega sistema, ampak gre za tiste na dnu, ki preprosto ne morejo preživeti s plačami 500, 600 evri na mesec. Ampak predvsem se pa Desus zavzema, pa se tudi sam seveda, za popravo krivic na pokojninskem sistemu. Vi veste, da smo za to tako imenovano štednjo upokojenci dali 8,4 % in seveda to je treba na nek način popraviti. Delno smo to uspeli, smo se dogovorili v vladni koaliciji, delno pa predlagamo tudi še dodatno, torej vsake 2 leti, prihodnja 3 leta po 2 % in 1 %, mislim 1,1 %, še za četrto leto, da bi potem prišli na koncu na tistih 7 celih oziroma 8 celih in toliko odstotka, kar smo izgubili v teh letih tako imenovane štednje, torej varčevanja. To je treba vrniti.

Seveda bi pa prosil kolega Hana – in še koga drugega tudi –, danes je bil to kolega Han, spoštovani kolega, ki je govoril o strašnih denarjih. To je 334 tisoč evrov na leto. / oglašanje iz dvorane/ ... Ta odstotek vračila. Tudi ko me vprašajo, koliko imam plače, ne rečem, plačo imam v 5 mesecih toliko in toliko, ampak imam v enem letu, imam v enem mesecu plače toliko in toliko. In prosim, da ne mešamo na nek način jabolk in hrušk pri teh statističnih podatkih. Koliko je to v 25 letih, bi seveda bilo še bistveno več, kot si ti navedel oziroma ste navedli. To samo glede teh podatkov. To je na leto 334 tisoč evrov.

Kar se pa tiče siceršnjih razprav, moram reči, da sem vedno znova, pa ne reagiram vedno, ampak danes pa skoraj moram, ko sem se že oglasil. Namreč, ko Nova Slovenija

govori o tem, da so edini, ki se pogovarjajo z gospodarstvom, seveda v to bi lahko rahlo dvomil. Moram reči, da se tudi Desusovi poslanci pogovarjamo z gospodarstveniki, niste popolnoma edini, ampak to je druga razprava. Ampak vi seveda vztrajate na nekem popolnem liberalizmu kot najbolj neoliberalna stranka v tem trenutku v slovenskem prostoru, kar me pa za krščanske še posebej grozljivo preseneča. Seveda, vse bi prodali tujcem – pazite, poudarek na tujce! – in seveda znižali bi davke. Za vsako ceno bi znižali davke. Torej, na nulo. Potem pa, ko končate razpravo, vedno rečete, ampak mi pa mislimo, da bi bilo dobro pa vendar imeti nekatere socialne ukrepe. Se ne izide. Se ne izide. Nekje je treba dobiti za šolstvo, za zdravstvo, za znanost, za varstvo, za kulturo je treba nekje davke pobrati. Vi ne bi pobrali gospodarstveniku oziroma gospodarstvu in bi delavcem dali čisto plačo. To je logika, ki je jaz, to moram reči, že vsa ta leta, ko tu sedimo z vami v Državnem zboru, ne razumem. Preprosto ne razumem, ker se računica ne izide. Ampak to je lahko, bom rekel, poenostavitev zaradi tega, ker drugače očitno nekateri nočejo razumeti. Kar se pa tiče gospoda Lisca, ki je začel spet te v fevdalizmu, kako je bil to krasen sistem. Prvo bi vas vendar opomnil, da v fevdalizmu tako idealno ni bilo. Moram reči, da so cerkveni dostojanstveniki in posvetna gospoda dobro živeli, v to pa ni nobenega dvoma, za tiste čase dobro živeli, kar se pa tiče ljudem, ki so dajali državi, ki so dajali Cerkvi, ki so imeli tlako, za te pa ne verjamem, da je bil tak raj. Zato je tudi Cerkev izumila raj na drugem svetu, ne na tem. Tako da ne bi filozofirali o nečem, kar ni. In 10 % davkov v fevdalizmu – to je čista neumnost. Vse so dali, kar so imeli, da ne grem na tisto pravico prve noči, kar je omenil gospod Božič, pa je tudi res.

Namreč, posebej me je zbudilo to zato, ker je gospod Lisec začel razpravo tako: »Vrnimo se v leto 2018,« potem je pa govoril o fevdalizmu! Ta je bila najbolj, bom rekel, kričeča. Ampak, seveda v tem smislu bi vas tudi prosil, ko razpravljate o teh rečeh, pa ne bi rad zagovarjal Levice, ko govorite, da če se vračamo v čas, bi se vrnili tudi v prostor. In Venezuela je nekaj, kar ne zdrži nobene primerjave, in ne vem, če ima smisel obremenjevati Državni zbor s tem nivojem razprave, kaj se dogaja v Venezueli. Potem bi lahko začeli še o Afriki ali kaj takega, bi bila malo daljša razprava. Skratka, mislim, da je te predvolilne demagogije res veliko oziroma mislim, da je je preveč.

Kar se pa tiče konkretnih podatkov, veste, pa zadnja zadeva, ki je bila omenjena okoli tega, kako Vzhodna Evropa ... Kolikor sem jaz bral zadnje podatke, BDP v Sloveniji je višji, kot je na Češkem, na Slovaškem in skratka v vsej Vzhodni Evropi, Poljskem in tako dalje. To so podatki. Zdaj, če imate vi drugačne ... To sem nekje oziroma sem prepričan, da sem to videl, da sem to prebral, nimam zdajle citata, ampak tako je, ne glede na to, kaj bi si želeli.



Dejstvo pa je, to pa morate priznati, nekateri ste z mano sedeli s temi delegacijami parlamentarnimi, ki hodijo v Državni zbor, vsi so rekli – že pred leti, se spomnim leta 2014, predvsem 2015 – vsi so nas opozarjali, ne prodajajte vsega svojega premoženja tujcem. Ko govorimo o Čehih, Slovaki in tako naprej ... Mislim, da je bil ta nasvet kar dobronameran, ker oni zdaj ponovno ustvarjajo državno premoženje zato, da bi lahko sfinancirali vse tisto, česar mi seveda ne moremo – mislim, kar je potrebno sfinancirati; torej šolstvo, zdravstvo in tako naprej in tako naprej. To so nam pripovedovali na teh obiskih pravzaprav vsi iz te Vzhodne Evrope in teh kontaktov smo na začetku imeli veliko, zdaj pa seveda je nekako, ne vem, ali je to slučaj ali kaj, ampak nekako ti kontakti malce ...

Skratka, zavzemam se za to, da bi pri tej razpravi vendar uporabljali čim manj take poceni demagogije in šli na realne podatke, kje pravzaprav v tem trenutku smo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika gospod Tomaž Lisec. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Več stvari. Najprej, da o demagogiji govorijo poslanci stranke, ki že, mislim da, 15 let obljublajo nebesa upokoјencem, pa vemo, kakšna je realna pokojnina – je res demagogija in to drugim očitati. Drugo, spoštovani gospod Hainz, sicer zaenkrat še ni magnetograma te seje, nisem govoril, da je fevdalizem neka najboljšega, ampak da je bil v bistvu fevdalizem kar nekaj solidnega, je bil dober. 10 % – pa dobro, pustimo te male pa velike dajatve – so dajali fevdalci oziroma kmetje fevdalcem, pa je gospod Hainz rekel, da so vse dali. To je pa druga skrajnost. Na hitro sem pogledal, kaj je fevdalizem pa kaj je del, pa kar sem se naučil ob tem, moram reči, da sem bil kar dober v zgodovini oziroma kar sem si zapomnil, je pa njegova še veliko bolj zgrešena. In še enkrat, kaj so dobili v tistem času od svojega vladarja, cesarja, ki je bil lastnik vsega, tako kot je sedaj cesar lastnik vsega, pa nam deli po svoji, malodane božji milosti? Veliko so dobili! Red pa mir, vsaj kolikor toliko izenačen, kot ga imamo sedaj. In za to razliko, kar jo danes daje nekdo za minimalno plačo, da ne govorim, kdo s povprečno plačo ali z dvakratnikom povprečne plače – kaj sedaj on dobi, pa kaj naj bi dobili tisti v času fevdalizma? Prepričan sem, da če bi zdajle naredili anketo, da bi se Slovenci raje odločili za fevdalizem – pa pustimo ob strani vse te solidarnostne momente, ki verjamem, da so bili tudi v fevdalizmu –, bi ljudje bili veliko bolj prepričani v to, da bodo sami zagovarjali in se odločali, kaj dati državi. Pa ne samo deset procentov, lahko se zmenimo za tretjino, pa bodo ljudje še vedno veseli. To pa, da dajejo pri dvakratni povprečni plači povprečno neto plačo državi, je pa to, kar govorimo o zgrešenem razmišljanju določenega dela politike, ki mlade,

izobražene naganja v tujino. Zato tukaj replika gospodu Hainz, da naj prebere magnetogram, kaj sem govoril, po drugi strani pa gospod državni sekretar, vedno se po navadi primerjamo z bližnjimi. V osnutku zakona oziroma predlogu zakona, ki ga imamo, smo povedali in tudi zapisali, kakšen je primer v Avstriji, kaj avstrijski delavec za minimalno plačo, s povprečno plačo ali z dvakratnikom povprečne plače dobi bruto in kaj to znese v neto. Pa pogledajte avstrijski model pa pogledajte slovenski model in zakaj se naši ljudje sprašujejo, zakaj je Avstrija toliko boljša. Ima manj sociale, ima manj zdravstva? Nima. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič. Izvolite, gospa Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo in lep pozdrav.

Vseh tistih razpravljavcev, ki sem jih želela malo pokomentirati, sedaj ni v dvorani, očitno je spet načelo: udari in beži, pa potem ne boš nič slišal, kakšen odgovor si dobil na kakšno razpravo.

Pa bom začela pri ministru dr. Andreju Bajuk, ki se sam seveda ne more več braniti, ampak šele ob njegovi smrti mu je bilo priznано, da je bil prvi minister, ki je ljudem znižal davke in ki je upokoјencem zvišal pokojnine. Če gospod Hainz govori o predvolilni demagogiji, vemo, kateri politik v naši državi je največji predvolilni demagog, pa ni treba povedati imena, pa vsi vemo, kdo je to. Tisti, ki je že zdavnaj obljubljal pokojnine po tisoč evrov, pa jih še sedaj ni. In sedel je tudi v vseh vladah od leta – ne vem, 1998 se mi zdi pa do sedaj. Ne on, ampak njegova stranka, Desus. No in gospod Han je očital Bajuku, da je zmanjšal davke in je država bila prikrajšana za eno milijardo evrov. Ampak ljudje so bili na boljšem. V tistem času je država vzpostavila vse kriterije, da smo lahko sprejeli evro. Bil je proglašen celo za najboljšega finančnega ministra leta – evropskega! In javni dolg v tistem času, leta 2008, je bil 21,1 % BDP ali 8,2 milijarde. Potem pa pride leta 2008 vlada Boruta Pahorja oziroma vlado prevzame SD in minister SD, finančni minister, postane France Križanič. In kaj se zgodi z javnim dolgom? Z 8,2 milijarde naraste na 16,4 milijarde evrov! Torej z 21,1 % na 46,6 % BDP. Gospod Han nam je očital oziroma ministru Bajuku, kje je zdaj tista ena milijarda, ki je ni izterjal. Zdaj pa vidimo, da je ta razlika med javnim dolgom kar precej milijard več. Kam so pa šle tiste milijarde? Kaj se je potem zgodilo? Seveda ta javni dolg je naraščal, zdaj imamo okrog 30 milijard evrov in plačujemo približno milijardo evrov letno obresti. Kaj pa imamo od tega? Obresti odplačujemo za javni dolg, ki ga je v veliki meri začel ustvarjati SD. Vemo, da se je začela finančna kriza, pa kljub temu ni bilo pravega orodja in orožja proti



tej finančni krizi in se je javni dolg kar povečeval. No in potem pravi gospod Han, da desnica samo reže finance. Ja, zakaj pa jih je bilo treba rezati? Ker so jih oni prekomerno zapravljali, delili v nepravne projekte, vlagali v več delovnih mest v birokraciji. Jaz pravim, naj bo delo plačano, učinkoviti birokrati naj bodo ustrezno in dobro plačani, ni pa treba dodatnih zaposlitev birokratov, kot se dogaja prav v času te vlade. Zato je morala naslednja vlada leta 2012 uvesti ZUJF, da je zmanjšala birokracijo in da se je borila proti vsem tem finančnim krizam, ki jih je povzročila prejšnja vlada, v kateri je bil tudi SD, stranka gospoda Hana.

Če govorimo še o socialni politiki Socialnih demokratov. V času Pahorjeve vlade so odvzeli pokojnine, največkrat so jih dobivale kmečke ženske, ki so celo življenje garale, pa veste, da kmetje v tistem času niti niso mogli vplačevati v pokojninsko blagajno, in te ženske so imele 181 evrov mesečno pokojnine. 181 evrov mesečno, ki jih je Pahorjeva vlada, minister SD, torej SD, vzela tem ženskam. Toliko o solidarnosti in socialni politiki SD!

Včeraj je bilo srečanje Združenja Manager. Gosta te majhne okrogle mize, pogovora, sta bila tudi naša finančna ministrica in minister za gospodarstvo. In kaj je rekel minister za gospodarstvo? Jaz se z njim popolnoma strinjam. Vem, da on ve kot menedžer, kakšni ukrepi bi bili potrebni, pa verjetno ga dve koalicijski stranki precej držita nazaj. Kaj je rekel? Da je treba znižati prispevke za tista delovna mesta, ki omogočajo – torej delovna mesta z višjo dodano vrednostjo. Mi govorimo o razvojni kapici, ker vemo, da ob enaki bruto plači je v Sloveniji prenizka neto plača, zato nam mlad, izobražen kader odhaja. Zakaj je pa to pomembno tudi za minimalne plače? Ker ti ustvarjajo višjo dodano vrednost in celo podjetje vlečejo naprej, zato tudi minimalne plače niso potrebne. Včeraj je bila glavna nagrajenka za življenjsko delo dr. Jožica Rejec in pravi: »Pri nas minimalne plače niso problem, ker ima verjetno večina višek, ker vlagajo v razvoj.« Torej, zaman je poudarjati, hočemo večje penzije, hočemo višje minimalne plače. Strinjam se, da so pokojnine prenizke, da ljudje ne morejo živeti, da z minimalno plačo težko preživijo. Popolnoma se strinjam, ampak rešitev ni v tem, da mi povečujemo pokojnine in povečujemo minimalne plače, s temi povečevanji potem povečujemo tudi javni dolg, ampak da vlagamo v razvoj, v raziskave, da dobimo top podjetja, da omogočamo zakonodajo, davčno zakonodajo, takšno, da bo gospodarstvo lahko delalo, dihalo, vlagalo in s tem tudi omogočalo boljše plače, višje prispevke, več zaposlitev in tako naprej. Ampak, enostavno, te matematike tako v SD kot v Desusu očitno še niso obravnavali. Kot sem dejala, sem za višje plače, sem za višje pokojnine in Bajuk jih je kot finančni minister tudi omogočal.

Predvolilna demagogija, o kateri je govoril gospod Hainz, se najbolj pogosto dogaja v tej stranki in tudi v stranki SD. Če ste bili v vladi toliko in toliko let, ste tudi vi krivi in odgovorni, ne glede na to, kdo je bil minister tiste vlade – finančni minister ali pa kdor je vodil vlado. Sokrivi ste. Nekaj mesecev pred volitvami niste nič krivi, mi smo takrat krivi za nizke plače, za nizke pokojnine, pa ves čas sedite v različnih vladah. Torej, demagogija na vrhuncu, ampak pri vas. In nam očitane, da podpiramo neoliberalizem in kapitaliste! Mislim, da v Novi Sloveniji ni veliko kapitalistov, so pa delavni ljudje, ki vedo, da si morajo za svoje življenje zaslužiti s poštenim in odgovornim delom. Po navadi tudi ne šolajo svojih otrok v tujini, če pa jih, pa jih za svoj denar. Vemo, kdo je v preteklosti šolal svoje otroke v tujini. Tisti, ki se najbolj zavzemajo za javne šole pa javno šolstvo, svoje otroke pa pošiljajo drugam. To je še ena demagogija, ki jo neprestano slišimo.

Višjega standarda ne bomo dosegli z več socialne pomoči, ampak tudi s povišano produktivnostjo. V Sloveniji je 20 % nižja od povprečja v Evropski uniji, na srečo vsaj 20 % višja kot na Balkanu, pa v teh državah, o katerih ste govorili, da imajo zelo nizke davke. Ja, gotovo z nizkimi davki hočejo privabiti vlagatelje, če pa je produktivnost tako majhna, verjetno tudi ugotovijo, da se ne splača iti tja, kjer pač te produktivnosti ne bodo dosegli.

Pokojnine bi lahko bile boljše, če zaradi luknje ne bi spet pokrivali, torej luknje v naših bankah, vemo, okrog pet milijard. Če ne bi šlo toliko denarja v Švico oziroma v davčne oaze, pa večino časa ste bili na oblasti in bi to lahko preprečili, kontrolirali ali kako drugače zagotovili red, pravico, poštenost v tej državi. Pa je niste. Zato ne govorite, da smo krivi mi, pa naš minister, ki je ljudem znižal davke in je bil takrat zelo nizek javni dolg!

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika, gospod Primož Hainz. Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsednik.

To bom repliko izrabil, ne zato da bi polemiziral, čeprav sem bil prijetno imenovan, ampak sem seveda naredil neumnost. Rekel sem 334 tisoč, je pa 334 milijonov letno, pomeni poprava krivic za upokojene, če bi se vračali na tisto stopnjo, o kateri sem prej govoril. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Nadaljujemo. Gospod Marijan Pojbič, imate besedo. Za vami dobita besedo gospa Anja Bah Žibert in gospod Igor Zorčič.

Izvolite, gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.



Ne vem, kaj še pravzaprav sploh lahko v Slovenski demokratični stranki v danih okoliščinah naredimo. Vse, kar naredimo, je narobe. Razlogi za to, da neke stvari niso ob pravem času, so enkrat, da so volitve blizu, drugič ne vem, kakšen tisoč in en razlog je bil, ko se spomnimo nazaj, koliko predlogov zakonov je vložila Slovenska demokratična stranka v tem mandatu. Praktično vsi zavrnjeni, ampak milijon razlogov. Zdajle smo vložili zakon, ki se mi zdi, da je zelo pomemben, bom potem 2, 3 stvari povedal zakaj, in mislim, da so moji kolegi poslanke in poslanci, ko so razpravljali, zelo jasno povedali, kakšna je intenca, kakšen je, zakaj smo se odločili za to, da ta zakon vložimo in tako dalje. Danes sem poslušal, ker sem vseskozi tukaj notri, razpravo ekstremne Levice. Moram reči, stališča, ki jih zagovarja, so ekstremna, ne sodijo več v nek normalen sistem demokracije. Ko sem Luka Mesca poslušal v njegovih razpravah, je vseskozi poudarjal – in nikoli se ni vprašal ključnega vprašanja – da ni nobenega problema, mi smo za to, da delimo, da dajemo. Tudi mi smo za to, v Slovenski demokratični stranki, da delimo in dajemo, seveda se je pa pred tem treba zavedati, kdo je tisti, ki to ustvarja, in kako pride v državni proračun.

Če si ti človek, ki nimaš minute delovne dobe, kot sem že velikokrat rekel, ki nikoli nisi niti začutil, kaj pomeni imeti svoje podjetje, ne poznaš, kako funkcionira realni sektor. Danes, ko gledam, v tej vladi, vladni koaliciji je velika večina ljudi, ki niti minute niso delali v realnem sektorju, ki jim gre kot malim bogovom, ki že od samega začetka, ker jih je tudi sistem – hvala bogu so bili v pravem delu sistema. Se pravi v partiji, ki jim je omogočala, da so imeli privilegirane pozicije ne glede na to, ali so imeli izobrazbo osnovnošolsko, pa so imeli, ne vem – ker poznam iz svojega okolja, kako so se stvari dogajale – v nekem trenutku je prišel z osnovnošolsko izobrazbo na pozicijo delovodje neke zgodbe, kjer ni imel pojma, za kaj gre, in tako dalje in tako dalje, ker je bil v partiji. In točno to, večina koalicije, ki zdaj sedi tu notri, ste z levičarskega dela slovenske politike in so bili vaši predhodniki, starši ali kakorkoli rečeno zelo močni v politiki ali na fakultetah in tako dalje. In danes vi ne veste, kaj pomeni funkcionirati v realnem sektorju, ker niti minute svojega delovnega časa niste prebili v realnem sektorju. In tisti bi radi tukaj solili pamet! In ne veste, kako se denar zasluži! Mogoče je med vami kdo, ki je podjetnik – vem, da je nekdo – in on ve, kako se denar zasluži in kako enostavno je denar deliti, še sploh če funkcioniraš na tak način, da ne znaš oceniti, kaj je prav in kaj je narobe dajati v določenem trenutku. Najbolj, če se kdo zaveda tega problema, so podjetniki in obrtniki. Oni vedo, kdaj morajo varčevati in kdaj lahko zapravljajo. V naši državi pa se na tak način ne moremo pogovarjati, ker temu ni tako, razen 2004–2008, ko je to državo vodila Slovenska

demokratična stranka, takrat skupaj z Novo Slovenijo.

Zdaj pa, spoštovani gospe in gospodje, ker je tukaj spoštovani gospod podpredsednik in sem poslušal razpravo in stališče njegovega šefa poslanske skupine, zelo me moti pri njegovi razpravi, počasi vedno bolj – ker jaz sem pošten človek, jaz lahko to vsej slovenski javnosti povem – naj on pove, koliko časa je njegovo podjetje ali podjetje njegovih staršev priklopljeno na državna sredstva. Naj to slovenski javnosti pove. Naj ti ljudje to povedo slovenski javnosti, da bodo Slovenke in Slovenci vedeli, kdo je tisti, ki super živi na račun davkoplačevalcev. Naj povedo, nič narobe, nimajo česa skrivati, saj je bilo vse razkrito, saj je bilo v časopisih in tako dalje! Naj to povedo ljudje, da bodo ljudje vedeli, kdo zastopa tukaj v tem parlamentu njihove interese in kako pošteno so določeni posamezniki v SD. Naj povedo! Jaz ne rečem, da so vsi enaki, so pošteno in taki in drugačni. Zato pravim, da tudi v sami Levici ali pa tudi v SD imaš veliko poštenih levičarjev, ki nimajo čisto nič od teh privilegirancev, niti pikice, samo to, da jim oddajo glas. Upam, da bodo ti ljudje enkrat to doželi. Ko bodo enkrat to doželi, pa bodo rekli stop eliti, stop elitizmu. Ki se je zgodil zdajle tudi v SMC. Zdaj lepo vidijo, kaj pomeni elitizem. To so doživeli in to bodo doživeli na volitvah in bodo videli, ljudje niso toliko naivni in toliko neumni, da ne bi prepoznali te zgodbe, kljub vsem pritiskom medijev, ki so kupljeni in plačani. Kljub temu bodo ljudje začeli realno razmišljati in ta trenutek bo prišel, ta trenutek se Sloveniji bliža in hvala bogu, da do tega pride. Ker od demagogije, resnično od demagogije in velikih besed nihče ne more živeti, lahko pa živijo od tistega, kar ustvarja realni sektor. Potrebujemo tudi državni in javni sektor, vendar samo v tistem delu, ko delajo pošteno in delajo v korist ljudi. Ne pa takrat, da so zato tam, da onemogočajo uboge državljanke in državljanje, da imajo še tisoč in en problem več samo zaradi tega, da si nekateri v državni in javni upravi zaslužijo plačo. Ljudem onemogočajo, da bi prišli do svojih ciljev. Pa da ne govorim, ko gre za pridobivanje gradbenih dovoljenj in tako dalje in tako dalje.

Zdaj pa samo nekaj vprašanj pa da se vrnem na zakon, ker sem malce stopil čez. Imam vprašanje za Vlado in koalicijo, povejte mi, zakaj visoko izobraženi mladi zapuščajo Slovenijo. Kaj mislite, zakaj? Zakaj?! In vedno več! Zato ker nimajo stimulativen okolja, nimajo stimulativen plač, da bi ostali tukaj. Slovenija se brez visoko izobraženega kadra nima nobene možnosti prebiti. Nima nobene možnosti sodelovati v evropsko razvitih državah, če nima visoko izobraženega kadra, da bi lahko prenašal v to našo gospodarstvo tudi visoko tehnologijo in vse tisto, kar je potrebno za to, da stvari lahko funkcionirajo in da smo konkurenčni. To je ena stvar. Potem vas sprašujem, zakaj več kot 20 tisoč zaposlenih delavcev migrantov dela v Republiki Avstriji. Ali ste se kdaj vprašali v tej



vladi, v tej koaliciji, zakaj? In potem jih še obremenjujete s tem, da morajo plačati razliko davka v Sloveniji. Ste se kdaj vprašali? Zato, ker tam normalno, logično dobijo več neto kot tukaj. Definitivno dobijo višjo neto plačo, ker je plača manj obdavčena. Do tisoč 200 evrov v Avstriji praktično ne plačaš dohodnine in tako dalje, zato so šli tja. Pa še drugi del, ki je pa socialni moment – ker tukaj niso dobili službe. In če bi bilo teh 20 tisoč ljudi tukaj, povejte, kakšna bi bila številka brezposelnih v naši državi. Pa se ne bi tako bahala ta, bom rekel v narekovajih napihnjena levičarska vlada in ta koalicija.

Potem vas sprašujem, zakaj je ta vlada zaposlila 8 tisoč 500 ljudi v državni in javni upravi, ko govorite, da racionalno delujete in racionalno porabite proračunska sredstva. Kje so rezerve? Kje je zdaj tisto? Zakaj imamo 33 milijard dolga, ali koliko približno? Zakaj?! Zakaj se zdaj, če pravite, da so debele krave, da je vse super, oh in sploh, da se je v državni proračun natekla milijarda več denarja kot prejšnje leto, ne znižuje državni dolg? Zakaj?! Sprašujem vas, zakaj. Zakaj se povečuje, če tako dobro gospodarite? Tu so se odhodki povečali za teh 8 tisoč 500 ljudi za najmanj 250 milijonov evrov letno. In nikomur nič. In ta vlada pravi, da je odlična. Zdaj pa si vi samo predstavljajte, če pride do situacije, ko ne bo več debelih krav ... Sprašujem vas, zakaj imamo vsak dan več ljudi pod pragom revščine, če tako dobro funkcionirate, če se je toliko denarja steklo v državni proračun več kot prej. Prav tako vas sprašujem, zakaj se iz slovenskih upokojencev delate direktnega norca, ko tem najbolj ranljivim povišate pokojnine za en evro, dva evra, tri evre, privilegiranci pa živijo kot bogovi. Njim pa za 80 do 100 evrov in tako dalje. Zakaj je temu tako? Ali veste, koliko podjetij je sedež preselilo na Slovaško in Češko? Iz mojega okolja, Štajerske, je zelo velika številka. Jih osebno poznam, pa sem jih vprašal, zakaj. Pravi: »Bolj stimulatивно okolje je. Manjši so davki.« Zato. Se pravi, moramo se vprašati, zakaj, in tako dalje.

In zdaj se vrnemo k temu, kar je intenca našega zakona, manj državi, več ljudem. To je intenca tega zakona in to mora slišati slovenska javnost. Manj državi in več ljudem. Ljudje bistveno bolj gospodarno s svojim denarjem ravnajo kot pa država. Ta država, da ne bom rekel – saj veste, da ravna z denarjem davkoplačevalcev skrajno skrajno neodgovorno. Samo ta podatek, v lanskem letu je v oaze stekla iz te države približno – to je napisal, mislim da, en novinar, saj imam nekje shranjeno – milijarda 300 milijonov evrov, eno leto prej med 800 in 900 milijonov evrov, še leto nazaj pa, vse pod vladavino Mira Cerarja, mislim da, okrog 600 milijonov evrov. Saj je napisano, je bilo na Twitterju napisano in tako dalje. Ja, pogledjte! A mi pa ne moremo slediti temu, kar smo mi v zakonu napisali? Na eni strani so tam milijarde, gredo nekam in kdo omogoča to? Ta vlada in ta ekipa, ki nič ne naredi, da bi to

zgodbo zaustavili. Mi smo kot glavni cilj v tem zakonu zapisali: »Glavni cilj predlaganega zakona je znižanje davčne obremenitve dohodkov iz dela oziroma davčnega primeža v Sloveniji. To se lahko doseže z nižanjem stopenj v vseh dohodninskih razredih in zvišanjem splošne dohodninske olajšave. Z davčno razbremenitvijo dohodkov iz dela se bodo zvišale neto plače delavcev. Hkrati se bo povečala konkurenčnost slovenskega gospodarstva, zmanjšala se bo brezposelnost in tudi obseg sive ekonomije.«

Vlada je v svojem odgovoru napisala naslednje. Da boste sami ugotovili, da se v nekih zadevah strinja s tem, kar mi pišemo v obrazložitvi. In kaj je zapisala? Zapisala je na strani 2: »Vendar pa je iz podatkov o ekonomski strukturi davkov in prispevkov (davki na delo, davki na potrošnjo, davki na kapital in davki na premoženje) razvidno, da pa ekonomska struktura davkov ni najugodnejša z vidika konkurenčnosti, saj odstopa od povprečja evropskih držav zaradi nadpovprečne obremenitve dela s prispevki za socialno varnost in potrošnje.« Spoštovani kolegi, o čem se pa mi danes pogovarjamo? Vlada je to napisala v svojem stališču! In draga koalicija, ali ste sploh stališče Vlade prebrali? Je kdo prebral to, kar tu piše? In potem v nadaljevanju je napisala: »Največji delež k davčnemu primežu v Sloveniji prispevajo prispevki za socialno varnost, saj predstavljajo prispevki delojemalca 19 % in delodajalca 13,9 % v stroških dela, dohodnina pa 9,8 % (davčni primež skupaj znaša 42,7 %). Za primerjavo, pri taki osebi v državah članicah OECD davčni primež znaša 36 %.« Torej v Sloveniji skoraj 7 odstotnih točk več. To ste v vladi zapisali. Ja, o čem pa mi danes tukaj govorimo? Da je tukaj treba stvari spremeniti, da temu ne bo tako! Da bo gospodarsko okolje bolj zdravo, bolj konkurenčno in tako dalje in tako dalje. Spoštovani, jaz sem osebnega prepričanja, da je ta zakon, ki smo ga mi vložili, dobronameran, niti najmanj nima nobene zveze s politiko nobene stranke, sem prepričan, ker gre za to, da želimo pomagati ljudem. Na eni strani, da bodo dobili višje neto plače, da bodo lažje živeli, pa boljše živeli, in na drugi strani, da ta potratna država ne bo še naprej denarja davkoplačevalcev zapravljala na tak način, kot to dela.

Zdaj pa še samo za malo pred koncem še eni podatki, ki se mi zdi, da so za ljudi še kako pomembni, pa tudi za to vlado. Pa tudi, da boste vedeli, zakaj smo ta zakon vložili, tudi s številkami. Zdaj pa gremo. Minimalna bruto plača je 804,96 evra, dohodnina, akontacija je – govorim o minimalni plači – je 56,29 evra, socialni prispevki, ki jih delavec plača iz svoje plače, 177,90 evra, prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje 124,77 evra, prispevek za zdravstveno zavarovanje 51,20 evra, prispevek za zaposlovanje 1,13 evra in prispevek za starševsko varstvo 0,80 evra. Torej od bruto minimalne plače vse to, kar sem sedaj



naštel, plača delavec. Tako da delavec dobi potem minimalno neto plačo iz tega, kar je njegova bruto plača, 570,77 evra. Nato pa še delodajalec ob tej minimalni plači plača socialni prispevek 129,60 evra, prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje 71,74 evra, prispevek za zdravstveno zavarovanje 52,81 evra, prispevek za zaposlovanje 0,48 evra, prispevek za poškodbe pri delu 4,27 evra in pa prispevek za starševsko varstvo 0,80 evra. Delodajalca stane delavec z minimalno plačo 934,56 evra, medtem ko od tega dobi delavec 570,77 evra. Naj mi še kdo reče, da tu ne gre za, bom rekel, požrešno državo na kubik! Delavec za minimalno plačo, ki ima bruto 804,96 evrov, na koncu dobi 570 evrov neto plače. Skupni stroški za delodajalca so pa 934,56 evra. Pri minimalni plači skupaj na letni ravni za enega delavca to znaša 4 tisoč 275,72 evra, za povprečno plačo 9 tisoč 371 in tako dalje. Zdaj naj mi samo še nekdo reče, da je to normalna država. Da je to normalna država! Država skoraj več dobi v svoj državni proračun kot pa delavec na minimalni plači. Torej ko govorimo za minimalno plačo. Mislim, da je pa to višek vseh viškov, no. V Avstriji pa do tisoč 200 evrov praktično ne plačaš niti centa dohodnine in mi se pogovarjamo, kako sledimo tem trendom, kako naša država napreduje. Glejte, mi s tem, kar delamo, slabšamo konkurenčnost te države in delamo ljudi za hlapce te države.

To pa je filozofija socializma – da ti narediš ljudi za hlapce, da jih lahko na tak način strogo kontroliraš. Ker če si ne more več kot kilo kruha kupiti pa eno mleko, potem ga imaš strogo pod kontrolo. Bog ne daj, da bi imel kateri obrtnik, podjetnik kakšno premoženje, ker potem je že nevarni faktor državi. To je filozofija in ideologija socializma in komunizma in zato smo tukaj. Zato ker smo prišli iz take države, ima večina tistih, ki danes tukaj sedite v koaliciji, to v svojih možganih. To ni prav in to je napačno. Ne razumete, nimate pojma, kaj pomeni podjetništvo, in tako dalje in tako dalje, da ne bom govoril o tem. Ampak ne vsi. Ampak ne vsi, to sem prej povedal. So izjeme vmes, ki jih jaz osebno zelo cenim, ker jih poznam, ampak večina je takih, ki nikoli v življenju niso delali ene minute v realnem sektorju in danes ocenjujejo, kaj je pošteno in kaj ni pošteno. Zadeva tukaj leti predvsem na – se ve, na koga. Na SD pa tudi na Desus. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MATJAJŽ NEMEC: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Jaz bi samo dodal nekaj zadev, tako kot prej mislim, da je pomembno za razpravo. Ker ste, gospod Pojbič, omenjali, kako je z minimalno plačo, kakšne so obremenitve in tako naprej. En vidik je tudi pomemben – mi imamo nekatere rešitve, ki jih druge države nimajo. Sicer gre za bagatelo, ampak samo v obzir, ko

se zadeve izračunavajo, pri minimalni plači vseeno to kar nekaj pomeni, recimo prevoz na delo in malica se ne vključujeta noter in sta v bistvu bruto za neto. Se pravi, če bi se primerjali z drugimi državami, koliko pobere država, bi morali samo še to dati zraven. To je en manjši dodatek.

Drugi del, ki se mi zdi tukaj bolj pomemben, je pa ena reč, za katero se pogosto dogaja, da nanjo pozabljam, pa to velja za vse. Mislim, da je ena izmed ključnih zadev, na katero bi morali paziti pri teh razpravah, to, da bi začeli govoriti, po mojem, o neto razpoložljivem dohodku. Ker ena stvar, ki jo zelo pogosto pozabljam, je, da ima naša država – na eni strani pogledamo minimalne plače, se pravi z dohodnino ni tako veliko breme, ampak prispevki so visoki, potem na drugi strani, če gledamo pa neto razpoložljivi dohodek, je pa – en kup enih transferjev. To je stvar, pri kateri je za moje pojme, tudi ko se razpravlja, treba dati vse skupaj, pogledati, kaj se dogaja, in videti neravnovesja. Določena neravnovesja se v bistvu tudi s tem, kako imamo zasnovane transferje, v določenih točkah še celo povečajo, kar je ena posebna značilnost. Zaradi tega se mi zdi, da je za prihodnje razprave dobro, da se morda te številke dodajo zraven, ker potem ljudje lažje dobijo občutek, kaj je tisto, s čimer razpolagajo. Če pogledamo recimo, kaj jim prispevajo občine, če ima nekdo recimo minimalno plačo, recimo en par, oba minimalno plačo, pa da imajo enega otroka, dva, je recimo pri položnici za vrtec razlika ena proti pet, lahko tudi več pri tem, koliko plača nekdo, ki je že recimo pri povprečni plači, koliko plača on. Potem imamo nekatere druge transferje, od otroških dodatkov do pravice do malice in tako naprej. In ko vse to zložimo skupaj, potem šele lahko dobimo občutek tistega, kot ste tudi sami nekako izpostavili, koliko si država od njega vzame. Ker na eni strani je res, od njega – težko je reči pri nekom, ki prejema minimalno plačo, koliko si od njega država vzame, ker on, kar plača prispevkov, gre za njegove pravice. Potem je pa še drugi del, solidarnostni in socialne politike oziroma neke socialne mreže, ki mu zagotavlja transferje. Tu bo zagotovo treba še marsikaj povedati. Pričakujem, tako kot sem prej omenil, tisto sodelovanje z OECD, da bomo dobili tudi mednarodno primerljive podatke, da se o tem lahko začnemo res čim bolj konstruktivno pogovarjati.

V kakšne druge stvari, to, kar ste omenjali, se ne bi pretirano spuščal. Ste pa rekli, tudi sami ugotavljamo, da je visok davčni primež, in to drži. Zato je tudi ena izmed temeljnih usmeritev Vlade razbremenitev dela. V tistih delih, ko je bilo možno, da se dela to na nek razumen način, da bo upad prihodkov še vedno nižji od tistega, kar nam dejansko prinaša gospodarski cikel, se je to tudi naredilo. Zato potem dodatno, če ni na drugi strani drugih ukrepov v smislu krčenja pravic in tako naprej, iz tega razloga to ocenjujemo kot neprimerno. Je



pa dejstvo, da težava ni v dohodnini, težava je v socialnih prispevkih. Ampak socialni prispevki niso samo, koliko plačaš, ampak tudi, koliko dobiš ven, kako je vzdržna blagajna. Nekateri poslanci ste danes sami poudarili, da obstaja transfer v pokojninsko blagajno, veste, kako stoji zdravstvena blagajna, pa še marsikaj drugega. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Postopkovno ali replika? Replika, gospod Pojbič, potem pa gospod Marko Pogačnik.
Gospod Pojbič, imate besedo, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod Tilen, eno vprašanje v zvezi s tem, ko ste govorili o razbremenitvi dela. Lepo vas prosim, da poveste, kaj ste v treh letih in pol na tem področju naredili za državljanke in državljane in koliko je ljudem od tega, kar ste vi zdaj povedali, ostalo več v žepu. Prosim vas, da to poveste s številkami.

In druga stvar. Ko sva govorila o tem, koliko država vzame od minimalne plače, in ste govorili o tistih socialnih zadevah, ki jih pač mogoče kdo dobi, zato ker pač ima stanje tako ali pa z minimalno plačo skoraj ne more preživeti, v zvezi s tem vam samo tole povem, mi govorimo o plačah in ne govorimo o socialnih dodatkih. Ne govorimo o tem. Danes tukaj ta zakon ni temu namenjen. Jaz sem prepričan, da če bi ljudje dobili primerno višino plače, nobenih teh socialnih dodatkov ne bi bilo treba, pa bi bila kljub temu država dovolj socialna. Ker kaj je ključnega pomena? Najpomembnejša stvar v tem je, da ljudje lahko živijo normalno od svoje plače.

Kaj mislite, da je ljudem lepo, da morajo hoditi po te socialne kolektive okrog pa prositi pa čakati na enem centru pa drugem in tako dalje, da lahko preživijo?! Kaj mislite, da je to njim lepo?! Mi smo dolžni, politika, ustvariti ustrezno gospodarsko okolje, kjer bodo delodajalci zaposlovali, ustvarjali višjo dodano vrednost in lahko delili tudi višje plače. Kdaj boste to filozofijo razumeli, gospod Tilen Božič in vsi ti, ki sedite na levi strani?! Kdaj boste to razumeli?! Ko boste to razumeli, boste videli, to je najbolj socialna država, da ljudje lahko živijo od svoje plače. In če bodo imeli višjo svojo neto plačo, bodo tudi več plačevali v pokojninsko in zdravstveno blagajno in bodo imeli tudi višje pokojnine. Kdaj boste razumeli, da je to prava filozofija socialne države, ne to, kar vi govorite?! Lepo vas prosim, dajte se že enkrat strezniti! Kako dolgo še bo moral nekdo tam iz Slovenskih goric, sam o sebi pravim, kmet iz Sladkega Vrha tukaj razlagati, kaj je ključno za to družbo, če hočemo stopiti korak naprej?! Kako dolgo in kolikokrat bom še moral to povedati tukaj? Vam ti veleumi, ti doktorski nazivi na koncu nič ne pomenijo, ker o praksi nimate pojma! In zato je stanje takšno, kakršno je. Zato vas prosim, da začnete praktično razmišljati pa poslušate tiste, ki ustvarjajo, potem pa delite tisto, kar so

ustvarili, na tak način, da boste vsi skupaj zadovoljni. Ne eni živeli kot bogovi, drugi pa na koncu s 300 ali pa 400 evri pokojnine. To je sedanja oblast, to je sedanja država in to je pretekla vladavina teh socialističnih in da ne bom rekel kakšnih vlad. Žalostna resnica za slovensko ljudstvo. Zato smo tu, kjer smo. Namesto da smo mala Švica, mislim, da smo slabši kot vse ostale države na Balkanu. Žalostno.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC:
Predstavnik predlagatelja, ste mogoče želeli repliko? Tilen Božič? / oglašanje iz dvorane/ Ne.
Mag. Marko Pogačnik, predstavnik predlagatelja, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Spoštovani državni sekretar, tole je pa zdaj meni všeč, kar ste vi odpri. Neto razpoložljiv dohodek. To je pa zdaj meni všeč, da ste odpri to temo in da se tudi vi tega problema zavedate. Jaz sem prepričan o nečem, da danes v Sloveniji najslabše živi družina, ki ima dve povprečni plači, zaradi tega ker vi ubijate tistega, ki danes hoče v Sloveniji pošteno delati. Resno. In s tem ogrožate celotni javni sistem in pa celotne javne finance. Spoštovani državni sekretar, ste vi danes pred javnostjo pripravljeni povedati neto razpoložljiv dohodek družine, ki ima dve povprečni plači in ima dva otroka v vrtcu in pa primerjavo zraven, družina, kjer sta oba starša brezposelna in imata dva otroka v vrtcu? Ljudje, ki danes delajo po od 8 do 12 ur dnevno, vstajajo zjutraj ob petih, hodijo domov ob šestih, zaradi tega nima družina poravnano tako, kot mora imeti, in kosila in vsega skupaj urejenega, živi skoraj bistveno slabše kakor tisti, ki so na socialni pomoči. Glejte, jaz pravim, socialna pomoč mora biti, ampak jaz si upam trditi, da v Sloveniji sociala obstaja, vendar je vprašanje, ali je ta socialna pomoč, ki je, poštena. Jaz sem prepričan, da ni, in tudi ni pravična. Vi ubijate to razmerje med tistimi, ki dobivajo socialne transferje, in tistimi, ki pošteno delajo. To je največja napaka levičarskih vlad vseskozi, ne samo v Sloveniji, tudi v tujini.

In danes vi spodbujate, da mladi bežijo v tujino, s tem znižujete prispevke tako v pokojninsko kot v zdravstveno blagajno, ljudje si morajo poiskati zaposlitev čez mejo v Avstriji, potem pa v Sloveniji dobivajo od Fursa dodatne položnice. Zato ker je davčna politika v Sloveniji neustrezna. Spoštovani državni sekretar, zakaj tisti, ki so danes migranti, ki delajo v Avstriji, dobivajo enormne zneske za doplačila? Zakaj? Zato, ker ima Slovenija bistveno višje davke kot Avstrija. Izključno samo zaradi tega. In res bi rad videl, spoštovani državni sekretar, dajte ta primer povedati, razpoložljiv dohodek in vsi ti transferji, ki jih dobijo. Po mojem vedenju je ta razlika minimalna in se iz meseca v mesec tudi zmanjšuje. In resno, vi ubijate še tisto dodatno



motivacijo do dela. Kajti nekdo, ki bo šel danes izračunat, kaj se mu bolj splača, bo prišel do spoznanja, da je bolje, da je doma. Ampak vi s tem ubijate javne finance.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Bilo je nekaj vprašanj. Kaj smo mi naredili, ker je bilo – pa če povem s ciframi, bom povedal tako, ker ... Tako, kot je. Prva reč, kot sem že na začetku povedal, mi smo spremenili dohodninsko lestvico. Se pravi, da smo en razred razdelili, 41-odstotni na 34 pa 39, in s tem smo v bistvu naredili v tistem srednjem razredu, če se tako bolj pogovorno izrazim, nekaj več prostora in ta je težek približno 56 milijonov evrov. Toliko je bila ocena, da bo manj prišlo v državni proračun iz tega naslova. Druga reč je bilo zvišanje dohodkovnega praga za upravičenost do dodatne splošne olajšave. To se pravi tisti, ki imajo najnižje dohodke, za dodatnih 300 evrov, tam se je potem tudi ukinila tista stopničasta olajšava, kot veste, tisto je potem odneslo še približno 14 milijonov evrov. Kot veste, je bila končno uvedena tudi, lahko rečemo temu, božičnica, 13. plača, kakorkoli že, v glavnem izplačilo za poslovno uspešnost. To je bilo s 1. 1. 2017 do 70 % povprečne plače proste dohodnine, se pravi ta del, oziroma z novo spremembo, ki so jo koalicijski poslanci vložili, se dohodnine ne plača do 100 % povprečne plače.

Tako da glede teh učinkov, takrat je bilo ocenjeno na okrog 45 milijonov evrov, se pravi samo od tega, kar se tiče 13. plače. Dejstvo je, da bo tega znatno več, predvsem zaradi tega ker je zdaj na 100 %. Zaradi tega ker se tudi gospodarstvo, ko vidi priložnost, temu prilagodi, kar je tudi legitimna pravica, da svojo davčno osnovno nekako nakalibriraš na tak način, da plačuješ toliko, kot državi pripada. Tako da tega vsega skupaj, pa še tiste druge zadeve, ki so bile, ko govorimo o tej posebni shemi za napotene v in iz države, tisti, ki imajo več kot 1,5 povprečne plače, tu govorimo predvsem o strokovnih kadrih oziroma znanstvenikih. Od tu naprej se je tudi še kakšna druga manjša reč zgodila, vendar po cifrah, če zdaj nekako povzamem na podatkih, ki so bili računani 2015, nekateri 2016, ocena je, da bi tega bilo na letni ravni zdaj okrog 130 milijonov evrov. Jaz ocenjujem glede tudi na rast, na prilagoditve gospodarstva, da bi v letu 2018, če ne bi nič spremenili sistema, verjetno prišlo v državno blagajno med 150 in 200 milijonov evrov več iz naslova dohodnine. Tako bo pa pač toliko manj prišlo. To je tista razbremenitev dela, o katerem se mi pogovarjamo. Da nismo nič naredili, ni res, je pa dejstvo, da smo naredili v okviru tistih gabaritov, kot si je tudi Vlada postavila jedrno usmeritev, konsolidacijo javnih financ, pri čemer se tudi vztraja.

Kar se tiče čezmejnih delavcev in migrantov, ki ste jih omenili, njim se je naredilo to, da se je tisto malico, ki se jim prizna na dnevni ravni, tisti strošek 6,12, dvignilo za 80 %, se pravi na okrog 10 evrov. Na letni ravni, ko to zmnožite krat 200, je ta olajšava približno, če gledamo tako, 2 tisoč evrov. Potem imate nekatere druge stvari, priznavanje stroškov. Razumevanje Ministrstva za finance in Finančne uprave je bilo nekoliko drugačno, kar se tiče možnosti uveljavljanja stroškov, zato se je v zakonu naredila sprememba, da prekluzivnost ni več prišla do učinka, se pravi, da so lahko z letom 2017 začeli uveljavljati za nazaj. Je pa temu njihovem pristopu potem prišlo tudi sodišče, tistemu, kar so oni trdili. Zaradi tega se jim postopki, ki so bili odprti, upoštevajo tudi pred tem obdobjem v primerih samoprijave, stroški prevoza na delo, malice in tako naprej. Zdaj lahko rečemo, da je prišlo do določenih premikov. Do visokih doplačil prihaja običajno predvsem, kadar ni prijavljenega dohodka, se pravi med letom, je pa to za razliko pred nekaj leti znatno različno, ker se tudi zaradi teh stroškov in tako naprej ta doplačila nižajo.

Je pa dejstvo – ker ste spraševali, koliko so davčne stopnje – jaz vam povem tukaj kot državni sekretar, pristojen za davke, če bi mi imeli avstrijsko povprečno plačo, če bi gospodarstvo zagotavljalo avstrijske plače, vam garantiram, da znatno dvignemo splošno olajšavo. Ker če imaš ti povprečno plačo v državi 3 tisoč 600 evrov – mi pa veste, kje jo imamo – si potem lahko financiranje tega sistema tako privoščiš. In če pogledamo, kakšna je struktura tiste plače, 3 tisoč 600 evrov, to ni samo na državi, je tudi na gospodarstvu. Tukaj bomo morali iti skupaj naprej. Smo pač nekoliko zadaj vsi skupaj, radi bi prišli čim prej do povprečja, se od tam odbili naprej. Mislim, da bodo politiki, ki jih je postavila ta vlada – predvsem glede stabilizacije vsega skupaj in zdaj je od tukaj naprej neka razvojna politika – pripeljali do tega, da bomo enkrat pa tudi mi tam. To je seveda cilj vseh nas skupaj, verjamem. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Replika gospod Marijan Pojbič, potem pa predstavnik predlagatelja.

Gospod Marijan Pojbič, imate besedo, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod Tilen Božič!

Če bi bila ta vlada racionalna, če bi ta vlada razmišljala v pravo smer, ne bi dodatno zaposlila 8 tisoč 500 ljudi v državni in javni upravi in še povečala odhodkov iz državnega proračuna. Namesto da bi za 1 % letno znižala državno in javno upravo, dela ravno nasprotno. Zaradi tega mi nikoli ne bomo prišli pod tako vladavino do tega, kar imajo Avstrijci. Ker oni imajo primerljivo državno upravo, ki jo gospodarstvo prenese, mi pa ravno obratno. Mi smo pa ujetniki državne in javne uprave, in to je



tisto, kar dela in proizvaja socializem. Tukaj se mi razlikujemo in tukaj se razlikuje pogled Slovenske demokratske stranke, jaz sem pa prej pogled že razložil, kaj za nas pomeni sociala, kaj za nas pomeni, da so zadovoljni. In ni pomembno, v kateri državi so tisti, ki lahko zaslužijo toliko, da lahko normalno živijo. Pri nas upam, da bo do tega trenutka enkrat prišlo. In potem bo prišlo tudi v samem pogledu na prihodnost. Do te spremembe mora priti, glave se morajo spremeniti, ampak zdaj so zaenkrat doktrinirane tako, kot so.

Zato je treba v tej družbi priti do spremembe – da bodo na pozicijah tisti, ki so kdajkoli delali v gospodarstvu, ki imajo občutek, kaj pomeni pridelati pa potem porabiti. Ker zelo enostavno, tako kot sem že prej rekel, je porabljati, če nikoli nisi bil na poziciji, kjer bi ustvaril, ker potem ne veš, kaj to pomeni. Na žalost je med desno sredino in levico tukaj izjemno izjemno velika razlika. Za narod pa je filozofija razmišljanja desne sredine prava. To je prava pot, da bodo imeli ljudje jutri višje plače in da bodo lahko od svoje plače živeli, ne pa čakali na te socialne transferje.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči!

Če sem prej rekel, da je mogoče državni sekretar naredil korak v pravo smer, sem pa prepričan, da je zdaj brcnil čisto narobe. Da tukaj reče: »Dajmo izplačevati povprečne avstrijske plače slovenskemu gospodarstvu...« Spoštovani državni sekretar, če bo slovensko gospodarstvo izplačevalo povprečno avstrijsko plačo pod temi pogoji, ki obstajajo zdaj, povejte, koliko bo moral bruto plačati. Slovenija je edina država na svetu, ki pozna bruto bruto pri dohodku. Dvakrat ste obdavčeni. Slovenija bi lahko imela bistveno višje plače, plače delavcev bi lahko bile bistveno višje, če bi Slovenija povzela avstrijsko dohodninsko lestvico. Ali to drži? Ta primer bi morali dati. Ne pa da vi rečete: »Dajte, gospodarstvo, izplačati, povprečne plače bodo takšne, kot jih imajo v Avstriji.« Ali veste, kakšne obremenitve bi bile? V gospodarstvu vse firme zaprejo v enem mesecu! Mislim, to je pa zdaj res žalostno, da dajete takšne primerjave. Saj danes je konkurenca, danes je na trgu! Kakšne stroške dela bi pa potem imela slovenska podjetja v primerjavi z enim v Celovcu ali pa v Beljaku?

Na to mi še odgovorite, zakaj je v Avstriji, v Celovcu cena kurilnega olja za tisoč litrov 150 evrov cenejša kot v Kranju, Ljubljani, Murški Soboti, Škofji Loki. Zakaj? Dajte povedati. Pa kaj boste v tej smeri naredili. Ta vaša vlada veliko boljše skrbi za ekonomske migrante kot za poštenega slovenskega delavca in temu je treba narediti konec.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Državni sekretar, želite besedo?

Gospod Tilen Božič, izvolite.

TILEN BOŽIČ: Glede tiste prispevka, ki sem jo dal prej, sem tudi povedal, da če bi bila pri nas takšna povprečna plača kot v kakšni drugi državi, se pravi na severu, bi bile verjetno lahko tudi naše davčne stopnje približno takšne. Ker cilj je, da uravnotežiš glede na BDP, glede na zasluge in tako naprej celoten davčni model. V Avstriji, ne glede na to, kaj rečete, oni poberejo 43 % davkov, se pravi v BDP davki predstavljajo 43 %, v Sloveniji pa 37 %. Se pravi, če pogledamo, smo mi nakalibrirali ugodneje, ampak seveda pa so razlike v razvitosti držav. Njim bi se seveda radi približali, ampak to traja, kot tudi sami veste, nekaj časa.

Kar pa se tiče cene goriv, mi smo med tremi državami v tej Evropi, ki najboljše izkoriščajo svojo geostrateško pozicijo, tudi kar se tiče cen pogonskih goriv. To so Luksemburg, Avstrija, Slovenija. To je triumvirat, ki najboljše izkorišča to pozicijo. Mi ves čas kalibriramo na tak način. Je pa dejstvo, da trošarin nismo spreminjali že dve leti in toliko. Tam so, kjer so, in vse, kar vpliva, je samo tržna cena.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Vaša vlada je dvakrat povečala trošarine na naftne derivate. Jaz sem vas vprašal, zakaj je tisoč litrov kurilnega olja v Avstriji 150 evrov ceneje kot v Sloveniji. Samo na to mi odgovorite, zakaj je.

Spoštovani državni sekretar, če vaša vlada ne bi zaposlila 8 tisoč ljudi v javni upravi, če ne bi dokapitalizirali Slovenskega državnega holdinga za 200 milijonov evrov, če ne bi dokapitalizirali DUTB za 50 milijonov evrov, če ne bi imeli toliko nekakšnih javnih agencij, če bi uspešno upravljali z državnim premoženjem, če bi uspešno upravljali z zdravstvenimi ustanovami, sem prepričan, da bi bili lahko davki bistveno bistveno nižji v Sloveniji, kot so. Vendar zato je potrebna ena sprememba in ta sprememba, se govori, je samo druga sestava vlade in sprememba v desnosredinsko vlado, in to pomeni zmaga Slovenske demokratske stranke.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nadaljujemo z razpravo, besedo dobi gospa Anja Bah Žibert, za njo gospoda Igor Zorčič ter Andrej Čuš.

Izvolite, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Bom šla nekoliko dlje nazaj, pa niti ni tako zelo dlje glede na to, da danes razprave s strani koalicijskih poslancev praktično ni. Naj se



najprej ustavim pri Levici. Včasih se lahko smejemo njihovim razpravam, včasih pa ti ideološki pogledi že presegajo zdrav razum, in takrat se tudi jaz odločim, da neke stvari povem, in če ne drugega opozorim državljanke in državljane, kaj tovrstna ideologija prinaša. Prinaša dežnik groze, pod katero živijo v Severni Koreji, prinaša razmere, ki jih živijo v Severni Koreji, kjer otroci hodijo v šole in na poti srečajo trupla, kjer odhajajo v šole podhranjeni in ne vedo, če se bodo vrnilo živi domov, a ko pridejo domov, pogledajo k sosedom in tam vidijo prazno stanovanje, ker so ljudi odpeljali bogve kam. Kadar gre do stvari predaleč v tej ideologiji in klicanju komunizma, blizu temu je bil tudi poslanec Desusa, takrat menim, da je treba reči bobu bob. V sistemih, kot sta Severna Koreja in Venezuela, je ta režim preprijet v vsako molekulo. Žal tudi v Sloveniji nekaterih teh molekul še vedno nismo razgradili. Čas je, da se s tako terminologijo konča.

Uvodoma sem poslušala predstavnika ministrstva, Vlade gospoda Božiča, ki ga cenim v smislu, da je eden redkih, ki vsaj razpravlja, ko gre za različne predloge, drugače imamo po navadi tam molčeče predstavnike Vlade, on se vsaj odziva. Vendar pa mislim, da ga je malo spodneslo, ko je izjavil, da gre v tem primeru za ad hoc predlog Vlade, kajti če je kaj v tej državi ad hoc, potem je ta vlada, kajti vodi jo stranka, ki je ad hoc nastala mesec dni pred volitvami. Brez izkušenj, brez pravega programa in zato tudi rešitve, ki jih prinaša, niso dobre. Niso dobre. Ampak saj ni treba, da vam to govorim jaz, to vam sicer govorijo državljanke in državljani. Če hodite na teren, vam dnevno povedo, s čim vse v tej državi niso zadovoljni. Mi predlagamo konkretne ukrepe.

Zmotilo me je tudi stališče vodje Poslanske skupine Socialnih demokratov gospoda Hana, ki je izjavil: »Pozdravljamo tovrstne razprave, potrebne so tovrstne razprave,« njihovi stoli pa so prazni, ene razprave niso bili sposobni sestaviti. In to je stranka, ki mislim, da se bori za to, da bi na prihodnjih volitvah prevzela vodenje te države. Upam, da državljanke in državljani to gledajo. Prav tako je nekorektna, vsaj nekorektna, predvsem pa neresnična njegova izjava, češ da Slovenska demokratska stranka tovrstne predloge vlaga v zakonsko proceduro sedaj, ko smo tik pred volitvami. Oprostite, jaz od te vlade pričakujem, da bo še kaj naredila do volitev. Vsi drugi govorijo o volitvah, samo Slovenska demokratska stranka vlaga predloge zakonov. Tukaj prosim, da tega ne govorite in da pogledate, koliko konkretnih predlogov na račun izboljšanja stanja vseh delavcev v tej državi, pa tudi drugih, je Slovenska demokratska stranka vložila v proceduro. V tem primeru vsaj preko 20.

In zdaj naj se konkretno lotim predloga zakona, kajti o tem danes pravzaprav govorimo premalo. Slovenski delavec z minimalno plačo je obdavčen, kar se tiče neto plače, dohodninsko

60 %. Delavec s povprečno plačo, in to bom poudarila – zakaj? Ker je bilo prej govora o tako imenovanih povprečnih plačah. Obdavčen je za neto plačo 80 %, spoštovani. 80 %. To je jasno tudi iz našega predloga zakona. In zdaj smo pri socialni državi. Slovenija je socialna država, ampak mi odgovorite: Ali smo pravična socialna država? Prej je že kolega Marko Pogačnik, ki je danes predlagatelj in mislim, da zelo strokovno argumentira naš predlog v vseh pogledih, jasno povedal, da se danes ljudje sprašujejo, ali se v tej državi spleča delati. Ali se spleča zjutraj vstati, peljati jokajočega otroka ob pol 6 v vrtec, ga tam pustiti do zadnjega, da se vrne domov, in potem seveda še iskati način, kako in kaj dati v lonec. Po navadi s povprečno plačo, spoštovani, tako imenovani srednji razred, ki ga ta vlada najbolj tepe, res ga najbolj tepe, praktično na nek način najtežje živi. Ne govorim, da so socialni transferji previsoki, ne. Govorim, da so te plače preslabe. Naš predlog z razbremenitvijo, z znižanjem davčne obremenitve pripomore vsaj kanček. Nekdo bo rekel, saj ni veliko – ja, za nekoga 44 evrov ni veliko, za nekoga pa to predstavlja marsikaj. Mislim, da celo, kolegica Iva, več kot teden dni hrane. Prav tako naš predlog ne govori samo o izboljšanju stanja delavcev, ampak tudi o tako imenovanih kmečkih družinah, če lahko temu tako rečem, kjer predlagamo znižanje, oziroma ko se določa katastrski dohodek, da se lestvica dvigne z 200 na 500 evrov. 200, veste, praktično težko govorite o tem, da je to nek prihodek, ki pomeni res preživetje in ne vem kakšno dodano vrednost. Tudi to je predlog v tem zakonu, ampak seveda se ga ne želi izpostavljeti preveč, kajti pri nas so res tisti ljudje, ki s svojim žuljem nekaj naredijo, po navadi porinjeni ob stran.

Rekli ste, kje vzeti. 2 milijardi večji prihodki. Zdaj boste rekli, ja pa saj, pa tudi če boste zdaj rekli 2 milijardi, to je pavšalno, lahko boste rekli, točni znesek pa bo nekoliko nižji. Ampak veste, problem je, kam gresta ti 2 milijardi. Če boste vprašali povprečnega Slovence na cesti, ali je prav, da iz davkoplačevalskih denarnic, iz denarnic državljanek in državljanov, teh, ki sem jih prej omenjala – eni so na minimalcu, eni ne dosegajo niti minimalne plače, ker je njihovo delovno mesto tako nizko sistematizirano, ali pa tisti, ki delajo za povprečno plačo, pa zaradi odstopanja ne dobijo socialnih transferjev in živijo ravno tako slabo – ali si želijo večjo plačo, ali je za njih pomembno, da se na primer v kulturi da 3 milijone evrov nekemu, ki spremeni ime, vzame ime politika, potem pa se slika nag ... In za to dobi 3 milijone evrov. Pa mi povejte, kje je tukaj zdrav razum?! Res mi povejte, kje je tukaj zdrav razum, predvsem pa, kje je tukaj kulturna dodana vrednost. Ne, seveda, plačuje se norčevanje iz politika, ki ga hočete na vsak način diskreditirati.

Kot drugo: Ali je res potrebna na tak način dokapitalizacija SDH pa DUTB ali je treba tam narediti red pa prihraniti ta denar pa ga



nameniti slovenskim delavcem in slovenskim kmetom? Mene boste težko prepričali, da temu ni tako in da je bila ta dokapitalizacija upravičena ob tem, da se nič ne spremeni! Kar se tiče Nove Ljubljanske banke, vam tako govorijo drugi, kaj počnete. Skratka, ne govoriti o tem, da ni denarja, ne govoriti o tem, da Slovenska demokratska stranka vlaga populistične zakone brez podlage. / oglašanje iz dvorane/ Ne se smejeti temu, gospa. Jaz se temu ne bi smejala. Vi imate plačo, nekdo drug pa, veste, za teh 40 evrov ne ve, kako naprej. Pojdite pogledat zdravstvene domove. Marsikdaj so polni ljudi ne zaradi bolezni, ampak zaradi socialne stiske, ki posledično privede do tega, da so ob svoje zdravje. Tudi to je začaran krog. Tukaj imamo konkreten predlog, povedali smo izračun, povedali smo, kje se da vzeti, povedali smo vam, da spite, kar se tiče črpanja evropskih sredstev. Prav tako so bili izpostavljeni davčni dolgovi, ampak ne jih izterjati na ta način, da pridete do pridnega podjetnika, ampak morda politično najbolj ne ustreza vaši opciji in potem inšpekcija nanj pritiska, češ, nekaj pa vam bodo našli, za vas je boljše, da naredite samoprijavo. In ljudje se v obupu in zato da imajo mir samoprijavijo! / oglašanje iz dvorane/ To se dogaja. Ne odkimavati, to se dogaja! Na teren pojdite, spoštovani. Na teren pojdite, pa vam bodo ljudje povedali. In to so ljudje, ki imajo več 10 zaposlenih. To ni pošten način pobiranja davkov. Tako se z državljanke in državljani, s temi, ki ustvarjajo v tej državi, pač ne počne. Davke in davčne dolžnike je treba pridobiti oziroma poskrbeti za dolgove na pošten način in pri tistih, ki jih utajijo. In ne iskati luknje tam, kjer ljudje pošteno delajo in potem naredijo samoprijavo iz strahu in da imajo mir.

V Slovenski demokratski stranki predlagamo, da dobi tisti s povprečno plačo okoli 44 evrov večjo neto plačo oziroma da se pozna, kar se tiče dohodninskega razreda, za 2 odstotni točki in se to potem pozna vsakemu v denarnici. Ne govorite državljanke in državljanom, da nam gre dobro. Ne govorite, da je gospodarska rast in da sije sonce. To boste lahko govorili takrat, ko boste sprejeli tovrstne ukrepe, ki bodo dejansko v njihove denarnice prinesli evre. Ni veliko, je pa pomembno za tiste, ki so na robu preživetja.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravita naj se gospod Andrej Čuš in gospa Iva Dimic.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani kolegice, kolegi, predstavniki Vlade!

Če nadaljujem, spoštovani kolegi, bom tudi jaz na vas apeliral, ne govorite ljudem, da pada dež, kadar ne pada. Ta debata v zvezi z dohodnino je ne glede na to, da je postavljena v predvolilni čas, zame osebno zanimiva. Jaz vam lahko povem, da po vsebini ta vaš zakon podpiram. Jaz se strinjam s tem, da se davki zmanjšajo. Ampak vi želite v svoji razpravi in ihti

po podpori temu zakonu povsem pod preprogo poriniti dejstvo, da ta vaš predlog stane preko 200 milijonov evrov vse davkoplačevalce. Ne mi zameriti, če pri tehtanju, ali teh 200 milijonov lahko pozabimo, ali jih lahko prerazporedimo, bolj zaupamo Vladi kot pa vam. Pa ne zaradi tega, ker bi bili vi manj vredni, ampak zaradi tega, ker odgovornost za ravnanje in za delo z javnimi financami nosi Vlada in ne opozicija. In če Vlada nosi to odgovornost, politično, če želite tudi pravno, kakršnokoli, potem morate razumeti, da je pač beseda Vlade – mislim, da je bila dobro obrazložena s strani državnega sekretarja – bistveno težja in bistveno bolj tehtna kot pa neki očitki, ki so malodane res predvolilni in povsem politični.

Opredelil se bom do nekaterih očitkov, ki jih bom skušal dati tudi v kontekst vsega drugega, kar se ta trenutek dogaja v Državnem zboru. Po eni strani smo imeli ta teden stavko zaradi zahtev sindikatov javnega sektorja, ki bi po oceni Vlade proračun stale približno milijardo evrov. Večkrat smo priča očitkom, predvsem Levice v zadnjem času, da se Vlada nekako neutemeljeno pogaja z Madžarsko glede drugega tira, glede madžarskega prispevka v vrednosti 200 milijonov evrov, češ da lahko to Vlada oziroma država pokrije sama ob tej gospodarski rasti iz proračuna. Skratka, zahteve, ki so podane s strani opozicije do tega proračuna, so visoke več kot milijardo evrov. Mislim, da neko izgovarjanje na gospodarsko rast, ki smo ji res priča, in na neko blagostanje ni takšno, da bi utemeljevalo, da odstopimo od poti, ki je zadana za neko fiskalno politiko, katere namen je še vedno, da zmanjšamo tudi svoj javni dolg in da javne finance nekako ozdravimo in pripravimo mogoče tudi za kakšne hujše čase. Čudijo me vsi te zahtevki, pa morda ne glede na to, da so volitve. Ampak vendarle ne smete zameriti, če takšne zahteve, ki dejansko niso nič drugega kot dajanje roke v neko vrečo, za katero nosi odgovornost nekdo drug, in metanje denarja skozi okno, zavračamo enega za drugim. V tem predvolilnem času smo torej deležni številnih zakonov – zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je včeraj celo dobil podporo, pa to ni edina novela tega zakona, jih je še nekaj in vsak nosi svojo stroškovno posledico, imamo dve noveli Zakona o dohodnini, imamo druge predloge po dajanju iz neke skupne malhe, pa tudi iz malhe, ki pravzaprav sploh ni državna, ampak je malha gospodarstva. Vse te želje po razdajanju denarja, ki pravzaprav ni od tistega, ki to predlaga, mislim, da lahko davkoplačevalce in vse nas stanejo zelo veliko, če ne bomo odgovorno odločali o vseh teh predlogih.

Danes je bilo veliko izpostavljenega o nekem stanju v državi, o tem, da se politika javnih financ, politika gospodarstva vodi slabo. Na kratko bom skušal vse to demantirati. Leta 2014 je bila naša stranka res ustanovljena ad hoc, in če se je kaj dogajalo na začetku, se je dogajalo pravzaprav nekakšno norčevanje, zdaj



pa verjamem, da po treh, štirih letih mandata in po vsem tem, kar je bilo narejenega, marsikomu situacija pravzaprav zapira usta. Če želite v opoziciji izpostaviti, da boste z nekimi svojimi ukrepi dosegli več kot to, kar je dosegla ta vlada, potem vam lahko povem, da imamo drugo, tretjo najboljšo, največjo gospodarsko rast v Evropski uniji, da imamo številne nove investicije. In ne drži to, da vsi bežijo iz Slovenije. Imamo nove greenfield investicije, kar očitno pomeni, da vendarle velike vlagatelje situacija, davčne obremenitve ne motijo. Kako si to razlagate? Ko po eni strani trdite, da vsi bežijo iz Slovenije. Danes je bilo slišati, da smo slabši kot nekatere balkanske države, po drugi strani pa smo priča temu, da imamo številne korporacije, ki že prihajajo in ki še želijo priti v Republiko Slovenijo.

Kar se tiče odhoda mladih, se spomnim tiste debate po vstopu v Evropsko unijo, ko so zahodnoevropske države postavljale kvote za delavce iz vzhodne Evrope pa so se države vzhodne Evrope borile proti temu, češ da gre za nekakšno diskriminacijo. Borile so se vse države, ki so na novo pristopale k Evropski uniji k prostemu pretoku kapitala in ljudi. In danes smo priča temu, da mladi dejansko iščejo službe in tudi odhajajo v tujino, pa ne samo iz Slovenije, iz vseh držav, kjer pričakujejo manjšo plačo, kot jo potem lahko dobijo v drugih državah. To je torej predvsem posledica tega, kar bi mi morali pričakovati, in mislim, da vsakdo, ki je bil razumen, je pričakoval, da bo prihajalo tudi do odliva mladih v tujino. Zavedati se moramo, da Slovenija ni najbolj razvita izmed držav Evropske unije, smo pa zagotovo ena izmed najbolj od tistih, ki so pristopile k Evropski uniji iz vrst držav vzhodne Evrope in srednje Evrope. Prepričan sem, da je ta pot, ki jo ubiramo po letu 2014, tista, ki nas bo umestila v tisto sredino ali pa tudi v vrh držav Evropske unije, ki bo preprečeval to ali pa nam dajal nekakšno komparativno prednost pred ostalimi državami, da tudi mladi ne bodo odhajali v države Evropske unije, ampak bodo kvečjemu prihajali iz drugih držav. Seveda bo tu potem vsa ta debata, ki se večkrat pojavlja, zakaj prihajajo ljudje iz drugih držav v Republiko Slovenijo.

Malo prej sem prebral na Twitterju en tvit Slovenske demokratske stranke spet v smislu, da Slovenija skrbi samo za migrante, ne pa za domačega delavca. Mislim, da je to en vaš predvolilni blef. Vi nam očitno, da smo spusti 500 tisoč migrantov v Republiko Slovenijo, Levica nam očita, da smo vseh teh 500 tisoč nagnali naprej v Avstrijo. Skratka, niti za ene, niti za leve niti za povsem desne, ni nič prav. Lahko vam pa povem kot odgovor na takšne tvite, ki so po mojem blef in nepovezani z današnjo temo, pa so seveda sproženi prav zaradi te točke, da ste prav vi v svojem mandatu prav tako skrbeli za to, da smo imeli priliva preko 50 tisoč delavcev migrantov. Gre za zadeve, ki so relativno kompleksne, in mislim, da jih ni mogoče reševati na tako poenostavljen način,

kot vi to predlagate z današnjim zakonom. Prepričan sem, da ni edini, ki bo še vložen do konca tega mandata, ne boste pa zamerili, če se bomo pri tem naslanjali predvsem na politiko Vlade, ki ji glede na to, kar je bilo storjenega v teh štirih letih, pač moramo bolj zaupati kot vašim predlogom, sploh v luči tega, kako ravnate tudi sami s svojo stranko, ko se zadolžujete izven Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNİK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Iva Dimic. Pripravita naj se dr. Anže Logar in gospa Vojka Šergan.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani na današnji seji!

Dejstvo je, da imamo v Sloveniji prenikne plače in prenikne penzije. To je dejstvo. Če pogledamo v sosednjo Avstrijo, je bilo danes rečeno, imajo povprečno plačo za 500 evrov višjo. Kdo od nas si je ne želi imeti? Zato pa je treba tudi kaj pogledati, kako bi jo lahko imeli. Zdi se mi, da predlog, ki ga kolegi iz SDS vlagajo, ki ga obravnavamo, gre v to smer, da se vendarle pogleda, kje in kaj lahko skupaj naredimo, da bodo ljudje več imeli. Tudi sami smo vložili že 2 leti nazaj predlog, naš predlog je prinašal celo 50 evrov več na mesec za minimalno plačo, pa ni bil sprejemljiv. Zakaj ni bil sprejemljiv? Zato ker znižanje davkov ni v interesu te vlade. V interesu te vlade je davke povišati, potem bomo pa mi delili, ampak tistim, ki jih bomo mi določili. Glejte, tako se to razume. Tako se to lahko razume tudi iz besed predhodnika, kolega Zorčiča, ki je rekel: »Ta predlog prinaša – 200 milijonov bo stal vse davkoplačevalce.« Ali jih bo stal ali jih bo olajšal, vse davkoplačevalce? Kaj jih bo zdaj? Ali jih bo stal ali bodo za 200 milijonov olajšani vsi ti davkoplačevalci? Ampak tukaj bi bili vsi, vi pa pravite: »Raje zaupamo Vladi in bomo mi določili, kdo je tisti, ki bo dobil te olajšave.«

Vidite – ali je to pravična država? Ali se lahko ljudje v tej državi potem počutijo enakovredne in imajo občutek neke solidarnosti, da s svojim delom nekaj prispevajo in da vsi enako dobijo? Ne. Samo tisti, za katere vi rečete. Kljub temu da Zakon o minimalni plači za 4,7 % ni usklajen, ampak ministrica je rekla: »Dala ga bom, vztrajam na tem.« »Jaz bom določila,« razumem jaz to, »kdo bo dobil. Jaz bom določila, ker so volitve pred vrati.« To je lepo, jasno sporočilo. In tako je. Če bi mi imeli uspešne uradnike in uspešne službe, kot sta davčna in finančna uprava, ne bi brali, da lahko nekdo v Sloveniji utaji 60 milijonov davkov. Take utaje jemljejo vsem nam plače in nam dvigujejo davke, zato ker je nekdo tam nesposoben, da bi takim lumpom stopil na prste. 60 milijonov evrov je bilo dva dni nazaj objavljeno, mednarodna tiralica, ne da se ga najti. Lepo vas prosim ... Seveda je najlažje tistemu, ki dobi plačo, davke nabiti! Tisti ne bo ušel čez mejo, nima interesa, tudi Interpol ga ne bo iskal. Tako je.



In danes, ko govorite, res si želim razprave v Državnem zboru, upam, želim si, da jo bom dočakala, neto razpoložljivi dohodek, to je tema, o kateri bi se morali pogovarjati. To pomeni tisto, kar dobiš konec meseca od svojega dela, od plače. Meni osebno, pa tudi marsikomu v državi Sloveniji pomeni to preživetje. Od tega lahko živiš. Še enkrat poudarjam, kar v Novi Sloveniji ves čas poudarjamo, ločimo socialno politiko in družinsko politiko. Ko bomo to ločili, potem bomo lahko govorili o neto razpoložljivem dohodku. Ko ne bomo tukaj rekli neto razpoložljiv dohodek pa zraven šteli socialno pomoč, pomoči, ki jih občine dajejo, položnice za vrtec, znižano plačilo vrtca, otroške dodatke, brezplačne malice, pakete na Karitasu in Rdečem križu. Veste, kako si želim, da vendarle rečemo, ja, družba je zrela, želimo spremembe, kjer bo dejansko to, kar sem naštela, otroški dodatki, znižano plačilo vrtca in vse to, vezano na otroka in bo to družinska politika? Ljudje pa živijo praktično od politike, ki jim diktira, koliko bodo oni dobili v žep, v denarnico denarja preko davkov. Predlog, ki je danes na naši mizi, mislim, da gre v smer, da bi ljudje dobili v denarnico vsaj kak evro več. Ker en evro na dan vemo, kaj pomeni, vsaj nekaj si lahko privoščijo z enim evrom.

Reči, da se moramo začeti pogovarjati tudi o prevozu na delu in malici – pa to delodajalci že od 2013 zahtevajo! Da je treba to reči. Ampak veste, kaj je bilo zavestno sprejeto? Da je to neke vrste socialni korektiv. Zato še vedno to ostaja nedorečeno. In čigavo breme je to, prevoz na delo in malica? Ali to država krije obrtnikom pa zaposlenim? Si to lahko refundirajo? Sprašujem, državni sekretar. Ali to refundira država, prevoz na delo pa malico, ali je to strošek delodajalca? Ta odgovor bi želela. Hvala.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravijo naj se gospod Jožef Horvat, gospod Jože Tanko in dr. Mitja Horvat. To so pa vsi v rednem delu.

Gospa Šergan, izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo.

Najprej bi rekla, da ko se pogovarjamo o zniževanju davkov – kdo si ne želi nižjih davkov? Na to vprašanje bi vsak odgovoril ja. Ampak tukaj si pa vsekakor ne smemo želeli, da o tem razpravljamo črno-belo. Tudi današnja razprava je pravzaprav pokazala, da je pri davkih zelo pomembna uravnoteženost davkov. In kot sem sama razpravljala v stališču, da mora biti proračun uravnotežen in da ste pravzaprav poslanci SDS ta zakon predlagali na ta način, da se 200 milijonov zmanjša priliv v proračun, to pomeni neuravnotežen proračun in to pomeni tudi kršitev fiskalnega pravila in posledično kršitev ustave. To sem v svojem stališču pravzaprav tudi poudarjala.

Kar se pa tiče znižanja dohodnine, seveda je gospodarska rast. Zdrava gospodarska rast, ki temelji na izvozu, ki temelji na novih investicijah, tako domačih kot tujih, in seveda se v prihodnosti računata tudi na to, da se bodo plače povečale. Kajti če je na trgu že povpraševanje po znanjih, po delavcih, ki imajo znanja, to vendarle na drugi strani v naslednjem obdobju pomeni, da se bodo plače povišale. Ker, tako kot je bilo že danes izpostavljeno, problem je, da je preveč minimalne plače, kar 60 % delavcev pri nas prejema minimalno plačo. In zato potem te težave, na kakšen način prestrukturirati, na kakšen način uravnovežiti tudi davke. Tudi ta črno-bela primerjava z Avstrijo, ko to primerjamo – saj to je bilo tudi v Tarči izpostavljeno – 200 evrov več dobi delavec v Avstriji kot v Sloveniji. Ampak – tukaj je spet ampak, ampak govorim zato, ker – v Avstriji nimajo prevoza na delo, pa nimajo malice, in potem ko mi statistično vse to primerjamo, enostavno ne moreš kar tako reči, to je višje. Enostavno je težko to primerjavo črno-belo narediti. In tudi življenjski stroški so seveda v Avstriji višji. Pa jaz ne trdim, da se strinjam z minimalno plačo, jaz si tudi želim, da bi v tej državi imeli davke tako kot drugje, ampak hočem v svoji razpravi poudariti, da je potrebno prestrukturiranje davkov, da se je treba k temu usmeriti. Tega pa en tak zakon, kot ga zdaj vi predlagate, ne ponuja.

Ta konsenz med politikami bi bil v naslednjem obdobju vsekakor, tako kot je gospod Pogačnik razpravljal, da se pogovarjamo o neto dohodku, tako kot je predstavnik Vlade o tem razpravljal. Jaz se tudi s tem strinjam. Ampak do tega je treba priti skozi nek konsenz, ker vi vsi veste, kaj se zgodi, ko na eni strani popraviš, druga skupina v državi čuti, bom rekla, da ni dobila dovolj visoke plače. To se zdaj kaže tudi pri tem, ko imamo stavko, ko so zahteve vredne milijardo, višje pokojnine, in ko to seštejemo – komu zdaj v proračunu vzeti? Komu znižati? Komu znižati za 2018 in 2019? Seveda, vi ste izpostavljali, da je rezerva pri trošarinah, pa še in še, ampak v tem trenutku na to situacijo, ki je, je težko reči, komu pravzaprav zmanjšati in odvzeti. Na drugi strani pa bo spet tistim, ki najmanj zaslužijo, ta davčna lestvica ... Spet to, 44 evrov, jaz ne rečem, da to ni denar in da to ni pomembno za nekoga, ampak glejte, na tej strani smo mi pravzaprav na lestvici 10 tisoč 300, 10 tisoč 600, 300 evrov že dali te olajšave, ki je bodo deležni prav pri letošnji dohodnini za lansko leto, ko bo proračun, drugo leto bo pa ta linearna lestvica, kjer ne bo teh velikih rezov, da na primer za en evro izgubi nekdo in plača 300 evrov dohodnine. Vsekakor so bili na področju prestrukturiranja davkov določeni koraki, seveda pa bo teh korakov za znižanje davkov v prihodnje treba še kar nekaj narediti.

Pravite, da višja gospodarska rast ni zasluga te vlade. Seveda je tukaj skupek nekih deležnikov, in sicer dober izvoz, stabilna politika, ki jo je ta vlada vodila, in nove investicije, vse to



daje gospodarstvu nov zagon, da ta gospodarska rast še kar traja in da se tudi gospodarstvo ne ohlaja. To je dober signal. Tudi ocene bonitetnih hiš so pripomogle, ker so potem tudi finančna sredstva na trgu cenejša. Ne nazadnje, domače in tuje investicije se dogajajo. Še v tem tednu sem bila v osrednjeslovenski regiji, v Litiji – 70 novih delavnih mest za postavitev obrata, tuji investitor, ki je popolnoma zadovoljen s tem, kar okolje ponuja, imajo kvalitetno delovno silo, zaposlujejo z dodano vrednostjo in pravijo, da bo teh 70 delovnih mest tudi z višjo dodano vrednostjo, kar za to okolje, ki je pomembno tudi za Zasavje, mislim, da tudi kaže ... Tudi sama se pogovarjam in izhajam iz gospodarstva, na nek način je ta čas takšen, da daje možnost za nadaljnjo gospodarsko rast in za to, da ljudem sporočamo, da gre tudi državi na bolje, in ker gre državi na bolje, bo šlo tudi ljudem. Seveda pa ne s tako hitrimi koraki, kot bi si želeli. Vsi bi si zaradi višje gospodarski rasti želeli višje plače – saj to se dogaja, ampak po korakih. Po korakih, ni to čez noč.

Prav tako ste omenili, da je rezerva pri tem, da se je zaposlovalo v javni upravi. Vsa statistika govori, da se je celo 0,... procentov znižalo zaposlovanje v ožji javni upravi. Govorim v ožji. V širši, ki pomeni storitve za zdravstvo, za šolstvo, za vzgojo, izobraževanje, pa so te nove zaposlitve, ki so seveda proračunski porabniki, ampak to so storitve, po katerih je vendarle povpraševanje na trgu. Saj se kot prebivalstvo staramo in zato je tudi prav, v zdravstvu pravimo, da manjka ljudi, hvala bogu, tudi v izobraževanju, v vzgoji; in tudi v domovih za ostarele, ker se nam prebivalstvo stara. Te zaposlitve so posledica storitev in ne zaposlovanja v ožji upravi. S tem zavajate ljudi, no, da govorite, da v javni upravi se pa zdaj kar enormno zaposluje, če pa temu ni tako.

Potem črpanje evropskih sredstev. Tudi prejšnja evropska perspektiva, 2007–2013, ko ste vi bili 2008, tudi niste bili na vrhuncu črpanja sredstev, ampak ste to vzpostavljali. Jaz se spomnim te perspektive, na kakšen način je šla. Tudi 2012 črpanje – zdaj ne bom na pamet, ampak mislim, da – ni bilo niti 40 %. Šele 2015 je potem naša vlada zagnala cel proces, da se je, in 2014, 2015 je bila glavnina črpanja sredstev. Saj to vseskozi govorimo in ti podatki so na razpolago.

Mislim, da bo glede na gospodarsko rast in na te spodbudne rezultate vsekakor naslednja vlada imela lažje korake, kot jih je imela ta vlada, ko je začela s svojim mandatom. In težko je bilo, na začetku so seveda bili tudi zakoni, ki so dajali neka povečanja in neke bombončke ljudem, ampak v tistih začetkih se pač tudi takrat ni to dalo, zaradi tega ker je bila zadolženost države prevelika oziroma v proračunu ni bilo denarja. Zdaj se to izboljšuje, povečujejo se pokojnine, plače se postopoma povečujejo in jaz verjamem, da bo novi vladi, ki

bo nastopila mandat sredi leta, v nadaljevanju lažje. Katerakoli vlada že bo.

Na tem mestu bom rekla, da tega zakona o dohodnini ne moremo sprejeti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravita naj se gospod Jože Tanko in dr. Mitja Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Nekoliko me moti, da včasih, imam občutek, če opozicija vloži nek predlog ali pa neko nujno sejo kakšnega delovnega telesa Državnega zbora, koalicija razume, da je to napad na vlado, da je to napad na koalicijo. To je napačen pristop. Tukaj imamo predlog rešitve. Ne bom ponavljal, mi smo rekli, da ta predlog podpiramo. Dobro je, da danes odpiramo razpravo, in bi bilo še boljše, da bi že naredili dobre nastavke za obravnavo v drugem branju in vsi skupaj dejansko našli optimalno rešitev, kaj ta trenutek oziroma jutri ta država premore, zato da bo blaginja vseh naših ljudi boljša. Ne bom zdaj ponavljal vseh statističnih podatkov, ki smo jih tukaj že tisočkrat ponovili in so kruti, nekateri podatki. Od števila ljudi, ki živijo pod pragom revščine in tako dalje in tako dalje. Skratka, jaz se strinjam – in škoda, da zdaj ni več kolegice Vojke Šergan, ja pa je, je tukaj – draga kolegica, jaz se strinjam z vami, ko ste napovedali, plače bodo višje. Zdaj je treba dati tu še nek podpis, in kar se mene tiče, jaz vam bom tukaj pri tem pomagal, da bodo višje. Za koliko, je seveda drugo vprašanje, upam, da tudi realno, ne tako kot recimo ugotavljamo, da so se penzije v zadnjih 10 letih realno zmanjšale za 16,5 %.

Pred nami so neverjetni izzivi, neverjetne zahteve po finančnih sredstvih. Stavkajoči v javnem sektorju so nam rekli, dajte nam milijardo – da malo poenostavim. Kar se tiče naše prometne infrastrukture – ali je v idealnem stanju? Potrebujemo veliko, novogradnje, vzdrževanje in tako naprej. In kar se tiče plač in delovnih mest, jaz ne bi želel, da bi Republika Slovenija postala neka destinacija, kjer se dela izključno ali pa v veliki večini tako imenovani lonarbajt, neki dodelavni posli. Jaz bi želel, da tukaj imajo, ja, tudi multinacionalke, predvsem pa uspešna naša domača podjetja svoje razvojne institute, razvoj in tako dalje in tako dalje. Tam je potem višja dodana vrednost, kot temu pravimo, in seveda možnost za višje plače. Ne sme pa biti država preveč požrešna. O tem je danes razprava. O tem teče danes razprava. Mi zagovarjamo svobodo človeka, svobodo državljana. Tisto, kar ustvariš, kar zaslužiš, ti s tem razpolagaj, ne pa da država reče, hej, čakaj, ti nisi sposoben, tebi bomo 40 ali pa 60 % pobrali in potem bomo mi, država, politika, to delili. Danes je nekdo iz koalicije povedal zelo objektivno, mislim, da kolega Han, da je treba prevetriti tudi socialne transfere. Še



kako sem za to, da se Slovenija drži tega, da je socialna država, in mora biti socialna država. Tukaj spet ponavljam, da zagovarjamo socialno tržni model gospodarstva, kljub temu da nas tu nekateri napadajo in preprosto nočejo ali pa morda res tega modela ne razumejo, pa še kako živi in dobro živi v najbolj razvitih ekonomijah v Evropi. Širše niti ne bom razglabljal.

Mislím, da mi moramo dati možnost vsakemu posamezniku. Kdaj bomo mi boljši? Kdaj bomo ustvarili milijardo za plače, milijardo za infrastrukturo, milijardo za penzije, dodatno milijardo za boljšo socialno politiko? Kdaj bomo to ustvarili? Kako? Na kakšen način? Na kakšen način!? Svinčnik v roki, kalkulator v roki? Na kakšen način? Po moji, naši oceni edino na ta način, da naj vsakega državljana, ki želi delati, ki ima znanje, ki ima podjetniške ideje, ki je priden, po domače rečeno, država pusti in naj dela. Naj dela! Saj gremo okrog po državi, srečujemo uspešne podjetnike, jih sprašujemo: »Kaj lahko politika za vas naredi, da boste še boljši?« Veliko nam jih odgovarja, nam tako kot vam: »Pustite nam, da delamo. Da delamo. Ne nas ovirajte, ne nam metajte polen pod noge.« In tukaj mislim, da imamo preveč te državne ekonomije, in to ni dobro.

PODPRESEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima gospod Jože Tanko. Pripravi naj se dr. Mitja Horvat.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Žal se koalicija brani, in tudi Vlada, s tem, da smo vložili nek predvolilni zakon in da je sedaj čas, ko, ne vem, takih zakonov ne bi smeli predlagati ali pa je nehigiensko, da jih predlagamo. Sprašujem, zakaj Vlada vlaga zakone, ki imajo tudi učinek in finančne posledice. Ali tudi za vas velja ta dikcija predvolilni čas? Tudi vi vlagate zakone zdaj samo zato, da se boste pokazali v očeh ljudi, javnosti, ne vem, sfere in tako naprej z lepim obrazom? Ali ste samo zato kabinetu predsednika Vlade dvignili plače in dvignili plače ravnateljem osnovnih šol in vrtcev? Je to zaradi predvolilnega časa, zaradi sondiranja in krepite vaše volilne baze ali česarkoli? Mi na tak segregacijski način ne pristopamo. Vložili smo zakon o dohodnini, ki ga imate pred sabo in ki vsem dohodninskim zavezancem znižuje za enako stopnjo dohodninski davek. Za dve odstotni točki v vseh dohodninskih razredih. Nobene segregacije. Nobena skupina ni izvzeta. Prej je gospa Šergan govorila o tem, da se o nekih skupinah to pogaja in dodaja – nobenim posebej. Vsem na enak način, z enakim konceptom, sorazmerno z istim pristopom.

Samo vprašanje je, zakaj po zavezancu v povprečju približno 20, 30, 50 evrov na mesec ni možno, da se to sprejme. In govorite, da ima to neznanske finančne posledice. Samo Zoran Jankovič je v prisilni poravnavi dobil 16 milijonov evrov, ki jih ni bilo treba plačati, ker so mu jih odpisali, in to je desetina tega denarja, ki ga

predlagamo s povišano splošno olajšavo. Samo desetina, Zoran Jankovič, župan Ljubljane, najbogatejše občine v Sloveniji. Vas to nič ne moti? Zdaj pa pogledjte sodne odločbe v tem mandatu in ugotovite, koliko takih zoranov jankovičev je še bilo, ki jim je ta država odpisala ali pa jih je razbremenila obveznosti. Pogledjte Stožice, koliko denarja je obtičalo v Stožicah v javnem dolgu in v bančni luknji? Od 170 do 200 milijonov evrov. Toliko so morali ljudje zbrati, da se je pokrila luknja za Stožice. Kdo je odgovarjal za luknjo? Kako smo jo plačali? Ni nikogar zmotilo tukaj, ne te vlade ne prejšnje vlade ne vašega bivšega predsednika stranke gospoda Pahorja, gospod Nemeč in tako naprej, vse tiho. Organi pregona ne delujejo nič. Tu pa ni problema, pri takih primerih. Recimo ta bančna luknja, ki so jo povzročile Stožice, je približno 5 % bančne luknje v Sloveniji. Nič. Sedaj ko dela preiskovalna komisija na področju žilnih opornic, so se ugotovila enormna preplačila, s štirikratniki, petkratniki se nabavljajo določeni materiali v kliničnih centrih in morda še v nekaterih bolnicah. Kaj ste storili kot operativa, kot Vlada? Še vsi isti nabavniki nabavljajo po istih cenah od istih dobaviteljev enake materiale. Še vsi so isti tam. In govorite, kje bomo našli denar – samo v kliničnem centru je tega denarja, ne vem, 300 milijonov, takega, ki gre po takih kanalih s takimi preplačili ven. Možno, jaz predpostavljam, ker če je stent štirikrat preplačan, je tudi kolk, je tudi kakšna roženica in kakšen drug material najbrž po podobni formuli, ker to je model. Imamo tam centralno nabavo in teče po centralnih formulah, obrazci so narejeni, kanali vzpostavljeni, zadeve tečejo.

Tu se pa pogovarjamo, da bomo s spremembo dohodninskih razredov dali, ne vem, 150 milijonov evrov, na državljana je to povprečno nekaj sto evrov, in se ne da storiti popolnoma nič. Nič. Tu Vlada in koalicija pojeta isto pesem: nemogoče, nismo odgovorni, ker to predlagamo. Sprašujem vas, kakšna je vaša odgovornost, da niste storili nič po vseh teh ugotovitvah. Ministrica za zdravstvo ni storila nič, popolnoma nič v tem mandatu. Razen da se je izjemno borila, da je ostalo vse tako, kot je bilo, da stare poti tečejo, da se dela na isti način, da teče denar na isti način iz sistema ven. Nič drugega ni naredila in je dala zraven še 130 milijonov evrov za to, da so tisti, ki jim predragi materiali niso bili plačani, dobili še to plačano. In tisti direktorji, ki so morda spregledali ali pa stran gledali, ko se je to dogajalo, bodo dobili še posebno stimulacijo za sanacijo. Še nagrado bodo dobili zraven, dodatki k plači. Ali je to pristop in način reševanja na teh področjih?

Mislím, da je te stvari, ki jih predlagamo, tako ali drugače treba sprejeti. Čas je pravi, čas je bil že prej pravi, ampak Vlada se pač ne zgane, koalicija filozofira o vseh problemih in zadregah in izumlja razloge, zakaj to ni možno, tukaj ste se potrudili, to moram priznati, nihče pa ne najde razloga, zakaj bi to storili. Očitno bosta samo SDS in NSi podprla ta



zakon. Verjamem, da gre pri tem predlogu zakona, pa tudi pri naslednjem pa tudi pri DDV, za spopad konceptov. To mi je povsem jasno. Mi želimo, da imamo bogate državljane, ker bogati državljani so tudi bogata država, več imajo ljudje premoženja, bolj so neodvisni, lažje delajo, več ustvarjajo in tako naprej. Na drugi strani imamo koncept socialistične države, kjer je želja vseh, da so ljudje čim bolj revni, da so čim bolj odvisni od raznih ustanov, šalterjev urada za delo, centra za socialno delo, tistega urada in tako naprej, da se vrstijo tam z vlogami za prejem takih in drugačnih pomoči. Ljudje, ki so v to prisiljeni, so pač odvisni od države. Politika, ki je bila do zdaj v vseh teh levih vladah, je točno taka. Ekstremno to zagovarja Levica, nič drugače pa ni pri tistih, ki take predloge tiho podpirate. Žal, tako je to. Občan, državljan, davčni zavezanec, ki mora priti po socialno pomoč, je odvisen od uradnika na drugi strani šalterja. Ta se lahko tudi zmoti pa mu ne odobri ali pa mu odobri premalo.

In kar je še hujše, imamo na drugi strani sistem, ki dela ljudi celo neučinkovite. Ljudje seštejejo, 8 ur dela je toliko, socialnih dodatkov dobim toliko, če preveč delam, dobim dodatkov premalo, dobim manj. In začnejo to seštevati. In kaj je posledica tega? Kaj je posledica tega? Zagotovo se to ne odraža v boljši učinkovitosti, zagotovo se to ne odraža v boljši pripadnosti, ampak se odraža v špekulacijah. V špekulacijah. Ljudje seštejejo in za 20 evrov razlike se mu ne splača delati, zato ker potem zgubi ali pri štipendiji, ali pri otroškem dodatku, ali mu pade subvencija v vrtcih, ne dobi, recimo, regresiranega stanovanja in tako naprej. Skratka, pridemo v neko situacijo, ko ljudje začnejo preračunavati, kaj se jim splača, namesto da bi jim pustili, da delajo in od tistega nekaj normalnega plačajo, več ko delajo, več plačajo državi in država je boljša, se pač ukvarjajo s to preprosto socialno matematiko. V vseh socialnih državah je to enako. Komunistem ni še niti v eni državi uspel. Končni cilj vseh teh režimov na koncu je čakalna vrsta pred praznimi policami. To zdaj gledate po Venezueli, to se dogaja v Zimbabveju, Kuba je zelo podobna. Brez denarja drugih ti sistemi ne živijo. Mi predlagamo, da denar ustvarjamo in da dobijo ta denar tisti, ki ga ustvarjajo.

Vse te stvari, ki jih je prej državni sekretar našteval, kaj so vse naredili za kateri dohodkovni razred – ja, nekateri bodo dobili to, kar ste naštevali, vsi pa ne. Vsi pa ne. 13. plače ne bodo dobili vsi v Sloveniji. Je ne bodo, žal, tako je. Pa božičnice morda tudi ne dobijo vsi v Sloveniji. Te olajšave, ki jih mi predlagamo – ali pa te spremembe pri tem zakonu – dobijo pa vsi, ki morajo izpolniti ali pa ki jim država izpolni davčno napoved. Vsi. Tu ni nobenih razlik, ne levih ne desnih ne menedžerskih ne delavskih in tako naprej, vsi dobijo. Vsi zapadejo pod ta sistem. Očitno je, da je ta vlada, kakorkoli to gledamo, taka, da ne prenese, da bi dobili ljudje denar, ampak da se jim deli denar. Delitvena

ekonomija je cilj te vlade. Ne da ljudje dobijo pa se odločijo, kaj bodo s tem počeli, ampak se jih potem spravi v bitko za neke obrazce in v vrsto pred uradi.

Tukaj je bilo nekajkrat postavljeno vprašanje in se je iskal odgovor na to, zakaj je v Avstriji tisoč litrov kurilnega olja 150 evrov cenejše kot v Sloveniji. To je tudi približno 150 litrov tega. Zakaj dobi Avstrijec to cenejše? Zakaj so tudi druge dobrine v Avstriji cenejše? Tisti, ki živijo v maloobmejnem pasu, to koristijo na veliko. Zakaj je tam življenjski standard boljši? Kljub temu da imajo višje plače, da njihova minimalna plača pride v naš srednji razred, v, ne vem, že tretjo davčno stopnjo, to je še njihova minimalna plača, in za tisto minimalno plačo dobijo, ne vem, 150 litrov kurilnega olja več, pa dobijo ne vem koliko praškov več pa dobijo cenejšo hrano in tako naprej. V čem je razlog teh »slabih« pogojev v Avstriji in v čem smo mi boljši s tem režimom? S to filozofijo in s takim pristopom ne moremo biti nikoli boljši. Nikoli. Ker se ne ukvarjamo s produktivnostjo, ker se ne ukvarjamo z delom, z ustvarjanjem, ampak se ukvarjamo z delitvijo.

Predsednik Vlade v Davosu predava evropski in svetovni smetani o krožnem gospodarstvu. Kaj je to? Tadej Slapnik, ki naj bi bil nek predstavnik ali pa zelo na vrhu sistema krožnega gospodarstva, je tam že v peti stranki. To je krožno gospodarstvo. Bil je pri SNS, pri nacionalcih, pa v Zaresu pa ne vem, kje še, zdaj pa je v SMC. To je krožno gospodarstvo. Vedno se vrti na vrhu. Pa je enako v bankah pa je še kje drugje enako. To je krožno gospodarstvo. Ljubljanske banke pa nočete, da bi se očistili tega bremena, ki bo spet usekalo po glavi z dodatno milijardo ali dvema, prodati za ne vem kaj, zato da bomo spet naredili dokapitalizacijo. To je to. Namesto da bi denar investirali, ga zbiramo za to, da pokrivamo luknje. Najboljše državno premoženje dela največje luknje. Največje luknje! Tu nas vlada, ki pride, futra s tem, kako je treba zaščititi sistemsko banko. To je sistemsko brezno, kjer denar na nepojasnjene načine izginja. Prej je nekdo rekel, da je šla lani, ne vem, milijarda evrov v davčne oaze. Zakaj se pa s tem ne ukvarjate? S to milijardo evrov, ki je šla v davčne oaze, sprejememo vse davčne zakone, kar jih bomo mi predlagali kot opozicija, brez problema.

Denarja je več kot dovolj. Vedno se najde nekdo, ki ugotovi, da je treba nekaj dokapitalizirati. Ta holding, tisti holding, drugi tir in tako naprej. Celó tako daleč ste prišli, da ste pripravljene plačati 380 milijonov evrov kazni, zato da banke ne bi prodali. Tu pa govorimo recimo pri davčni olajšavi za dohodnino za 160 milijonov evrov. Polovico, tretjino tega. To, kar predavate in kar predlagate, je noro. Moraš biti »fliknjen«, da predlagaš take rešitve in potem ljudi izsiljuješ in jim jemlješ denar iz žepov, namesto da bi jim pustil, da bi preživel. To je neverjetno, kakšni ste! Namesto da bi ljudi tam, kjer ustvarjajo luknje, pospravili, jih sprocesirali,



jim dokazali krivdo, ker je najbrž očitna, se tam krožno vrtijo vsi ti isti ljudje; enkrat kot izvajalci, drugič kot nadzorniki, tretjič kot revizorji in tako naprej. To je noro! In dedujejo te funkcije, ne vem, nekdo, ki ni nič naredil, je že petič neke imenovan, da spet ne bo nič naredil.

Predlagam, da vlada vzame pamet v roke, da podpre ta zakon, da damo ljudem tisto, kar jim pripada in kar so si zaslužili. Zaslužili so si več od tega, to je minimum, kar predlagamo, in da stvar dodelamo, kar se še da dodelati. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Mitja Horvat, potem pa končujemo s sklepnim delom splošne razprave.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala, spoštovani predsednik. Spoštovani državni sekretar, poslanke in poslanci!

Verjemite, spoštovani gospod Tanko, nič nisem vzel osebno, ker nisem štel, da leti name, tako da upam, da so slišali tisti, na katere se to nanaša. Danes je vsekakor zanimiva razprava, ne rečem, da manj ali bolj od kakšne prejšnje, in nekaj zanimivih namigov, izhodišč, o katerih verjamem, da bomo v prihodnje tudi še kakšno rekli. Tudi mene podobno kot spoštovanega gospoda Pogačnika zelo veseli, da je danes spoštovani državni sekretar prišel s pravim izrazom, s katerim se začnimo ukvarjati, da bomo videli, kaj se pravzaprav zares dogaja. Te številke bodo zelo zanimive, podobno kot sem včeraj pozval, tudi v tem primeru pozivam ali pa vabim k sodelovanju različna ministrstva, ki zagotovo razpolagajo s temi podatki, vsaj sam sem spremljal na vsaj kakšnem od odborov za delo, družino, socialne zadeve v Državnem zboru, tako da jaz mislim, da se bo na tej podlagi dalo celovito pogledati. Ker to, kar bo vendarle moral spoštovani kolega Tanko razumeti, je, da vendarle govorimo danes o enem delčku, enem ukrepu, s katerim bi zagotovo lahko dosegli kakšne pozitivne učinke, in seveda na drugi strani smo tudi slišali razloge oziroma celovitost takšne rešitve oziroma te do sedaj ugotovljene nasledke iz tovrstne rešitve.

Sam, če se boste spomnili, sem že kdaj razpravljaj podobno, kot razpravljate danes tudi sami. Namreč o tem vprašanju, ko se že kakšnih sto let dogaja, da si ljudje želijo varnega objema države, in vašo današnjo razpravo lahko razumem kot poziv k temu, da je za mnoge postal ta objem utesnjujoč. To je najverjetneje tudi osnovni razlog, zakaj mnogih v osnovi zanimivih predlogov levice ne moremo sprejeti na sredini. Da ne bom ponavljaj, seveda podpišem vse, kar je pred menoj glede tega povedal spoštovani kolega Zorčič iz naše poslanske skupine. O čem pravzaprav govorim? Danes smo večinoma slišali, da gre za vprašanje, da bi ljudem dali malo več prostora, da bi sami samostojno odločali, kam z denarjem in kako ga porabiti. Ali bodo z 2-odstotnim povečanjem in s tem, kar je spoštovana

poslanka gospa Anja Bah Žibert povedala, z evrom na dan, resnično lahko dostojno živeli, ali bo to že pripomoglo k temu? Če bi se to zgodilo seveda takoj podprem ta zakon, pa vendar mislim, da moramo gledati še malo dlje in da moramo biti še malo bolj ambiciozni.

Podatki, s katerimi jaz razpolagam – in tukaj bi želel, ker je bilo tudi na začetku, pa imamo tak sistem, takšen je postopek, da šele zelo pozno prideš na vrsto, da odreagiraš na kakšne stvari, ki so bile čisto na začetku sporočene, namreč o tem, da smo v času te vlade zaposlili 8 tisoč ljudi v javnem sektorju in da je to edino, zaradi česar se je zmanjšala brezposelnost. Ker sem tolikokrat slišal in ker mi je zadnjič zmanjkalo časa, za zadnjič in za danes spoštovanemu gospodu Tanku odgovarjam, da se je po meni dostopnih podatkih, ki jih pripravlja Statistični urad Republike Slovenije, število zaposlenih v času od julija 2014, ko so bile zadnje volitve, do zadnjih dostopnih podatkov, se pravi ob koncu lanskega leta, povečalo za približno 57 tisoč – lepo prosim, ne me držati za številko do zaposlenega natančno – in da res 8 tisoč od tega odpade na javni sektor. Želel sem izkoristiti to priložnost, ker je danes bilo govora tudi o tem vprašanju, da povemo, da je veliko več ljudi zaposlenih, kot jih je bilo v času, ko je nastopila ta vlada, da ne bomo govorili, kot pravite, ne govoriti samo o gospodarski rasti.

Kar se tega tiče, zakaj ne bi in seveda ne boste nam zamerili, če lahko ponovimo to, kar nam govorijo v Evropi, da smo čudež, da ne morejo verjeti in ne razumejo, kako se je to lahko zgodilo, ob hkratnih prizadevanjih, v katerih smo vstopili, za konsolidacijo javnih financ. Ker seveda do konca še nismo opravili svoje naloge, potrebni so naporji vseh. V tem delu smo vsaj uspeli zaustaviti nadaljnje zadolževanje, tako da lahko rečemo, da v tem trenutku smo v relativno stabilnih razmerah, kjer lahko snujemo, kako naprej. Ampak tako kot sem povedal že ob eni drugi priložnosti, naj ponovim tudi danes. Kot je spoštovani kolega Zorčič lepo povedal prej, eni bi milijardo tu, drugi bi nekaj 100 milijonov tam – ne bo šlo. Vendarle, in tudi sami opozarjate na to, da na vseh koncih in krajih ne bomo mogli. Zato nam morda lahko lažje odpustite, da ne sprejmemo vseh predlogov, ki pridejo, zaradi tega ker moramo seveda na koncu koncev skrbeti za naš končni cilj, to pa je, da živimo v urejenih, stabilnih razmerah in da lahko normalno snujemo naše prihodnje aktivnosti.

Želel bi pa danes v zvezi z dohodnino – kjer ste tudi ta del v osnovi lahko, tako tudi jaz kot že kdo pred menoj – lahko rečem, da mi je sam predlog všeč, da je vreden premisleka in zagotovo na ta ali drugačen način upoštevan tudi pri nadaljnjih razmišljanjih, kako naprej. Ampak danes ste se usmerili na ljudi in na drugi strani ste v bran vzeli tudi podjetnike, katerim vse moje dolžno spoštovanje in tudi občudovanje za pogum, napor in za tisto, kar



prav tako sledi iz uradnih podatkov. Če si boste pogledali, in tega seveda nihče ne sporoča, pa zato zdaj vabim, ne bom šel natančneje v številke, si boste lahko pogledali, da so bili dobički na gospodarskem področju v letu 2014 minorni. Komaj kakšen procent. Če si pogledate podatke iz lanskega leta, boste pa ugotovili, da govorimo o enormnem povečanju dobičkov gospodarskih subjektov. Če smo ga merili v milijonih ali nekaj desetinah milijonov pred tremi leti, 2014, je zdaj krepko presegel milijardo in se približuje dvema milijardama na leto. Tukaj pa seveda vse prisotne vabim, da imamo dovolj manevrskega prostora. Zakaj kar naprej oči uprte v državo in zakaj bi morali v Državnem zboru poskrbeti z javnimi sredstvi za vse? Zakaj ne bi povabili vseh skupaj? Lahko tudi v obliki, ki se je izjalovila, če smo že bili danes pri nekaterih aktualnih dogajanjih v zvezi s predlogom o povišanju minimalne plače in na drugi strani stavkovnimi zahtevami. Zakaj ni prišlo do dogovora med predstavniki delavcev in delodajalcev? Zakaj nimamo dogovorov o plačah? Zakaj ti pogovori ne tečejo? Mislim, da je tu pravo bistvo vprašanja, o katerem se in bi se morali pogovarjati danes.

Verjamem, da zlahka, ne rečem, da vsi – razumem, na kaj ste želeli tudi opozoriti, ampak po statistiki, po evidencah, po v uradnih podatkih izkazani dobičkonosnosti gospodarske dejavnosti jaz vidim dovolj prostora, da lahko delodajalci, in jih na tem mestu pozivam in upam, da se mi boste pridružili tudi sami, da pozovemo delodajalce, da premislijo o tem, o čemer je bilo danes govora. O tem, na kar nas opozarja OECD – da je razlika med minimalno in povprečno plačo premajhna. O tem, o čemer neradi govorimo in mi je všeč, da je bilo povedano, da ni treba meni kot prvemu tega povedati – zakaj je razlika tako majhna med tistimi, ki delajo, in med tistimi, ki ne delajo? Seveda bi rad to še majčkeno dopolnil, da ne bi bili preveč na tem pritisku in da ne bi šli na to, ali lahko s tem živimo ali je treba tudi v tem primeru ali pa glede teh vprašanj kaj storiti. Zato se mi je zdelo tako pomembno to, kar je rekel spoštovani državni sekretar, da je treba pogledati, kakšni so dejanski prejemki ljudi, kaj vse prejmejo, gledati celoto. Lahko je vzeti en iztrgan delček in ga potem raztegovati na celoto, ampak bojim se, da je večina zablod, o katerih ste govorili – tudi tisto, zaradi česar nas je k nečemu pozival spoštovani gospod Tanko, lahko mu odgovorim z naslednjim. Kot sem rekel, nisem vzel osebno, vem, da ne leti name, vsaj v ničemer se nisem prepoznal, da bi tu karkoli imel zraven, ampak enostavno lahko njega in vse pozovem k temu: Ali res s tem načinom razmišljanja, ki ga imamo, analitičnim, lahko pridemo do pravih rešitev na kompleksna vprašanja? Ali ni že skrajno napočil čas, na katerega sem opozoril in pozval tudi včeraj, da bo treba majčkeno razmišljati tudi sintetično, ne samo analitično, torej za kompleksna vprašanja najti kompleksne rešitve? Zahteva malo več dela, malo več sodelovanja,

ampak tukaj smo, pripravljeni smo in to počnemo odgovorno tudi ves ta mandat. Ne govorimo samo o kakšnih delčkih in ne razumem in absolutno zavračam očitke, da smo v tem času skrbeli samo za koga ali nekoga ali sebe ali svoje, niti približno. Ponovimo še enkrat, gospodarska rast, ki se ji v Evropi čudijo, nekaj desetkrat povečanje dobičkov tudi za gospodarske subjekte, tuji investitorji, ki prihajajo v naše okolje, ki si želijo, in mimogrede, opozorimo, zelo hitro tudi ugotovijo, kam so prišli. Ne bom ponavljal vsega, kar smo v zadnjem letu ali dveh v zvezi s tem slišali in videli ali prebrali v medijih. Mislim, da smo na dobri poti in strinjam se z vami, absolutno, nekaj morajo od tega imeti vsi.

Strinjam se ne nazadnje tudi s tem, kar je povedala gospa Dimic, glede tega, kar je povedal pa spoštovani gospod Jožef Horvat, imam pa še eno malenkost, ki bi jo želel podeliti z njim. Tudi sam sem že razpravljal, pričakujem, da bodo ljudje to, kar se je zgodilo, kar smo uspeli stabilizirati in razviti, ti ugodni kazalci, s katerimi imamo opraviti danes, ne pomenijo, da je podlaga za vse apetite in želje, za vse interese, ki jih ima vsak posamezno ali ki jih imajo posamezne interesne skupine. Tudi sam pričakujem, da se bo glede tega kaj zgodilo – in se je, na mnogo področjih se je. Slišimo, da so plače v gospodarstvu zrastle, slišimo, da so v zadnjem času povišane plače tudi v javnem sektorju, in slišimo, da imajo upokojenci več, kot so imeli leta 2014. Mislim, da je vprašanje, ali smo pripravljeni tudi realno priznati, da se nam nekaj že pozna. In zagotovo se nam mora še. Če kdo, potem jaz vedno znova na tem mestu rečem, da je prav, da se ljudem pusti, in tukaj se absolutno strinjam s spoštovanimi predlagatelji, s predgovorniki, ki so govorili o tem delu. Treba je omogočiti ljudem, da si svobodno oblikujejo svoje življenje in da so seveda tudi za to odgovorni. Tudi sam čakam čas, pogoje, v katerih bo vsakdo imel možnosti, da bo svoje potenciale, svoje talente lahko izrazil, da bo lahko živel od njih, da bo imel priložnost, vsi enako, ne na silo, ne zaradi zakona, imel enake možnosti. In ko na eni strani govorite o tem, da si želimo uravnilovko – če kdo, si je jaz ne. Nikoli me niste slišali, da smo vsi ljudje, tako kot se komu od vas zareče, isti. Hvala bogu, da smo različni. Ampak moramo pa imeti v tej različnosti, ki nas bogati, vsi enake možnosti.

Zato samo nekaj malega iz ekonomije, kjer se redkeje oglašam in morda priporočam tudi kakšno delo. Sam sem enega od zanimivih vzel v zadnjem tednu v roke. Namreč o vprašanju, ali je posameznik res racionalen, ali se posameznik – da me ne boste narobe razumeli, ne v žaljivem smislu, ampak ali se posameznik – resnično racionalno ekonomsko odloča. Zato vam na tej podlagi postavim vprašanje, na katerega mi ni treba odgovoriti, ker ne gre za izziv, ampak samo ponudim v premislek: Ali ste prepričani, da se bodo ljudje racionalneje odločali, če bomo sprejeli to



spremembo dohodnine, 2 % za vse pri številkah, o katerih ste govorili? Meni je žal za vse tiste posameznike, ki se ne morejo racionalneje odločati zaradi tega, ker so pač v stiski, ki ne morejo izbirati, ampak so veseli, če sploh lahko kaj kupijo za denar, ki ga imajo na razpolago. Zato je nekaj, kar moramo v nadaljevanju narediti, bistveno bolj smelo in sledi tistemu končnemu cilju človekovega dostojanstva. Zato namig o solidarnem razmišljanju, o ekonomskih vprašanjih – kaj lahko in moramo narediti kot družba, kakšna je vloga države v tem? Ne kot tistega, kot sem na začetku rekel, katerega varnega, toplega objema si želimo, ampak te sprostivke, ki nas osvobajajo, vse posameznike in pravne subjekte, tudi pri uresničevanju podjetnih ciljev, da ta objem ne bo pretirano utesnjujoč in da ne bo prihajalo do nedostojnega položaja za posameznika, ko postaja suženj v rokah nekoga drugega. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
/oglašanje iz dvorane/ Predlagatelj takoj ali potem še sklepni del? Dvakrat? Prav.

Besedo ima predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

V Slovenski demokratični stranki smo absolutno za višje plače, smo pa za višje plače, vendar ne na račun gospodarstva, ampak na račun zmanjšanja davčnih obremenitev. Takšen predlog je danes na mizi, sprememba Zakona o dohodnini, ki predvideva zmanjševanje dohodninskih razredov za 2 odstotni točki in povišanje dohodninskih olajšav. S takšnim predlogom bi tisti, ki v Sloveniji zasluži povprečno plačo, na leto dobil približno 400 evrov več direktno v denarico. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da obstoječe gospodarske razmere, prilivi v proračun omogočajo takšen ukrep. Prepričani smo, da s spremembo tega zakona ne bi zrušili stabilnosti javnih financ, ne bi ogrozili fiskalnega pravila, temveč bi le omogočili državljanom in državljanom Republike Slovenije boljše življenje. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da se mora gospodarska rast poznati tudi v denarnicah vseh tistih, ki pošteno delajo in opravljajo svoje delo.

Treba je poudariti, da vlada Mira Cerarja in pa koalicija strank Modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desusa razpolaga s približno 1,5 milijarde večjimi davčnimi prihodki, kot je razpolagala Vlada recimo leta 2014 ali leta 2013, vendar žal tisto, kar je ustvarilo gospodarstvo, vi potrošite na drug način, ali za svoje potrebe ali za dodatna zaposlovanja v javni upravi. Jaz bi se še enkrat zahvalil vsem tistim, ki delajo v gospodarstvu, ne nazadnje tudi tistimi, ki delajo v javni upravi, vendar žal, gospodarstvo je tisto, ki plačuje prispevke v proračun. Prispevke v proračun plačujemo državljanke in državljanji Republike Slovenije, ta

vlada dela pa predvsem na napačnih potezah. Ta vlada in pa ta koalicija pa dejansko obremenjujeta gospodarstvo in na drug način dodatno obremenjujeta še državljanke in državljanje Republike Slovenije z zviševanjem trošarin, davkov, davkov na dodano vrednost. To, kar ste govorili za upokojece, se mi zdi skrajno neresno. Omenili ste, kako se že upokojencem pozna v primerjavi z letom 2014, višji prihodki. Ta vlada in pa ta koalicija se po mojem mnenju delata norca iz upokojencev. Vi ste njim pokojnino povečali za eno kepico sladoleda in jaz mislim, da je skrajno neresno pri 1,5 milijarde več davčnih prihodkov v proračun, da se potem s takšnimi ukrepi, ki ste jih izvedli, tudi hvalite.

Prepričan sem, da naš predlog je korekten, je sprejemljiv. Je sprejemljiv tudi za vzdržnost javnih financ. Na eni strani se mi zdi, da je današnja razprava potekala v pravo smer, žal pa, kot smo lahko tudi že pri stališčih posameznih poslanskih skupin videli, poslanke in poslanci koalicijskih strank, Stranke modernega centra, Desusa in pa Socialnih demokratov, našega predloga ne boste podprli. Prepričan sem, da bodo znali o tem pravilno presoditi tudi volivke in volivci na prihajajočih državnozborskih volitvah in sem mnenja in prepričan, da bodo volivke in volivci v roku 4 mesecev spoznali, da je program Slovenske demokratične stranke tisti, ki bo omogočil dodatni razvoj Slovenije in pa predvsem boljše življenje za vse državljanke in državljanje Republike Slovenije. Kot poslanec Slovenske demokratične stranke dam lahko to obljubo, da bomo v primeru zmage Slovenske demokratične stranke vse te predloge, ki smo jih vložili v tem mandatu, potem implementirali tudi v realnosti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobite besedo še predstavnik Vlade in predstavnik predlagatelja.

Najprej ima besedo predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Glede na skop čas, ki mi je še ostal, bi samo povedal, da bi na podlagi tistega, kar sem že uvodoma povedal pa potem tudi dopolnil, zaključil na ta način, da na podlagi navedenih ugotovitev in tudi dejstev, ki so bila predstavljena, Vlada novele Zakona o dohodnini ne podpira in tudi meni, da ni primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima še predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.



Obžalujem odločitev, ki jo je dal državni sekretar. Nekako je bila tudi pričakovana. Slovenska demokratska stranka z 19 poslanci in poslankami v danem trenutku več kot samo predlagati sprememb zakona ne more. Prepričan pa sem, da boste spoštovani državljanke in državljani spoznali, da Slovenska demokratska stranka za uveljavitev svojih predlogov v parlamentu potrebuje več poslancev in poslank.

Odločitev, ali bo Slovenska demokratska stranka v naslednjem mandatu imela več poslank in poslancev v tem parlamentu, je predvsem na strani volivk in volivcev. Če želite imeti nižje davke, boljše pogoje, potem bo treba iti na volitve in oddati glas Slovenski demokratski stranki. Slovenska demokratska stranka in njen predsednik Janez Janša sta že dokazala, da znata voditi to državo v obdobju od leta 2004 do leta 2008. To je bilo sigurno najuspešnejše obdobje v zgodovini Republike Slovenije, ne nazadnje to govorijo tudi številke. Leta 2008 je bilo najmanjše število brezposelnih v Sloveniji, številka 60 tisoč, slovenski proračun je edinkrat takrat imel pozitivno bilanco, imel več prihodkov kot odhodkov, in ne nazadnje tudi uspešno vodenje Evropske unije v letu 2008.

Prepričan sem, da je ta vlada eno veliko razočaranje in da smo imeli v obdobju teh treh let in pol triinpolletno izgubo priložnosti. Ne nazadnje smo bili lahko prisotni, bili deležni orkana Milojka in orkana Miro in bojim se, da bodo posledice teh dveh orkanov v naslednjih letih hude. Ne izključujemo tudi možnosti, da če bo ta vlada v naslednjem obdobju izgubila razsodnost in izgubila glavo in delila bombončke, bo ne glede na to, katera vlada bo dobila nov mandat, treba sprejeti nov Zujf.

Še enkrat bi dal v premislek poslankam in poslancem, da včasih je pa treba sprejeti tudi kakšen zakon, ki bo v korist državljanom in državljanke Republike Slovenije, kakšen zakon, ki bo v korist javne uprave, ne pa samo tisto, da sprejemamo zakone, ki omogočajo vladi življenje na visoki nogi. Prepričan sem, da temu je treba reči dovolj, in da je treba enkrat, če so uspešni rezultati, če to rezultati in prilivi v proračun omogočajo, ta sredstva, ta denar razdeliti tistim, ki pošteno delajo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika državnega zbora še kdo razpravljati? Potem prosim ... Najprej moram prebrati do konca, da bo jasno, ker včeraj ni bilo. Če se bosta k razpravi prijavila tudi predstavnik predlagatelja predloga zakona mag. Marko Pogačnik ter predstavnik Vlade, dobita besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade, nato predstavnik predlagatelja. Prosim za prijavo. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 minut.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo.

Vem, da je ta točka danes že dolga za nekatere, ampak kljub temu si bom glede na to, da nisem bil prej prijavljen v razpravi, dovolil spregovoriti nekaj stavkov o predlogu zakona, ki ga predlagamo v Slovenski demokratski stranki in ki ga je kolega mag. Marko Pogačnik danes večkrat razložil vsem nam, ki smo tukaj v Državnem zboru, pa seveda vsem tistim, ki so izven Državnega zbora. Če bi me nekdo vprašal, seveda ker se ta mandat počasi zaključuje, naj povem nekaj glavnih točk, kaj sem spoznal kot poslanec tega sklica, ker sem prvič v državnem zboru. Največkrat imam občutek – to, ko je državni sekretar ob koncu povedal, da je ta predlog zakona neprimeren za nadaljnjo obravnavo, me je tudi pripeljalo do dejstva – kot da smo v eni veliki trgovini. Eni vozijo iz te trgovine brez plačila velike škatle, tisti drugorazredni državljani pa morajo vsak dan šteti sladkor, sol pa še kaj po zrnih. To je dejstvo v tej državi.

Spoštovani kolegi iz največje vladne stranke, vedno bolj drži to, da je nekdo spomladi leta 2014 poklical zdajšnjega predsednika Vlade in mu naročil, naj se pripravi na volitve, ki bodo kmalu, naj pripravi ekipo in da bo dobil vlado. To se je zgodilo. Ker tisti, ki so to naročili, so tudi zagotovili vso medijsko podporo. Pa jaz vem, da to danes ni tema. Mnogi so tekom mandata povedali, da so bili v volilni kampanji tudi kje na dopustu. Eden od poslancev je celo povedal, da ga je, ko je prišel z dopusta, doma čakalo obvestilo, da je izvoljen v ta sklic državnega zbora. Jaz vem, da je to smešno. Hočem se navezati na današnjega predlagatelja, gospoda Pogačnika. Gospod Pogačnik je govoril tisto, kar smo v Slovenski demokratski stranki govorili tudi pred volitvami. Danes smo vseskozi, skozi vso razpravo poslušali, da je velik problem, če ta vzdržna blagajna to prenese. Kolega Pogačnik je govoril o 160 milijonih. Predsednik Vlade, če ga je kaj v hlačah, bi teh 160 milijonov ali 200 milijonov lahko že večkrat pridobil za to blagajno Republike Slovenije. Ko govorimo o tem, koliko naj zaslužijo tisti, ki imajo najmanjše plače, je vedno problem naš skupni denar. Ko pa govorimo o našem skupnem denarju, ki ga eni masovno odnašajo izven Slovenije, pa tudi po Sloveniji, pa v tem mandatu nismo prišli niti do ene točke, da bi lahko, ko se bo meseca maja iztekel naš mandat, izvedeli, kdo je slučajno kakšen evro odnesel iz Slovenije. Tega podatka prav gotovo ne bo.

Med to razpravo dopoldne mi ena državljanka pošlje eno slikico s Televizije Slovenije 1 in zraven napiše, ali smo poslanci ali smo igralci v tem državnem zboru – pa ne želim žaliti tistih, ki igrajo igre, ampak veliko segmentov smo danes zaigrali, nismo bili korektni do naših državljanek in državljanov – in govori o minimalni plači brezposelne mamice, ki ima dva otroke ... / izklop mikrofona/



PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Zaključujem splošno razpravo.

Včeraj smo govorili o naravnih in drugih katastrofah, danes pa so bile žal prisotne tudi neposrečene metafore in obtožbe, ki zgrešijo realnost.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 11. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 10. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 19 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Tomažu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegi, kolegice, vsem skupaj lep pozdrav!

Pred nami je zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka. Na hitro povedano, kaj je katastrski dohodek, to je v bistvu osnova, na kateri lahko povemo, ali bo kmet sploh preživel ali bo stagniral ali pa bo morda, kar je sicer za slovenske razmere malo čudno, celo uspel. Ta zakon, ki je pred nami, je druga stopnja zakona, ki je bil pravkar pred nami, zakona o dohodnini. Zakaj? Pri zakonu o dohodnini smo predlagali rešitev dvig katastrskega dohodka, ki se šteje kot za zavezanca za plačilo dohodnine iz naslova, z 200 na 500 evrov, pa sva le dva poslanca govorila o tem pomembnem vprašanju, ki se dotika tudi kmetov. Ampak kot rečeno, pred nami je zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki ima kar dolgo brado.

Sam se spomnim, da smo se v mandatu 2011–2014, pa tudi v tem mandatu, mislim da, trikrat srečali na nujnih sejah Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s tem vprašanjem. Poslanska skupina SDS je dvakrat vložila zakon v proceduro, enkrat po tistem, ko smo imeli tako imenovani žledolom, da ne bi dvignili katastrskega dohodka, in drugič smo predlagali za katastrski dohodek podaljšanje tistega obdobja, ko se ministrstvo za kmetijstvo ni znalo soočiti z novo metodologijo. Tudi v Poslanski skupini SDS na žalost ugotavljamo, da ko govorimo o katastrskem dohodku, ni nikjer na spregled ministra, pristojnega za kmetijstvo, mag. Dejana Židana, ki se vedno skriva v

varnem okrilju Ministrstva za finance, da naj oni nasprotujejo zakonskim predlogom, ki jih predlagamo v Poslanski skupini SDS.

Že ko se je sprejemal trenutno veljavni Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, smo v Poslanski skupini SDS opozarjali, kaj se bo zgodilo s slovenskim kmetom, če bo ta zakon prišel v veljavo, in kaj se bo slovenskim kmetom zgodilo, če bo ta zakon 100 % prišel v veljavo. Že takrat so, ne samo na nas, pritiskali ljudje, ki so na svojih lastnih izračunih pokazali, kako brutalen je ta novi katastrski dohodek, kako brutalna je ta nova metodologija in kaj to pomeni za slovenskega kmeta. Citiram enega strokovnjaka: »Z novim zakonom bo finančno ministrstvo katastrski dohodek kmetom dvignilo v nebo, v različnih delih Slovenije so pričakovani dvigi katastrskega dohodka za 700 do več kot 2 tisoč odstotkov. Kmete to seveda jezi, saj je katastrski dohodek osnova tako za izračun njihove dohodnine kot za izračun višine članarine za Kmetijsko gozdarsko zbornico.« Pa da ne govorimo, kakšen vpliv ima katastrski dohodek na socialne transferje, o katerih smo tudi malo prej pri prejšnjem zakonu veliko govorili.

Skratka, intenca današnjega dneva, intenca obeh zakonov je zelo preprosta. Predvsem tiste majhne kmete pustiti, da delajo, z dvema ukrepoma. Prvi ukrep je tisti, ki smo ga imeli pri zakonu o dohodnini – da dvignemo prag katastrskega dohodka z 200 na 500 evrov. Manj dela za davčno upravo in poenostavitev življenja predvsem tistih najmanjših kmetov, ki so največja dodana vrednost slovenskemu kmetu, a se največkrat spopadajo s preveč birokracije. In drugi ukrep, ki je, je ta zloglasna prehodna določba, ki si jo je ta vlada izmislila pri sprejemanju trenutno veljavnega zakona, to pa je, da se za leto 2017 katastrski dohodek in pa pavšalna ocena dohodka na čebelji panj pripišeta v vrednosti 40 % tistega, kar je izmerjenega, potem pa v letu 2018, 2019 dvig tega izračuna do dokončnega izračuna, torej 100-odstotnega katastrskega dohodka v letu 2020. Kaj to pomeni? Ta vlada je sprejela zakon, ki bo leta 2020 naredil izginotje majhnega, malo večjega slovenskega kmeta, da se bo končno uresničila želja ministra Židana, da ima pred seboj le nekaj sto največjih kmetov. Da ne govorimo o vseh ostalih učinkih, ki jih bo imel ta zakon, če bo trenutno veljavni zakon deloval tudi v prihodnje.

Zato v Poslanski skupini SDS predlagamo, da se ta zaenkrat začasni ukrep, torej da se pripiše 40 % vrednost katastrskega dohodka za leto 2017, spremeni v trajni ukrep, da omogočimo preživetje tistega majhnega in pa srednjega slovenskega kmeta. Več pa v nadaljevanju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Tilnu Božiču.



TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Glede na to, da je zakon že podrobno predstavil predlagatelj, grem neposredno na stališče Vlade. Vlada predlogu nasprotuje, saj meni, da rešitev, ki je bila že uzakonjena v mandatu te vlade, zagotavlja zmerno, pravično davčno obremenitev kmetov. Uveljavitev predlagane rešitve bi vodila v bistveno pocenitev davčnih obveznosti in s tem v ustavnosporno bistveno ugodnejšo obravnavo dohodkov kmetov glede na druge zavezanca, ki opravljajo dejavnost. Predlogu nasprotujemo tudi iz sistemskih razlogov, saj retroaktivno ureja vsebine, ki so že konzumirane in zato vanje ni več mogoče posegati. Z vidika politike Vlade na tem področju velja poudariti, da namen ZUKD-2, ki ste ga v tem mandatu poslanci tudi sprejeli, ni bil povečanje davčnih obremenitev kmetov, ampak jih bolj primerljivo umestiti v sistem javnih dajatev in pravic. Kmetijam namreč v našem sistemu za kmetijsko in gozdarsko dejavnost ni treba voditi knjigovodstva, ki bi bilo podlaga za izkazovanje dejanskega dohodka, ampak se zanje dohodek ocenjuje na podlagi katastrskega dohodka iz pavšalnih ocen oziroma seveda pavšalne ocene dohodka na čebelji panj v drugih primerih.

Katastrski dohodek je torej ocena dejanskega dohodka in mora biti zato z njim karseda primerljiv, to načelo so sicer upoštevali vsi predpisi, ki so urejali metode ugotavljanja katastrskega dohodka, vendar je na izvedbeni ravni iz različnih razlogov prihajalo do velikih odstopanj od dejanske ravni dohodka, kot ga za kmetijsko in gozdarsko dejavnost izkazujejo ekonomski računi, ki jih letno pripravlja Statistični urad Republike Slovenije. Zakon, ki je veljal od leta 1977 do 2011, to je tisti prvi ZUKD, je zaradi zapletenega postopka izvajal le pavšalno valorizacijo katastrskega dohodka, zato se je do leta 2011 delež dejanskega dohodka, zajet v katastrski dohodek, zmanjšal pod 30 % statistično ocenjenega dohodka in se je nato v naslednjih letih, ko je veljal ZUKD-1, zaradi pritiskov na znižanje katastrskega dohodka do leta 2016 znižal pod 15 % dejanskega dohodka.

Iz teh razlogov je bila v letu 2015 ustanovljena delovna skupina, v kateri so sodelovali Ministrstvo za finance, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, tudi številni drugi deležniki, strokovna združenja in tako naprej, in razvita je bila nova metoda ugotavljanja katastrskega dohodka. Tako se sedaj katastrski dohodek neposredno navezuje na statistično oceno dohodka iz ekonomskega računa za kmetijstvo in gozdarstvo. Novo metodo ugotavljanja katastrskega dohodka je ob velikem konsenzu stroke, interesnih skupin in politike v letu 2016 uveljavil ZUKD-2, ki je določil, da se katastrski dohodek oceni na podlagi prihodkov ekonomskega računa, iz katerih se izločijo prihodki, ki se dosegajo v

praviloma industrijskem tipu kmetijstva, in da se priznajo stroški, ki so določeni višje od statističnega povprečja. S tem se je prihodke, ki se všttevajo v katastrski dohodek, skrčilo na najmanjši še razumen obseg. Poleg tega se z novo metodo določa, da se katastrski dohodek oceni na podlagi petletnega povprečja prihodkov iz ekonomskega računa in na novo izračuna vsaka tri leta. S tako rešitvijo se je takrat tudi omogočilo, da se katastrski dohodek ocenjuje bolj realno in da se z izračuni sledi trendom dejanskega dohodka, ne da bi med leti prihajalo do prevelikih nihanj.

Na podlagi novih izračunov znaša skupni katastrski dohodek za obdobje 2017–2019 okoli sto milijonov evrov oziroma za zasebni sektor okoli 76,5 milijona evrov, kar pa še vedno predstavlja le okoli 30 % povprečnega tržnega dohodka kmetijstva in gozdarstva, kot ga za zasebni sektor izkazuje uradna statistika za zadnjih pet let. Več o tem tudi v nadaljevanju, velja pa poleg tega poudariti še, da imajo kmečka gospodinjstva kadarkoli možnost s pavšalnega načina izkazovanja dohodka preiti na sistem vodenja knjigovodstva v skladu z računovodskimi standardi in izkazovati dohodek na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Vlada torej predlagane rešitve ne podpira, ker meni, da bi se s predlagano ureditvijo izvotila smisel in namen ZUKD-2 ter cilji, ki so se z uveljavitvijo ureditve, sprejete seveda v tem mandatu s strani tega cenjenega zbora, takrat sprejeli. Iz navedenih razlogov predloga Vlada ne podpira in predlaga, da se ga zavrne. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Še enkrat prav lep pozdrav vsem!

V Poslanski skupini Desus smo skozi vsa usklajevanja, ki zadevajo ureditve katastrskega dohodka, zagovarjali stališče, da mora biti predlog zakona usklajen med vsemi deležniki. Ključno nam je bilo, da sta usklajeni pristojni ministrstvi ter da je v prvi vrsti poskrbljeno za malega kmeta. Premalo se zavedamo pridnih rok in trdega dela pridelovalcev v času, ko je lokalna samooskrba postala ne zgolj novi trend ozaveščanja družbe, kako poskrbeti za svoje lastne potrebe ali zaslužiti na račun zdravih in vedno bolj cenjenih eko izdelkov, temveč nujno aktiviranje v prid učinkovitemu razvoju celotnega gospodarstva države. Ravno zato očitek, da je šlo pri sprejemanju zadnje novele o katastrskem dohodku zgolj za brezčutno zvišanje



obremenitve za kmete, ne drži. Prehodna določba je bila takrat vpeljana smiselno in z namenom, predvsem zaradi zaskrbljenosti in pomislekov kmetov ob naglem zvišanju njihovih obveznosti, čeprav se vsi dobro zavedamo, da smo imeli v tistem trenutku zgolj začasno ureditev glede izračunov katastrskega dohodka, pa še to z zastarelo metodologijo in podcenjenim izračunom. Veljavna novela tako kmetom omogoča, da se lažje prilagodijo povečanju katastrskega dohodka na čebelji panj oziroma obdavčitev iz naslova dohodnine. Tako je procentualno zvišanje razdeljeno postopoma v naslednjih treh letih.

Predlog SDS seveda določa tisto najmanjšo, vendar najbolj všečno stopnjo od 40 % in jo uzakonja kot trajni pripis katastrskega dohodka na čebelji panj, samo da bi nas ta trajni ukrep stal 45 milijonov evrov brez protiukrepa, ki bi nadomestil takšen izpad. Po drugi strani pa gre za dokaj aktualen predlog, pri katerem se v poslanski skupini sprašujemo, ali je ravno katastrski dohodek na čebelji panj odlična iztočnica za nabiranje predvolilnih točk, le s to razliko, da so trdna prizadevanja resornih ministrstev za boljši razvoj in napredek čebelarstva v Sloveniji rezultat, s katerim se lahko pohvali sedanja Vlada. Ne nazadnje smo si pri Združenih narodih na slovensko pobudo izborili svetovni dan čebel, ki ga bomo letos prvič praznovali 20. maja.

O sklepu, ali je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo ali ne, pa v Poslanski skupini Desus ne bo enotnega stališča. Glasovali bomo po svoji vesti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ZUKD-2, je bil leta 2016 vložen v obravnavo ob neprimernem trenutku. Sloveno kmetijstvo je bilo takrat na kolenih; mlečni sektor je praktično padel, iz meseca v mesec je bilo huje in ni bilo videti upanja na skorajšnje izboljšanje razmer. Ujme, pa naj bodo to suše, poplave, žledolom, povodni, so takrat in pa še danes še vedno izčrpavali in izčrpavajo kmete finančno in motivacijsko. Država, lahko rečem, je slaba mati; bolj mačeha kot mati.

Z uvedbo davčnih blagajn, z neživiljenjskimi prenovami Uredbe o dopolnilnih dejavnostih, s katerimi se nosilec dopolnilnih dejavnosti le nalagal finančne in birokratske obveznosti. Gozdarstvo si še desetletja ne bo opomoglo po žledu in posledični enormni namnožitvi podlubnikov. Povrh vsega pa je Vlada Republike Slovenije ustanovila še državno podjetje Slovenski gozdovi, ki bo zelo škodilo predvsem manjšim kmetijam, ki bi si lahko z gozdarstvom vsaj malo popravile dohodek in

zagotovile dolgoročen obstoj. Dobiček od lesa, še zadnjega slovenskega bogastva, bo šel v roke velikih igralcev; tistih, ki določajo, kdo bodo izvajalci in kje se bo kupovala oprema za državno podjetje v višini 20 milijonov evrov. Če se bo katastrski dohodek res tako dvigoval, kot je bilo zastavljeno v vladnem zakonu, bomo še pred letom 2020 pričali popolnemu zlomu slovenskega kmetijstva. In to ne samo malih in srednje velikih kmetij, ampak tudi tistih velikih, ki bodo morale po novem plačevati enormne davke in izgubile velik del socialnih transferjev – otroških dodatkov, štipendij za otroke, zvišalo se jim bo plačilo vrtca –, kljub temu da s trdim in marljivim delom ter pridelavo hrane zaradi nerazumno nizkih odkupnih cen ne morejo preživeti. Cena mesa je v Sloveniji že 15 let na isti ravni, cena lesa pa se je zaradi vseh naravnih ujm praktično prepolovila. Leta 2020 bo na gozdove večji katastrski dohodek in to v povprečju za 260 %.

Ministrstvo za finance s predlogom zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, 2 že od začetka njegovega pisanja razburja predvsem čebelarje pa tudi kmete. Krščanski demokrati trdimo, da je bila pri tem vladnem zakonu problematična tako vsebina kot postopek sprejemanja. Katastrski dohodek, zajet v obdavčitev, bo v skladu s predlogom zakona na zavezanca v letu 2020 v povprečju – pa govorim o nižjem povprečju, lahko bi rekla več, višje – znašal 383 evrov, za praktično skoraj 400 evrov, kar pomeni za okoli 95 evrov več kot leta 2016. Skupno bo v letu 2020 katastrski dohodek, zajet v obdavčitev z dohodnino, višji od izhodiščnega za nekaj manj kot 35 milijonov evrov, kar pomeni več kot enkrat višji izplen države. Očitno je torej, da želi država na kmetih ponovno polniti proračun in ne upošteva niti starega pregovora, da kjer ni, še vojska ne vzame. Država kmetu samo jemlje, na drugi strani pa pričakuje stabilno pridelavo hrane, visoko samooskrbo in zadovoljne in nasmejane kmete. Krščanski demokrati opozarjamo, da je to račun brez krčmarja. Žal slovenski kmetje tudi nimajo dovolj močnega zagovornika v ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki bi ste takemu predlogu v teh razmerah moral na vladi odločno upreti, pa tega ni storil.

Novela zakona, ki ga danes obravnavamo, je dober korektiv in uvaja to, kar bi moralo Ministrstvo za kmetijstvo uveljaviti že na začetku, zato bomo poslanci Nove Slovenije novelo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Levica, zanjo Luka Mešec.

LUKA MESEC (PS Levica): Hvala za besedo in lep pozdrav!

Novela zakona, ki je pred nami, je v prvi vrsti pavšalna; pavšalna, saj ne dela razlik med malimi in velikimi kmeti, pavšalna, ker ne gleda na razlike med ekološkimi kmetijami in



intenzivno pridelavo, pavšalna, ker ne ločuje niti med živinorejo in rastlinsko pridelavo, kaj šele, da bi izbirala kakršnekoli prioritete. V Levici si seveda želimo kmetijstvo, ki bo prvo gledalo na dobrobit ljudi in živali, ki bo usmerjeno v ekološko pridelavo, in kmetijsko politiko, ki bo usmerjena v to, da se krpajo tista področja, ki so najbolj kritična. S tem merim predvsem trenutno na pridelavo rastlinske hrane. Če pogledamo številke, niso nič kaj navdušujoče. Pri oskrbi z žiti smo 73 % samozadostni, z zelenjavo 41,7 % samozadostni, s krompirjem 54,8 % samozadostni, pri svežem sadju 44 % samozadostni. Večino teh stvari, z izjemo južnega sadja in tako naprej, bi se dalo pridelati v Sloveniji, ampak bi za to rabili ustrezno kmetijsko politiko, ki bi pridelavo te hrane spodbujala. Hkrati bi rabili tudi ustrezno prehransko politiko, ki bi opozarjala na to, da Slovenci pojedjo po vseh kriterijih nekajkrat preveč mesa in mesnih izdelkov, ki so dejavnik za različne civilizacijske bolezni, po drugi strani pa po različnih študijah zaužijejo samo 65 % priporočenega dnevnega vnosa svežega sadja in zelenjave. Ta zakon vse te dejavnike spregleda in v Levici smo prepričani, da se slovenskega kmetijska ne bo reševalo s takimi helikopterskimi akcijami nekaj mesecev pred volitvami, ampak sistematično in usmerjeno kmetijsko politiko.

Glasovali bomo po lastni vesti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Skupina poslancev je prišla z rešitvijo, da se prehodna določba, ki določa, da se v letu 2017 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji pan pripišeta v vrednosti 40 %, določi kot trajna določba. Se pravi, da se 40-odstotni pripis katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj uveljavi ne samo v letu 2017, pač pa tudi v vseh naslednjih letih. Glede katastrskega dohodka je treba vseeno pojasniti, da katastrski dohodek nadomešča dejansko izkazani dohodek in je zato z vidika ustavnega načela enake obravnave oseb v primerljivem ekonomskem položaju bistvenega pomena, da je kar se da realen.

Katastrski dohodek je torej ocena dejanskega dohodka in mora biti zato z njim primerljiv. Temu načelu so do zdaj sledili vsi predpisi, ki so urejali metode ugotavljanja katastrskega dohodka. Sprejeti Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka je v skladu s priporočili in usklajeno z vsemi zainteresiranimi deležniki uredil novo metodologijo, ki katastrski dohodek določa tako, da za posamezno kulturo, kmetijske pridelke in gozdno-lesne asortimente upošteva neposredno vrednost proizvodnje, kot jo izkazujejo ekonomski računi za kmetijstvo in

gozdarstvo, ki jih letno pripravlja Statistični urad Republike Slovenije in so uradna informacija o ekonomskem stanju v kmetijstvu in gozdarstvu.

V letih 2013 do 2016 je bil katastrski dohodek izrazito podcenjen, saj je za zasebni sektor znašal le okoli 39,5 milijona evrov in manj kot 15 % realnega tržnega dohodka zasebnega sektorja. Da v letu uveljavitve nove metode, torej v 2017, ne bi prišlo do prevelikega skoka v višini pavšalno ocenjenega dohodka, ki bi vplival na nenadno povišanje obveznosti in omejitev pravic, se je z zakonom uredilo prehodno obdobje, po katerem se katastrski dohodek približuje realni ravni postopoma, in sicer tako, da se v letu 2017 zemljiščem pripiše le 40 % nove ocenjene vrednosti, kar pomeni celo nižji katastrski dohodek kot v letu 2016. V letu 2018 55 % in v letu 2019 75 % novooocenjenega zneska. Z letom 2020, ko bo treba izračune ponovno izvesti, zato da se v izračun vgradijo spremembe v ekonomiki kmetijske in gozdarske dejavnosti v preteklih letih, se bo katastrski dohodek začel upoštevati v polnem znesku. To se pravi, 2020. Na podlagi podatkov za leto 2015 se je ocenjevalo, da se bo z novo metodo ugotavljanja katastrskega dohodka ta v prvem ciklu določil v skupni višini okoli 100 milijonov evrov oziroma za zemljišča v lasti fizičnih oseb v skupni višini okoli 76,5 milijona evrov, kar pa še vedno predstavlja le okrog 30 % povprečnega tržnega dohodka kmetijstva in gozdarstva zasebnega sektorja v letih 2011 do 2015 in manj kot četrtino tržnega dohodka zasebnega sektorja iz naslova kmetijstva in gozdarstva, kot ga izkazuje statistika za leto 2016, ko je ta po ocenah znašal skupno za vso državo okoli 335 milijonov evrov. Ta delež je tudi ob upoštevanju polnega zneska katastrskega dohodka torej še vedno bistveno nižji od deleža realnega tržnega dohodka, ki ga je katastrski dohodek izkazoval na podlagi ZUKD do leta 2010, ko je ta znašal med 40 in 50 %.

Nikakor ni mogoče trditi, da se z novo metodo katastrskega dohodka kmete prekomerno obremenjuje z davki in prispevki oziroma da je nova metoda poslabšala socialni položaj slovenskih kmetov. Predlagatelj navaja, da predlog za noveliranje ZUKD-2 zasleduje načelo pravičnosti in razumne oziroma zmerne obdavčitve ter da bo zagotovil, da slovenski kmetije ne bodo prekomerno obremenjeni z davki in prispevki in bodo lahko uveljavljali pravice iz javnih sredstev v skladu z njihovim dejanskim socialnim položajem. Na podlagi ugotovitev in dejstev, ki jih navaja Vlada, pa je mogoče povzeti, da bi upoštevanje predloga pomenilo, da se kmetom dohodek ne ocenjuje na realnih osnovah, ampak se določa bistveno nižje. Vlada meni, da se z novo metodo ugotavljanja katastrskega dohodka ta primerno približa realni ravni dohodka, seveda, če se upošteva polno izračunani znesek. Upoštevanje le 40 % deleža pa je neprimerno, saj bi to pomenilo upoštevanje manj kot 10 % realnega dohodka. Takšna rešitev ni primerna, saj bi



pomenila neupravičeno ugodnejšo obravnavo enega segmenta oseb, ki opravljajo dejavnost, kar je v nasprotju z bistvenim načelom enake obravnave. Potrebno je omeniti, da je ministrica ob sprejemanju zakona povedala, če se KD določi zgolj na ravni 40 % dejansko ugotovljenega KD, ne bodo razbremenjeni najmanjši kmetje, razbremenjeni bodo največji kmetje. Je pa tudi treba omeniti ureditev v Zakonu o dohodnini, prag, od katerega se šteje gospodinjstvo kot kmečko gospodinjstvo in je zavezanec za plačilo dohodnine iz naslova katastrskega dohodka, je določen na ravni 200 evrov. Sedaj veljavni predlog 200 evrov skupnega letnega dohodka je bil določen tako, da se od več kot 360 tisoč gospodinjstev v Sloveniji, katerih člani imajo v lasti kmetijska in gozdna zemljišča, med kmečka gospodinjstva letno uvrsti le med 70 in 90 tisoč gospodinjstev in kot zavezanca za dohodnino določi med 130 do 160 tisoč njihovih članov. Kar pomeni, da samo četrtnina njih presega teh 200 evrov, da si potem plačajo dohodnino. To se pravi, da je zelo nizek procent, ja.

V Poslanski skupini SMC ocenjujemo, da je primerno zastavljeno prehodno obdobje do leta 2020, ko bo treba izračune ponovno izvesti zato, da se bo v izračunu gradnje spremembe v ekonomiki kmetijske in gozdarske dejavnosti v preteklih letih katastrski dohodek začel upoštevati potem v polnem znesku. Seveda zaradi navedenega Poslanska skupina Stranke modernega centra ugotavlja, da sprememba tega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka ni primerna za nadaljnjo obravnavo in bo glasovala, da ni primeren. In še to bi rada dodala, da pravzaprav še ta nova metodologija sploh ni zaživela, ko že mi poskušamo popravljati in spreminjati. Samo toliko. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, državni sekretar!

Glavni cilj predlaganega zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka je določitev pravične in razumne oziroma zmerne davčne obremenitve slovenskih kmetov. Katastrski dohodek se izračuna kot razlika med tržno vrednostjo možne pridelave in stroški. Tržni pridelek se za posamezno vrsto dejanske rabe zemljišč določi kot povprečna vrednost proizvodnje v proizvajalčevih cenah iz ekonomskega računa po zadnjih znanih podatkih za zadnjih pet let pred letom ugotavljanja katastrskega dohodka za posamezne vrste pridelave. Pri spremljanju in pregledu poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva je z lahkoto moč ugotoviti, da se stanje v kmetijstvu v zadnjih petih letih iz leta v leto poslabšuje, kar dokazujejo tudi grafi in tabele, ki smo jih predložili v zahtevi za sklic te

točke dnevnega reda, kjer je zakon tudi podrobneje opisan. Upada število kmetijskih gospodarstev in s tem tudi števila zaposlenih v kmetijski panogi, tudi starostna struktura na kmetijah se ne izboljšuje, povprečna starost gospodarjev je 57 let, kar je eno leto več kot leta 2013. Obseg rastlinske proizvodnje se manjša, saj je ta močno odvisen od naravnih razmer. Cene kmetijskih pridelkov so v zadnjem obdobju precej nihale, višje cene so dosegali rastlinski pridelki, ampak ob zelo zmanjšani pridelavi zaradi slabih vremenskih razmer.

Kljub povprečnemu poslabšanju stanja v kmetijstvu je aktualna vlada v letu 2016 sprejela Zakon o katastrskem dohodku z vsakoletnim zvišanjem pavšalne ocene tržnega dohodka ob dejavnosti kmetijstva. Poglavitna rešitev Slovenske demokratske stranke, ki je v tem zakonu, je, da se prehodna določba v letu 2017, katastrski dohodek, pripiše v vrednosti 40 %, določi kot trajna določba tudi v vseh naslednjih letih in ne gre v spreminjanje proti 100 % v letu 2020. S tem ukrepom bi se omilil trend poslabšanja stanja v kmetijstvu in v poslanski skupini menimo, da je to eden od možnih načinov reševanja statusa slovenskega kmeta in bomo ta zakon podprli.

Tukaj je prisoten državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič. Predvidevam, da bo razprava z njim kvalitetna, tako kot je bila pri prejšnji točki dnevnega reda, vendar pa je gospod Božič finančnik, ki bo omenjeno problematiko gledal predvsem s finančnega vidika. Želel bi si, da je v dvorani prisoten tudi minister za kmetijstvo gospod Dejan Židan, žal ga ni, to je ne nazadnje problematika slovenskega kmeta. Ne vem – glede na to, da je petek – ali sta z gospodom Polaničem že v kakšni zidanici ali na kakšnem kmečkem turizmu, vendar bi bilo zanimivo slišati njegovo mnenje in predvsem očitki, ki jih v Slovenski demokrati stranki na podlagi števil, na podlagi grafov predstavljamo v tej zahtevi in menimo, da je stanje takšno, da se je treba o njem pogovoriti.

Ta zakon, ki je trenutno pred nami, je treba gledati tudi skozi oči zakona, ki smo ga predlagali prej. Ni res, kakor se bo slišalo, da s tem predlogom dajemo olajšave oziroma da se zavzemamo za večje kmete, to je ravno obratno, to delajo Socialni demokrati in to delajo predlogi ministra Dejana Židana. Če pogledate novele in pa spremembe zakonov, tudi zakon, ki je bil sprejet in ki ga v Slovenski demokrati stranki poskušamo spremeniti danes, ne gre v smeri večjih ugodnosti za večje kmete, ampak kot sem že prej dejal, treba je ta zakon gledati kot nek zakon, ki je bil vložen poleg Zakona o dohodnini, ki smo ga obravnavali v prejšnji točki dnevnega reda, in kjer dvigujemo prag z 200 na 500 evrov. Ampak, ker ste večinoma napovedali, da tudi prejšnjega zakona danes na glasovanju ne boste podprli, je rezultat tega, da bo izplen te seje, kljub temu da se v Slovenski demokrati stranki prizadevamo z obema zakonoma



pomagati predvsem tistim malim kmetijam, ki jih je čedalje manj – zanimivo tudi ne glede na to, da ste v koalicijski pogodbi zapisali, kako boste uredili kmetijstvo, predvsem male družinske kmetije, da bo več mladih se odločalo za prevzem kmetij, da bo po mandatu 2014–2018 več mladih kmetov –, vidimo na podlagi realnih števil, da temu ni tako in da se je v mandatu te vlade povprečna starost gospodarjev na kmetijah še zvišala.

Če bi bila sprejeta oba zakona, predvsem Zakon o dohodnini, bi veliko pripomogli k temu, da bi razbremenili male kmete in da manjše kmetije na podeželju, družinske kmetije ne bi več ugašale. Vemo pa, kakšno je stanje na terenu, kjer so starejši gospodarji oziroma kjer so že dali te kmetije naprej, starejši žal ne morejo več urejati kmetije, okolice, vseh površin, mladi imajo danes službe, ko pridejo iz službe, toliko je še, da se gre na travnik, da se gre uredit pašnike, ko pa greste pogledat v gozdove, je pa zgodba že povsem drugačna. In ko potem država še daje takšne obremenitve, kakršnim smo pričali tudi v tem zakonu, je seveda še to razlog več, da se mladi ne odločajo, da bi prevzemali kmetije. To je seveda škoda, ker medtem ko eni stavkajo, drugi po njivah pobirajo pridelke, kljub temu da trenutno ni takšen letni čas, sem povedal v prispodobi, pa vendarle; tisti, o katerih danes govorimo v tem zakonu, deloma tudi v prejšnjem zakonu, so ljudje, so državljani in državljanke, ki skrbijo za to, da imamo kaj jesti; skratka za hrano, od katere vsakodnevno živimo.

Žal je tudi tako in tukaj se jasno vidi, da je namen tega zakona, da glavna obremenitev za kmete pade v mandat prihodnje vlade. Za leto 2017 se je resda s tem katastrskim dohodkom nekako računalo, da bo pobranih 11 milijonov evrov manj, 10 milijonov evrov manj, vendar pa že za leto 2018 potem 18 milijonov evrov več kot leta 2017. Skratka, smo potem nekje na številki, kjer smo bili pred uvedbo leta 2016, leta 2019 bo iz tega naslova prišlo še dodatnih 15 milijonov, leta 2020 pa še dodatnih 19 milijonov evrov. Skratka, glavnina, če rečemo, 34 milijonov evrov oziroma če prištejemo še teh 11 milijonov evrov, 45 milijonov evrov, bo padla na vlado, ki pride po juniju letošnjega leta. Ljudi ne zanima, kdo je kaj sprejel, takšna je praksa, ampak ko vidijo dejansko stanje na svojem računu, ko vidijo položnico, ko vidijo odmero dohodnine – kdo je kriv, če ni vse tako, kot je treba? Seveda, kriva je aktualna vlada in kriva bo vlada, ki bo takrat na oblasti, ne glede na to, ali bodo Socialni demokrati člani tiste vlade, ki bo prišla, ali ne bodo. Kriva bo tista vlada. Vsak bo rekel, da vlada je to sprejela. Seveda je sprejela vlada, ampak sprejela je to prejšnja vlada in se to plačuje zaradi prejšnje vlade.

Skratka, če bi bili res tako prepričani, da je to pozitiven ukrep, da je to ukrep, ki prinaša nekaj državljanom, v tem primeru kmetom, in seveda, če je to ukrep, ki nekaj

prinaša njim, je verjetno to ukrep, ki bo prinesel tudi tistemu, ki je takšen pozitiven ukrep sprejel, potem se ne bi 100-odstotnega, ki bo uveljavljen v letu 2020, prenašalo na mandat naslednje vlade, da v primeru, da bo kaj narobe, da seveda ne bomo mi krivi.

Skratka, zakon, ki je pred nami, je nekako povezan z Zakonom o dohodnini, ki je bil prej, kjer smo dvigovali prag z 200 evrov na 500 evrov, kar je dejansko delo za male kmete, ne za velike, ki si lastijo kakšen Pomgrad ali Panvito. Skratka, iz vseh navedenih razlogov bomo v Slovenski demokrati stranki ta predlog, ki smo ga vložili, tudi podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslanek in poslancev o predlogu zakona.

Kot prvi ima po tradiciji besedo predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo.

Najprej naj povem, da sem z zanimanjem čakal stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, pa ga nisem dočakal. Tako kot pri velikih razpravah o pomembnih temah na področju kmetijstva pogrešamo razpravo ministra za kmetijstvo mag. Dejana Židana, pa je ni. Stališče poslanske skupine na področju, ki ga pokrivajo Socialni demokrati že kar nekaj let, pa stališča ni. Enkrat sem rekel, pa se bom morda še enkrat ponovil, da imamo od leta 2012 na področju kmetijstva dve stalnici: naravne nesreče in mag. Dejana Židana. Pa še enkrat bom ponovil, vsako leto na žalost bolj ugotavljamo, da so naravne nesreče nekaj zelo slabega za slovensko kmetijstvo, ampak očitno, ne samo da bomo ugotovili, da je minister mag. Dejan Židan nekaj slabega za slovensko kmetijstvo, pa ga sploh ni v slovenskem kmetijstvu, tam, kjer bi moral biti, oziroma tam, kjer bi se morala njegova stranka oglasiti. Je pa res, da sem ravno videl, da so v proceduro vložili zakon, piše, da sami, tako da ne vem, kakšna je ta koalicija, zakon o gojenju konoplje. Tako očitno je konoplja tista tema, ki nas bo na takšen ali drugačen način zabavala pred koncem tega mandata in bomo s konopljo reševali slovensko kmetijstvo. Očitno že, če so to prioritete stranke, ki obvladuje kmetijski resor.

Sedaj pa k malo bolj resnim temam, zakaj smo se odločili za ponovni poskus, da skušamo pri Zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka narediti nekaj za slovenskega kmeta, tako s tem zakonom kot pa tudi prej z Zakonom o dohodnini, ko smo hoteli oziroma še vedno upamo na pomoč, da bomo dvignili višino katastrskega dohodka z 200 na 500 evrov, je tale zadeva. Reče se ji prva ocena stanja v kmetijstvu za leto 2017. Za razliko morda od katere stranke, ki je naslednji mandat več ne bo v tako zelo veliki obliki, zelo resno preberemo v



Poslanski skupini SDS, kaj to poročilo prinaša tako v primerjavi za zadnje leto, zadnji dve leti, zadnja tri leta ali pa primerjave, ki so notri – kaj se je zgodilo s slovenskim kmetijstvom po letu 2000.

Pa nekaj kratkih ocen. Faktorski dohodek, razlika med letom 2016 in 2017 – 10 %. Minus. Od vse kmetijske proizvodnje 10 %. Minus! Zmanjšanje števila kmetij od leta 2000 pa do leta 2016 – minus 20 %. To je realna slika, ki vse te vaše floskule o realnih osnovah in ekonomskih izračunih, kako je vse super fino za slovenskega kmeta, razblini.

Vprašal bi vas, spoštovani, tisti, ki ste govorili o realni osnovi pa ekonomskih izračunih, kdaj ste bili nazadnje pri kakšnem kmetu, pa najsibo to ali pri manjšem slovenskem kmetu, ali srednje velikemu kmetu, ali pa morda tudi pri kakšnem velikem kmetijskem podjetju na obisku. Sam sem imel možnosti in za kar se tudi s tega mesta zahvaljujem, biti na Gospodarski zbornici pri ljudeh, ki se ukvarjajo s kmetijskimi in živilskimi podjetji. Pa moram reči, da njihove ocene niso bile tako fantastične, kot so fantastične besede predstavnikov te vlade in te koalicije, da saj res je tu pa tam kakšna naravna nesreča tista, ki prizadene kmeta, ampak da se pa politika bori za slovenskega kmeta. Ne! Njihove želje so bile veliko boljše; da še bolj pomagamo, da bolj realno pomagamo in da se pri tem ne zanašamo na ekonomske izračune. Tako da, kdor govori o faktorskih dohodkih, pa obsegu kmetijskega proizvodnje, pa tudi o znižanju stopnje samooskrbe v zadnjem času, bi lahko resno prebral vsaj naš zakon in ga morda skušal ne samo razumeti, temveč tudi podpreti. Za razliko od strank, ki veliko govorijo o kmetijstvu – no, sedaj še tega ni več, vsaj stranke, ki vodi kmetijski resor –, pri nas spremljamo in delujemo na področju kmetijstva. Samo pogledajte, kaj vse smo vložili od leta 2012 pa do danes samo na področju katastrskega dohodka. Najprej leta 2012 zakon oziroma leta 2013 zakon, kjer je ena prejšnja vlada že želela po neki drugi metodologiji dvigniti katastrski dohodek, pa smo potem na podlagi zakona in na podlagi predhodnih nujnih sej Odbora za kmetijstvo rekli, da se lahko maksimalno za 10 % dvigne katastrski dohodek. Dali smo predlog za podaljšano časovno obdobje tega prehodnega obdobja, pa je celo sam minister Židan imel takrat le toliko poguma pa je rekel: »Ja, saj metodologije sploh še nimamo, ne samo za eno leto, dajmo za dve leti podaljšati to prehodno obdobje.« Skratka, da je minister Židan še eno leto bolj se svetil v soju žarometov in luči, naredil pa ni v roku leta dni in si za nagrado izbral še eno dodatno leto, da bo to naredil.

Ampak, ko smo mislili, da potem, ko so nas v letu 2012 in nadalje vsako leto prizadele dve ali pa tri naravne nesreče, da se bo ta stampedo na področju kmetijstva nekako umiril, so dobili kmetje za nagrado Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka. Podpisnik

Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za finance – minister Dejan Židan pa tiho! Enkrat se je celo potem javno izgovarjal, kako je on na Svetu za kmetijstvo in kako je bil proti temu zakonu, ampak on je član Vlade, ki je negiral sklepe Sveta za kmetijstvo Republike Slovenije, ki so ga opozarjali, kaj se bo zgodilo. Na več segmentih. Ne samo na tem segmentu, o katerem mi danes govorimo, torej o tem, koliko naj bi bil katastrski dohodek; ali 200 ali 500 evrov pri Zakonu o dohodnini ali pa 40- oziroma 100-odstotno izračunane vrednosti. Ne! On je bil tiho, nič ni naredil, potem pa bo rekel, da bo naslednja vlada to reševala.

Sedaj pa dovolite, da se še odzovem na nekaj dejstev, na katere so predhodniki opozorili, pa da jih morda skušam negirati. Državni sekretar je rekel, da ta zakon, torej veljavni Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, prinaša pravično obremenitev kmeta. Gospod državni sekretar, strinjal bi se s tem vašim mnenjem, če bi podprli naš zakon in bi rekli, da štiridesetodstotna je prava cifra, ne pa sto odstotkov. Zakaj? Sami ste v predlog zakona, ki so ga sprejeli, Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, napisali, kako boste prizadeli slovenskega kmeta. Citiram besede iz vašega zakona: »Zavezancem se bo ob upoštevanju predlaganega prehodnega obdobja ocenjeni katastrski dohodek v letu 2017 glede na pretekla leta zmanjšal za okoli 10 milijonov evrov, v letu 2018 se bo glede na leto 2017 povečal za okoli 11 milijonov evrov, v letu 2019 se bo glede na leto 2018 povečal še za okoli 15 milijonov evrov in v letu 2020, glede na leto 2019, še za okoli 19 milijonov evrov. Skupno bo v letu 2020 katastrski dohodek, zajet v obdavčitev za dohodnino, višji od sedanjega za nekaj manj kot 35 milijonov evrov, kar pomeni, več kot 1-krat višji. Ampak seveda v maniri, kaj nas briga prihodnost, važno, da smo mi danes tukaj na toplem, kaj nas briga, kaj počne slovenski kmet, važno, da smo mi na toplem, Vlada sprejme zakon, preden bomo mi šli iz teh poslanskih sedežev, nič se ni zgodilo, ampak napovedali pa smo, kaj se bo zgodilo, ker tako veleva ekonomski izračun. Ker tako veleva ekonomski izračun! Torej so kmetje vredni v Sloveniji toliko, kolikor se za njih naredi ekonomski izračun.

Potem je bilo rečeno, da je Zakon o uveljavljanju katastrskega dohodka sistemska rešitev. Imam tukaj gradivo o obravnavi tistega systemskega zakona, ko je predvsem Kmetijsko-gozdarska zbornica govorila o problematični metodologiji, o rastiščnem koeficientu, o določenih drugih številkah, ki so v tem zakonu, ampak vladni oziroma koalicijski valjar je mel dalje in ni sprejel nič. Tudi v Poslanski skupini SDS – pa mislim, da tudi Poslanska skupina Nova Slovenija – smo predlagali določene amandmaje, ampak zgodilo se ni nič. Tudi, še enkrat ponavljam, minister za kmetijstvo je bil takrat minister proti kmetijstvu.



Potem je bilo rečeno, ja, saj leta 2020 bo, vmes bomo pa še enkrat pregledali. Ampak spoštovani, opozorim vas, da mora slovenski kmet do leta 2020 nekako preživeti, ne pa čakati, da se boste leta 2019 odločili, ali je metodologija prava. Še bolj zaskrbljujoče je, kar reče predstavnica največje koalicijske stranke, citiram, »Nova metodologija še ni zaživela in bi jo že spreminjali.« Ja! Zato ker je napačna na podlagi števil, ki ste jih vi predlagali v vašem predlogu zakona, ki bo obremenil slovenskega kmeta na področju katastrskega dohodka. Pa resnično nočem širiti razprave izven teme, ki se imenuje katastrski dohodek, ki se morda dotika le dohodnine, o kateri smo nekaj več že prej spregovorili, ampak verjemite mi, že samo ta zakon bi dal nek pozitiven utrip slovenskemu kmetijstvu; v navezavi s prejšnjim zakonom, Zakonom o dohodnini, pa bi verjetno kmet malo bolj z optimizmom razmišljal o letu 2020, ne pa, da razmišlja, ali se bo sploh še splačalo delati. Kajti, ko govorimo o katastrskem dohodku, govorimo o denarju, govorimo o dohodnini. In govorimo – o čem? O socialnih transferjih, ki so vezani na vse to, kar kmet ustvari in kar mora kmet plačati. Od tega so odvisni potem tudi otroški dodatki, štipendije, in da ne naštevam vse socialne transferje.

Ampak namesto podpore temu zakonu, reče gospod državni sekretar, ja saj, če ni zadovoljen s katastrskim dohodkom, da naj pa vodi knjigovodstvo, kar je druga možnost. Super! Dajmo raje vsem našim kmetom, da poleg tega, da prebirajo 5 tisoč zakonskih, podzakonskih aktov, da se ukvarjajo še s knjigovodstvom.! Sliši se fino, ja, knjigovodstvo, pa te bomo pustili pri miru. Ampak, pojdite prvega Janeza Novaka, kmeta, ali pa do velike kmetije, pa jih vprašajte, kaj je največji problem slovenskega kmetijstva. Popolnoma zbirokratizirani postopki, kjer se ukvarjajo pri vsaki zadevi s tem, ali spoštujejo zakon, ali spoštujejo uredbo, ali spoštujejo pravilnik in potem na žalost velika večina kmetov ugotovi – kaj? Da v nekem pravilniku piše, da je njihova ograja za 10 centimetrov prevelika, da so nekje drugje kubični metri oziroma centimetri narobe, na tretjem primeru je spet kakšna merska enota, ki ga tlači in ki ga izriva. Ker ne sledi, kot rečeno, realni osnovi oziroma ekonomskim izračunom, ki jih pripravljajo uradniki na Ministrstvu za finance, predvsem pa na Ministrstvu za kmetijstvo.

Naslednja stvar, poslanka iz Desusa je rekla, da zakon mora biti usklajen med vsemi. Spoštovana poslanka Desusa, zakon, ki je trenutno v veljavi na področju katastrskega dohodka, ni bil usklajen z vsemi. Pa tukaj niti najmanjši problem nismo poslanci SDS, ki smo takrat glasovali proti, pa še enkrat mislim, da poslanci Nove Slovenije. Preberite si kakšen dopis Kmetijsko-gozdarske zbornice, preberite si poročilo Odbora za kmetijstvo v Državnem svetu, pa da ne bom nadalje našteval, kaj vse je v tem gradivu, ki so vas opozarjali, kaj se bo

zgodilo leta 2020, če bo ta 100-odstotni katastrski dohodek kot realna osnova zaživel.

Potem je bilo rečeno, ja to je predvolilna točka. Ne, spoštovana poslanka Desusa, mi se s katastrskim dohodkom ukvarjamo leta 2012, ko smo predlagali zakon, pa ni bilo volitev, predlagali smo zakon leta 2016, ko ni bilo na obzoru volitev, in predlagamo ga leta 2018, ker imamo poleg predvolilnega časa, na katerega se boste očitno sedaj vseskozi sklicevali, ko bodo na vrsti opozicijski predlogi, in imamo realno sliko na podlagi poročila o stanju v kmetijstvu.

O poslancih Združene Levice oziroma o gospodu Mencingerju, se opravičujem, gospodu Mesecu, je težko govoriti, ker ... Ja, nekdo, ko preberem njegov življenjepis resnično nima stika s kmetijstvom in mi je škoda besed mu nameniti; razen, ko je rekel, da je treba delati sistemske rešitve, in vljudno prosim, da v državnozborsko proceduro čim prej predlagajo kakšen sistemski zakon na področju kmetijstva, in verjemite, če bo res sistemski in bo šel v prid slovenskemu kmetu, v Poslanski skupini SDS nimamo prav nobenega problema, da ga ne bi podprli. Tako pa čakamo njihove helikopterske akcije, karkoli pač to že pomeni.

Poslanka SMC, še enkrat, rekla je ekonomski izračuni so ključni. To povejte slovenskim kmetom, pa verjetno vas bodo zelo veseli na naslednjem obisku. Rekli ste, nova metoda. Mi se ne spuščamo v metodologijo, mi smo takrat opozarjali na metodo, da ni dorečena. Na naš predlog je bilo že leta 2013 dano prehodno obdobje in smo opozarjali, tako kot drugi deležniki, na katere se radi sklicujete, da ni metodologija popolna. Ampak danes se v to metodologijo, ki pravite, da še ni zaživela, pa bi jo že spreminjali, se ne spuščamo. Mi se spuščamo samo ta odstotek, in ta odstotek finančno pomeni tisto, kar sem povedal, da bo po letu 2018 slovenski kmet samo na področju katastrskega dohodka na slabšem. Za vse ostalo, ki je na slabšem, pa – spoštovana kolegica Vojka, vem, da ste članica Odbora za kmetijstvo – si še enkrat preberite poročilo o stanju o kmetijstvu. Prva stran je – kaj? Naravne nesreče! Morda samo medklic vsem tistim, ki ste člani Odbora za kmetijstvo in ki velikokrat tam govorimo o tem, kaj vse bi moralo biti, sem postavil poslansko vprašanje, kaj je s tem nesrečnim reševanjem kmetijstva po zadnjih neurjih in ali Vlada pripravlja ukrepe za reševanje kmetijstva po neurjih in kaj bo in kdaj bo ta sistemski zakon. Citiram odgovor Vlade: »Uvodoma je treba ugotoviti, da je Državni zbor Republike Slovenije 2003 sprejel Zakon o odpravljanju posledic naravnih nesreč, s katerim je sistemsko urejeno področje odprave posledic naravnih nesreč.« In je s tem podan odgovor na tretjo točko zastavljenega vprašanja, ki pa se je glasilo: Kdaj bo Vlada Republike Slovenije pripravila sistemski zakon na področju reševanja posledic naravnih nesreč? Toliko o sistemskem reševanju! Sistemski zakon iz leta 2013, prva



stran poročilo o stanju v kmetijstvu – pa kaj? Žledolom, podlubniki, toča, suša, vetrolom, vsake tri, štiri mesece sprejemamo nek interventni zakon, na Ministrstvu za kmetijstvo celo nekateri uradniki, ki upajo govoriti z mano, rečejo, lepo vas prosimo, dajte nehati z interventnimi zakoni, pa dajte sistemsko rešitev in ko jim rečem, da pri nas, ko predlagamo v Poslanski skupini SDS interventne zakone, še ti ne gredo skozi, kaj šele kakšen sistemski zakon, ker bo odgovor Vlade, citiram: »Sicer zakon zasleduje prave cilje, ampak ta vlada bo pripravila sistemske rešitve.« Pa mogoče še tri stavke blefiranja in filozofiranja vmes.

Toliko o tem, kako se ta vlada pripravlja na področje kmetijstva in kako rešuje stanje kmetijstva. Ministra Židana ni, Ministrstvo za finance reče, vodijo nas na področju kmetijske politike finančni izračuni in ekonomski izračuni, Ministrstvo za okolje in prostor pa reče, ja, saj imajo vsi naravne nesreče, mi imamo pa zakon iz leta 2003, na podlagi katerega z lahkoto rešujemo zakonodajo in saniramo ukrepe, ki jih pripravijo naravne nesreče. In potem pride leta 2018 v Državni zbor Predlog zakona o dodatnih ukrepih za odpravo posledic škode zaradi prenamnožitve populacije podlubnikov, predlagatelj vlada. Se sploh spomnite, kdaj je bil žledolom? Ste bili morda takrat v Postojni, Pivki? Štiri leta, tri leta prepozno in bo prišel tamle za govornico mag. Dejan Židan in bo rekel, ta vlada rešuje podlubnike. Figo! Tri leta sedi v pisarni, potem pa pride z zakonom, se dvakrat slika in je največji rešitelj kmetijstva. Na drugi strani pa ne podpre nobenega predloga zakona, ki ga pripravi opozicija, nobenega sistema zakona, Zakona o kmetijstvu, Zakona o kmetijskih zemljiščih – nič. Tu pa tam se spremeni kakšna uredba, minister pride z zakonom in je svetovni frajer. Tako, spoštovani, se kmetijska politika ne rešuje. Ne rešuje se – in s tem bom zaključil –, da minister je tiho, ko so na vrstnem redu pomembna kmetijska vprašanja, da se slika ob malenkostih, ki jih procesira s pomočjo tudi evropskih sredstev, da Ministrstvo za okolje in prostor pravi, da nima nič s področnim kmetijstvom in da Ministrstvo za finance reče, ja, kmetje, delajte in plačujte davke. Tako se v Sloveniji ne smemo več iti!

S tega mesta zagotavljam – pa bom predvolilen in populističen, če želite, saj tako danes se itak cela koalicija že med sabo obklada, kdo je bolj populističen –, če Poslanska skupina SDS dobi možnost ali voditi kmetijski resor ali pa ga vsaj sooblikovati, bodo takšni zakoni v prvih šestih mesecih z lahkoto sprejeti, če se bo našla prava večina v slovenskem parlamentu, ki bo imela posluš do slovenskega kmeta. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Nekaj dodatkov bi samo priložil. Ta rešitev, ki je bila vpeljana z ZUKD-2, ki ga je potrdila koalicija tega državnega zbora, je bila vpeljana po mojem vedenju dosti premišljeno in v kar širokem sodelovanju. Tako tudi v okviru seje, ki je takrat bila v Državnem zboru, omenjali ste tudi Kmetijsko-gospodarsko zbornico Slovenije, je bilo priznано, da številni njihovi predlogi, pripombe in tako naprej so bili upoštevani in tudi vključeni v tiste končne rešitve. Tudi zaradi tega sem na začetku omenil že v stališču – to, kar je tudi v stališču Vlade –, se pravi, da je bilo sprejemano z visokim konsenzom.

Druga stvar, pa bi povedal zelo poenostavljeno, kako zadeva funkcionira. Se pravi, obdavčci se oziroma na koncu se bo, če pogledamo tako, obdavčilo približno 35 % tistega, kar se da nekako izračunati, da bi nekako bil nek dohodek. Od tega se potem odšteje, če gremo gledat raven posameznika, socialne prispevke, odštejejo se tudi olajšave in šele to je potem tista osnova, od katere se obračuna davek. Tako učinkovite davčne stopnje, ki se tam dogajajo, se pravi na področju kmetov, so zelo nizke. Zato tudi bom postavil eno malo drzno trditev, pa to verjetno niti ni tako drzno glede na okoliščine in kako branži gre, da obdavčitev v tem trenutku po mojem mnenju ni ključni faktor pri tem, ali je branža v vzponu, se pravi, ali se povečuje število kmetov ali pa za tiste velike trende oziroma premike, ki se dogajajo na področju kmetijstva.

Omenili ste sicer gospod Lisec nekako v tem smislu, da naj pomagamo in naj se ne oziramo na podatke. Ampak mislim, da ne glede na to, da je to po vsebini kmetijska tema, je treba imeti vedno na mizi oboje; se pravi, tako številke kot tisto, kar je substanca vsega tega skupaj, kar potem tvori neko zavedanje oziroma nek zadosten nabor podatkov, da lahko pride do nekaterih smiselnih odločitev, ko se določa potem kmetijska politika na dolgi rok.

Potem vmes je bilo rečeno tudi, da naj bi se stanje iz leta v leto slabšalo. Če pogledamo statistične ocene, ker drugih žal ni, ampak te so relativno zanesljive, koliko je, če tako rečem, velika ta panoga. Se giblje, v zadnjih letih tam nekje med 350 milijonov evrov pa 525. Se pravi, če pogledamo leta 2009 je bila tam okoli 350 milijonov evrov, če pogledamo 2016, kar imam zadnje podatke, je bila na malo več kot pol milijarde. In tukaj se gibljemo. Ampak v zadnjih letih je šla nekoliko gor. Je pa zagotovo v kmetijstvu tudi dosti nepravil, ki se dogajajo. Omenjali ste sami: od žleda, se zgodi suša, se zgodi ... Različno, ne? Tudi lubadar, saj pred kratkim so bile tudi na vladi potrjene določene rešitve s tega področja. Tu velja vseeno omeniti na letni ravni, če pogledam malo številke, koliko dejansko je obremenitve te populacije z dohodnino pa socialnimi prispevki, pridemo na številko tam okoli 25 milijonov evrov. Na eni strani. Na drugi strani je pa tisto, kar se šteje za kmetijsko politiko socialno, se pravi, družinsko



politiko in tako naprej, in na tej strani, se pravi na isto populacijo, pa približno odpade tam nekje 200 milijonov evrov. Se pravi, ta razmerja so približno 1 : 8, kar tudi kaže na neko zavedanje države oziroma Vlade, da to področje je pomembno, da kmetje so pomembni, da njihova dejavnost je pomembna, z veliko razlogov, tudi strateških, ko gledamo na samooskrbo, in da se temu tudi prisluhni. Se pravi, če gremo pogledat neke subvencije, na te odpade približno 100 milijonov evrov, če pogledamo potem tisto drugo, kar je družinska, socialna politika, spet preostalih 100 milijonov evrov in tako naprej. To sta bili nekako bistveni postavki. Tako je nekaj vseeno na tem in velja to po mojem tudi v tej razpravi upoštevati. Se pravi, ko postavimo celoten sistem, koliko je namenjenega za kmetijstvo – spodbujanje, pomoč in tako naprej – skozi različne kanale in ko potem na drugi strani pogledamo v odnosu do teh števil, o katerih vi govorite, je to razmerje med tem, koliko se v kmetijsko nekako vlaga in koliko na koncu po zelo previdnem pristopu, glede na to, da če pogledamo celotno cifro, se bo na koncu samo približno 30 ali pa 34 % vključilo tistega dohodka v davčno osnovo – do davka je pa od tukaj še daleč –, mislim, da vseeno zadeva ni tako črnogleda. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ivan Škodnik, pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

Izvolite, gospod Škodnik.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi poslanci!

Danes smo pričeli s tem zakonom oziroma zopet je nekako na tapeti Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki ga je sprejela ta vlada v letu 2016. Mogoče bom malo osvežil tistim, ki ne poznajo kmetijske politike oziroma kmetijstva. Katastrski dohodek predstavlja pavšalno oceno dohodka iz kmetijske in pa gozdarske dejavnosti. Res je, da je bil tam v letih med 2013–2016 pa mogoče že prej ta katastrski dohodek izrazito podcenjen. Pred uveljavitvijo tega zakona sem se tudi velikokrat pogovarjal tudi s kmeti, s predstavniki, ker sem tudi sam s podeželja, odrasel sem na kmetiji, tako da te stvari poznam. Moram reči, da kmetje niso tako zaskrbljeni nad samim tem katastrskim dohodkom. Bolj jih skrbijo druge stvari, ki pač kmetu ne dajejo te možnosti, da bi se lahko razvil do te mere, da bi lahko kmet – predvsem mislim na tiste manjše kmete, ki jih tolikokrat tudi pozabljamo – od te dejavnosti živel in preživel. Kajti, danes morata eden ali dva velikokrat iz družine, ki živi na kmetiji in delajo, tudi v službo. Jaz sem v tej dvorani že večkrat rekel, ko bo kmet živel od zemlje in mu ne bo treba več v službo, bomo zmagali in takrat bo kmet preživel in bo zadovoljen.

S tem predlogom, s katerim danes hoče SDS dopolnitev tega zakona, se zaenkrat še nekako ne strinjam, ker mislim, da ta katastrski dohodek ni največji problem v kmetijstvu, in sem s tistimi, ki nekako velevajo, da bo treba počakati do leta 2020, ker se bo ta davek ali pa katastrski prihodek nekako dopolnjeval vsako leto in bo prava slika dana v letu 2020.

Moram pa se seveda danes tukaj postaviti na stran kmetov, ker se mi zdi, da je pozornost podeželju in kmetu vendarle premajhna s strani države, čeprav sem v tej vladi, ampak to opažam mogoče drugače kot drugi. Velikokrat se pogovarjam s kolegi, pa pravijo: »Ja, saj na podeželju, na kmetih je pa fino. Tam se dobro je in pije.« Marsikdo gre seveda na obisk, in tako naprej. Verjamem, da je na kmetih dobra hrana in vse to, ampak, da do tega pridejo, pa je velikokrat potrebno veliko znoja, veliko žuljev, marsikdo v tej dvorani niti ne ve, kaj je to žulj, jaz upam, da še vemo. Na kmetih pravzaprav do tega pride in to je tisto, ko kmetje dobro vedo. Da pa bi bolje razumeli, kje nastajajo ti žulji in kako težko je priti do prihodka na kmetiji, bom pa poskušal v treh delih malo prikazati delitev ali pa nastajanje tega prihodka.

Če gremo prvo v javni sektor, državno upravo, v to vrečo spadamo tudi mi poslanci, in moram reči, da tu denar pride. Seveda vsi, ki delajo v državni upravi, si za svoje delo tudi zaslužijo plačilo, da ne bi kdo napačno razumel, ampak ta denar se pravzaprav tu razdeli in tudi v tistih institucijah direktorji pač dobijo denar – ali pa tiste uprave – in se denar razdeli. V gospodarstvu pa je slika seveda bistveno drugačna. Najprej je treba izdelek narediti, ga prodati, potem dobiti denar – seveda, če denar sploh pride. V tretjo skupino bi pa dal kmetijstvo ... Kmet mora zemljo najprej pripraviti, kupiti seme, zasejati, čakati leto dni, v tem letu se zgodi marsikaj – od pozebe, toče, poplave. No, in po letu dni pride do nekega pridelka. Ta pridelek lahko potem proda po neki nizki ceni oziroma kolikor se pač da ali pa ta pridelek služi kot hrana za neko preživetje živine, s čimer se pač ukvarja na kmetiji. Zopet mora s tem pridelkom čakati leto ali dve, da neko živino ali kakorkoli, če se ukvarja, preživi in potem proda. Tako je ta veriga pri kmetijstvu zelo dolga in se zato velikokrat, predvsem mladi danes, ne odločajo, da bi ostali na kmetiji in gredo rajši v službo. Upam, zdaj smo na tisti meji, ko se bo treba pokazati in dajati vendarle večjo podporo kmetijstvu in še enkrat poudarjam, so še druge stvari, ki jih bo treba prisluhniti kmetu, kajti če kmet ne bo ostal, ne bo podeželja, in če ne bo podeželja, nekega turizma, od katerega si Slovenija veliko obeta v naslednjih letih, tako kot seveda podatki kažejo, potem bomo vsi skupaj zelo razočarani, ampak takrat bo seveda prepozno.

Tako upam, da bomo vsi tisti, ki kakorkoli imamo ali pa bodo imeli vpliv v naslednji vladi, da bodo vendarle prisluhnili



kmetu, da se stvari ne bodo spremenile na slabše, ampak da bi končno stvari začele iti v drugo smer. Kajti kmet si zasluži neko drugo pozornost, nek drugačen status, ne moremo ga izenačiti z drugimi, ker to podeželje se mora ohranjati. Ampak velikokrat poskušamo na različne načine, tudi o državnih gozdovih je bilo govora, da bodo takrat tisti hribovski kmetije imeli možnost, da bodo lahko sekali les, pa se žal to še ni zgodilo. Upam, da se bo to zgodilo in da bodo tudi tisti z nekimi drugimi stvarmi lahko prišli do nekega dohodka, ki ga nujno rabijo.

Kot sem rekel na začetku, dohodek mora biti, drugače pač mladi ne bodo ostajali na kmetijah in si bodo poiskali službo drugje. To pa najbrž ne sme biti cilj države. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se gospod Žan Mahnič.

Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Lahko bi samo rekel, da se podpišem pod vse, kar nam je spoštovani kolega Ivan Škodnik pravkar povedal, in ponavljam, pozornost do kmeta s strani države je premajhna. Pozornost do kmeta s strani države je premajhna. Peljal nas je skozi ekonomsko logiko kmetijske proizvodnje in dejansko tudi pokazal in povedal, kje hrana nastaja. Danes najbrž marsikdo misli, da hrana nastaja v hipermarketih. Govorim o hrani kot najpomembnejši, ne bom rekel, surovini, ta trenutek ne najdem prave besede, ampak vrednoti, ki pač jo potrebujemo, da eksistiramo. Ja, zdaj ko govorimo konkretno o zakonu, ki so ga pripravili kolegi in kolegice Slovenske demokratske stranke, je nekako, ko sem ta zakon šel brat, sem si rekel, ali si Slovenija upa, ali si upamo ta zakon sprejeti. Ne bom analiziral, od kod motivacija avtorjem zakona, ampak sam takoj pomislim na 20. maj, svetovni dan čebel. To je velik uspeh celotne Slovenije. Z veliko delegacijami, z veleposlaniki sem se srečeval, in vsakemu tudi predlagal v razmislek, da njihova/njegova država podpre to slovensko idejo. Vsi so rekli: «Vau, dobra ideja!» Izjemno korekten, spoštljiv odnos do tega našega predloga oziroma našega slovenskega projekta na svetovni ravni. In ko sem jim potem razdelil še letake, zelo lično oblikovane, so rekli vau drugič. In uspelo nam je. So bile debate in so mnoge države rekle, ja, to je pa super, svetovni dan čebel. Lahko je 20. maj, lahko je karkoli drugega, ampak za nas, za Slovenijo je pomembno, da je 20. maj. Zakaj? To mora vsak poslanec vedeti na pamet ob polnoči. Zato, ker je 20. maja 1734 bil rojen oče modernega čebelarstva, Slovenec, Anton Janša! Torej, vsi so rekli, ja, svetovni dan čebel, ampak zakaj ravno 20. maj in zakaj ravno Slovenec in tako

naprej. Ampak smo uspeli. Zadeva se je izjemno dobro začela v Evropskem parlamentu, lahko rečem, da nekako v režiji nekoč prvega slovenskega čebelarja, danes evropskega poslanca Lojzeta Peterleta, izjemno zaslugu imajo tukaj slovenski čebelarji, ki imajo tudi na svetovni ravni pomembne funkcije. Zdaj gre za to, ali si Slovenija upa, ali se Slovenija upa odpovedati temu denarju? Mislim, da so izračunani finančni učinki tega zakona. Ker nas svetovna javnost opazuje, kaj bo pa Slovenija zdaj naredila, ko je v tem projektu uspela. Projekt se je komaj začel. Še dolgo ne bo zaključen in po moji oceni nikoli ne bi smel biti zaključen, da bi vsi mi, generacije, ki prihajajo za nami, razumeli, kaj pravzaprav čebele delajo. Ja, delajo na črno, bo kdo rekel, niso obdavčene. Kmet, ki jih pa ima, te panje, čebele, čebelje družine, ta pa je obdavčen. Ali si upamo to narediti? Ali si upa Slovenija se odpovedati temu minimalnemu delu proračunskega priliva? Samo za to gre. Ali pa bomo spet tisto, strogo računovodski, kot stari računovodje s svinčnikom za ušesom, z vsem spoštovanjem do njih, pa bomo izračunali na Ministrstvu za finance, da joj, to pa ne smemo, to bo pa finančni izpad in potem morda v nadaljevanju, ki bo lahko Slovenijo spravil na kolena. Ali si upamo to narediti? Za to gre! Pri nas je premalo odločnosti. Zato tudi ni reform, ker si enostavno nihče ne upa. Zato tudi ni modernizacije, če hočete, če vam je beseda reforma tuja in mnogim je. Se popravljam; modernizacija različnih podsistemov in davčne politike in zdravstvenega sistema in pokojninskega sistema in šolskega sistema in političnega sistema. Ne upamo si! Ne vem, koga se bojimo. Preprosto za to gre in zaradi tega sem zelo zelo razočaran.

Sem se pa s tem vprašanjem seveda veliko ukvarjal, namreč z Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki ga je Državni zbor oziroma koalicija sprejela enkrat poleti 2016. Takrat sem predlagal na seji Odbora za finance, ki je bila, lahko pregledate magnetogram, 28. 6. 2016, da vendarle Ministrstvo za kmetijstvo skupaj z Ministrstvom za finance naredita informativni izračun za kmete, zavezance za katastrski dohodek, ob predpostavki, da bo v vseh letih, ko se katastrski dohodek povečuje v skladu z zakonom, se pravi, od leta 2016 do leta 2020, ko se dvigne za 260 % – ja, 2016–2020 za 260 % se dvigne –, da vendarle se zavezancem predstavi izračun tega dviga ob predpostavki, kot pravim, da bo kmet prideloval isto kulturo na neki površini skozi vse to časovno obdobje – 2016 do 2020. Takratna državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Mateja Vraničar je povedala, da je to mogoče. Ker iz tega ni bilo nič, sem dal pisno poslansko pobudo Ministrstvu za finance in Ministrstvu za kmetijstvo, da vendarle to naj naredi. Poglejte, zelo pomembno je, da podjetje, v tem primeru kmetija, da naprej vidi, da ima davčno predvidljivost, da zna tudi svoje



poslovanje optimirati. Tukaj je zelo pomembno, kako stabilno davčno okolje imamo. Kako vi lahko poslujete, ko ne veste, kakšni bodo davki jutri? In pri nas se to itak zelo pogosto dogaja in je praktično nemogoče pri nas v Sloveniji doživeti davčno predvidljivost. Ampak, to je bil tudi čas, ko je gospod Mramor odhajal, kar pomeni menda po poslovniku, da potem ministrstvo oziroma naslednji minister, v tem primeru ministrica, ni dolžna poslancu odgovarjati. Sem pa dobil odgovor na svojo poslansko pobudo s strani ministra za kmetijstvo mag. Dejana Židana. Na široko so se razpisali tisti, ki so ta odgovor pripravljali, ključen je pa samo zadnji odstavek od 10 odstavkov. Dovolite, da preberem.

»Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se strinja z ugotovitvami, kako pomembno je, da se kmetom (zavezancem) omogoči, da lahko svoje poslovanje učinkovito načrtujejo, zato smo vseskozi podpirali sprejem zakona, ki bo tako transparenten, da si bo lahko kmetijsko gospodarstvo pridobilo informacijo o višini katastrskega dohodka. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se strinja, da je prav, da so lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč z informativnim izračunom katastrskega dohodka od kmetijskih in gozdnih zemljišč seznanjeni, vendar« – ta vendar je vedno usoden – »vendar pa se je potrebno zavedati, da se podatki ne morejo zagotoviti za celotni izračun katastrskega dohodka posameznega zavezanca, saj je le-ta odvisen tudi od podatkov o pridelavi posebnih kultur in vina.« Posebej sem v svoji pobudi napisal, da se ta informativni izračun naj naredi na predpostavki, da bo ista kultura na isti površini v časovnem intervalu 2016 do 2020. Pa se ni dalo. Zakaj? Ker korektno bi bilo, da tisti, ki zakon predlaga, igra na odprte karte; da se kmetom pove, poglejte, 2020, optimirajte proizvodnjo, optimirajte svoje poslovanje, 2020 bo vaš katastrski dohodek za 260 % višji, kot je danes. Ampak to bo najbrž – ne najbrž, gotovo – neka druga vlada in takrat se bodo kmetje jezili na tisto vlado. Te izkušnje imam. Ni korektno, ni mi všeč takšna politika, da udariš in potem zbežiš. Ker je pričakovati, pričakujemo, da bo ta razprava danes splošna razprava o kmetijstvu, kar je ne nazadnje tudi prav in jih tudi pogrešam. Ja, mene zelo skrbi, da je število kmetijskih gospodarstev, po moji oceni lahko rečem, dramatično padlo v intervalu 2013 do 2016. 1. junija 2016 smo v Sloveniji imeli 70 tisoč 63 kmetijskih gospodarstev, to je 2 tisoč 314 manj kot leta 2013. Ko o tem debatiram v različnih krogih, mi vsakdo vrže pa reče: »Kaj se pa sekiraš, saj so pa te kmetije, kolikor jih je ostalo, so pa toliko večje.« Ja, seveda, znam računati, kljub temu da so se kmetijska zemljišča v tem času zmanjšala, sicer za 0,1 % se je površina zmanjšala, ampak to mora biti rdeči alarm zaradi tega. Mene zanima, kje so pa ti ljudje, ki so bili na teh 2 tisoč 314 kmetijah, ki jih danes ni več. V redu, odgovor je lahko preprost; en del jih je umrl, so bili stari,

oslabeli in jih ni, en del pa je šel nekam drugam. Kako je našel svojo eksistenco, ne vem, gotovo je imela ta množica ljudi kar velik problem. Mi moramo skrbeti za vsakega državljana, ne samo morda za teh 5 tisoč, ki so prej delali in živeli od teh 2 tisoč 314 kmetij.

In še: pogrešam eno takšno zelo preprosto strategijo razvoja slovenskega – podčrtujem slovenskega – kmetijstva, kot jo je nekoč – mislim, da leta 1992 – spisal takratni minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc. Mislim, da v naši knjižnici, v Državnem zboru še najdete kakšen izvod. Zelo preprosto. Seveda bi bilo določene podatke potrebno ažurirati in mi je zelo všeč to, kar tudi mi, v Novi Sloveniji zagovarjamo – družinske kmetije. Tudi v evropskih politikah, v evropskih državah, v najmočnejših vidite poudarek prav na družinski kmetiji. V tem času, kar pomnim, pomnim kar nekaj desetletij, se je zadeva na kmetijstvu dramatično in drastično spremenila. Res je, včasih je bilo tako: se ne učiš, ne znaš, nisi izdelal, nimaš osnovne šole, no, za kmeta boš pa dober, boš vsaj hitro pri kruhu. Danes je zadeva ravno obratna! Poznam nekaj kmetij iz svojega okolja, iz Premurja, iz občine, če hočete, kjer je doktor znanosti prevzel kmetijo in ima danes fantastične rezultate. Se pravi, danes se je ta logika ravno obrnila.

Zaključujem s še enim problemom, ki ga država preprosto ne zna rešiti, ker kot je rekel Ivan Škodnik, spoštovani kolega, je pozornost do kmeta s strani države premajhna – problem divjadi. Mogoče bo kakšen lovec, ki me posluša, razočaran, pa ga ne mislim prizadeti in niti ne razočarati. Če se vozite po Goričkem, vas vabim, boste našli in opazili eno zanimivo sliko, kjer so njive ograjene z visokimi ograjami z bodečo žico in še s čim. To je neverjetno, to je neverjetno. Zakaj? Zato, ker če hočejo ljudje količkaj pridelati na svojih površinah, morajo s kar močnimi ograjami zaščititi te njivske površine pred divjadjo. V Državni zbor mi je Civilna iniciativa Šalovci prinesla tisoč 250 podpisov, kjer prosijo Državni zbor, naj nekaj ukrene na področju te občine, Občine Šalovci in širše. Ni se zgodilo praktično nič kljub kar nekaj poslanskim vprašanjem, nujnih sej Odbora za kmetijstvo in tako dalje. Bil je en ukrep, da bom natančen, ki je v programu za odstrel visoke divjadi. Ta program je število visoke divjadi dvignil za 10 %. To zglveda tako, od 500 na 550. Ampak tam preprosto ni mogoče kmetovati in logična posledica je, da mladi odhajajo, zapuščajajo, zapuščajajo tudi vasi, ker pač ni mogoče. Čakajo leta in leta in če vidiš, da nimaš zagotovljene eksistence, spakiraš kovček, pa še kaj, kar imaš, in greš.

Zaključujem s svojo podporo temu predlogu zakona. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se gospod Simon Zajc.



LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo.

Ja, lepo je živeti na kmetiji, če nisi od nje odvisen. Tudi sama celo življenje živim na kmetiji in vem, da kmet nikoli ni lačen in njegova družina, ampak nič ne pride samo na krožnik, da je treba še kako delati. Hrana, to je nekaj najmanj, kar si kmet lahko privoščiti, njegova družina, ampak potrebno je plačati elektriko, potrebno je kupiti nafto, semena, gnojila in še marsikaj. Pa ne samo to, kmet mora imeti res ogromno, ogromno znanja. Na srečo imamo že kar nekaj mlajše generacije izobražene, ki ima to znanje, saj če želijo dobiti subvencije, resda je tudi pomoč, ampak vseeno, papirologija, ki jo mora voditi kmet, je izredno zahtevna, pravzaprav zelo obširna. Prej smo slišali, da je povprečna starost slovenskega kmeta 57 let. Še huje pa je, da je čedalje več kmetov samskih in tu pa tam vidim kakšen resničnostni šov, kako pridni kmetje iščejo dekleta. Ampak v teh letih lahko dobijo kvečjemu vdove, starejše, za kmetijo pa je izredno pomemben naraščaj, da gre lahko kmetija naprej, ker je potrebnih veliko delovnih rok na kmetiji, da ta kmetija lahko preživi. Zato seveda kmetijstvo potrebuje stimulatивно politiko in ne takšno, da mlade že vnaprej odvrne od tega, da bi ostali doma in prevzeli kmetijo. Ne samo da mora kmet znati upravljati s kmetijsko mehanizacijo, se spoznati celo na vreme, na semena in še na marsikaj drugega, ampak najhuje je to, ko imamo vrsto predpisov in zakonov in zank in davčnih blagajn in še kaj, tako da poleg vsega tega mora zvečer sestiti še v svojo pisarno, da lahko opravi s to papirologijo. Da ne govorimo ... In vemo, koliko so imeli težav s povezavami in davčnimi blagajnami in interneta ni bilo in tako naprej.

Seveda, velike kmetije imajo dohodek, ampak kaj se zgodi, ko manjše kmetije zaprejo svojo dejavnost. Veliki kmetje ali pa večji kmetje so zainteresirani za tiste kmetijske površine, kjer je pridelava lahka, strojna, nihče ne bo obiral, kot rečemo, tistih mej s koso, in nihče ne bo skrbel za to, da bo to podeželje lepo. Mi smo tudi turistična destinacija in imamo res enkratno naravo, možnosti, da povežemo kmetijsko dejavnost, tudi z dodatnimi dopolnilnimi dejavnostmi, turizmom in tako naprej. Ampak ljudje se ustrašijo vseh zahtev, ki so pred njih postavljene, vseh zakonov, inšpekcij in ne vem še česa, ker je to veliko veliko dodatnega dela, morda za ne preveliko dohodka. Mladi znajo izračunati, včasih so ljudje ostali na kmetiji iz ljubezni do zemlje, iz pripadnosti, iz tega, ker enostavno niso mogli zapustiti svoje domače zemlje, svoje kmetije. Danes pa z lahkoto izračunajo, kaj se jim bolj splača, ker tudi otroci ali pa mladi na kmetiji se želijo primerjati z drugimi mladimi, ki iščejo svoje možnosti tudi izven slovenskih meja.

Če res želimo ohraniti slovensko podeželje in tudi pridelati več hrane doma, potem mora kmetijska politika biti naklonjena kmetu in kmetovanju. Naklonjena! In ne gledati, kje ga bo čim bolj obdavčila, poleg vseh

naravnih nesreč, ki so v zadnjih letih čedalje pogostejše. Želim si, da bi Slovenija ostala tako lepa, ampak če bo – 60 % površine že preraščajo gozdovi, ki pa so tudi postali že grdi zaradi podlubnikov in žledoloma in vetroloma in ne vem česa še vse –, potem pač žal ta Slovenija ne bo več tako lepa in zanimiva, kot si jo mi želimo in kot bi lahko bila.

S tem predlogom zakona se strinjam, ker ne želim, da bi kmeta spet tako udaril tudi katastrski dohodek, da bi res rekel, da bi sploh se ne splača več delati. V Sloveniji je že tako znano, da se delo ne splača, ker je razlika med minimalno plačo in socialnimi prejemki minimalna. To smo ugotavljali že tudi prej. Na kmetiji se tudi ne bo več splačalo delati, ker je treba plačati neprimerno višje davke, katastrski dohodek, ob vseh nesrečah, naravnih nesrečah. Mi si pa želimo, da bi bila Slovenija čim bolj samooskrbna in vsi vemo, da bosta hrana, voda čedalje bolj strateškega pomena. Ob tako hitrem naraščanju prebivalstva in ob pomanjkanju naravnih dobrin in ob povečanih naravnih nesrečah bo še kako pomembno, da bomo hrano pridelali v Sloveniji.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravi naj se gospa Iva Dimic. Izvolite, gospod Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik, lep pozdrav vsem skupaj!

Vedno, kadar se pogovarjam in poslušam kmete, ali je to na Odboru za kmetijstvo, ali je to na kakšnem posvetu, ki se jih redno udeležujem pač v svoji funkciji podpredsednika Odbora za kmetijstvo, ali ko jih takole srečujem in se z njimi pogovarjam. Kaj mi povejo oziroma kaj povejo, česa se kmetje najbolj bojijo? Najbolj se bojijo birokracije! Oni rečejo, ni problem davek, če je pošten davek, ni problema davek, problem je birokracija. Katastrski dohodek oziroma pavšalna ocena dohodka je način, kako se izogneš birokraciji; torej način, kako odstranimo iz enačbe tisto, česar se slovenski kmet najbolj boji – birokracije ni več. Drugo vprašanje zdaj pa je, kaj je pošten davek. Če je izračun na podlagi uradnih podatkov, da je dohodek, recimo, na hektar 100 enot – kaj je zdaj poštena pavšalna ocena tega dohodka? Ali je poštena pavšalna ocena tega dohodka 100 enot ali je poštena pavšalna ocena dohodka 40 enot? Kaj je zdaj tisto, ki je pošteno? Mislim, da tudi če si sam kmet, si moraš priznati, da je poštena ocena 100 enot, ne 40, čeprav ti 40 bolj ustreza. Če vsi podatki kažejo, da je 100, je poštena ocena 100. Ampak vedno se potem zgodi, da se meša ta katastrski dohodek kar že s končnim davkom, se začenjajo govoriti, ja zdaj so mi pa njivo dali 600 evrov davka. Ne, katastrski dohodek ni davek, to je eden podatkov, ki se bo potem na koncu upošteval pri obdavčitvi seveda, ampak tja notri



še sodijo drugi dohodki, tja notri potem sodijo tudi olajšave, vzdrževanje, družinski člani in tako naprej. V resnici, več kot polovici – mislim, da je nekje 70 % ali 75 celo – kmetov se ne bo nič poznalo zaradi tega katastrskega dohodka. Se pravi, ker ne pridejo čez 200, iz tega naslova davčna obveznost za njih sploh ne bo nastala. Kaj se pa zgodi pri tistih, kjer pa bo nastala neka davčna obveznost? V povprečju se jim bo potem, leta 2020, ko bo polna odmera, se jim bo v povprečju davčna obveznost dvignila za 69 evrov; nekaterim seveda več, drugim manj, ampak v povprečju za 69 evrov. Zdaj se moramo še vprašati, 69 evrov, okej, če se ne strinjaš z oceno, je potem seveda druga opcija, da greš voditi knjige. Ampak, če greš voditi knjige, imaš seveda birokracijo in imaš seveda tudi nekoga, ki ti bo vodil te knjige, to se pravi računovodjo, in boš za njega dal hitro v enem mesecu to razliko, za katero se ti bo zdaj povečal ta katastrski dohodek. Torej, za veliko večino se v davkih to ne bo poznalo, pri tistih, ki se pa bo, pa v povprečju za 69 evrov. Zdaj pa vprašanje. Ali bodo slovenski kmetje zaradi tega nehali kmetovati? Ali bo zaradi tega kakšna kmetija več ugasnila? In odgovor je, da ne! Kmetije že danes ugašajo, čeprav imamo ta 40 % KD. Ampak, zakaj ugašajo? Mi si moramo pogledati sploh, kakšno je slovensko kmetijstvo in v kakšnem prostoru tekmuje. Odkar smo vstopili v Evropsko unijo, tekmujemo z ogromnimi kmeti; ne takimi, ki imajo po 2 hektarja, ampak proti takim, ki imajo eno njivo po 200 hektarjev in na tisto njivo oni pripeljejo, na tisto njihovo ti lahko pripelješ mobilno pakirnico in gredo naenkrat s šleperjem zadaj in porežejo, spakirajo, označijo – in že je na poti. To je problem slovenskega kmeta! Se pravi, da imamo premajhne kmetije glede na prostor, s katerim mi tekmujemo.

Drugi problem še, 58 % slovenskih kmetij je samooskrbnih, torej to so kmetije, ki sploh ne kmetujejo zato, da bi od tega živele, da bi bile na trgu, ampak so samooskrbne. Kaj se bo zgodilo s temi kmetijami v prihodnosti? Pa ne zaradi KD. Ja, še kar nekaj od teh jih bo ugasnilo, ker bodo tudi oni ugotovili: prvič, da se jim ne splača, tudi njim za lastno samooskrbo se jim ne bo splačalo, ker bodo dobili pri trgovcih v bistvu cenejšo robo ravno zaradi tega, ker ostali, ki so profesionalci, to pridelajo v večjih količinah za manjši denar in tako naprej. Potem ugašale bodo zaradi tega, ker mladi tega ne bodo prevzemali. Ker to moraš ti pač delati poleg neke službe še zraven, torej moraš biti pripravljen, da je to tvoje življenje, tvoja ljubezen in da zaradi tega to delaš. Torej lahko pričakujemo, da v prihodnosti bodo kmetije še naprej ugašale.

Ni pa resničen podatek, da nam površina pada, kmetijska. Površina se nam je celo v 2017 malo povečala. Ker kaj se dogaja? Seveda ti manjši ugasnejo oziroma se odločijo, da ne bodo več, da se jim ne splača ali da nimajo več zdravja, nimajo potomcev, kakorkoli, in potem tisti, ki pa so profesionalci, prevzamejo to površino in to je nek naraven proces, ki se bo

dogajal in se ga ne bo dalo ustaviti v neki meri. To ne pomeni, da majhne kmetije ne bodo mogle preživeti, ampak bodo pa morale vedeti nekaj stvari oziroma se bodo morale temu prilagoditi. Morale bodo sodelovati med sabo, morale bodo se odločiti tudi, ali se njim splača na šestih hektarih pridelovati, ne vem, zelje, krompir, kakorkoli, ki ti za celo leto zavzame površino, ali bodo ugotovili, katera je tista vrtnina, ki se jim splača, ki ima večji donos, kjer ti lahko rotiraš na 60 dni, da nimaš cele sezone ene poljščine gor in tako naprej. Skratka, povezati, prestrukturirati, ugotoviti, kaj se zares splača, najti poti, da ti sam prodajaš, ne prek posrednikov – tukaj bo seveda turizem pomagal, tukaj bodo razne povezave pomagale. Ampak to je ta kruta realnost, ki se bo zgodila in ne zaradi katastrskega dohodka, ker ta dohodek bo dosegel tiste v resnici, ki so profesionalni v tem in od tega tudi živijo.

Zdaj pa, če smo do zdaj ocenjevali ta dohodek, ki ni davek, ampak samo dohodek, preskromno oziroma nerealno in se zdaj odločimo, da bomo pa rekli, okej, realnost je res toliko, priznamo še 90 % stroškov, ki so spet višji kot v realni oceni, ki so med 80 in 88 %. Torej, če gremo zdaj te simbolne šoke, to je pošteno in se moramo temu tudi prilagoditi. S tem, da ko greš na to obdavčitev, se pravi, pavšalno, se izogneš birokraciji; nimaš knjig, to smo itak v tem sklicu čisto odpravili, se pravi, samo prostovoljno lahko vodiš knjige, poleg tega smo s to spremembo zakona, ko smo jo v tem mandatu sprejemali, omogočali tudi to, da ni treba nobenih davčnih blagajn. Še za tiste ne, ki imajo vrtnine – če imajo svoje. Seveda, če oni dilajo z drugimi, to je potem navaden trgovec in potrebuje davčno blagajno. Če pa sam, ko prideluje, smo pa poskrbeli, da ni potrebno več izdajati računov, ampak gre to v katastrski dohodek. Se pravi, to so te izboljšave, ki gredo točno v tisti strah in v tisto breme, ki kmeta najbolj skrbi, v birokracijo. Tista birokracija, ki pa prihaja iz Evropske unije zaradi tega, ker Evropska unija daje neke subvencije, tisto pa v resnici ni toliko v naših rokah, vsaj ne v tej perspektivi, mogoče bo v naslednji kaj drugače.

V slovenskem kmetijstvu imaš med drugim še en problem. Ta teden sem bil, skupaj s predsednikom sva bila v resnici na predstavitvi skupne kmetijske politike po letu 2020 in tam je bilo lepo prikazano glede prihodkov, kako države stojimo. Problem slovenskega kmeta je tudi v tem, da je nekje 50 % oziroma še več dohodka iz subvencij, se pravi, ne ustvarjenih na trgu. To kaže tudi na eno težavo, ki jo imamo v slovenskem kmetijstvu. Se pravi, vse ostale države imajo to drugačno razporeditev, pri nas pa pač tega še nimamo in to je tudi velik izziv, ki pa bo za Slovenijo predvsem zaradi tega, ker imamo tri četrt površin na območjih, kjer je možnost kmetovanja omejena, bo to za Slovenijo velik izziv.

Mislim pa, da ta katastrski dohodek, tudi ko bo prišel do polne uveljavitve, glede na



to, da jemlje na tri leta petletno povprečje in upošteva tudi slabe letine, da ne bo zares problematičen, ampak, da se približujemo temu, kar se na en hektar zares, zares pridelava. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala lepa.

Joj, katastrski dohodek, kmetijstvo v Sloveniji! Tukaj bi morala imeti malo več časa, zato bom na hitro šla skozi zadeve, ki se mi zdijo, da jih je treba razjasniti.

Državni sekretar je rekel, sem ga poslušala v pisarni, da je bil katastrski dohodek usklajen. Ni res. Na seji odbora je bilo jasno povedano, katastrski dohodek leta 2016 ni bil usklajen ne s Kmetijsko-gozdarsko zbornico, ne z Zvezo lastnikov gozdov, ne s Sindikatом kmetov in ne s Svetom za kmetijstvo in podeželje Republike Slovenije. Bil je usklajen v določenih točkah, v določenih točkah. Niso pa ga podprli; podprli so ga na delu kmetijstva, medtem ko pa na delu gozdarstva pa absolutno ne. Kar se mi zdi najbolj nezaslišano, je to, da se davek, ki bo leta 2020 začel veljati oziroma katastrski dohodek se dvigne za 260 % leta 2020. V tem državnem zboru sem doživela, kaj je to sprejela neka druga vlada. To je bilo 16 tisoč državnih penzij, ki se jih je pobralo leta 2011, s 1. 1. 2012 je začelo pa veljati. Šok je bil in tako bo leta 2020, če se ne bodo te zadeve popravile.

Pa še nekaj. Rastiščni koeficient je definiran na 50 let starih kartah, kljub temu da imamo možnost slikanja, možnost reliefa, pregleda, izračun rastiščnega koeficienta temelji na 50 let starih kartah. Kar je žalostno, a ne? Pri vsej sodobni tehnologiji, ki jo imajo. Zakaj kmetije ugašajo? Ker tekmujejo z veliki kmeti. Ja, kdo so to veliki kmeti? Tisti, ki jih minister Židan podpira – velika kmetijska podjetja!

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek. Pripravi se gospod Marijan Pojbič.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjeni državni sekretar s sodelavko, kolegice in kolegi!

V tem sklicu državnega zbora, tako na odborih kot v tej dvorani, smo veliko govorili o kmetijstvu. Tudi o katastrskem dohodku, kateremu je namenjena ta točka predlagatelja Slovenske demokratske stranke, ki je uvodoma predstavil kolega Lisec. Prav gotovo bo ta mandat zaznamovalo kmetijstvo, predvsem v negativni obliki.

Naj se najprej dotaknem tega katastrskega dohodka, kjer ministrstvo oziroma

Vlada trdi, da je bil usklajen z vsemi deležniki. To prav gotovo ne drži. Tisto, kar bi Vlada oziroma minister, ministrstvo morali razbremeniti v tem mandatu, tu nalaga v breme po letu 2020, seveda vse ostale stvari pa kmetijstvo izgublja v tem mandatu, v mandatu 2014–2020. Ko se je ta mandat začel, smo imeli v Sloveniji preko 72 tisoč kmetij. V treh letih in pol smo izgubili več kot 2 tisoč 600 kmetij. Bral sem statistični podatek, da v Sloveniji zapre vrata kmetovanju približno malo več kot 2 kmetiji na dan. Ponavljam, ko govorimo o kmetijstvu, v Sloveniji prenehata s kmetovanjem malo več kot dve kmetiji na dan. V našem mandatu, te vlade, ministra Židana je Slovenija izgubila več kot 2 tisoč 400 kmetij. Da me bodo državljanke in državljani lažje razumeli, od današnjega jutra pa do večera, ko bomo to sejo zaključili, sta prenehali s kmetovanjem približno 2 kmetiji. To je dejstvo. Tega si nisem napisal na pamet, ampak to kažejo podatki, uradni podatki Republike Slovenije.

Skratka, danes imamo v Sloveniji še malo več kot 69 tisoč kmetij. Od tega je malo več kot 28 tisoč kmetij manjših od treh hektarjev. Povprečna kmetija se je pa dvignila s tem, kot smo že danes tudi slišali, da je katero od zemljišč kmetij, ki so zaprla kmetovanje, šlo k večji kmetiji, se je povečala na 6,9 hektarja. Komaj 130 kmetij je v Sloveniji, ki so večje od 100 hektarjev, pa komaj 22 kmetij, ki so večje od 300 hektarjev. Tako da, ker se primerjamo največkrat z Evropsko unijo, je komaj 0,2 % naših kmetij primerljivih z evropskimi. Zakaj govorim z evropskimi? V letu 2014 smo začeli, takrat kot se je začel mandat, tudi novo perspektivo razvoja podeželja 2014–2020 v Republiki Sloveniji. Celo leto se je ta perspektiva pripravljala, spoštovani minister, v čigar mandatu je zaprlo vrata 2 tisoč 400 kmetij, je venomer govoril na odborih, da dobimo kvalitetno pripravljeno to perspektivo, da bo lahko veliko kmetij kandidiralo na ta evropska sredstva, kjer bo približno 75 % evropskega denarja, 25 pa našega slovenskega. Smo v letu 2018, volilnem letu, in smo počrpali teh sredstev manj kot 40 %. Ko govorimo o malih kmetijah, zakaj govorim, koliko smo počrpali? Minister je zagotavljal, da se bodo mnoge kmetije lahko videle na razpisih. Večkrat govorim v Državnem zboru, da dobimo v Bruslju okvir slike, znotraj okvira slike pa sami narišemo sliko. Ko so naši kmetijski strokovnjaki risali sliko za kandidiranje naših kmetov, so narisali sliko tako, da se mnogi ne vidijo na teh razpisih.

Če pogledam to malo drugače, se velikokrat mi pa tudi dozdeva, da so ti razpisi pripravljene zgolj za neke velike sisteme. Mislim, da to ni prav. Zato je tudi eden od pokazateljev, koliko kmetij je prenehalo s kmetovanjem. Ko smo nedavno govorili na odboru o pomoči malim kmetijah v višini 5 tisoč evrov, je agencija po naročilu ministrstva pripravila za 6 tisoč kmetij, ki imajo primerjalno površino med 3 in 6 hektarji. Čas je pokazal, da se je na ta razpis prijavilo veliko



manj kmetij, kot so predvidevali. Neka groba ocena je, da bo na tem razpisu ostalo preko 10 milijonov evrov; evropskega 75 % pa našega 25 % denarja. V Slovenski demokratični stranki vseskozi opozarjamo, da bi ministrstvo poskušalo to spodnjo mejo pustiti vsaj za 0,5 oziroma pol hektarja, da bi se še na tem razpisu lahko prijavele te manjše kmetije. Seveda posluha ni, pa zopet imam občutek – pa mislim, da me ta občutek ne vara –, da je ta denar pripravljen za kakšen večji sistem. Da ne bom narobe razumljen, prav gotovo v Sloveniji rabimo velike kmetije, ampak vse te male kmetije, katerih povprečna velikost, še enkrat ponavljam, je 6,9 hektarja, in da imamo 28 tisoč kmetij, manjših od 3 hektarjev, mislim, da ne gre vse večjim sistemom, ampak da se nam s tem zapiranjem teh kmetijskih vrat na malih kmetijah zarašča podeželje. O tem tudi ne govorim na pamet, ampak na to kažejo podatki.

Ker prihajam s Celjskega, sem nedavno prebral podatek, da se na celjskem območju zaraste na leto preko 100 hektarjev zemljišča. 100 hektarjev kmetijskega zemljišča, ki iz kmetijskega prehaja v gozd. Ker pa sem ravno pri gozdu – da bi lahko rešili mnogo tistih malih kmetij, ki sem jih danes že večkrat omenil, da so zaprla svoja vrata, bi jih lahko rešili tudi s tem, da bi tem gorskim kmetijam, malim kmetijam, ki same ne morejo živeti zgolj iz kmetijstva, dali v upravljanje od 100 do 200 hektarjev državnega gozda. Mislim, da bi bili ti gospodarji na teh kmetijah najboljši gospodar tega državnega gozda. Pa še to nam v tem mandatu ni uspelo! Seveda, minister s svojo ekipo ustanovi Slovenski državni gozdovi, v katerega da 20 milijonov slovenskih državljanov in državljanek. Zdaj pa poslušamo žalostne zgodbe o uspehih tega podjetja, pa o uspehih slovenskega gozda! A veste, kdo je največkrat kriv? Lubadar. Pa ne tisti, ki je v gozdu, ampak tisti, ki je izven gozda. Zato se mi zdi nekorektno, spoštovane poslanke in poslanci, ko govorimo o katastrskem dohodku, ki je bil neusklajen z vsemi deležniki, govori pa o tem, da ko tega ministra, tega ministrstva oziroma te vlade več ne bo, nalagamo breme po letu 2020. Mislim, da ni prav. Teran smo izgubili v tem mandatu, pa minister govori samo o tem, da je vložil tožbo; terana več ni, pa tožba je vložena. Za prihodnost pa je slovenskemu kmetu naložil močen katastrski dohodek, ki ga bo bremenil po letu 2020.

Za zaščito slovenskih kmetij, slovenskega kmeta vas pozivam, da predlog Slovenske demokratične stranke podprete. Prav gotovo pa je ta predlog zakona takšen, da se ga še da na kateri točki dopolniti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se gospod Jože Tanko.

Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Najprej moram deliti razočaranje z vsemi tistimi, ki ugotavljajo, da kmetijske politike ni mogoče peljati iz pisarne ministra ali pa birokratov. Vsak tak poskus zagotovo prinese seboj več težav kot pa koristi, predvsem pa več težav za tista kmetijska gospodarstva, ki se iz dneva v dan borijo, da na tem neizprosнем trgu preživijo.

Danes sem poslušal takšne in drugačne diskusije, kar se tiče katastrskega dohodka, ampak katastrski dohodek je osnova za izračun dohodnine. Torej je davek. Kakorkoli ga kdo razlaga, je to dodatna obremenitev kmetijskih gospodarstev. Reče kdo da ali reče kdo ne – je. Če boste šli vprašat kmetijska gospodarstva, vam bodo znali to preprosto povedati: da mi moramo to plačati, ko nam izračunajo, pošljejo, moramo to plačati. Se pravi je davek. In ne govoriti pa zavajati ljudi s takim in drugačnimi obhodi, s takimi in drugačnimi tujkami in tako dalje. Kmečko prebivalstvo zelo zelo dobro razume, kaj pomeni davek, kaj pomeni plačati. Upam, da tudi tisti, ki ste ta zakon spisali in ga sprejeli, se tega zavedate. Upam, da se tega zavedate.

Zdaj pa pogledajte. Najprej, če že govorimo o kmetijstvu, bi bilo po moji osebni oceni zelo prav, da vsi tisti, ki ste glasovali za tak zakon, tudi veste, kaj pravzaprav sploh je kmetijstvo, da vi veste, kaj pravzaprav sploh je kmetijsko gospodarstvo. Prihajam iz Slovenskih goric, sam sem rojen na kmetiji, bil ponosen nanjo, sem ponosen nanjo in takrat, ko sem se rodil, nas je bilo v družini 6 otrok, imeli smo 2 kravi doma, 4 prašiče pa nekaj kokoši in nekaj sadja. Od tega je praktično zelo zdravo živela celotna družina, nismo imeli možnosti, takrat ni bilo strojev, ni bilo ničesar, smo pač z rokami v glavnem vse pridelovali, ampak, to zdaj ni ključno vprašanje; danes, če hoče eno kmetijsko gospodarstvo preživeti, mora iti s časom in mora iti z tehnologijo. In v mojem okolju Slovenskih goric, ki je gričevnato območje, da ne govorim o hribovitem območju, se mi ne moremo pogovarjati o velikih kmetijah, ker jih ni. To so preprosto srednje kmetije ali pa celo kmetije pa majhne kmetije. Zdaj pa je tisto bistveno, kar hočem povedati – tam mora kmet najprej, če ima živino, imeti za to ustrezne štale, po domače rečeno, kjer bo ta živina stacionirana, potem vso ostalo infrastrukturo, ki jo potrebuje, zato da lahko skladišči seno, lahko skladišči vse tisto, kar je potrebno, da bo lahko skozi zimo preživel. To je en del. In od tega še nima nič. Potem mora imeti ... To so investicije. Potem mora imeti stroje, strojno opremo, če hoče, da lahko tudi kolikor toliko konkurira na trgu. Še od tega nima nič, spet mora dati svoj vložek! Da ne govorim o naravnih ujmah, problemih, toči, zmrzali in tako dalje in tako dalje. In veste kdaj komaj kmet pride do enega centa denarja, ki njemu ostane? Zdaj sem povedal, kaj vse mora imeti, če hoče sploh funkcionirati in tega večina ljudi ne



razume, potem pa včasih s katerim birokratom se pogovarjam, pa pravi, ne govori ti meni, Marijan, to, saj pa on ima dva traktorja. Veš, kakšne velike traktorje ima, pa veš, kakšne dobre kosilnice ima? Ampak se ni vprašal tega, da on tega ni kupil zato, ker je on to želel imeti, ampak zato, ker mora funkcionirati in to je njegov vložek, od katerega nima čisto nič, samo obveznosti in obremenitve. Hvala bogu, da tisti, ki sprejemajo kmetijsko politiko, da se tega zavedajo. Tistemu birokratu sem rekel, dragi moj človek, ti v življenju nisi enega traktorja zaslužil, ne pa, da ti govoriš, zakaj ima on dva traktorja, ker ne veš, za kaj gre. In taki ljudje nam sprejemajo kmetijsko politiko iz nekih pisarn in se peljejo mimo teh kmetij, kjer imajo enega ali pa dva traktorja, pa jim je to, da je ta kmet pa bogat.

Mislim, če se na tak način pogovarjamo o kmetijskih gospodarstvih pa kmetijski politiki, potem je z nami nekaj narobe – z mano ne, ker se zavedam, kaj to pomeni.

Druga stvar, spoštovani kolegice in kolegi, danes je vsaka majhna kmetijica izjemnega pomena, ko govorimo o samooskrbi. Veste, kje so mi z samooskrbo? Na 41 %, tam nekje približno – ta podatek ni čisto točen, ker nisem prepričan, ampak mislim, da med 40 in 50. Bog ne daj, da se karkoli v tej družbi zgodi! In vidite, v kakšnem času živimo. Da se nam zgodi, da se nam zaprejo meje, da nimamo dostopa – kaj se bo v tistem trenutku zgodilo? Zato je še kako pomembno, da vsaka mala kmetijica preživi tudi v Slovenskih goricah, tudi v občini Šentilj, tudi v Sladkem Vrhu – tam, kjer sem jaz doma –, pa tudi na Koroškem, ki je hribovita, kjer je hribovito območje. Vsaka kmetijica, to je najpomembnejše! K temu bi morala strmeti kmetijska politika tukaj, v Sloveniji; ampak ravno obratno! Židan očitno s svojo ekipo pelje to zgodbo v to smer, da bodo vse majhne kmetije propadle. S tem katastrskim dohodkom in s tem zakonom to dokazuje. Te male obremenitve, saj veliki kmetje bodo lažje preživeli kot ti mali. Nam pa je ključno, da dvignemo samooskrbo in če bomo na tem delali, potem je to pravi pristop in mislim, da ga ni v slovenskem parlamentu, ki bi lahko razmišljal drugače. Potem je z njim nekaj narobe. Mi moramo to narediti in zato je za vsak kvadratni centimeter našega zemljišča pomembno, da na njem raste ali krompir, ali koruza, ali karkoli že. Mi se ne moremo pogovarjati o neki strategiji, Avstriji, Nemčiji in tam, kjer imamo samo ravnico – če gledate –, ali pa Prekmurje, Pomurje in tako dalje. Tam je kmetovanje čisto nekaj drugega kot pa tukaj, kjer jaz živim, v Slovenskih goricah ali pa Koroškem in tako dalje. Saj je več takih krajev v naši Sloveniji. Tisti, ki izpostavljajo kmetijsko politiko, bi se morali tega zavedati in bi morali primerno temu tudi celotno zgodbo organizirati, ne pa na tak način, kot se to dogaja.

Danes ste lahko sami videli in ste priče žive; sramotno, pokvarjeno in nedopustno in neokusno. Socialni demokrati imajo ministra za

kmetijstvo in danes niti stališča niso imeli pri tem zakonu! To je sramotno dejanje, vprašanje, če se je to že kdaj zgodilo v Državnem zboru. Gospod Tilen Božič, povejte vi to predsedniku Vlade, da je to nesprejemljivo dejanje. Imajo ministra za kmetijstvo in danes niti stališča tukaj niso imeli. Poglejte, koliko jih je tukaj v parlamentu. Žalostna, žalostna resnica in taki želijo nam postavljati kmetijsko politiko. Ne se hecati, lepo vas prosim, no! Potem je že vnaprej vse izgubljeno. Vnaprej že vse izgubljeno. Mi moramo dvigniti samooskrbo. Moramo se zavedati tega in moramo vsi skupaj stopiti in še enkrat vas lepo, pri bogu prosim, ne kregajmo se, stopimo skupaj, tam, kjer je nujno za nas. Ker to ne gre samo za nas, gre tudi za naše otroke in za naše vnuke, da bodo lahko preživeli. Saj mi ne moremo in nimamo pravice biti tako pokvarjeni, da razmišljamo samo o sebi. Mi se moramo zavedati tudi, da bomo zagotovili preživetje tudi tistim rodovom, ki pridejo za nami. Zame je to izjemnega pomena. To pa pomeni samooskrba. Zagotoviti samooskrbo; ne 40 %, ampak 95 %. To bi morala biti filozofija razmišljanja tistega, ki postavlja kmetijsko politiko. To bi morala biti filozofija razmišljanja. In potem bi mi tu ne imeli težav in se ne bi kregali o tem katastrskem dohodku in da bi v Slovenski demokrati stranki zdaj morali ta zakon vlagati. Ne bi imeli problemov, ker bi strateško pristopili drugače – tisti, ki imajo v tem trenutku vajeti v rokah. Slovenska demokrati stranka ki podpirala s 110 % to, o čemer sem zdaj govoril. To podpira, to bi podpirala in bo podpirala. Zato pričakujem, da boste ne samo to, da se izgovarjate, da pač je to, kar ste vi strateško naredili, dobro. Prepričan sem, da je to prišlo iz pisarn in če je prišlo iz pisarne, ni dobro. Nikakor ni dobro, ker ni usklajeno s tistimi, ki so ključni deležniki. To so naša kmetijska gospodarstva. To so naša kmetijska gospodarstva.

Upam, da sem zdaj zelo na kratko povedal tiste ključne stvari, kar bi se morali vsi tisti, ki imate vajeti v rokah – in to je ta koalicija in ta vlada –, zavedati in če se boste tega zavedli, boste potem tudi podprli predlog našega zakona, kjer smo zapisali poglobitve rešitve. In poglobitve rešitev tega zakona je, da se prehodna določba, da se v letu 2017 katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na čebelji pan pripiseta v vrednosti 40 %, v letu 2017 katastrski dohodek, pavšalna ocena dohodka ... Aja, 40 % se opravičujem, določi kot trajna določba. To je tisti ključni stavek: kot trajna določba. Se pravi, da se 40-odstotni pripis katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji panj uveljavi ne samo v letu 2017, pač pa tudi v vseh naslednjih letih.

Še nekaj, če bi tisti, ki ste pripravljali ta zakon, ne govorimo o tem zakonu, ki smo ga mi vložili, ampak o tem zakonu, ki je bil pred tem sprejet, razmišljali tako, kot sem jaz poskušal zdaj to zadevo orisati, bi takrat zadevo ocenili drugače.



Za konec, kar je pa najbolj ključno: neverjetno je in zelo hinavsko in nedopustno, da je ta koalicija in ta vlada si dovolila, da nalaga breme naslednji vladi. Vam se čas izteka, dragi moji prijatelji, in vi bi stvari reševali potem, če že ste obremenjevali pa okrog prinesli kmetstvo, za leto 2018, ne pa za 2019, 2020 in tako dalje, da bodo šele potem ta kmečka gospodarstva ugotovila, kakšne posledice so bile sprejete 2017 in odgovarjala bo tista vlada, ki bo postavljena leta 2018, 2019 in tako dalje. To je nedopustno! To je neokusno in skrajno nesramno in hinavsko! Tega ljudem, kmetstvu noben ni na pravi način razložil. Mislim, da je prav, da smo v Slovenski demokratični stranki ta zakon vložili, jaz ga bom sam tudi podprl, in prav je, da slovenski kmetje zvedo pravo resnico. Pravo resnico, ki mora biti razgaljena. Mi smo tukaj zato, da pravo resnico tudi slovenskim kmetom povemo. Od tega trenutka naprej se ve, kdo bo nosil posledice za dejanja in za ta zakon, ki je bil sprejet pač v preteklem obdobju, ko ...

Še mogoče to. Pozivam kmečko prebivalstvo v celotni Sloveniji, da to, kar je bilo danes povedanega, naj bo vodilo k temu, ko se bodo odločali na volitvah, za koga bodo dali glas. Pa naj bo malo piara. V Slovenski demokratični stranki bomo te rešitve, ki smo jih danes tukaj predlagali, če nam bo uspelo sestaviti vlado, v prvih šestih mesecih uresničili. To je prav, da slovenski kmetje to vedo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko. Izvolite. Saj je samo še gospod Tanko. / oglašanje iz dvorane/

Besedo ima gospod Jože Tanko. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Dobro, če se je državni sekretar prijavil, bi najbrž moral dobiti besedo in bi jo lahko potem še enkrat dobil, ampak dobro, če pač tako vodite neobičajno, ne po vrstnem redu, bo pač tudi en del tega.

Zakon, ki je na mizi, je pomemben zakon. Mogoče to, kar je v dvorani, prisotnost, tega ne kaže tako. Meni je sicer žal, da ni nobene volje za razpravo ne pri stranki, ki pokriva resor, ne pri ministru, ne pri poslancih, da tudi največja koalicijska stranka skoraj ni razpravljala. Skoraj ni razprav ... Mislim, da je samo en poslanec si vzel nekaj minut časa, da je spregovoril pač o problemu ali pa o slovenskem kmetu in slovenskem podeželju. Mislim, da tako kot so že kolegi povedali, bi bila nujna prisotnost ministra ali pa koga izmed njegovih državnih sekretarjev, mislim tudi iz njegove stranke. To je mnogo bolj pomembno področje za gospoda Židana kot pa tisto, ko se je zadolžil na Vladi za uvedbo davčnih blagajn pa vezane knjige računov. Takrat si je pač ta projekt naložil; tu, ko pa gre ekskluzivno, to se

pravi za razpravo o področju, ki ga pokriva, za katerega je odgovoren, pa ga niti ni. Niti njegovih poslancev.

Mislim, da je neobičajno ali pa tehnično zelo podobna, kot se je zgodila pri Zakonu o socialnem varstvu, ko je Pahorjeva vlada sprejela nek ukrep vpisa hipotek in izvajanje zakona in predpisala začetek veljavnosti v bistvu z naslednjo vlado. Šele potem, ko se je to nekaj mesecev izvajalo, ko so se ljudje množično odpovedovali socialnim pomočem, socialnemu varstvu zaradi vpisovanja hipotek, šele takrat se je potem ugotovilo, da je nekaj s tem problemom narobe in da je problematično. Nekaj podobnega je tudi s to novelo zakona o katastrskem dohodku, ki je bila sprejeta in katero mi zdaj popravljamo. Kajti treba je vedeti, da se bo s to novelo za 35 milijonov evrov čez dve leti obremenilo dodatno kmetijska gospodarstva.

Zdaj mi pa samo naj gospod državni sekretar na financah pove, ali obstaja v tej državi še kakšna skupina, ki se ji bodo v dveh letih davki dvignili za 100 %. Obstaja v tej državi še kakšna poklicna skupina, ki se jo bo obremenilo do leta 2020 z dodatnimi 100 %? Ne obstaja! Skupina, kategorija, ki je pravzaprav eden temeljnih problemov v tej državi, je tista, ki se ji nalaga in nalaga bremena, jemlje se ji bonitete, jemlje se ji vse tiste možnosti, ki bi jih morala imeti, in se ji nalaga samo obveznosti. Kmetom ste v zadnjih petih, šestih letih ukiniteli kmečke pokojnine oziroma državno pokojnino in se jo nadomestili s hipotekami na socialno pomoč, kmetom ste in boste poskušali ponovno uvesti dodatna bremena z davkom na nepremičnine. Kmetje so najbolj fiksna kategorija, na katero se bo večji del tega bremena porazbremenil oziroma porazdelil, tako kot se je že poskušalo v eni vladi prej. Kmetje imajo težave zaradi ravno teh določil pri KD, ki se upošteva dohodnina pri pridobivanju socialnih transferjev. To se pravi, pri otroških dodatkih, pri dohodnini, ker se jim vse to šteje notri, v principu pa gre za nekaj velikih kmetov in veliko množico malih kmetov z razpršeno kmetijsko posest in ta posest ne prinaša nobenih dohodkov. Če bi računali, tako kot računajo obrtniki, verjetno bi stopnja padanja ne bila 3 ali 5 % letno števila kmetijskih gospodarstev, ampak bi se to radikalno, rapidno zmanjšalo v zelo kratkem času. Ekonomija na kmetiji ne prenese tega in ker tega ne prenese, se – tako kot je kolega Lisec povedal – rapidno zmanjšuje; prvič, obdelanost slovenskega podeželja, kar pomeni, da se zarašča, drugič, ne narašča, tudi donosi se ne povečujejo, tistih kultur, ki jih gojimo, samooskrba je na zelo nizki ravni, se pravi na bistveno nižji, kot bi glede na potencial kmetijski morala biti in tako naprej in tako naprej.

Zdaj dodatno se v teh zadevah pojavljajo še druge omejitve. Mislim, da ta mala kmečka posest, mala kmečka posestva nimajo niti enakopravne možnosti pri kandidiranju na evropska sredstva, ki so namenjena za to področje. Mislim, da je omejitev višina KD, od



katerega naprej lahko kandidirajo na razpise, in očitno so nekateri dobri samo za to, da se jih upošteva v raznih davčnih razredih, davčnih sistemih, ne omogoča ali pa ne prepusti se jih blizu pa tam, ko je treba pridobiti kakšne dodatne vire. Kakorkoli obrnemo politiko na področju kmetijstva, mislim, da s takimi pristopi, kot se dogajajo, je nemogoče ohranjati vzdrževanje kulturne krajine na podeželju, je nemogoče, ker ni sprejetih popolnoma nobenih ukrepov. Še tisti, ki so bili, recimo, komasacije, so se zdaj nekako ukinile in dale pod nek drug ukrep, tako da čista komasacija ni mogoča. S tem je preprečeno, da bi se na podeželju začele združevati na tak ali drugačen način ali pa zaokroževati kmetijske obdelovalne površine, to je velik problem. To, da se ne stimulira ukrepa združevanja, zložbe zemljišča, je problematično. Mislim, da bi morala država na tem področju narediti bistveno več.

Še posebej so ti problemi prisotni v delu južne meje, tam, kjer so pogoji že zaradi naravnih pogojev slabši, ker gre za gozdna področja, gre za ozke doline, gre za to, da tam ni industrije, ker so ljudje morali že zaradi dela drugam in imajo težave potem z obdelovanjem svoje kmetijske zemlje. Zdaj, praviloma vsi ti mali lastniki kmetijskih zemljišč niso čisti kmetje, se ukvarjajo oziroma so v službi in to delajo več ali manj volontersko, ljubiteljsko, iz spoštovanja do zapuščine svojih staršev. Ukrepi, ki jih pripravlja Vlada, ki jih sprejema Vlada, ki ste jih sprejeli že do zdaj, gredo vsi v smer, da se onemogoča to malo kmetijsko posest.

Če dodatno k temu dodamo še vremenske pogoje, vremenske ujme katerekoli oblike, pač potem vidimo, da tudi ni kakšnih bonitet. Mi smo s tem interventnim zakonom, ki smo ga obravnavali in ki ste ga zavrnili včeraj, predlagali v bistvu razbremenitev kmetov v tistem delu, ko je njihov gozd, recimo, bil poškodovan ali pa uničen zaradi vetroloma. Ni bilo sprejeto. Ti gozdovi so bili pri teh kmetih, predvsem na južni meji ali pa tudi na Koroškem, uničeni zdaj v kratkem času dvakrat, ponekod so namesto gozdnega drevja gole površine. In ne vem, v čem je težava, da bi se takim, ki so bili tako oškodovani ali pa imeli težave s temi vremenskimi ujmani, da se jim odpiše katastrski dohodek za določeno obdobje – recimo, obnova gozda je približno 50 let –, da se vzpostavi, in v takšnih primerih mislim, da morala Vlada nastopiti bolj proaktivno, ne pa na tak način kot zdaj, da se a priori brani vseh predlogov, ki pridejo od kjerkoli, ne glede na to, koliko so dobri.

Tudi kar zadeva dvigovanje katastrskega dohodka, mislim, da je ta ukrep popolnoma neupravičen glede na razmere na podeželju, glede na trende na slovenskem podeželju, glede na to, kaj se dogaja s prevzemom kmetij, glede na to, da se nam površine zaraščajo, da se širijo gozdne površine, da se širijo divjad in zveri praktično že do naselij in tako naprej. Tu pač stvari ne funkcionirajo in

ne delujejo. Zdaj boste pa tem ljudem, ki si ne morejo privoščiti intenzivnega kmetijstva, to se pravi, da bi to dejavnost opravljali profesionalno, kot kmetje, dodatno začeli dvigovati pa še katastrski dohodek. V naslednjih dveh letih za 35 milijonov evrov, v indeksu to znese 200 % oziroma 100-odstotni dvig. Zdaj pa resno sprašujem državnega sekretarja, ali ste še za kakšno skupino v tej državi predvideli, da se jim bo davek v naslednjih dveh letih dvignil za 100 %. Obstaja še kakšna kategorija? V tej državi takšne kategorije ni več. Kmetje so edini, ki bodo neposredno udarjeni s takšnim povečanjem; s tem, da jim grozijo dodatno še obremenitve z nepremičninskim davkom, da vprašanje, kaj Židan pripravlja še pri Zakonu o gozdovih, še dodatne neumnost, da imajo težave oziroma so bile uvedene omejitve pri medsosedski pomoči in tako naprej. Cel kup teh omejitev se je sprejemalo, samo zato da se je prizadelo slovenskega kmeta. Samo zato, da se je prizadelo slovenskega kmeta! In se je potem financiralo iz tega, kar se je vzelo slovenskemu kmetu. Recimo, pri državnih pokojninah se je potem financiralo oficirske pokojnine, oficirjev JLA. To so bili nemogoči ukrepi in meni je žal, da ta vlada s takšno politiko kar nadaljuje.

Ta predlog zakona bom podprl. Mislim, da je nekaj povsem normalnega, da se ohrani stopnja katastrskega dohodka, ki velja, ki je bila določena za lansko leto oziroma za 2016. Nobene potrebe ni, da se ravno tej kategoriji, bi rekel, davčni pogoji izrazito poslabšujejo, ne da bi ob tem spremenili kakršenkoli ukrep na drugi ravni. To se pravi, na drugi strani. Da bi se stimuliralo zaokroževanje kmetij, da bi se koncentracija kmetij stimulirala, da bi se povečevalo prevzemanje kmetij, da bi se izboljševalo pogoje za kandidiranje na evropska sredstva in tako naprej. Tega paketa politik ni, ampak se gre izrazito s temi parcialnimi ukrepi, korak po koraku, ampak z vsakim, v vsaki smeri poslabšanja statusa ali pa položaja kmeta in slovenskega podeželja. Razumem, da vse te leve politike težijo k temu, da se vodijo v smeri urbanizacije, koncentracije prebivalstva, ampak, glejte, nekaj ljudi je pač treba pustiti tudi na podeželju, da bo podeželje ostalo tako, kot ga poznamo in da bo tudi kaj prinašalo. Mislim, da je lažje zagotoviti denar za to, da se obdeluje slovenska zemlja in da iz nje kaj dobimo, da nam rodi in da se prodaja po slovenskih tržnicah, kot da 60 do 80 % v posameznih kategorijah, tudi tam, kjer ni treba, smo vezani na uvoz in plačujemo vso to krajino Avstrijcem, kmetijsko politiko plačujemo Avstrijcem in tako dalje; vsem tistim, ki nam dobavljajo hrano. Nekaj stvarjem je pač enostavno treba narediti konec.

Glede na to, da se je minister Židan zavzel, da se bodo vzpostavile te oskrbovalne verige, da se bo dvignila samooskrba, to imate tudi v koalicijski pogodbi, lahko samo ugotovite, da se pravzaprav nič od tega ne dogaja. Nič od tega se ne dogaja. Velike besede na začetku, ko



pa je čas, da se naredi inventura, to se pravi, da pogledamo, kaj se je v tem času pozitivnega spremenilo, pa teh rezultatov ni. Prej je kolega Lisec lepo povedal tiste poudarke iz poročila. Trendi so negativni in razumna politika bi morala nastaviti in pripraviti ukrepe za to, da bi se trendi obrnili v pozitivno smer. To se pravi, da ne bodo propadale kmetije, da se ne bo zmanjševala kulturna krajina oziroma kmetijske površine na račun gozda, da se bo proizvodna in samooskrba dvigovala in tako naprej. To je cilj. Vi pa s kontraukrepi, to se pravi z dodatnimi omejitvami, z dodatnimi davki in tako naprej delate ravno nasprotno; pospešujete propadanje kmetij in tudi propadanje kmetijske zemlje. To je pač politika, ki jo zaznavamo zdaj že zadnjih nekaj let. Nobeno opozorilo ne pomaga, ne zgodi se nič, ampak morda celo navkljub tem opozorilom se zgodi ravno tisto, kar je še slabše od tistega, kar je bilo prej. To, kar ste v Zakonu o katastrskem dohodku sprejeli, je slabše od tistega, kar je bilo prej. Ta dodatna obremenitev ni narejena na nobeni ekonomski podlagi, na nobeni ekonomski podlagi. Ekonomija na kmetijah ne deluje. Če bi delovala, se ljudje ne bi umikali s kmetij ... Tam, kjer so donosi dobri, kjer je delo lahko, tam najbrž ni problem dobiti zaposlitev. Tam, kjer pa je delo težko, kjer je celodnevno delo, velika odvisnost od vremenskih pogojev in tako naprej, tam pa ni tako enostavno. S tem da tudi takrat, ko se te nesreče zgodijo, se krije izjemno malo teh nepredvidenih rizikov. Ljudi se sili v zavarovanje in tako naprej.

Tako pričakujemo, da bi naredili v tej kombinaciji med kmetijsko politiko in finančnimi politikami nek razumen predlog in da bi se te zadeve začele izboljševati, ne pa to, kar se počne, da gre vse v smeri nadaljnje degradacije in to pospešene degradacije. Ta predlog zakona je pač en korak, ki naj bi pomagal, da se stanje na podeželju, da se stanje pri upravljanju s kmetijskimi zemljišči izboljšuje. Tudi prejšnji zakon, Zakon o dohodnini je bil korak namenjen k temu, da bi se izboljšali pogoji ravno te populacije, ki ima velike težave. Od malega kmetijstva dejansko težko kdorkoli ekonomsko preživi, ne more, ker pač veljajo neki pogoji, ampak tudi stvari, da bi se tam, kjer prihaja do sprememb v lastništvih, kjer prihaja do opuščanj, da bi se naredile koncentracije, teh ukrepov tudi ni. Tako se enostavno to propadanje gleda in se samo gleda na to, kako se bo čim več davčnega denarja zajelo in da bodo ljudje še od plač plačevali za te stvari, zato da bodo ponosni lastniki kmetijske zemlje.

Jaz bom ta zakon podprl in tudi naša poslanska skupina in zagotovo to ni zadnja pobuda, zadnji predlog na tem področju. Pričakujemo pa, da bo v Vladi in tudi v državi, predvsem pa v Državnem zboru končno enkrat prevladala neka razsodnost in da se boste začeli z dejanskimi problemi ukvarjati na pravi način. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v splošni del razprave, besedo ima predstavnik Vlade gospod Tilen Božič.

Izvolite, državni sekretar.

TILEN BOŽIČ: Hvala za besedo.

Odzval bi se na nekaj reči, se pravi predvsem na takšne, ki so se tikale mojega področja dela. Rečeno je bilo, recimo, na področju davčne politike, da na nek način ni posluha in takoj naprej. Vseeno bi dal nekaj poudarkov, nekateri se tičejo nekih rešitev, ki so morda bile že prej, marsikatero je vpeljala v bistvu tudi ta vlada oziroma koalicija in jih bom nekaj samo naštel. Ko se pogovarjamo o določenih izjemah, recimo, kaj ne gre v dohodek, pa imamo potem okoljske subvencije, odškodnine in tako naprej, so davkov proste. Ko se pogovarjamo, recimo, o trošarinah, ne potrošnji, se, recimo, vrača del teh trošarin oziroma trošarine na pogonska goriva, recimo dela v gozdu in tako naprej. Ko govorimo o DDV, je posebna rešitev, ki predvideva pavšalno nadomestilo pri kmetih, ki je tudi administrativno enostavnejša, nekako ugodna, tako da se lažje vpnejo v to verigo, se pravi od tiste proizvodnje svoje, da pride potem to na koncu na police. Potem, kar se tiče davčnih blagajn, pri kmetih, če imajo lastno proizvodnjo, tudi ni potrebe po davčni blagajni, razen če bi imeli neko dopolnilno dejavnost na kmetiji, pa spet tam je stvar drugače narejena. Spet je poseben pristop, ravno zaradi tega se prizna ta poseben status in neke, lahko temu rečemo, ugodnosti, da lahko grejo lažje skozi dan. Če pogledamo še nekatere druge stvari, kaj gre dejansko v ta katastrski dohodek – tiste spremembe, ki so bile zadnje določene: intenzivne kulture, zelenjadnice in tako naprej, prej je bilo treba drugače reševati, potem smo pa to oziroma smo, ker takrat sem bil še poslanec, vključili v katastrski dohodek, obdavčitev s pavšalom in na ta način tudi prispevali k temu, da so bolj, lahko rečemo, konkurenčni oziroma da tudi lažje preživijo s tem. Od tu naprej tudi – kaj pa vem, recimo uničeni gozdovi. Če pogozduješ, je 30 let prosto katastrskega dohodka in tako naprej.

Je bilo pa danes večkrat rečeno tudi vmes, mislim, da je bil gospod Pojbič, ki je rekel, da katastrski dohodek je davek. Katastrski dohodek je dohodek, ki je podlaga za to, da potem naredimo izračun in pridemo do neke davčne obveznosti. To drži, ni pa to davek zaradi tega, ker te številke, ki se tam ugotavljajo, ki jih naračunate preko katastrskega dohodka, bi bilo zelo zmotno, če bi jih povezovali kar neposredno z davkom. Rekli ste, tukaj je gospod Tanko rekel, da ni skupine, ki bi se ji davek dignil v tako kratkem času za 100 odstotkov. Dejstvo je, da ni skupine tudi, ki bi plačevala davek le 11 % od svojih dohodkov. Se pravi, če gremo gledat efektivno, kaj se na koncu zgodi. Od teh 11 % povprečna efektivna davčna



stopnja povprečno pri tej populaciji je 100 %, se pravi, plačajo približno nekaj več kot 1 % od vseh dohodkov, ki se jih da izračunati, plačajo davka. Se pravi, je pripoznana ta substanca, se pravi, da je treba kmetom pomagati in tako naprej. Recimo, predstavljajte si morda sebe, ste že zelo dolgoletni poslanec, mislim, da je 17 let, preračunano, da je to, kaj pa vem, v 17 letih – samo na hitro, se opravičujem –, to je približno milijon evrov v tem času dohodkov. Pa si predstavljajte, da bi plačali od tega dohodka 1 %, se pravi 10 tisoč evrov. Zagotovo ste plačali preko 200 tisoč evrov v tem času. Kmet bi v tem primeru od tega plačal približno 10 tisoč evrov. Se pravi, to so ta razmerja, ki se gledajo, in skozi to se nekako tudi pripoznava to ugodnost, to pomembnost, pomembnost samooskrbe in tako naprej. V tem momentu je bilo pa pripoznano, da je skozi leta s tistih 30 % dohodka, ki je predstavljalo davčno, ki je šlo nekako v izračun davka, je začelo to drastično upadati. Zdaj smo bili nazadnje nekje na 11 % in postopoma se bo to zdaj nekoliko dvignilo, ampak več kot dvakrat zagotovo ne in še vedno bo to primerjalno z vsemi drugimi dejavnostmi, ki jih imamo. Ker dejavnosti v Sloveniji imate veliko, imate tudi obrtnike in tako naprej, je to zelo po mojem ugoden tretma.

Če damo malo v relacijo še te številke, še na drug način morda. Kot ste pri predhodni točki tudi imeli eno pobudo, da bi mejo z 200 evrov katastrskega, se pravi v dohodnino, spravili na 500 evrov. Pri 200 evrih katastrskega dohodka vi imate, če to prevedem v katastrski dohodek kot v neko premoženje oziroma neka sredstva, s katerimi operirate, je to približno po teh, kako bo 2020, približno 7 hektarjev gozda. To je približno. Če damo njivo pa da imate nekaj njive, nekaj gozda, pa da imate, recimo, neko zelo majhno kmetijo; to, dva hektarja njive pa dva hektarja gozda ali pa en hektar njive pa 4 hektarje gozda, to so nekako tista razmerja in do tam to ne gre v dohodnino. Ko to presežete, pa da rečemo, da dobite, da pride katastrski dohodek 2020, da bo tisoč evrov. Od tega potem plačate davka, recimo, 100 evrov, ampak recimo, da je katastrski dohodek tisoč evrov, je to enakovredno preko 30 hektarjem gozda. Je to enakovredno, recimo, ne vem, v razmerju bi lahko rekel 10 hektarjev gozda pa 10 hektarjev njiv, kar je že vseeno tudi za slovenske razmere zanimiva kmetija, s katero se marsikaj da narediti. In če govorimo, da je potem obdavčitev nekje – če je to vaš edini dohodek, dobro, ni obdavčitve, ampak recimo, če imate nek povprečen razumen dohodek v Sloveniji, je to potem ranga, kaj pa vem, recimo med 10 in maksimalno 20 evrov na mesec. Kar še vedno za tako kmetijo, ki razpolaga z desetimi hektarji njiv pa desetimi hektarji gozda, ni tako veliko – vsaj ne v razmerju do tistega, kar lahko takšen kmet tudi skozi spodbude, ki jih država zagotavlja, zato da mu nekako omogoča oziroma lajša ta trd kruh, ki si ga vsak dan reže

skozi svoje delo – predstavlja potem to relativno majhen znesek.

Potem od tu naprej še kakšna malenkost. Poslanica Dimic je rekla, da se rastiščni koeficient, da se ni spreminjal že dolga leta, omenjala je 50 let ... / oglašanje iz dvorane/ Ja, tako. Zadeva je taka, da rastiščni koeficient, recimo, če boste pogledali gozd, se vam na zelo dolga obdobja spreminja. Verjetno se lahko pogleda, se naredi še kakšno, da rečemo, revizijo tega, ampak skozi čas se to zelo malo spreminja.

Potem, če gremo gledat nekatere druge zadeve ... Ja, zadnja reč, edino še to bom pokomentiral. Poslanec Horvat je omenil glede teh podatkov, da kmet ne ve, kaj ga čaka drugo leto. Zakon predvideva, da je treba, se pravi katastrski dohodek za neko zemljišče, in to je na parcelo natančno, je v bistvu pripisan do 20. 9. leta, ki je pred tistim letom, na katerega se bo ta katastrski dohodek nanašal, ravno zaradi tega, da lahko kmet v tistem času tudi razmisli – na nek način lahko rečemo do konca leta oziroma do takrat, ko pride do tistih opravil, ki bistveno vplivajo na to –, kaj bo sejali in na koncu žel, da se lahko o tem odloči. Tako je neka tista časovna distanca zagotovljena; se pravi, da ve, kaj ga čaka, da je to okolje oziroma ti pogoji, tudi če pogledamo potem, kako to vpliva na njegov dohodek in kako ta dohodek vpliva na davek, da mu je nekako predvidljiv.

Glede na to, da je to moj sklepni del, bi samo povedal, da na začetku sem povedal razloge, se pravi stališče Vlade, zakaj temu nasprotuje. Teh je več, zagotovo je pa ključni razlog to, da takšna rešitev, kot je predvidena v ZUKD-2, ki je bil sprejet – se pravi, govorimo o letu 2006 –, je primerna, je dobra, je bila narejena v širokem konsenzu v tem smislu, da je bila tudi tista delovna skupina, smo rekli, Ministrstvo za finance, zraven potem tudi minister in normalno Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, potem tudi strokovnjak, recimo akademska sfera, tudi strokovna javnost, če tako rečemo oziroma tudi interesna združenja so pri tem pomagala, da je potem prišlo – ne rečem, da je pri vsaki piki, večji prišlo do strinjanja, ampak kar je bilo, kot jaz vem, takrat konstruktivnih predlogov in komentarjev s strani kogarkoli izmed teh, ki so zelo dejavno sodelovali v delovni skupini, se to na koncu tudi zrcali v zakonu, ki trenutno velja. Zaradi tega, kot že rečeno, Vlada tudi tega predloga, ki ste ga dali danes na mizo, ne podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ali je to replika ali prijava za razpravo?
Replika.

Izvolite, replika, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Saj, gospod Božič, vi ste s temi podatki postregli, kaj predstavlja katastrski dohodek, 200 evrov recimo, v površinah. V površinah približno,



če to preračunamo. Vendar zdaj ne vem, ali ste poslušali ali ne, 7 hektarov ni povprečna slovenska kmetija. Je manjša. Slovenska povprečna kmetija ima nekaj okrog 5 hektarov. Koliko? ... / oglašanje iz dvorane/ Okej. S tem, da ima to posest razdrobljeno približno na 20 enot, na 20 parcel na različnih lokacijah, različnih legah in tako naprej.

Hotel sem povedati to, da zaradi tega imamo na tej razdrobljeni kmetijski posesti, kjer kdo živi, samo še kakšnega ostarelega kmeta, ki se s tem ukvarja. Problem pa je, da težko dobite mladega prevzemnika, da bo s to kmetijo gospodaril naprej. Moja poanta je šla v to, da morajo biti tako ocene donosov ali pa dohodkov kakor tudi politike na tem področju usklajene. Kajti tako ali drugače se ta ocenjeni dohodek prenaša pri teh ljudeh, ki so recimo delavci, kmetje ali kakorkoli, ker drugih pogojev pri takih kmetijah, recimo na Kočevskem ali pa v Ribnici, ni, da se to prenaša potem v vse ostale zadeve, ki se izračunavajo iz tega. Posredno je to vse upoštevano. Problem tega je, da politik, ki bi bile usmerjene v ohranjanje kmetij oziroma kmetijskih površin, ni. Ni ustreznih, ni pravih in se ukvarjamo tukaj samo s tem, kako bomo nek dohodek ocenili ali pa koliko od tega dohodka bomo zajeli potem v naslednje kategorije davkov in bomo to obračunavali zraven ali pa upoštevali pri zmanjševanju transfernih politik za take kategorije. To je problem.

Zato predlagamo, da se, dokler se te stvari ne poštimo in uredijo, katastrski dohodki oziroma nivo katastrskega dohodka ostane tak, kot je. Zato, ker ni pogojev za druge zadeve. Imamo nekaj velikih kmetov, ki se s tem komercialno ukvarjajo, to drži, Ampak večji del podeželja pa je v tej kategoriji. V Slovenskih goricah, na Ribniškem, na ne vem, ljubljanskem obrobju in tako naprej. Ti so na koncu samo plačniki davkov in imajo težave pri koriščenju socialnih transferjev. To je vse, kar je. Zato predlagamo, da se ta zakon sprejme in da pač stvari ostanejo na tej ravni, kot so do sedaj bile obračunavane.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo ... Proceduralno? Gospod Podkrajšek.

Bojan Podkrajšek, izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik, za dano besedo.

Moje proceduralno se nanaša na sledeče ... Ko sem poslušal državnega sekretarja na Ministrstvu za finance, prav gotovo ne dvomim, da ni finančni strokovnjak, drugače ne bi bil na tem mestu, kot je. Se mi pa zdi – to se nanaša na oba, tudi na vas, spoštovani podpredsednik –, da, ko se v prihodnje pogovarjamo o tako pomembni točki, se mi zdi, da je prav, ker je dosti sedežev, da če tu ni

ministra, naj bo tu državni sekretar oziroma sekretarka Ministrstva za kmetijstvo.

Poglejte, spoštovani državni sekretar na Ministrstvu za finance. Ko smo vas pozorno poslušali, verjetno je veliko lažje govoriti iz teh klopi, kot pa je našemu malemu kmetu. Veste, koliko on rabi, da ga država prisili, da zapre svojo kmetijo? Zelo veliko! Mislim, da največ od evropskega kmeta. Ne razumem, kaj je z nami narobe na področju kmetijstva, da prodamo najboljši les iz slovenskega gozda tujcem, uvažamo pa slabega. Da prodamo najboljšo hrano, ki je za nas, našim sosedom, uvažamo pa slabo. Seveda, skozi ves mandat ugotavljamo, da imamo izredno slabo samooskrbo v vrtcih, v šolah. Komaj 20 % naše zdrave slovenske hrane pojejo naši otroci. Komaj 20, namesto da bi govorili o 80. Pa še enkrat danes ponavljam, pa bom še stokrat v tem mandatu. V zadnjih treh letih smo zaprli 2 tisoč 400 kmetij. Pozivam vas, državni sekretar, pa vse v Državnem zboru, da v prihodnosti ne obremenjujemo teh malih kmetij, kajti ta povprečna kmetija, ki je 6,9, pa 28 tisoč imamo kmetij, ki so velike največ tri hektarje, to ne bo nekoč ena velika kmetija. To so lahko samo sanje. Mi nismo Vojvodina.

Še enkrat poziv vsem ... / znak za konec razprave/, da ne obremenjujemo malih kmetij in slovenskega kmetijstva.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Proceduralno je bilo samo tisto, kar ste naslovili na mene. To je ta del, na katerega pa odgovarjam, da je Vlada določila svojega predstavnika in tu jaz kot predsedujoči ne morem storiti drugega, kot vzeti to na znanje. Poslala je gospoda Tilna Božiča, državnega sekretarja.

Torej, vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste želeli, ste dobili besedo. Čas nam je še ostal, tako da ... Ali je še želja po razpravi? Če ne, potem hvala lepa, zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 11. točko dnevnega reda in 37. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18.20.

(Seja je bila prekinjena ob 17.48 se je nadaljevala ob 18.21.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo



Predloga zakona o spremembah Zakona o dohodnini.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah Zakona o dohodnini je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo podprli zakon o spremembi o dohodnini, v Slovenski demokrati stranki se zavzemamo za višje plače, zavzemamo se za višje plače brez obremenjevanja gospodarstva, temveč z znižanjem davčnih obremenitev.

V Slovenski demokrati stranki smo prepričani, da se gospodarska rast mora poznati v žepih državljanov in državljanov Republike Slovenije. Sprememba Zakona o dohodnini predvideva spremembo znižanja dohodninskih razredov za 2 odstotni točki in pa zvišanje dohodninskih olajšav. Predlagana sprememba pomeni za tistega, ki zasluži povprečno letno plačo, da se mu bo poznalo približno 400 evrov v denarnici. V Slovenski demokrati stranki smo prepričani, da glede na gospodarske razmere in razmere stanja javnih financ, da predlagana sprememba ne bi smela zamajati stabilnosti javnih financ. Prepričani smo, da bi se našle rezerve, katere bi nadoknadile ta izpad, približno 200 milijonov evrov, iz proračuna v zvezi z znižanjem teh omejitev. Prepričani smo, da bi s predlagano spremembo se povečal življenjski standard državljanov in državljanov Republike Slovenije, razbremenilo bi se gospodarstvo in bi se s tem tudi povečala potrošnja in pa konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev? Ne.

Glasuemo.

Navzočih je 55 poslank in poslancev, za je glasovalo 12, proti 40.

(Za je glasovalo 12.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem 10. točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora, za dano besedo.

V Slovenski demokrati stranki bomo predlog zakona, ki smo ga predlagali, podprli. Dejstvo je, da se zavedamo, da smo v zadnjih treh letih in pol izgubili v Sloveniji preko 2 tisoč 400 malih kmetij. Dejstvo je, da v gozdovih, predvsem iz državnega gozda nam sosedje odpeljejo najboljši slovenski les v tujino. Dejstvo je, da nam najbolj kakovostno hrano v Sloveniji odpeljejo sosedje, v Sloveniji pa uživamo manj kakovostno hrano. To je posledica dejstva, da smo v zadnjih treh letih dali premalo poudarka na področje kmetijstva, predvsem pa malih kmetij.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Malo miru v dvorani, prosim.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Slovenske šole, vrtci pojedjo komaj 20 % slovenske hrane. Vso ostalo hrano pojedjo, ki pa prihaja iz drugih držav. S tem predlogom zakona, ki je bil neuskkljen, da po letu 2020 to ministrstvo oziroma Vlada nalaga vsem tem kmetijam, kmetijstvu še dodatno breme, je za nas nesprejemljivo. Zato vse v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke pozivam, da ta naš predlog v dobrobit slovenskega kmeta, slovenskega kmetijstva podprete. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 54 poslank in poslancev, za je glasovalo 13, proti 38.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem 11. točko dnevnega reda.

Zaključujem 37. sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 26. januarja 2018 ob 18.27.



INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	93, 121, 177
BAH ŽIBERT, ANJA	47, 164, 234
BARLE LAKOTA, DR. ANDREJA	75
BIZJAK MLAČAR, MAG. JULIJANA	37, 38, 181
BON KLANJŠČEK, MIRJAM	76, 77
BOŽIČ TILEN	210, 222, 231, 233, 234, 244, 247, 254, 265
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	15, 16, 17
BREZNIK, FRANC	39, 40, 41, 140

C

CERAR, DR. MIROSLAV	15, 17, 18, 19, 21, 22, 23
---------------------------	----------------------------

Č

ČUŠ, ANDREJ	60, 61, 68, 69, 70
-------------------	--------------------

D

DIMIC, IVA	63, 64, 138, 144, 148, 154, 190, 237, 248, 260
DOBOVŠEK, DR. BOJAN	90, 145

F

FERLUGA, MARKO	61, 63, 74, 90, 95, 98, 102, 106, 122, 140
----------------------	--

G

GANTAR, TOMAŽ	92, 100, 141
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	39, 52, 53, 73, 74, 75
GODEC, JELKA	17, 19, 20, 78, 84
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	77, 105
GORENAK, DR. VINKO	14, 24
GRIMS, MAG. BRANKO	38, 130, 147, 153, 171, 175, 205

H

HAINZ, PRIMOŽ	152, 226, 228
HAN, MATJAŽ	23, 58, 59, 198, 214, 215, 216
HORVAT, DR. MITJA	129, 166, 192, 242
HORVAT, JOŽEF ...	34, 35, 36, 72, 73, 74, 87, 116, 126, 174, 184, 192, 198, 203, 213, 239, 256
HRŠAK, IVAN	143

I

IRGL, EVA	137
-----------------	-----

J

JAKOPIČ, ŠPELA	130, 131, 132
JAZBEC, SAŠA	195

K

KLAMPFER, MAG. KSENIJA	136
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA	35, 36, 46, 69, 70
KOLEŠA, ANITA	99, 134
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	37, 38, 53, 54, 63, 64, 65, 66
KOPMAJER, BENEDIKT	137
KOPRIVNIKAR, BORIS	55, 56
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA	197, 213, 247



KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	58, 59
KRIVEC, DANIJEL	41, 42, 91, 106, 121, 146, 151, 170, 205
L	
LAH, ZVONKO	47, 48
LAJ, FRANC	112
LEP ŠIMENKO, SUZANA	119
LEVIČAR, MARINKA	79, 114, 207
LISEC, TOMAŽ	220, 227, 246, 251
M	
MAHNIČ, ŽAN	49, 50, 51, 157, 250
MAJCEN, IRENA	29, 30, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 50, 51, 71, 72, 142, 148, 161, 171, 175
MATIČ, DR. DRAGAN	33, 34, 117
MESEC, LUKA	28, 29, 45, 75, 99, 103, 178, 196, 204, 206, 216, 217, 219, 220, 248
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	130
MURŠIČ, MAG. BOJANA	80, 110, 115, 138
N	
NOVAK, LJUDMILA	80, 83, 187, 227, 258
P	
PERŠAK, ANTON	31, 32, 33, 34, 57
POČIVALŠEK, ZDRAVKO	40, 60, 61
PODGORŠEK, MAG. MARJAN	162
PODKRAJŠEK, BOJAN	54, 56, 66, 67, 168, 245, 260, 267, 268
POGAČAR, PETER	177
POGAČNIK, MAG. MARKO	48, 197, 202, 209, 218, 220, 232, 234, 244, 268
POJBIČ, MARIJAN	29, 30, 159, 180, 228, 232, 233, 261
POTISEK, MAG. KLEMEN	128
POTOČNIK, ANDREJA	89, 197
PRELOG, IVAN	53, 54
PRIKL, UROŠ	49, 108, 115, 202, 206
R	
RAJIČ, MAG. BRANISLAV	57
RANČ, DANILO ANTON	146, 162
RENČELJ, GORAZD	200
Š	
ŠERGAN, VOJKA	151, 196, 199, 206, 217, 238, 249
ŠKOBERNE, JAN	149
ŠKODNIK, IVAN	27, 113, 141, 174, 255
ŠKOPAC, MARUŠA	46
ŠTRAVS PODLOGAR, EVA	88, 103, 105, 124, 140
T	
T. VATOVEC, DR. MATEJ	20, 21, 22, 70, 71, 139
TABAKOVIČ, SAŠA	83, 180, 188, 190
TANKO, JOŽE	168, 211, 240, 263, 266
TOMIČ, VIOLETA	31, 32, 94, 97, 101, 111, 208
TONIN, MAG. MATEJ	92, 108, 141, 176, 185, 189, 190, 194
TRČEK, DR. FRANC	25, 26, 76, 81, 85, 144, 149, 155, 207, 208
V	
VEBER, JANKO	119, 165, 200, 208
VERBIČ, MAG. DUŠAN	135, 201
VERVEGA, VESNA	43, 78, 87



VRTOVEC, JERNEJ 51, 52, 191

Z

ZAJC, SIMON 136, 258

ZORČIČ, IGOR 65, 66, 143, 236

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN 24, 25, 26, 27, 28, 62, 63, 67, 68

ŽNIDAR, LJUBO 44, 45, 156



LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**